

ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๒
ครั้งที่ ๗

(สมัยสามัญนิติบัญญัติ)

วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๔๑

ศูนย์ชวเลขและพิมพ์ดีด
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการตรวจแล้ว วันที่ 17 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2541

รับรองในคราวประชุม ครั้งที่...../..... วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๒
ครั้งที่ ๗

(สมัยสามัญนิติบัญญัติ)

วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๔๑

ศูนย์ชวเลขและพิมพ์ดีด
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการตรวจแล้ว วันที่ 17 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2541

สภารับรองในคราวประชุม ครั้งที่ / วันที่ เดือน พ.ศ.

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๒
ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๔๑
ณ ที่รัฐสภา

หน้า

ระเบียนวาระที่ ๑ กระทั่งถาม

๑.๑ กระทั่งถามสด

๑.๑.๑ กระทั่งถามสด ของ นายอดิศร
เพียงเกษ เรื่อง แม่น้ำพองเน่า ตามนายกรัฐมนตรื

ผู้อภิปราย

- นายอดิศร เพียงเกษ ๒, ๑๐, ๑๒
- นายบึงพันธ์ มนะสิการ ๖
- นายสุวิทย์ คุณกิตติ ๘
- นายสมศักดิ์ เทพสุทิน ๙, ๑๒

๑.๑.๒ กระทั่งถามสด ของ นายวัฒนา
เมืองสุข เรื่อง ผลกระทบทางเศรษฐกิจไทยกับการเปลี่ยนแปลง
ผู้นำของประเทศญี่ปุ่นและความสับสนในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ
ตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ผู้อภิปราย

- นายวัฒนา เมืองสุข ๑๕, ๑๙, ๒๐
- นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ๑๖, ๒๐, ๒๓

๑.๑.๓ กระทั่งถามสด ของ นายทวีวัฒน์
ฤทธิ์ฤาชัย เรื่อง น้ำท่วมที่นาราชวร ตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์

ผู้อภิปราย

- นายทวีวัฒน์ ฤทธิ์ฤาชัย ๒๕, ๒๘
- นายวิรัช รัตนเศรษฐ ๒๖, ๒๙

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๗/๒๕๔๑ (ส. นิตินบัญญัติ)

หน้า

๑.๒ กระทั่งถาม

๑.๒.๑ กระทั่งถาม ของ นายเปรมศักดิ์

เพ็ญบุระ เรื่อง มาตรการรองรับปัญหาการว่างงานในภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ

ผู้อภิปราย

- นายเปรมศักดิ์ เพ็ญบุระ ๓๑, ๔๔
- นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี ๓๒, ๔๕
- นายอาคม เ่องฉ้วน ๓๙
- นาวาโท เดชา สุขารมณ์ ๔๑

๑.๒.๒ กระทั่งถาม ของ ร้อยโท กุเทพ

ใสกระจำง เรื่อง ปัญหาการใช้บัตรสุขภาพ ตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ผู้อภิปราย

- ร้อยโท กุเทพ ใสกระจำง ๔๙, ๕๔
- นายธีระวัฒน์ ศิริวันสาณฑ์ ๕๐, ๕๖

๑.๒.๓ กระทั่งถาม ของ นายวิรัตน์

ตยางคนนท์ เรื่อง โทรศัพท์สาธารณะทางไกลในชนบทในตำบลหมู่บ้าน อำเภอสว่างแดนดิน และอำเภोजเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ผู้อภิปราย

- นายวิรัตน์ ตยางคนนท์ ๕๘, ๖๐, ๖๒
- นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ๕๘, ๖๐

ระ เบียบวาระที่ ๒ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี

ระ เบียบวาระที่ ๓ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

ระ เบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณา เสร็จแล้ว ไม่มี

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๗/๒๕๔๑ (ส. นิติบัญญัติ)

หน้า

เรื่องด่วน

๑. ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธี
พิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ
ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธี
พิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. นายพินิจ จันทรสุรินทร์ และ
นายพงศกร อรรณนพพร เป็นผู้เสนอ
ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธี
พิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ร้อยโท กุเทพ ไสกระจำง กับคณะ
เป็นผู้เสนอ

ผู้อภิปราย

— นายพิชัย รัตตกุล	๖๕, ๑๑๘, ๑๓๐
— นายปรีชา สุวรรณทัต	๖๗
— นายพินิจ จันทรสุรินทร์	๗๐, ๑๒๗
— ร้อยโท กุเทพ ไสกระจำง	๗๕, ๗๗, ๗๘
— นายนพดล ปัทมะ	๘๒
— นายจำลอง ครุฑขุนทด	๘๖
— นายชัย ชิตชอบ	๙๖, ๑๓๒
— นายทวีวัฒน์ ฤทธิ์ฤาชัย	๑๐๓
— นายวิเชียร คันฉ่อง	๑๐๕
— นายสุนัย จุลพงศธร	๑๐๗
— นายยงยุทธ ดิยะไพรัช	๑๑๓
— นายเสกสรร แสสนภูมิ	๑๑๖
— นายสุวโรช พะถัง	๑๑๙
— นายวิฑูรย์ นามบุตร	๑๒๕
— นายธนเทพ ทิมสุวรรณ	๑๓๐

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๗/๒๕๔๑ (ส. นิติบัญญัติ)

หน้า

– นายประกอบ จิรกิติ	๑๓๑
– นายบุญช่วย จีนาพันธุ์	๑๓๑
– นายธีรพันธ์ วีระบุทธิวัฒน์	๑๓๑
– นายประมวลศิลป์ โภคสวัสดิ์	๑๓๑
– นายทนต์ศักดิ์ เล็กอุทัย	๑๓๒
– นายสนิท กุลเจริญ	๑๓๓
๒. ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่ง คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ	
<u>ผู้อภิปราย</u>	
– นายพิชัย รัตตกุล	๑๓๕, ๑๓๗, ๑๓๘
– นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์	๑๓๘
๓. ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่ง คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ	
ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่ง นายปรีชา สุวรรณทัต กับคณะ เป็นผู้เสนอ	
<u>ผู้อภิปราย</u>	
– นายพิชัย รัตตกุล	๑๓๙, ๑๔๑, ๑๔๓
– นายปรีชา สุวรรณทัต	๑๔๐, ๑๔๔, ๑๔๖, ๑๔๘
– นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา	๑๔๐, ๑๔๔, ๑๔๖, ๑๔๗, ๑๕๑, ๑๕๘
– นายอดิศร เพียงเกษ	๑๔๒, ๑๔๓
– นายทิวา เงินดวง	๑๔๕
– นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์	๑๔๘, ๑๕๓
– นายถวิล ไพรสมถ์	๑๔๙
– นายสุทัศน์ เงินหมื่น	๑๕๐

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๗/๒๕๔๑ (ส. นิติบัญญัติ)

หน้า

- นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ	๑๕๐, ๑๕๔
- ร้อยโท กุเทพ ไสกกระจำง	๑๕๕
- นายนพดล ปัทมะ	๑๕๖
- นายชัย ชิดชอบ	๑๕๗
-

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาประชุม ลาประชุม และขาดการประชุม
 ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ...๗... สมัย ...^๑...
 วัน ..พฤหัสฯ... ที่ ...๑๖... เดือน ...กรกฎาคม... พ.ศ. ๒๕๕๑..

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
1.	นายกนก ลีมตระกูล	✓			
2.	นายกมล จิระพันธุ์วาณิช	✓			
3.	นายกร ทัพพะรังสี	✓			
4.	นายกรีช กงเพชร	✓			
5.	นางกรรณา ชิดชอบ	✓			
6.	นายกฤษฐาน แดวโสภา	✓			
7.	นายทวี สุทธิระ	✓			
8.	นางสาวกัญญา ศิลปอาชา	✓			
9.	นายท่าซุง ประภากรแก้วรัตน์	✓			
10.	นางกิงกาญจน์ ณ เชียงใหม่	✓			
11.	นายกิตติศักดิ์ หัตถสงเคราะห์	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
12.	ร้อยโท กุเทพ ไสกระจำง	✓			
13.	นายกมลพล สภาวสุ	✓			
14.	นายกุศล หมีเทศ	✓			
15.	นายเกรียง กัลป์ตินันท์	✓			
16.	นายเกษม รุ่งธนเกียรติ	✓			
17.	นายเกียรติ ศรีสุรินทร์	✓			
18.	นายเกียรติชัย ชัยเชาวรัตน์	✓			
19.	นายแก้ว บัวสุวรรณ	✓			
20.	นายโกวิทย์ ธารณา	✓			
21.	นายไกรสร นันทมานพ	✓			
22.	นายไกรสิทธิ์ ไกรสิทธิ์พงศ์	✓			
23.	นายจรธน จุดโต	✓			
24.					

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
25.	นายขจิตร ชัยนิคม	✓			
26.	นางคมคาย พลบุตร	✓			
27.	นายคำรณ ฅ ลำพูน	✓			
28.	นายเวิน ไชยศิวิมมงคล	✓			
29.	นายเวิน บุญสุภา		✓		
30.	นายจรัส พัวช่วย	✓			
31.	พลอากาศเอก จรุง วุฒิกาญจน์	✓			
32.	นายจองชัย เทียบธรรม	✓			
33.	นายจักรพันธ์ บมจินดา	✓			
34.	นายจาตุรงค์ เฟื่องรพัฒน์	✓			
35.	นายจาตุรนต์ ฉาบแสง	✓			
36.	นายจำลอง ทรัพย์ขุนทด	✓			
37.	นายจตุติ ไกรฤกษ์	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
38.	นายจรินทร์ ลักษณะวิศิษฐ์	✓			
39.	นายเจริญ การุณ	✓			
40.	นายเจริญ คันทวงศ์	✓			
41.	นายเจริญ จรรย์โกมล	✓			
42.	นายเจอะอามิง โตะตาหยง	✓			
43.	พ.ต.ท.เจ๊ะอิสมาอู เจ๊ะโมง	✓			
44.	นายเจ็บ ก๊กผล	✓			
45.	นายฉลอง เรี่ยวแรง	✓			
46.	นายฉลาด ขามช่วง	✓			
47.	นายฉัฐวัสส์ มุตตามระ	✓			
48.	นายฉัตรชัย เอื้อสกุล	✓			
49.	ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง	✓			
50.	นายเฉลิมชัย เอื้อสกุล	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
51.	นายเฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย	✓			
52.	นางสาวชรินทร์ พุทธปวน	✓			
53.	นายชวน หลีกภัย	✓			
54.	พลเอก ชวลิต บงใจบุท	✓			
55.	นายชัย ชิดชอบ	✓			
56.					
57.	นายชัยวุฒิ บรรณวัฒน์	✓			
58.	นายชาญชัย ปทุมารักษ์	✓			
59.	นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์	✓			
60.	นายชาญศักดิ์ ชวลิตนิติธรรม	✓			
61.	นายชาตรี พิริยะกิจไพบูลย์	✓			
62.					
63.	นายชานี ศักดิ์เศรษฐ์	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
64.	นายชิงชัย มงคลธรรม		✓		
65.	นายชินวรณ์ บุญเกียรติ	✓			
66.	นายชุมพล กาญจนะ	✓			
67.	นายชุมพล ศิลปอาชา	✓			
68.	นายชูชาติ หาญสวัสดิ์	✓			
69.	นายชูชีพ หาญสวัสดิ์	✓			
70.	นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพลลภ	✓			
71.	นายชูศักดิ์ แอกทอง	✓			
72.	นายโชคสมาน สีลาวงษ์	✓			
73.	นายไชยยศ สะสมทรัพย์	✓			
74.	นายไชยา สะสมทรัพย์	✓			
75.	นายฐานิสร์ เทียนทอง	✓			
76.	นายณรงค์ ภู่อิทธิวงศ์	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
77.	นายณรงค์เลิศ สุรพล	✓			
78.	นายฉวีรุติ ประเสริฐสุวรรณ	✓			
79.	นายคณัฏฐ์ วัชรารักษ์	✓			
80.	นาวาโท เกชา สุขารมณ์	✓			
81.	พ.อ.อ. เต็ดดวงคอกกรัก คุ่มชนะ	✓			
82.	นายเด่น ใต้มีนา	✓			
83.	นายตรีพล เจาะจิตต์	✓			
84.	นายต๋น จินตะเวช		✓		
85.	นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี	✓			
86.	นายถวิล ไพรสมท์	✓			
87.	นายถวิล ฤกษ์ห่วย	✓			
88.	นายถาวร กาสมสัน	✓			
89.	นายถาวร ตรีรัตน์ณรงค์	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
90.	นายถาวร เสนเนียม	✓			
91.	นายทนต์ศักดิ์ เล็กอุทัย	✓			
92.	นายทรงพล โกวาศิริกุล	✓			
93.	นายทรงศักดิ์ ทองศรี	✓			
94.	นายทวี ไกรคุปต์	✓			
95.	นายทวี สุระบาล	✓			
96.	นายทวีวัฒน์ ฤทธิฤาชัย	✓			
97.	นายทวีศักดิ์ สุภาศรี	✓			
98.	นายทศพร มุลศาสตร์สาทร	✓			
99.	นายทศพร เสรีรักษ์	✓			
100.	นายทิวา เงินวง	✓			
101.	นายธนเทพ ทิมสุวรรณ	✓			
102.	นายธวัช วิชัยดิษฐ	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
103.	นายธวัชชัย สัจจกุล			✓	
104.	นายธวัชชัย อนามพงษ์		✓		
105.	นายธวัชวงศ์ ณ เชียงใหม่		✓		
106.	นายธัญ การวัฒนาศิริกุล			✓	
107.	นายธานินทร์ ใจสมุทร	✓			
108.	นางสาวธารทอง ทองสวัสดิ์	✓			
109.	นายธารินทร์ นิมมานเหมินท์	✓			
110.	นายธีรพันธ์ วีระบุทโธวณะ	✓			
111.	นายธีระ สลักเพชร	✓			
112.	นายธีระชัย เต็มวเจริญโสภา	✓			
113.	นายธีระชัย ศิริจันทร์	✓			
114.	นายธีระวัฒน์ ศิริวันสาณฑ์	✓			
115.	นายเชียร มโนทรทัต	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
116.	นายนพดล ปัทมะ	✓			
117.	นายนิพนธ์ ธาราภูมิ			✓	
118.	นายนิพนธ์ บุญญามณี	✓			
119.	นายนิพนธ์ พร้อมพันธ์	✓			
120.	นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ	✓			
121.	นางนิภา พริ้งสุลกะ	✓			
122.	นายนิยม วรปัญญา	✓			
123.	นายนิรันดร์ นาเมืองรักษ์	✓			
124.	ร้อยตรี นกุล ธนิกุล	✓			
125.	นายเนวิน ชิดชอบ	✓			
126.	นายบรรหาร ศิลปอาชา	✓			
127.	นายบวร ภูจรีต	✓			
128.	นายบัญญัติ บรรทัดฐาน	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
129.	นายบุญเกิด หิรัญคำ	✓			
130.	นายบุญขง วิสมหามาย	✓			
131.	นายบุญช่วย กุจิณาพันธ์	✓			
132.	นายบุญชู ศรีทอง	✓			
133.	นายบุญชู วิจารณ์เสถียร	✓			
134.	พลตำรวจเอก บุญชู ว่างกานนท์	✓			
135.	นายบุญพันธ์ แข่วฒนะ	✓			
136.	นายบุญมาก ศิริเนาวกุล	✓			
137.	นายปณวัตร เลี้ยงผ่องพันธ์	✓			
138.	นายประกอบ จิรกิติ	✓			
139.	นายประกอบ สังข์โต	✓			
140.	นายประกิจ พลเดช	✓			
141.	นายประจวบ ไชยสาส์น	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
142.	นายประชา โปธิพิพิธ	✓			
143.	นายประชาติปโตย คำสิงห์นอก	✓			
144.	นายประดิษฐ์ ภัทรประสิทธิ์	✓			
145.	นายประทวน เขียวฤทธิ	✓			
146.	นายประทีป กรีทาเวช	✓			
147.	นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา	✓			
148.	นายประภัตร โปธสุธน			✓	
149.	นายประมวลศิลป์ โภคสวัสดิ์	✓			
150.	นายประบุทธ นิจพานิชย์	✓			
151.	นายประบุทธิ์ ศิริพานิชย์	✓			
152.	นายประวัฒน์ อุตตะโมต		✓		
153.	นายประวิช นิลวัชรมณี	✓			
154.	นายประวิช รัตนเพ็ชร	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
155.	นายประสงค์ บุรณ์พงศ์	✓			
156.	นายประสาธ ตันประเสริฐ	✓			
157.	นายประสิทธิ์ ตั้งศรีเกียรติกุล	✓			
158.	นายประเสริฐ พงษ์สุวรรณศิริ	✓			
159.	นายประเสริฐ มงคลศิริ	✓			
160.	นายปราโมทย์ สุขุม	✓			
161.	นายปรีชา มุสิกกุล	✓			
162.	นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข	✓			
163.	นายปรีชา เลาทพงศ์ชนะ	✓			
164.	นายปรีชา สุวรรณทัต	✓			
165.	นางปวีณา หงสกุล	✓			
166.	นายปองพล อติเรกสาร	✓			
167.	นายปัญญา เกสรทอง		✓		

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
168.	นายปัญญา จินตะเวช	✓			
169.	นายปัญญา จีนาคำ	✓			
170.	นายปิยะ ปิตุเตชะ	✓			
171.	นายปิยะ อังกินันทน์	✓			
172.	นายปิยะพันธุ์ วัชรารักษ์		✓		
173.	นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ	✓			
174.	นายเผด็จชัย สะสมทรัพย์	✓			
175.	นายพงศกร อรรณนพพร	✓			
176.	นายพงษ์อุดม ตรีสุชี	✓			
177.	นายพรเทพ เตชะไพบูลย์	✓			
178.	นายพรศักดิ์ เจริญประเสริฐ	✓			
179.	นายพลกฤษณ์ หงษ์ทอง	✓			
180.	นางพวงเพ็ชร ชุนละเอียด	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
181.					
182.	นายพิชัย รัตตกุล	✓			
183.	นายพิชาญ พิบูลย์วัฒนวงษ์	✓			
184.	นายพิเชษฐ พันธุ์วิชาติกุล	✓			
185.	นายพิเชษฐ สติรชवाल	✓			
186.	นายพิทักษ์ ศรีตะบุตร	✓			
187.	นายพินิจ จันทรสุรินทร์	✓			
188.	นายพินิจ จารุสมบัติ	✓			
189.	นางพิมพ์ภา จันทรประสงค์	✓			
190.	นายพิษณุ พลไวย์	✓			
191.	นายพีระพันธุ์ สาสิรัฐวิภาค	✓			
192.	นายพูนสวัสดิ์ มุลศาสตร์สาทร	✓			
193.	นางสาวพูนสุข โลหะโชติ	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
194.	นายพูลผล อัสวเหม	✓			
195.	นายไพจิต ศรีวรขาน	✓			
196.	นายไพฑูรย์ แก้วทอง	✓			
197.	นายไพโร พัฒน	✓			
198.	นายไพโรจน์ ตันบรรจง	✓			
199.	นายไพโรจน์ โล่ห์สุนทร	✓			
200.	นายไพศาล จันทรภักดี	✓			
201.	นายไพศาล บึงสมาน	✓			
202.	นายภิญโญ นิโรจน์	✓			
203.	นายภูมิ สาระผล	✓			
204.	นายภูมินทร์ ลีธีระประเสริฐ	✓			
205.	นายมงคล จงสุทธนามณี	✓			
206.	นายมณฑล ไกรวัตนุสสรณ์	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
207.	นายมณฑิร สงมภ์ระชา	✓			
208.	นายมนตรี คำนโพบูลย์	✓			
209.	นายมนตรี พงษ์พานิช	✓			
210.	นางมยุรา อรุเคนทร์	✓			
211.	นายมัน ทัศนทัย			✓	
212.	นายมานพ จรัสคำรงนิตย์	✓			
213.	นายมานะ คุสกุล	✓			
214.	นายมานะ มหาสุวีระชัย	✓			
215.	นายมาโนช เขาวรัตน์	✓			
216.	นายมาโนชญ์ วิชัยกุล	✓			
217.	ศาสตราจารย์มารุต บุนนาค	✓			
218.	นางมุกดา พงษ์สมบัติ	✓			
219.	นายमुख สุลอฆาน	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
220.	นายขงยศ อรุณเวสสะเศรษฐ	✓			
221.	นายขงยุทธ ติบะไพรัช	✓			
222.	นายบรรยง ร่วมพัฒนา	✓			
223.	นายชิงพันธ์ มนะสิการ	✓			
224.	นายยุทธ อังกินันท์	✓			
225.	นายรณฤทธิ์ชัย คานเขต	✓			
226.	นายระวี หิรัญโชติ	✓			
227.	นายรักเกียรติ สุขชนะ	✓			
228.	นายรักษ์ คำนกุล	✓			
229.	นายรักษ์ ตันติสุนทร	✓			
230.	นางรัตนา จงสุทธนามณี	✓			
231.	นางสาวรัตนา อนันต์นาคินทร์	✓			
232.	นายร่ำรี มามะ	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
233.	นายเรวัต ลีรินุกุล	✓			
234.	นายเรืองวิทย์ ลิกค์	✓			
235.	นางลดาวัลย์ วงศ์ศรีวงศ์	✓			
236.	นางลลิตา ฤกษ์สำราญ	✓			
237.	นายลากศักดิ์ ลาภาโรจน์กิจ	✓			
238.	นายวรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล	✓			
239.	นางวรศุลี เชาวศิริกุล	✓			
240.	นายวราเทพ รัตนากร	✓			
241.	นายวัชรินทร์ ศรีดาพร	✓			
242.	พลเอก วัฒนชัย วุฒิสิริ	✓			
243.	ร้อยตรี วัฒนา แก้วศิริ	✓			
244.	นายวัฒนา เมืองสุข	✓			
245.	นายวัฒนา อัสวเหม	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
246.	นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา	✓			
247.	นายวัชรโรจน์ พิพิธภักดี	✓			
248.	นายวัลลภ สุปรียศิลป์	✓			
249.	นายวาสิต พัยคมบุตร			✓	
250.	นายวิชัย วัฒนาประสิทธิ์	✓			
251.	นายวิจิตร แจ่มใส	✓			
252.	พันตำรวจโท วิจิตร สุวิทย์	✓			
253.	นายวิชัย ชัยจิตวณิชกุล	✓			
254.	นายวิชัย คันศิริ	✓			
255.	นายวิชัย เอี่ยมวงศ์	✓			
256.	นายวิเชษฐ์ เกษมทองศรี	✓			
257.	นายวิเชียร คันด่อง	✓			
258.	นายวิฑูรย์ นามบุตร	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
259.	นายวิชา แก้วภราดัย	✓			
260.	นายวิชา คุณปลื้ม	✓			
261.	นายวิชา เทียนทอง	✓			
262.	นายวิชา ภูมิเหล่าแจ้ง	✓			
263.	นายวิชา สุขิตานนท์	✓			
264.	นายวินัย เสนเนียม	✓			
265.	นายวิรัช ร่มเย็น	✓			
266.	นายวิรัช รัตนเศรษฐ	✓			
267.	นายวิรัตน์ ตบวงคนนท์	✓			
268.	พลตำรวจโท วิโรจน์ เปาอินทร์	✓			
269.	นายจิลาศ จันทรพิทักษ์	✓			
270.	นายวิเศษ ใจใหญ่	✓			
271.	นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
272.	นายวีระ บัณฑิตวิวัฒน์	✓			
273.	นายวีระกร คำประกอบ	✓			
274.	นายวีระพล อติเรกสาร	✓			
275.	พลตำรวจตรี วุฒิ สุโกศล	✓			
276.	นายวุฒิชัย สวงวนวงศ์ชัย	✓			
277.	นายเวียง วรเชษฐ์	✓			
278.	พ.ต.ท. ไหวพจน์ อารณรัตน์	✓			
279.	พลตรี ศรีชัย มนตรีวัต	✓			
280.	นายศักดิ์ดา คงเพชร		✓		
281.	นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู	✓			
282.	นายศิริศักดิ์ อ่อนละมัย	✓			
283.	นายสุภชัย พานิชภักดิ์	✓			
284.	นายสุภสิทธิ์ เตชะตานนท์	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
285.	นายสกุล ศรีพรหม	✓			
286.	นายสง่า ธนสงวนวงศ์	✓			
287.	นายสนธยา คุณปลื้ม	✓			
288.	พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์	✓			
289.	นายสนั่น สุธากุล	✓			
290.	นายสนิท กุลเจริญ	✓			
291.	นายสมเกียรติ ฉันทวานิช	✓			
292.	นายสมคิด นวลเปียน	✓			
293.	พ.ต.ท.สมชาย เพศประเสริฐ	✓			
294.	นายสมชาย สหชัยรุ่งเรือง	✓			
295.	นายสมชาย สุนทรวัฒน์	✓			
296.	นายสมบัติ ศรีสุรินทร์	✓			
297.	พลอากาศเอก สมบุญ ระหงษ์	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
298.	นายสมบูรณ์ วันไชยธนวงศ์	✓			
299.	นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์		✓		
300.	นายสมพร อัสวเหม	✓			
301.	นายสมพัฒน์ แก้วพิจิตร	✓			
302.	นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์	✓			
303.	นายสมศักดิ์ เทพสุทิน	✓			
304.	นายสมศักดิ์ ปรีศนันท์	✓			
305.	นายสมศักดิ์ พันธุ์เกษม	✓			
306.	นายสมศักดิ์ แสงเจริญรัตน์	✓			
307.	นายสมัคร สุนทรเวช	✓			
308.	นายสมัย เจริญช่าง	✓			
309.	นายสมาน ภูมิภานุจนะ	✓			
310.	ว่าที่พันตรี สรชาติ สุวรรณพรหม	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
311.	นายสรอรรถ กลิ่นประทุม	✓			
312.	นายสฤทธิ ประดับศรี	✓			
313.	นายสวัสดิ์ คำวงษา	✓			
314.	นายสังข์ทอง ศรีธเรศ	✓			
315.	นายสันต์ศักดิ์ งามพิเชษฐ์	✓			
316.	นายสันติ ต้นสุหัช		✓		
317.	นายสันติ พร้อมพัฒน์	✓			
318.	นายสัมพันธ์ ทองสมัคร	✓			
319.	นายสัมพันธ์ เลิศนุวัฒน์	✓			
320.	นายสาคร พรหมภักดี	✓			
321.	นายสาทิพย์ วงศ์หนองเตย	✓			
322.	นายสาวิตรี โพธิวิหค	✓			
323.	นายสำเภา ประจวบเหมาะ	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
324.	นายสำเร็จ อัจฉริยะประสิทธิ์	✓			
325.	นายสิทธิชัย กิตติธเนศวร	✓			
326.	นายสิทธิชัย โควสุรัตน์	✓			
327.	นายสิทธิพร ขำอาจ	✓			
328.	นายสืบแสง พรหมบุญ	✓			
329.	นายสุขวิช รังสิตพล	✓			
330.	นายสุขุม เล่าวัฒนศิริ	✓			
331.	หม่อมราชวงศ์สุขุมพันธุ์ บริพัตร	✓			
332.	นายสุชน ชามพูนท	✓			
333.	นายสุชาติ แก้วนาโพธิ์	✓			
334.	นายสุชาติ โชคชัยวัฒนากร		✓		
335.	นายสุชาติ ตันเจริญ	✓			
336.	นายสุชาติ บรรดาศักดิ์	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
337.	นายสุชาติ ศรีสังข์	✓			
338.	นางสุดารัตน์ เกษราพันธ์		✓		
339.	นายสุทัศน์ เงินหมื่น	✓			
340.	นายสุเทพ ดิบุญมี ณ ชุมแพ		✓		
341.	นายสุเทพ เทือกสุบรรณ	✓			
342.	นายสุนทร วิลาวลัย	✓			
343.	นายสุนัย จุลพงศธร	✓			
344.	นายสุพล พองงาม	✓			
345.	นายสุวัฒน์ ธรรมเพชร	✓			
346.	คุณหญิงสุภัทรา มาศดิตถ์	✓			
347.	นายสุมิตร สุนทรเวช	✓			
348.	นายสุเมธ พรหมพันท้าว	✓			
349.	นายสุรชาติ ชำนาญศิลป์	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
350.	นายสุรเชษฐ์ มาศดิตถ์	✓			
351.	นายสุรเชษฐ์ แวอาแซ	✓			
352.	พ.ต.ท.สุรทิน พิमानเมรินทร์	✓			
353.	นายสุรพงษ์ โทวิจักษ์ชัยกุล	✓			
354.	นายสุรพร ดนัยตั้งตระกูล	✓			
355.	นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์	✓			
356.	นายสุรศักดิ์ เทียมประเสริฐ	✓			
357.	นายสุรศักดิ์ อนรรฆพันธ์	✓			
358.	นายสุรสิทธิ์ นิติวุฒิวรรักษ์	✓			
359.	นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ	✓			
360.	นายสุวโรช พะลัง	✓			
361.	นายสุวัฒน์ ลิปะตพัลลภ	✓			
362.	นายสุวิทย์ คุณกิตติ	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
363.	นายเสกสรร แสนภูมิ	✓			
364.	นายเสนาะ เทียนทอง	✓			
365.	นายเสริมศักดิ์ การุณ	✓			
366.	นายโสมณ เพชรสว่าง	✓			
367.	นายห้างทอง ธรรมวัฒน์	✓			
368.	นายองอาจ คล้ามไพบูลย์	✓			
369.	นายอดิศร เพียงเกษ	✓			
370.	นายอนุรักษ์ จุริมาศ	✓			
371.	นายอนุสรณ์ วงศ์วรรณ	✓			
372.	นายอภิชาติ การิกาญจน์	✓			
373.	นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ	✓			
374.	นายอรรถพล สรสุชาติ	✓			
375.	นายอรรถสิทธิ์ ทรัพย์สิทธิ์	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
376.	นายอร่าม โล่ห์วีระ	✓			
377.	นายอวบชัย สุขรัตน์	✓			
378.	นางอัญชลี วานิช เทพบุตร	✓			
379.	นายอากม เอ่งฉ้วน	✓			
380.	นายอาทิตย์ อุไรรัตน์	✓			
381.	นายอารยะ ชุมดวง	✓			
382.	นายอารีเพ็ญ อุดรสินธุ์	✓			
383.	นายอำนาจ คลังผา	✓			
384.	นายอำนาจ บศสุข	✓			
385.	นายอำนาจ สุวรรณคีรี	✓			
386.	นายอิทธิ ศิริลัทธยากร	✓			
387.	นายอิสสระ สมชัย	✓			
388.	นายอุดม ไกรวัตนุสสรณ์	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
389.	นายอุดมศักดิ์ ทังทอง		✓		
390.	นายเอกพจน์ ปานเข้ม	✓			
391.	นายเอกพร รักความสุข			✓	
392.	นายเอกภาพ พลชื้อ	✓			
393.	นายเอี่ยม ทองใจสด	✓			
	รวม ๓๕๓	๓๒๗	๑๕	๑	

วิมล งาม
(นายพัฒนา วุฒิกร)
บุคลากร ๕
๓๑ ก.ค. ๕๖
หม่อม เพ็ญพร
(นางบุญพา เพ็ญพร)
หัวหน้าฝ่ายทะเบียนประวัติ
๓๒ ก.ค. ๕๖

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๒
ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)

วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๔๑
ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๔๐ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๓๖๗ คน

(เนื่องจากนายวันมูหะมัดนอร์ มะทา ประธานสภาผู้แทนราษฎร และนายโสภณ เพชรสว่าง รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง ติดราชการ นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง จึงปฏิบัติหน้าที่แทน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา คนที่สอง) : ท่านสมาชิกครับ ขณะนี้มีผู้มาลงชื่อประชุมครบ ๑ ใน ๕ นะครับ ถือว่าครบองค์ประชุมสำหรับการพิจารณาระเบียบวาระกระทู้ถาม ผมขอดำเนินการประชุมเลยนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ กระทู้ถาม

๑.๑ กระทู้ถามสด

๑.๑.๑ กระทู้ถามสด เรื่องแม่น้ำพองเน่า ของคุณอดิศร เพียงเกษ ถามท่านนายกรัฐมนตรี

(สำเนา)

รับที่ ๒๔๒/๒๕๔๑ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
กระทู้ถามที่ ๐๔๖ ส.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๑

เรื่อง แม่น้ำพองเน่า

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

กระผมขอถามกระทู้ถามสด เรื่อง น้ำพองเน่าเสียหายให้ปลาเลี้ยง
ในกระชังและปลาตามธรรมชาติตาย เหตุเกิดเมื่อประมาณปลายเดือนมิถุนายน-
ต้นเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๑ ที่อำเภอ น้ำพอง จังหวัดขอนแก่น เป็นเรื่องที่กระทบถึง
ผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน และเป็นเรื่องเร่งด่วน ตามมาตรา ๑๘๔
แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยขอถามนายกรัฐมนตรี

จึงขอให้บรรจุเรื่องกระทู้ถามสดดังกล่าวในวาระการประชุมสภา
ผู้แทนราษฎร วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๑ ต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) อติศร เพียงเกษ

(นายอติศร เพียงเกษ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น

พรรคความหวังใหม่

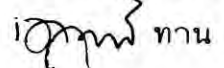
สำเนาถูกต้อง

(นางวิษวีวรรณ ฝ่ายทอง)

หัวหน้าฝ่ายกระทู้ถาม กองการประชุม

มลนิภา พิมพ์

ทาน

เนื่องจากมีประกาศระเบียบสภาผู้แทนราษฎรออกมาใหม่จะครบ
ขออนุญาตทำความเข้าใจกับท่านสมาชิกในบางข้อนะครับ ข้อ ๘ และข้อ ๙

ข้อ ๘ กระทู้ถามสดแต่ละกระทู้ให้ถามด้วยวาจา ในเรื่องละ
ไม่เกิน ๓ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๒ คำถาม ถามได้ ๓ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน
๒ คำถาม ทั้งนี้ ให้ถามตอบให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา ๒๐ นาที เว้นแต่
ในสัปดาห์ใดมีกระทู้ถามสดน้อยกว่า ๓ กระทู้ ก็ให้ขยายเวลาออกไปอีกตามสัดส่วน
ภายในเวลา ๖๐ นาที

ข้อ ๙ การถามครั้งแรก ให้ถามให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา
๔ นาที การตอบครั้งแรก ให้รัฐมนตรีตอบภายในกำหนดเวลา ๖ นาที
เวลา ๑๐ นาทีที่เหลือสำหรับการซักถามและตอบข้อซักถามเพิ่มเติม ก็หวังว่า
คงได้รับความร่วมมือจากท่านสมาชิกนะครับ เชิญท่านอดิศรครับ

นายอดิศร เพียงเกษ (ขอนแก่น) : ท่านประธานที่เคารพ
ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ผม นายอดิศร เพียงเกษ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดขอนแก่น สังกัดพรรคความหวังใหม่ ผมขออนุญาตถามกระทู้สด
ท่านนายกรัฐมนตรีและท่านรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๑๘๔ ที่ให้สิทธิแก่สมาชิกในการถามกระทู้สด เรื่องการเน่าเสียของน้ำ
ในลำน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ผมในฐานะที่เป็นประธานคณะอนุกรรมการ
การยุติธรรม สภาผู้แทนราษฎร ได้รับเรื่องราวร้องเรียนจากพี่น้องประชาชน
บ้านหนองบัวน้อย บ้านคำบอน และบ้านกุดน้ำใส ตำบลกุดน้ำใส อำเภอน้ำพอง
จังหวัดขอนแก่น ว่าเขาได้รับผลกระทบอย่างร้ายแรงจากน้ำเสียซึ่งเกิดขึ้นใน
ลำน้ำพอง โดยปลาในกระชังของเขาประมาณ ๒๒๖ กระชัง ที่เลี้ยงไว้ตายทั้งหมด
และมีปลารวมชาติที่ไม่ได้เกี่ยวกับปลาในกระชังตายหลายแสนตัว พี่น้องประชาชน
ไม่เชื่อมั่นในการแก้ไขปัญหาคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ที่ได้เกิดขึ้นมาแล้ว
เกี่ยวกับน้ำพองเน่า-----

ท่านประธานครับ ท่านประธานอยู่จังหวัดขอนแก่น ท่านประธานเป็นวิศวกร คงทราบว่า น้ำพองของเรานั้นเป็นลำน้ำเส้นเลือดของคนขอนแก่น ซึ่งไหลไป ตกแม่น้ำชีและไหลไปตกแม่น้ำมูล เมื่อปี ๒๕๓๕ แม่น้ำพองก็ได้รับการจากการกระทำที่ประมาทเลินเล่อของโรงงานน้ำตาล ปล่อยากของเสียลงสู่ แม่น้ำพอง จนทำให้ปลาในแม่น้ำพองส่งผลไปถึงปลาในแม่น้ำชีและแม่น้ำมูล ตายเกือบทุกชนิด จนปัจจุบันนี้ยังไม่สามารถที่จะฟื้นฟูให้มืออย่างคงเดิมได้ การเน่าเสียของลำน้ำพองนั้นเป็นข่าวซ้ำซากเกือบจะทุกปี ผมอยู่ที่ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ก็ได้รับข่าวน้ำเสีย เหมือนกัน ผมเชื่อมั่นว่าทุกฝ่ายอยากแก้ปัญหาเรื่องน้ำพองเสีย น้ำพองเน่า ให้เสร็จเด็ดขาดไป ท่านประธานครับ ส่วนราชการต่าง ๆ ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ในการดูแลเกี่ยวกับของเสียลงสู่ลำน้ำมีส่วนราชการหลายส่วน ส่วนราชการ ดังกล่าวนั้นได้เข้าไปแก้ไขปัญหาก็ได้ไปสำรวจ ส่งเจ้าหน้าที่ไปสำรวจใน ลำน้ำพองนี้หลายครั้งหลายหน ผมขออนุญาตชมเชยเจ้าหน้าที่จากกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ขอชมเชยเจ้าหน้าที่จาก กระทรวงสาธารณสุข ขอชมเชยเจ้าหน้าที่จากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมประมง ที่มีความเห็นค่อนข้างจะตรงกันว่า ในอดีตที่ผ่านมา น้ำเสียใน แม่น้ำพองนั้นเกิดจากโรงงานฟีนิกซ์ โรงงานกระดาษปล่อยน้ำเสียลงสู่ แม่น้ำพอง มีเพียงกรมเดียวเท่านั้นละครับ ไม่ไปกับเพื่อนกับฝูงเลย คือ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ท่านบอกว่าโรงงานได้มี เครื่องบำบัดน้ำเสีย ๒ ปีแล้ว ไม่ได้ปล่อยน้ำเสียลงสู่แม่น้ำพองเลย

ท่านประธานครับ ข้อขัดแย้งกันอย่างนี้ผมคิดว่าพี่น้องประชาชนเขาไม่รับแล้ว เขาไม่รับกรมโรงงานอุตสาหกรรมแล้ว เขาตั้งข้อสันนิษฐานว่าข้าราชการ ของท่าน ของกรมโรงงานอุตสาหกรรมนี้กำลังไปทำอะไรกับโรงงาน ดังที่ กราบเรียน จนมีข้อกล่าวอ้างว่า มีบางคนทำงานอยู่กรมโรงงานอุตสาหกรรม มีภรรยาทำงานอยู่ที่โรงงานฟีนิกซ์ แล้วสามีมาทำงานอยู่ที่อุตสาหกรรมจังหวัด แล้วจะไปตรวจกันอย่างไรละครับ เขาไม่มีความเชื่อมั่นเลย วันนี้ผมจึงมาขึ้น กระทั่งถามสด เพื่อจะถามว่ารัฐมนตรีทั้งหลาย ท่านนายกรัฐมนตรีซึ่งมีอำนาจ ตามกฎหมาย จะใช้อำนาจโดยเด็ดขาดตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมไหมครับ กฎหมายสิ่งแวดล้อม มาตรา ๘ หากกรณีฉุกเฉินนายกรัฐมนตรีมีอำนาจที่จะใช้ แบบกรณีที่ท่านใช้กับนาุ้งได้ ท่านจะใช้ไหมครับ กฎหมายโรงงานอุตสาหกรรม

ท่านจะปิดโรงงานนี้ไหมครับ หากมีข้อมูลว่าโรงงานนี้มีส่วนทำให้น้ำเสีย พระราชบัญญัติเกี่ยวกับประมง พระราชบัญญัติเกี่ยวกับการชลประทานต่าง ๆ ต้องใช้ให้เป็นประโยชน์ครับ คณะกรรมาธิการการยุติธรรมจะพยายามสอบสวนเรื่องเหล่านี้ และจะชี้ให้ฝ่ายบริหารทราบว่าวิธีใช้กฎหมายใช้อย่างไร วันเสาร์นี้ครับเที่ยงเราจะไปจัดประชุมกันอยู่ตรงที่โรงงานปล่อยน้ำเสียลงที่บึงห้วยโจด จึงขออนุญาตนัดท่านรัฐมนตรีที่ว่างนะครับ นัดข้าราชการที่ว่าง เราไปประชุมประชาพิจารณ์ตรงนั้น ไม่ต้องไปประชุมที่ศาลากลางจังหวัด ไม่ต้องไปประชุมที่โรงแรมให้เสียเงินเสียทอง ไปตรงไหนก็ไปชี้ตรงนั้น ชาวบ้านเขาอ้างว่าโรงงานนี้มีท่อที่ ๓ ท่านประธานครับ มีท่อที่ ๓ ปล่อยลงแม่น้ำ ผมยังไม่อยากเชื่อ วันนั้นเราจะไปเดิน ไปเผชิญสืบกัน ท่านประธานครับ มีหลายคนที่ เป็นวิศวกรเพื่อนฝูงผมบอกว่า เขาทำงานที่กรมโรงงานอุตสาหกรรม วิศวกรที่ทำงานกับโรงงานนี้ละครับไปออกแบบให้โรงงานต่าง ๆ ทั่วประเทศไทย โรงงานต่าง ๆ ส่วนมากให้วิศวกรออกแบบ โดยมีท่อที่ ๓ ไหลลงแม่น้ำต่าง ๆ กรณีของแม่น้ำพองนี้เป็นกรณีตัวอย่างที่จะไปใช้กับแม่น้ำทุกแม่น้ำในประเทศไทยของเรา เพื่อแก้ไขปัญหาล้างแวล้อมตามกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับใหม่อย่างเคร่งครัด ผมจึงขออนุญาตถามท่านรัฐมนตรี หรือนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง นะครับว่า ต่อกรณีของน้ำพองเน่านี่ท่านจะทำอย่างไร พี่น้องประชาชนได้นำปลาเน่ามาแกลงข้างอู่ตรงนี้นะครับ เหม็นคับสกา เหม็นทั่วเลย เพราะมันเน่า มันคายจริง ๆ นะครับ เป็นอย่างนั้น แล้วท่านจะแก้ไขอย่างไร โดยเฉพาะท่านรองนายกรัฐมนตรี ท่านสุวิทย์ คุณกิตติ ผมทราบว่าท่านจะเดินทางไปวันพรุ่งนี้ เป็นเขตเลือกตั้งของท่านด้วย ท่านจะต้องแก้ไขละครับ ไม่ต้องเห็นแก่หน้าอินทร์หน้าพรหมใด ๆ ทั้งสิ้น เพราะว่าเดี๋ยวนี้มีการแกลงข้างของพี่น้องประชาชนชาวจังหวัดขอนแก่น จะจับไล่พวกเราทั้ง ๑๑ คน ออกจากความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนะครับ หากท่านไม่แก้ไขในช่วงนี้นะครับ เราเป็นผู้แทนราษฎรไม่ได้นะครับ เป็นผู้แทนราษฎรอย่างไม่สมศักดิ์ศรีนะครับ กลับบ้านไม่สง่าผ่าเผยเลย จึงขออนุญาตถาม ใครก็ได้ครับจะตอบก่อน เพราะมีกฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวข้องครับ ขอถามเป็นเบื้องต้นก่อนครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) : ท่านสมาชิกครับ เนื่องจากกระทู้ถามสดนี้เกี่ยวข้องกับหลายกระทรวงนะครับ และผู้ถามได้ตั้งถามนายกรัฐมนตรี และท่านนายกรัฐมนตรี

ได้มอบหมายให้รัฐมนตรีหลายท่านได้ตอบชี้แจงนะครับ แต่เนื่องจากคั้งที่ได้
ชี้แจงระเบียบของสภาผู้แทนราษฎร การตอบคำถามครั้งแรกรัฐมนตรีคงใช้
เวลาตอบได้สักประมาณ ๖ นาที แต่เนื่องจากต้องตอบหลายท่านนะครับ
ก็ต้องขอความกรุณาท่านรัฐมนตรีช่วยบริหารเวลาครับ คงให้เวลาท่านละ
ประมาณ ๒ - ๓ นาทีครับ เชิญท่านรัฐมนตรีครับ ท่านยิ่งพันธ์ครับ

นายยิ่งพันธ์ มนะสิการ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม) : ท่านประธานที่เคารพ ผม นายยิ่งพันธ์ มนะสิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ต้องขอขอบพระคุณท่านสมาชิก ท่านอดีตร piegel เกษ ขอประทานโทษที่เอ่ยนาม เพราะว่าท่านได้มีความสนใจดูแลทุกข์สุขของประชาชนเป็นอย่างดีมาตลอด ความจริงนั้นการที่เกิคน้ำเน่าในลุ่มแม่น้ำพองนั้นก็คงเป็นข้อเท็จจริงอย่างที่ได้ปรากฏ ในการที่ปลาตายนั้นก็คงจะมีหลายสาเหตุด้วยกัน เพราะประการแรกอย่างลุ่มว่า บนแม่น้ำพองที่อยู่เหนือเขื่อนอุบลรัตน์นั้นเป็นน้ำนิ่ง เพราะฉะนั้นออกซิเจนจะมีน้อยกว่าทุกแห่ง ในการปล่อยน้ำออกมานั้นเพราะคิดว่า ประการที่ ๒ ก็คือ การเลี้ยงปลาในกระชังนั้นบางครั้งอาจจะเป็นจำนวนมาก ปลาเข้าไปยัดกันอยู่มาก แล้วออกซิเจนไม่พอ ก็เกิดการตายได้ และประการสุดท้ายคือ การที่มีน้ำเสียเข้ามาปะปนจนทำให้เกิดขาดออกซิเจนแล้วก็ตายในที่สุด เพราะฉะนั้นกรมควบคุมมลพิษ ในฐานะที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ รับผิดชอบอยู่ตรงนั้นก็ได้ออกไปตรวจสอบ แล้วก็พบความจริงว่า ก็มีส่วนหนึ่งที่เกิดจากออกซิเจนไม่เพียงพอ จึงทำให้ปลาตาย ประเด็นที่ ๒ ก็คือ โรงงานฟีนิกซ์ ซึ่งเป็นโรงงานผลิตเยื่อกระดาษ ก็มีการรั่วไหลของน้ำเสียออกมาสู่แม่น้ำ แต่ในระยะทาง ๕ กิโลเมตรที่มาถึงตรงกระชังนั้นเราคิดว่าไม่น่าจะทำให้ปลาตายได้ถึงขนาดทั้งหมด เพราะว่าในระยะทาง ๕ กิโลเมตรที่ผ่านมานั้นน้ำเสียที่ผ่านมากคงจะเจือปนและจืดจางไป คงจะไม่สามารถทำให้ปลาตายได้ แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ โรงงานแห่งนี้ผมเคยไปตรวจสอบดูแล้วว่าการบำบัดน้ำเสียก็ตี การทำความสะอาดต่าง ๆ ก็ดี เราเคยไปควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด เพราะว่า มีเจ้าหน้าที่ของกรมควบคุมมลพิษ หรือสำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ซึ่งควบคุมอยู่ตรงนั้นก็พยายามที่จะเข้าไปตรวจสอบอยู่เสมอ และการตรวจสอบอย่างอัตโนมัติของกรมควบคุมมลพิษ น้ำตรงนั้นอาจจะเสียบ้าง แต่คงจะไม่สามารถทำให้ปลาตายได้เป็นจำนวนมากมหาศาลถึงขนาดนั้น เพราะฉะนั้นขณะนี้เราก็ได้ส่งเจ้าหน้าที่ขึ้นไปดูพิสูจน์กันจริง ๆ ว่า ถ้าน้ำเกิดจากการปล่อยของเสียของโรงงานฟีนิกซ์ลงมาจริงแล้ว ผมจะเสนอให้ท่านนายกฯ ใช้มาตรา ๘ ปิดโรงงานอย่างแน่นอชนะครับ เพราะว่า ทำความเสียหายให้กับพี่น้องประชาชน แต่ถ้าเราพิสูจน์ได้ว่าปลาตายนั้นเกิดจากขาดออกซิเจน เราก็คงจะทำอย่างที่ว่ากล่าวนั้นไม่ได้ เพราะฉะนั้นผมขอ

ยืนยันกับท่านสมาชิกว่า พรุ่งนี้ท่านรองนายกฯ สุวิทย์ ซึ่งเป็นประธาน
คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เป็นตัวแทนของท่านนายกฯ ก็คงจะขึ้นไปดู
จริง ๆ จัง ๆ แต่ขณะนี้เราก็กำลังให้ทางเจ้าหน้าที่ตรวจสอบอยู่ตลอดเวลาว่า
ข้อเท็จจริงอยู่ตรงไหน และคงจะมารายงานให้สภา หรือท่านอดีตรฯ เพียงเกษ
ได้รับทราบต่อไป ขอขอบพระคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายโสภณ เพชรสว่าง รองประธาน
สภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง ได้ขึ้นบัลลังก์เพื่อดำเนินการประชุมต่อไป)

นายสุวิทย์ คุณกิตติ (รองนายกรัฐมนตรี) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม สุวิทย์ คุณกิตติ รองนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ปัญหาในเรื่องของปลาตายในลำน้ำพองนั้นมีมาหลายครั้ง ครั้งแรกปี ๒๕๓๕ ปัญหาเกิดขึ้นจากโรงงานน้ำตาลขอนแก่น ซึ่งผลจากการสอบสวนการดำเนินการในเรื่องนี้ก็เป็นที่ยอมรับกันดีอยู่แล้ว หลังจากนั้นมาก็มีการเลี้ยงปลาในกระชังในเขตพื้นที่ลำน้ำพอง ก็ปรากฏว่ามีปัญหาปลาตายอีกครั้งหนึ่ง และครั้งนี้ก็เป็นครั้งที่ ๓ ในช่วงระยะเวลาที่ไม่ห่างกันนัก ผมเองได้ติดตามเรื่องนี้อย่างใกล้ชิด ได้ให้ทางสมาชิกรัฐสภาผู้แทนราษฎรในเขตพื้นที่ เช่น คุณมุกดา พงษ์สมบัติ คุณณรงค์เลิศ สุรพล ได้เข้าไปดูแลประสานงานกับราษฎรที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เสียหาย และก็การที่ปลาตายครั้งแรกนั้นก็เป็นที่ตกลงกันและมีการช่วยเหลือกันในเรื่องของความเสียหายที่เกิดขึ้นไปครั้งหนึ่งแล้ว ครั้งนี้ก็เป็นอีกครั้งหนึ่งซึ่งผมเองก็ไม่ได้นิ่งนอนใจ ในช่วงที่เกิดเหตุครั้งแรกนั้น ผมก็ได้สั่งการให้ทางกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงสาธารณสุขได้เข้าไปติดตามตรวจสอบดูแลอย่างใกล้ชิดอยู่แล้ว ทางกรมประมงของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เองก็ได้เข้าไปดำเนินการติดตามตรวจสอบในเรื่องนี้ด้วย จากการติดตามตรวจสอบนั้นก็อย่างที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้รายงานให้ท่านทราบไปแล้ว และท่านรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องคงจะรายงานให้ท่านทราบอีกครั้งหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตามต้องขอขอบคุณที่อดีตร. เพียงเกษ ซึ่งเป็นสมาชิกรัฐสภาผู้แทนราษฎรขอนแก่นเช่นเดียวกับผมนั้นได้ให้ความสำคัญ ให้ความสนใจในเรื่องนี้ เพราะว่าท่านเคยเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมมาก่อน และได้เป็นบุคคลที่สนับสนุนกิจกรรมในเรื่องของการฟื้นฟูลำน้ำพองในช่วงที่มีปัญหาและก็ใช้มาตรการต่าง ๆ เข้าไปช่วยสนับสนุนในเรื่องของการแก้ไขปัญหาลำน้ำพอง เพราะว่าลำน้ำพองนั้นเป็นแหล่งน้ำที่สำคัญในการผลิตน้ำประปาให้กับพี่น้องประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น อุตรดิตถ์ มหาสารคาม และจังหวัดใกล้เคียงนั้นได้บริโภคด้วย เพราะฉะนั้นถ้าเผื่อว่าลำน้ำพองมีปัญหาและมีสารตกค้างมากนั้นก็ทำให้เกิดปัญหาในเรื่องของมลภาวะยังไม่เพียงพอ ในเรื่องของสารพิษซึ่งอาจจะไปกับน้ำที่ไปผลิตน้ำประปาเพื่อให้พี่น้องประชาชนบริโภคอยู่ด้วย ดังนั้นในฐานะที่ผมได้รับมอบหมายจากฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ให้เป็นประธานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาตินั้นก็อยากจะเรียนทางท่านอดีตรัฐมนตรีอดีตร.ว่า ผมได้ติดตามอย่างใกล้ชิด

และในวันศุกร์นี้ผมได้นัดหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อไปตรวจสอบข้อเท็จจริง อีกครั้งหนึ่ง และได้กำชับกับท่านรัฐมนตรีอุตสาหกรรมว่า ถ้าเผื่อว่าพบว่าโรงงานนั้น ทำผิดจริง ก็ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ซึ่งอำนาจของกระทรวงอุตสาหกรรมนั้น สามารถปิดโรงงานได้อยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องใช้มาตรการอื่น หลังจากปิดโรงงานแล้ว จะดำเนินการอย่างไรนั้นก็ เป็นอีกเรื่องหนึ่ง แต่ทั้งนี้เราก็ต้องให้ความเป็นธรรมแก่ ทุกฝ่าย ถ้าพบว่าผิดจริงก็คงไม่รอ ก็คงดำเนินการอย่างจริงจังต่อไป ขอบขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านรัฐมนตรีสมศักดิ์ครับ

นายสมศักดิ์ เทพสุทิน (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายสมศักดิ์ เทพสุทิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสุโขทัย ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ผมได้รับมอบหมาย จาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีให้ตอบกระทู้สดของท่านอดีตร. เทียงเกษ ผู้แทนราษฎร จากจังหวัดขอนแก่น ผู้ที่ให้ความสนใจกับความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชน ท่านได้กล่าวว่าในปี ๒๕๓๕ แม่น้ำพองนั้นเน่าเสียหาย เป็นความจริงครับ เพราะว่าโรงงานน้ำตาลในขณะนั้นได้ปล่อยของเสียโมลาส (Molasses) ลงไป ในลำน้ำพองจนเน่าเสียหายกับพี่น้องประชาชนเป็นจำนวนมาก-----

สำหรับโรงงานกระดาษพินิจ์นั้น เมื่อปี ๒๕๓๘ ได้มีคำสั่งของกรมโรงงาน
กำชับไม่ให้ปล่อยน้ำหลังจากที่ได้บำบัดแล้วลงไปแม่น้ำเลยครับ เป็นความจริง
ซึ่งกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้แนะนำให้โรงงานกระดาษแห่งนี้ได้จัดทำโครงการ
ขึ้นมาโครงการหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า กรีน โปรเจคท์ (Green project) คือ
การปลูกต้นยูคาลิปตัสและใช้น้ำจากการบำบัดแล้วไปรด น้ำจากการบำบัดนั้น
กรมโรงงานอุตสาหกรรมได้ตรวจสอบจำนวนออกซิเจนในน้ำ ซึ่งเรียกว่า
ค่า บี.โอดี. (BOD) ค่า ซี.โอดี. (COD) ค่า บี.โอดี. นั้นคือ
จำนวนออกซิเจนที่จะต้องทำปฏิกิริยาให้อินทรีย์สารในน้ำนั้นหมดไป ซึ่งเรียกว่า
เป็นค่า บี.โอดี. ส่วนค่า ซี.โอดี. นั้นคือจำนวนออกซิเจนที่จะต้องทำลายสาร
ที่เป็นเคมีในน้ำให้หมดไป ค่า บี.โอดี. นั้นจะต้องไม่เกิน ๒๐ ค่า ซี.โอดี.
นั้นจะต้องไม่เกิน ๔๐๐ สำหรับเรื่องของปลานั้นจากการตรวจสอบในหลัก
วิชาการนะครับ ปลาจะอยู่ในน้ำได้ในค่าออกซิเจนจำนวนสี่ส่วนในล้านส่วนของ
น้ำนะครับ แต่วันที่ปลาตายจากการตรวจสอบของกรมโรงงานปลาตายถึงต้นน้ำ
หมายความว่า โรงงานกระดาษพินิจ์ตั้งอยู่ส่วนหนึ่ง แต่ว่าปลานั้นตายย้อนไปถึง
ต้นน้ำ ในส่วนนี้เป็นส่วนที่ทำให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัย ทางกรมโรงงานก็ได้
ตรวจสอบเช็คอย่างละเอียดหลังจากที่ท่านได้มีหนังสือถึงกระทรวงอุตสาหกรรม
ให้ตัวกระผมหรือผู้ใหญ่ส่วนของท่านราชการได้มาชี้แจงนั้น ผมได้สั่งการกำชับ
เด็ดขาดให้ตรวจสอบปริมาณของน้ำหรือความเข้มข้นของออกซิเจนในน้ำสัปดาห์ละ
๒ ครั้งซึ่งในขณะนี้นับยันได้ว่า น้ำที่ได้รับการบำบัดนั้นไม่ได้ปล่อยลงแม่น้ำพอง
ถ้าหากว่ามีการตรวจสอบพบว่าการปล่อยน้ำลงแม่น้ำพองนั้น กระผมจะ
ดำเนินการในการปิดโรงงานทันทีครับ ตามที่ท่านสมาชิกจากขอนแก่นท่านอดิศร
ได้หาหรือไว้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านอดิศรครับ

นายอดิศร เพียงเกษ (ขอนแก่น) : ท่านประธานครับ

ผม อดิศร เพียงเกษ พรรคความหวังใหม่ จังหวัดขอนแก่น ท่านประธาน
ที่เคารพครับ น้ำพองเนา เน่าช่วงฝามหนองหวายขึ้นไปจนถึงเขื่อนไช้ใหม่ครับ
ในช่วงนี้จะให้พี่น้องประชาชนได้เข้าใจ ตรงนี้เป็นที่ตั้งของโรงงานพินิจ์ผมก็
อยากถามว่าในเมื่อกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงสาธารณสุข ได้มีความเห็น
ว่า โรงงานเป็นส่วนที่ทำให้น้ำเสียที่ผ่านมา กรมโรงงานอุตสาหกรรมทำไมไม่ใช้

กฎหมายปิดโรงงานนี้ครับ ท่านประธานทราบไหมว่ามีข้าราชการที่ตรงไปตรงมา
คนหนึ่งทำงานที่กระทรวงสาธารณสุข ขออนุญาตเอยนามครับ ชื่อว่าสารสิน
เดี๋ยวนี้ท่านมีความเห็นว่าน้ำเน่าเกิดจากโรงงาน ผลกรรมที่ทำความดี
ทำอย่างไรครับถูกย้ายออกจากขอนแก่นโดยไม่ทราบสาเหตุตรงนี้ครับ
อาจจะ เป็นเพราะว่าให้ความเห็นตรงไปตรงมาเกินไปหรือเปล่าไม่ทราบ
เพราะฉะนั้นผมไม่มั่นใจในข้าราชการที่ไปปฏิบัติงานให้ท่าน น้ำพองจะ
สะอาดได้ก็เพราะนักการเมืองเรานี้ครับ นักการเมืองอย่างท่านอย่างผมนี้
จะต้องทำให้สะอาด ผมไม่อยากจะให้ใครมาพูดว่า เดี่ยวนี้ไม่มีใครไปสั่งปิด
โรงงานฟินิกซ์ได้ ใหญ่คับฟ้าคับแผ่นดินคือฟินิกซ์ มีหลายคนมีหุ้นในบริษัทฟินิกซ์
อย่างนั้นผมก็ไม่อยากเชื่อ เพราะฉะนั้นหากวันเสาร์นี้ผมมีน้ำเสียจริง ๆ
แล้วผมจะมารายงานท่านนายกรัฐมนตรี -----

ท่านนายกรัฐมนตรีกล้าที่จะใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม มาตรา ๘ หรือไม่ ผมถึงอยาก
ให้ท่านได้พยายามตอบให้ตรงไปตรงมาว่า หากเหตุการณ์กระทำการของโรงงาน
ฟินิกซ์ไว้ ๒ - ๕ เดือน แล้วก็ตรวจสอบพิสูจน์กันว่าน้ำพองเกิดจากน้ำเสียอย่างไร
จะเป็นไปได้ไหมครับ เพราะน้ำเสียต่าง ๆ ที่พี่น้องประชาชนมานี้มีตัวอย่างมา
เรียบร้อยหมดแล้ว หากท่านไปตรวจโรงงานเขาก็จะบอกว่า น้ำบำบัดดี รองอธิบดี
กรมโรงงานท่านหนึ่งมาร่วมประชุมในคณะกรรมการการยุติธรรมบอกว่า
โรงงานนั้นบำบัดน้ำเสียทุกหยด น้ำทุกหยดที่ไหลจากโรงงานลงแม่น้ำพอง บึงห้วยโจด
เป็นน้ำที่สะอาดค่อนข้างที่จะขัดต่อข้อเท็จจริงของพี่น้องประชาชน พี่น้องประชาชน
จึงไม่ร่วมสังฆกรรมในการประชุมกับระดับจังหวัด เดินออกจากที่ประชุมหมดเลยครับ
สภาวะความสามัคคี เรื่องสิ่งแวดล้อมของจังหวัดขอนแก่น หรือของประเทศไทย
จะเป็นปัญหาที่ยาวไกลในอนาคตหากไม่แก้ไข หากจะมีคณะกรรมการชุดใดขึ้นมา
ผมคิดว่าพี่น้องประชาชนที่อยู่ในที่เกิดเหตุควรจะมาเป็นกรรมการด้วย ท่านไม่ควร
ตั้งเฉพาะข้าราชการของท่านครับ พี่น้องประชาชนต้องมาตรวจสอบครั้งต่อครั้ง
เป็นกรรมการเท่า ๆ กัน ในการที่จะเผื่อระวังทุกประการ หากมอบอำนาจให้
เฉพาะสิ่งแวดล้อม มอบอำนาจสาธารณสุขหรือโรงงานอุตสาหกรรมโดยไม่มีประชาชน
ครั้งต่อครั้งแล้ว ปัญหาอย่างนี้ก็จะเกิดขึ้นอยู่โดยตลอดเวลา เพราะฉะนั้น
ผมจึงขออนุญาตตามความมั่นใจว่า หากเราได้น้ำในวันเสาร์ที่จะถึงนี้เป็นน้ำเสีย
จริง ๆ ท่านกล้าปิดโรงงานไหมครับ ผมขอถามครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านรัฐมนตรีอุตสาหกรรมครับ

นายสมศักดิ์ เทพสุทิน (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม) :
ท่านประธานที่เคารพ ขอยืนยันนะครับว่าหากมีการปล่อยน้ำเสียลงในน้ำพองจริง
ซึ่งในขณะนี้กรมโรงงานยืนยันว่าไม่มีการปล่อยน้ำลงไป ซึ่งท่านจะไปพิสูจน์ในวันเสาร์
ถ้ามีท่อปล่อยน้ำลงในแม่น้ำจริงแล้ว ผมยืนยันครับ ผมจะปิดโรงงานให้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : ท่านอดีตร ครึ่งที่ ๓ นะครับ

นายอดีตร เพียงเกษ (ขอนแก่น) : ท่านประธานครับ ครึ่งที่ ๓
ผม อดีตร เพียงเกษ ท่านรัฐมนตรีครับ ผมเป็นห่วงข้าราชการกรมโรงงานของท่าน
จริง ๆ เพราะผมเชื่อมั่นข้าราชการกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ เขามีเครื่องมือที่ชัดเจน
ไม่ใช่ที่ผมอยู่กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ แล้วผมมาเชียร์กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ

เขาวินิจฉัยชัดเจนว่าน้ำเสียนี้เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมที่เรียกว่า โรงงาน ฟินิกซ์นี้ กระทรวงสาธารณสุข ท่าน ผอ. สารสิน ปัจจุบันย้ายไปอยู่ที่จังหวัด อุบลราชธานีก็มีความคิดเห็นตรงกัน หากโหวตเสียงตามระบอบประชาธิปไตย กรมโรงงานต้องแพ้แน่ครับ ๒ หน่วยงานนี้มีความเห็นว่าน้ำเสียเกิดจากโรงงาน แต่กรมโรงงานยังยืนยันว่าน้ำไม่เสีย น้ำไม่เสีย ผมว่าทบทวนเถอะครับ

ข้าราชการที่เสนอท่านไม่ควรจะให้ เป็นใหญ่เป็นโตในบ้านในเมืองนี้ เอาคนอื่น ไปเป็นเถอะครับ เราถูกต้องว่า ข้าราชการการเมืองถูกต้องว่า เพราะข้าราชการ รายงานไม่ตรง ข้าราชการส่วนท้องถิ่นก็บอกว่า ข้าราชการต้องฟัง เจ้าหน้าที่ทางกรม ทางกรมก็ว่าต้องฟังว่าลูกน้องรายงานอย่างไร อยู่อย่างนี้แหละครับ เพราะฉะนั้น ท่านต้องลงโทษ ถ้าท่านเชื่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม ท่านต้องลงโทษกรมควบคุมมลพิษ ต้องลงโทษกระทรวงสาธารณสุขเราว่ารายงานเท็จ ต้องเอาคนผิดมารับโทษให้ได้ครับ ครั้งนี้ข้าราชการต้องเป็นแพะ หรือเป็นเสือ หรือเป็นอะไรก็ช่าง ให้นำมารับโทษ ในการทำน้ำเน่า พวกผมรับประทานประจำวันนะครับ ดื่มน้ำประปาทุกวัน ท่านสุวิทย์ คุณกิตติ ผม ทั้งนั้นแหละครับ ท่านพงศกร อรรณนพพร อยู่เมืองพลก็บอกว่า ผมไม่ได้เป็น ส.ส. ในเขตยังถูกต้องว่า ยังจะต้องถูกขับออกจากผู้แทนราษฎร มันไม่เป็นธรรม วันเสาร์นี้ไปทุกคนครับ ไปพูดกันในที่ที่เกิดเหตุ เพราะฉะนั้นผมอยากให้ ท่านลงโทษข้าราชการที่รายงานเท็จขัดต่อข้อเท็จจริง ให้เชื่อพี่น้องประชาชนบ้างครับ ว่าเขาไม่เข้าใจว่า ซี.โอ.ดี. หรือ บี.โอ.ดี. อะไรต่าง ๆ เขาไม่ทราบ ออกซิเจนหมายถึงอะไรเขาไม่ทราบ เขาทราบแต่เพียงว่าเขาไปลงอาบน้ำใน แม่น้ำพองแล้วเขาค้น ปลาเป็นแผลแค่นั้นแหละครับ เพราะฉะนั้นอย่าไปเชื่อ ข้าราชการของท่านมากนะครับ ผมจึงขออนุญาตไม่ถาม ผมต้องการเรียกร้องเอา คนผิดมาลงโทษให้ได้ในการรายงานเท็จ คนไหนรายงานตรงไปตรงมาจับบ่าเห็นใจ ๒ ชั้นให้เลยครับ เป็นอย่างนั้นครับ จึงขออนุญาตถามแต่เพียงเท่านี้ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา คนที่หนึ่ง) : เป็นอันจบกระทู้ถามของท่านอดีตรครับ ผมขอเรียนท่านสมาชิกว่า กระทู้ถามสดนั้นน่าจะถามอย่างตรงไปตรงมานะครับ ถ้ามีการอภิปรายก็จะกินเวลา ผมขออนุญาตเสนอแนะท่านสมาชิกกรุณาถามให้กระชับหน่อยนะครับ เพื่อรักษาเวลา ของท่านอื่นด้วย และท่านอาจจะแปลกใจเห็นท่านรองฯ สมศักดิ์ ขึ้นมาพลีบเตียวแล้วไปนั้น ท่านมีภารกิจจำเป็นอย่างยิ่งต้องเดินทางไปที่ขอนแก่น ผมจึงขึ้นมาทำหน้าที่ขึ้นมาก่อนเวลา

ต่อไปเป็นกระทู้ถามสดที่ ๒ เรื่อง ผลกระทบทางเศรษฐกิจไทย
กับการเปลี่ยนแปลงผู้นำของประเทศญี่ปุ่นและความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหา
เศรษฐกิจ ซึ่งท่านวัฒนา เมืองสุข ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
ผมขอเรียนว่าได้รับหนังสือจาก ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังว่า
ท่านมีภารกิจจำเป็นอย่างยิ่งนะครับ ท่านได้มอบให้รัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงการคลัง ท่านพิสิฐ สี่อารธรรม เป็นคนตอบแทนนะครับ เชิญเจ้าของ
กระทู้ถามสด คุณวัฒนา เมืองสุข เชิญครับ

(สำเนา)

รับที่ ๒๔๓/๒๕๔๑ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
กระทู้ถามที่ ๐๔๗ ส.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๑

เรื่อง ผลกระทบทางเศรษฐกิจไทยกับการเปลี่ยนแปลงผู้นำของประเทศไทยและ
ความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ
กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอเสนอกระทู้ถามสด เรื่อง ผลกระทบทางเศรษฐกิจไทยกับ
การเปลี่ยนแปลงผู้นำของประเทศไทยและความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ
ซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาสำคัญที่อยู่ในความสนใจ และกระทบถึงผลประโยชน์ของ
ประเทศชาติและประชาชนโดยรวม

จึงขอเสนอกระทู้ถามสดดังกล่าวมาเพื่อบรรจุไว้ในวาระการประชุม
ตามมาตรา ๑๘๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อถาม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (ฯพณฯ ชารินทร์ นิมมานเหมินท์) ส่วนเหตุผล
และรายละเอียดจะได้ชี้แจงในที่ประชุมสภาฯ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) วัฒนา เมืองสุข

(นายวัฒนา เมืองสุข)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปราจีนบุรี

พรรคชาติพัฒนา

สำเนาถูกต้อง

(นางวัชรวิมล ฝ่ายทอง)

หัวหน้าฝ่ายกระทู้ถาม กองการประชุม

ทวีพร พิมพ์

ศิริพร ทาน

นายวัฒนา เมืองสุข (ปราจีนบุรี) : ขอบขอบคุณท่านประธานครับ
ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม วัฒนา เมืองสุข สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดปราจีนบุรี พรรคชาติพัฒนา ผมขอตั้งกระทู้ถามสด ตาม ๗พพฯ รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงการคลังหรือ ผู้ที่ท่านมอบหมายนะครับ เกี่ยวข้องกับสภาพการณ์
ทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมา เราได้ทราบ
จากข่าวทางหน้าหนังสือพิมพ์ว่า หัวหน้าพรรค แอล.ดี.พี. (LDP) ของประเทศญี่ปุ่น
ซึ่งดำรงสถานะเป็นนายกรัฐมนตรีด้วย ท่านได้แสดงความรับผิดชอบโดยการลาออก
ซึ่งจะมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวนายกรัฐมนตรีของประเทศญี่ปุ่นตามมา
และก็เป็นที่น่าทราบดีว่าประเทศญี่ปุ่นเป็นเจ้าของหนี้รายใหญ่ของประเทศไทย นโยบาย
การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศญี่ปุ่นไม่ว่าจะเป็นไปในทิศทางใดก็ตาม
จะต้องส่งผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างไม่ต้องสงสัย ผมอยากเรียนถามรัฐบาล
โดยเฉพาะอย่างยิ่งขณะนี้ เป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลง สัญญาที่ดีมากที่ออกมาก็คือ
ประชาชนชาวญี่ปุ่นกลับมีความมั่นใจกลับดีใจกับการเปลี่ยนแปลง เงินเยนแข็งขึ้น
หุ้นตอบสนองโดยการบวก ผมอยากเรียนถามรัฐบาลว่า ผลของการเปลี่ยนแปลง
ตรงนี้จะครับ จะมีผลกระทบต่อนโยบายทางการเงินการคลังของเรากับญี่ปุ่น
อย่างไร ความช่วยเหลือการเจรจาประนอมหนี้ การเจรจาเกี่ยวกับหนี้สิน
ตรงนี้นั้นครับจะมีผลในทางที่ดีขึ้นหรือเลวลงอย่างไร และอีกคำถามหนึ่งซึ่ง
เกี่ยวข้อง ผมอยากจะถามผลของความสับสนนี้ในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ
โดยเฉพาะในเรื่องของการที่รัฐบาลได้ขออนุมัติสภาแห่งนี้ออกพระราชกำหนดรวม
๔ ฉบับ ที่ไปกู้เงินนะครับ ๕ แสนล้านบาท และ ๒ แสนล้านบาท ซึ่งผมจำได้
ในวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ได้มีรัฐมนตรีในรัฐบาลนี้แหละครับ บอกว่าความล่าช้า
ในการออกพระราชกำหนดฉบับนี้คิดเป็นความเสียหายแล้วนาที่ละ ๒ แสน ๘ หมื่นบาท
นับจากวันที่ ๒๑ พฤษภาคม มาจนวันนี้ ๕๖ วัน คิดเป็นนาที่แล้ว ๘ หมื่นกว่านาที่
ถ้าคิดเป็นเงินแล้วผมประเมินดูแล้ว ๒ หมื่นกว่าล้านบาท แล้วไม่ทราบว่า
จะไปจบเอาเมื่อไร ทราบข่าวทางหน้าหนังสือพิมพ์ว่า พันธบัตรที่เรียกว่า
โกลบอล บอนด์ (Global bond) ขายไม่ได้หรือมีความผิดพลาดทาง
เทคนิคอย่างไรก็ตาม ตรงนี้อยากจะฟังรัฐบาลได้บอกให้ชัดเจนเพื่อ
ให้ประชาชน โดยเฉพาะพี่น้องประชาชนชาวไทยได้มีความมั่นใจ ได้มีความเชื่อมั่น
ขอถามเป็นคำถามแรกครับ ขอบขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ท่านพิสิฐ คุ้ม

นายพิสิฐ สี่อาธรรม (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง) :
กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพิสิฐ สี่อาธรรม รัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงการคลัง ขออนุญาตตอบกระทู้ถามสดของท่านวัฒนา เมืองสุข เกี่ยวกับ
เรื่องญี่ปุ่นเป็นอันดับแรก แล้วก็จะตามด้วยเรื่องของการออกพระราชกำหนด
และก็การไปออกพันธบัตรในต่างประเทศนะครับ

ในประการแรก เรื่องของญี่ปุ่น ก็เป็นเรื่องที่ได้มีความสนใจกันมาก
โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา ซึ่งก็ปรากฏว่าค่าเงินเยนได้ตกต่ำ
ไปอย่างมาก ทางกระผมเองได้มีโอกาสไปประชุมกับกลุ่มประเทศ จี. (G) ๗
ที่ญี่ปุ่น แล้วก็ได้รับทราบเกี่ยวกับความสำคัญของการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม
ที่ผ่านมา ว่าถ้าหากพรรค แอล.ดี.พี. ซึ่งเป็นพรรครัฐบาลขณะนั้น หากเขาไม่ได้รับ
การเลือกตั้งในวุฒิสภาถึงเกินกว่า ๖๑ - ๖๒ ที่นั่ง ก็เป็นธรรมเนียมเป็นประเพณีปฏิบัติ
ของพรรค แอล.ดี.พี. ว่าประธานพรรคจะขอลาออกจากการเป็นประธานพรรค
ในการประชุมในเดือนกันยายนต่อไป-----

ซึ่งผลก็คือว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงนายกรัฐมนตรีของญี่ปุ่น เนื่องจาก
แอล.ดี.พี. เป็นพรรคใหญ่และเป็นพรรครัฐบาล ในช่วงนั้นก็เป็นที่คาดกันว่า
หลังจากวันที่ ๑๒ กรกฎาคมแล้วทางญี่ปุ่นก็จะมีความคิดเห็นที่มั่นคงยิ่งขึ้น
ในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาสำคัญเฉพาะหน้าตอนนั้น
ก็คือปัญหาการเพิ่มทุนของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งญี่ปุ่นได้ประกาศมาตรการไปตั้งแต่
เดือนกุมภาพันธ์ว่าจะมีการอัดฉีดเงินจากงบประมาณแผ่นดินจำนวน ๓๓ ล้านล้านเยน
ซึ่งหลังจากที่ที่มีการเลือกตั้งแล้วเงินเหล่านี้ก็จะมีการนำมาใช้ในการเพิ่มทุนของ
ธนาคารพาณิชย์ของญี่ปุ่น และนำมาใช้เพื่อการประกันเงินฝากของประชาชนที่มีกับ
ธนาคารในญี่ปุ่น แต่ก็ปรากฏว่าหลังจากการเลือกตั้งแล้วผลออกมาต่างจากที่คาดเอาไว้
คือได้เพียง ๔๔ ที่นั่ง เพราะฉะนั้นนายกรัฐมนตรีของญี่ปุ่นจึงได้ประกาศลาออก
และจะมีการแต่งตั้งประธานพรรค แอล.ดี.พี. คนใหม่ภายในปลายเดือน
กรกฎาคมนี้ ในขณะที่จากข้อมูลที่ได้รับทราบก็คือว่าคนญี่ปุ่นไม่ได้ตกใจกับข่าวนี้
แต่ประการใด และเป็นที่ชัดเจนจากอัตราแลกเปลี่ยนและตลาดหุ้นว่าไม่ได้มีการ
เปลี่ยนแปลงไปมากนัก เพราะว่าคาดการณ์อยู่แล้วว่าหลังจากการเลือกตั้งจะมีการ
ดำเนินมาตรการในเรื่องของการอัดฉีดเงินจำนวน ๓๓ ล้านล้านเยนเข้าสู่ระบบ
ซึ่งสิ่งนี้ก็จะมิผลทำให้ระบบธนาคารพาณิชย์มีความมั่นคงมากยิ่งขึ้น และเป็นการ
กระตุ้นเศรษฐกิจ ทำให้เศรษฐกิจสามารถที่จะฟื้นตัวขึ้นได้อย่างรวดเร็ว
เพราะฉะนั้นผลกระทบที่จะพึงมีต่อประเทศไทยในขณะนี้จึงไม่น่าจะมีในเชิงลบมากนัก
ซึ่งก็เป็นสิ่งที่ประเทศอื่น ๆ ก็คาดคิดกันในขณะนี้ ขณะเดียวกันในกลุ่มของ จี. ๗
และประเทศในเอเชียก็อาจจะมีการรวมกลุ่มกันเพื่อหารือกับรัฐบาลญี่ปุ่นในเรื่องนี้
ในลำดับต่อไป

สำหรับประเด็นต่อไปที่ท่านสมาชิกได้กรุณาถามเรื่องเกี่ยวกับความคืบหน้า
ของการออกพระราชกำหนดในการกู้เงินจำนวน ๒ แสนล้านบาทจากต่างประเทศ
ที่รัฐสภาได้อนุมัติไปเมื่อเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมา กระผมขอเรียนว่ากระทรวงการคลัง
ได้เตรียมการในเรื่องนี้มาเป็นเวลาหลายเดือนด้วยกัน และเมื่อพระราชกำหนด
ให้อำนาจไปแล้วขณะนั้นก็มีปัญหาเกี่ยวกับประเทศอินโดนีเซียและประเทศญี่ปุ่น
ในเดือนพฤษภาคมและในเดือนมิถุนายน เพราะฉะนั้นตลาดธนบัตรในต่างประเทศ
ที่จะให้รัฐบาลต่างประเทศไปออกจึงค่อนข้างที่จะไม่ค่อยแน่นอน และอัตราดอกเบี้ย
ค่อนข้างจะสูง อันนี้ก็เป็นที่เหตุให้ประมาณการที่จะมีการออกพันธบัตรจากหลาย ๆ
ประเทศมีการเลื่อนออกไปหรือว่ายังไม่ปรากฏผลออกมา ในส่วนของประเทศไทย

ของเราได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่ต้องดำเนินการก็คือว่าต้องมีการยื่น
ขออนุญาตต่อ ก.ล.ต. ของสหรัฐอเมริกา และมีการเตรียมการในแง่ของข้อมูล
และความคืบหน้าหรือว่าสิ่งที่เกิดขึ้นในตลาดอย่างเป็นระยะ ๆ เพราะฉะนั้น
ในส่วนของเรา เราไม่ได้มีความคิดว่าจะมีการเลื่อนออกไป เพียงแต่ว่าสิ่งที่
เรากำลังดำเนินการอยู่ในขณะนี้ก็คือเรายังเตรียมการอยู่ และรอดูจังหวะว่าจังหวะใด
จะเป็นจังหวะที่เหมาะสมในการเข้าสู่ตลาด แต่ขณะเดียวกันเป็นประเพณีปฏิบัติ
ที่ผู้ออกพันธบัตรจะไม่ประกาศวันเวลาที่ชัดเจนก่อนล่วงหน้า จะไม่ประกาศ
จำนวนเงินที่จะออก และจะไม่ประกาศอายุของพันธบัตรก่อนล่วงหน้า ปกติแล้ว
สิ่งเหล่านี้จะไปประกาศในช่วงที่จะมีการออกโรดโชว์ (Road show) หรือว่า
ไปชี้แจงกับผู้ที่จะซื้อ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ก็เป็นวิธีปฏิบัติในการออกพันธบัตรโดยทั่ว ๆ ไป
เพราะฉะนั้นขอเรียนยืนยันว่าเรายังมีเจตนาที่จะเข้าสู่ตลาดทุนอยู่ เพียงแต่ว่า
โดยประเพณีแล้วนะครับเราจะไม่อยู่ในฐานะที่จะไปประกาศสิ่งเหล่านี้
อย่างชัดเจนก่อนล่วงหน้าครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านวัฒนาครับ

นายวัฒนา เมืองสุข (ปราจีนบุรี) : ขอขอบคุณท่านรัฐมนตรีครับ
คำตอบของท่านรัฐมนตรีเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ทำให้ผมได้รับความคิด
เป็น ๒ นัย นัยแรกก็คือในเรื่องของการพูดการจาจะต้องมีความระมัดระวัง
วันนั้นในสภาได้มีการพูดถึงขนาดว่าฝ่ายค้านทำประเทศเสียหายถึงนาทีละ
๒๘๐,๐๐๐ บาท และท้ายสุดวันนี้ก็บ่งบอกมาบางอย่างว่าความจริงแล้วตรงนี้
เราเร็วเกินไป กระโดดลงมาเร็วเกินไป ความจริงแล้วความไม่พร้อมปัจจัย
ต่าง ๆ ของต่างประเทศเหล่านี้เป็นตัวกำหนดทั้งสิ้น วันนี้ไม่มีใครขีดขวางแล้ว
ไม่มีใครไปยุ่งเกี่ยวแล้วยังออกไปขายไม่ได้ ตรงนี้อาจจะเป็นข้อเท็จจริง
ที่ต้องนำสู่พี่น้องประชาชนให้ทราบ ไม่อย่างนั้นที่ถูกกล่าวหากันว่าเสียหาย
เหลือเกิน จะได้บ่งบอก จะได้เป็นข้อคิดที่หลังจะพูดอะไรก็ขอให้ใช้
ความระมัดระวังมากกว่านี้ ~~คือ~~ ๒ เกี่ยวข้องกับคนที่เป็นนายรัฐมนตรีของ
ประเทศญี่ปุ่นที่ลาออก เป็นการแสดงสปิริต (Spirit) ผมดีใจครับที่ท่าน
กรุณาให้ข้อมูล ผมก็ทราบครับว่าประเทศทางตะวันตกเขามักจะแสดงสปิริต
โดยลักษณะของการลาออก ทั้งนี้เข้าใจว่าสภาพของอากาศมีผลต่อจิตใจของเขา
ผมดูฟุตบอลโลกผมเห็นว่าประเทศทางตะวันตกปะทะกันแต่ก่งาย ผิวเขาบาง
กว่าเรา เข้าใจว่าอย่างนั้นครับ คำถามที่ ๒ ครับท่านประธาน ผมขอถามปัญหา
ของ ๔ ธนาคารของรัฐที่รัฐบาลได้จ้างบริษัทที่ปรึกษาทำการศึกษา ทราบว่า
จะเสนอให้มีการขาย ซึ่งตรงนี้ผมเห็นด้วยครับ เพราะว่าการขาย ๔ ธนาคาร
ของรัฐตรงนี้จะช่วยลดการบิดเบือนในเรื่องของดอกเบี้ย ผมว่าปีหนึ่งแสนกว่าล้านบาท
เชื่อว่า ๔ ธนาคารของรัฐตรงนี้จะทำให้เกิดการบิดเบือนในตลาดเงิน ดอกเบี้ย
สูงขึ้นถึง ๒ - ๓ เปอร์เซ็นต์ แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างที่เราได้ทราบกันก็คือว่า
รัฐบาลเป็นผู้ค้ำประกันเจ้าหนี้ เป็นผู้ค้ำประกันเงินฝาก แล้ว ๔ ธนาคารของรัฐ
ตรงนี้ได้ใช้เงินจากกองทุนฟื้นฟู ซึ่งเป็นเงินภาษีอากรของประชาชนมากมาย
ทำอย่างไรครับ ในการขาย ๔ ธนาคารตรงนี้รัฐบาลจะขายให้ได้เกิดประโยชน์
สูงสุดในอันที่จะทำให้ประชาชนเสียหายน้อยที่สุด คำว่า เกิดประโยชน์สูงสุด
ไม่ได้หมายความว่าขายได้ราคาที่สุด เพราะตั้งราคาสูงมากอาจจะขายไม่ได้
ก็ได้ ผมอยากจะเรียนถามถึงมาตรการของรัฐบาลในการที่จะแก้ไขปัญหาของ
๔ ธนาคารของรัฐโดยการที่จะขายตรงนี้จะทำอย่างไรจึงจะเกิดประโยชน์
สูงสุด ขอขอบคุณครับ

Handwritten mark or signature

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านรัฐมนตรีครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง) :
กราบเรียนท่านประธานรัฐสภา กระผมขออนุญาตเรียนตอบชี้แจงคำถามที่
ท่านสมาชิกได้ถามขึ้นมาในเรื่องเกี่ยวกับ ๕ ธนาคาร แต่ก่อนอื่นในเรื่อง
ของการออกพันธบัตรในต่างประเทศ ผมขอเรียนยืนยันว่าเรื่องของการออก
พันธบัตรที่เราได้เตรียมการมาเป็นขั้นตอน จริง ๆ แล้วก็เป็นเรื่องของ
วิธีการที่เราจะต้องออกทันทีที่เหมาะสม แต่การที่เราจะไปเข้าในเรื่องของ
พระราชบัญญัตินี้ อันนี้เป็นการส่งสัญญาณที่ไม่ค่อยเหมาะสมและก็เป็นประโยชน์
ต่อประเทศไทยของเราเองไปสู่ตลาดต่างประเทศ เพราะฉะนั้นในเรื่องของ
พันธบัตรอันนี้ขอยืนยันว่าเราไม่ได้คิดว่าจะออกไปขายไม่ได้ ไม่จริงอย่างนั้น
เพียงแต่ว่าจะขายในช่วงใดที่จะดีกับเราที่สุด แท้ที่จริงแล้วขณะนี้เราได้รับ
การเรียกร้องยืนยันมาแล้วว่าให้เราออกได้ เพียงแต่ว่าอัตราดอกเบี้ยที่เรา
คิดว่าน่าจะเป็นจังหวะใดที่ควรจะไปออก ในด้านของธนาคาร ๕ แห่งที่ท่านสมาชิก
ได้กรุณาถามเมื่อสักครู่นี้ ขอเรียนว่าเราได้ว่าจ้างที่ปรึกษาการเงินมาทำการศึกษา
ซึ่งขณะนี้ข้อสรุปก็กำลังจะเสร็จสิ้นลงในเวลาอันใกล้นี้ คาดว่าภายในเวลา
๒ สัปดาห์นี้น่าจะมีผลที่ชัดเจนออกมา และรัฐบาลก็จะได้ชี้แจงให้กับสาธารณะ
ได้รับทราบต่อไป แล้วหลักใหญ่ของเราที่ต้องดำเนินการที่จะปกป้องผลประโยชน์
ของประเทศและก็ระบบการเงินให้มากที่สุดครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านวัฒนา ครั้งที่ ๓ ครับ

นายวัฒนา เมืองสุข (ปราชญ์บุรี) : ขอบคุณครับท่านประธาน
ท่านรัฐมนตรีครับ ท่านยังไม่ได้ตอบผมนะครับว่ามาตรการในการที่เราจะขายตรงนี้
ให้เกิดประโยชน์สูงสุดจะทำอย่างไร แต่ไม่เป็นไรครับจะติดไว้ครั้งหน้าก็ได้
คำถามสุดท้ายครับ ผมจะถามเกี่ยวข้องกับวินัยการคลังของรัฐบาลซึ่งเกี่ยวข้องกับ
โครงการสื่อสัญญาณความเร็วสูง ผมขออนุญาตเรียกว่า โครงการ เอส.ดี.เอช.
(SDH) จะได้กระชับ ขออนุญาตท่านประธานเกริ่นนำโครงการนี้พอสรุปคร่าว ๆ
เพื่อความเข้าใจที่ดีของประชาชน โครงการนี้กระผมยอมรับ เป็นความจำเป็นที่
เราจะต้องทำโครงการนี้เพื่อพัฒนาระบบโทรคมนาคมของประเทศ ในขณะเดียวกัน
โครงการนี้ได้มีการอนุมัติมาตั้งแต่สมัยที่ท่านประธานวันนอร์ ท่านเป็นรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงคมนาคม แต่ในขณะนั้นสภาวการณ์ทางด้านเศรษฐกิจของประเทศยังไม่อยู่

ในภาวะที่เป็นอยู่ดังเช่นทุกวันนี้ เพราะฉะนั้นความจำเป็นที่ประเทศไทยเรา
 จะต้องมีโครงการดังกล่าวนี้เรายอมรับ แต่ปัญหาที่ว่าสิ่งที่จะต้องทำให้เกิดขึ้นมา
 โดยการที่รัฐบาลจะไปลงทุนเองหรือให้คนอื่นมาลงทุน ตรงนี้เป็นความท้าทาย
 ต่อจริยธรรม เป็นความท้าทายต่อสมองของคนที่จะเข้ามาทำหน้าที่บริหารประเทศชาติ
 ท่านประธานครับ ผมได้ดูหนังสือแสดงเจตจำนงขอกู้เงินจาก ไอ. เอ็ม. เอฟ.
 (IMF) ทุกฉบับ เราจะเห็นในเรื่องของการแปรรูป และโดยเฉพาะปัจจุบันนี้
 ประเทศต้องการการลงทุน ประเทศต้องการเงินตราต่างประเทศ ผมมีความสงสัยว่า
 กระทรวงการคลังซึ่งมีหน้าที่ดูแลการใช้จ่ายเงินของภาครัฐ มีหน้าที่ดูแลควบคุม
 การใช้จ่ายเงิน -----

อยากถามว่าการที่เราได้มีการอนุมัติทำโครงการใช้เม็ดเงินถึง ๑๓,๐๐๐ กว่าล้านบาท คอบสนองวินัยการคลังในขณะนี้หรือ ในความเห็นของผมและในความเห็นของพรรคชาติพัฒนาซึ่งเราได้คุยกัน โครงการนี้ทำไมไม่เปิดโอกาสให้ต่างชาติมาลงทุน ถ้าได้มีการลงทุนจากต่างชาติ สิ่งแรกที่เราจะได้รับการคือเราจะได้รับเม็ดเงินจากต่างประเทศ ซึ่งเราต้องการอยู่ตอนนี้คือการลงทุน

อันที่ ๒ ประโยชน์ที่เราจะได้รับการคือความมั่นใจของต่างชาติที่เขาจะมีขึ้น ผมว่าดีกว่าโฆษณาที่ว่าอย่าไปปล้นต่างชาติอีกครับ เพราะการที่บริษัทต่างประเทศที่เป็นบริษัทใหญ่ของโลกเขาเข้ามาลงทุนในภาวะแบบนี้เท่ากับเขาประชาสัมพันธ์ให้ประเทศไทยสู่สายตาของชาวโลกว่า ประเทศไทยยังมีความมั่นคงน่าลงทุนอยู่ นั่นเป็นสิ่งที่ผมสงสัย แล้วผมสงสัยมากยิ่งขึ้นที่ ทศท. ได้มีการยกเลิกการประมูลนี้โดยจะทำการที่ ทศท. จะทำเอง ท่านประธานที่เคารพครับ เท่ากับเป็นการปิดกั้นการลงทุนจากต่างประเทศกลับไปสู่จุดเดิมอีกแล้ว จะทำเองอีกแล้ว จึงทำให้ผมสงสัยยิ่งขึ้นว่าทำไมหน่วยราชการของเราจึงหวงเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างนี้ ผมไม่ทราบว่า มีผลประโยชน์อะไรที่แอบแฝงตรงนี้หรือเปล่า

แล้วสิ่งสุดท้ายที่อยากจะฝากไว้ก็คือว่า คำว่า ชั่ว เป็นคำที่กฎหมาย โดยเฉพาะคำพิพากษาศาลฎีกา ปีพุทธศักราช ๒๕๑๘ ได้บัญญัติว่า เป็นการกระทำที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีงามของประชาชน เขียนไว้ชัดเจน กฎหมายบัญญัติไว้ชัดเจน เพราะฉะนั้นได้มีการกล่าวหากันในเรื่องของโครงการ เอส.ดี.เอช. ที่ว่ามีการชั่วหรืออะไรก็ตามแต่ เท่ากับมีการกล่าวหากันว่า มีการกระทำที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีงามของประชาชน เกิดขึ้นในรัฐบาลนี้แล้ว ผมจึงอยากจะเรียนถามนะครับ โดยเฉพาะขออนุญาตเรียนเป็นการยืนยัน การที่บอร์ด ทศท. สั่งยุติการประมูลแล้วจะทำเองเป็นคำตอบที่บ่งบอกอยู่แล้วว่ามี ความไม่ชอบมาพากลเกี่ยวข้องกับ การจัดซื้อจัดจ้างหรือ การประมูลรายนี้ จึงอยากเรียนถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังครับ ว่าการที่ ทศท. จะดำเนินการโครงการนี้เอง กับการที่เราจะเปิดโอกาสให้ต่างชาติมาลงทุน แล้วโดยที่เราให้สัมภาษณ์เขา อย่างไหนจะตอบสนองวินัยการคลังรัฐบาลได้ดีกว่ากัน แล้วประโยชน์ที่รัฐบาลจะได้รับจากการที่ ทศท. จะไปจัดซื้อจัดจ้างจะไปทำเอง กับการที่เราจะเปิดโอกาสให้ต่างชาติ

เขามาลงทุนแล้วเราให้สัมปทานเขา อย่างไหนประเทศไทยจะได้รับประโยชน์
สูงกว่ากัน ขอคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญรัฐมนตรีครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง) :
กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผมขออนุญาตตอบในเรื่องของการแปรรูป
รัฐวิสาหกิจว่าเป็นสิ่งที่เราได้มีเจตนาที่ปรากฏอยู่ในหนังสือแสดงเจตจำนง
ที่มีกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ว่าเราจะมีแผนของการแปรรูป
อย่างน้อยก็ ๒ ด้านด้วยกัน ด้านที่ ๑ ก็คือสำหรับการถือหุ้นของรัฐในกิจการ
ที่ได้มีการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แล้ว กิจการเหล่านั้นซึ่งเป็นบริษัทจำกัด
มหาชนต่าง ๆ รัฐบาลจะมีการขายหุ้นส่วนของตัวเองออกไป เพื่อจะลดสัดส่วน
การถือหุ้น อีกด้านหนึ่งก็คือกิจการที่เป็นธุรกิจที่เป็นการดำเนินการโดยหน่วยงาน
ที่จัดตั้งโดยกฎหมาย ไม่ใช่มีผู้จัดตั้งโดยเป็นบริษัทจำกัด เพราะฉะนั้น
หน่วยงานเหล่านี้เราก็จะมีการออก พ.ร.บ. ทุนรัฐวิสาหกิจ เพื่อจะให้แปลง
หน่วยงานเหล่านี้ให้เป็นบริษัทจำกัด แล้วก็ดำเนินการคล้ายกับขั้นตอนที่ ๑ ต่อไป
ซึ่งสิ่งนี้ก็ต้องการความร่วมมือ ขอการอนุมัติจากท่านสมาชิกทั้งหลายในที่นี้
ให้อนุมัติในเรื่องนี้ในระยะต่อไป-----

เพราะฉะนั้นขั้นตอนหรือระบบแนวความคิดมีชัดเจนในเรื่องของการแปรรูป สำหรับการที่จะให้หน่วยงานแต่ละหน่วยงานดำเนินการของโครงการแต่ละโครงการนั้น เป็นดุลยพินิจของคณะกรรมการของหน่วยงานนั้น ๆ ที่จะดำเนินการอย่างไร จากที่กระผมเข้าใจก็คือเรื่องของโครงการนี้ หน่วยงานนั้นก็คือ ทศท. เอง ได้ประเมินแล้วว่าผลตอบแทนจากการดำเนินการนี้มีสูงมาก แล้วก็คุ้มกับการลงทุน จึงเป็นสิ่งที่ ทศท. เองควรจะรักษาผลประโยชน์ของแผ่นดิน โดยการดำเนินการเอง เป็นเจ้าของเสียเอง แล้วในลำดับต่อไปเมื่อ ทศท. มีการแปรรูปตามขั้นตอนที่ ๒ เราก็จะสามารถขายหุ้นของ ทศท. ในวงเงินที่สูงกว่าได้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา คนที่หนึ่ง) : จบกระทู้ถามที่ ๒ นะครับ ต่อไปเป็นกระทู้ถามสดที่ ๓ เรื่องน้ำท่วม ที่นาราชวร ของท่านทวิวัฒน์ ถกธีฤกษ์ ย ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ ผู้ขอเรียนว่าได้รับหนังสือแจ้งจากท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ ว่า ได้มอบให้ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ท่านวิรัช รัตนเศรษฐ์ ตอบแทนนะครับ เชิญท่านทวิวัฒน์ครับ

(สำเนา)

รับที่ ๒๔๔/๒๕๔๑ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
กระทู้ถามที่ ๐๔๘ ส.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๑

เรื่อง น้ำท่วมที่นาราชวร

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามสด ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เนื่องจากขณะนี้ เป็นฤดูฝน น้ำในหนองหารเอ่อท่วมที่นาราชวร และเมื่อระบายน้ำลงสู่
แม่น้ำโขงทางลำน้ำดำทำให้ตลิ่งพัง น้ำไหลทะลักท่วมที่นาราชวรทั้งสองฝั่งเสียหายมาก
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สามารถแก้ปัญหาได้ทันที่ จึงขอเรียนถามว่า

๑. น้ำท่วมทุกปี ทั้งที่นาของราษฎรรอบหนองหาร และบริเวณสองฝั่งที่ลำน้ำ
ที่ไหลผ่าน มีมาตรการแก้ปัญหาอย่างไร จึงจะไม่เกิดอีก

๒. ราษฎรร้องขอให้เปิดประตูลำน้ำตาลอดฤดูฝนอย่างสม่ำเสมอเพื่อ
แก้ปัญหาน้ำท่วมจะได้หรือไม่ และเหตุใดกรมประมงไม่เปิดประตูระบายน้ำในฤดูแล้ง
เพื่อกำจัดวัชพืชและฆ่าเชื้อโรคโดยวิธีธรรมชาติ

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) นายทวีวัฒน์ ฤทธิฤทัย

(นายทวีวัฒน์ ฤทธิฤทัย)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสกลนคร

พรรคความหวังใหม่

สำเนาถูกต้อง

(นางวัชรวิพรรณ ฝ่ายทอง)

หัวหน้าฝ่ายกระทู้ถาม กองการประชุม

วิวัฒน์ ฤทธิฤทัย

ทิมพ์
ทาน

นายทวีวัฒน์ ฤทธิฤทธิชัย (สกลนคร) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม ทวีวัฒน์ ฤทธิฤทธิชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร พรรคความหวังใหม่ ท่านประธานที่เคารพ ปัญหาเรื่องน้ำท่วมกิติ ปัญหาเรื่องฝนแล้งกิติ เป็นปัญหาประจำฤดูกาลของสภาแห่งนี้นะครับ ก็มักจะมีการทวงถามกันอยู่บ่อย ๆ นะครับ ทุกปีที่เกิดภาวะอย่างนี้ เพราะว่าเป็นปัญหาที่มีผลกระทบกับพี่น้องประชาชน สำหรับในวันนี้นั้นจริง ๆ แล้วในภาวะปัจจุบันนี้ประเทศเรากำลังประสบกับภาวะหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นภาวะการหดตัวทางเศรษฐกิจที่ติดลบ การค้าขายไม่คล่อง คนว่างงานสูงขึ้น เงินเฟ้อของแพงพวกนี้ จนกลายเป็นความสิ้นหวังของพี่น้องประชาชนคนไทย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : ท่านครับเอาเฉพาะน้ำท่วม เวลาที่มีจำกัด

นายทวีวัฒน์ ฤทธิฤทธิชัย (สกลนคร) : ครับ ตอนนั้นก็พอดีที่เกิดน้ำท่วมขึ้นมา ผมอยากจะยกตัวอย่างว่าจริง ๆ แล้วเป็นปัญหาซ้ำซาก แต่ปัญหาซ้ำซากอันนั้นผมอยากจะให้รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ เข้าใจถึงวิธีคิดหรือวิธีแก้ปัญหา จึงจำเป็นต้องยกตัวอย่างของจังหวัดสกลนคร และก็เป็นที่ปัญหาจริง ๆ ท่านประธานครับ หนองหาน สกลนคร นั้นมีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๑๒๓ ตารางกิโลเมตรนะครับ ไม่ยาวครับ ความลึกโดยเฉลี่ยนั้นประมาณ ๒ เมตรนะครับ ท่านประธานครับ มีลำน้ำต่าง ๆ ไหลลงสู่หนองหาน ๑๕ สายด้วยกัน เพราะฉะนั้นปริมาณน้ำจึงมาก พื้นที่ลุ่มน้ำประมาณตั้ง ๒,๒๗๕ ตารางกิโลเมตร เป็นทะเลสาบน้ำจืดที่สวยงามยิ่งใหญ่มากเกิน ท่านประธานครับ แต่ปัญหาคือน้ำท่วมทุกปี ปีนี้ก็น้ำท่วมอีกแล้ว ผมอยากจะถามง่าย ๆ ว่าเมื่อมีประตูลำน้ำเก่าที่เป็นประตูล้ำน้ำดี ถูกลำน้ำใหม่ก็ไหลเอ่อท่วมขึ้นมา นอกจากจะท่วมที่นาราชวรอบ ๆ ริมฝั่งหนองหานแล้ว เมื่อเปิดประตูลำน้ำเก่าลงไปก็ยิ่งท่วมไร่นาราชวร ๒ ฟากลำน้ำเก่าอีก ปัญหาง่าย ๆ ๒ ข้อครับ ๑. น้ำท่วมทุกปีทั้งบริเวณรอบหนองหานในหลายตำบล และบริเวณ ๒ ฝั่งลำน้ำที่ไหลผ่าน มีมาตรการแก้ไขปัญหาอย่างไร จึงจะไม่ให้เกิดอีก เพราะเมื่อเปิดประตูระบายน้ำตลิ่งพังนะครับ น้ำก็ไหลท่วมที่นาราชวรเสียหายมาก

ในประการที่ ๒ ราชวรร้องขอให้เปิดประตูลำน้ำตลอดฤดูฝนอย่างสม่ำเสมอจะแก้ปัญหานี้ได้ เพื่อแก้ปัญหาที่น้ำท่วมและอยากให้กรมประมงเปิดประตูระบายน้ำในฤดูแล้ง เพื่อกำจัดวัชพืชและได้ตากหนองทำความสะอาดหนองโดยวิธีธรรมชาติ เป็นการฆ่าเชื้อโรคด้วย ท่านจะไปอ้างว่าต้องเก็บน้ำทำประปา

ก็ควรจะให้การประสานงานภาคนี้หาแหล่งน้ำดิบอื่น ๆ มาเสริม หรือขุดลอก บริเวณที่ใกล้สำนักงานประปาขึ้นเพื่อทำเป็นบ่อน้ำสำหรับใช้ในฤดูแล้ง ผมขอถาม ๒ ข้อนี้ก่อนครับผม

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านรัฐมนตรีวิรัชครับ

นายวิรัช รัตนเศรษฐ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายวิรัช รัตนเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จากจังหวัดนครราชสีมา ในฐานะรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้รับมอบหมายจากท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้เป็นผู้ตอบ กระทั่งถามสดของท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดสกลนคร คือ ท่านทวิวัฒน์ ฤทธิฤกษ์ ในประเด็นกระทู้ซึ่งได้ถามมานั้น กระผมเองขออนุญาต กราบเรียนนะครับว่า พื้นที่โดยเฉพาะในเขตพื้นที่หนองหาน จังหวัดสกลนครนั้น เป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญ เพราะเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติ ซึ่งมีแม่น้ำซึ่งไหลรวมลงมา ไหลสู่ในเขตหนองหานนั้น ๑๓ สาย -----

และก็มี ๑ สายซึ่งเป็นแม่น้ำที่ไหลออกไปสู่มแม่น้ำโขงซึ่งมีความยาวประมาณ ๘๐ กิโลเมตร ในประเด็นปัญหาในส่วนตรงนี้แหละครับซึ่งเป็นปัญหาซึ่งทุกปี ถ้าเมื่อมีเวลาฝนตกน้ำจากแม่น้ำทั้งหมด ๑๓ สายจะไหลลงสู่หนองหาน แต่ในขณะที่มีอยู่เพียงแค่ ๑ สายเท่านั้นเองครับที่ไหลลงสู่มแม่น้ำโขง เพราะฉะนั้นในส่วนตรงนี้ครับ ทางราชการโดยกรมประมงร่วมกับกรมชลประทานได้สร้างประตูระบายน้ำที่ระบายน้ำลงสู่มแม่น้ำก่ำ ซึ่งในขณะนี่ก็ได้ดำเนินการสร้างเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว แต่ผลจากการดำเนินการนั้นที่มีปัญหาและในขณะเดียวกันก็เป็นปัญหาตามที่ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดสกลนคร ซึ่งท่านได้ตั้งกระทู้ถามสดมาก็คือว่า ทุกปีนั้นก็จะมีน้ำท่วมและในขณะเดียวกันทำอย่างไรที่เราจะดำเนินการในการที่จะเปิดน้ำในฤดูแล้งให้ออกโดยตลอด ในประเด็นปัญหาตรงนี้ครับผมต้องขอเรียนเพิ่มเติมว่า เกี่ยวกับกรณีการจัดการบริหารน้ำซึ่งไหลลงในเขตหนองหานจังหวัดสกลนครนั้นจะกระทบผลถึงบุคคลถึง ๒ กลุ่ม กลุ่มแรกก็คือกลุ่มบุคคลซึ่งอยู่บริเวณโดยเฉพาะในเขตหนองหาน อีกกลุ่มหนึ่งก็คือกลุ่มที่ใช้น้ำจากการนำน้ำมาทำเป็นน้ำประปา ซึ่งใน ๒ ส่วนนี้แหละครับถ้ามีการกักเก็บน้ำในระดับที่สูงเกินไปก็จะทำให้มีน้ำท่วมซึ่งเกิดบริเวณที่ริม ๒ ชายฝั่งหนองหาน แต่ถ้าเมื่อกักเก็บน้ำให้อยู่บริเวณที่ต่ำลงก็จะทำให้ในหน้าแล้งนั้นจะไม่มีน้ำผลิตน้ำประปาในส่วนนี้ครับ ในส่วนของปัญหาในประเด็นตรงนี้กรมประมงและกรมชลประทานก็กำลังเตรียมการในการที่จะพิจารณาในการก่อสร้างโครงการขุดลอกโดยเฉพาะในเขตลำน้ำก่ำ เพื่อที่จะใช้ช่วยระบายในยามหน้าน้ำหลากและในขณะเดียวกันก็กำลังขุดลอกคู คลองธรรมชาติ บริเวณแควใกล้ ๆ กับหนองหาน เพื่อที่จะระบายน้ำให้เพิ่มอีกได้หลายสายในการที่จะไหลลงสู่มน้ำสำคัญต่าง ๆ ซึ่งในขณะนี้ทางกรมชลประทานและกรมประมงนั้นกำลังพิจารณาดำเนินการเตรียมการในการที่จะขอแผนงานโครงการขอเงินงบประมาณในปีต่อไป แต่ถึงอย่างไรก็ตามปัญหาความเดือดร้อนโดยเฉพาะที่ท่าน ส.ส. ทวีวัฒน์ ฤทธิฤกษ์ ได้ร้องเรียนมาโดยผ่านเป็นทางกระทู้ถามสดนั้น ทางกระทรวงเกษตรและสหกรณ์นั้นก็จะพยายามแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนโดยเฉพาะพี่น้องเกษตรกรซึ่งอยู่บริเวณหนองหานให้ได้รับการช่วยเหลือจากทางราชการให้ดีที่สุด ขอขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านทวีวัฒน์ครับ

นายทวีวัฒน์ ฤทธิฤกษ์ (สกลนคร) : ท่านประธานที่เคารพ
กระผม ทวีวัฒน์ ฤทธิฤกษ์ พรรคความหวังใหม่ จังหวัดสกลนคร ผมยังมี
ประเด็นที่จะฝากกราบเรียน ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์รับไปดำเนินการและแก้ไขนะครับ คือปัญหาเกิดจากว่าเมื่อน้ำท่วม
ข้าวในนาเสียหาย ไม่ว่าจะกรณีใด ๆ ก็แล้วแต่โดยเฉพาะที่เกิดจากหนองหาน
เกิดจากลำน้ำก่ำนี่นะครับ ทางราชการก็มักไม่ได้ชดใช้เป็นข้าว ควรจะเป็น
การชดใช้ให้ข้าวเขากินตลอดฤดูกาลจะได้หรือไม่ เพราะที่ผ่านมานั้นผมมี
ประสบการณ์ว่าไปชดใช้เป็นถั่วลิสง บางทีก็เป็นถั่วลิสงที่มันเน่าเสียอยู่พอสมควร
จะใช้เป็นปุ๋ย ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้านก็ไม่เข้าใจก็แจกไปสักเล็กน้อย
แล้วก็เอาไปขายเสียเพื่อมาพัฒนาหมู่บ้านของตัวเอง อันนี้ผมกับท่านปลัดอำเภอ
ได้เข้าไปแก้ไขในหลายที่หลายแห่งเหมือนกันนะครับที่มันมีปัญหาอย่างนี้ ผมจึง
อยากจะให้ชดใช้เป็นข้าวให้เขากินตลอดฤดูกาล เพราะว่ามันน้ำท่วม
ข้าวเสียหายแล้ว

อีกประการหนึ่งท่านประธานครับ เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นอย่างกรณี
ลำน้ำก่ำ เมื่อเปิดประตูลำน้ำก่ำตลิ่งพัง ตลิ่งพังก็กัดเซาะ เมื่อกัดเซาะน้ำก็
ไหลเข้าท่วมที่นารัฐ ราษฎรก็จ้างแรงงานออกเงินออกทองกันมาถมดิน
อย่างในเขตตำบลโคกก่องครับ ทางบ้านหนองใส บ้านบึงแดง บ้านโคกสูง
ต่าง ๆ เหล่านี้ก็ไม่พอไม่สามารถสกัดน้ำไว้ได้ก็มาขอผู้แทนฯ ท่านเอกพร
รักความสุข ท่านเจริญ การุญ กระผม ทวีวัฒน์ ฤทธิฤกษ์ ก็ออกไปจำนวนหนึ่ง
มันก็ไม่พออีก ไปขอสภาตำบล สภาตำบลทำโครงการไปขออำเภออำเภอ
บอกว่ามันไม่อยู่ ถ้ามันไม่อยู่จะเสียหาย ส.ตง. มาตรวจจะแยเมื่อแก้ปัญหา
ไม่ได้ก็ไม่ให้เงินเขาไปทั้ง ๆ ที่เป็นเงินตำบลเขา -----

ผมอยากให้ทางกรมประมง ทางกระทรวงเกษตรฯ ประสานงานให้หน่อยครับวันนี้
 ว่าเป็นเงินของตำบลเขา เขาอยากจะทำ
 จ้างแรงงานมาถมตรงที่น้ำมันไหลทะลักเข้าไปเพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อน
 เพราะถ้ามันท่วมแล้วเสียหายหมด ไม่มีข้าวกินตลอดฤดูกาล ข้าวยากมากแพง
 อย่างนี้ครับ ท่านประธานครับ คนตงงาน บ้านผมกลับไปผูกคอตายมีแล้วนะครับ
 เป็นเด็กหนุ่ม ๆ ทั้งนั้นน่าอเนจอนาถใจอย่างยิ่ง ถ้าหากว่าเกิดน้ำท่วม
 ทำนาไม่ได้เคราะห์ซ้ำ กรรมชดอีก คราวนี้ผมว่าเสียหายแน่ ๆ อีกประการหนึ่ง
 ผมขอฝากครับ ขอฝากว่าปัญหาหนองหานเป็นปัญหาเรื้อรังมานานก็คงเหมือนกับ
 ปัญหาบึงอื่น ๆ หรือทะเลสาบน้ำจืดอื่น ๆ นั้นละครับ คือที่นาราชฎที่ครอบครอง
 ทำประโยชน์ ท่านประธานครับ มาก่อนพระราชกฤษฎีกาหวงห้าม พ.ศ. ๒๔๘๔
 และอยู่นอกเขตที่มีการรังวัดออกหนังสือสำคัญที่หลวง แต่อยู่ในเขตแผนที่ท้าย
 พระราชกฤษฎีกาหวงห้าม เรื่องนี้มีปัญหามานาน กรมประมงจะพิจารณาหาข้อยุติ
 อย่างไร ราชฎจึงจะได้เอกสารสิทธิ ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินเหล่านั้น มีปัญหา
 หลายตำบลในเขตอำเภอเมืองสกลนคร ในเขตอำเภอโพธิ์น้ำแก้ว จังหวัดสกลนคร
 และสุดท้ายผมขอฝากกราบเรียน ฯพณฯ รัฐมนตรีครับว่า โครงการพัฒนา
 ลำน้ำก่ำตามพระราชดำรินั้นอยากจะกราบเรียนถามว่าจะแล้วเสร็จเสร็จสิ้น
 โครงการเมื่อใด เพราะราชฎคาดหวังว่าถ้าหากว่าโครงการนี้แล้วเสร็จก็จะ
 สามารถทำให้บรรเทาความเดือดร้อนเรื่องน้ำท่วมและถ้าเป็นไปได้ถ้าโครงการนี้
 จบลงแล้ว ประตูลำน้ำก่ำนี้เปิดเลยได้ไหมครับ ประตูสวรรค์ไม่รื้อก็เปิดหมด
 หรือรื้อทิ้งเลย ไม่ต้องให้มี เพราะว่าตามโครงการนั้นทราบว่าจะมีเขื่อนกั้นลำน้ำ
 ประมาณ ๓ เขื่อนและมีแก้มลิงสำหรับรองรับน้ำในเขตพื้นที่เหล่านั้นอยู่แล้ว
 อยากจะกราบเรียนถาม ฯพณฯ รัฐมนตรีได้ช่วยคลี่คลายปัญหานี้และได้ตอบปัญหา
 กับพี่น้องประชาชนด้วย ผมเข้าใจว่าบางอย่างเป็นรายละเอียดท่านคงตอบไม่ได้
 เพราะเป็นกระทู้ถามสด แต่ว่าอยากจะทำให้ท่านรับไปเพื่อให้ราชฎจังหวัดสกลนคร
 ได้อบอุ่นใจและคลายความกังวลใจ ขอกราบขอบพระคุณครับผม

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
 คนที่หนึ่ง) : เชิญครับ ท่านจะตอบหรือจะรับไปก็ได้ เชิญครับท่านรัฐมนตรี

นายวิรัช รัตนเศรษฐ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร
 และสหกรณ์) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม นายวิรัช
 รัตนเศรษฐ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ต้องขอขอบพระคุณ

ท่านทวีวัฒน์ ฤทธิฤกษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดสกลนคร ซึ่งได้ให้
ข้อเสนอแนะแล้วก็ข้อสังเกตในทางของกระทรวงเกษตรฯ ซึ่งทางกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์โดยเฉพาะกรมประมงและกรมชลประทานจะรับดำเนินการตาม
ข้อสังเกตและข้อฝากของท่านต่อไปครับ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : ครับ ต่อไป ๑.๒ กระทู้ถามทั่วไป

๑.๒.๑ กระทู้ถาม เรื่อง มาตรการรองรับปัญหาการว่างงานใน
ภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ (นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม ถาม
นายกรัฐมนตรี) เชิญคุณหมอเปรมศักดิ์ครับ

(สำเนา)

รับที่ ๕๐/๒๕๔๑ วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
กระทู้ถามที่ ๐๓๖

สภาผู้แทนราษฎร

๒๘ มกราคม ๒๕๔๑

เรื่อง มาตรการรองรับปัญหาการว่างงานในภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ
กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาพนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวดที่ ๕ แนวนโยบาย
พื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา ๘๖ กำหนดว่า "รัฐต้องส่งเสริมให้ประชากรวัยทำงานมีงานทำ"
และนโยบายที่ทางคณะรัฐมนตรีได้แถลงต่อรัฐสภา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการว่างงาน
เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ นั้น

เป็นที่ทราบโดยทั่วกันว่าขณะนี้ประเทศไทยกำลังเผชิญกับวิกฤตการณ์ด้านเศรษฐกิจ
อย่างรุนแรง และมีความเชื่อมโยงกันอีกหลายปัญหาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะปัญหา
การว่างงานของคนในชาติ ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ที่กำลังเกิดขึ้น และไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้เลย
นอกเหนือจากแรงงานที่ต้องตกงานเนื่องจากความล้มเหลวของกิจการธุรกิจอย่างต่อเนื่องแล้ว
ในเดือนมีนาคม-พฤษภาคม ๒๕๔๑ นี้ จะมีผู้สำเร็จการศึกษาอีกประมาณ ๕ แสนคน เข้าสู่
ตลาดแรงงานอีกระลอกหนึ่ง จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลเตรียมมาตรการรองรับปัญหาเฉพาะหน้าที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน
ไว้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๑ เพื่อให้
รองรับกับบุคลากรที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาทั่วประเทศหรือไม่ อย่างไร
ขอทราบรายละเอียด

(โปรดพลิก)

๓. รัฐบาลได้มีการศึกษาโครงสร้างระบบการพัฒนาและการผลิตบุคลากร เพื่อให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของแรงงานในภาคการผลิตบุคลากรสาขาต่าง ๆ ในอนาคตไว้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด
ขอให้ตอบในที่ประชุมสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) เปรมศักดิ์ เพียยุระ
(นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น
พรรคความหวังใหม่

สำเนาถูกต้อง

(นางวัชรวิพรรณ ฝ่ายทอง)

หัวหน้าฝ่ายกระตุ้ถาม กองการประชุม

ชุตินา พิมพ์
ธวัช ทาน

นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ขอนแก่น) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
กระผม เปรมศักดิ์ เพียยุระ ผู้แทนราษฎรจากจังหวัดขอนแก่น พรรคความหวังใหม่
ขอตั้งกระทู้ถาม ตามท่านนายกรัฐมนตรี เรื่อง มาตรการรองรับปัญหาการว่างงาน
ในภาวะวิกฤติเศรษฐกิจดังนี้ ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
หมวดที่ ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา ๘๖ กำหนดว่า รัฐต้องส่งเสริมให้
ประชากรวัยทำงานมีงานทำ และจากนโยบายที่ทางคณะรัฐมนตรีได้แถลงต่อรัฐสภา
แห่งนี้ว่า ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการว่างงานนั้นจะมีความรับผิดชอบในการแก้ไข
โดยด่วน เพราะถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาเศรษฐกิจ -----

การแถลงนั้นได้แถลงเมื่อ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ กระทบเองก็ได้ติดตามการแก้ไข ปัญหาของท่านเรื่อยมา และได้เสนอกระทู้ถามนี้ตั้งแต่วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๑ จนมาถึงวันนี้ก็ย่างเข้าเดือนกรกฎาคมกลางเดือนแล้ว ประเทศไทยยิ่งเผชิญกับ วิกฤติปัญหาเศรษฐกิจอย่างรุนแรงมากขึ้น มีการเชื่อมโยงกับอีกหลายปัญหา มีปัญหา ใหม่เกิดขึ้นมาอีก นอกเหนือจากปัญหาการว่างงานของคนในชาติ ซึ่งแต่เดิมก็หนัก พอสมควรอยู่แล้ว เพราะนอกจากปัญหาแรงงานที่ต้องตกงาน ก็ยังมีปัญหาบัณฑิต ตกงาน อันเนื่องมาจากจบการศึกษาประมาณ ๕ แสนคน แต่ไม่สามารถที่จะเข้าสู่ ตลาดแรงงานได้เลย ดังนั้นเมื่อเกิดความล้มเหลวอีกประมาณ ๒ เกิดขึ้น จึงขอ เรียนถามว่า รัฐบาลเตรียมมาตรการรองรับปัญหาเฉพาะหน้าที่เป็นรูปธรรม อย่างชัดเจนไว้หรือไม่ อย่างไร รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณแผ่นดินประจำ ปีงบประมาณ ๒๕๕๑ เพื่อจะรองรับปัญหานี้ไว้หรือไม่ อย่างไร และรัฐบาลได้มีการศึกษาโครงสร้างระบบพัฒนาและการผลิตบุคลากรเพื่อให้มีความสอดคล้องกับ ความต้องการของแรงงานในภาคการผลิตบุคลากรสาขาต่าง ๆ ไว้ในอนาคตหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียดครับ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านรัฐมนตรีไตรรงค์ครับ

นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและ สวัสดิการสังคม) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระทบ ไตรรงค์ สุวรรณคีรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ได้รับมอบหมาย จาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีให้ตอบกระทู้ถามของท่านนายแพทย์เปรมศักดิ์ ซึ่งที่ท่าน ตั้งกระทู้ถามมานี้มีทั้งหมด ๓ คำถาม

คำถามที่ ๑ ถามว่า รัฐบาลได้เตรียมมาตรการรองรับปัญหาเฉพาะหน้าที่ เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนไว้หรือไม่ อย่างไร ในการดูแลการว่างงาน

คำถามที่ ๒ รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณแผ่นดินไว้เพื่อรองรับกับบุคลากร ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาทั่วประเทศหรือไม่ อย่างไร คำถามที่ ๒ นี้ คงจะต้องขอให้กระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัยเป็นคนตอบ

ส่วนคำถามที่ ๓ นั้นได้ถามว่ารัฐบาลได้มีการศึกษาโครงสร้างระบบ การพัฒนาและการผลิตบุคลากรเพื่อให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของแหล่ง แรงงานในภาคการผลิตบุคลากรสาขาต่าง ๆ ในอนาคตเอาไว้หรือไม่ กระทบขออนุญาตท่านประธานตอบข้อ ๑ กับข้อ ๓ ครับ

สำหรับข้อ ๑ นั้น ที่ถามว่าได้มีการเตรียมมาตรการรองรับหรือไม่นั้น ผมขอกราบเรียนท่านประธานและสมาชิกผู้มีเกียรติว่า ที่จริงผมเป็นนักเศรษฐศาสตร์ ผมเป็นคนคาดหมาย คาดหมายตั้งแต่เป็นฝ่ายค้านแล้วด้วยซ้ำไปว่า เศรษฐกิจจะแย่ มาก ๆ ในปี ๒๕๕๒ กลาง ๆ ปี ผมก็คาดหมายเอาไว้ว่า การว่างงานนี้จะถึง ประมาณ ๒ ล้านคน ประมาณกลางปี ๒๕๕๒ เมื่อมาเป็นรัฐบาลผมก็คาดหมาย อย่างนี้ การคาดหมายของผมหมายความว่าคาดหมายร่วมกับอาจารย์มหาวิทยาลัย ประมาณ ๒๐ ท่าน ที่เป็นรุ่นน้องบ้าง ลูกศิษย์บ้าง แล้วก็เป็นที่ปรึกษาประจำตัว ของผมมา เป็นฝ่ายค้านเขาก็อยู่กับผม เป็นรัฐบาลเขาก็อยู่กับผม จากมหาวิทยาลัย ต่าง ๆ ก็เมื่อผมมีความมั่นใจอย่างนี้ว่าอย่างน้อยก็คงถึง ๒ ล้านคน ก็ได้เตรียม มาตรการรองรับ เมื่อเข้ามาเป็นรัฐมนตรีนั้นก็เสนอเป็นกระทรวงแรก ที่เสนอ แผนงานและนโยบายและมาตรการ ก็คือมาตรการบรรเทาปัญหาการว่างงาน คือการว่างงานต้องเกิดขึ้นแน่ครับ เพราะเศรษฐกิจตกต่ำเห็นชัดมาก เรา พล็อต เทรนด์ (Plot trend) โดยคอมพิวเตอร์นี้ชัดกว่ามันตกต่ำ มัน รีเซสชั่น (Recession) แน่ เพราะฉะนั้นเราก็เตรียมมาตรการเพื่อบรรเทา บอกว่าจัด นี้ทำไม่ได้ ต้องมีการว่างงานแน่นอน ทุกประเทศต้องมีอัตราการว่างงานมาก หรือน้อยก็แล้วแต่ แต่ว่าในทางเศรษฐศาสตร์เราถือว่า สำหรับประเทศในระดับ ประเทศไทยนี้ ถ้ามีการว่างงาน ๒ ล้านคน จากเลเบอร์ ฟอर्स (Labour force) หรือกำลังแรงงานซึ่งมีทั้งหมด ๓๒ ล้านนั้น นั้นหมายความว่าอัตราการว่างงานถึง ๖ เปอร์เซ็นต์ ถ้า ๖ เปอร์เซ็นต์นั้นมันสูง ไม่สามารถที่จะรับได้ หมายความว่า สูงเกินไป จะเป็นอันตราย จะก่อให้เกิดปัญหาอย่างอื่นตามมา ต้องพยายาม ควบคุมไว้จริง ๆ แล้วก็มีหลายทฤษฎี บางทฤษฎีบอกว่าอย่าให้เกิน ๘ เปอร์เซ็นต์ บางทฤษฎีก็บอกว่าประมาณ ๓ เปอร์เซ็นต์ ผมก็ตั้งหลักเอาไว้ตรง ๓ เปอร์เซ็นต์ เพราะฉะนั้นมาตรการต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นมานี้มีเป้าหมายก็เพื่อที่จะให้การว่างงานนี้ ไม่ให้เกิน ๓ เปอร์เซ็นต์ของเลเบอร์ ฟอर्स นั้นก็หมายความว่าในเมื่อเรา โฟร์คาสท์ (Forecast) หรือว่าทำนายว่าจะว่างประมาณ ๒ ล้านคน เราต้อง เตรียมมาตรการเพื่อสร้างงานขึ้นมาสัก ๑ ล้านคนในปี ๒๕๕๑ นี้ ไม่ใช่ปี ๒๕๕๒ สร้างงาน ๑ ล้าน ถ้าเพื่อเราสร้างงานได้ ๑ ล้านก็หมายความว่าคนจะว่างงาน ประมาณ ๑ ล้านคน นั้นก็หมายความว่าว่างอยู่ ๒ เปอร์เซ็นต์ของ ๓๒ ล้าน ก็ถือว่า แอคเซ็ปเทเบิล (Acceptable) หมายความว่ายอมรับได้ -----

เพราะว่าเราสังเกตดูได้นะครับ ตัวเลขในปัจจุบันนี้เหมือนญี่ปุ่นในปัจจุบัน
 ว่างงานถึง ๕ เปอร์เซ็นต์ เขาเป็นทุกข์มาก เพราะปัจจุบันญี่ปุ่นจะว่างงาน
 อยู่ระหว่าง ๑.๕ หรือ ๒ เปอร์เซ็นต์ เท่านั้น เกาหลีถึง ๓ เปอร์เซ็นต์
 อินโดนีเซียตัวเลขหาไม่ได้ในประเทศเอง เขาก็ไม่รู้แย้งว่าเราตัวเลขขนาด
 ว่าเราแย้งแล้วนะครับ แต่ว่าทางอาเซียน (ASEAN) ว่างงานเฉลี่ยแล้วประมาณ
 ๕ เปอร์เซ็นต์ ปีที่แล้ว ๒ เปอร์เซ็นต์ แต่ของเราผมปักหลักไว้ ๓ เปอร์เซ็นต์
 เมื่อปักหลัก ๓ เปอร์เซ็นต์ ผมก็กำหนดมาตรการแล้วก็เสนอเข้าสู่การพิจารณา
 ของคณะรัฐมนตรีและการอนุมัติเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม โดยให้ท่านนายกรัฐมนตรี
 เป็นประธานกรรมการชุดนี้ และก็แบ่งออกเป็นอนุกรรมการทั้งหมด ๗ ชุด
 เป้าหมายก็เพื่อสร้างงานอย่างน้อย ๑ ล้านตำแหน่งให้ได้ โดยวิธีไหนก็ตาม
 เพราะฉะนั้นวิธีที่สร้างเอามาตรการแรก มาตรการแรกก็คือเป็นมาตรการ
 ที่ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานอนุกรรมการไปรวบรวมโครงการ
 ของหน่วยราชการต่าง ๆ แล้วเอาไปปรับปรุงเพื่อใช้แรงงานแทนเครื่องจักร
 จนถึงปัจจุบันนี้ได้ตัดออกมาทั้งหมด ๔,๘๐๐ ล้านบาท แล้วก็อนุมัติเงินงวดไปแล้วก็
 ทำไปแล้วในปัจจุบันนี้กระทรวงมหาดไทยก็รายงานคณะกรรมการชุดนี้ที่มี
 ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานได้รายงานมาว่าได้สร้างการแรงงาน
 ขึ้นมาได้ทั้งหมด ๑๒๕,๘๖๕ คน จนถึงปลายเดือนมิถุนายนตั้งแต่เดือนมกราคม
 มาจนถึง ๖ เดือนแรกได้ ๑๒๐,๐๐๐ คน เป้าหมายเราจะให้ท่านทำได้
 ๓๕๐,๐๐๐ คน ในสิ้นปีนี้ ตอนนี้ท่านทำได้ ๑๒๕,๐๐๐ มาตรการที่ ๒ ก็คือให้
 กระทรวงอุตสาหกรรมไปหาทางในการที่จะนำแรงงานที่ตกงานเข้าไป
 บรรจุใหม่ เพราะว่าเวลาเศรษฐกิจทรุดลงมา รีเซสชั่น เวลา
 เศรษฐกิจตกต่ำลงมาไม่ได้หมายความว่าทุกอุตสาหกรรมตกต่ำ จะมีบาง
 อุตสาหกรรมที่มันมีความได้เปรียบเมื่อเปรียบเทียบกับเขา เรียกว่า คอมแพแรทีฟ
 แอดแวนเทจ (Comparative advantage) มันต้องขยาย เพราะกลัวขยายตรงนั้น
 ต้องพยายามแทรกเข้าไป พยายามแทรกเข้าไปกรรมการชุดนี้ก็มีปลัดกระทรวง
 อุตสาหกรรมเป็นประธานจนถึงปัจจุบัน ๖ เดือนแรกสามารถจะแทรกเข้าไป
 โดย ๓ วิธีดังต่อไปนี้ครับ ๑. บรรจุงานใหม่ในภาคธุรกิจอุตสาหกรรมที่กำลัง
 ขยาย บรรจุได้ ๒๕๕,๘๖๕ คน อันที่ ๒ คือส่งเสริมให้คนที่ว่างงานรับงานไปทำ
 ที่บ้านเหมือนที่บุรีรัมย์ รับงานจากโรงงานทำรองเท้าไปทำที่บ้าน อันนี้ทำทั้ง
 กระทรวงอุตสาหกรรม ทำทั้งกรมประชาสงเคราะห์ จนปัจจุบันนี้เราสามารถ
 ที่จะให้คนมีงานทำโดยรับของไปทำงานที่บ้านได้ทั้งหมด ๕,๐๕๑ คน

ส่วนอันที่ ๓ ก็คือส่งเสริมให้ประกอบอาชีพอิสระมีการให้กู้เงิน ทางกระทรวง
อุตสาหกรรมก็มีให้กู้เงิน กระทรวงแรงงานฯ ก็ให้กู้เงิน ๑๐,๐๐๐ บาท
ยกตัวอย่างสำหรับ ๑ คน ๑๐,๐๐๐ บาท ให้กู้โดยไม่จ่ายดอกเบี้ยผ่อนส่ง ๕ ปี
ไปทำธุรกิจ อันนี้เราก็สามารถที่จะส่งเสริมให้มีการประกอบอาชีพอิสระดังกล่าวนี้
ได้ทั้งหมด ๖,๒๗๘ คน ๓ อันนี้รวมกันสามารถจะช่วยคนมีงานทำเพิ่มขึ้น
๒๖๖,๒๓๓ คน อันนี้เป็นอันที่ ๒ ส่วนอันที่ ๓ คือการส่งแรงงานไทยไปทำงาน
ต่างประเทศ ผมพยายามแล้วนะครับ เดินทางไปโรดโชว์ ก็ไปชูปชิบ
ขอเข้ามา ขอร้องในฐานะที่เราเป็นพรรคพวกกันก็รู้จักกันขอให้คนไทย
ได้ไปทำงาน ก็ได้มาทั้งหมด ๔๐,๒๙๐ คน ที่ไปมานี้แล้วเราตั้งเป้าไว้ว่าจะ
ส่งแรงงานในปี ๒๕๕๑ ได้สัก ๒๑๐,๐๐๐ คน ปัจจุบันนี้ก็ส่งไปได้แล้วก็ ๙๓,๗๑๒ คน
จนถึงสิ้นเดือนมิถุนายน ก็จะพยายามให้ถึง ๒๑๐,๐๐๐ คนปลายปีนี้ ส่วนอันที่ ๔
ก็คือแรงงานต่างด้าวครับ ก็พยายามขับไล่แรงงานต่างด้าวเถื่อนผลักดันจะ
เรียกว่าอะไรก็ตาม เขาบอกผมชอบพูดรุนแรง เขาเรียกว่า กดดันดีกว่า
กดดันให้ออกไป ก็ออกไปจริงเมื่อวานนี้เพิ่งประชุมกันตัวเลขล่าสุดก็คือ
ที่ทางราชการกดดันออกไปทั้งหมด ๒๗๑,๘๕๕ คน ใน ๒๗๑,๘๕๕ คนนี้
สามารถจัดหาแรงงานไทยที่ว่างงานไปทำงานแทนได้ทั้งหมด ๒๕๑,๗๖๐ คน
เอาแค่ ๔ มาตรการนี้รวมกันแล้ว ๖ เดือนที่ผ่านมาสามารถทำให้คน
มีงานทำ ๗๓๗,๕๕๙ คน ผมยังเหลืออีก ๖ เดือนไม่ถึง ๖ เดือน เพื่อจะให้
ถึงเป้าให้ได้ล้านกว่า ๆ อันนี้ก็กราบเรียนท่านทราบ สำหรับปัญหาที่จริงก็มี
รายละเอียดปลีกย่อยอย่างอื่น แต่ว่าที่ท่านถามผมขอตอบข้อที่ ๓ เลขท่านครับ
คือก็มีความสำคัญอยู่ ท่านถามถึงการเตรียมการ การเตรียมการในการตรวจเด็ก
ฝึกเตรียมพร้อมอย่างไรสำหรับเศรษฐกิจในอนาคต ซึ่งเป็นความห่วงใยที่ผมขอ
ขอให้ความเคารพและความคารวะว่า ผมเชื่อว่านักการเมืองระดับเราต้องมอง
ข้างหน้า ต้องมองไกล ๆ ผมดีใจที่ว่านักการเมืองรุ่นใหม่อย่างคุณหมอได้มอง
อย่างนี้ เพราะพวกผมมีแต่เดินลงแล้ว รุ่นใหม่ต้องเดินขึ้นมาสายตา ถ้ามองไกล
อย่างนี้พอที่จะพึงระบบรัฐสภาได้ -----

ผมขอกราบเรียนให้ทราบว่า ที่ได้เตรียมการนี้ผมขอสรุปย่อ ๆ เป็น ๔ - ๕ ประการ แต่ที่ผมพูดแทนนี้หมายความว่า เป็นการเตรียมการร่วมกันหลายกระทรวง แต่ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงแรงงานฯ เป็นหลักเพื่อการฝึกแรงงานนี้

มาตรการแรกก็คือว่า หลังจากที่กระทรวงอุตสาหกรรมได้ปรับปรุงโครงสร้างอุตสาหกรรม ที่จริงการปรับปรุงโครงสร้างอุตสาหกรรมนี้ก็เริ่มมาตั้งแต่ผมเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม แต่ว่าผมให้สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมเป็นคนทำ ก็ทำได้น้อยมาก แต่พอเปลี่ยนรัฐบาลมา รัฐบาลชุดหลัง ๆ มา ก็ได้คุณสมภพ อมาตยกุล ซึ่งเป็นคนเก่งผมขอชมเป็นครั้งที่ ๒ ในสภานี้ ตั้งเป็นคณะกรรมการขึ้นมา ท่านเป็นประธาน ท่านก็ทำเรียบร้อยหมด ท่านก็เลยปรับปรุงโครงสร้าง หมายความว่าเลือกอุตสาหกรรมทั้งหมดในประเทศเท่าที่มีว่า อุตสาหกรรมอะไรบ้างที่มี คอมแพแรทีฟ แอดแวนเทจ หมายความว่าสามารถจะแข่งขันกับต่างประเทศได้ เพราะเรามีความพร้อมที่จะแข่งขันกับเขาได้ ต้นทุนจะต่ำกว่าเขา ก็เลือกมาได้ทั้งหมด ๑๓ อุตสาหกรรม เมื่อเลือกได้ ๑๓ อุตสาหกรรมก็ทำต่อกันมาเรื่อย ๆ จนมาถึงนี้ก็ต่อขอบคุณรัฐบาลก่อน ๆ ด้วยนะครับ ไม่ใช่ไปขโมยผลงานเขามา เพราะว่าทำต่อเนื่องกันมาตั้งแต่รัฐบาลท่านชวลิต รัฐบาลท่านบรรหาร จนมาถึงรัฐบาลชวน แต่มาอนุมัติในสมัยรัฐบาลชวน แต่ว่าทำต่อเนื่องกันมา เมื่ออนุมัติแล้ว เขาก็จะมีแผนงาน เพราะ ๑๓ อุตสาหกรรมนี้จะมีปัญหาทั้งหมด ๑๓ ปัญหา ก็เขียนกันมาเป็นเซต จีโอเมทริก (Set geometric) ว่าในแต่ละอุตสาหกรรมนั้นต้องแก้ อย่างไร ภายใน ๕ ปี ปีที่ ๑ ต้องแก้อย่างไร เปลี่ยนเครื่องจักรที่โรงงาน ต้องใช้เงินกี่เท่าไร ต้องใช้อะไร เขามีหมด จากแผนนี้ครับ กระทรวงแรงงานฯ ต้องรับผิดชอบในการต้องฝึกฝีมือแรงงาน เพื่อให้ทำงานร่วมกับ นิว เทคโนโลยี (New technology) ตั้งแต่ปีนี้นับไปถึง ๑๐ ปีข้างหน้า เพราะจะต้องมีการปรับปรุงในแผนการปรับโครงสร้างของกระทรวงอุตสาหกรรม ต้องปรับปรุงเครื่องมือเครื่องจักร ที่เราสู้เขาไม่ได้ เพราะว่าเครื่องจักร เทคโนโลยีเราเก่ามาก ต้องปรับปรุง เพราะฉะนั้นแรงงานนี้ก็ต้องมีฝีมือที่สามารถที่จะทำงานกับเครื่องจักรสมัยใหม่ได้ เพราะฉะนั้นกระทรวงอุตสาหกรรมก็ได้มีแผนงานอันนี้รองรับเอาไว้เพื่อการนี้โดยเฉพาะ ซึ่งตัวเลขว่าด้วยดีมานด์ (Demand) ความต้องการที่ท่านถามในนี้ว่า เพื่อให้คล้องจองกับความต้องการของแรงงานนี้ ความต้องการของแรงงาน

ได้มาจากไหน ได้จากการศึกษาของ ที.ดี.อาร์.ไอ. (TDRI) ได้จากการศึกษาของ
 กระทรวงอุตสาหกรรมเอง และได้จากการศึกษาจากคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย ตัวเลขนี้ที่เราเอามาวางแผน เตรียมไว้สำหรับ ๑๓ อุตสาหกรรม
 ๑๓ อุตสาหกรรมนี้เป็นอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกนะครับ ที่เขาเลือกนี้ แต่ว่า
 ในประเทศไทยไม่ได้มีอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกอย่างเดียว ยังมีอุตสาหกรรม
 ที่ผลิตขึ้นมาเพื่อป้อนตลาดภายในประเทศอีกมากมายก่ายกอง ในประเภทหลังนี้
 ก็ต้องปรับปรุงเทคโนโลยี ก็ต้องปรับปรุงให้ทันสมัยขึ้นมา เพราะฉะนั้นกระทรวง
 แรงงานฯ จึงได้ว่าจ้าง ที.ดี.อาร์.ไอ. ให้จัดทำแผนแม่บทว่าด้วยการผลิต
 กำลังคน ซึ่งร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับทบวงมหาวิทยาลัย เพื่อผลิต
 กำลังคนให้สามารถจะทำงานร่วมกับเครื่องจักรในสมัยใหม่เพื่อป้อนในทุกธุรกิจ
 ทั้งการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม การเกษตร การบริการ และแบ่งเป็นภาค ๆ
 ซึ่งกำลังทำอยู่ จะเสร็จเดือนกันยายนนี้ครับ เพราะฉะนั้นแผนที่จะออกมานี้จะใช้ได้
 ถึง ๑๐ ปีเลย เพราะประเทศเราก็จะทันสมัยขึ้นในการผลิต ทั้งภาคการส่งออก
 และภาคการผลิตเพื่อป้อน โดเมสติค คอนซัมป์ชัน (Domestic consumption)
 เพื่อป้อนความต้องการของการบริโภคภายในประเทศ อันนี้ก็ เป็น ๒ โครงการ
 ที่ได้เตรียมการไว้แล้วครับ -----

นอกจากนั้นโครงการที่ ๓ ผมขออีกนิดหนึ่ง ก็คือว่าการพัฒนาฝีมือแรงงานนี้ เอาคนมาฝึกนี่ครูฝึกต้องดี เครื่องมือต้องทันสมัย ที่อยู่นี้ใช้ไม่ได้ ล้าสมัย ไปแล้วเครื่องจักร ครูเองความรู้ก็ล้าสมัย เพราะฉะนั้นกระทรวงแรงงาน จึงขอกู้เงิน เอ.ดี.บี. (ADB) อันนี้ไม่เกี่ยวกับ ไอ.เอ็ม.เอฟ.

เป็นการขอกู้โดยตรงจาก เอ.ดี.บี. เขาก็มาศึกษาแล้วก็อนุมัติให้กู้ เพื่อจะปรับเปลี่ยนเครื่องจักร จะเปลี่ยน ๔ ประการดังต่อไปนี้

ประการที่ ๑ ปรับปรุงเครื่องจักร เพื่อให้ทันกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทั้งในศูนย์และในสถาบันการฝึกฝีมือแรงงาน

ประการที่ ๒ คือปรับปรุงคุณภาพของครู จับครูมาสอนใหม่ เพื่อให้ทันกับเทคโนโลยีสมัยใหม่

ประการที่ ๓ ก็คือว่าเปลี่ยนระบบการฝึกอบรม เมื่อก่อนเขาฝึกอบรมกัน ๒ รุ่น กรมพัฒนาฯ นี้ ๒ รุ่น รุ่นละ ๖ เดือน เริ่มจากวันที่ ๑ มกราคม แล้วก็เริ่มวันที่ ๑ กรกฎาคม ซึ่งถ้าใครมาเดือนกุมภาพันธ์ฝึกไม่ได้ เพราะเขาเปิดเรียนไปแล้ว แต่ตอนนี้ปรับปรุงใหม่ครับ มาสมัครเดือนไหนเรียนได้หมด แล้วใช้ระบบ พรีเทสต์ (Pretest) หมายความว่าคนที่มาสมัคร นี้เราจับฝึกก่อน ว่าเขามีความรู้ด้านไหน มีความรู้อยู่แค่ไหนก็ แอคเครดิท (Accredit) ให้ไม่จำเป็นต้องเรียน ๖ เดือน อาจจะเรียนแค่ ๓ เดือน ก็จะได้ประกาศนียบัตร ออกไปเลย เป็นหลักฐานสามารถจะไปทำงานที่ไหนก็ได้

ประการที่ ๔ ก็คือปรับปรุงหลักสูตรให้คล้องจองกับการพัฒนาของ เทคโนโลยีสมัยใหม่และที่สำคัญ คือว่าให้คล้องจองกับโครงสร้างอันใหม่ของ กระทรวงอุตสาหกรรมที่ได้รับการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีไปแล้ว อันนั้นก็เป็นเรื่องที่เตรียมเอาไว้เพื่ออนาคตด้วย ผมต้องกราบเรียนท่านประธาน และท่านสมาชิก ผู้มีเกียรติว่า จนถึงปัจจุบันการเตรียมการเหล่านั้น ที่ได้ฝึกเอาไว้ตามนโยบาย ใหม่ที่นะครับ รวมทั้งรับเด็กที่จบ ม. ๓ เข้ามาฝึก ๒ ปีครึ่ง แล้วในขณะที่ฝึก ๒ ปีครึ่งนี้ก็ให้ กศน. นี้มาสอนวิชาสามัญโดยภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ วิชาและคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพื่อว่าเขาสามารถจะไปทำงานในโรงงานได้ อย่างมีคุณภาพ แล้วเมื่อจบ ๒ ปีครึ่งนี้ก็จะได้ประกาศนียบัตร ปวช. ซึ่งสามารถจะไปต่อ ปวส. และไปต่อปริญญาตรีได้ ทั้งหมดนี้นะครับรวมแล้วจนถึงปัจจุบันนี้เราฝึกได้ ๑๕๒,๕๒๓ คน สำหรับครึ่งปีแรก ปีหน้าผมวางแผนเอาไว้ จะทำถึงล้านคน คือกระทรวงจะทำ ๖ แสน แล้วให้ภาคเอกชนนี้ฝึกอบรม เองนี้ ๔ แสน โดยรัฐบาลจะสนับสนุน แล้วโดยการให้เครื่องจูงใจ

เช่นลดภาษีให้ อะไรต่าง ๆ ให้ เราวางแผนเอาไว้แล้วครับ แต่ต้องให้เงินกู้
อันนั้นต้องให้เงินกู้ ถ้าเพื่อได้รับอนุมัติก็จะทำตามนั้นครับ ผมก็ทราบเรียนให้ทราบ
แค่นั้นก่อนครับผม

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านรัฐมนตรีอาคมครับ เชิญครับ

นายอาคม เ่องฉ้วน (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ) :
ท่านประธานสภาที่เคารพครับ กระผม อาคม เ่องฉ้วน รัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับมอบหมายจาก ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
เพื่อให้ตอบกระทู้ถามนี้ร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม
ท่านประธานครับ กระทู้นี้เป็นกระทู้ถาม ที่ครอบคลุมปัญหาในปัจจุบัน เพราะว่า
ท่านสมาชิกเปรมศักดิ์ เพียยุระ จากจังหวัดขอนแก่น ท่านถามว่า มาตรการ
รองรับปัญหาการว่างงานในภาวะวิกฤติเป็นเช่นไร แล้วท่านก็ถามมา ๓ ข้อ
ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานฯ ก็ตอบไป ๒ ข้อแล้วเหลืออีกข้อที่ ๓
ผมขออนุญาตท่านประธาน ผมอยากจะทราบเรียนกับผู้ถามกระทู้ว่า ปัญหาที่ท่าน
ถามนั้นเกิดจากภาวะวิกฤติ เพราะฉะนั้นถ้าจะแก้ปัญหาคะทุของท่านได้ ก็ต้อง
แก้ภาวะวิกฤติก่อน เพราะฉะนั้นท่านถามว่า รัฐบาลจะมีมาตรการอย่างไร
หรือว่ามีวิธีการอย่างไรในการที่จะแก้ไขปัญหาคะทุได้ตรง ๆ ก็คือว่ารัฐบาล
ต้องทำให้ภาวะวิกฤติดีขึ้น หรือต้องทำให้เศรษฐกิจดีขึ้น เพราะว่าจำนวน
ผู้ว่างงาน หรือตัวเลขที่พูดอยู่ในเวลานี้ ไม่ว่าจะเป็น ๒ ล้านคน หรือ ๓ ล้านคน
ก็เกิดมาจากกำลังคน ๓ ภาค คนว่างงานในภาครัฐ คนว่างงานในภาคเอกชน
ซึ่งเวลานี้ก็พูดกันว่าบริษัทปิดกิจการ ห้างร้านต่าง ๆ ก็ปิดเป็นจำนวนมาก
ทำให้ตัวเลขเพิ่มมากขึ้น อันนี้ก็เกิดจากภาวะวิกฤติ แล้วก็อันที่ ๓ คือแรงงาน
เกษตร แรงงานเกษตรนี้เป็นแรงงานที่คู่อยู่กับคนไทยครับ ในเวลานี้เกษตรกร
ก็ไม่สามารถทำการเกษตรได้ ถ้าไม่มีปัจจัย ๓ อย่าง คือที่ดิน ซึ่งเป็นปัจจัย
ในการผลิต และอีกอันที่ ๒ คือตลาด คือต้องผลิตแล้วมีกำไร -----

ผมขออนุญาตกราบเรียนว่า นี่คือปัญหาที่เกิดขึ้นก่อน ถ้าแก้ภาวะวิกฤติตรงนี้ได้ ปัญหากระทู้ถามของท่านสมาชิกก็แก้ได้ทันที ผมกราบเรียนท่านสมาชิกให้ตรงประเด็นในกรณีที่เป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่จัดการเรียนการสอนหรือจัดการศึกษาเป็นที่ทราบกันอยู่ ท่านถามในหัวข้อที่ ๒ ว่า รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณแผ่นดินปี ๒๕๕๑ ไว้มากน้อยแค่ไหนเพื่อรองรับบุคลากรที่จบจากสถาบันการศึกษา ผมได้กราบเรียนแล้วนะครับว่า ตั้งแต่ต้นว่าเมื่อเกิดภาวะวิกฤติกำลังคนภาครัฐก็ลดลง รัฐบาลก็ต้องปรับโครงสร้างของรัฐบาลหรือโครงสร้างของกำลังคนภาครัฐให้กะทัดรัด แต่มีประสิทธิภาพ เพราะฉะนั้นคนก็ต้องลดลงเป็นธรรมดา แล้วประกอบกับในเวลานี้เราก็คือเป็นที่ทราบกันดีว่า เราต้องเข้าสู่โปรแกรม ไอ. เอ็ม. เอฟ. นะครับ เพราะฉะนั้นเราก็ต้องกำลังคนภาครัฐก็ยังน้อยลงใหญ่ แต่ว่าอย่างไรก็ตาม ในกระทรวงศึกษาธิการ ยังมีความต้องการอยู่ เราก็คงจำเป็นต้องให้มีลูกจ้างประจำ เพราะฉะนั้นคนที่สำเร็จการศึกษาไม่ว่าระดับใดก็ตาม ถ้ายังอยู่ในความต้องการของกรม กองต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการเวลานี้ เราก็ได้รับความกรุณาจากกรมบัญชีกลางจัดสรรงบประมาณที่ว่าด้วยเรื่องของการจัดจ้างให้ นะครับ อันนี้ก็เป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้นเอง เมื่อเศรษฐกิจดีขึ้นเราก็สามารถบรรจุคนเหล่านี้ให้เป็นข้าราชการได้

ในส่วนที่ ๒ ก็คือว่า นักศึกษาที่กำลังเรียนอยู่ในปีสุดท้าย คนเหล่านี้ก็ต้องเผชิญชีวิตอีก เพราะว่าออกมาแล้วจบมาแล้วก็ไม่ทราบว่าจะหางานได้ที่ไหน แต่อย่างที่ผมกราบเรียนว่า งานยังมีอยู่แต่ว่าทำอย่างไรถึงจะให้คนที่จบการศึกษากับคนที่มียานได้ เจอกันนะครับ นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในเวลานี้ก็คือว่า ในชั้นปีสุดท้ายนี้เราได้มอบเป็นนโยบายว่า ให้สถานศึกษาทุกแห่งพยายามจัดนัดพบแรงงานคือ ตลาดนัดพบแรงงาน ซึ่งตัวเลขของกระทรวงแรงงานฯ ก็มีอยู่นะครับ แล้วก็พยายามที่จะให้คนทำงานในภูมิภาค หมายความว่าจบที่ไหนทำงานในภาคนั้น ๆ ก็จะเป็นประโยชน์ เพื่อเป็นการประหยัดด้วยนะครับ เพราะว่าอย่างน้อย ๆ เรื่องที่อยู่อาศัยก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เพิ่มรายได้ และทำให้ค่าตอบแทนที่ได้รับจากค่าจ้างไม่พอเลี้ยงชีพ

ในส่วนในประเด็นที่ ๓ ในเวลานี้กระทรวงศึกษาธิการเองพยายามจะบริหารจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของเอกชน เราจึงได้ยื่นโครงการว่า เวลานี้ให้สถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในกรมอาชีวศึกษาหรือราชมณฑล ได้จัดโครงการที่เรียกว่า ทวิภาคี หมายความว่า

เอกชนอยากจะได้ผู้ทำงานหรือว่าลูกจ้างในสาขาใดก็ให้ติดต่อกับสถานศึกษานั้น ๆ แล้วจัดโครงการร่วมกัน เป็นที่น่ายินดีครับท่านประธานครับ มีตัวเลข ๒,๒๑๖ แห่ง นะครับ ในปีที่แล้ว ๒๕๕๐ ที่มีเอกชนมาร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการจัดโครงการ ในลักษณะที่เรียกกันว่า ทวิภาคี มีนักเรียนอยู่ในโครงการ ๓๐,๐๐๐ คน เพราะฉะนั้น ในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ก็จะมีเพิ่มมากขึ้น เหตุผล ๓ อย่าง ๓ ข้อนี้ นะครับ เป็นคำตอบที่กระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวข้องอยู่และก็พยายามดำเนินการ นะครับ ส่วนเรื่องแรงงานภาพกว้าง นะครับ ผมเชื่อว่า ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง แรงงานฯ ได้ตอบไปในภาพรวมแล้วว่า มีวิธีการ มาตรการหลายวิธี ลำพังแต่ กระทรวงศึกษาธิการ ก็ไม่ได้ครับ ต้องแก้ครบทุกระบบและเป็นภาพรวม ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านรัฐมนตรีเดชาครับ

นาวาโท เดชา สุขารมณ์ (รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นาวาโท นายแพทย์เดชา สุขารมณ์ จังหวัดกาญจนบุรี พรรคชาติไทย ในฐานะรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมคงต้องใช้เวลาเพียงช่วงระยะสั้นตอบมาตรการ ต่าง ๆ ในการที่จะตอบสนองนโยบายรัฐบาล เพื่อให้ครอบคลุมจริง ๆ ในเรื่อง ของบัณฑิต ซึ่งเราถือว่าบัณฑิตนั้นเป็นหัวกะทิ เป็นมันสมองของชาติที่จะต้องรักษาไว้ ผมต้องกราบขอบพระคุณท่าน นายแพทย์เปรมศักดิ์ เพียยุระ แห่งจังหวัดขอนแก่น ที่ได้ให้คำถามที่ดีสำหรับการที่จะประกอบการพิจารณาให้รัฐบาลเร่งรัดในการที่จะ ช่วยเหลือประชาชนในภาวะตกงานในช่วงนี้ได้เป็นอย่างดี ในเรื่องของมาตรการนั้น กระผมคงต้องขอตอบสั้น ๆ ผมวางไว้ ๗ ประการ

ประการแรก คือเป็นเรื่องของการกระจายโอกาส รับรู้ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการจ้างงาน การฝึกอบรม และการศึกษาต่อให้ทั่วถึง นั่นคือประการแรกที่ทางทบวงฯ ศึกษาในส่วนของทบวงมหาวิทยาลัยได้ให้ไว้-----

ประการที่ ๒ คือมาตรการที่ ๒ นั้น เราจัดขยายการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นและระยะปานกลางเพื่อเพิ่มพูนทักษะความชำนาญในการประกอบอาชีพอิสระในด้านต่าง ๆ

ประการที่ ๓ คือมาตรการประการที่ ๓ ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้และได้ดำเนินการไปแล้วคือ ขยายบัณฑิตศึกษาเพื่อรองรับการศึกษาคือของบัณฑิตที่ยังหางานทำไม่ได้ คือ ปริญญาโท ปริญญาเอก และก็แอนนาสเซอร์ปริญญาอื่น ๆ อีกที่เพิ่มขึ้น

นอกจากนั้นแล้วมาตรการที่ ๔ ซึ่งผมยังเห็นว่ามีค่าเป็นอย่างยิ่งคือสนับสนุนบัณฑิตให้สร้างงานอิสระในชนบท เวลานี้เราได้ดำเนินการไปแล้วถึง ๓๐๐ กว่าราย สนับสนุนให้ผู้จบการศึกษาปริญญาตรี เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อประกอบอาชีพเลี้ยงโคนมก็ดี ในพืชการอื่น ๆ ก็ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของโคนมนี้มีศักยภาพที่จะทำให้บัณฑิตเหล่านั้นสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมีหลักฐานมั่นคงและจะเป็นการช่วยส่งเสริมเกษตรกรไปด้วยในตัว โดยมีที่ทำกินและมีทุนเบื้องต้นในการประกอบอาชีพ เราได้ดำเนินการไปแล้วร่วมกับโครงการรณรงค์เพื่อการบริโภคนม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมประสานงานเยาวชนแห่งชาติ กรมอาชีวศึกษา กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ และสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร นั่นคือมาตรการข้อที่ ๔ ซึ่งผมคงต้องขอเร่งรัดหน่อย

มาตรการข้อที่ ๕ ก็คือการประสานงานองค์การบริหารท้องถิ่นในการจัดทำโครงการอาสาพัฒนาชนบทของบัณฑิตใหม่ บัณฑิตที่จบใหม่ เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ดีมาก เป็นเรื่องที่เหมาะสมกับขณะนี้ เหมือนกับ พีซ คอส์ (Peace corps) ในสมัยก่อนซึ่งอเมริกันเขาใช้ส่งออกไปทั่วโลกทำชื่อเสียงให้กับประเทศชาติ เขามากที่เดี่ยวนิยามที่เศรษฐกิจเขาดกต่างเช่นเดียวกัน เวลานี้เราได้กำหนดไว้ในลิสต์แรกนี้ก็ ๕,๐๐๐ คน ในอัตราเงินเดือนที่จะต้องใช้จ่ายคือคนละ ๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน โดยมีสัญญาจ้าง ๑ ปี ก็คงจะช่วยบรรเทาการว่างงานของบัณฑิตไปได้ไม่ใช่น้อย งบในช่วงแรกก็คงตกประมาณ ๓๕ ล้านบาท ช่วงแรกครับ

ในมาตรการข้อที่ ๖ เป็นมาตรการที่ปรับปรุงหลักสูตรปริญญาตรีทุกสาขา รวมแล้วประมาณ ๑,๓๕๐ หลักสูตร ให้สามารถกำหนดเป้าหมายเชิงคุณภาพของบัณฑิตเพื่อประกอบอาชีพที่ชัดเจนและจัดประชุมผู้แทนสถาบัน

อุดมศึกษาทั้งรัฐและ เอกชนเพื่อประมวลข้อมูลเกี่ยวกับการฝึกอบรมและ
การพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นด้วย รวมทั้งสิ้นหลักสูตรระยะสั้นที่เราได้ดำเนินการแล้ว
๕๔๑ หลักสูตร ซึ่งสามารถที่จะได้รับผู้เข้าอบรมประมาณ ๕,๐๐๐ คน สิ่งเหล่านี้
เราได้ทำไปแล้วทั้งสิ้นครับ นั่นคือมาตรการข้อที่ ๖

มาตรการข้อที่ ๗ คือมาตรการสุดท้ายซึ่งผมเอามารวมไว้ในการ
จัดสื่อโทรทัศน์ช่อง ๙ ให้ดำเนินการทางสว่างแห่งอาชีพ ซึ่งเป็นที่นิยมและเป็น
ที่พึงพิงสำหรับประชาชนได้อย่างมากสำหรับบัณฑิตตกงานได้อย่างมาก
นอกจากนั้นแล้วข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เราก็ใส่ข้อมูลต่าง ๆ ในโฮม เพจ
(Home page) บนอินเทอร์เน็ต (Internet) ประสานข้อมูลระหว่าง
ผู้ประกอบการกับบัณฑิต^{ใหม่} และก็นอกจากนั้นแล้วเรายังมีการจัดตลาดนัด
บัณฑิตพบเจ้าของกิจการต่าง ๆ เพื่อให้เขาหางานด้วยตัวเองให้ความพึงพอใจ
ระหว่างเจ้าของกิจการนายจ้างและลูกจ้างด้วย ซึ่งเป็นที่พอใจและเป็นที่ยอมรับกันมาก
มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้ดำเนินการนี้โดยตลอดมาครับ

สุดท้ายนี้ผมเชื่อว่างบประมาณที่ทางรัฐบาล ทางทบวงมหาวิทยาลัย
ได้จัดสรรในเรื่องการดำเนินการต่าง ๆ นี้ มีหลายมาตรการด้วยกัน เราใช้งบ
ปลีกย่อยประมาณ ๒.๔ ล้าน และกิ่งบอื่นสำหรับงบบัณฑิตอาสาสมัครประมาณ
๒๕ ล้านบาท และยังมีเรื่องอื่น ๆ ซึ่งเรากำลังพิจารณาดำเนินการต่อไป
สุดท้ายนี้ผมต้องกราบขอบคุณท่าน ส.ส. นายแพทย์เปรมศักดิ์ เพียยุระ ได้กระชับ
และเร่งรัดแก้ปัญหาการว่างงานให้แก่บัณฑิตทั่วไปอย่างดียิ่ง ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านเปรมศักดิ์ซักถามกันอีกครั้งหนึ่งครับ

นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ขอนแก่น) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม เปรมศักดิ์ เพียยุระ ผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น พรรคความหวังใหม่ คำถามนี้คงต้องขอถามท่านเดี๋ยวนะครับ คือท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ท่านดอกเตอร์ไตรรงค์ สุวรรณคีรี ซึ่งท่านอาจจะเคยชินกับการใช้มุขตลก ใช้อารมณ์ขันในการแก้ไขปัญหาแรงงาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : คุณหมอบอกเอาคำถามเลยนะครับ

นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ขอนแก่น) : ครับ จะกราบเรียนว่า ชั่วโงงนี้ผู้คนว่างงาน ๓ ล้านคน อดอยากหิวโหยเต็มแผ่นดิน มันตลกไม่ออกครับ คนหิว ๆ มันตลกลายครับท่านรัฐมนตรี เหตุการณ์ที่ผมอยากจะถามเป็นวิกฤติแรงงานเกี่ยวกับการว่างงานใหม่กำลังเกิดขึ้นปัจจุบัน เกิดขึ้นที่โรงสีครับท่านประธาน โรงสีนี้คือโรงงานอุตสาหกรรมในชนบท เป็นโรงงานเกษตรอุตสาหกรรมที่เข้าถึงปัญหาปากท้องของประชาชนมากที่สุด และอยู่คู่กับคนไทยสังคมไทยมาโดยตลอด ยุคนี้ยิ่งต้องส่งเสริมให้มากขึ้น เพราะตรงกับแนวทางการฟื้นฟูเศรษฐกิจ แต่การที่ท่านรัฐมนตรีบอกว่าต้องไล่แรงงานต่างด้าวออกไปให้เร็วที่สุด แล้วเอาแรงงานเข้ามาทดแทนเร็วที่สุด ก็มีความขัดแย้งเกิดขึ้นไม่ใช่เกิดขึ้นที่อื่นครับ เกิดขึ้นกระทรวงแรงงานของท่านเองนั่นแหละ ท่านรัฐมนตรีไตรรงค์ท่านบอกว่าต้องเอาออกไปเลย ท่านพูดเสียงกร้าว โรงสีเขาบอกว่า ท่านรัฐมนตรีไม่มีหัวใจให้โรงสีเลย เขาเลยฝากใบแดงมาให้ครับท่านประธานครับ แต่ท่านรัฐมนตรีจงชัช เทียงธรรม ท่านไม่จบปริญญาเอก ท่านอยู่สุพรรณบุรี ท่านบอกว่าควรจะขยายเวลาผ่อนผันให้เกิดความประนีประนอมกัน ซึ่งตรงนี้คุณหมอบทศพร เสรีรักษ์ ส.ส. จากพรรคชาติไทยเหมือนกัน ก็เอาโครงกระดูกมาแสดงข่าวบอกว่า คนเราแบกกระสอบได้ถึง ๖๐๐ กิโลกรัม ตรงนี้ก็เลยมีแนวทางการเปลี่ยนแปลงซึ่งผมยังสับสนอยู่ว่าท่านรัฐมนตรีมีแนวทางอย่างไร ที่บอกว่าขยายเวลาให้คนต่างด้าวแบกข้าวสารต่อไปได้ ๑ ปีนั้น ตรงนี้เป็นข้อสรุปแน่แท้แค่ไหนแล้ว และการปรับเปลี่ยนให้คนไทยเข้ามารับช่วงต่อในช่วงต่อไปนั้นทำไมจึงต้องไปเปลี่ยนกระสอบจาก ๑๐๐ กิโลกรัม มาเป็น ๕๐ กิโลกรัม ตรงนี้มีความสำคัญครับ เพราะทำลายชาวไร่ปอ กระสอบป่าน กระสอบปอนั้น เป็นกระสอบข้าวที่บรรจุ ๑๐๐ กิโลกรัม มาแต่โบราณ มาเอากระสอบปุ๋ยบรรจุ ๕๐ กิโลกรัมนี้ ถือว่าทำลายชาวไร่ปอซึ่งมีอาชีพนี้มาโดยตลอด เพราะฉะนั้นตรงนี้ละครับยิ่งวิกฤติใหญ่

วิกฤติมากเป็นการทำลายกระบวนการของการแก้ไขปัญหาแรงงาน ผมเอง
ขออนุญาตถามท่านว่าวิกฤตการณ์เรื่องโรงสีท่านบอกแก้อย่างไร ที่ท่านแก้มานั้น
ท่านยอมรับไหมครับว่ามันสับสน มันไม่ตรงทาง เพราะโลกแห่งความเป็นจริง
กับในจินตนาการของท่านคนละเรื่องกันเลย ต้องขอกราบเรียนครับว่าท่าน
อาจจะอยู่ที่ภาคใต้ไม่ค่อยมีโรงสีหรือว่ามีก็ไม่ค่อยเข้าถึงประชาชนเท่ากับที่
สุพรรณบุรีของท่านจงชยันนี้ก็ไม่ทราบ แต่ว่าอย่างไรก็ตามท่านมานั่งตรงนี้
เขาฝากความหวังไว้กับท่านครับ วันนี้ผมขอกราบเรียนแทนพี่น้องเกษตรกรว่า
เกษตรกรอุตสาหกรรมที่อยู่ใกล้ชิดกับเขาคือโรงสีนี้ต้องการความชัดเจนจาก
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานฯ ที่ชื่อดอกเตอร์ไทรรงค์ สุวรรณคีรี ครับ
ขอพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านรัฐมนตรีไทรรงค์ครับ

นายไทรรงค์ สุวรรณคีรี (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและ
สวัสดิการสังคม) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม ไทรรงค์ สุวรรณคีรี
ขอพระคุณครับที่ถาม ก็จะได้มีโอกาสอธิบายความ ผมต้องกราบเรียนว่า
การผลักดันแรงงานต่างด้าวเถื่อนไม่ใช่แรงงานต่างด้าวเฉย ๆ คือเถื่อน
คือที่เข้ามาผิดกฎหมาย เป็นนโยบายของรัฐบาลที่แถลงไว้ในรัฐสภาในวันที่เรา
เข้ารับตำแหน่ง เพราะนโยบายนี้ไม่มีการเปลี่ยนแปลง นักข่าวถามผมก็ทน ผมก็
ยืนยันว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลง เวลานั้นนักข่าวถามผมบอกว่า เรื่องโรงสีท่านคิดจะ
ผ่อนผันหรือไม่ ผมบอกคุณมาถามผมอย่างนี้ ผ่อนผันได้หรือไม่ ผมตอบคุณไม่ได้หรอก
เพราะถ้าผมตอบคุณว่าให้ผ่อนผัน ผมติดคุก เพราะทำผิดมาตรา ๑๕๗ เพราะว่า
แรงงานต่างด้าวเถื่อนมันของผิดกฎหมายและผมจะไปบอกว่าอย่าจับ ไม่ได้ ถ้าคุณ
ถามอย่างนี้ผมก็ต้องบอกว่าจับทุกคนที่ผิดกฎหมายต้องจับให้หมด ผมพูดได้แค่นี้
ผมพูดอย่างอื่นไม่ได้ นี่คือนโยบายที่ผมจะให้สัมภาษณ์ไปทุกครั้งที่พูด ส่วนจะผ่อนผันหรือ
ไม่ผ่อนผันขึ้นอยู่กับคณะกรรมการที่มีท่านพิชัยเป็นประธาน ผมเป็นรองประธาน
ตรงนั้นไม่ใช่อำนาจของผม อนุกรรมการถ้าเขามีมติจะผ่อนผันในอุตสาหกรรมใด
เขาต้องนำสู่ ครม. เมื่อ ครม. เห็นชอบก็จะต้องใช้อำนาจของรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทย มาตรา ๑๗ ของพระราชบัญญัติตรวจคนเข้าเมือง ไม่ใช่
อำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานฯ ประกาศยกเว้น ประกาศผ่อนผัน
อยู่ตรงนั้น นี่คือนโยบายที่ผมพูด แต่มันจะสับสน จะสับสน เพราะว่าคนฟังนึกว่า

หมายความว่าผมจะจับทำเดี่ยว หมายความว่าจับทำเดี่ยวเป็นอะไรเป็นกัน
บางคนบอกผมหักค้ำพรีด้วยหัวเข่า แต่ว่าเขาไม่เข้าใจว่าผมพูดเป็นอย่างอื่น
ไม่ได้ เราต้องคำนึงถึงที่เราไล่ออกทั้ง ๑ ล้าน ภายในวันเดียวทำได้ไหมครับ
ทำไม่ได้ -----

เหมือนโรงสีอย่างนี้เราบอกเราจะไล่ออกให้หมดเลยภายในวันนี้ อะไรเกิดขึ้นกับโรงสีครับ ทำไมผมจะไม่รู้ ผมโทรศัพท์คุยกับคุณนิพนธ์อยู่ นายกฯ เขานั้นแหละ แต่ผมไม่ให้มาพบผม แต่ว่าคุยกันทางโทรศัพท์ถามเขาดูก็ได้ ผมก็รู้ปัญหา แต่เพื่อที่จะให้มันเคลียร์ชัดเจนตัวเลข ผมก็เลยขอร้องคุณจงชัย ออย่าเรียกว่าสิ่งเลย เพราะเป็นรุ่นน้องผม ผมเป็นรัฐมนตรี แต่ไม่ใช่สิ่ง คุณจงชัยนั้นไปทำเพราะผมสั่งว่าอย่างนั้นเถอะ หรือว่าผมขอร้อง จงชัยช่วยพี่ที่เพราะจงชัยอยู่ที่สุพรรณบุรี เรื่องโรงสีไปดูที่โรงสีมันมีปัญหาดตรงไหน จะแก้อย่างไร จะผ่อนผันอย่างไร เตรียมตัวไว้ว่า เราต้องผ่อนผันอย่างไร นอกจากนั้นสิ่งคณะที่ปรึกษาอีกให้ไปประชุมกรรมการโรงสี ไปดูสิว่าปัญหาเป็นตรงไหน และไปดูเรื่องอุตสาหกรรมอย่างอื่นด้วยว่า จะต้องมีการผ่อนผันอย่างไร สิ่งอธิบดี สิ่งปลัดกระทรวง ให้ประสานกันหมดเลย แม้แต่รองอธิบดีกรมตำรวจ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ พลเอก บุญศักดิ์ ให้ร่วมกันปรึกษาหารือ ไม่ใช่หักห้ามพรวดด้วยหัวเข้าแล้วเศรษฐกิจเราเสียหาย ทำไม่ได้ แต่จะให้ผมพูด พูดไม่ได้ครับ ผมไม่มีสิทธิ ตอนที่ผมมีสิทธิพูดได้เพราะคณะอนุกรรมการเขามีมติไปเมื่อวาน แล้วมีแต่เสนอ ครม. เพื่อทราบ ผมพูดได้แล้วตอนนี้ แต่ถ้าก่อนหน้านี้ผมพูดไม่ได้ว่าจะผ่อนผันให้คนโน้นผ่อนผันให้คนนี้ผมพูดไม่ได้ ผมพูดได้แต่เพียงอย่างเดียว อะไรผิดกฎหมายตำรวจเจอต้องจับ ต้องพูดอย่างนี้อย่างเดียว มีผู้ว่าฯ ที่ไหนคนหนึ่งไปพูดว่าจังหวัดผมผมขอร้องตำรวจว่าอย่าจับ ผมบอกว่าเป็นผู้ว่าฯ แล้วอ่านกฎหมายนะจะติดคุกเอาง่าย ๆ พูดอย่างนั้น พูดไม่ได้ มีผู้ว่าฯ บางคนพูด เผลอว่าผมก็ไม่อยากเอ่ยชื่อเพราะเป็นเพื่อนรุ่นเดียวกัน ก็เลยสอนไปทางหน้าหนังสือพิมพ์ว่าระวังพูดจาไม่มีอำนาจที่จะไปสั่งให้ตำรวจไม่จับของผิดกฎหมาย ไม่มีอำนาจพูดไม่ได้ เพราะฉะนั้นก็ให้เคลียร์นะครับว่า พวกโรงสีอาจจะไม่รู้เรื่องว่าผมกำลังทำอะไรอยู่กับคุณนิพนธ์ นายกฯ ของเขานั้นแหละ ให้ไปถามคุณนิพนธ์ว่าทั้งหมดนี้ผมเตรียมการมาตลอด ดูแลตลอดเป็นห่วงชาวนาที่สุด และการเปลี่ยนน้ำหนักจาก ๑๐๐ กิโลกรัม เป็น ๕๐ กิโลกรัม เราจำเป็นต้องทำเพราะเป็นกฎของ ไอ.แอล.โอ. (ILO) เขา เขากำกันทั้งโลก ที่ทำกันอยู่เดี๋ยวนี้ เวลาไปขนข้าวเปลือกมา เวลาส่งไปต่างประเทศ ขนจากโรงสี ๑๐๐ กิโลกรัมเอาลงเรือมาพอมาขึ้นท่าเรือคลองเตย ต้องแกะกระสอบแล้วเทกองไว้ในโกดังแล้วก็เปลี่ยนใส่บรรจุกระสอบ ๕๐ กิโลกรัม ส่งลงเรือไปต่างประเทศ เพราะมาตรฐานเขา ๕๐ กิโลกรัม เวลาลงเรือไปต่างประเทศไปขนขึ้นตามประเทศไหนก็ ๕๐ กิโลกรัมทั้งนั้น แต่ที่นี้ทำไมผมไม่เปลี่ยนวันนี้ ถ้าเปลี่ยนวันนี้อย่างที่คุณหมอปุด

เมื่อกี้ ใครเจิง ชาวไร่ป่อเจิง โรงงานทอกระสอบป่านเจิง เพราะว่าเขาอยู่ในสต็อก (Stock) เท่าไร ไปแล้ว ๑๐๐ กิโลกรัม เพราะฉะนั้นถึงต้องทิ้งช่วงไว้ ๑ ปี ได้คุยกับเขาแล้วว่า ๑ ปีนี้เขาปรับเปลี่ยนเครื่องจักรพอจะทันในการที่จะปรับปรุงเครื่องจักรให้ทอกระสอบป่านจาก ๑๐๐ กิโลกรัม เป็น ๕๐ กิโลกรัม เขาปรับปรุงทัน โรงสีเขาบอกเขาก็ปรับปรุงทัน ทุกฝ่ายปรึกษาหารือกันหมด ผมใช้คนเยอะในการทำงาน ผมไม่ได้ทำงานคนเดียวนะครับ นักบริหารที่ดีไม่ต้องทำงานมาก ใช้คนให้เป็นแค่นั้นเอง ผมสั่งเป็นกลุ่ม ๆ แล้วก็เอามาให้ผม แล้วผมตัดสินใจ เพราะทุกอย่างที่มาไม่มีอะไรที่อยู่นอกสายตาผมเลย ไม่มีใครขัดแย้งกับผมเลยสักกระทรวงไม่มีสักคนหนึ่ง ตั้งนายกฯ โรงสีก็ไม่มีใครขัดแย้ง ท่านจงชียก็ไม่เคยขัดแย้ง ท่านพิชัยก็ไม่เคยขัดแย้ง อธิบดีกรมตำรวจก็ไม่เคยขัดแย้ง

เลขาธิการ สมช. ก็ไม่เคยขัดแย้ง เพียงแต่ผมไม่พูดแค่นั้นเอง เพราะผมพูดไม่ได้ เพราะไม่มีสิทธิพูดว่า จะผ่อนผันให้ใครต่อใคร ไม่มีอำนาจ พูดแล้วผิดกฎหมาย ด้วยมาตรา ๑๕๗ ก็เลยกราบเรียนให้ท่านทราบ คงจะเคลียร์ได้แล้ว ว่าพี่น้องชาวไร่ชาวนา ทำไมผมจะไม่สนใจ ผมไถนาตอนเด็ก ๆ อาชีพผมไถนา พ่อแม่ผมเป็นห่วงชาวนาเสมอ ทำไมผมจะไม่เป็นห่วง ผมถึงเล่าให้ฟังว่าผมไถนาขายข้าวส่งให้พี่ชาย เรียนหนังสือ นายอำเภอขี้แกละ เรียนหนังสือมาเพราะผมไถนา ผมไม่เป็นห่วงได้อย่างไรละกับชาวนา ผมเป็นห่วงแต่ผมพูดไม่ได้แค่นั้นเอง ถ้าพูดแล้วผิดกฎหมาย ขอกราบเรียนคุณหมอคงเข้าใจนะครับ ขอขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) :

ต่อไป ๑.๒.๒ กระตุ้ถาม เรื่อง ปัญหาการใช้บัตรสุขภาพ ของ ร้อยโท กุเทพ ไสงกระจ่าง ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ผมขอเรียนว่าได้รับหนังสือแจ้งจากท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข มอบให้ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ท่านธีระวัฒน์ ศิริวิลาสณ์ ตอบแทน ขอเชิญ ร้อยโท กุเทพ ครับ

(สำเนา)

รับที่ ๘๕/๒๕๔๑ วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
กระทู้ถามที่ ๐๓๘

สภาผู้แทนราษฎร

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑

เรื่อง ปัญหาการใช้บัตรสุขภาพ
กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ดังต่อไปนี้
ด้วยปรากฏว่าราษฎรผู้ถือบัตรสุขภาพ ประเภทชำระค่าบัตร ๕๐๐ บาท ต่อปี
ไม่สามารถใช้บริการในโรงพยาบาลของรัฐได้อย่างคล่องตัว เพราะเวลาแสดงบัตรขอรับ
ยาจะถูกเจ้าหน้าที่ปฏิเสธการจ่ายยาโดยอ้างว่ายาไม่มี แต่ถ้าใช้เงินสดซื้อกลับมีจ่าย
ทำให้ราษฎรผู้ถือบัตรได้รับความเดือดร้อนเป็นอันมาก และเป็นการทำลายความน่าเชื่อถือ
ของบัตรสุขภาพ จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลทราบหรือไม่ว่า การใช้บัตรสุขภาพมีปัญหาในทางปฏิบัติ
 ๒. ถ้ารัฐบาลทราบแล้วจะดำเนินการแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร
- ขอให้ตอบในที่ประชุมสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

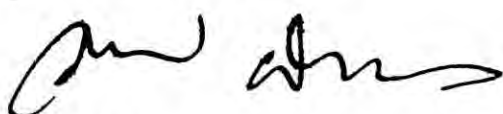
(ลงชื่อ) ร้อยโท กุเทพ ใสกระจำง

(กุเทพ ใสกระจำง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดศรีสะเกษ

พรรคความหวังใหม่

สำเนาถูกต้อง

(นางวัชรวิวรรณ ฝ่ายทอง)

หัวหน้าฝ่ายกระทู้ถาม กองการประชุม

ชุติมา ทิมพ์

ทาน

๕๓

สผ ๗/๒๕๕๑ (ส. นิติบัญญัติ)

อารีรัตน์ ๒๑/๓

ร้อยโท กุเทพ ไส้กระจ่าง (ศรีสะเกษ) : ท่านประธานที่เคารพ
กระผม กุเทพ ไส้กระจ่าง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดศรีสะเกษ พรรค
ความหวังใหม่ กระผมได้รับทราบปัญหาจากพี่น้องประชาชนซึ่งกำลังประสบ
ผลกระทบจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจในขณะนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพี่น้อง
ประชาชนที่ต้องไปใช้บริการของสถานพยาบาล คือโรงพยาบาลของรัฐ พี่น้อง
ประชาชนของเรานั้นท่านประธานครับในชนบทส่วนใหญ่ก็จะมีบัตรสุขภาพโดย
จะต้องเสียค่าบัตรรายละ ๕๐๐ บาทต่อปี ปัญหาที่เกิดขึ้นในช่วงต้นปีที่ผ่านมา
เพราะกระทันหันกระผมได้ยื่นถึงท่านประธานเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑
แต่เข้าใจว่าก็ยังเป็นปัญหาต่อเนื่อง -----

- ๒๒/๑

สภาพของปัญหาก็คือ เมื่อพี่น้องประชาชนไปขอใช้บริการที่โรงพยาบาลของรัฐ ใช้บัตรสุขภาพ ทางเจ้าหน้าที่มักจะบอกว่า ถ้าใช้บัตรก็ไม่ได้ยา แต่ถ้าใช้เงินสดซื้อก็จะมียาให้ ก็ทำให้พี่น้องประชาชนเกิดความไม่สบายใจและก็มีความรู้สึกไม่ติดต่อกับสิ่งที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้ปฏิบัติ กระผมไม่สามารถที่จะสอบถามเรื่องนี้ผ่านทางกระบวนการปกติ อยากจะให้เรื่องนี้เป็น เรื่องที่รับรู้กันในหมู่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพราะปัญหาของแต่ละจังหวัดอาจจะไม่เหมือนกัน กระผมจึงขอเขียนกระทู้ในเรื่องนี้ถามผ่านท่านประธานไปยังรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง อยากจะถามเป็นประเด็นสั้น ๆ ในเบื้องต้นว่า จากการที่ใช้บัตรสุขภาพที่รัฐบาลได้พยายามส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามาสู่ระบบนั้น ท่านทราบหรือไม่ครับว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไรบ้าง และเมื่อท่านทราบท่านมีแนวทางแก้ไขอย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวอย่างที่กระผมหยิบยกขึ้นมาถามเมื่อสักครู่นี้ขอทราบคำตอบครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : เชิญท่านรัฐมนตรีชี้ระมัดระวังครับ

นายธีระวัฒน์ ศิริวันสามัคคี (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร กระผม นายธีระวัฒน์ ศิริวันสามัคคี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ พรรคกิจสังคม ในฐานะรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้รับมอบหมายจาก ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการฯ ให้ตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติท่าน ร้อยโท กุเทพ ไสกกระจ่าง นะครับ ก่อนอื่นผมต้องขอบพระคุณท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ นะครับ ที่ได้กรุณาเป็นห่วงแล้วก็ตามการรักษายาของพี่น้องประชาชน โดยเฉพาะในโครงการที่พี่น้องประชาชนได้ซื้อบัตรประกันสุขภาพจากกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งได้ซื้อบัตรไว้ในราคาบัตรละ ๕๐๐ บาทต่อครอบครัว โดยเฉพาะในงบประมาณที่ผ่านมาผ่านทางรัฐบาลจะสนับสนุนงบประมาณในเรื่องของบัตรสุขภาพให้กับสถานพยาบาลอีก ๕๐๐ บาท ซึ่งก็ต้องยอมรับว่าการดำเนินโครงการบัตรสุขภาพให้กับพี่น้องประชาชนผู้ที่อยู่ในระดับกลาง คือผู้ที่มีรายได้ในระดับปานกลาง ซึ่งก็เป็นมาตรการในการแก้ปัญหา นอกเหนือจากบัตรสวัสดิการรักษายาของพี่น้องประชาชนผู้ที่มีรายได้น้อย ซึ่งอันนั้นได้รับการดูแลรักษาฟรี ในกรณีนี้ก็ต้องยอมรับว่าสถานพยาบาลที่ดูแลรักษายาโดยพี่น้องที่ซื้อบัตรสุขภาพนั้นก็อาจจะมีปัญหาในเรื่องของค่ารักษายา ซึ่งอาจจะเกินวงเงินในการจ่ายบัตรแล้วก็รัฐบาลสนับสนุนคือบัตรละ ๑,๐๐๐ บาทนั้น ก็ยอมรับว่าอาจจะมีปัญหาสำหรับสถานพยาบาล ซึ่งในกรณีนี้ผมจะถือโอกาสกราบเรียนในโอกาสต่อไปว่าทางกระทรวงสาธารณสุข

โดย ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขก็ได้มีความเป็นห่วงในเรื่องนี้ เพราะว่าการรักษาพยาบาลนั้นต้องขาดทุนจากการรักษาพยาบาลผู้มีบัตรสุขภาพ จึงได้นำเรื่องนี้เข้าสู่คณะรัฐมนตรีเพื่อขอสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติม โดยเฉพาะในกรณีของปีงบประมาณ ๒๕๕๒ โดยจะจำหน่ายบัตรประกันสุขภาพในราคา ๕๐๐ บาทอย่างเดิม แต่จะให้รัฐบาลโดยสำนักงานงบประมาณสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมเป็นบัตรละ ๑,๐๐๐ บาท และก็โดยมีเป้าหมายซึ่งในปี ๒๕๕๑ นั้น เราได้จำหน่ายบัตรประกันสุขภาพประมาณ ๒ ล้านบัตร ส่วนในปี ๒๕๕๒ นั้น ทางกระทรวงสาธารณสุขได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะขยายโครงการบัตรประกันสุขภาพให้ครอบคลุมถึง ๒.๕ ล้านบัตร หรือถึง ๓ ล้านบัตร แล้วก็ยังฟังที่ผมกราบเรียนว่า คณะรัฐมนตรีก็ได้มีมติอนุมัติจะให้เงินสนับสนุนกรณีบัตรประกันสุขภาพเป็นบัตรละ ๑,๐๐๐ บาท อันนี้ก็อาจจะเป็นสาเหตุในการดำเนินโครงการนี้ว่าในสถานบริการของรัฐนั้น ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขก็ตระหนักดีนะครับว่าเป็นนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลที่จะต้องพยายามดูแลรักษาพยาบาลผู้มีบัตรประกันสุขภาพ ซึ่งถือว่าบุคคลเหล่านี้ได้จ่ายเงินล่วงหน้าไปให้กับรัฐแล้ว -----

เพราะฉะนั้นจึงให้ความสำคัญที่จะเน้นให้เจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย สถานพยาบาลของรัฐ ให้ความสำคัญต่อการบริการรักษาพยาบาลผู้ป่วยที่มีบัตรประกันสุขภาพอย่าง เสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยการจ่ายยานั้นคงจะไม่ได้คำนึงถึงความสามารถ ในการจ่ายเงินของผู้ป่วย เราได้เน้นให้ความสำคัญต่อสถานพยาบาลว่า จะต้องดูแลให้ความสำคัญในการรักษาพยาบาลเช่นเดียวกับผู้ป่วยทั่วไป หรือเช่นเดียวกับผู้ที่มีบัตรสวัสดิการประชาชนด้านการรักษาพยาบาล หรือ สปร. แม้ว่าตัววิชาที่จะใช้ในการบำบัดรักษาจะถูกหรือแพง เราก็คงไม่ได้คำนึงถึง ในเรื่องของอาการที่ผู้ป่วยจะมีความสามารถในการชำระเงินสดแต่อย่างใด แต่คงจะต้องเรียนท่านผู้ทรงเกียรติหรือท่านประธานว่า อาจจะมีการเข้าใจ ของเจ้าหน้าที่เพียงบางส่วน อาจจะมีการเข้าใจคลาดเคลื่อน เนื่องจาก บัตรประกันสุขภาพนี้ใช้รักษาพยาบาลทั่วประเทศ ประเด็นที่อาจจะมีการ ถูกปฏิเสธ หรือว่ามีการเข้าใจผิดของเจ้าหน้าที่ ก็อาจจะเกี่ยวข้องกับการ ใช้บริการของผู้ป่วย โดยเฉพาะเกี่ยวข้องกับการขอรับการรักษาพยาบาล โดยผู้มีเงื่อนไขที่อยู่นอกการคุ้มครองของบัตรประกันสุขภาพ เป็นต้นว่า การรักษาโดยจะต้องมีอวัยวะเทียมหรือการตกแต่งฟัน หรือภาวะการ มีบุตรยาก หรือการรักษาไตเทียม ซึ่งผมยกตัวอย่างว่า ประเด็น การรักษาเหล่านี้อยู่นอกการคุ้มครองของบัตรประกันสุขภาพ ซึ่งผู้ป่วย จำเป็นจะต้องชำระค่ารักษาเอง อันนี้ก็เป็นที่ประเด็นอันหนึ่ง

อีกประเด็นหนึ่ง ก็คือผู้ป่วยนั้นอาจจะไปใช้บริการ การรักษาพยาบาลไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในคู่มือการใช้บัตร เช่น กระบวนการรักษาตามบัตรนั้นจะต้องดำเนินการตั้งแต่สถานีอนามัย แล้วก็นำไปสู่โรงพยาบาลชุมชน และโรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลศูนย์ ตามขั้นตอนหรือการส่งต่อของผู้ป่วยในกรณีเกินขีดความสามารถของ สถานพยาบาล อันนั้นก็อาจจะเป็นที่ประเด็นปัญหา

แล้วอีกประเด็นหนึ่งก็คือ กรณีที่ผู้ป่วยนั้นอาจจะได้รับการคุ้มครอง จากพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ ถ้ากรณีผู้ป่วยเป็นลักษณะนี้ ก็จำเป็นจะต้องเบิกจากพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถก่อน เพราะฉะนั้นขอเรียนว่าประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นก็คงจะอย่างที่ผมได้กราบเรียน ไปแล้ว ทางกระทรวงสาธารณสุขนั้นตระหนักต่ออย่างยิ่ง เพราะฉะนั้นจึงได้ กำหนดเป็นนโยบายสำคัญอย่างยิ่งที่จะให้ความสำคัญ โดยเฉพาะรัฐธรรมนูญ ฉบับปัจจุบันนี้ มาตรา ๕๒ และมาตรา ๕๘ กระทรวงสาธารณสุขจะต้อง

ให้การบริการการรักษาพยาบาลอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง และเป็น
 มาตรฐานเดียวกัน ตรงนี้เองที่ผมได้กราบเรียนไปแล้วว่า
 ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจึงได้ให้ความสำคัญ และก็ได้นำเรื่องเพื่อเข้าคณะรัฐมนตรี เพื่อขออนุมัติเพิ่มเติมงบประมาณ แล้วก็ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว และกรณีการใช้บัตรประกันสุขภาพนั้น
 ขอเรียนว่า ผู้ป่วยที่ถือบัตรสุขภาพนั้นสามารถที่จะรับการรักษาพยาบาลได้ตามเงื่อนไขและคู่มือการใช้บัตร แต่กรณีที่เกิดอุบัติเหตุนั้นก็สมารถที่จะเข้ารับการรักษาพยาบาลได้ในสถานที่รักษาพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุขที่ใกล้ที่สุด หรือกรณีที่ผู้ถือบัตรนั้นย้ายที่อยู่ ก็สามารถจะขอรับบริการรักษาพยาบาลตามคู่มือของบัตรในสถานบริการในที่อยู่ใหม่ โดยทางกระทรวงสาธารณสุขก็จะได้มีการเรียกหรือส่งต่อคำรักษาพยาบาลกันเอง ตรงนี้จึงขอกราบเรียนว่าปัญหาที่เกิดขึ้น ผมเรียนยืนยัน ณ ที่นี้ว่า
 ในปีงบประมาณ ๒๕๔๒ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติวงเงินงบประมาณเพิ่มเติมจำนวนบัตรประกันสุขภาพที่เราจะจำหน่าย ก็พยายามสนับสนุนให้มีการซื้อบัตรสุขภาพให้มากขึ้น-----

แล้วก็สำหรับผู้ที่ไม่ใช่เป็นผู้ที่มีรายได้น้อย ระดับที่มีรายได้สูงกว่านั้นเล็กน้อย เป็นระดับปานกลางก็สนับสนุนให้มีการจำหน่ายบัตรโดยทั่วถึง เพราะฉะนั้น ก็คงจะทำให้การบริการรักษาพยาบาลผู้มีรายได้น้อยแล้วประกอบกับ โรงพยาบาลทั่วไปที่จะได้รับค่าเงินอุดหนุนเพิ่มขึ้นก็คงจะมีนโยบายตามที่ กระทรวงสาธารณสุขสั่งว่าให้ขยายขอบข่ายการบริการ เนื่องจากการรักษาพยาบาลก็คงจะทำให้การขาดทุนในการรักษาพยาบาลน้อยลง ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านกฤเทศวรับ

ร้อยโท กฤเทศว ไส้กระจำง (ศรีสะเกษ) : ท่านประธาน ที่เคารพ กระผม กฤเทศว ไส้กระจำง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดศรีสะเกษ พรรคความหวังใหม่ ผมต้องกราบขอบคุณท่านรัฐมนตรีที่ได้ขึ้นมาตอบกระทู้ แต่ว่าน่าเสียดายที่คำตอบของท่านเป็นเหมือนกับคำเรียบเรียงของเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติ ซึ่งผมอยากจะทำให้การตอบกระทู้ของเราเป็นการตอบในเชิงของการเมือง ที่ผมกราบเรียนอย่างนี้ก็คือว่า ผมถามประเด็นสั้น ๆ เท่านั้นเอง ว่าการใช้บัตรสุขภาพเวลาชาวบ้านไปโรงพยาบาลเจ้าหน้าที่จะบอกเพียงสั้น ๆ ว่าไม่สามารถจ่ายยาให้ได้ถ้าใช้บัตร แต่ถ้าถ้าใช้เงินสดซื้อจึงจะได้ยา ประเด็นตรงนี้ไม่ใช่กรณีที่เป็นปัญหาในเรื่องการไปใช้ผิดข้อบังคับตามบัตร ไม่ใช่กรณีมีบัตรสุขภาพแล้วจะต้องไปใช้ไตเทียมหรือจะต้องไปก้าวก่ายถึงขนาดประกันภัยจากรถของบุคคลที่ ๓ แต่อย่างใด แต่ท่านพยายามที่จะเอาระเบียบอันหม่อมหมิมเหล่านี้มาเป็นข้ออธิบายว่า ปัญหาการใช้บัตรของเรา เกิดอย่างนั้น ผมอยากกราบเรียนว่าในมุมมองของนักการเมืองอย่างพวกเรา จะต้องเข้าไปแก้ระบบตรงนี้ ระบบการส่งต่อท่านประธานครับ ถ้าเผื่อว่า ผมถือบัตรสุขภาพ ๕๐๐ บาท ผมมาที่จังหวัดแล้วเข้าโรงพยาบาลแล้วบอกว่า คุณต้องไปส่งที่บ้านของคุณก่อน ไปที่อำเภอก่อนถึงจังหวัด ผมว่าเป็นเรื่องที่เหลวไหลมาก วันนี้เราจะต้องทำให้ระบบออนไลน์ (On-line) ให้ได้ เขาจะเข้าอยู่ตรงไหน ๆ เร่งด่วนถ้าเขาเข้าตรงไหนจะต้องจ่ายให้เขาตาม กติกา เพราะวันนี้เราไปบอกเขาว่าให้ซื้อบัตร ๕๐๐ บาท และท่านรัฐมนตรี บอกเมื่อสักครู่ที่ว่า นี่คือนี่ที่เขาเสียเงินล่วงหน้าไปก่อน ผมพอใจในระดับหนึ่ง ที่ท่านบอกต่อไปนี้หน่วยงานของรัฐในโรงพยาบาลทุกแห่งต้องปฏิบัติตาม นโยบายของกระทรวงสาธารณสุข ผมเห็นใจท่านต่อสู้เพื่อที่จะได้งบประมาณเพิ่ม เราเอาใจช่วยท่านในตอนหลังก็เห็นว่าท่านได้เพิ่ม แต่สิ่งหนึ่งที่ท่านจะต้อง

ตรวจสอบให้ได้ มีรายงานข่าวเมื่อไม่นานมานี้ ท่านประธาน บอกว่า ๒๑
 โรงพยาบาลรัฐวิกฤติหนักท่วม ๕ ผู้บริหารชูเอี้ยบริษัทฯ ผมต้องถามรัฐมนตรี
 ว่าการที่มีบริษัทไปเสนอขายให้กับโรงพยาบาลของรัฐมีการชูเอี้ยกันอย่างไร
 มันกระเทือนกับการใช้บัตรสุขภาพของประชาชนหรือไม่ อาจจะเป็นไปได้ว่า
 วันนี้บริษัทต้องการเงินสดแล้วคนขายซึ่งอยู่ในโรงพยาบาลจะอาศัยความ
 เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐก็พยายามจะเอาเงินสด บัตรสุขภาพอาจจะเป็นเงินแห้ง
 เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้อาจจะมีการร่วมมือกันหรือเปล่า ผมอยากให้ฝ่าย
 การเมืองอย่างพวกเราต้องไปตัดวงจรเหล่านี้ พยายามสร้างบัตรสุขภาพ
 ที่ท่านสามารถทำให้เขาเชื่อถือได้ในระดับหนึ่งนั้นมีเครดิตต่อไป มีความน่า
 เชื่อถือต่อไป วันนี้ถ้าพี่น้องประชาชนเดินเข้าโรงพยาบาลถือบัตรเข้าไปแล้ว
 ได้รับความตอบอย่างที่ท่านอธิบายนั้นแหละครับ อธิบายอย่างไรเขาก็หมดแล้ว
 หมดความเชื่อถือแล้ว เมื่อหมดความเชื่อถือแล้วเราไม่สามารถสร้างระบบ
 เครดิตในการรักษาแล้วเราจะไปขายบัตรได้อย่างไร เพราะฉะนั้นวันนี้
 ผมจึงขอถามเป็นประเด็นสุดท้ายว่านอกจากงบประมาณที่ท่านได้เพิ่มที่ต่อรองกัน
 หน้าที่สุดท้ายเรียกว่าแทบแยกวงกันนั้นท่านได้เพิ่มมาส่วนหนึ่ง -----

แต่ผมเชื่อว่าคงไม่ไปอยู่ในระบบนี้ทั้งหมด แต่ประเด็นที่ท่านยื่นยันกับเรา ผมพอใจว่าท่านจะกำชับให้มีการแก้ปัญหาให้ดีที่สุด อยากเรียนถามว่า วันนี้รัฐบาลได้ทุ่มเงินลงมาในระบบแก้ปัญหาสังคมในภาวะวิกฤติ ผมทราบว่าใช้เงินประมาณ ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท อยากทราบว่าเงินตรงนี้จะเข้ามาสู่กระทรวงสาธารณสุข ไปถึงพี่น้องประชาชนผู้เดือดร้อน ผู้ยากไร้อย่างที่ท่านว่า เพราะวันนี้เขาไม่มีที่ไปแล้ว เจ็บป่วยต้องใช้บัตรเข้าโรงพยาบาล ไปเจอเงื่อนไขขมขื่นเหมือนเหล่านี้ เขาก็ท้อแล้ว หหมดความหวังแล้ว อยากให้กระทรวงสาธารณสุขภายใต้การนำของท่าน ภายใต้การนำของพรรคกิจสังคม เอาใจใส่พี่น้องประชาชนตรงนี้ ใครไม่สนใจอย่าไปว่าเขา แต่ขอให้ท่านได้เอาใจใส่ตรงนี้ แก้ปัญหาให้พี่น้องประชาชนผู้ยากจน แล้วสามารถแก้ปัญหาทั้งหมดตรงนี้ได้ ขอรทาบเป็นประเด็นสุดท้ายตรงนี้ว่า นอกจากการชื้อยบริษัทโดยตรงนี้ ท่านทราบหรือไม่อย่างไร แก้ไขกันได้แค่ไหน และที่สำคัญก็คือว่า เงินที่จะทุ่มเทไปให้กับสังคมที่พูดกันนั้น กระทรวงของท่านได้เพิ่มมาหรือไม่ และจะเข้าไปในเรื่องของการประกันสุขภาพนี้หรือไม่ ขอรทาบขอบคุณ ท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : เชิญท่านรัฐมนตรีครับ

นายธีระวัฒน์ ศิริวันสามัคคี (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กราบขอบคุณท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ผมได้เรียนข้าแล้ว ว่า กระทรวงสาธารณสุขได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดูแลรักษาผู้ถือบัตรประกันสุขภาพ และได้ยื่นข้อเสนอทุกแห่งว่า ให้ดำเนินการรักษาพยาบาลโดยไม่ต้องคำนึงถึงกรณีของผู้ป่วยจะมีเงินสด อย่างที่ผมเรียนแล้วว่าที่ผมยกตัวอย่างนั้นคือ ประเด็นปัญหาซึ่งอาจจะมีปัญหาบ้าง สำหรับกรณีการเข้าใจผิดของเจ้าหน้าที่เป็นบางราย อย่างไรก็ตามเรายังเปิดรับการร้องเรียนจากผู้ที่เกี่ยวข้องไปรับการรักษาพยาบาลทุกสถานบริการของรัฐ โดยเฉพาะหัวหน้าสถานบริการผู้ป่วยกรณีมีปัญหาที่เกิดขึ้น อาจจะมีการเข้าใจผิดในเรื่องของการใช้บัตรสุขภาพบ้างนั้น ก็สามารถที่จะร้องเรียนได้ที่หัวหน้าสถานบริการทุกแห่ง หรือแม้กระทั่งสำนักงานประกันสังคมของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๕๘๐๑๕๗๒ ถึง ๗๘ หรือที่ตู้ ปณ. ๖ ปทพ. ตลาดขวัญ อันนี้ทางกระทรวงสาธารณสุขจะได้ดำเนินการแก้ไขให้โดยเร่งด่วน แล้วก็ยืนยันว่า ไม่มีกรณีที่สถานบริการจะเรียกเงินสดถ้าถือบัตรประกันสุขภาพแต่อย่างใด ขอยืนยัน

สำหรับความเป็นห่วงในกรณีเรื่องที่เราจะดูแลผู้ที่ถือบัตรประกันสุขภาพ ซึ่งขอเรียนว่ากระทรวงสาธารณสุขได้เพิ่มปริมาณจำนวนเพื่อบริการซึ่งในปี ๒๕๔๒ นี้เราจะครอบคลุมถึง ๒.๕ ล้านบัตร ถึง ๓ ล้านบัตรนะครับ เราได้รับงบประมาณจากสำนักงานงบประมาณ สำหรับเงินสมทบในส่วนบัตรละ ๑,๐๐๐ บาทนี้ ๑,๒๐๐ ล้านบาท และก็ได้รับเงินกู้จาก เอ.ดี.บี. ซึ่งผ่านการพิจารณาขั้นตอนแรกโดย ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรีพิชัย เป็นประธานนั้น ผมทราบว่าได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาขั้นแรกไปแล้ว อีก ๑,๒๐๐ ล้านบาท เพราะฉะนั้นตรงนี้กระทรวงสาธารณสุขขอยืนยันว่า ปัญหาจากการรักษาพยาบาลของสถานบริการของกระทรวงสาธารณสุข จะไม่เกิดขึ้นกรณีที่จะมีการเรียกเงินก่อน อันนี้ขอยืนยันไว้ ณ ที่นี้ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : ต่อไป ๑.๒.๓ กระทั่งถาม ของนายวิรัตน์ ดยางคนนท์ เรื่องโทรศัพท์สาธารณะทางไกลชนิดบิณฑาบล หมู่บ้าน อำเภอสว่างแดนดิน และอำเภोजेริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม เชิญท่านวิรัตน์ครับ

(สำเนา)

รับที่ ๙๐/๒๕๔๑ วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
กระทู้ถามที่ ๐๔๑

สภาผู้แทนราษฎร

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑

เรื่อง โทรศัพท์สาธารณะทางไกลชนบทในตำบล หมู่บ้าน อำเภอสว่างแดนดิน และ
อำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร
กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงคมนาคม ดังต่อไปนี้
ตามที่กระทรวงคมนาคมได้ดำเนินการตามโครงการโทรศัพท์สาธารณะทางไกล
ชนบทเพื่อขยายการบริการให้ประชาชนในชนบทได้ใช้โทรศัพท์อย่างทั่วถึงและเพียงพอ
เนื่องจากอำเภอสว่างแดนดิน และอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร มีพื้นที่หลายตำบล
หลายหมู่บ้านที่อยู่ในพื้นที่ชนบททางไกล และทุรกันดาร ไม่มีโทรศัพท์สาธารณะ เข้าไปติดตั้ง
เพื่อให้บริการ ทั้ง ๆ ที่มีความจำเป็น และเป็นความต้องการของประชาชนจำนวนมาก
จึงขอเรียนถามว่า

๑. ปัจจุบันมีการติดตั้งและเปิดให้บริการโทรศัพท์สาธารณะตำบลในเขตอำเภอ
สว่างแดนดิน และอำเภอเจริญศิลป์ อำเภอละกี่ตำบล ตำบลใดบ้าง
๒. ขณะนี้มีการติดตั้งและเปิดให้บริการโทรศัพท์สาธารณะหมู่บ้าน อำเภอละกี่
หมู่บ้าน หมู่บ้านใดบ้าง

(โปรดพลิก)

๓. ในตำบล และหมู่บ้านที่ยังไม่ได้ติดตั้งโทรศัพท์สาธารณะมีแผนงานจะ
ดำเนินการติดตั้งให้ครบทุกแห่งหรือไม่ อย่างไร หากมีจะติดตั้งให้แล้วเสร็จครบจำนวนเมื่อใด
ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในที่ประชุมสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

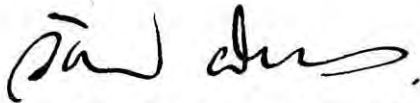
(ลงชื่อ) วิรัตน์ ตยวงคนนท์

(นายวิรัตน์ ตยวงคนนท์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสกลนคร

พรรคความหวังใหม่

สำเนาถูกต้อง

(นางวัชรวิวรรณ ฝ่ายทอง)

หัวหน้าฝ่ายกระทู้ถาม กองการประชุม

ชุตินา พิมพ์
ไพจิตร ถาน

นายวิรัตน์ ตยางคนนท์ (สกลนคร) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม วิรัตน์ ตยางคนนท์ ส.ส. สกลนคร พรรคความหวังใหม่ เนื่องจากผมได้รับการร้องเรียนจากชาวบ้านราษฎร โดยเฉพาะในขณะนี้ ยุคที่ประเทศไทยเศรษฐกิจไม่ดี ราษฎรพยายามชวนชวน โดยเฉพาะอีสาน ช่วยกันไปหาเงินจากต่างประเทศ ทำงานต่างประเทศ แต่ปรากฏว่าโทรศัพท์ทางไกลไม่มีใช้ ตรงนี้ทำให้เป็นปัญหาของอำเภอสว่างแดนดิน เจริญศิลป์ ส่องดาว บ้านม่วง และอีกหลาย ๆ จังหวัด ขอกราบเรียนถาม พวกฯ ว่า

๑. ปัจจุบันมีการติดตั้งและเปิดให้บริการโทรศัพท์สาธารณะตำบลในเขตอำเภอสว่างแดนดิน และอำเภอเจริญศิลป์ อำเภอละกี่ตำบล ตำบลใดบ้าง

๒. ขณะนี้มีการติดตั้งและเปิดให้บริการโทรศัพท์สาธารณะหมู่บ้าน อำเภอละกี่หมู่บ้าน หมู่บ้านใดบ้าง และ

๓. ในตำบล และหมู่บ้านที่ยังไม่ได้ติดตั้งโทรศัพท์สาธารณะมีแผนงานในการดำเนินการติดตั้งให้ครบทุกแห่งหรือไม่อย่างไร หากจะมีการติดตั้งให้แล้วเสร็จครบจำนวนเมื่อใด ขอทราบรายละเอียดด้วยครับ ขอขอบคุณท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : เชิญท่านรัฐมนตรีสุเทพครับ

นายสุเทพ เทือกสุบรรณ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม) : กราบเรียนท่านประธานสภา กระผม สุเทพ เทือกสุบรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสุราษฎร์ธานี พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้ที่มีเกียรติดังนี้

๑. ปัจจุบันมีการติดตั้งและเปิดให้บริการโทรศัพท์สาธารณะทางไกลชนบทในเขตอำเภอสว่างแดนดินแล้วทุกตำบล รวม ๑๖ ตำบล ติดตั้งและเปิดให้บริการโทรศัพท์สาธารณะทางไกลชนบทในอำเภอเจริญศิลป์ครบทั้ง ๕ ตำบล

๒. หมู่บ้านที่ได้ติดตั้งและเปิดให้บริการโทรศัพท์สาธารณะทางไกลชนบทไปแล้ว ในอำเภอสว่างแดนดินมี ๒๘ หมู่บ้าน คือบ้านขาม บ้านคำสะอาด บ้านปลวก บ้านยางคำ บ้านตาลโกน บ้านตาลเน้ง บ้านหนองผือ บ้านทรายมูล บ้านทาก บ้านหินโงง บ้านบงใต้ บ้านขุมทัย บ้านบงเหนือ บ้านด้าย บ้านนาทม บ้านหนามแท่งใหญ่ บ้านหนองบัวแพ บ้านทุ่งปลากัดน้อย บ้านพันนา บ้านโคกสี บ้านบึงโนน บ้านโพนสว่าง บ้านดอกเขียงฮิน บ้านตาลเด็ชว บ้านโนนเรือ บ้านหนองหลวง บ้านหนองไผ่ และบ้านน้อยหนองบัว สำหรับในอำเภอเจริญศิลป์ ได้ติดตั้งและเปิดบริการโทรศัพท์สาธารณะทางไกลชนบทรวม ๑๒ หมู่บ้าน

คือบ้านโคกชัยวาน บ้านเหล่า บ้านดงบัง บ้านหนองแขง บ้านโคกตึลำน้อย
บ้านหนองทุ่ง บ้านเจริญศิลป์ บ้านแกดำ บ้านกุดนาขาม บ้านหนองแปน
บ้านนาสีนวล และบ้านนาสีนวลนอก

๓. ในหมู่บ้านที่ยังไม่ได้ติดตั้งโทรศัพท์สาธารณะทางไกลชนบท
องค์การโทรศัพท์มีแผนที่จะดำเนินการติดตั้ง และให้บริการให้ครบทุกหมู่บ้าน
ในปี ๒๕๔๒ โดยจะดำเนินการติดตั้งที่ใช้ระบบ ที.ดี.เอ็ม.เอ. (TDMA)
และอุปกรณ์ดาวเทียม ซึ่งจะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปีนี้ ส่วนในการติดตั้ง
และให้บริการบางส่วนที่ใช้อุปกรณ์ ที.ดี.เอ็ม.เอ. และ ซี.ดี.เอ็ม.เอ.
(CDMA) รวมทั้ง ไวร์เลส โลคัล ลูป (Wireless local loop) คาดว่า
จะดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ประมาณสิ้นปี ๒๕๔๒

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านวิรัตน์ ถ้าตึกใจชักถามอีก เชิญครับ

นายวิรัตน์ ตยางคนนท์ (สกลนคร) : ท่านประธานที่เคารพ
 ความที่ท่านรัฐมนตรีได้แจ้งมาในตำบลที่มีอยู่แล้วครบ ผมก็ดีใจด้วยที่ท่าน
 เอาใจใส่ แต่ในระดับหมู่บ้านที่ท่านแจ้งมานั้นมีแค่ ๒๘ หมู่บ้าน ในอำเภอ
 สว่างแดนดิน ทั้ง ๆ ที่อำเภอสว่างแดนดินนั้นมีถึง ๑๖๐ หมู่บ้าน และบางบ้าน
 ที่ท่านตอบมาอาจจะข้อมูลไม่ตรงกันก็ได้ เช่น บ้านบงเหนือ ตำบลบงเหนือ
 ก็ยังไม่มี

และอีกประการหนึ่ง โครงการโทรศัพท์ทางไกลสาธารณะ
 มันจะล่าช้าไปไหม ขอกราบเรียนท่านรัฐมนตรี ขณะเดี๋ยวนี้อีส.ดี.เอช.
 ท่านเร่งด่วนต้องเซ็น แต่โทรศัพท์ทางไกลชนบทนั้นซึ่งเป็นนโยบายจากรัฐบาล
 ๗๗ พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ ที่เร่งรีบ ท่านจะมีนโยบายหรือดำเนินการ
 ให้เสร็จภายในปี ๒๕๔๑ ได้ไหม เพราะเรื่องนี้พูดกันมาแล้วร่วม ๑๐ ปี
 การกระจายความเจริญสู่ชนบทถือว่าเป็นหัวใจในระบอบประชาธิปไตย
 ขอให้ท่านปรับแผนให้ด้วย

แล้วอีกประการหนึ่งที่ท่านตอบมาว่ามีการใช้นั้น แต่บางแห่ง
 ใช้ไม่ได้เลยครับ สาเหตุก็คือโทรศัพท์หยอดเหรียญนั้นเหรียญเต็ม ไม่มี
 เจ้าหน้าที่ไปเก็บ ทำให้คนใช้ไม่ได้ ไม่สามารถจะใช้ประโยชน์ได้ ตรงนี้
 ผู้แทนราษฎรทางอีสาน โดยเฉพาะอีสานโยธธา อุดรธานี ขอนแก่น
 มหาสารคาม ก็บอกให้ผมฝากไว้ด้วยเพราะมีสภาพเดียวกัน และ

อีกปัญหาหนึ่งก็คือ บางบ้านที่ท่านไปติดตั้งแล้ว ติดตั้ง
 แต่เฉพาะตู้ เครื่องรับโทรศัพท์ เครื่องใช้โทรศัพท์ไม่มี เช่น บ้านน้อยหนองบัว
 หมู่ ๑๖ ตำบลสว่าง บ้านเป็ล้อย ตำบลสว่าง บ้านทานตะวัน ตำบลสว่าง
 บ้านปลวก ตำบลคำสะอาด บ้านโนนสร้างไผ ตำบลธาตุทอง บ้านยางคำ
 ที่ท่านตอบเมื่อก็ ๒ ตู้ ไม่มี มีแต่ติดตั้ง แต่ยังไม่มียู๊ ตรงนี้ท่านจะแก้ไข
 ได้อย่างไร เป็นการเร่งด่วน ขอทราบด้วยครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
 คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านรัฐมนตรีสุเทพครับ

นายสุเทพ เทือกสุบรรณ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม) :
 กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ว่าที่จริงโครงการโทรศัพท์สาธารณะทางไกล
 ชนบท ไม่ได้เริ่มในสมัยของรัฐบาล พลเอก ชวลิต เป็นโครงการที่ได้เริ่มมา
 ตามแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ ๗ คือเป็นแผนที่จะดำเนินการ

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๓๘ แล้วก็ติดต่อเนื่องกันมาหลายรัฐบาลแล้ว รัฐบาลนี้ก็จะดำเนินการในโครงการนี้ต่อ อย่างไรก็ตาม ผมเรียนข้อเท็จจริงกับท่านประธานได้ทราบว่า จุดมุ่งหมายของแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ ๗ ต้องการที่จะให้มีโทรศัพท์สาธารณะทุกตำบล ตำบลละ ๕ เลขหมาย รวมทั้งหมด ๔,๕๐๓ ตำบล ประมาณ ๒๕,๐๐๐ เลขหมาย ในปัจจุบันในส่วนที่เป็นโทรศัพท์ทางไกลสาธารณะชนบท ต้องใช้อุปกรณ์หลายชนิดด้วยกัน บางส่วนก็ใช้ผ่านระบบดาวเทียม บางส่วนก็ลากสายเข้าไป บางส่วนก็ใช้ระบบที่เรียกว่า ไวร์เลส โลคัล ลูป ในส่วนที่เป็นเรื่องของการติดตั้ง ที.ดี.เอ็ม.เอ. ส่งไปโดยใช้เครื่องวิทยุ แล้วก็มิเสอากาศ มีอุปกรณ์ที่เขาเรียกว่า ไทม์ ดิวิชัน มัลติเพล็กซ์ แอkses (Time division multiplex access) คือ ที.ดี.เอ็ม.เอ. ตำบลละ ๑ สถานี ทั้งหมด ๔,๐๐๓ ตำบล เดียวนี้ได้ติดตั้งไปเรียบร้อยแล้ว ทั้งร้อยเปอร์เซ็นต์ ส่วนที่ไปติดตั้งตู้โทรศัพท์สาธารณะ ได้ตั้งเป้าหมายไว้ตามแผน ๗ จะทำทั้งหมด ๑๓,๘๘๒ เลขหมาย ตอนนี้เพิ่งทำไปได้ ๕๘ เปอร์เซ็นต์ ส่วนที่เหลือกำลังดำเนินการอยู่ อุปกรณ์ที่ใช้โทรศัพท์สาธารณะระบบที่ต้องผ่านดาวเทียม มีทั้งหมด ๕๐๐ แห่ง แห่งละ ๒ เลขหมาย รวมเป็น ๑,๐๐๐ เลขหมาย เดียวนี้ได้ติดตั้งครบแล้วทั้ง ๑,๐๐๐ เลขหมาย อย่างไรก็ตาม โครงการโทรศัพท์สาธารณะทางไกลชนบทตามแผน ๗ นั้นก็ยังคงต้องเร่งรัดเพื่อที่จะให้ดำเนินการต่อไป มีผู้รับจ้างแล้ว แล้วกำลังทำงานอยู่ตามสัญญา แต่ว่ายังไม่ได้ครบทุกหมู่บ้าน จึงได้มีโครงการโทรศัพท์ทางไกลชนบทในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ ๘ ซึ่งในแผนเดิมนั้นกำหนดที่จะดำเนินการให้แล้วเสร็จในปี ๒๕๔๑ โดยมีเป้าหมายว่าจะให้มีโทรศัพท์สาธารณะทุกหมู่บ้าน หมู่บ้านละ ๓ เลขหมาย แบ่งสัญญาออกเป็น ๓ สัญญาใหญ่ ๆ ส่วนที่ ๑ เรียกว่าสัญญา รีพีท ออเดอร์ (Repeat order) มีทั้งหมด ๑๕,๐๐๐ หมู่บ้าน -----

ขณะนี้กำลังดำเนินการติดตั้งอุปกรณ์วิทยุระบบ ที.ดี.เอ็ม.เอ.
 อยู่ ๗,๙๓๕ หมู่บ้าน คิดเป็นเปอร์เซ็นต์งานประมาณ ๕๓ เปอร์เซ็นต์
 ของสัญญา ในส่วนที่จะต้องประกวดราคามีจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด
 ๑๕,๖๒๑ หมู่บ้าน ขณะนี้ยังอยู่ระหว่างการหาผู้รับจ้าง ในส่วนที่ต้องใช้
 ระบบดาวเทียม ๘,๙๔๙ หมู่บ้าน เพิ่งติดตั้งแล้วเสร็จไป ๖,๓๘๔ หมู่บ้าน
 คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ประมาณ ๗๑ เปอร์เซ็นต์ของงานทั้งหมด อย่างไรก็ตาม
 ท่านประธานที่เคารพครับ ผมขอกราบเรียนว่าเป็นความจริงที่ท่านสมาชิก
 ได้แสดงความเห็นไว้ที่นี่ คือว่าโทรศัพท์สาธารณะทางไกลชนบทที่ติดตั้ง
 ในหมู่บ้านนั้น บางแห่งที่ใช้ระบบหยอดเหรียญ มีปัญหาเรื่องเหรียญเต็ม
 ไม่มีเจ้าหน้าที่ไปเก็บ และราษฎรก็ใช้ไม่ได้ อันนี้เป็นปัญหาที่ค่อนข้าง
 จะยุ่งยากมาก ไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะในพื้นที่จังหวัดของท่านนะครับ
 เกิดขึ้นในหลายแห่งแทบทุกจังหวัด ขณะนี้ได้สั่งการให้พยายามเปลี่ยนไปใช้
 ระบบที่ใช้บัตร โทรศัพท์ที่ใช้บัตร เพื่อว่าจะได้ไม่ต้องจ้างคนเพิ่มในการ
 ที่จะไปคอยไขเก็บเอาเหรียญมาซึ่งเป็นปัญหามาก และในขณะเดียวกัน
 ก็ได้ใช้วิธีการที่เรียกว่าโทรศัพท์แบบมีผู้เฝ้า คือไปฝากไว้ที่บ้านของ
 ราษฎรที่เขาเต็มใจที่จะช่วยดูแลและให้ค่าบริการ อันนี้ก็ เป็นแนวทาง
 ที่กำลังดำเนินการแก้ไขปัญหานั้น เป็นเรื่องจริงที่ท่านสมาชิกว่าบางอย่าง
 เอาตัวไปตั้งไว้แล้วแต่ว่าอุปกรณ์ยังไม่ครบ เพราะว่าสัญญาที่องค์การโทรศัพท์
 เขาจ้างผู้รับเหมาดำเนินการ ฝ่ายหนึ่งก็เป็นฝ่ายจัดหาตัว ฝ่ายหนึ่งก็เป็นเรื่อง
 ของการติดตั้งระบบ บางแห่งยังไม่สัมพันธ์กัน ซึ่งก็เป็นเรื่องที่ผมจะรับไป
 ดูแลติดตามเร่งรัดให้ ขอขอบคุณครับ

นายวิรัตน์ ตยวงคนนท์ (สกลนคร) : ขออนุญาตนิดเดียว
 ครับท่าน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
 คนที่หนึ่ง) : ตอบประเด็นที่ท่านรัฐมนตรีซักถามที่ยังไม่ชัดเจนนะครับ ลึน ๆ
 นะครับ เชิญครับ

นายวิรัตน์ ตยวงคนนท์ (สกลนคร) : ที่ท่านรัฐมนตรีตอบมา
 บอกว่าโทรศัพท์ไม่ได้เริ่มในสมัย พลเอก ชวลิต นั้น ผมไม่ได้เถียงท่าน และผม
 ไม่ได้บอกเริ่มโดย ฯพณฯ พลเอก ชวลิต ผมบอกว่าเป็นนโยบายของ พลเอก ชวลิต
 ที่ได้ทำอย่างต่อเนื่องและส่งเสริมอย่างจริงจัง และอีกอย่างปัญหาเรื่องตู้ที่

ไม่มีเครื่องหรืออุปกรณ์ไม่ครบท่านก็รับว่าจะดำเนินการนั้น ผมก็ไม่ค่อยจะติดใจ แต่ติดใจอยู่เรื่องเดียวก็คือ เรื่องตู้ที่เหรียญเต็ม ฟังดูท่านแล้วก็คงจะแก้ไข อย่างยาก คงจะไม่ได้รวดเร็ว ท่านรัฐมนตรีที่เคารพ ระบบ อบต. หรือ อบต. ที่เราจะสร้าง ท่านจะดึงมามีส่วนร่วมได้ไหม ให้ไปติดที่ อบต. ซึ่งจำเป็นต้องใช้ทุก อบต. นอกจากนั้นให้ อบต. มาดูแลควบคุม ถ้าจะเป็นระบบใช้บัตรก็ให้ อบต. เขาจำหน่ายบัตร เงินที่ได้ส่วนต่างนั้นก็เก็บให้ อบต. ใช้เพื่อพัฒนา ตำบลของเขา ขณะเดียวกันก็ช่วยดูแล ตรงนี้อยากจะให้ท่านทบทวนด้วยว่าจะ เป็นไปได้ไหม ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : ท่านรัฐมนตรีรับไปนะครับ ความจริงไม่ได้อยู่ในคำถามเป็นฝาก
ต่อไประเบียบวาระที่ ๒ เรื่องที่ประธานจะแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
ไม่มีนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๓ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ไม่มี
ต่อไปนี้เป็นพิจารณาเรื่องด่วน

๑. ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ

นอกจากนี้ยังมีร่างลักษณะทำนองเดียวกันอีก ๓ ฉบับ ร่างพระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. นายปรีชา สุวรรณทัต
กับคณะ เป็นผู้เสนอ

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

พ.ศ. นายพินิจ จันทรสุรินทร์และนายพงศกร อรรถนพพร เป็นผู้เสนอ

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

พ.ศ. ร้อยโท กุเทพ ไสกระจำง กับคณะ เป็นผู้เสนอ

ซึ่งผมเห็นว่าทั้ง ๓ ร่างดังกล่าวนี้มีลักษณะทำนองเดียวกัน

ถ้าจะนำมาพิจารณารวมกันก็จะเป็นประโยชน์ จึงขออนุญาตที่ประชุมนำมา
รวมพิจารณาด้วย ถ้าท่านสมาชิกไม่ขัดข้องก็ถือว่าที่ประชุมมีมติให้นำร่าง

ทั้ง ๓ ฉบับที่ผมเรียนแล้วมารวมพิจารณากับร่างของคณะรัฐมนตรี -----

แต่ขออนุญาตเรียนหาหรือว่า เนื่องร่างจากพระราชบัญญัตินี้มีทั้งหมด ๔ ร่างด้วยกัน ทุกพรรคการเมืองเสนอมา ซึ่งผมคิดว่าคงมีมติของพรรคเห็นชอบแล้ว เพราะฉะนั้นการอภิปรายนั้นผมขออนุญาตเรียนว่า จะให้ผู้นำเสนอนั้นเป็นผู้นำเรียนชี้แจงต่อที่ประชุมก่อน หลังจากนั้นถ้าท่านใดไม่ขัดข้องที่ไม่เห็นด้วยหรือจะเสนอแนะ ผมขอความกรุณาว่า ขอให้อภิปรายให้น้อยคนหน่อย ถ้าเป็นพรรคละคนได้ก็จะดีครับ เพื่อจะได้พิจารณารวดเร็วขึ้นนะครับ ผมขอขอบคุณและหวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดีนะครับ ขอเชิญทางรัฐมนตรีเสนอครับเชิญท่านรองนายกรัฐมนตรีพิชัย ครับ

(สำเนา)

เลขรับ ๕/๒๕๔๑ วันที่ ๒ มี.ค. ๒๕๔๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๒๐๔/๒๓๓๘

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กท ๑๐๓๐๐

๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.
ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น รวม ๓ ฉบับ

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง
และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. รวม ๓ ฉบับ ต่อรัฐสภา

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและ
เหตุผลมาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา หากสภาผู้แทนราษฎรลงมติ
เห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรดนำเสนอวุฒิสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ชวน หลีกภัย

(นายชวน หลีกภัย)

นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๒๘๒๘๑๔๘

โทรสาร ๒๘๒๔๑๔๕

สำเนาถูกต้อง

(นายประยุทธ์ อักษรมัต)

หัวหน้าฝ่ายระเบียบวาระ กองการประชุม

ลาวัณย์ พิมพ์

Im. ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติให้จัดตั้งศาลปกครองขึ้น เพื่อให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่มีข้อพิพาททางกฎหมายปกครองระหว่างเอกชน กับหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ ของรัฐด้วยกัน เกี่ยวกับการกระทำหรือการละเว้นการกระทำที่หน่วยงานของรัฐหรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องปฏิบัติตามกฎหมาย หรือเนื่องจากการกระทำหรือการละเว้น การกระทำที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ ตามกฎหมาย ซึ่งตามอำนาจหน้าที่ของศาลปกครองดังกล่าวเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ การออกกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง การกระทำละเมิดในทางปกครอง หรือการทำสัญญา ทางปกครอง อันเป็นเรื่องของกฎหมายมหาชน และโดยที่ระบบการพิจารณาและ พิพากษาคดีจำเป็นต้องมีกระบวนการเป็นพิเศษต่างจากคดีปกติทั่ว ๆ ไป เพราะผลแห่ง คำพิพากษาอาจกระทบถึงการบริหารราชการแผ่นดิน หรือต้องจ่ายเงินภาษีอากรของ ส่วนรวมเป็นค่าชดเชยหรือค่าเสียหายแก่เอกชน ในขณะที่เดียวกันเอกชนจะอยู่ใน ฐานะเสียเปรียบที่ไม่อาจทราบข้อมูลจากหน่วยงานของรัฐได้ ในการพิจารณา จึงจำเป็นต้องใช้ระบบไต่สวนเพื่อหาข้อเท็จจริงที่แท้จริง และต้องมีตุลาการที่มีความ เชี่ยวชาญเป็นการเฉพาะซึ่งสามารถตรวจสอบได้จากฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และประชาชนทั่วไปซึ่งจะถูกกระทบในทางใดทางหนึ่งจากคำพิพากษาของศาลปกครอง รวมทั้งต้องมีหน่วยงานธุรการของศาลปกครองที่เป็นอิสระ ฉะนั้น เพื่อให้เป็นไปตาม เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและ
วิธีพิจารณาคดีปกครอง

.....

.....

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง
และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ."

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

"หน่วยงานของรัฐ" หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ราชการ
ส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ กิจการอื่นของรัฐ และให้รวมถึง
หน่วยงานที่ใช้หรือได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจใด ๆ ในการออกกฎหรือคำสั่งให้
บุคคลทั่วไปต้องปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติใด ๆ

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า

(1) ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง และผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงาน
ของรัฐ และ

(2) คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท และคณะกรรมการซึ่งมีกฎหมาย
ให้อำนาจในการออกกฎ คำสั่ง หรือมติใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อประชาชนที่ไม่ใช่
เจ้าหน้าที่ของรัฐตาม (1)

“ตุลาการศาลปกครอง” หมายความว่า ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด
และตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น

“คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ของศาล” หมายความว่า
คณะกรรมการซึ่งมีอำนาจหน้าที่พิจารณาปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลยุติธรรม
ศาลปกครอง ศาลทหาร หรือศาลอื่น ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

“ก.ศป.” หมายความว่า คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง

“คู่กรณี” หมายความว่า ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดี หน่วยงานของรัฐหรือ
เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับคดี

“กฎ” หมายความว่า กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น
ระเบียบ ข้อบังคับ หรือบทบัญญัติในรูปแบบใดที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป โดยไม่มุ่งหมาย
ให้ใช้บังคับแก่บุคคลใดเป็นการเฉพาะ

“สัญญาทางปกครอง” หมายความว่า สัญญาที่คู่สัญญาอย่างน้อยฝ่ายใด
ฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ และมีลักษณะเป็นสัญญาสัมปทาน สัญญาที่ให้คู่สัญญา
เข้าดำเนินการบริการสาธารณะ สัญญาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดให้มีสิ่งที่เป็น
สาธารณูปโภค หรือสัญญาที่มีกฎหมายกำหนดให้ฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

มาตรา 4 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มี
อำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้นเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา 5 บรรดาระเบียบหรือข้อบังคับที่ออกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการ
ในศาลปกครองสูงสุดหรือที่ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดต้องให้ความ
เห็นชอบนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด 1

การจัดตั้งและเขตอำนาจศาลปกครอง

มาตรา 6 ศาลปกครองแบ่งออกเป็นสองชั้น คือ

- (1) ศาลปกครองสูงสุด
- (2) ศาลปกครองชั้นต้น ได้แก่
 - (ก) ศาลปกครองกรุงเทพมหานคร
 - (ข) ศาลปกครองภูมิภาค

มาตรา 7 ให้จัดตั้งศาลปกครองสูงสุดขึ้นในกรุงเทพมหานครหรือในจังหวัดใกล้เคียง

ให้จัดตั้งศาลปกครองกรุงเทพมหานครขึ้นในกรุงเทพมหานครหรือในจังหวัดใกล้เคียง โดยมีเขตตลอดท้องที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดชัยนาท จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดลพบุรี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดสระบุรี จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดอ่างทอง และจังหวัดอุทัยธานี

ในระหว่างที่ศาลปกครองภูมิภาคยังมีได้เปิดทำการในท้องที่ใด ให้ศาลปกครองกรุงเทพมหานครมีเขตอำนาจในท้องที่นั้นด้วย

บรรดาคดีที่เกิดขึ้นนอกเขตศาลปกครองกรุงเทพมหานครตามวรรคสอง และวรรคสาม จะยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกรุงเทพมหานครก็ได้ ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลพินิจของศาลนั้นที่จะไม่รับพิจารณาพิพากษาคดีที่ยื่นฟ้องเช่นนั้นได้เว้นแต่คดีที่โอนมาตามหลักเกณฑ์ของการพิจารณาคดีปกครอง

การจัดตั้งและการกำหนดเขตของศาลปกครองภูมิภาค ให้กระทำโดยพระราชบัญญัติ โดยจะกำหนดให้เขตอำนาจศาลปกครองภูมิภาคครอบคลุมเขตการปกครองหลายจังหวัดก็ได้

ศาลปกครองจะเปิดทำการเมื่อใดให้นายกรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดวันเปิดทำการของศาลปกครอง

มาตรา 8 คดีปกครองที่อยู่ในอำนาจศาลปกครองได้แก่

(1) คดีเกี่ยวกับการขอให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่งที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เนื่องจากการออกกฎหรือคำสั่งนั้นกระทำโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่หรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือกระทำโดยไม่ถูกต้องตามแบบ ขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการออกกฎหรือคำสั่งนั้น หรือกระทำโดยไม่สุจริต หรือมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติ หรือใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ หรือมีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควร

(2) คดีเกี่ยวกับการขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ เนื่องจากหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร

(3) คดีเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

(4) คดีเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

(5) คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในอำนาจศาลปกครอง
เรื่องดังต่อไปนี้ไม่อยู่ในอำนาจศาลปกครอง

(1) การโต้แย้งเรื่องที่เป็นนโยบายโดยตรงที่คณะรัฐมนตรีต้องรับผิดชอบต่อรัฐสภา

(2) การดำเนินการเกี่ยวกับวินัยทหารและการใช้อำนาจบังคับบัญชาทหาร

(3) การดำเนินการของคณะกรรมการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

มาตรา 9 ศาลปกครองชั้นต้นมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อยู่ในอำนาจศาลปกครอง เว้นแต่คดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด

มาตรา 10 นอกจากจะมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นแล้ว ให้ศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีดังต่อไปนี้ด้วย

- (1) คดีที่อุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทตามที่ ก.ศป.กำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด
- (2) คดีปกครองที่เกี่ยวกับกฎหรือคำสั่งที่ออกโดยคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี
- (3) คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในอำนาจศาลปกครองสูงสุด

มาตรา 11 บรรดาคดีที่อยู่ในอำนาจศาลปกครอง ศาลอื่นใดจะรับไว้พิจารณาไม่ได้

มาตรา 12 ในกรณีที่มีการฟ้องคดีต่อศาลอื่นที่มีใช้ศาลปกครอง ก่อนมีคำพิพากษา ถ้าศาลนั้นเห็นว่าคดีนั้นหรือประเด็นใดในคดีนั้นอยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง ให้รอการพิจารณาไว้ชั่วคราวและส่งกรณีดังกล่าวให้ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณา ในการนี้ให้ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาทำความเห็นเสนอต่อศาลปกครองสูงสุด ถ้าศาลปกครองสูงสุดเห็นว่ากรณีดังกล่าวอยู่ในเขตอำนาจของศาลที่ส่งกรณีนั้นมา ให้ดำเนินการส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ของศาลเพื่อวินิจฉัย

ในกรณีที่มีการฟ้องคดีต่อศาลอื่นที่มีใช้ศาลปกครอง ก่อนคดีถึงที่สุด เมื่อคู่กรณีร้องว่าคดีนั้นหรือประเด็นใดในคดีนั้นอยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง ถ้าศาลนั้นมีคำสั่งว่ากรณีดังกล่าวอยู่ในเขตอำนาจของศาลนั้น ให้คู่กรณีมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลปกครองชั้นต้นภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลนั้นมีคำสั่ง ในการนี้ ให้ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาทำความเห็นเสนอต่อศาลปกครองสูงสุด ถ้าศาลปกครองสูงสุดเห็นว่ากรณีดังกล่าวอยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองให้ดำเนินการส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ของศาลเพื่อวินิจฉัย

มาตรา 13 ในกรณีที่มีการฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้น ก่อนมีคำพิพากษา ถ้าศาลปกครองชั้นต้นเห็นว่าคดีนั้นหรือประเด็นใดในคดีนั้นอยู่ในเขตอำนาจศาลอื่นที่มีใช้ศาลปกครอง ให้รอการพิจารณาไว้ชั่วคราวและส่งกรณีดังกล่าวให้ศาลอื่นพิจารณาต่อไป ถ้าศาลอื่นดังกล่าวเห็นว่าคดีหรือประเด็นนั้นไม่อยู่ในเขตอำนาจของศาลนั้น ให้ดำเนินการส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ของศาลเพื่อวินิจฉัย

ในกรณีที่มีการฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้น ก่อนคดีถึงที่สุดเมื่อคู่กรณี ร้องว่าคดีนั้นหรือประเด็นใดในคดีนั้นอยู่ในเขตอำนาจศาลอื่นที่มีใช้ศาลปกครอง ถ้า ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งว่ากรณีดังกล่าวอยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครอง ให้คู่กรณี มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นของศาลอื่นดังกล่าวภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลปกครอง ชั้นต้นมีคำสั่งเพื่อดำเนินการให้มีการพิจารณาต่อไป ถ้าศาลอื่นดังกล่าวเห็นว่าคดีหรือ ประเด็นนั้นอยู่ในเขตอำนาจของศาลนั้น ให้ดำเนินการส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณา วินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ของศาลเพื่อวินิจฉัย

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่การพิจารณาคดี ในศาลปกครองสูงสุดด้วยโดยอนุโลม

มาตรา 14 ในกรณีที่มีเหตุอันต้องฟ้องคดีใดใหม่ต่อศาลที่มีเขต อำนาจอันเนื่องจากการดำเนินการตามมาตรา 12 หรือมาตรา 13 ถ้าอายุความ หรือกำหนดเวลาการฟ้องคดีครบกำหนดไปแล้วในระหว่างการพิจารณา หรือจะครบ กำหนดก่อนหกสิบวันนับแต่วันที่คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นถึงที่สุด ให้ขยายอายุความ หรือกำหนดเวลาการฟ้องคดีออกไปจนถึงหกสิบวันภายหลังมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง เช่นว่านั้น

หมวด 2

ตุลาการศาลปกครอง

มาตรา 15 ในศาลปกครองสูงสุด ให้มีตำแหน่งตุลาการศาลปกครอง ดังต่อไปนี้

- (1) ประธานศาลปกครองสูงสุด
- (2) รองประธานศาลปกครองสูงสุด
- (3) ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด
- (4) ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ทั้งนี้ ตามจำนวนที่ ก.ศป.กำหนดโดยความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรี

มาตรา 16 ผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นตุลาการในศาลปกครองสูงสุดต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี
- (3) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิหรือมีความเชี่ยวชาญในสาขานิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือในการบริหารราชการแผ่นดินตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ศ.ป.กำหนด และ
 - (4) มีคุณสมบัติอื่นอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้
 - (ก) เป็นหรือเคยเป็นกรรมการร่างกฎหมาย กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์หรือกรรมการกฤษฎีกามาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี
 - (ข) รับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปีในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น
 - (ค) รับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปีในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือเทียบเท่าหรือตุลาการพระธรรมนูญศาลทหารสูงสุด
 - (ง) รับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปีในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอัยการพิเศษประจำเขตหรือเทียบเท่า
 - (จ) รับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปีในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือเทียบเท่า
 - (ฉ) เป็นหรือเคยเป็นผู้สอนวิชากฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายปกครอง หรือวิชาที่เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์มาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี

มาตรา 17 ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ในขณะที่ดำรงตำแหน่ง ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นข้าราชการอื่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ
- (2) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ

(3) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งในทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง สมาชิกพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(4) เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจ

(5) เป็นกรรมการในหน่วยงานของรัฐ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจาก ก.ศป.

(6) เป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือที่ปรึกษากฎหมายหรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายกันในห้างหุ้นส่วนบริษัท หรือประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอย่างอื่น หรือประกอบกิจการใด ๆ อันขัดต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบที่ ก.ศป. กำหนด

มาตรา 18 ให้ ก.ศป. พิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติตาม มาตรา 16 และมีความเหมาะสมที่จะแต่งตั้งเป็นตุลาการในศาลปกครองสูงสุด แล้วให้เสนอรายชื่อต่อนายกรัฐมนตรี และให้นายกรัฐมนตรีนำรายชื่อดังกล่าวเสนอขอความเห็นชอบต่อวุฒิสภาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับรายชื่อ เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ให้ ก.ศป. พิจารณาคัดเลือกตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคนหนึ่งเป็นประธานศาลปกครองสูงสุด แล้วให้เสนอรายชื่อต่อนายกรัฐมนตรี และให้นายกรัฐมนตรีนำรายชื่อดังกล่าวเสนอขอความเห็นชอบต่อวุฒิสภาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับรายชื่อ เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีเห็นว่าผู้ได้รับการเสนอชื่อรายใดตามวรรคหนึ่ง หรือผู้ได้รับการเสนอรายชื่อตามวรรคสองไม่เหมาะสม นายกรัฐมนตรีจะแสดงเหตุผล และขอให้ ก.ศป. พิจารณาทบทวนก็ได้ แต่ถ้า ก.ศป. ยืนยัน นายกรัฐมนตรีต้องดำเนินการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการยืนยัน

การแต่งตั้งตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคนใดให้ดำรงตำแหน่งรองประธานศาลปกครองสูงสุดและตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด ให้ ก.ศป. พิจารณาคัดเลือกแล้วให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป

วิธีการคัดเลือกประธานศาลปกครองสูงสุด รองประธานศาลปกครองสูงสุด ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด และตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ศป. กำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

มาตรา 19 ผู้ซึ่งได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครองผู้ใดมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 17 อยู่ในวันที่ได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ต้องดำเนินการให้ถูกต้องภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และก่อนดำเนินการแก้ไขดังกล่าวจะปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ มิได้

มาตรา 20 ในศาลปกครองชั้นต้นแต่ละศาล ให้มีตำแหน่งตุลาการศาลปกครอง ดังต่อไปนี้

- (1) อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น
- (2) รองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น
- (3) ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น
- (4) ตุลาการศาลปกครองชั้นต้น

ทั้งนี้ ตามจำนวนที่ ก.ศป. กำหนดโดยความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรี

มาตรา 21 ผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี
- (3) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิหรือมีความเชี่ยวชาญในสาขานิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือในการบริหารราชการแผ่นดินตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ศป. กำหนด และ

(4) มีคุณสมบัติอื่นอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(ก) รับราชการหรือเคยรับราชการเป็นพนักงานผู้รับผิดชอบสำนวน
ในสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

(ข) รับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีใน
ตำแหน่งพนักงานคดีปกครองในระดับที่ ก.ศป. กำหนด

(ค) รับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีใน
ตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาหัวหน้าศาลหรือเทียบเท่า หรือตุลาการพระธรรมนูญ
ศาลทหารกลาง

(ง) รับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีใน
ตำแหน่งอัยการพิเศษประจำกรม

(จ) รับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีใน
ตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองอธิบดีหรือเทียบเท่า

(ฉ) เป็นหรือเคยเป็นผู้สอนวิชากฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมาย
ปกครอง หรือวิชาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการแผ่นดินในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
และดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์มาแล้วไม่น้อยกว่า
สามปี

ให้นำความในมาตรา 17 มาใช้บังคับแก่ตุลาการในศาลปกครอง
ชั้นต้นโดยอนุโลม

มาตรา 22 ให้ ก.ศป. พิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติตามมาตรา 21
และมีความเหมาะสมที่จะแต่งตั้งเป็นตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น แล้วให้เสนอรายชื่อต่อ
นายกรัฐมนตรี และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
แต่งตั้ง

ให้ ก.ศป. พิจารณาคัดเลือกตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น เพื่อดำรง
ตำแหน่งอธิบดีศาลปกครองชั้นต้นและตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น
แล้วให้เสนอรายชื่อต่อนายกรัฐมนตรี และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อ
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ให้นำความในมาตรา 18 วรรคห้า มาใช้บังคับแก่การแต่งตั้งตุลาการ
ในศาลปกครองชั้นต้นโดยอนุโลม

มาตรา 23 ก่อนเข้ารับหน้าที่ตุลาการศาลปกครองครั้งแรก ตุลาการ
ศาลปกครองต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ด้วยถ้อยคำดังต่อไปนี้

“ข้าพระพุทธเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอถวายสัตย์ปฏิญาณว่า ข้าพระพุทธเจ้า
จะจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และจะปฏิบัติหน้าที่ในพระปรมาภิไธยด้วยความซื่อสัตย์
สุจริต โดยปราศจากอคติทั้งปวง เพื่อให้เกิดความยุติธรรมแก่ประชาชน และความสงบสุข
แห่งราชอาณาจักร ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี
พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและกฎหมาย
ทุกประการ”

มาตรา 24 ตุลาการศาลปกครองพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- (4) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 17
- (5) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก
- (6) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (7) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือมีกายหรือจิตใจไม่เหมาะสมที่จะเป็นตุลาการ
ศาลปกครอง หรือเป็นโรคที่ระบุไว้ในกฎกระทรวง

(8) ถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา 25

(9) ถูกไล่ออกตามมาตรา 26

การพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่งนอกจาก (1) ให้นำความกราบบังคมทูล
เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา 25 ตุลาการศาลปกครองต้องประพฤติตนตามจรรยาบรรณแห่งการเป็นตุลาการศาลปกครองตามที่ ก.ศป.กำหนด

ก.ศป.อาจมีมติให้ตุลาการศาลปกครองผู้ใดออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ แต่การให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ เหตุทดแทนให้ทำได้เฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้

(1) ปฏิบัติหน้าที่บกพร่องอย่างร้ายแรงหรือประพฤติตนไม่สมควรตามที่กำหนดในจรรยาบรรณแห่งการเป็นตุลาการศาลปกครอง

(2) หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการได้โดยสม่ำเสมอแต่ไม่ถึงเหตุทุพพลภาพ

(3) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 16 หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 17 หรือต้องพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 24 (6) หรือ (7)

มาตรา 26 ก.ศป.อาจมีมติไล่ตุลาการศาลปกครองออกได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(1) ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

(2) ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามที่กำหนดในจรรยาบรรณแห่งการเป็นตุลาการศาลปกครอง

มาตรา 27 ในการพิจารณาให้ตุลาการศาลปกครองพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 25 หรือมาตรา 26 ให้ ก.ศป. ตั้งคณะกรรมการสอบสวนประกอบด้วย ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดหรือตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นจำนวนสามคน และกรรมการข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ เพื่อทำการสอบสวน

ในการสอบสวนให้คณะกรรมการสอบสวนมีอำนาจเรียกให้หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใดให้ข้อเท็จจริง ให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่สอบสวนได้

ในระหว่างการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ถ้า ก.ศป. เห็นว่าการให้
ผู้ถูกสอบสวนปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการจะมีมติให้พักราชการก็ได้
วิธีการสอบสวนและสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาและบุคคลที่เกี่ยวข้องให้เป็นไป
ตามระเบียบที่ ก.ศป. กำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาล
ปกครองสูงสุด

มาตรา 28 การย้ายตุลาการศาลปกครองผู้ใดไปแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งอื่นในศาลปกครองเดียวกันหรือการแต่งตั้งให้ตุลาการศาลปกครองทำการแทน
ในตำแหน่งที่ว่าง ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจแต่งตั้งได้ โดยความเห็นชอบ
ของ ก.ศป. ตามระเบียบที่ ก.ศป. กำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการ
ในศาลปกครองสูงสุด

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น หรือ
เป็นกรณีที่อยู่ในระหว่างถูกดำเนินการทางวินัย หรือตกเป็นจำเลย

มาตรา 29 ประธานและรองประธานศาลปกครองสูงสุดหรืออธิบดี
และรองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้นมีอำนาจนั่งพิจารณาและพิพากษาคดีใด ๆ ของศาลนั้น
และในกรณีจำเป็นเมื่อได้ฟังคำชี้แจงด้วยวาจาตามมาตรา 50 และได้ตรวจสำนวนคดี
แล้วให้มีอำนาจลงลายมือชื่อเป็นองค์คณะในการพิพากษาคดีได้ สำหรับการพิจารณา
พิพากษาในศาลปกครองชั้นต้นให้ทำความเห็นแย้งได้ด้วย ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ ก.ศป.
กำหนด โดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

ประธานศาลปกครองสูงสุดต้องรับผิดชอบให้งานศาลเป็นไปโดยเรียบร้อย
โดยมีรองประธานศาลปกครองสูงสุดช่วยปฏิบัติหน้าที่ตามที่ประธานศาลปกครองสูงสุด
มอบหมาย

อธิบดีศาลปกครองชั้นต้นต้องรับผิดชอบให้งานศาลเป็นไปโดยเรียบร้อย
โดยมีรองอธิบดีช่วยปฏิบัติหน้าที่ตามที่อธิบดีศาลปกครองชั้นต้นมอบหมาย

ในกรณีที่ตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุดหรืออธิบดีศาลปกครองชั้นต้นว่างลง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานศาลปกครองสูงสุดหรือรองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น หรือตุลาการศาลปกครองอื่น แล้วแต่กรณี ปฏิบัติหน้าที่แทนตามระเบียบที่ ก.ศป. กำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนย่อมมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา 30 ให้ตุลาการศาลปกครองมีสิทธิได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น ดังต่อไปนี้

(1) เงินเดือน ซึ่งต้องกำหนดสำหรับตุลาการศาลปกครองแต่ละตำแหน่งเป็นอัตราเดียว ตามอัตราที่กฎหมายกำหนด และตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(ก) เมื่อเริ่มต้นปีงบประมาณประจำปี ให้ตุลาการศาลปกครองแต่ละคนได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้นจากเดิมที่ได้รับอยู่เป็นจำนวนร้อยละสิบของเงินเดือนที่ได้รับในปีงบประมาณก่อน.

(ข) ตุลาการศาลปกครองผู้ใดได้รับเงินเดือนตาม (1) เป็นจำนวนเท่าใด เมื่อเปลี่ยนหรือเลื่อนตำแหน่งให้คงได้รับเงินเดือนตามที่ได้รับอยู่เว้นแต่เงินเดือนที่ได้รับอยู่ยังไม่ถึงอัตราที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งที่ได้รับเลื่อนให้ตุลาการศาลปกครองผู้นั้นได้รับเงินเดือนตามอัตราที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งใหม่ และปรับเลื่อนตาม (ก) ในปีงบประมาณต่อ ๆ ไป

(2) เงินประจำตำแหน่งตามอัตราที่กฎหมายกำหนด

(3) ค่าพาหนะเดินทาง ค่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอื่น ในกรณีเดินทางไปราชการโดยให้ได้รับเท่าที่จ่ายจริงตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ศป. กำหนด โดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

เพื่อประโยชน์ในการรับบำเหน็จบำนาญ ให้ตุลาการศาลปกครองเป็นข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และให้นำกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการมาใช้บังคับกับตุลาการศาลปกครองโดยอนุโลม ในการนี้ ให้สำนักงานศาลปกครองเป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมการเกษียณอายุของตุลาการศาลปกครอง

มาตรา 31 เครื่องแบบตุลาการศาลปกครองและระเบียบการแต่งกาย
ให้เป็นไปตามที่ ก.ศป. กำหนด

วันและเวลาทำงาน วันหยุดราชการและการลาหยุดราชการของ
ตุลาการศาลปกครองให้เป็นไปตามที่ ก.ศป. กำหนด

มาตรา 32 ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ตุลาการศาลปกครองเป็น
เจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด 3

คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง

มาตรา 33 ให้มีคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองคณะหนึ่ง
เรียกโดยย่อว่า "ก.ศป." ประกอบด้วย

(1) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นประธาน

(2) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเก้าคนซึ่งเป็นตุลาการในศาลปกครอง
และได้รับเลือกจากตุลาการในศาลปกครองด้วยกัน

(3) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคน ซึ่งวุฒิสภาเลือกขึ้นสองคน และ
คณะรัฐมนตรีเลือกขึ้นอีกหนึ่งคน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (3) ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา 16
และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 17

ให้เลขาธิการศาลปกครองเป็นเลขานุการของ ก.ศป.

หลักเกณฑ์และวิธีการการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (2)
ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ศป. กำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการ
ในศาลปกครองสูงสุด

มาตรา 34 กรรมการตุลาการศาลปกครองตามมาตรา 33 (2) และ (3) ให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีโดยอาจได้รับเลือกใหม่ได้อีก แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ถ้าตำแหน่งว่างลงก่อนครบวาระ ให้ประธานศาลปกครองสูงสุด ดำเนินการเพื่อให้มีการเลือกซ่อมภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง เว้นแต่ วาระการอยู่ในตำแหน่งของกรรมการผู้นั้นจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการเลือกซ่อมก็ได้

กรรมการตุลาการศาลปกครองซึ่งได้รับเลือกซ่อมให้อยู่ในตำแหน่ง เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา 35 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตุลาการ ศาลปกครองตามมาตรา 33 (2) และ (3) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) พ้นจากตำแหน่งตุลาการในศาลปกครองสูงสุด หรือตุลาการใน ศาลปกครองชั้นต้น ในกรณีที่เป็นกรรมการตามมาตรา 33 (2)
- (4) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 16 หรือมีลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา 17

มาตรา 36 การประชุมของ ก.ศป. ต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานศาลปกครองสูงสุดไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการใน ก.ศป. ว่างลง แต่มีความจำเป็น ที่จะต้องดำเนินการโดยรีบด่วน ให้กรรมการที่เหลือปฏิบัติงานต่อไปได้ แต่ต้องมี กรรมการเหลือพอที่จะเป็นองค์ประชุม

ให้ ก.ศป. มีอำนาจออกข้อบังคับว่าด้วยการประชุมและการลงมติได้
ให้ ก.ศป. มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการใด ๆ
ได้ตามความเหมาะสม

หมวด 4

วิธีพิจารณาคดีปกครอง

ส่วนที่ 1

การฟ้องคดีปกครอง

มาตรา 37 บุคคลใดได้รับความเดือดร้อนหรือความเสียหายอันเนื่องจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง และการแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายหรือยุติข้อโต้แย้งนั้น ต้องมีคำบังคับตามที่กำหนดในมาตรา 60 บุคคลนั้นมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

ศาลปกครองอาจอนุญาตให้บุคคลซึ่งอาจจะเดือดร้อนหรืออาจจะเสียหายฟ้องคดีตามวรรคหนึ่งได้ หากมีเหตุอันสมควร

ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องใดไว้โดยเฉพาะ การฟ้องคดีปกครองในเรื่องนั้นจะกระทำได้อต่อเมื่อมีการดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการดังกล่าว และได้มีการสั่งการตามกฎหมายนั้น หรือมิได้มีการสั่งการภายในเวลาอันสมควร

มาตรา 38 การดำเนินการใด ๆ ทั้งปวงเกี่ยวกับการฟ้อง การดำเนินกระบวนการพิจารณา การรับฟังพยานหลักฐาน และการพิพากษาคดีปกครอง นอกจากที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยระเบียบของ ก.ศป. โดยได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

มาตรา 39 คำฟ้องให้ใช้ถ้อยคำสุภาพและต้อง

- (1) มีชื่อและที่อยู่ของผู้ฟ้องคดี
- (2) ชื่อหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องอันเป็น

เหตุแห่งการฟ้องคดี

(3) การกระทำทั้งหลายที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี พร้อมทั้งข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ตามสมควรเกี่ยวกับการกระทำดังกล่าว

(4) คำขอของผู้ฟ้องคดี

(5) ลงลายมือชื่อของผู้ฟ้องคดี ถ้าเป็นการยื่นฟ้องคดีแทนผู้อื่นจะต้องแนบใบมอบฉันทะให้ฟ้องคดีมาด้วย

ในกรณีที่มีผู้ประสงค์จะฟ้องคดีปกครองหลายคนในเหตุเดียวกัน บุคคลเหล่านั้นอาจยื่นคำฟ้องร่วมกันเป็นฉบับเดียว โดยจะมอบหมายให้ผู้ฟ้องคดีคนใดเป็นผู้แทนของผู้ฟ้องคดีทุกคนในการดำเนินคดีต่อไปก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ให้ถือว่าการกระทำของผู้แทนผู้ฟ้องคดีในกระบวนการพิจารณาผูกพันผู้ฟ้องคดีทุกคน เว้นแต่กระบวนการพิจารณาที่บุคคลนั้นกระทำไปเป็นที่เสื่อมเสียแก่ผู้ฟ้องคดีรวมคนอื่น

การฟ้องคดีไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาล เว้นแต่คดีตามมาตรา 8 วรรคหนึ่ง (4) ให้เสียค่าธรรมเนียมศาลในอัตราร้อยละหนึ่งของทุนทรัพย์

ในการดำเนินกระบวนการพิจารณา คู่กรณีจะดำเนินการทั้งปวงด้วยตนเอง หรือจะมอบอำนาจให้ทนายความหรือบุคคลอื่นช่วยเหลือในการฟ้องและในการดำเนินคดีก็ได้

มาตรา 40 การฟ้องคดีที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองชั้นต้น ให้ยื่นต่อศาลปกครองชั้นต้นที่ผู้ฟ้องคดีมีภูมิลำเนาหรือที่มูลคดีเกิดขึ้นในเขตศาลปกครองชั้นต้นนั้น

การฟ้องคดีที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองสูงสุดให้ยื่นต่อศาลปกครองสูงสุด

การพิจารณาคดีที่ยื่นไว้ต่อศาลปกครองใดจะต้องกระทำในศาลปกครองนั้นตามวันเวลาทำการ เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรือจำเป็นหรือเพื่อความสะดวกของผู้ฟ้องคดี ศาลปกครองจะสั่งให้ดำเนินการพิจารณาในสถานที่อื่นหรือในวันหยุดหรือในวันเวลาใดก็ได้

ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นผู้ประกาศสถานที่ตั้งและวันเวลาทำการตามปกติของศาลปกครองในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 41 การฟ้องคดีปกครองจะต้องยื่นฟ้องภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี หรือนับแต่วันที่พ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดและไม่ได้รับหนังสือชี้แจงจากหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือได้รับแต่เป็นคำชี้แจงที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่มีเหตุผล แล้วแต่กรณี เว้นแต่จะมีบทกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา 42 การฟ้องคดีเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือการฟ้องคดีเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง ให้ยื่นฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี

มาตรา 43 การฟ้องคดีปกครองที่เกี่ยวกับการคุ้มครองประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนหรือสถานะของบุคคลจะยื่นฟ้องคดีในเวลาใดก็ได้

การฟ้องคดีปกครองที่ยื่นเมื่อพ้นกำหนดเวลาการฟ้องคดีแล้ว ถ้าศาลปกครองเห็นว่าคดีที่ยื่นฟ้องนั้นจะเป็นประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน ศาลปกครองจะรับไว้พิจารณาก็ได้

ส่วนที่ 2

การดำเนินคดีปกครอง

มาตรา 44 ศาลปกครองสูงสุดต้องมีตุลาการห้าคนเป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษา

ศาลปกครองชั้นต้นต้องมีตุลาการสามคนเป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษา

มาตรา 45 การพิจารณาพิพากษาคดีต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็ว แต่ต้องเปิดโอกาสให้คู่กรณีชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจงของตนตามควรแก่กรณี แต่การชี้แจงต้องทำเป็นหนังสือ เว้นแต่เป็นกรณีที่ศาลอนุญาตให้ชี้แจงด้วยวาจาต่อหน้าศาล

คู่กรณีมีสิทธิขอตรวจดูเอกสารหลักฐานที่แต่ละฝ่ายได้ยื่นไว้ในสำนวน เว้นแต่กรณีใดมีกฎหมายคุ้มครองให้ไม่ต้องเปิดเผยหรือศาลปกครองเห็นว่าจำเป็น ต้องไม่เปิดเผยเพื่อการดำเนินงานของรัฐ แต่กรณีที่ไม่เปิดเผยดังกล่าวศาลปกครองจะนำมาใช้รับฟังในการพิจารณาพิพากษาคดีไม่ได้

มาตรา 46 เมื่อมีการฟ้องคดีต่อศาลปกครองใด การจ่ายสำนวนคดีในศาลปกครองนั้นให้เป็นไปตามระเบียบที่ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดกำหนด ระเบียบการจ่ายสำนวนคดีตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายสำนวนคดีไว้ดังต่อไปนี้

- (1) ในกรณีที่มีการจัดองค์คณะที่มีความเชี่ยวชาญในประเภทคดีด้านใดด้านหนึ่งเป็นการเฉพาะ ต้องจ่ายสำนวนคดีให้ตรงกับความเชี่ยวชาญขององค์คณะที่จัดไว้
- (2) ในกรณีที่มีการแบ่งพื้นที่รับผิดชอบคดีขององค์คณะ ต้องจ่ายสำนวนคดีที่มีมูลคดีเกิดขึ้นในพื้นที่ให้แก่องค์คณะที่จัดไว้
- (3) ในกรณีที่ไม่มีการจัดองค์คณะตาม (1) หรือ (2) หรือมีการจัดไว้ลักษณะเดียวกันหลายองค์คณะ หรือองค์คณะที่รับผิดชอบคดีดังกล่าวมีคดีค้างการพิจารณาอยู่เป็นจำนวนมากซึ่งหากจ่ายสำนวนคดีให้แก่องค์คณะนั้นจะทำให้คดีล่าช้าเสียหายต่อความยุติธรรม ให้จ่ายสำนวนคดีโดยใช้วิธีจับสลากหรือใช้วิธีการอื่นใดที่ไม่อาจคาดหมายได้ล่วงหน้าว่าจะจ่ายสำนวนคดีให้แก่องค์คณะใด

เมื่อองค์คณะในศาลปกครองใดได้รับสำนวนคดีแล้ว ให้ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุดหรือตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้นในองค์คณะนั้น แล้วแต่กรณี แต่งตั้งตุลาการศาลปกครองในคณะของตนคนหนึ่งเป็นตุลาการเจ้าของสำนวน เพื่อเป็นผู้ดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริงจากคำฟ้อง คำชี้แจงของคู่กรณี และรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ โดยมีพนักงานคดีปกครองเป็นผู้ช่วยดำเนินการตามที่ตุลาการเจ้าของสำนวนมอบหมาย

เมื่อได้จ่ายสำนวนคดีให้กับตุลาการเจ้าของสำนวนคนใดคนหนึ่งแล้ว ห้ามมิให้มีการเรียกคืนสำนวนคดีหรือโอนสำนวนคดี เว้นแต่กรณีดังต่อไปนี้

(1) เมื่อมีการโอนคดีตามระเบียบวิธีพิจารณาคดีปกครองที่ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดกำหนด

(2) เมื่อมีการคัดค้านตุลาการเจ้าของสำนวน

(3) เมื่อตุลาการเจ้าของสำนวนมีคดีค้างการพิจารณาอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งจะทำให้การพิจารณาคดีล่าช้าเสียหายต่อความยุติธรรม และตุลาการเจ้าของสำนวนผู้นั้นขอสละสำนวนคดีที่มีการจ่ายสำนวนใหม่นั้น ในการนี้ ให้ตุลาการศาลปกครองทุกคนที่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ในศาลปกครองนั้นประชุมเพื่อกำหนดตุลาการเจ้าของสำนวนคนใหม่

มาตรา 47 ในการพิจารณาคดีให้ตุลาการเจ้าของสำนวนทำหน้าที่ตรวจสอบและเสนอข้อเท็จจริงพร้อมทั้งความเห็นในข้อกฎหมายต่อองค์คณะพิจารณาพิพากษา ตลอดจนดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคดีนั้น

ในระหว่างการดำเนินการของตุลาการเจ้าของสำนวนตามวรรคหนึ่ง ให้เปิดโอกาสให้คู่กรณีได้ทราบถึงข้ออ้าง หรือข้อแย้งของแต่ละฝ่ายและให้คู่กรณีเสนอพยานหลักฐานของฝ่ายตนเพื่อยืนยันหรือหักล้างข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายได้ จนกว่าตุลาการเจ้าของสำนวนจะเห็นว่าได้ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเพียงพอที่จะเสนอองค์คณะพิจารณาพิพากษาได้แล้ว ให้ตุลาการเจ้าของสำนวนสรุปข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเสนอให้องค์คณะพิจารณาพิพากษาเพื่อพิจารณาคดีต่อไป

ในการให้โอกาสคู่กรณีตามวรรคสอง ให้ตุลาการเจ้าของสำนวนกำหนดระยะเวลาที่ต้องปฏิบัติตามสมควร และในกรณีที่เห็นว่าคู่กรณีมิได้ปฏิบัติภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือมีพฤติการณ์แสดงให้เห็นว่าเป็นการประวิงคดีให้ล่าช้า และตุลาการเจ้าของสำนวนเห็นว่าข้อเท็จจริงที่รวบรวมได้สามารถฟังเป็นข้อยุติเพียงพอที่จะพิจารณาพิพากษาได้ จะดำเนินการต่อไปโดยไม่รอพยานหลักฐานของคู่กรณีดังกล่าวก็ได้และในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดหรือมีพฤติกรรมประวิงคดีให้ล่าช้า จะรายงานนายกรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการแก้ไขปรับปรุงหรือสั่งการหรือลงโทษทางวินัยต่อไปก็ได้ ทั้งนี้ โดยไม่เป็นการตัดอำนาจที่ศาลจะมีคำสั่งลงโทษฐานละเมิดอำนาจศาล

การปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการเจ้าของสำนวนและพนักงานคดีปกครอง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

มาตรา 48 ในระหว่างการพิจารณาคดี ห้องคดีพิจารณาพิพากษา จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีอย่างน้อยหนึ่งครั้งเพื่อให้คู่กรณีมาแถลงด้วยวาจาต่อหน้า องค์คณะพิจารณาพิพากษา

ก่อนการนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกให้ส่งสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนให้คู่กรณีทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ในการนี้ให้คู่กรณีมีสิทธิยื่นคำแถลงเพื่อยืนยันหรือหักล้างข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายเพิ่มเติมเป็นหนังสือต่อ องค์คณะพิจารณาพิพากษาในวันนั่งพิจารณาคดีได้

มาตรา 49 การนั่งพิจารณาคดีจะต้องกระทำโดยเปิดเผย

ในคดีเรื่องใดเพื่อความเหมาะสม หรือเพื่อคุ้มครองประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน ถ้าศาลปกครองเห็นสมควรจะห้ามมิให้มีการเปิดเผยซึ่งข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ต่าง ๆ ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนแห่งคดีซึ่งปรากฏจากคำคู่ความหรือคำแถลงของคู่กรณี หรือคำพยานหลักฐานที่ได้สืบมาแล้ว ศาลปกครองจะมีคำสั่งดังต่อไปนี้ก็ได้

(1) ห้ามประชาชนมิให้เข้าฟังการพิจารณาทั้งหมดหรือบางส่วน แล้วดำเนินการพิจารณาไปโดยไม่เปิดเผย หรือ

(2) ห้ามมิให้ออกโฆษณาข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ต่าง ๆ เช่นว่านั้น

ไม่ว่าศาลปกครองจะได้มีคำสั่งตามวรรคสองหรือไม่ คำสั่งหรือคำพิพากษาชี้ขาดคดีของศาลปกครองนั้น ต้องอ่านในศาลโดยเปิดเผย และมีให้ถือว่าการออกโฆษณาทั้งหมดหรือแต่บางส่วนแห่งคำพิพากษา หรือย่อเรื่องแห่งคำพิพากษา โดยเป็นกลางและถูกต้องเป็นการผิดกฎหมาย เว้นแต่ในกรณีที่ศาลเห็นสมควรเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนหรือความปลอดภัยของประเทศจะห้ามมิให้มีการเปิดเผยข้อความทั้งหมดหรือบางส่วนแห่งคำพิพากษานั้นก็ได้

มาตรา 50 ก่อนมีคำพิพากษา ให้ตุลาการเจ้าของสำนวนส่งมอบสำนวนคดีให้ตุลาการศาลปกครองคนหนึ่งที่มีได้เป็นสมาชิกในองค์คณะพิจารณาพิพากษาคดีนั้นเพื่อศึกษาข้อเท็จจริง และให้ตุลาการศาลปกครองที่ได้รับสำนวนคดีจัดทำสรุปข้อเท็จจริงและความเห็นของตนในการวินิจฉัยคดีนั้นเสนอต่อองค์คณะผู้พิจารณาพิพากษา และให้มาชี้แจงด้วยวาจาต่อองค์คณะพิจารณาพิพากษาในวันที่องค์คณะพิจารณาพิพากษากำหนด แต่จะร่วมในการประชุมปรึกษาเพื่อพิพากษาคดีไม่ได้

การให้ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดหรือตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นปฏิบัติหน้าที่สรุปข้อเท็จจริงและความเห็นตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

มาตรา 51 ให้ตุลาการศาลปกครองคนใดคนหนึ่งมีอำนาจดังต่อไปนี้

(1) มีคำสั่งเรียกให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นเป็นหนังสือเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐหรือของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง

(2) มีคำสั่งเรียกให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือส่งผู้แทนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐนั้นมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำประกอบการพิจารณา

(3) มีคำสั่งเรียกให้คู่กรณีมาให้ถ้อยคำหรือนำพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณา

(4) มีคำสั่งเรียกให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดีมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณา

ในกรณีจำเป็น ตุลาการศาลปกครองหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากตุลาการศาลปกครองมีอำนาจไปตรวจสอบสถานที่ บุคคลหรือสิ่งอื่นใดเพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้

มาตรา 52 ถ้าผู้ฟ้องคดีได้รับคำสั่งจากศาลปกครองให้มาให้ถ้อยคำหรือแสดงพยานหลักฐานแล้ว ไม่ดำเนินการตามคำสั่งนั้นภายในระยะเวลาที่ศาลปกครองกำหนดโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ศาลปกครองจะสั่งให้จำหน่ายคดีเสียก็ได้

คดีที่ศาลปกครองได้สั่งจำหน่ายตามวรรคหนึ่ง ถ้าภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ศาลปกครองมีคำสั่งให้จำหน่ายคดี ผู้ฟ้องคดีแสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาลปกครองได้ว่าการที่ตนไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งของศาลปกครองได้นั้น เป็นเพราะเหตุสุดวิสัย หรือมีเหตุอันสมควร ศาลปกครองจะอนุญาตให้พิจารณาใหม่หรือฟ้องคดีใหม่ก็ได้

มาตรา 53 ให้นำบทบัญญัติเรื่องเหตุแห่งการคัดค้านผู้พิพากษาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับกับการพิจารณาของศาลปกครอง โดยอนุโลม แต่การขอถอนตัวจากคดีของตุลาการศาลปกครอง การยื่นคำคัดค้าน การพิจารณาคำคัดค้าน การสั่งให้ผู้ถูกคัดค้านงดการพิจารณาคดี และการสั่งให้ผู้อื่นเข้าปฏิบัติหน้าที่แทน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

การกระทำใด ๆ ของตุลาการศาลปกครองที่ได้กระทำไปก่อนมีการสั่งให้งดการพิจารณานั้นย่อมเป็นอันสมบูรณ์

มาตรา 54 นอกจากที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ให้นำบทบัญญัติที่ถือว่าเป็นการกระทำละเมิดอำนาจศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม และเมื่อมีการละเมิดอำนาจศาลให้ตุลาการศาลปกครองมีอำนาจสั่งลงโทษได้ดังนี้

- (1) ตักเตือน โดยจะมีคำตักเตือนเป็นลายลักษณ์อักษรด้วยหรือไม่ก็ได้
- (2) ไล่ออกจากบริเวณศาล
- (3) ลงโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 55 ในกรณีที่ศาลปกครองเห็นสมควรกำหนดมาตรการหรือวิธีการใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดี ไม่ว่าจะมีการร้องขอจากผู้ฟ้องคดีหรือไม่ ให้ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวและออกคำสั่งไปยังหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ศป. กำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงความ
 รับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐและปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น
 แก่การบริหารงานของรัฐประกอบด้วย

ส่วนที่ 3

คำพิพากษาหรือคำสั่งคดีปกครอง

มาตรา 56 การทำคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองถ้าจะต้อง
 กระทำโดยตุลาการศาลปกครองหลายคน คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นจะต้องบังคับตาม
 ความเห็นของฝ่ายข้างมาก และในกรณีของศาลปกครองชั้นต้นอาจทำความเห็นแย้งได้
 โดยให้ทำความเห็นแย้งไว้ต่อท้ายคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น

มาตรา 57 คดีที่ยื่นฟ้องหรืออุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด ถ้าประธาน
 ศาลปกครองสูงสุดเห็นสมควรจะให้มีการวินิจฉัยคดีใดโดยที่ประชุมใหญ่ก็ได้ หรือมี
 กฎหมายหรือระเบียบของตุลาการในศาลปกครองสูงสุดให้วินิจฉัยปัญหาใดหรือคดีใด
 โดยที่ประชุมใหญ่ ก็ให้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่

ภายใต้บังคับมาตรา 53 ที่ประชุมใหญ่นั้นให้ประกอบด้วยตุลาการใน
 ศาลปกครองสูงสุดทุกคนที่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ แต่ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน
 ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด และให้ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นประธานที่
 ประชุมใหญ่

คำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก และถ้ามีคะแนน
 เสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 58 คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครอง อย่างน้อยต้องระบุ

- (1) ชื่อผู้ยื่นคำฟ้อง
- (2) หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี
- (3) เหตุแห่งการฟ้องคดี
- (4) ข้อเท็จจริงของเรื่องที่ฟ้อง

(5) คำวินิจฉัยและเหตุผลแห่งคำวินิจฉัย

(6) คำบังคับ โดยให้ระบุหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องปฏิบัติตามคำบังคับไว้ด้วย

(7) ข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษา ถ้ามี

คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองต้องลงลายมือชื่อของตุลาการศาลปกครองที่ร่วมกันพิจารณาและพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งนั้น

เมื่อศาลปกครองได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งในศาลปกครองโดยเปิดเผยในวันใดแล้ว ให้ถือว่าวันนั้นเป็นวันที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ในการนี้ให้ศาลปกครองแจ้งให้คู่กรณีทราบกำหนดวันอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นการล่วงหน้าตามสมควร

ถ้าไม่มีคู่กรณีมาศาลปกครองในวันนัดอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้ศาลปกครองงดการอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่ง แล้วบันทึกไว้และให้ถือว่าวันที่บันทึกเป็นวันที่ศาลปกครองได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง

ให้สำนักงานศาลปกครองพิมพ์เผยแพร่คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองและความเห็นของตุลาการศาลปกครองตามมาตรา 50

มาตรา 59 คำพิพากษาศาลปกครองให้ผูกพันคู่กรณีที่จะต้องปฏิบัติตามคำบังคับนับแต่วันที่คำพิพากษาจนถึงวันที่คำพิพากษานั้นถูกเปลี่ยนแปลง แก้ไข กลับหรืองดเสีย ถ้าหากมี แต่ในกรณีที่เป็นคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ให้รอการปฏิบัติตามคำบังคับไว้จนกว่าจะพ้นระยะเวลาการอุทธรณ์ หรือในกรณีที่มีการอุทธรณ์ให้รอการบังคับคดีไว้จนกว่าคดีจะถึงที่สุด

มาตรา 60 ในการพิพากษาคดี ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดคำบังคับอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(1) สั่งให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่งหรือการกระทำที่เกี่ยวข้องทั้งหมดหรือบางส่วน ในกรณีที่มีการฟ้องว่าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(ก) กระทำการโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่หรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

(ข) กระทบการโดยไม่ถูกต้องตามแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการนั้น

(ค) กระทบการโดยไม่สุจริตหรือมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติหรือใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ หรือ

(ง) กฎหรือคำสั่งนั้นมีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระให้เกิดแก่ประชาชนเกินสมควร

(2) สั่งให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลกำหนด ในกรณีที่มีการฟ้องว่าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(ก) ละเลยต่อหน้าที่ หรือ

(ข) ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร

(3) สั่งให้ใช้เงินหรือให้ส่งมอบทรัพย์สินหรือให้กระทบการหรืองดเว้นกระทบการ โดยจะกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขอื่น ๆ ไว้ด้วยก็ได้ ในกรณีที่มีการฟ้องเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือการฟ้องเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

ในการมีคำบังคับตามวรรคหนึ่ง (1) ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดว่าจะให้มีผลย้อนหลังหรือไม่ย้อนหลังหรือมีผลไปในอนาคตถึงขณะใดขณะหนึ่งได้ หรือจะกำหนดให้มีเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ ทั้งนี้ตามความเป็นธรรมแห่งกรณี

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนกฎ ให้มีการประกาศผลแห่งคำพิพากษาดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา และให้การประกาศดังกล่าวมีผลเป็นการเพิกถอนกฎนั้น

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำบังคับให้ผู้ใดชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สินตามคำพิพากษา ถ้าผู้นั้นไม่ชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สิน ศาลปกครองอาจมีคำสั่งให้มีการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินของบุคคลนั้นได้ และให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 61 การคัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นนั้นให้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ถ้ามิได้ยื่นอุทธรณ์ตามกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าคดีนั้นเป็นอันถึงที่สุด

คำพิพากษาตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึง คำสั่งเกี่ยวกับการละเมิดอำนาจศาลหรือคำสั่งอื่นใดที่ทำให้คดีเสร็จเด็ดขาด

คำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดให้เป็นที่สุด

มาตรา 62 เมื่อมีคำพิพากษาหรือคำสั่งอันเป็นที่สุดของศาลปกครองต่างชั้นกันในประเด็นแห่งคดีอย่างเดียวกัน แต่คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นขัดกัน ให้ถือตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองสูงสุด

ถ้าคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นด้วยกันมีการขัดกัน ในประเด็นแห่งคดีอย่างเดียวกัน คู่กรณีจะยื่นคำร้องขอต่อศาลปกครองสูงสุดเพื่อให้มีคำสั่งกำหนดว่าจะให้ถือตามคำพิพากษาหรือคำสั่งใด คำสั่งเช่นว่านี้ให้เป็นที่สุด

หมวด 5

สำนักงานศาลปกครอง

มาตรา 63 ให้มีสำนักงานศาลปกครอง มีฐานะเป็นกรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินที่ไม่สังกัดหน่วยงานใด

มาตรา 64 สำนักงานศาลปกครอง มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของศาลปกครอง และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) รับผิดชอบในงานธุรการของศาลปกครอง
- (2) ดำเนินการเกี่ยวกับคดีปกครองตามคำสั่งของศาลปกครอง
- (3) ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามคำบังคับของศาลปกครอง
- (4) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเพื่อประโยชน์แก่การปฏิบัติงานด้านศาลปกครอง

(5) วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครองเพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

- (6) จัดพิมพ์และเผยแพร่คำพิพากษาของศาลปกครอง
- (7) ปฏิบัติการอื่นตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่ มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานศาลปกครอง

มาตรา 65 ให้มีเลขาธิการศาลปกครองเป็นข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง ขึ้นตรงต่อประธานศาลปกครองสูงสุด มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไป ซึ่งราชการของสำนักงานศาลปกครอง และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงานศาลปกครอง โดยมีรองเลขาธิการศาลปกครองเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ

ให้ ก.ศป. พิจารณาคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมจะดำรงตำแหน่งเป็น เลขาธิการศาลปกครองเสนอต่อนายกรัฐมนตรี ถ้านายกรัฐมนตรีไม่เห็นด้วย นายกรัฐมนตรี จะแสดงเหตุผลและขอให้ ก.ศป. พิจารณาทบทวนก็ได้ แต่ถ้า ก.ศป. ยืนยัน นายกรัฐมนตรี ต้องเสนอชื่อผู้นั้นเพื่อขอความเห็นชอบจากวุฒิสภาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ ได้รับ รายชื่อหรือวันที่ได้รับการยืนยัน แล้วแต่กรณี เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป

มาตรา 66 ให้มีพนักงานคดีปกครองทำหน้าที่ช่วยเหลือตุลาการเจ้าของ ส่วนวนในการดำเนินคดีปกครองตามที่ตุลาการเจ้าของส่วนวนมอบหมาย และปฏิบัติ หน้าที่อื่นในสำนักงานศาลปกครองตามที่เลขาธิการศาลปกครองมอบหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินคดีปกครองตามที่ตุลาการเจ้าของ ส่วนวนมอบหมาย ให้พนักงานคดีปกครองเป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 67 คุณสมบัติของบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานคดีปกครอง ในระดับต่าง ๆ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ศป. กำหนด

ให้เลขาธิการศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการในสังกัด สำนักงานศาลปกครองซึ่งมีคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งเป็นพนักงานคดีปกครอง

มาตรา 68 ในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการ
ในสำนักงานศาลปกครองให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับ
โดยอนุโลม เว้นแต่จะได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในพระราชบัญญัตินี้

ให้ข้าราชการฝ่ายศาลปกครองได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินเพิ่ม
สำหรับตำแหน่ง ตลอดจนสิทธิและประโยชน์ต่าง ๆ ตามกฎหมายเช่นเดียวกับข้าราชการ
พลเรือน

มาตรา 69 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า "คณะกรรมการ
ข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง" ประกอบด้วย ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นประธาน
รองประธานศาลปกครองสูงสุดคนที่หนึ่ง อธิบดีศาลปกครองกรุงเทพมหานคร
เลขาธิการศาลปกครอง ข้าราชการฝ่ายศาลปกครองในระดับไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกอง
หรือเทียบเท่าจำนวนสองคนซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการฝ่ายศาลปกครองด้วยกัน
ตามวิธีการที่กำหนดโดยกฎกระทรวง และกรรมการข้าราชการพลเรือนตามกฎหมาย
ว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการศาลปกครองแต่งตั้งข้าราชการฝ่ายศาลปกครองเป็น
เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา 70 ให้คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองมีอำนาจหน้าที่
ปฏิบัติตามมาตรา 70 ว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับ
ข้าราชการพลเรือนแทน ก.พ. และให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับ ก.พ. ตลอดจนมีอำนาจ
แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำการใด ๆ แทน ในการปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าวให้
อำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ
ข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง

คำสั่งลงโทษของประธานกรรมการให้ถือเป็นที่สุด

การดำเนินการทางวินัย และการให้ออกจากราชการสำหรับเลขาธิการ
ศาลปกครองให้นำมาตรา 27 มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีเช่นว่านี้ ให้คณะกรรมการ
สอบสวนทำหน้าที่เป็น อ.ก.พ. กรมด้วย

มาตรา 71 กรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองที่ได้รับเลือกจาก
ข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง ให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี แต่อาจได้รับเลือกใหม่ได้
ถ้าตำแหน่งว่างลงก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการเลือกซ่อมภายในหกสิบวัน
นับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง เว้นแต่วาระการอยู่ในตำแหน่งของกรรมการผู้นั้นจะเหลือ
ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการเลือกซ่อมก็ได้

กรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองซึ่งได้รับเลือกซ่อมให้อยู่ใน
ตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา 72 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการข้าราชการ
ฝ่ายศาลปกครองที่ได้รับเลือกจากข้าราชการฝ่ายศาลปกครองพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) พ้นจากการเป็นข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง
- (4) คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองมีมติด้วยคะแนนเสียง

ไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองทั้งหมดให้พ้นจาก
ตำแหน่ง เนื่องจากกระทำการหรือมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการ
ข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง

มาตรา 73 ให้สำนักงานศาลปกครองดำเนินการเกี่ยวกับการรักษา
ทะเบียนประวัติและควบคุมการเกษียณอายุของข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง

มาตรา 74 อำนาจหน้าที่ในการอนุมัติ อนุญาต หรือให้ความเห็นชอบ
เกี่ยวกับการพัสดุดำเนินการที่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนด
ให้เป็นอำนาจของปลัดกระทรวงหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ
เลขาธิการศาลปกครอง และที่กำหนดให้เป็นอำนาจของคณะรัฐมนตรี ให้เป็นอำนาจ
หน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง

มาตรา 75 ให้สำนักงานศาลปกครองเสนองบประมาณรายจ่ายต่อ คณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเป็นร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ในการนี้ คณะรัฐมนตรีอาจทำความเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ ของสำนักงานศาลปกครองไว้ในรายงานการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมด้วยก็ได้

มาตรา 76 ให้สำนักงานศาลปกครองจัดทำรายงานการปฏิบัติงาน ของศาลปกครองและของสำนักงานศาลปกครองเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาปีละหนึ่งครั้ง

บทเฉพาะกาล

มาตรา 77 ภายในระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มิให้นำมาตรา 24 (3) มาใช้บังคับกับผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นตุลาการในศาลปกครอง สูงสุดในระหว่างนั้น

ในกรณีที่ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นตุลาการในศาลปกครองสูงสุดตามวรรคหนึ่ง เป็นผู้ที่ได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติแล้วในขณะที่แต่งตั้ง ให้งดบำนาญในระหว่างนั้น และเมื่อผู้ได้รับแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งตุลาการในศาลปกครองสูงสุดเมื่อใด ให้ผู้นั้น ได้รับบำนาญเท่าจำนวนเดิมในขณะที่ได้รับแต่งตั้ง เว้นแต่มีกฎหมายปรับอัตราบำนาญ สูงขึ้นก็ให้ผู้นั้นได้รับไปตามนั้น

มาตรา 78 การแต่งตั้งตุลาการในศาลปกครองสูงสุดครั้งแรกเมื่อพระราช บัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีคณะกรรมการคัดเลือกตุลาการในศาลปกครองสูงสุดประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา คณบดีคณะนิติศาสตร์หรือเทียบเท่า ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสี่คน และคณบดีคณะรัฐศาสตร์ หรือเทียบเท่าของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสองคน เป็นกรรมการ และให้กรรมการดังกล่าวคัดเลือกบุคคลผู้มีความเหมาะสมคนหนึ่งที่ได้เป็น กรรมการอยู่แล้วเป็นประธานกรรมการ

ให้เลขาธิการศาลปกครองเป็นเลขานุการ ในกรณีที่ยังไม่มีเลขาธิการศาลปกครองให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งเลือกข้าราชการฝ่ายศาลปกครองคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นเลขานุการ

ให้คณะกรรมการคัดเลือกตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคัดเลือกบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามพระราชบัญญัตินี้และมีความเหมาะสมที่จะแต่งตั้งเป็นประธานศาลปกครองสูงสุดหนึ่งคนและตุลาการในศาลปกครองสูงสุดสิบแปดคน และให้สำนักงานศาลปกครองเปิดเผยรายชื่อบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกให้ทราบทั่วไป และนำเสนอรายชื่อต่อนายกรัฐมนตรี และให้นำความในมาตรา 18 วรรคหนึ่งและวรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งประธานศาลปกครองสูงสุดและตุลาการในศาลปกครองสูงสุดตามวรรคสามแล้ว ให้คณะกรรมการคัดเลือกตุลาการในศาลปกครองสูงสุดเป็นอันพ้นจากหน้าที่

ในระยะเริ่มแรกให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดซึ่งได้รับแต่งตั้งตามวรรคสี่คัดเลือกรายชื่อบุคคลผู้มีคุณสมบัติและมีความเหมาะสมที่จะแต่งตั้งเป็นอธิบดีศาลปกครองชั้นต้นหนึ่งคนและตุลาการศาลปกครองชั้นต้นยี่สิบคน และให้สำนักงานศาลปกครองเปิดเผยรายชื่อบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกให้ทราบทั่วไป พร้อมทั้งเสนอรายชื่อให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

เมื่อมีการแต่งตั้งตุลาการในศาลปกครองสูงสุดและตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นตามมาตรา 78 แล้ว ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดดำเนินการให้มีการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองภายในเก้าสิบวัน ทั้งนี้ สำหรับการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองของตุลาการในศาลปกครองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดกำหนด

มาตรา 79 เมื่อได้มีการแต่งตั้งตุลาการศาลปกครองตามมาตรา 78 แล้ว ให้นายกรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดวันเปิดทำการศาลปกครอง แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อมีประกาศวันเปิดทำการศาลตามวรรคหนึ่งแล้ว บรรดาเรื่องร้องทุกข์ที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้รับไว้พิจารณาก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากผู้ร้องทุกข์นำไปฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายในหกสิบวันนับแต่วันเปิดทำการศาลตามวรรคหนึ่ง ศาลปกครองจะปฏิเสธไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาเพราะเหตุพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีไม่ได้

มาตรา 80 ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง ให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ทำหน้าที่คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 81 บรรดาคดีที่ได้ยื่นฟ้องหรืออยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลอื่นอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และมีลักษณะเป็นคดีปกครองตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาและพิพากษาคดีดังกล่าวต่อไปได้จนคดีนั้นถึงที่สุด

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

(สำเนา)

เลขรับ ๒๒๑๖/๒๕๔๑ วันที่ ๑๑ มี.ค. ๒๕๔๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๑๑๓/๕๑๑๖

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๔๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๐๘/๑๗๗๒

ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๔๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาร่างพระราชบัญญัติที่นายกรัฐมนตรีลงนามรับรองแล้ว จำนวน ๒ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ส่งสำเนาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายปรีชา สุวรรณทัต กับคณะ เป็นผู้เสนอทั้ง ๒ ฉบับ) ไปให้นายกรัฐมนตรีลงนามรับรอง เนื่องจากเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

(โปรดพลิก)

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้นำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีพิจารณา และลงนามรับรองในร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ดังกล่าวแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) นิพนธ์ พร้อมพันธุ์
(นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์)
เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

สำนักประสานงานการเมือง

โทร. ๒๔๑-๕๕๐๐

โทรสาร. ๒๔๑-๕๓๒๓

สำเนาถูกต้อง

(นายประยุทธ อักษรมัต)

หัวหน้าฝ่ายระเบียบวาระ กองการประชุม

พรประภา พิมพ์

 ตรวจ

(สำเนา)

เลขรับ ๑๓/๒๕๔๑ วันที่ ๔ มี.ค. ๒๕๔๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล

ข้าพเจ้าขอเสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดี
ปกครอง พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบมาเพื่อได้โปรดนำเสนอสภาผู้
แทนราษฎรพิจารณา และหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรดนำเสนอวุฒิสภา
พิจารณาตามรัฐธรรมนูญต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ปรีชา สุวรรณทัต ผู้เสนอ

(นายปรีชา สุวรรณทัต)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) ถวิล ไพรสณฑ์ ผู้เสนอ

(ลงชื่อ) วิเชียร คันช่อง ผู้เสนอ

(นายถวิล ไพรสณฑ์)

(นายวิเชียร คันช่อง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) นิพนธ์ บุญญามณี ผู้เสนอ

(ลงชื่อ) ทิวา เงินยวง ผู้เสนอ

(นายนิพนธ์ บุญญามณี)

(นายทิวา เงินยวง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

พรรคประชาธิปัตย์ได้พิจารณาแล้วมีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวได้

(ลงชื่อ) บัญญัติ บรรทัดฐาน

(นายบัญญัติ บรรทัดฐาน)

รองหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

(โปรดพลิก)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรครับรอง (ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.)

๑. นายวินัย เสนเนียม	๒. นายปัญญา จีนาคำ
๓. นายวิทยา สุจิตานนท์	๔. นายรักษ์ ตันติสุนทร
๕. นายถาวร กาสมสัน	๖. นายธวัช วิชัยดิษฐ
๗. นายสุรพงษ์ ไตวิจักษณ์ชัยกุล	๘. นางสาวรัตนา อนันต์นาคินทร์
๙. นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู	๑๐. นายเสริมศักดิ์ การุณ
๑๑. นายโกวิทย์ ธารณา	๑๒. นายวัยโรจน์ พิพิธภักดี
๑๓. พันตำรวจโท เจ๊ะอิสมาแอ เจ๊ะโมง	๑๔. นายประเสริฐ พงษ์สุวรรณศิริ
๑๕. นายเอกพจน์ ปานแย้ม	๑๖. นายสมเกียรติ ฉันทวานิช
๑๗. นายปรีชา มุสิกกุล	๑๘. นายลามศักดิ์ ลามาโรจน์กิจ
๑๙. นายประกอบ จิรिति	๒๐. นายเจียร มโนหรรทัด

สำเนาถูกต้อง

(นายประยุทธ อักษรมัต)

หัวหน้าฝ่ายระเบียบวาระ กองการประชุม

พรประภา พิมพ์

ตรวจ

บันทึกเหตุการณ์และเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กำหนดให้มีศาลปกครองขึ้นเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง ซึ่งมีลักษณะแตกต่างไปจากคดีแพ่งโดยทั่วไป เพราะเป็นข้อขัดแย้งระหว่างเอกชนกับหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกันในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการออกกฎหรือคำสั่งทางปกครอง รวมถึงการทำสัญญาทางปกครอง ซึ่งมีใช่เรื่องทางแพ่งทั่วไป อีกทั้งการพิจารณาพิพากษาคดีปกครองยังมีกระบวนการพิเศษแตกต่างจากคดีแพ่ง หรือคดีปกติทั่วไป เนื่องจากผลของคำพิพากษาอาจกระทบกับการสั่งการหรือการบริหารราชการแผ่นดิน จึงจำเป็นต้องมีวิธีพิจารณาพิพากษาเป็นพิเศษและต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจและมีความเชี่ยวชาญในปัญหาด้านการบริหารและการปกครองเป็นการเฉพาะ ซึ่งสามารถถูกตรวจสอบได้ทั้งจากฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติและประชาชนทั่วไป และเพื่อเป็นการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชน กระบวนการพิจารณาคดีปกครองจึงควรเป็นไปโดยประหยัด สะดวกและรวดเร็ว แต่ไม่เป็นการขัดขวาง หรือเป็นอุปสรรคแก่การบริหารราชการแผ่นดินโดยสมควร โดยหน่วยงานธุรการของศาลปกครองยังต้องมีความเป็นอิสระด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

รับรอง
8 พ. 3 0 0 5
(นายพิชัย รัตกุล)
รองนายกรัฐมนตรี

ร่าง

พระราชบัญญัติ

จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

รักษาราชการแทนนายกรัฐมนตรี

๑๑ มีนาคม 2541

พ.ศ.

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งศาลปกครองและให้มีวิธีพิจารณาคดีปกครอง

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมวด 1

บททั่วไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ และให้รวมถึงหน่วยงานอื่นซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายเพื่อให้ดำเนินงานในทางปกครอง รวมถึงหน่วยงานหรือองค์การของรัฐบาลที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายและหน่วยงานตุรกีที่รัฐเป็นเจ้าของที่ใช้หรือได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจใด ๆ ในการออกกฎ หรือคำสั่งให้บุคคลทั่วไปต้องปฏิบัติ หรือคว่นการปฏิบัติใด ๆ แต่ไม่รวมถึงบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนที่รัฐจัดตั้งหรือมีทุนรวมอยู่ด้วย

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานของรัฐ และให้รวมถึงคณะกรรมการใด ๆ ที่มีกฎหมายให้อำนาจในการออกกฎ คำสั่ง หรือมีมติใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อประชาชนด้วย

“ตุลาการศาลปกครอง” หมายความว่า ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ตุลาการในศาลปกครองชั้นอุทธรณ์ และตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น

“ข้าราชการศาลปกครอง” หมายถึง ข้าราชการผู้มีหน้าที่ในทางธุรการ และให้หมายความรวมถึงพนักงานคดีปกครองด้วย

“คู่กรณี” หมายความว่า ผู้ฟ้อง ผู้ถูกฟ้อง ตลอดจนหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องคดี

“กฎ” หมายความว่า พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง กฎทบวง กฎ ก.พ. ข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ และให้รวมถึงกฎที่เรียกชื่ออย่างอื่นอันมีลักษณะทำนองเดียวกันที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้ออก

“คำสั่งทางปกครอง” หมายความว่า คำสั่ง คำวินิจฉัย หรือหนังสือสำคัญในทางปกครองที่หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้ออกอันมีผลกระทบต่อสถานภาพ สิทธิ หรือหน้าที่ของบุคคล

“สัญญาทางปกครอง” หมายความว่า สัญญาที่คู่สัญญาอย่างน้อยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ และมีลักษณะเป็นสัญญาสัมปทาน หรือสัญญาที่ให้ผู้สัญญาเข้าดำเนินการบริการสาธารณะ หรือสัญญาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดให้มีการบริการสาธารณูปโภคหรือจัดให้มีสิ่งที่เป็นบริการสาธารณูปโภค และให้รวมถึงสัญญาอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นโดยการใช้อำนาจหน้าที่ในทางปกครองของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

“คดีปกครอง” หมายความว่า คดีที่ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

“คำฟ้อง” ให้หมายความรวมถึงคำร้องขอด้วย

มาตรา 4 เพื่อประโยชน์ในการรับบำเหน็จบำนาญ ให้ข้าราชการในศาลปกครองเป็นข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และให้นำกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการมาใช้บังคับกับข้าราชการในศาลปกครองโดยอนุโลม และให้สำนักงานศาลปกครองดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาทะเบียนประวัติและการคุมเกษียณอายุของข้าราชการในศาลปกครอง

มาตรา 5 บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือข้อกำหนดที่ออกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด หรือที่ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดต้องให้ความเห็นชอบนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖ ให้นำกรมตริรักษาการคามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองเพื่อปฏิบัติการคามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้นเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้ได้

มาตรา 7 ศาลปกครองแบ่งออกเป็น

- (1) ศาลปกครองสูงสุด
- (2) ศาลปกครองชั้นต้น ได้แก่
 - ศาลปกครองกลาง
 - ศาลปกครองภาค
 - ศาลปกครองจังหวัด

ในกรณีที่เห็นเป็นการสมควรให้จัดตั้งศาลปกครองชั้นอุทธรณ์ ให้ตราโดยพระราชกฤษฎีกา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง และให้นำความในมาตรา 18 มาตรา 19 มาตรา 20 บรรคหนึ่ง มาตรา 21 และมาตรา 22 มาใช้บังคับแก่ศาลปกครองชั้นอุทธรณ์ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา 8 ให้จัดตั้งศาลปกครองกลางขึ้นในกรุงเทพมหานคร หรือในจังหวัดใกล้เคียง และจะเปิดทำการเมื่อใดให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

ให้ศาลปกครองกลางมีเขตอำนาจตลอดกรุงเทพมหานคร จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดปทุมธานี

ในระหว่างที่ศาลปกครองภาคยังมีได้เปิดทำการในท้องที่ใดในศาลปกครองกลางมีเขตอำนาจในท้องที่นั้นด้วย

บรรคาคดีที่เกิดขึ้นนอกเขตอำนาจของศาลปกครองกลาง จะยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางก็ได้ ทั้งนี้ ให้อยู่ในดุลพินิจของศาลปกครองกลางที่จะไม่รับพิจารณาพิพากษาคดีใดคดีหนึ่งที่ยื่นฟ้องเช่นนั้นก็ได้

มาตรา 9 ให้จัดตั้งศาลปกครองภาคขึ้น และจะเปิดทำการเมื่อใด ให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา ซึ่งจะต้องระบุเขตอำนาจศาลและกำหนดที่ตั้งศาลในเขตศาลนั้นไว้ด้วย

มาตรา 10 ถ้าจะจัดตั้งศาลปกครองจังหวัดขึ้นในจังหวัดใด ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา ซึ่งจะต้องระบุเขตอำนาจศาลนั้นไว้ด้วย

มาตรา 11 ให้จัดตั้งศาลปกครองสูงสุดขึ้นในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใกล้เคียง เพื่อพิจารณาพิพากษาคดีปกครองที่อุทธรณ์มาจากศาลปกครองชั้นต้นหรือคดีที่กฎหมายบัญญัติให้ศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจพิจารณาพิพากษา

ศาลปกครองสูงสุดจะเปิดทำการเมื่อใดให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา 12 การจัดตั้งหรือยุบเลิกศาลปกครองนั้นให้เป็นหน้าที่ของ ก.ศ.ป.ที่จะพิจารณาเสนอให้มีการดำเนินการ โดยคำนึงถึงจำนวน สภาพ สถานที่ตั้ง และเขตอำนาจศาลตามที่จำเป็นเพื่อให้การอำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนเป็นไปโดยเรียบร้อย

มาตรา 13 ศาลปกครองชั้นต้นมีอำนาจพิพากษาคดีที่อยู่ในอำนาจศาลปกครอง เว้นแต่คดีที่กฎหมายกำหนดให้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด บรรดาคดีที่อยู่ในอำนาจศาลปกครอง ศาลอื่นใดจะรับไว้พิจารณาไม่ได้

มาตรา 14 ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง ดังต่อไปนี้

(1) คดีที่ฟ้องขอให้ยกเลิกกฎ หรือเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งหมดหรือบางส่วน เว้นแต่เป็นคดีที่ฟ้องเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง กฎทบวง ประกาศกระทรวง หรือประกาศทบวงให้ศาลปกครองชั้นต้นทำความเห็นและส่งสำนวนไปยังศาลปกครองสูงสุดเพื่อพิจารณาพิพากษาโดยเร็ว

(2) คดีที่ฟ้องขอให้หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติการไปตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ และคดีที่ฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทน อันเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร

(3) คดีที่กฎหมายบัญญัติให้หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องฟ้อง หรือร้องขอเพื่อบังคับตามคำสั่งทางปกครอง

(4) คดีที่ฟ้องเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง ซึ่งมีวัตถุประสงค์โดยตรงในการดำเนินการบริการสาธารณะ หรือจัดให้มีการบริการสาธารณูปโภค

(5) คดีอื่น ๆ ที่กฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจศาลปกครอง

มาตรา 15 คดีต่อไปนี้ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง

(1) คดีหรือประเด็นแห่งคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ศาลทหาร และศาลอื่น

(2) คดีเกี่ยวกับกฎ หรือคำสั่งที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยกฎอัยการศึก หรือกฎหมายที่เกี่ยวกับราชการทหาร เว้นแต่กฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

(3) คดีเกี่ยวกับการโต้แย้งเรื่องที่เป็นนโยบายของรัฐบาล ซึ่งคณะรัฐมนตรีต้องรับผิดชอบต่อรัฐสภา

มาตรา 16 นอกจากจะมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษา หรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น หรือคดีที่ศาลปกครองชั้นต้นทำความเห็นและส่งสำนวนไปยังศาลปกครองสูงสุดแล้ว ให้ศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีดังต่อไปนี้ด้วย

- (1) คดีปกครองที่ฟ้องเกี่ยวกับกฎ หรือคำสั่งที่ออกโดยคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี
- (2) คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในอำนาจศาลปกครองสูงสุด

มาตรา 17 การฟ้องคดีตามมาตรา 14 จะกระทำได้อต่อเมื่อได้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด และได้มีการวินิจฉัยชี้ขาดคำอุทธรณ์ หรือคำร้องทุกข์ในเรื่องนั้นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เสร็จสิ้นแล้ว แต่ถ้ามิได้มีการวินิจฉัยชี้ขาดภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด หรือถ้ากฎหมายมิได้กำหนดเวลา และมีได้วินิจฉัยชี้ขาดภายในเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันยื่นคำร้องทุกข์ หรือคำอุทธรณ์ แล้วแต่กรณี ก็ให้ผู้อุทธรณ์หรือผู้ร้องทุกข์มีสิทธิฟ้องคดีเรื่องนั้นต่อศาลปกครองได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง หากมีการวินิจฉัยชี้ขาดคำอุทธรณ์หรือคำร้องทุกข์ ตามที่กฎหมายบัญญัติแล้ว แต่คณะกรรมการหรือผู้มีอำนาจวินิจฉัย ไม่ได้แจ้งสิทธิที่จะฟ้องร้องต่อศาลปกครองให้ผู้อุทธรณ์หรือผู้ร้องทุกข์ทราบ ผู้อุทธรณ์หรือผู้ร้องทุกข์มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายในกำหนดหนึ่งปี นับแต่วันที่สิ้นสุดระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ให้ฟ้องได้

หมวด 3

ตุลาการศาลปกครอง

มาตรา 18 ในศาลปกครองสูงสุดให้มีประธานศาลปกครองสูงสุดคนหนึ่ง ซึ่งแต่งตั้งจากรองประธานศาลปกครองสูงสุด หรือตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ให้มีรองประธานศาลปกครองสูงสุด และตุลาการศาลปกครองสูงสุด ตามจำนวนที่ ก.ค.ป. กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ตามความจำเป็นแห่งราชการ

รองประธานศาลปกครองสูงสุดให้แต่งตั้งจากตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นตุลาการในศาลปกครองสูงสุดต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี
- (3) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิหรือมีความเชี่ยวชาญในสาขานิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือในการบริหารราชการแผ่นดินตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค.ป.กำหนด และ

(4) มีคุณสมบัติอื่นอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นหรือเคยเป็นกรรมการร่างกฎหมาย กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์หรือกรรมการกฤษฎีกามาแล้ว ไม่น้อยกว่าสี่ปี

(ข) รับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้ว ไม่น้อยกว่าสี่ปีในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น

(ค) รับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปีในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือเทียบเท่าหรือตุลาการพระธรรมนูญศาลทหารสูงสุด

(ง) รับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปีในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอัยการพิเศษประจำเขตหรือเทียบเท่า

(จ) รับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปีในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือเทียบเท่า

(ฉ) เป็นหรือเคยเป็นผู้สอนวิชากฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายปกครองหรือวิชาที่เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ไม่น้อยกว่า 10 ปี หรือเป็นหรือเคยเป็นผู้สอนวิชากฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายปกครอง หรือวิชาที่เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

มาตรา 19 ให้มีคณะกรรมการคัดเลือกคณะหนึ่ง ทำหน้าที่คัดเลือกตุลาการศาลปกครองสูงสุด ซึ่งจะเสนอแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิสภานิติศาสตร์ และผู้ทรงคุณวุฒิในการบริหารราชการแผ่นดินตามมาตรา 18 วรรคสี่ เพื่อเสนอต่อ ก.ค.ป.

องค์ประกอบ หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดโดยกฎ ก.ค.ป.

มาตรา 20 ให้คณะกรรมการตามมาตรา 19 พิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติตามมาตรา 18 วรรคสี่ และมีความเหมาะสมที่จะแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลปกครองสูงสุด แล้วให้ ก.ค.ป. เสนอรายชื่อต่อประธานศาลปกครองสูงสุดและให้ประธานศาลปกครองสูงสุดนำรายชื่อดังกล่าวเสนอขอความเห็นชอบต่อวุฒิสภภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับรายชื่อ เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วให้ประธานศาลปกครองสูงสุดนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ให้ ก.ค.ป. พิจารณาคัดเลือกรองประธานตุลาการศาลปกครองสูงสุด หรือตุลาการศาลปกครองสูงสุด คนหนึ่งเป็นประธานศาลปกครองสูงสุด แล้วให้เสนอรายชื่อดังกล่าวต่อ นายกรัฐมนตรี และให้นายกรัฐมนตรีนำรายชื่อดังกล่าวเสนอขอความเห็นชอบต่อวุฒิสภภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับรายชื่อ เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ในกรณีที่ประธานศาลปกครองสูงสุดเห็นว่าผู้ได้รับการเสนอชื่อรายใดรายหนึ่งตามวรรคหนึ่ง หรือ นายกรัฐมนตรีเห็นว่าผู้ได้รับการเสนอรายชื่อตามวรรคสอง ไม่เหมาะสม ประธานศาลปกครองสูงสุด หรือ นายกรัฐมนตรีแล้วแต่กรณี จะแสดงเหตุผลและขอให้ ก.ค.ป. พิจารณาทบทวนก็ได้ แต่ถ้า ก.ค.ป. ยืนยัน ประธานศาลปกครองสูงสุดหรือนายกรัฐมนตรีต้องดำเนินการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองแล้วแต่กรณี ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการยืนยัน

การแต่งตั้งบุคลากรในศาลปกครองสูงสุดคนใดให้ดำรงตำแหน่งรองประธานศาลปกครองสูงสุดและ
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุดให้ ก.ต.ป. พิจารณาคัดเลือกแล้วให้ประธานศาลปกครองสูงสุดนำ
ความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป

วิธีการคัดเลือกประธานศาลปกครองสูงสุด รองประธานศาลปกครองสูงสุด ตุลาการหัวหน้าคณะ
ศาลปกครองสูงสุด และตุลาการในศาลปกครองสูงสุดให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ต.ป. กำหนดโดยความเห็น
ชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

มาตรา 21 ในศาลปกครองชั้นต้นให้มีตุลาการปกครองชั้นต้นตามจำนวนที่ ก.ต.ป. กำหนดตามความ
จำเป็นแห่งราชการ

มาตรา 22 ในศาลปกครองกลางและศาลปกครองภาคให้มีอธิบดีศาลปกครองศาลละหนึ่งคน และ
รองอธิบดีศาลปกครองตามจำนวนที่ ก.ต.ป. กำหนดตามความจำเป็นแห่งราชการ ในศาลปกครองจังหวัดให้
มีหัวหน้าศาลปกครอง ศาลละหนึ่งคน

อธิบดีศาลปกครอง รองอธิบดีศาลปกครองและหัวหน้าศาลปกครองดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ให้แต่ง
ตั้งจากตุลาการศาลปกครองชั้นต้น ซึ่งดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครองมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

มาตรา 23 ผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปี
- (3) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิหรือมีความเชี่ยวชาญในสาขานิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์
เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือในการบริหารราชการแผ่นดินตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ต.ป. กำหนด และ
- (4) มีคุณสมบัติอื่นอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(ก) รับราชการหรือเคยรับราชการเป็นพนักงานผู้รับผิดชอบสำนวนในสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(ข) รับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีในตำแหน่งพนักงานคดีปกครอง
ในระดับที่ ก.ต.ป. กำหนด

(ค) รับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษา
หัวหน้าศาลหรือเทียบเท่า หรือตุลาการพระธรรมนูญศาลทหารกลาง

(ง) รับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในตำแหน่งอัยการพิเศษประจำ
กรม

(จ) รับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองอธิบดีหรือเทียบเท่า

(ฉ) เป็นหรือเคยเป็นผู้สอนวิชากฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายปกครอง หรือวิชาที่เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ไม่น้อยกว่าหกปีหรือเป็นหรือเคยเป็นผู้สอนวิชากฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายปกครอง หรือวิชาที่เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(ช) จบการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก สาขากฎหมายมหาชน และรับราชการในหน่วยงานของรัฐมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี

มาตรา 24 ผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลปกครองต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(1) เป็นผู้มียุติธรรมทั่วไปที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

(2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปี

(3) ไม่เป็นทนายความ หรือที่ปรึกษากฎหมาย

(4) ไม่เป็นกรรมการ ที่ปรึกษา หรือดำรงตำแหน่งหน้าที่ใดในรัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐในตนเองเดียวกัน

(5) ไม่เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น พนักงานหรือลูกจ้างของราชการส่วนท้องถิ่น

(6) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการการเมือง กรรมการพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง สมาชิกพรรคการเมืองหรือที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือสมาชิกรัฐสภา

(7) ไม่ประกอบอาชีพ หรือวิชาชีพ หรือกระทำการใดอันเป็นการกระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่ขัดต่อการปฏิบัติหน้าที่ หรือเสื่อมเสียถึงเกียรติศักดิ์ในการปฏิบัติหน้าที่ตุลาการศาลปกครอง

อาชีพหรือวิชาชีพที่ขัดต่อการปฏิบัติหน้าที่ตุลาการศาลปกครองตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตาม ก.ต.ป. กำหนด

มาตรา 25 ก.ต.ป.อาจวางระเบียบกำหนดให้ตำแหน่งตุลาการศาลปกครองตำแหน่งใด เว้นแต่ตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุดมีวาระการดำรงตำแหน่งก็ได้

มาตรา 26 ก่อนจะปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งตุลาการศาลปกครองต้องเข้ารับการอบรมตามที่สำนักงานศาลปกครองกำหนด

ก่อนเข้ารับหน้าที่ตุลาการศาลปกครองครั้งแรก ตุลาการศาลปกครองต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ด้วยถ้อยคำดังต่อไปนี้

"ข้าพระพุทธเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอลถวายสัตย์ปฏิญาณว่า ข้าพระพุทธเจ้าจะจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และจะปฏิบัติหน้าที่ในพระปรมาภิไธยด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โดยปราศจากอคติทั้งปวง เพื่อให้เกิดความยุติธรรมแก่ประชาชน และความสงบสุขแห่งราชอาณาจักร ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และกฎหมายทุกประการ"

มาตรา 27 ตุลาการศาลปกครองพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(1) ตาย

(2) ลาออก

(3) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(4) โอนไปรับราชการทางอื่น

(5) ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

(6) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก

(7) เป็นบุคคลล้มละลาย

(8) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือมีกายหรือจิตใจไม่เหมาะสมที่จะเป็นตุลาการศาลปกครอง หรือเป็นโรคที่ระบุไว้ในกฎกระทรวง

(9) ถูกสั่งลงโทษให้ปลดออก หรือให้ออก

การพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่งนอกจาก (1) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ ถ้าเป็นการพ้นจากตำแหน่งในกรณีอื่นให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่งพระบรมราชโองการดังกล่าวให้มีผลตั้งแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง วันโอน หรือวันออกจากราชการแล้วแต่กรณี

มาตรา 28 ตุลาการศาลปกครองต้องประพฤติตนตามจรรยาบรรณแห่งการเป็นตุลาการศาลปกครองตามที่ ก.ค.ป.กำหนด

ก.ค.ป. อาจมีมติให้ตุลาการศาลปกครองผู้ใดออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ แต่การให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนให้ทำได้เฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้

(1) ปฏิบัติหน้าที่บกพร่องอย่างร้ายแรงหรือประพฤติตนไม่สมควรตามที่กำหนดในจรรยาบรรณแห่งการเป็นตุลาการศาลปกครอง

(2) หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการได้โดยสม่ำเสมอ แต่ไม่ถึงเหตุทุพพลภาพ

(3) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 23 (3) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 24 หรือต้องพ้นจากตำแหน่ง
ตามมาตรา 27 (7) หรือ (8)

มาตรา 29 ก.ต.ป.อาจมีมติไล่อุดการศาลปกครองออกได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(1) ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

(2) ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามที่กำหนดในจรรยาบรรณแห่งการเป็นตุลาการศาลปกครอง

มาตรา 30 ในการพิจารณาให้ตุลาการศาลปกครองพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 28 หรือมาตรา 29 ให้
ก.ต.ป. ตั้งคณะกรรมการสอบสวนประกอบด้วยตุลาการในศาลปกครองสูงสุด หรือตุลาการในศาลปกครอง
ชั้นต้นจำนวนสามคน และกรรมการข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ซึ่งได้
รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ เพื่อทำการสอบสวน

ในการสอบสวนให้คณะกรรมการสอบสวนมีอำนาจเรียกให้หน่วยงานของรัฐหรือนุคคลใดมาให้
ข้อเท็จจริง ให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่สอบสวนได้

ในระหว่างการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ถ้า ก.ต.ป. เห็นว่าการให้ผู้ถูกสอบสวนปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจะ
เป็นการเสียหายแก่ราชการ จะมีมติให้พักราชการก็ได้

วิธีการสอบสวนและสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาและบุคคลที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ต.ป.
กำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

มาตรา 31 การย้ายตุลาการศาลปกครองผู้ใดไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นในศาลปกครองเดียวกัน
หรือศาลปกครองอื่น หรือการแต่งตั้งให้ตุลาการศาลปกครองทำการแทนในตำแหน่งที่ว่าง ให้ประธานศาล
ปกครองสูงสุดมีอำนาจแต่งตั้งได้ โดยความเห็นชอบของ ก.ต.ป. ตามระเบียบที่ ก.ต.ป.กำหนดโดยความเห็น
ชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด แต่ต้องได้รับความยินยอมจากตุลาการศาลปกครอง
สูงสุดผู้นั้น

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น หรือเป็นการโยกย้ายตามวาระ หรือ
เป็นกรณีที่อยู่ในระหว่างถูกดำเนินการทางวินัย หรือตกเป็นจำเลยในคดีอาญา

มาตรา 32 ประธานและรองประธานศาลปกครองสูงสุดหรืออธิบดี และรองอธิบดีศาลปกครองชั้น
ต้นมีอำนาจนั่งพิจารณาและพิพากษาคดีใด ๆ ของศาลนั้น และในกรณีจำเป็นเมื่อได้ตรวจสำนวนคดีแล้วให้มี
อำนาจลงลายมือชื่อเป็นองค์คณะในการพิพากษาคดีได้ สำหรับการพิจารณาพิพากษาในศาลปกครองชั้นต้น
ให้ทำความเห็นแย้งได้ด้วย ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ ก.ต.ป. กำหนด โดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการ
ในศาลปกครองสูงสุด

ประธานศาลปกครองสูงสุดต้องรับผิดชอบให้งานศาลเป็นไปโดยเรียบร้อย โดยมีรองประธานศาลปกครองสูงสุดช่วยปฏิบัติหน้าที่ตามที่ประธานศาลปกครองสูงสุดมอบหมาย

อธิบดีศาลปกครองชั้นต้นต้องรับผิดชอบให้งานศาลเป็นไปโดยเรียบร้อย โดยมีรองอธิบดีช่วยปฏิบัติหน้าที่ตามที่อธิบดีศาลปกครองชั้นต้นมอบหมาย

ในกรณีที่ตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุด หรืออธิบดีศาลปกครองชั้นต้นว่างลง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานศาลปกครองสูงสุด หรืออธิบดีศาลปกครองชั้นต้น หรือตุลาการปกครองอื่น แล้วแต่กรณี ปฏิบัติหน้าที่แทนตามระเบียบที่ ก.ค.ป. กำหนด โดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนย่อมมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งคนแทน

มาตรา 33 ให้ตุลาการศาลปกครองมีสิทธิได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น ดังต่อไปนี้

(1) เงินเดือน ซึ่งต้องกำหนดสำหรับตุลาการศาลปกครองแต่ละตำแหน่งเป็นอัตราเดียว ตามอัตราที่กฎหมายกำหนด และตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(ก) เมื่อเริ่มต้นปีงบประมาณประจำปี ให้ตุลาการศาลปกครองแต่ละคนได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้นจากเดิมที่ได้รับอยู่เป็นจำนวนร้อยละห้าของเงินเดือนที่ได้รับในปีงบประมาณก่อน

(ข) ตุลาการศาลปกครองผู้ใดได้รับเงินเดือนตาม (1) เป็นจำนวนเท่าใด เมื่อเปลี่ยนหรือเลื่อนตำแหน่งให้คงได้รับเงินเดือนตามที่ได้รับอยู่ เว้นแต่เงินเดือนที่ได้รับอยู่ยังไม่ถึงอัตราที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งที่ได้รับเลื่อนให้ตุลาการศาลปกครองผู้นั้นได้รับเงินเดือนตามอัตราที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งใหม่ และปรับเลื่อนตาม (ก) ในปีงบประมาณต่อ ๆ ไป

(2) เงินประจำตำแหน่งตามอัตราที่กฎหมายกำหนด

(3) ค่าพาหนะเดินทาง ค่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอื่น ในกรณีเดินทางไปราชการ โดยให้ได้รับเท่าที่จ่ายจริงตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ป. กำหนด โดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

เพื่อประโยชน์ในการรับบำเหน็จบำนาญ ให้ตุลาการศาลปกครองเป็นข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และให้นำกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการมาใช้บังคับกับตุลาการศาลปกครองโดยอนุโลม ในการนี้ให้สำนักงานศาลปกครองเป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมการเกษียณอายุของตุลาการศาลปกครอง

มาตรา 34 เครื่องแบบตุลาการศาลปกครองและระเบียบการแต่งกายให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ป.กำหนด วันและเวลาทำงาน วันหยุดราชการและการลาหยุดราชการของตุลาการศาลปกครองให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ป.กำหนด

มาตรา 35 ในการปฏิบัติหน้าที่ให้ตุลาการศาลปกครองเป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการตาม
ประมวลกฎหมายอาญา

หมวด 4

คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง

มาตรา 36 ให้มีคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองคณะหนึ่งเรียกโดยย่อว่า ก.ค.ป.ประกอบด้วย

(1) ประธานศาลปกครองสูงสุด

(2) กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิเก้าคน ซึ่งตุลาการในศาลปกครองเป็นผู้เลือกจาก
ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดหรือตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น

(3) กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิสามคน ซึ่งวุฒิสภาเลือกขึ้นสองคน และคณะ
รัฐมนตรีเลือกขึ้นอีกหนึ่งคน ซึ่งไม่เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลปกครอง และไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม
มาตรา 24

ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นประธาน ก.ค.ป.และเลขานุการสำนักงานศาลปกครองเป็นเลขานุการ ก.ค.ป.

มาตรา 37 ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดสั่งให้เลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ
ตามมาตรา 36 (2) ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีครบกำหนดวาระให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันก่อนวันครบกำหนดวาระหรือในกรณี
เลือกซ่อมให้แล้วเสร็จ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง

(2) ในกรณีที่ตำแหน่งว่างลง เพราะเหตุกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิได้รับแต่งตั้งให้
ดำรงตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุด หรือกรณีที่จะต้องมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่งตาม
มาตรา 27 ให้นับแต่วันที่ประธานศาลปกครองสูงสุดได้รับหนังสือแจ้งพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
แต่งตั้งหรือให้พ้นจากตำแหน่งแล้วแต่กรณี เว้นแต่วาระการอยู่ในตำแหน่งที่ว่างลงนั้นจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบ
วันจะไม่สั่งให้ดำเนินการเลือกซ่อมก็ได้

ให้ผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิเข้ารับหน้าที่เมื่อประธานศาล
ปกครองสูงสุดประกาศชื่อผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ

ให้เลขานุการสำนักงานศาลปกครองส่งรายชื่อผู้ได้รับเลือกไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาด้วย

วิธีการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา 36 (2) ให้เป็นไปตามที่กำหนดใน
กฎ ก.ค.ป.

มาตรา 38 เมื่อจะต้องมีการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา 36 (3) ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดแจ้งให้ประธานวุฒิสภาและนายกรัฐมนตรีทราบภายในกำหนดเวลาดังนี้

(1) ในกรณีครบกำหนดวาระให้แจ้งก่อนวันครบกำหนดวาระไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าวัน

(2) ในกรณีเลือกซ่อม ให้แจ้งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง

วิธีการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา 36 (3) ให้เป็นไปตามระเบียบที่วุฒิสภาหรือคณะรัฐมนตรีกำหนด แล้วแต่กรณี

ให้ประธานวุฒิสภา และนายกรัฐมนตรีส่งรายชื่อผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา 36 (3) ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดทราบ หากประธานศาลปกครองสูงสุดเห็นว่าผู้ได้รับเลือกมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 39 ประธานศาลปกครองสูงสุดจะขอให้วุฒิสภาหรือคณะรัฐมนตรีแล้วแต่กรณี พิจารณาใหม่ก็ได้ โดยให้แจ้งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ประธานวุฒิสภา หรือนายกรัฐมนตรีส่งรายชื่อผู้ได้รับเลือกให้ประธานศาลปกครองสูงสุดทราบ ในกรณีเช่นนี้ถ้าวุฒิสภามีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกวุฒิสภาทั้งหมดขึ้นยืนตามมติเดิม หรือคณะรัฐมนตรีมีมติขึ้นยืนตามมติเดิม ก็ให้ดำเนินการไปตามมตินั้น

ให้ผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิเข้ารับหน้าที่เมื่อประธานศาลปกครองสูงสุดประกาศชื่อผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ

ให้เลขาธิการสำนักงานศาลปกครองส่งรายชื่อผู้ได้รับเลือกไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาด้วย

มาตรา 39 กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา 36 (3) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(1) มีสัญชาติไทย

(2) เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติทั่วไปที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

(3) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปี

(4) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

(5) ไม่เป็นกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ข้าราชการตุลาการ กรรมการในคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมหรือศาลอื่น กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

(6) ไม่เห็นทนายนความ ที่ปรึกษากฎหมาย ข้าราชการตำรวจ หรือข้าราชการอัยการ

(7) ไม่เป็นกรรมการ ที่ปรึกษา หรือดำรงตำแหน่งหน้าที่ใดในรัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐในทำนองเดียวกัน

(8) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น พนักงานหรือลูกจ้างของราชการส่วนท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง สมาชิกพรรคการเมือง ที่ปรึกษาหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง หรือสมาชิกรัฐสภา

(9) ไม่ประกอบอาชีพ หรือวิชาชีพ หรือกระทำการใดอันเป็นการกระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่ หรือเสื่อมเสียถึงเกียรติศักดิ์ในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ

มาตรา 40 ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการตุลาการศาลปกครองว่างลงและมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการโดยรีบด่วน ก็ให้กรรมการตุลาการศาลปกครองที่เหลือดำเนินการไปได้ แต่ต้องมีกรรมการตุลาการศาลปกครองพอที่จะเป็นองค์ประชุม

มาตรา 41 กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(1) ครบกำหนดวาระ

(2) ตาย

(3) ลาออก

(4) ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุด หรือพ้นจากตำแหน่งตุลาการศาลปกครอง ในกรณีที่เป็นกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา 36 (2)

(5) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 39 ในกรณีที่เป็นกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา 36 (3)

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่ากรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิผู้ใดพ้นจากตำแหน่งกรรมการตุลาการศาลปกครองหรือไม่ ให้ ก.ค.ป. วินิจฉัยชี้ขาด

มาตรา 42 กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการอยู่ในตำแหน่งสองปี และอาจได้รับเลือกใหม่ได้ แต่กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละประเภทจะได้รับเลือกให้อยู่ในตำแหน่งติดต่อกันเกินกว่าสองวาระไม่ได้

กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเลือกซ่อมอยู่ในตำแหน่งได้เพียงวาระของผู้ที่คนแทน แต่มิให้ถือว่าเป็นการได้รับเลือกอยู่ในตำแหน่งตามวาระหนึ่ง

มาตรา 43 การประชุมของ ก.ค.ป. ต้องมีกรรมการตุลาการศาลปกครองมาประชุมเกินกว่ากึ่งหนึ่งจึงเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธาน ก.ค.ป. ไม่มาประชุม ไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

หากตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุดว่างลง หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้รักษาราชการแทน หรือผู้ทำการแทนชั่วคราวตามกฎหมายทำหน้าที่กรรมการตุลาการศาลปกครองแทนในระหว่างนั้น แต่จะทำหน้าที่เป็นประธาน ก.ต.ป. ไม่ได้ เว้นแต่จะ ได้รับเลือกคามวรรคสอง

ในการประชุมของ ก.ต.ป. ถ้ามีการพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับตัวกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ใด โดยเฉพาะ ผู้นั้นไม่มีสิทธิร่วมประชุมและลงมติเฉพาะเรื่องนั้น แต่หากผู้นั้นได้เข้าประชุมอยู่ก่อนแล้ว และการไม่มีสิทธิร่วมประชุมและลงมตินั้นเป็นการชั่วคราว ก็ให้นับผู้นั้นเป็นองค์ประชุมในเรื่องนั้นด้วย

การลงมติของกรรมการตุลาการศาลปกครองให้ผู้กระทำโดยเปิดเผย เว้นแต่กรณีที่ ก.ต.ป. เห็นว่ามีความจำเป็นจะให้ลงมติก่อนก็ได้ การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด

ระเบียบการประชุมและการลงมติของ ก.ต.ป. ให้เป็นไปตามที่ ก.ต.ป. กำหนด

มาตรา 44 ก.ต.ป. มีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการให้ทำการใด ๆ แทนเพื่อเสนอ ก.ต.ป.

มาตรา 45 ให้ ก.ต.ป. โดยมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการตุลาการศาลปกครองทั้งหมด มีอำนาจออกกฎ ก.ต.ป. หรือวางระเบียบเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการใด ๆ ให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของ ก.ต.ป. ตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น

การยกเลิก หรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎ ก.ต.ป. หรือระเบียบดังกล่าว ให้ใช้วิธีการเช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง

กฎ ก.ต.ป. เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด 5

พนักงานคดีปกครอง

มาตรา 46 ในศาลปกครอง ให้มีพนักงานคดีปกครองตามจำนวนที่ ก.ต.ป. กำหนดตามความจำเป็นแห่งราชการ

พนักงานคดีปกครอง มีหน้าที่ช่วยเหลือตุลาการศาลปกครองในการพิจารณาคดีปกครอง

มาตรา 47 พนักงานคดีปกครองต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติทั่วไปที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และต้องมีคุณสมบัติและคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(1) สอบไล่ได้ปริญญาตรี หรือเทียบเท่าได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์จากสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนได้รับรองแล้ว และ

(2) เป็นหรือเคยเป็นเจ้าของหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติราชการ หรือปฏิบัติงานทางกฎหมายหรือทางการปกครอง หรือประกอบวิชาชีพ หรืออาชีพทางกฎหมายหรือทางการปกครองอย่างอื่นตามที่ ก.ค.ป. กำหนดมาแล้ว ไม่น้อยกว่าสามปี

ก่อนจะปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งพนักงานคดีปกครอง จะต้องเข้ารับการฝึกอบรมตามที่สำนักงานศาลปกครองกำหนด

มาตรา 48 ให้พนักงานคดีปกครองขึ้นตรงต่อประธานศาลปกครองสูงสุด อธิบดีศาลปกครอง หรือหัวหน้าศาลปกครองต้นสังกัด

อัตราเงินเดือนและอัตราเงินประจำตำแหน่งพนักงานคดีปกครองให้แบ่งเป็นสามชั้น

ชั้นหนึ่ง ได้แก่ พนักงานคดีปกครองระดับ 1-4

ชั้นสอง ได้แก่ พนักงานคดีปกครองระดับ 5-8

ชั้นสาม ได้แก่ พนักงานคดีปกครองระดับ 9-11

มาตรา 49 คุณสมบัติของบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานคดีปกครองในระดับต่าง ๆ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค.ป. กำหนด

มาตรา 50 ในการพิจารณาคดีปกครองแต่ละคดี ให้มีพนักงานคดีปกครองอย่างน้อยหนึ่งคนทำหน้าที่ช่วยเหลือในการดำเนินการพิจารณาคดีปกครองและให้มีเจ้าหน้าที่สรุปสำนวนและทำความเข้าใจในประเด็นแห่งคดีเสนอตุลาการศาลปกครองเพื่อประกอบการพิจารณาก่อนที่ตุลาการศาลปกครองจะวินิจฉัยชี้ขาดนั้น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ประธานศาลปกครองสูงสุดกำหนด

ให้พนักงานคดีปกครองมีอิสระในการทำความเห็นของตน

การสั่งให้พนักงานคดีปกครองคนใดพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ในคดีปกครองใด อาจทำได้เมื่อมีเหตุอันสมควร โดยต้องจดแจ้งเหตุนั้นไว้

มาตรา 51 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อตุลาการศาลปกครองมีคำสั่งให้พนักงานคดีปกครองมีอำนาจเรียกบุคคลมาพบและให้ด้วยคำหรือส่งเอกสารหรือหลักฐานใด ๆ ที่เกี่ยวข้องได้

มาตรา 52 เพื่อประโยชน์แก่ราชการของศาลปกครองตามพระราชบัญญัตินี้ เลขาธิการสำนักงานศาลปกครองจะขอให้นายกรัฐมนตรีใช้อำนาจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินแต่งตั้งข้าราชการ ซึ่งสังกัดกระทรวง ทบวง กรมใดซึ่งเป็นผู้มีคุณสมบัติและคุณสมบัติตามมาตรา 47 ไปดำรงตำแหน่งพนักงานคดีปกครอง โดยได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งจากกระทรวง ทบวง กรมเดิม แต่มีฐานะเสมือนเป็นข้าราชการในศาลปกครองก็ได้

การแต่งตั้งให้มาดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ต้องมีระยะเวลาครั้งหนึ่งไม่น้อยกว่าหนึ่งปี แต่ไม่เกินสามปี

มาตรา 53 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานคดีปกครองเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 54 ในส่วนที่เกี่ยวกับพนักงานคดีปกครอง ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการพลเรือนสามัญมาใช้บังคับ โดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้คำว่า "ก.พ." ให้หมายถึง ก.ศ.ป.

หมวด 6

สำนักงานศาลปกครอง

มาตรา 55 ให้มีสำนักงานศาลปกครองเป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นกรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินที่ไม่สังกัดหน่วยงานใด โดยมีเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง ซึ่งขึ้นตรงต่อประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการศาลปกครอง และมีหน้าที่รับผิดชอบในกิจการทั้งปวงของสำนักงานศาลปกครอง

เลขาธิการสำนักงานศาลปกครองให้ดำรงตำแหน่งได้คราวเดียวเป็นเวลาไม่เกินสี่ปี

ในการปฏิบัติราชการของเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง ให้มีรองเลขาธิการสำนักงานศาลปกครองและผู้ช่วยเลขาธิการสำนักงานศาลปกครองตามจำนวนที่คณะกรรมการบริหารศาลปกครองกำหนด ตามความจำเป็นแห่งราชการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการตามที่เลขาธิการสำนักงานศาลปกครองกำหนด หรือมอบหมาย และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการศาลปกครองและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการรองจากเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง

มาตรา 56 สำนักงานศาลปกครอง มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารราชการธุรการทั่วไปของศาลปกครองตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานธุรการในศาลปกครองหรือในส่วนที่เกี่ยวข้อง
- (2) ดำเนินการเกี่ยวกับคดีปกครองตามคำสั่งของศาลปกครอง
- (3) ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาและคำสั่งของศาลปกครอง
- (4) ปฏิบัติการอื่นใดตามคำสั่งประธานศาลปกครองสูงสุด

มาตรา 57 สำนักงานศาลปกครองแบ่งส่วนราชการออกเป็นสำนัก ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีผู้อำนวยการสำนักเป็นผู้บังคับบัญชาขึ้นตรงต่อเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง โดยมีรองผู้อำนวยการสำนักตามจำนวนที่ ก.ศ.ป. กำหนดตามความจำเป็นแห่งราชการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ การจัดตั้งสำนักและการแบ่งหน่วยงานในสำนักให้ทำเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา 58 ในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการในสำนักงานศาลปกครองให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับโดยอนุโลม เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัติ

ให้ข้าราชการศาลปกครองได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่ง ตลอดจนสิทธิและประโยชน์ต่าง ๆ ตามกฎหมายเช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือน

มาตรา 59 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง” เรียกโดยย่อว่า ก.ศ.ป. ประกอบด้วย ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นประธาน รองประธานศาลปกครองสูงสุดคนที่หนึ่ง อธิบดีศาลปกครองกรุงเทพมหานคร เลขาธิการศาลปกครอง ข้าราชการฝ่ายศาลปกครองในระดับไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกอง หรือเทียบเท่าจำนวนสองคน ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการศาลปกครองด้วยกัน ตามวิธีการที่กำหนดโดยกฎกระทรวง และกรรมการข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการสำนักงานศาลปกครองแต่งตั้งข้าราชการศาลปกครองเป็นเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา 60 ให้ ก.ศ.ป. มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการพลเรือนแทน ก.พ. และให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับ ก.พ. ตลอดจนมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการใด ๆ แทน ในการปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าวให้อำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีเป็นอำนาจหน้าที่ของ ก.ศ.ป.

คำสั่งลงโทษของประธานกรรมการ ก.ศ.ป. ให้ถือเป็นที่สุด

การดำเนินการทางวินัย และการให้ออกจากราชการสำหรับเลขาธิการศาลปกครองให้นำมาตรา 30 มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีเช่นนี้ให้คณะกรรมการสอบสวนทำหน้าที่เป็น อ.ก.พ. กรมด้วย

มาตรา 61 กรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองที่ได้รับเลือกจากข้าราชการศาลปกครอง ให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี แต่อาจได้รับเลือกใหม่ได้

ถ้าตำแหน่งว่างลงก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการเลือกซ่อมภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง เว้นแต่วาระการอยู่ในตำแหน่งของกรรมการผู้นั้นจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการเลือกซ่อมก็ได้

กรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองซึ่งได้รับเลือกขอมให้อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของ
ผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา 62 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองที่ได้รับเลือก
จากข้าราชการศาลปกครองพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(1) ตาย

(2) ลาออก

(3) พ้นจากการเป็นข้าราชการศาลปกครอง

(4) คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวน
กรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองทั้งหมดให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากกระทำกรหรือมีพฤติการณ์ไม่
เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง

มาตรา 63 ให้สำนักงานศาลปกครองดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาทะเบียนประวัติและควบคุมการ
เกษียณอายุของข้าราชการศาลปกครอง

มาตรา 64 การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการศาลปกครองและพนักงานคดีปกครอง และ
การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(1) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการสำนักงานศาลปกครองให้ประธานศาลปกครอง
สูงสุดนำเสนอ ก.ต.ป. เพื่อให้ความเห็นชอบ เมื่อได้รับความเห็นชอบจาก ก.ต.ป.แล้ว ให้ประธานศาล
ปกครองสูงสุดเป็นผู้สั่งบรรจุ และนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้ง

(2) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ 11 และระดับ 10 ให้เลขานุการสำนักงานศาล
ปกครองเสนอ ก.ต.ป. เพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.ต.ป.แล้ว ให้เลขานุการสำนักงานศาล
ปกครองเป็นผู้สั่งบรรจุและให้ประธานศาลปกครองสูงสุดนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้ง

(3) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ 9 ให้เลขานุการสำนักงานศาลปกครองเสนอ ก.ต.ป.
เพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.ต.ป.แล้ว ให้เลขานุการสำนักงานศาลปกครองเป็นผู้สั่งบรรจุและ
แต่งตั้ง

(4) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ 8 และระดับ 7 ให้ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้า
ส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่าสำนัก ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งเมื่อได้รับความ
เห็นชอบจากเลขานุการสำนักงานศาลปกครอง

(5) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ 6 ลงมา ให้ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่าสำนัก ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขาธิการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ศ.ป. กำหนดเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

ในการเสนอเพื่อแต่งตั้งข้าราชการศาลปกครองให้ดำรงตำแหน่งให้รายงานความสมควรพร้อมทั้งเหตุผลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ป.กำหนดไปด้วย

มาตรา 65 อำนาจหน้าที่ในการอนุมัติ อนุญาต หรือให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการพัสดุดำเนินการที่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นอำนาจของปลัดกระทรวงหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง และที่กำหนดให้เป็นอำนาจของคณะรัฐมนตรีให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ ก.ศ.ป.

มาตรา 66 ให้สำนักงานศาลปกครองเสนองบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเป็นร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วแต่กรณี ในการนี้ คณะรัฐมนตรีอาจให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงานศาลปกครองไว้ในรายงานการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมด้วยก็ได้

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีพิจารณางบประมาณรายจ่ายของสำนักงานศาลปกครองแล้วเห็นควรลดหรือตัดทอนงบประมาณรายจ่ายให้คณะรัฐมนตรีบันทึกไว้ในรายงานการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยให้กรรมการที่ได้รับมอบหมายจาก ก.ศ.ป. และเลขาธิการสำนักงานศาลปกครองมีสิทธิเข้าชี้แจงงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมของศาลปกครองต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาได้

มาตรา 67 ให้สำนักงานศาลปกครองจัดทำรายงานการปฏิบัติงานของศาลปกครองและของสำนักงานศาลปกครองเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาปีละหนึ่งครั้ง

หมวด 7
วิธีพิจารณาคดีปกครอง

ส่วนที่ 1
การฟ้องคดีปกครอง

มาตรา 68 ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา 17 บุคคลผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือความเสียหายอันเนื่องจากการกระทำ หรือการงดเว้นการกระทำของหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองที่มีใช้เรื่องทางแพ่งหรืออาญา และการแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายหรือยุติข้อโต้แย้งนั้น จะกระทำได้อีกแต่โดยมีคำบังคับตามที่กำหนดให้มาตรา 116 ผู้นั้นมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

ศาลปกครองอาจอนุญาตให้บุคคลซึ่งอาจจะเดือดร้อนหรืออาจจะเสียหายฟ้องคดีตามวรรคหนึ่งได้หากมีเหตุอันสมควร

มาตรา 69 การดำเนินการใด ๆ ทั้งปวงเกี่ยวกับการฟ้อง การดำเนินกระบวนการพิจารณา การรับฟังพยานหลักฐาน และการพิพากษาคดีปกครอง นอกจากที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดย ก.ค.ป. ทั้งนี้ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวในวรรคแรกให้ทำเป็นข้อกำหนดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองตามระเบียบของ ก.ค.ป.และให้มีผลบังคับใช้ได้เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

มาตรา 70 คำฟ้องต้องทำเป็นหนังสือใช้ถ้อยคำสุภาพและต้อง

- (1) มีชื่อและที่อยู่ของผู้ฟ้องคดี
- (2) ชื่อหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องอันเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องคดี
- (3) การกระทำทั้งหลายที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี พร้อมทั้งข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ตามสมควร

เกี่ยวกับการกระทำความดังกล่าว

- (4) คำขอของผู้ฟ้องคดี
- (5) ลงลายมือชื่อของผู้ฟ้องคดี ถ้าเป็นการยื่นฟ้องคดีแทนผู้อื่นจะต้องแนบใบมอบฉันทะให้ฟ้องคดี

มาด้วย

ในกรณีที่มีผู้ประสงค์จะฟ้องคดีปกครองหลายคนในเหตุเดียวกัน บุคคลเหล่านั้นอาจยื่นคำฟ้องร่วมกันเป็นฉบับเดียว โดยจะมอบหมายให้ผู้ฟ้องคดีคนใดเป็นผู้แทนของผู้ฟ้องคดีทุกคนในการดำเนินคดีต่อไปก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าการกระทำของผู้แทนผู้ฟ้องคดีในกระบวนการพิจารณาผูกพันผู้ฟ้องคดีทุกคน เว้นแต่กระบวนการพิจารณาที่บุคคลนั้นกระทำไปเป็นที่เสื่อมเสียแก่ผู้ฟ้องคดีรวมกันอื่น

ในการดำเนินกระบวนการพิจารณา คู่กรณีจะดำเนินการทั้งปวงด้วยตนเอง หรือจะมอบอำนาจให้ทนายความหรือบุคคลอื่นช่วยเหลือในการฟ้องและในการดำเนินคดีก็ได้

มาตรา 71 คำให้การให้ทำเป็นหนังสือ และใช้ถ้อยคำสุภาพตามแบบที่ ก.ค.ป.กำหนด

มาตรา 72 ระยะเวลาที่เกี่ยวกับวิธีพิจารณาความในศาลปกครองที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่ศาลปกครองได้กำหนดไว้ในข้อกำหนด ศาลปกครองมีอำนาจที่จะออกคำสั่งขยายหรือย่นระยะเวลาที่กำหนดไว้ นั้นได้ตามความจำเป็นและเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

มาตรา 73 การยื่นคำฟ้องตลอดจนการดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ ในศาลปกครองคู่ความไม่ต้องเสียค่าฤชาธรรมเนียม

ในกรณีที่คู่ความฝ่ายใดเป็นผู้ขอหมายเรียกพยานมาศาล ศาลปกครองอาจสั่งให้คู่ความฝ่ายนั้นจ่ายค่าพาหนะ และค่าป่วยการให้กับพยานได้

ในกรณีที่คู่ความฝ่ายใดได้ดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ ไปโดยไม่จำเป็นหรือไม่มีเหตุอันสมควร ศาลปกครองมีอำนาจสั่งให้คู่ความฝ่ายนั้นชดใช้ค่าทนายความให้แก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งได้ตามสมควร

มาตรา 74 ศาลปกครองอาจขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญมาให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษาคดีได้

มาตรา 75 ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยการคัดค้านผู้พิพากษาละเมิดอำนาจศาล การประชุมใหญ่ของศาลฎีกา และการบังคับคดีมาใช้บังคับแก่การดำเนินคดีปกครองด้วย โดยอนุโลม แต่การขอลอนตัวจากคดีของตุลาการศาลปกครอง การยื่นคำคัดค้าน การพิจารณาคำคัดค้าน การสั่งให้ผู้ถูกคัดค้านงดการพิจารณาคดีและการสั่งให้ผู้อื่นเข้าปฏิบัติหน้าที่แทนให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด การกระทำใด ๆ ของตุลาการศาลปกครองที่ได้กระทำไปก่อนมีการสั่งให้งดการพิจารณานั้น ย่อมเป็นอันสมบูรณ์

มาตรา 76 การฟ้องคดีปกครองจะต้องยื่นฟ้องภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี หรือนับแต่วันที่พ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดและไม่ได้รับหนังสือชี้แจงจากหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือได้รับแต่เป็นคำชี้แจงที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่มีเหตุผล แล้วแต่กรณี เว้นแต่จะมีบทกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา 77 การฟ้องคดีปกครองที่เกี่ยวกับการคุ้มครองประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนหรือสถานะของบุคคลจะยื่นฟ้องคดีในเวลาใดก็ได้

การฟ้องคดีปกครองที่ยื่นเมื่อพ้นกำหนดเวลาการฟ้องคดีแล้ว ถ้าศาลปกครองเห็นว่าคดีที่ยื่นฟ้องนั้นจะเป็นประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน ศาลปกครองจะรับไว้พิจารณาก็ได้

มาตรา 78 พนักงานอัยการมีอำนาจเป็นทนายความให้แก่หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มาตรา 79 สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา 14 ที่ไม่มีกฎหมายกำหนดระยะเวลาการฟ้องร้องไว้ ให้ฟ้องคดีภายในสองปีนับแต่วันที่อาจใช้สิทธิฟ้องคดีได้

มาตรา 80 คำฟ้องคดีปกครองให้เสนอต่อศาลปกครองชั้นต้นที่จำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาล หรือศาลปกครองชั้นต้นที่มูลคดีเกิดขึ้นในเขตศาล

ในกรณีที่มูลคดีเกิดขึ้นนอกราชอาณาจักร ให้ศาลปกครองกลางเป็นศาลที่มีเขตอำนาจ

โจทก์อาจยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นอื่นที่โจทก์มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาลนั้น เพื่อส่งไปยังศาลปกครองชั้นต้นที่มีเขตอำนาจก็ได้

ในกรณีที่ปรากฏว่าการฟ้องคดีมิได้เป็นไปตามมาตรา 17 หรือคดีไม่มีมูลที่จะฟ้องร้องได้ ให้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคดีนั้นไว้พิจารณาและแจ้งคำสั่งไม่รับคดีไว้พิจารณาให้โจทก์ทราบโดยไม่ชักช้า

มาตรา 81 การฟ้องคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดให้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองสูงสุด

มาตรา 82 ในกรณีที่โจทก์ฟ้องจำเลยซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หากปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนอกจากจำเลยที่โจทก์ฟ้องจะต้องรับผิดชอบอีกด้วย ให้ศาลปกครองมีอำนาจออกหมายเรียกให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะต้องรับผิดชอบนั้นเข้ามาเป็นคู่ความในคดีได้

ส่วนที่ 2
การดำเนินคดีปกครอง

มาตรา 83 ศาลปกครองสูงสุดต้องมีตุลาการห้าคนเป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษา ศาลปกครองชั้นต้นและศาลปกครองชั้นอุทธรณ์ต้องมีตุลาการสามคนเป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษา

มาตรา 84 การส่งคำคู่ความหรือเอกสารอื่นใดไปยังคู่ความในคดีปกครอง หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องให้เจ้าพนักงานศาลปกครองเป็นผู้ส่ง แต่ศาลปกครองอาจสั่งให้ส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือโดยวิธีอื่นก็ได้

มาตรา 85 เมื่อมีคำสั่งรับคดีไว้พิจารณาแล้ว ให้ศาลปกครองชั้นต้นออกหมายเรียกและส่งสำเนาคำฟ้องให้แก่จำเลยภายในเจ็ดวันนับแต่วันสั่งรับคดีไว้พิจารณา ให้จำเลยยื่นคำให้การเป็นหนังสือต่อศาลปกครองชั้นต้นที่มีเขตอำนาจหรือต่อศาลปกครองชั้นต้นที่จำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาลนั้นภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหมายเรียกและสำเนาคำฟ้อง จำเลยจะฟ้องแย้งมาในคำให้การก็ได้

มาตรา 86 การจ่ายสำนวนคดีในศาลปกครองนั้นให้เป็นไปตามระเบียบที่ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดกำหนด

ระเบียบการจ่ายสำนวนคดีตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายสำนวนคดีไว้ดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีที่มีการจัดองค์คณะที่มีความเชี่ยวชาญในประเภทคดีด้านใดด้านหนึ่งเป็นการเฉพาะ ต้องจ่ายสำนวนคดีให้ตรงกับความเชี่ยวชาญขององค์คณะที่จัดไว้

(2) ในกรณีที่มีการแบ่งพื้นที่รับผิดชอบคดีขององค์คณะ ต้องจ่ายสำนวนคดีที่มีมูลคดีเกิดขึ้นในพื้นที่ให้แก่องค์คณะที่จัดไว้

(3) ในกรณีที่ไม่มีการจัดองค์คณะตาม (1) หรือ (2) หรือมีการจัดไว้ลักษณะเดียวกันหลายองค์คณะ หรือองค์คณะที่รับผิดชอบคดีดังกล่าวมีคดีค้างการพิจารณาอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งหากจ่ายสำนวนคดีให้แก่องค์คณะนั้นจะทำให้คดีล่าช้าเสียหายต่อความยุติธรรม ให้จ่ายสำนวนคดีโดยใช้วิธีจับสลากหรือใช้วิธีการอื่นใดที่ไม่อาจคาดหมายได้ล่วงหน้าว่าจะจ่ายสำนวนคดีให้แก่องค์คณะใด

เมื่อองค์คณะในศาลปกครองใดได้รับสำนวนคดีแล้ว ให้ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด หรือตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้นในองค์คณะนั้น แล้วแต่กรณีแต่งตั้งตุลาการปกครองในคณะ ของตนคนหนึ่งเป็นตุลาการเจ้าของสำนวน เพื่อเป็นผู้ดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริงจากคำฟ้อง คำชี้แจงของ คู่กรณี และรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ โดยมีพนักงานคดีปกครองเป็นผู้ช่วยดำเนินการตามที่ ตุลาการเจ้าของสำนวนมอบหมาย

เมื่อได้จ่ายสำนวนคดีให้กับตุลาการเจ้าของสำนวนคนใดคนหนึ่งแล้ว ห้ามมิให้มีการเรียกคืนสำนวน คดีหรือโอนสำนวนคดี เว้นแต่กรณีดังต่อไปนี้

- (1) เมื่อมีการ โอนคดีตามระเบียบวิธีพิจารณาคดีปกครองที่ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครอง สูงสุดกำหนด
- (2) เมื่อมีการคัดค้านตุลาการเจ้าของสำนวน
- (3) เมื่อตุลาการเจ้าของสำนวนมีคดีค้างการพิจารณาอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งจะทำให้การพิจารณาคดี ล่าช้าเสียหายต่อความยุติธรรม และตุลาการเจ้าของสำนวนผู้นั้นขอสละสำนวนคดีที่มีการจ่ายสำนวนใหม่นั้น ในการนี้ให้ตุลาการศาลปกครองทุกคนที่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ในศาลปกครองนั้นประชุมเพื่อกำหนดตุลาการ เจ้าของสำนวนคนใหม่

มาตรา 87 การยื่นคำร้อง คำขอหรือเอกสารอื่นใดต่อศาลปกครอง คู่ความหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องจะ ยื่นต่อศาลปกครองชั้นต้นที่มีเขตอำนาจ หรือจะยื่นต่อศาลปกครองชั้นต้นอื่นที่ผู้ยื่นมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาล นั้นก็ได้

คู่ความมีสิทธิขอตรวจดูเอกสารหลักฐานที่แต่ละฝ่ายได้ยื่นไว้ในสำนวน เว้นแต่กรณีใดมีกฎหมาย กำหนดให้ไม่ต้องเปิดเผยหรือศาลปกครองเห็นว่าจำเป็นต้องไม่เปิดเผยเพื่อไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน ของรัฐ หรือเพื่อความมั่นคงในทางการเมือง เศรษฐกิจ หรือความปลอดภัยของประเทศ แต่การไม่เปิดเผย ดังกล่าวศาลปกครองจะนำมาใช้รับฟังในการพิจารณาพิพากษาคดีไม่ได้

มาตรา 88 ให้ศาลปกครองชั้นต้นส่งคำฟ้อง คำให้การ คำร้อง คำขอ หรือเอกสารอื่นใดที่ได้รับไว้ต่อ ไปยังศาลปกครองที่มีเขตอำนาจโดยเร็ว

มาตรา 89 การพิจารณาคดีที่ยื่นไว้ต่อศาลปกครองใดจะต้องกระทำในศาลปกครองนั้นตามวันเวลา ทำการ เมื่อเห็นสมควร หรือในกรณีจำเป็นหรือมีเหตุฉุกเฉิน หรือเพื่อความสะดวกแก่การพิจารณาศาล ปกครองจะกำหนดการนั่งพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง ณ ศาลปกครองชั้นต้นอื่นที่มูลคดีเกิดขึ้นในเขตก็ได้ หรือจะสั่งให้ดำเนินคดีการพิจารณาในสถานที่อื่นหรือในวันหยุดหรือในวันเวลาใดก็ได้

มาตรา 90 การนั่งพิจารณาคดีจะต้องกระทำในศาลปกครองต่อหน้าคู่ความที่มาศาลปกครองและ
โดยเปิดเผย เว้นแต่

(1) ในคดีเรื่องใดที่มีความจำเป็นเพื่อรักษาความเรียบร้อยในศาลปกครอง เมื่อศาลปกครองได้ขยับไล่คู่
ความฝ่ายใดออกไปเสียจากบริเวณศาลปกครองโดยที่ประพจน์ไม่สมควร ศาลปกครองจะดำเนินการนั่ง
พิจารณาคดีต่อไปลับหลังคู่ความฝ่ายนั้นก็ได้

(2) ในคดีเรื่องใดเพื่อความเหมาะสม หรือเพื่อคุ้มครองสาธารณะประโยชน์ ถ้าศาลปกครองเห็น
สมควรจะห้ามมิให้มีการเปิดเผยซึ่งข้อเท็จจริง หรือพฤติการณ์ต่าง ๆ ทั้งหมด หรือแต่บางส่วนแห่งคดีซึ่ง
ปรากฏจากคำคู่ความหรือคำแถลงการณ์ของคู่ความ หรือจากคำพยานหลักฐานที่ได้สืบมาแล้ว ศาลปกครอง
จะมีคำสั่งดังต่อไปนี้ก็ได้

(ก) ห้ามประชาชนมิให้เข้าฟังการพิจารณาทั้งหมด หรือแต่บางส่วนแล้วดำเนินการพิจารณา
ไปโดยไม่เปิดเผย หรือ

(ข) ห้ามมิให้ออกโฆษณาข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ต่าง ๆ เช่นว่านั้น

ไม่ว่าศาลปกครองจะมีคำสั่งตามอนุมาตรา (2) นี้หรือไม่ คำสั่งหรือคำพิพากษาชี้ขาดคดีของศาล
ปกครองนั้น ต้องอ่านในศาลปกครองโดยเปิดเผยและมีให้ถือว่าการออกโฆษณาทั้งหมดหรือแต่บางส่วนแห่ง
คำพิพากษานั้น หรือย่อเรื่องแห่งคำพิพากษาโดยเป็นกลางและถูกต้องนั้น เป็นผิดกฎหมาย

มาตรา 91 ห้ามมิให้ศาลปกครองที่พิจารณาคดีทำการสืบพยานหลักฐานใดโดยมิได้ให้โอกาสเต็มที่
แก่คู่ความทุกฝ่ายในอันที่จะมาฟังการพิจารณาและให้สิทธิเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาเช่นว่านั้นตามที่บัญญัติ
ไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าพยานหลักฐานนั้นคู่ความฝ่ายใดจะเป็นผู้อ้างอิงหรือศาลเป็นผู้สั่งให้สืบ เว้นแต่
จะมีบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา 92 การพิจารณาพิพากษาคดีต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้น ไปโดยเร็ว

ในการพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง ศาลปกครองมีอำนาจหน้าที่แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวม
พยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ในการนี้ให้ตุลาการศาลปกครองคนใดคนหนึ่งมีอำนาจ

(1) มีคำสั่งเรียกให้หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องชี้แจงข้อเท็จจริง หรือให้ความ
เห็นเป็นหนังสือเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐหรือของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง

(2) มีคำสั่งเรียกให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลัก
ฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือส่งผู้แทนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐนั้นมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำ

ประกอบการพิจารณา

(3) มีคำสั่งเรียกให้คู่กรณีมาให้ถ้อยคำหรือนำพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณา

(4) มีคำสั่งเรียกให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดีมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งพยานหลักฐานมาประกอบการ
พิจารณา

ในกรณีจำเป็น ศาลปกครองศาลปกครองหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากศาลปกครองมีอำนาจไปตรวจสอบสถานที่ บุคคลหรือสิ่งอื่นใดเพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้

มาตรา 93 ถ้าผู้ฟ้องคดีได้รับคำสั่งจากศาลปกครองให้มาให้อุบัติคำหรือแสดงพยานหลักฐานแล้ว ไม่ดำเนินการตามคำสั่งนั้นภายในระยะเวลาที่ศาลปกครองกำหนด โดยไม่มีเหตุอันสมควร ศาลปกครองจะสั่งให้จำหน่ายคดีเสียก็ได้

คดีที่ศาลปกครองได้สั่งจำหน่ายตามวรรคหนึ่ง ถ้าภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ศาลปกครองมีคำสั่งให้จำหน่ายคดี ผู้ฟ้องคดีแสดงให้เป็นที่พอใจแก่ศาลปกครองได้ว่า การที่ตนไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งของศาลปกครองได้นั้น เป็นเพราะเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุอันสมควร ศาลปกครองจะอนุญาตให้พิจารณาใหม่หรือฟ้องคดีใหม่ก็ได้

มาตรา 94 ในการดำเนินกระบวนการพิจารณา ให้ศาลปกครองชั้นต้นเป็นผู้ซักถามพยานเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงในคดี หลังจากนั้นคู่ความจะซักถามพยานเพิ่มเติมอีกก็ได้

มาตรา 95 ในการพิจารณาคดี ให้ศาลปกครองรับฟังข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานทั้งหมดที่เกี่ยวข้องได้ โดยไม่จำกัดเฉพาะแต่ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นข้อพิพาทแห่งคดีเท่านั้น

มาตรา 96 ในการพิจารณาคดี ศาลปกครองจะพิจารณาข้อเท็จจริงใหม่ได้ก็ต่อเมื่อศาลปกครองเห็นว่าข้อเท็จจริงที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้วินิจฉัยแล้วในเรื่องเดิมนั้น ไม่มีพยานหลักฐานอันเป็นสาระสำคัญสนับสนุน

มาตรา 97 ศาลปกครองมีอำนาจสืบพยานเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็นข้อพิพาทแห่งคดีนั้น ซึ่งรวมทั้งการเรียกพยานมาสืบต่อไป หรือเรียกพยานที่สืบแล้วมาสืบใหม่ได้

มาตรา 98 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญที่ศาลปกครองขอให้ความเห็นและพยานที่ศาลปกครองเรียกมา ได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง และค่าเช่าที่พักตามที่ศาลปกครองกำหนดตามควรแก่กรณี

มาตรา 99 ในการวินิจฉัยคดี ศาลปกครองมีอำนาจยกข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับข้อพิพาทขึ้นวินิจฉัยได้ แม้ไม่ใช่ประเด็นข้อพิพาทแห่งคดี แต่ต้องให้คู่ความมีโอกาสโต้แย้งโดยการเสนอพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม หรือให้ความเห็นในข้อกฎหมายนั้น ได้ภายในระยะเวลาอันสมควร

มาตรา 100 ในการวินิจฉัยคดี ถ้าไม่มีบทกฎหมายที่จะยกมาปรับแก้คดีได้ ให้ศาลปกครองวินิจฉัย
ตามหลักทั่วไปของกฎหมายปกครอง

ส่วนที่ 3

คำพิพากษาและคำสั่งคดีปกครอง

มาตรา 101 คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองให้ทำเป็นหนังสือ และต้องระบุ

- (1) ชื่อคู่ความ
- (2) สรุปคำฟ้องและคำให้การ
- (3) ข้อเท็จจริงที่ได้ความจากการพิจารณา
- (4) เหตุผลแห่งคำวินิจฉัย
- (5) คำวินิจฉัยชี้ขาด
- (6) คำบังคับโดยให้ระบุหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องปฏิบัติตามคำบังคับไว้ด้วย
- (7) ข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษา ถ้ามี

คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองนั้นต้องลงลายมือชื่อตุลาการศาลปกครอง ซึ่งพิพากษาหรือ
ทำคำสั่ง

เมื่อศาลปกครองได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งในศาลปกครองโดยเปิดเผยในวันใดแล้ว ให้ถือว่าวัน
นั้นเป็นวันที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ในกรณีนี้ให้ศาลปกครองแจ้งให้คู่กรณีทราบกำหนดวันอ่าน
คำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นการล่วงหน้าตามสมควร

ถ้าไม่มีคู่กรณีมาศาลปกครองในวันนัดอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ศาลปกครองงดการอ่านคำ
พิพากษาหรือคำสั่ง แล้วบันทึกไว้และให้ถือว่าวันที่บันทึกเป็นวันที่ศาลปกครองได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง
ให้สำนักงานศาลปกครองพิมพ์เผยแพร่คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองและความเห็นแย้ง
ของตุลาการศาลปกครองตามระเบียบที่ ก.ศ.ป.กำหนด

มาตรา 102 คำพิพากษาศาลปกครองให้ผูกพันคู่กรณีที่จะต้องปฏิบัติตามคำบังคับนับแต่วันที่มิคำ
พิพากษานั้นถึงวันที่คำพิพากษานั้นถูกเปลี่ยนแปลง แก้ไข กลับหรือคดี ถ้าหากมี แต่ในกรณีที่มิคำ
พิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ให้รอการปฏิบัติตามคำบังคับไว้จนกว่าจะพ้นระยะเวลาการอุทธรณ์ หรือใน
กรณีที่มีการอุทธรณ์ให้รอการบังคับคดีไว้จนกว่าคดีจะถึงที่สุด

มาตรา 103 ในคดีที่ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ออกโดยอาศัยอำนาจแห่งกฎ ตามมาตรา
15 (2) ถ้าศาลปกครองเห็นว่ากฎดังกล่าว ว่างถูกต้องให้ศาลปกครองมีอำนาจยกเลิกกฎดังกล่าวได้

มาตรา 104 คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองให้ใช้ได้ในคดีทั้งปวง แต่ไม่กระทบกระเทือนคำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุดแล้ว

มาตรา 105 การทำคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครอง ถ้าจะต้องกระทำโดยตุลาการศาลปกครองหลายคน คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นจะต้องบังคับตามความเห็นของฝ่ายข้างมาก และในกรณีของศาลปกครองชั้นต้นอาจทำความเห็นแย้งได้ โดยให้ทำความเห็นแย้งไว้คือท้ายคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น

มาตรา 106 คดีที่ยื่นฟ้องหรืออุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด ถ้าประธานศาลปกครองสูงสุดเห็นสมควรจะให้มีการวินิจฉัยคดีใด โดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดก็ได้ หรือมีกฎหมายหรือระเบียบของตุลาการในศาลปกครองสูงสุดให้วินิจฉัยปัญหาใดหรือคดีใด โดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดก็ให้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการศาลปกครองสูงสุดนั้น

ภายใต้บังคับมาตรา 75 ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดนั้นให้ประกอบด้วยตุลาการในศาลปกครองสูงสุดทุกคนที่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ แต่ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนตุลาการในศาลปกครองสูงสุด และให้ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นประธานที่ประชุมใหญ่

คำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดให้เป็นไปคามเสี่ยงข้างมาก และถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 107 การอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นให้อุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น

การอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อศาลปกครองชั้นต้น และให้ศาลปกครองชั้นต้นส่งสำเนาอุทธรณ์แก่อีกฝ่ายหนึ่งแก่ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ฝ่ายนั้นได้รับสำเนาอุทธรณ์โดยให้นำมาตรา 85 และมาตรา 88 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อปรากฏต่อศาลปกครองชั้นต้นว่าไม่อาจส่งสำเนาอุทธรณ์ให้แก่อีกฝ่ายหนึ่งได้ หรือได้มีการแก่อุทธรณ์แล้วหรือไม่มีการแก่อุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้ศาลปกครองชั้นต้นรีบส่งสำนวนไปยังศาลปกครองสูงสุด

มาตรา 108 ห้ามอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งศาลปกครองชั้นต้นในปัญหาข้อเท็จจริง เว้นแต่ตุลาการศาลปกครองที่นั่งพิจารณาคดีนั้นในศาลปกครองชั้นต้นได้ทำความเห็นแย้งไว้ หรือได้รับรองว่ามีเหตุอันควรอุทธรณ์ได้หรือได้รับอนุญาตให้อุทธรณ์เป็นหนังสือจากอธิบดีศาลปกครองหรืออัยการสูงสุด

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับในคดีที่ศาลปกครองชั้นต้นฟังข้อเท็จจริงในสาระสำคัญแตกต่างจากความเห็นของพนักงานคดีปกครองหรือในคดีที่มีประเด็นว่าการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่มีพยานหลักฐานอันเป็นสาระสำคัญสนับสนุน ทั้งนี้ ไม่ว่าศาลปกครองชั้นต้นจะได้วินิจฉัยไปในทางใด

มาตรา 109 ห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณา จนกว่าจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในประเด็นสำคัญ และมีการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นด้วย เว้นแต่

- (1) คำสั่งอันเกี่ยวข้องกับคำขอเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของคู่ความในระหว่างพิจารณา
- (2) คำสั่งที่สั่งลงโทษคู่ความตามบทบัญญัติว่าด้วยละเมิดอำนาจศาล
- (3) คำสั่งไม่รับคำคู่ความ

การอุทธรณ์คำสั่งตาม (1) (2) และ (3)ให้นำมาตรา 107 และมาตรา 108 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 110 การยื่นอุทธรณ์ไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น แต่คู่ความที่ยื่นอุทธรณ์อาจยื่นคำขอต่อศาลปกครองชั้นต้น ซึ่งมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้แจงเหตุผลอันสมควรเพื่อให้ศาลปกครองสูงสุดสั่งทุเลาการบังคับไว้ได้

ในกรณีที่คู่ความขอการบังคับคดี เมื่อมีเหตุอันสมควร ศาลปกครองชั้นต้นหรือศาลปกครองสูงสุดแล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งการบังคับคดีไว้ได้ในระยะเวลาและเงื่อนไขตามที่เห็นสมควร

มาตรา 111 ให้ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาและมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีปกครองโดยเร็ว

ในคดีที่อุทธรณ์แต่เฉพาะในปัญหาข้อกฎหมาย การวินิจฉัยปัญหาดังกล่าวให้ศาลปกครองชั้นต้นถือข้อเท็จจริงตามที่ศาลปกครองชั้นต้นได้วินิจฉัยไว้แล้ว เว้นแต่ศาลปกครองชั้นต้นได้วินิจฉัยข้อเท็จจริงผิดต่อกฎหมาย ศาลปกครองสูงสุดอาจฟังข้อเท็จจริงใหม่แทนข้อเท็จจริงที่ศาลปกครองชั้นต้นฟัง หรือถ้าข้อเท็จจริงที่ศาลปกครองชั้นต้นฟังมายังไม่พอแก่การวินิจฉัยข้อกฎหมาย ศาลปกครองสูงสุดอาจสั่งให้ศาลปกครองชั้นต้นสืบพยานหลักฐานและฟังข้อเท็จจริงเพิ่มเติมตามที่ศาลปกครองสูงสุดแจ้งไป แล้วส่งสำนวนคืนศาลปกครองสูงสุดโดยเร็ว ในกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นเห็นว่า ข้อเท็จจริงที่วินิจฉัยเพิ่มเติมจะเป็นผลให้คำพิพากษาเปลี่ยนแปลงก็ให้ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาคดีนั้นใหม่ และให้นำมาตรา 107 มาตรา 108 และมาตรา 110 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในคดีที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์สาธารณะหรือความมั่นคงของรัฐ หากคู่ความขอแถลงการณ์ด้วยวาจาพร้อมคำฟ้องอุทธรณ์หรือคำแก้อุทธรณ์แล้วแต่กรณีให้ศาลปกครองสูงสุดนัดฟังคำแถลงการณ์ด้วยวาจา โดยต้องให้โอกาสคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งแถลงการณ์ด้วยวาจาด้วย

มาตรา 112 ในกรณีที่ประธานศาลปกครองสูงสุดเห็นสมควร จะให้มีการวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายใดในคดีปกครองใดโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดก็ได้ โดยให้ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นประธานที่ประชุมใหญ่นั้น

หมวด 8

วิธีการชั่วคราวก่อนพิพากษา และการบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง

มาตรา 113 ในคดีปกครองทั้งปวงเมื่อมีความจำเป็นเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของคู่ความหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมิให้ต้องเสียหายอย่างร้ายแรงก่อนมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง คู่ความอาจร้องขอเพื่อให้ศาลปกครองมีคำสั่งเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของคู่ความชั่วคราวได้เท่าที่จำเป็นและเหมาะสมกับพฤติการณ์แห่งคดี แต่คำสั่งดังกล่าวจะต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารราชการแผ่นดินหรือเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะโดยไม่มีสมควร

ในกรณีที่ศาลปกครองเห็นสมควรกำหนดมาตรการหรือวิธีการใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดี ไม่ว่าจะมีการร้องขอจากผู้ฟ้องคดีหรือไม่ ให้ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวและออกคำสั่งไปยังหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ป. กำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

มาตรา 114 คำพิพากษาหรือคำสั่งศาลปกครองที่ยกเลิกกฎหรือเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง หรือที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งให้ศาลปกครองแจ้งคำพิพากษาหรือคำสั่งดังกล่าวให้นายกรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

มาตรา 115 การฟ้องคดีไม่กระทบกระเทือนต่อการบังคับตามกฎหมายที่ขอให้ยกเลิก หรือคำสั่งทางปกครองที่ขอให้สั่งเพิกถอนนั้น

มาตรา 116 ในการพิพากษาคดี ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดคำสั่งบังคับอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้
(1) สั่งให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่งหรือการกระทำที่เกี่ยวข้องทั้งหมด หรือบางส่วน ในกรณีที่มีการฟ้องว่าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(ก) กระทำการโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่หรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

(ข) กระทำการโดยไม่ถูกต้องตามแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการนั้น

(ค) กระทำการโดยไม่สุจริตหรือมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติหรือใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ หรือ

(ง) กฎหรือคำสั่งนั้นมีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น หรือสร้างภาระให้เกิดแก่ประชาชนเกินสมควร

(2) สั่งให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามหน้าที่ภายใต้กำหนด ในกรณีที่มีการฟ้องว่าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(ก) ละเลยต่อหน้าที่ หรือ

(ข) ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร

(3) สั่งให้ใช้เงินหรือให้ส่งมอบทรัพย์สินหรือให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการ โดยจะกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขอื่น ๆ ไว้ด้วยก็ได้ ในกรณีที่มีการฟ้องเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือการฟ้องเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

ในการมีคำสั่งปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง (1) ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดว่าจะให้มีผลย้อนหลังหรือหลังหรือมีผลไปในอนาคตถึงขณะใดขณะหนึ่งก็ได้ หรือจะกำหนดให้มีเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ ทั้งนี้เป็นธรรมเนียมแห่งกรณี

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนกฎ ให้มีการประกาศผลแห่งคำพิพากษาดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา และให้การประกาศดังกล่าวมีผลเป็นการเพิกถอนกฎนั้นนับแต่วันประกาศ

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำสั่งให้ผู้ชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สินตามคำพิพากษา ถ้าชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สิน ศาลปกครองอาจมีคำสั่งให้มีการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินของบุคคลนั้นให้นำทรัพย์สินผู้ใดว่าด้วยการบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดย

มาตรา 117 เมื่อมีคำพิพากษาหรือคำสั่งอันเป็นที่สุดของศาลปกครองชั้นต้น และศาลปกครองชั้นต้นให้ถือตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองสูงสุด

ถ้าศาลปกครองชั้นต้นศาลเดียวกันหรือต่างศาลกัน ได้พิพากษาและมีคำสั่งดังกล่าวมาแล้วชอบที่จะยื่นคำร้องขอต่อศาลปกครองสูงสุดให้มีคำสั่งกำหนดว่าจะให้ถือตามคำพิพากษาหรือคำสั่งเช่นว่านี้ให้เป็นที่สุด

บทเฉพาะกาล

มาตรา 118 คดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลเปิดทำการของศาลปกครอง ให้ศาลนั้นคงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาต่อไปโดยถือว่าคดีนั้นมีใช้คดีไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 119 ในระหว่างที่ศาลปกครองภาคและศาลปกครองจังหวัดยังมีได้เปิดทำการในท้องศาลปกครองกลางมีเขตอำนาจในท้องที่นั้นด้วย

มาตรา 120 บรรดาคดีที่อาจให้สิทธิฟ้องคดีได้ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากอายุความตามมาตรา 79 จะครบกำหนดภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันก่อนหรือในวันเปิดทำการของศาลปกครองกลาง อายุความนั้นยังไม่ครบกำหนด จนกว่าจะพ้นหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันเปิดทำการของศาลปกครองกลางนั้น

มาตรา 121 ภายในระยะเวลาห้าปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มิให้นำมาตรา 18 วรรคสี่ และมาตรา 22 วรรคสอง มาใช้บังคับกับผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลปกครองในระหว่างนั้น

ในกรณีที่ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลปกครองตามวรรคหนึ่ง เป็นผู้ที่ได้รับ หรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติแล้วในขณะแต่งตั้ง ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้กลับเข้ารับราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำนาญข้าราชการ

มาตรา 122 การแต่งตั้งตุลาการในศาลปกครองสูงสุดครั้งแรกเมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีคณะกรรมการคัดเลือกตุลาการในศาลปกครองสูงสุดประกอบด้วย ประธานศาลฎีกาเป็นประธาน เลขานุการ คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะบดีคณะนิติศาสตร์หรือเทียบเท่าของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสี่คน คณะบดีคณะรัฐศาสตร์หรือเทียบเท่าของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสี่คน เป็นกรรมการ

ให้เลขานุการ สำนักงานศาลปกครองเป็นเลขานุการคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่ยังไม่มีเลขานุการสำนักงานศาลปกครองให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งเลือกข้าราชการฝ่ายปกครองคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นเลขานุการ

ให้คณะกรรมการคัดเลือกตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคัดเลือกบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามพระราชบัญญัตินี้และมีความเหมาะสมที่จะแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลปกครองสูงสุดจำนวนสิบเก้าคน ซึ่งในจำนวนนี้จะต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการบริหารราชการแผ่นดินตามมาตรา 18 วรรคสี่ จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม

ให้ผู้ได้รับคัดเลือกตามวรรคสาม ประชุมกันเองเพื่อเลือกบุคคลผู้มีความเหมาะสมที่จะแต่งตั้งเป็นประธานศาลปกครองสูงสุดคนหนึ่ง แล้วแจ้งให้ประธานคณะกรรมการทราบ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้ประธานคณะกรรมการเสนอรายชื่อผู้ได้รับเลือกตามวรรคสามและวรรคสี่ให้วุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นชอบ เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้ง

เมื่อมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งประธานศาลปกครองสูงสุดและตุลาการศาลปกครองสูงสุดตามวรรคห้าแล้ว ให้คณะกรรมการคัดเลือกตุลาการในศาลปกครองสูงสุดเป็นอันพ้นจากหน้าที่

ภายในหกสิบวันนับแต่ได้รับแต่งตั้งตามวรรคห้า ให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการศาลปกครองสูงสุดคัดเลือกบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามพระราชบัญญัตินี้และมีความเหมาะสมที่จะแต่งตั้งเป็นอธิบดีศาลปกครองกลางหนึ่งคน และตุลาการศาลปกครองชั้นต้นจำนวนยี่สิบคนให้แล้วเสร็จ แล้วให้ประธานศาลปกครองสูงสุดนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้ง

เมื่อมีการแต่งตั้งตุลาการศาลปกครองสูงสุดและตุลาการศาลปกครองชั้นต้นตามมาตรานี้แล้ว ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดดำเนินการให้มีการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา 38 (2) ภายในเก้าสิบวัน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดกำหนด

มาตรา 128 ให้ประธานวุฒิสภาและนายกรัฐมนตรีดำเนินการให้มีการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา 36 (3) ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับ

มาตรา 124 ในระหว่างที่ยังไม่มี ก.ต.ป. ให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการศาลปกครองสูงสุดทำหน้าที่ ก.ต.ป. ตามพระราชบัญญัตินี้

ในระยะเวลาเริ่มแรกให้อธิบดีรักษาดำรงราชการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ปฏิบัติหน้าที่ในงานคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ไปเป็นขอสำนักงานเลขาธิการศาลปกครอง

มาตรา 125 เมื่อได้มีการแต่งตั้งตุลาการศาลปกครองตามมาตรา 122 และมาตรา 123 ให้ตราพระราชบัญญัติกฤษฎีกากำหนดวันเปิดทำการศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองกลาง แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อมีประกาศวันเปิดทำการศาลตามวรรคหนึ่งแล้ว บรรดาเรื่องร้องทุกข์ที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้รับไว้พิจารณาก่อนวันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับ หากผู้ร้องทุกข์นำไปฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายในหกสิบวันนับแต่วันปิดทำการศาลตามวรรคหนึ่ง ศาลปกครองจะปฏิเสธไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาเพราะเหตุพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีไม่ได้ ในกรณีนี้ให้อำนาจคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ในการพิจารณาวินิจฉัยกันเรื่องร้องทุกข์นั้นเป็นอันระงับไป

มาตรา 126 ในระหว่างที่ยังไม่มี ก.ต.ป. ตามมาตรา 59 ให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ทำหน้าที่ ก.ต.ป. ตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

(สำเนา)

เลขรับ ๒๗/๒๕๔๐ วันที่ ๒๔ ม.ค. ๒๕๔๐

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

๒๐ มกราคม ๒๕๔๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล

ข้าพเจ้าและคณะขอเสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ มาเพื่อให้โปรดเกล้าฯ เสนอสภาผู้แทนราษฎร และหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรดเกล้าฯ เสนอวุฒิสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พินิจ จันทรสุนทร ผู้เสนอ

(นายพินิจ จันทรสุนทร)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติพัฒนา

(ลงชื่อ) พงศกร อรรณพพร ผู้เสนอ

(นายพงศกร อรรณพพร)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติพัฒนา

(โปรดพลิก)

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

พรรคชาติพัฒนา ได้พิจารณาแล้วมีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวได้

(ลงชื่อ) พลเอก ชชาติชาย ชุณหะวัณ
(ชชาติชาย ชุณหะวัณ)
หัวหน้าพรรคชาติพัฒนา

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรครับรอง (ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธี
พิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.)

๑. นายรักษ ดำนกุล	๒. พลตำรวจตรี วุฒิ สุโกศล
๓. นายสกุล ศรีพรหม	๔. นายถวิล ฤกษ์ทราย
๕. นายกนก ลิ่มตระกูล	๖. นายพรศักดิ์ เจริญประเสริฐ
๗. นายประทีป กรีทาเวช	๘. นายสิทธิชัย ไควสุรัตน์
๘. นายประสาท ตันประเสริฐ	๑๐. นางสาวธารทอง ทองสวัสดิ์
๑๑. นายสุนัย จุลพงศธร	๑๒. นายประวัฒน์ อุตตะโมต
๑๓. นายพงษ์อุดม ทวีสุชี	๑๔. นายไพโรจน์ โล่ห์สุนทร
๑๕. นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์	๑๖. นางรัตนา จงสุทธนามณี
๑๗. นายสุชน ชามพูนท	๑๘. นายวัลลภ สุปรียศิลป์
๑๘. นายภิญโญ นิโรจน์	๒๐. นายมงคล จงสุทธนามณี
๒๑. นายประทวน เขียวฤทธิ์	๒๒. นายวีระ ปัทมสิริวัฒน์

สำเนาถูกต้อง

(นายประยุทธ์ อักษรมัต)

หัวหน้าฝ่ายระเบียบวาระ กองการประชุม

ประทีป พิมพ์
/ สวท. / ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

เหตุผล

โดยที่คดีปกครองเป็นคดีที่มีข้อพิพาททางกฎหมายปกครองระหว่างเอกชนกับหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกัน เกี่ยวกับ การกระทำหรือการละเว้นการกระทำที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องปฏิบัติ หรือเกี่ยวกับ การกระทำหรือการละเว้นการกระทำที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติ หน้าที่ซึ่งเป็นเรื่องละเมิดในทางปกครองหรือเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง และคดีปกครองเป็นคดีที่มีลักษณะ พิเศษแตกต่างไปจากคดีประเภทอื่นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ที่ทำหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีปกครองจะต้อง เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับกฎหมายปกครอง และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารราชการ แผ่นดิน และวิธีพิจารณาคดีปกครองยังต้องมีระบบการพิจารณาพิพากษาคดีเป็นพิเศษต่างจากคดีประเภทอื่น เนื่องจากเอกชนอยู่ในฐานะเสียเปรียบในด้านกรไม่อาจทราบข้อมูลจากหน่วยงานของรัฐ จึงจำเป็นต้อง ใช้ระบบไต่สวนหาข้อเท็จจริงและมีการถ่วงดุลการใช้อำนาจพิพากษาคดีของศาลให้เป็นไปโดยมี เหตุผลที่เหมาะสม นอกจากนี้โดยที่สถาบันที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับกฎหมายปกครองจะต้องมีภาระหน้าที่สองด้านคือ จะต้องสามารถให้หลักประกันความเป็นธรรมแก่ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการกระทำ ที่ไม่ชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และยังจะต้องเสริมสร้างแนวทางการปฏิบัติราชการให้เป็นไปโดยมี หลักเกณฑ์ที่เหมาะสมมีประสิทธิภาพและจัดการบริหารโดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะอีกด้วย สมควร จัดตั้งศาลปกครองนั้น เพื่อที่จะสามารถดำเนินการตามภาระหน้าที่ดังกล่าวควบคู่ และมีความเชื่อมโยงกัน และวางกลไกการบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของ ประชาชนส่วนรวม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

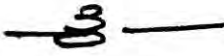
ร่าง

รับรอง

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

พ.ศ.

พลเอก

(ชวลิต ยงใจยุทธ)

นายกรัฐมนตรี

๒๕๓๘๕๐

.....

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง

.....

.....

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ."

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นหกลสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

"หน่วยงานของรัฐ" หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และกิจการอื่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

"เจ้าหน้าที่ของรัฐ" หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างหรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานของรัฐ คณะกรรมการต่าง ๆ และผู้ซึ่งดำเนินงานทางปกครองของรัฐ

"ข้าราชการตุลาการศาลปกครอง" หมายความว่า ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด และตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น

"คดีปกครอง" หมายความว่า คดีที่ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

"ประธานรัฐสภา" หมายความว่า ประธานรัฐสภาตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ในกรณีของรัฐธรรมนูญบัญญัติให้มีสภานิติบัญญัติสภาเดียวให้หมายความถึงประธานแห่งสภานั้น

"รัฐสภา" หมายความว่า วุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ในกรณีของรัฐธรรมนูญบัญญัติให้มีสภานิติบัญญัติสภาเดียว ให้หมายถึงสภานั้น

"สำนักงาน" หมายความว่า สำนักงานศาลปกครอง

มาตรา 4 ให้ประธานรัฐสภา รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ลักษณะ 1

บททั่วไป

มาตรา 5 ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลปกครอง ได้แก่

(1) ข้าราชการตุลาการศาลปกครอง คือ ข้าราชการผู้มีอำนาจและหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดีตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(2) ข้าราชการตุลาการ คือ ข้าราชการผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในงานราชการของศาลปกครอง และมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในงานตุลาการของศาลปกครองและศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของศาลปกครอง และมีอำนาจและหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

(ก) พนักงานคดีปกครอง

(ข) ข้าราชการตุลาการ

มาตรา 6 อัตราเงินเดือน อัตราเงินประจำตำแหน่งและการรับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการตุลาการศาลปกครองให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน และเงินประจำตำแหน่ง

อัตราเงินเดือน อัตราเงินประจำตำแหน่งและการรับเงินประจำตำแหน่งของพนักงานคดีปกครอง ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน และเงินประจำตำแหน่งที่กำหนดไว้สำหรับข้าราชการพลเรือน ทั้งนี้อัตราเงินเดือน อัตราเงินประจำตำแหน่งและการรับเงินประจำตำแหน่ง ของพนักงานคดีปกครองให้แบ่งเป็น 3 ชั้น ได้แก่

ชั้น 1 เท่ากับ ระดับ 4 - 5

ชั้น 2 เท่ากับ ระดับ 6 - 8

ชั้น 3 เท่ากับ ระดับ 9 - 10

อัตราเงินเดือน อัตราเงินประจำตำแหน่งและการรับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการตุลาการ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งที่กำหนดไว้สำหรับข้าราชการพลเรือน

เพื่อประโยชน์ในการรับบำเหน็จบำนาญ ให้ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการมาใช้บังคับกับข้าราชการตุลาการศาลปกครองโดยอนุโลม ในการนี้ให้สำนักงานศาลปกครอง เป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการตุลาการศาลปกครอง

มาตรา 7 ข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการการเมือง ข้าราชการวิสามัญหรือข้าราชการซึ่งอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือพนักงานเทศบาลที่ไม่ใช่พนักงานเทศบาลวิสามัญ ซึ่งได้รับการคัดเลือกแต่งตั้งเป็นข้าราชการตุลาการศาลปกครองได้ตามพระราชบัญญัตินี้ หากประสงค์จะโอนมาบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการศาลปกครอง เพื่อนับเวลาราชการหรือเวลาทำงานของตนในขณะที่เป็นข้าราชการหรือพนักงานเทศบาลเป็นเวลาราชการของข้าราชการ ตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย ก็ให้กระทำได้โดยสำนักงานศาลปกครองทำความตกลงกับเจ้าสังกัด

มาตรา 8 วัน เวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดประจำปีและการลาหยุดราชการของข้าราชการตุลาการศาลปกครองให้เป็นไปตามที่ประธานรัฐสภากำหนด

มาตรา 9 เครื่องแบบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลปกครองให้เป็นไปตามกฎหมาย
ว่าด้วยการนั้น และให้ประธานรัฐสภาวางระเบียบว่าด้วยการแต่งกายของข้าราชการฝ่ายตุลาการศาล
ปกครอง

ลักษณะ 2

ศาลปกครอง

หมวด 1

การจัดตั้งศาลปกครอง

มาตรา 10 ศาลปกครองแบ่งออกเป็น 2 ชั้น คือ

- (1) ศาลปกครองชั้นต้น
- (2) ศาลปกครองสูงสุด

มาตรา 11 ศาลปกครองชั้นต้น ได้แก่

- (1) ศาลปกครองกรุงเทพมหานคร
- (2) ศาลปกครองจังหวัด

มาตรา 12 ให้จัดตั้งศาลปกครองสูงสุดขึ้นในกรุงเทพมหานคร

ให้จัดตั้งศาลปกครองกรุงเทพมหานครขึ้น มีเขตตลอดท้องที่กรุงเทพมหานคร จังหวัด
สมุทรปราการ จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดสมุทรสาคร แต่บรรดา
คดีที่เกิดขึ้นนอกเขตของศาลปกครองกรุงเทพมหานคร จะยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกรุงเทพมหานครก็ได้
ทั้งนี้ ให้อยู่ในดุลพินิจของศาลนั้น ๆ ที่จะไม่ยอมรับพิจารณาพิพากษาคดีใดคดีหนึ่งที่ยื่นฟ้องเช่นนั้นได้
เว้นแต่คดีนั้นจะได้โอนมาตามหลักเกณฑ์ของการพิจารณาคดีปกครอง

การจัดตั้งและการกำหนดเขตของศาลปกครองจังหวัด ให้กระทำโดยพระราชบัญญัติ
ทั้งนี้ เขตอำนาจศาลปกครองจังหวัดจะครอบคลุมเขตการปกครองหลายจังหวัดก็ได้

ศาลปกครองจะเปิดทำการ เมื่อใดให้ประธานรัฐสภาประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดวัน

มาตรา 13 คดีปกครองที่อยู่ในอำนาจศาลปกครองได้แก่

(1) คดีที่มีข้อพิพาททางกฎหมายปกครองระหว่างเอกชนกับหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่

ของรัฐ

(2) คดีที่มีข้อพิพาททางกฎหมายปกครองระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ด้วยกัน

คดีที่มีข้อพิพาท ตาม (1) และ (2) ต้องเป็นคดีเกี่ยวกับ

ก. การกระทำหรือละเว้นการกระทำที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องปฏิบัติ หรือ

ข. การกระทำหรือละเว้นการกระทำที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องรับผิดชอบ

ในการปฏิบัติหน้าที่ หรือ

ค. สัญญาทางปกครอง

ทั้งนี้ ไม่รวมถึงคดีที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรม

ศาลทหารและศาลอื่น

สัญญาทางปกครองตาม (ค) ได้แก่ สัญญาที่คู่สัญญาอย่างน้อยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ และมีลักษณะเป็นสัญญาสัมปทานสัญญาที่ให้อำนาจแก่คู่สัญญาเข้าดำเนินการบริการสาธารณะ สัญญาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดให้มีสิ่งที่เป็นสาธารณูปโภคหรือสัญญาที่มีกฎหมายกำหนดให้ฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

มาตรา 14 ศาลปกครองชั้นต้นมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อยู่ในอำนาจศาลปกครอง
เว้นแต่คดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีดังต่อไปนี้

(1) คดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

(2) คดีที่อุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

- (3) คดีปกครองที่เกี่ยวกับคำสั่งหรือกฎที่ออกโดยคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี
 - (4) คดีปกครองอื่นตามที่กำหนดในกฎหมายหรือตามที่กำหนดโดยประกาศรัฐสภา
- ห้ามมิให้ศาลอื่นรับคดีที่อยู่ในอำนาจศาลปกครองไว้พิจารณาพิพากษา

มาตรา 15 ในกรณีที่มีการฟ้องคดีต่อศาลใดและคดีนั้นยังไม่ถึงที่สุด เมื่อคู่ความร้องว่าคดีนั้นหรือประเด็นใดในคดีนั้นอยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง ถ้าศาลนั้นมีคำสั่งว่ากรณีดังกล่าวอยู่ในเขตอำนาจของศาลนั้น ให้คู่ความมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลปกครองชั้นต้นภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลนั้นมีคำสั่งในการนี้ ให้ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาทำความเข้าใจเสนอต่อศาลปกครองสูงสุด ถ้าศาลปกครองสูงสุดเห็นว่ากรณีดังกล่าวอยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง ให้ดำเนินการส่งเรื่องให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย

ในกรณีที่มีการฟ้องคดีต่อศาลใดและศาลนั้นเห็นว่าคดีนั้นหรือประเด็นใดในคดีนั้นอยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง ให้ศาลนั้นรอการพิจารณาไว้ชั่วคราวและส่งกรณีดังกล่าวให้ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาในการนี้ให้ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาทำความเข้าใจเสนอต่อศาลปกครองสูงสุด ถ้าศาลปกครองสูงสุดเห็นว่ากรณีดังกล่าวอยู่ในเขตอำนาจของศาลที่ส่งกรณีนั้นมา ให้ดำเนินการส่งเรื่องให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับแก่กรณีที่มีการฟ้องคดีต่อศาลปกครองและศาลปกครองหรือคู่ความในคดีนั้นเห็นว่าคดีหรือประเด็นในคดีนั้นอยู่ในเขตอำนาจของศาลอื่นด้วยโดยอนุโลม

ในกรณีที่ศาลปกครองหรือศาลใดมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดไม่รับหรือให้ยกฟ้อง เพราะเหตุคดีไม่อยู่ในเขตอำนาจศาล ถ้าอายุความครบกำหนดไปแล้วในระหว่างการพิจารณา หรือจะครบกำหนดก่อนหกสิบวันนับแต่วันที่คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นถึงที่สุด ให้ขยายอายุความออกไปจนถึงหกสิบวันภายหลังมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง เช่นว่านั้น

หมวด 2

สำนักงานศาลปกครอง

มาตรา 16 ให้มีสำนักงานศาลปกครองขึ้นเป็นนิติบุคคลมีฐานะเทียบเท่ากรม สังกัดรัฐสภา และให้มีข้าราชการตุลาการในศาลปกครองมีหน้าที่รับผิดชอบในงานราชการของศาลปกครอง คณะกรรมการตุลาการศาลปกครองและคณะอนุกรรมการและมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) รับผิดชอบในงานตุลาการ และศึกษารวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของศาลปกครอง คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง และคณะอนุกรรมการ
- (2) ดำเนินการเกี่ยวกับงานตุลาการในศาลปกครอง คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง และคณะอนุกรรมการหรือส่วนที่เกี่ยวข้องให้เรียบร้อย
- (3) ปฏิบัติตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน
- (4) ดำเนินการอื่นตามคำสั่งของศาลปกครอง คณะกรรมการตุลาการศาลปกครองและคณะอนุกรรมการ

มาตรา 17 ให้มีเลขาธิการสำนักงานศาลปกครองมีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงานและเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการตุลาการในสำนักงาน เพื่อการนี้ให้มีรองเลขาธิการคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการก็ได้

ลักษณะ 3

ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลปกครอง

หมวด 1

ข้าราชการตุลาการศาลปกครอง

มาตรา 18 ศาลปกครองสูงสุดให้มีตุลาการศาลปกครองในศาลปกครองสูงสุดในตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุด รองประธานศาลปกครองสูงสุด ตุลาการหัวหน้าคณะศาล

ปกครองสูงสุด และตุลาการศาลปกครองสูงสุด ทั้งนี้ตามจำนวนที่ประธานรัฐสภากำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง

มาตรา 19 ผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นตุลาการในศาลปกครองสูงสุดต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในทางนิติศาสตร์สาขากฎหมายมหาชน หรือมีความรู้ในทางรัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือการบริหารราชการแผ่นดิน และต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นหรือเคยเป็นกรรมการร่างกฎหมายหรือกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์มาแล้ว ไม่น้อยกว่าสองปี
- (2) รับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปีในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น
- (3) รับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือเทียบเท่า หรือตุลาการพระธรรมนูญศาลทหารสูงสุด
- (4) รับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอัยการพิเศษประจำเขตหรือเทียบเท่า
- (5) รับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือเทียบเท่า
- (6) เป็นหรือเคยเป็นอาจารย์สอนวิชากฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายปกครองหรือวิชาที่เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน ในสถาบันการศึกษาของรัฐในระดับมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

มาตรา 20 ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามในขณะดำรงตำแหน่ง ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นข้าราชการอื่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ
- (2) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ
- (3) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งในทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง สมาชิกพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(4) เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐ

(5) เป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือที่ปรึกษากฎหมายหรือดำรงตำแหน่ง

อื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายกันในทางหุ้นส่วน บริษัท หรือประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอ่างอื่นหรือประกอบ การใด ๆ อันขัดต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบที่คณะกรรมการตุลาการศาลปกครองกำหนด

มาตรา 21 การแต่งตั้งตุลาการศาลปกครองสูงสุดนั้น เมื่อคณะกรรมการตุลาการศาล ปกครองพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติและมีความเหมาะสมที่จะแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลปกครอง สูงสุดแล้วให้เสนอรายชื่อเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี และรัฐสภาตามลำดับ เมื่อได้รับความ เห็นชอบแล้ว ให้ประธานรัฐสภานำความกราบบังคมทูล เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ต่อไป

ก่อนเข้ารับหน้าที่ครั้งแรก ตุลาการศาลปกครองสูงสุดต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ ด้วยถ้อยคำตามที่ประธานศาลปกครองสูงสุดกำหนด

การแต่งตั้งตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคนใดให้ดำรงตำแหน่งประธานศาลปกครอง สูงสุดนั้น เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง คณะรัฐมนตรีและรัฐสภาตาม ลำดับแล้ว ให้ประธานรัฐสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป

การแต่งตั้งตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคนใดให้ดำรงตำแหน่งรองประธานศาลปกครอง สูงสุด และตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุดนั้น เมื่อคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองได้พิจารณา คัดเลือกแล้ว ให้ประธานรัฐสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป

วิธีการคัดเลือกตุลาการศาลปกครองสูงสุด รวมทั้งการคัดเลือกตุลาการในศาลปก กครองสูงสุดให้ดำรงตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุด รองประธานศาลปกครองสูงสุด หรือตุลาการ หัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุดของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะ กรรมการตุลาการศาลปกครองกำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

มาตรา 22 ศาลปกครองชั้นต้นแต่ละศาลให้มีตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นในตำแหน่งอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น และตุลาการศาลปกครองชั้นต้น ทั้งนี้ ตามจำนวนที่ประธานรัฐสภากำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง

มาตรา 23 ผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในทางนิติศาสตร์สาขากฎหมายมหาชน หรือมีความรู้ในทางรัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์หรือการบริหารราชการแผ่นดิน และต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (1) รับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าเจ็ดปีในตำแหน่งพนักงานผู้รับผิดชอบส่วนงานในสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- (2) รับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าเจ็ดปีในตำแหน่งพนักงานคดีปกครองในระดับที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (3) รับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาหัวหน้าศาลหรือเทียบเท่า หรือตุลาการพระธรรมนูญศาลทหารกลาง
- (4) รับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปีในตำแหน่งอัยการพิเศษประจำกรม
- (5) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองอธิบดีหรือเทียบเท่า
- (6) เป็นหรือเคยเป็นอาจารย์สอนวิชากฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายปกครอง หรือวิชาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการแผ่นดิน ในสถาบันการศึกษาของรัฐในระดับมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าหกปี

ให้นำความในมาตรา 20 มาใช้บังคับกับตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นโดยอนุโลม

มาตรา 24 การแต่งตั้งตุลาการศาลปกครองชั้นต้นนั้นเมื่อคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติและมีความเหมาะสมที่จะแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลปกครองชั้นต้นแล้ว ให้ประธานรัฐสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯแต่งตั้งต่อไป

การแต่งตั้งตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นคนใดให้ดำรงตำแหน่งอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น และตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้นนั้น เมื่อคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองได้พิจารณา คัดเลือกแล้ว ให้ประธานรัฐสภาให้ความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป ให้นำความในมาตรา 21 วรรคสองและวรรคห้า มาใช้บังคับกับการแต่งตั้งตุลาการ ในศาลปกครองชั้นต้นโดยอนุโลม

มาตรา 25 ตุลาการศาลปกครองพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- (4) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 20
- (5) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท

หรือความผิดลหุโทษ

- (6) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (7) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (8) ถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา 26
- (9) ถูกปลดออกหรือไล่ออกตามมาตรา 27

การพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง (1) (2) และ (3) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อ ทรงทราบ แต่การพ้นจากตำแหน่งกรณีอื่นให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา 26 ตุลาการศาลปกครองต้องประพฤติตนตามจรรยาบรรณแห่งการเป็นตุลาการ ศาลปกครองตามที่คณะกรรมการตุลาการศาลปกครองกำหนด

คณะกรรมการตุลาการศาลปกครองอาจมีมติให้ตุลาการศาลปกครองผู้ใดออกจากราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ แต่การให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ เหตุทุกแทนให้ทำได้เฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้

(1) เมื่อตุลาการศาลปกครองนั้นปฏิบัติหน้าที่บกพร่องในสาระสำคัญ หรือประพฤติน่าไม่สมควรตามที่กำหนดในจรรยาบรรณแห่งการเป็นตุลาการศาลปกครอง

(2) เมื่อตุลาการศาลปกครองนั้นหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการได้โดยสม่ำเสมอแต่ไม่ถึงเหตุทุพพลภาพ หรือ

(3) เมื่อปรากฏว่าตุลาการศาลปกครองนั้นขาดสัญชาติไทยหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 20 หรือต้องพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 25 (6) หรือ (7)

มาตรา 27 คณะกรรมการตุลาการศาลปกครองอาจมีมติไล่ตุลาการศาลปกครองออกได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(1) ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

(2) ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

ในกรณีตามวรรคหนึ่งถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อน ให้มีมติปลดออกโดยให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ

มาตรา 28 ในการพิจารณาให้ตุลาการศาลปกครองพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 26 หรือมาตรา 27 ให้คณะกรรมการตุลาการศาลปกครองตั้งคณะกรรมการสอบสวนประกอบด้วย ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดหรือตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นจำนวนสามคน ผู้พิพากษาจากศาลอื่นซึ่งได้รับแต่งตั้งจากศาลนั้นจำนวนหนึ่งคน และกรรมการข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนจำนวนหนึ่งคนเป็นกรรมการ เพื่อทำการสอบสวน

ในการสอบสวนให้คณะกรรมการสอบสวนมีอำนาจเรียกให้หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใดให้ข้อเท็จจริง ให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวนได้

ในระหว่างการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ถ้าคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองเห็นว่าการให้ผู้ถูกสอบสวนปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการจะมีมติให้พักราชการก็ได้

วิธีการสอบสวน สิทธิของผู้ถูกกล่าวหาและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการตุลาการศาลปกครองกำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

มาตรา 29 การแต่งตั้งตุลาการในศาลปกครองสูงสุดให้ทำการแทนในตำแหน่งที่ว่างในศาลปกครองสูงสุดหรือศาลปกครองชั้นต้น หรือการแต่งตั้งตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นให้ทำการแทนในตำแหน่งที่ว่างในศาลปกครองชั้นต้นอื่น ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจแต่งตั้งได้ แต่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้นั้นก่อน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการตุลาการศาลปกครองกำหนด โดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

มาตรา 30 ประธานศาลปกครองสูงสุดหรืออธิบดีศาลปกครองชั้นต้นหรือผู้ทำการแทน ต้องรับผิดชอบบริหารงานศาลเป็นไปโดยเรียบร้อยและให้มีอำนาจพิจารณาและพิพากษาคดีใด ๆ ของศาลนั้น และเมื่อได้ตรวจสอบสำนวนคดีแล้วให้มีอำนาจลงลายมือชื่อและทำความเห็นแย้งได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการตุลาการศาลปกครองกำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

ให้รองประธานศาลปกครองสูงสุดมีหน้าที่ตามที่ประธานศาลปกครองสูงสุดมอบหมาย ในกรณีที่ตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุดหรืออธิบดีศาลปกครองชั้นต้นว่างลง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้มีผู้ทำการแทนตามระเบียบที่คณะกรรมการตุลาการศาลปกครองกำหนด โดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

หมวด 2

ข้าราชการตุลาการ

มาตรา 31 ในศาลปกครองให้มีพนักงานคดีปกครองทำหน้าที่ตุลาการ ตามจำนวนที่จำเป็นแก่กิจการของศาลปกครอง

มาตรา 32 พนักงานคดีปกครองต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติ เช่นเดียวกับคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

มาตรา 35 เพื่อประโยชน์แก่ราชการของศาลปกครองตามพระราชบัญญัตินี้ ประธานรัฐสภา และเลขาธิการสำนักงานศาลปกครองจะขอให้นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลใช้อำนาจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน แต่งตั้งข้าราชการซึ่งสังกัดกระทรวง ทบวง กรมหนึ่งไปดำรงตำแหน่งในสำนักงานศาลปกครองโดยได้รับเงินเดือนจากกระทรวง ทบวง กรมเดิม แต่มีฐานะเสมือนเป็นข้าราชการซึ่งสังกัดสำนักงานศาลปกครองได้

การแต่งตั้งให้มาดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ต้องมีระยะเวลาครั้งหนึ่งไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และไม่เกินสามปี

ให้หน้าความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่การแต่งตั้งข้าราชการ ซึ่งสังกัดสำนักงานศาลปกครองไปดำรงตำแหน่งในกระทรวง ทบวง กรมอื่นด้วยโดยอนุโลม

มาตรา 36 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานคดีปกครองเป็นเจ้าของพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 37 ในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการตุลาการ ให้กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนสามัญมาใช้บังคับ

หมวด 3

คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง

มาตรา 38 ให้มีคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองคณะหนึ่งประกอบด้วย ประธานรัฐสภา เป็นประธานกรรมการ ประธานศาลปกครองสูงสุด ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี อธิบดีกรมตำรวจ อัยการสูงสุด และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐสภาแต่งตั้งอีกไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการโดยจํานวนนี้อย่างน้อยสามคนต้องเป็นผู้มีความรู้ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้มีประสบการณ์ในทางนิติศาสตร์ สาขากฎหมายมหาชน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐสภาแต่งตั้ง นอกจากที่กำหนดในวรรคหนึ่งแล้ว ให้แต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีประสบการณ์ในทางรัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์อีกจํานวนอย่างละหนึ่งคน

ให้เลขานุการสำนักงานศาลปกครองเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้ที่เลขานุการสำนักงานศาลปกครองมอบหมายเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา 39 กรรมการซึ่งรัฐสภาแต่งตั้งตามมาตรา 38 ให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่รวมแล้วต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

กรณีที่กรรมการซึ่งรัฐสภาแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระดังกล่าวในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา 40 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 39 กรรมการซึ่งรัฐสภาแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) เป็นคนล้มละลาย
- (4) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (5) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ

ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(6) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งในทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง สมาชิกพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(7) คณะกรรมการตุลาการศาลปกครองมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการตุลาการศาลปกครองทั้งหมดให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากการกระทำหรือมีพฤติการณ์ไม่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการตุลาการศาลปกครอง

การมีมติให้กรรมการตุลาการศาลปกครองพ้นจากตำแหน่งตาม (7) ให้กระทำเมื่อ
ประธานรัฐสภา นายกรัฐมนตรี หรือบุคคลอื่นตามที่กำหนดในระเบียบของคณะกรรมการตุลาการศาล
ปกครอง ร้องขอต่อคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในระเบียบ
ของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง

มาตรา 41 การประชุมคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองต้องมีกรรมการมาประชุม
ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการ
ตุลาการศาลปกครองคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ให้คณะกรรมการตุลาการศาลปกครองมีอำนาจออกข้อบังคับว่าด้วยการประชุมและการ
ลงมติได้

มาตรา 42 คณะกรรมการตุลาการศาลปกครองมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อ
พิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการตุลาการศาลปกครองมอบหมายก็ได้

การประชุมของคณะอนุกรรมการ ให้นำมาตรา 41 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ลักษณะ 4

วิธีพิจารณาคดีปกครอง

หมวด 1

การฟ้องคดีปกครอง

มาตรา 43 ผู้ซึ่งมีส่วนได้เสียหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้
มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้นหรือศาลปกครองสูงสุดได้ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือ
เสียหายในเรื่องใดไว้โดยเฉพาะ การฟ้องคดีปกครองในเรื่องนั้นจะกระทำได้ต่อเมื่อมีการดำเนินการ
ตามขั้นตอนและวิธีการดังกล่าวแล้ว

มาตรา 44 คำฟ้องในเรื่องดังต่อไปนี้ไม่ได้รับไว้พิจารณา

- (1) คำฟ้องเกี่ยวกับเรื่องทางนโยบายโดยตรงซึ่งรัฐบาลต้องรับผิดชอบต่อรัฐสภา
- (2) คำฟ้องเกี่ยวกับวินัยและการใช้อำนาจบังคับบัญชาทหารหรือตำรวจ
- (3) คำฟ้องเกี่ยวกับการดำเนินการของคณะกรรมการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ

ข้าราชการตุลาการ

- (4) คำฟ้องในเรื่องที่ศาลปกครองได้พิพากษาหรือมีคำสั่งเด็ดขาดแล้ว

เว้นแต่กรณีที่มีการพยายานหลักฐานใหม่ตามมาตรา 67

- (5) คำฟ้องที่ผู้ฟ้องคดีได้ละทิ้งการฟ้องคดีตามมาตรา 56
- (6) คำฟ้องที่ขาดอายุความตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา 45 คำฟ้องให้ใช้ถ้อยคำสุภาพและต้อง

- (1) มีชื่อและที่อยู่ของผู้ฟ้องคดี
- (2) ระบุเรื่องอันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี พร้อมทั้งข้อเท็จจริงหรือ

พฤติการณ์ตามสมควรเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

- (3) มีคำขอของผู้ฟ้องคดี
- (4) ลงลายมือชื่อของผู้ฟ้องคดี ถ้าเป็นการยื่นฟ้องคดีแทนผู้อื่นจะต้องแนบใบมอบฉันทะ

ให้ฟ้องคดีมาด้วย

ในกรณีที่มีผู้ประสงค์จะฟ้องคดีปกครองหลายคนในเหตุเดียวกัน อาจยื่นคำฟ้องร่วมกัน เป็นฉบับเดียวโดยจะมอบหมายให้ผู้ฟ้องคดีคนใด เป็นผู้แทนของผู้ฟ้องคดีทุกคนในการดำเนินคดีต่อไปก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ให้ถือว่าการกระทำของผู้แทนผู้ฟ้องคดีในกระบวนการพิจารณาผูกพันผู้ฟ้องคดีทุกคน เว้นแต่กระบวนการพิจารณาที่บุคคลนั้นกระทำไป เป็นที่เสื่อมเสียแก่ผู้ฟ้องคดีร่วมคนอื่น

การฟ้องคดีไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลและไม่ต้องมีนายความ แต่ในกรณีที่มีเหตุอันควร สำหรับการฟ้องคดีบางประเภทที่อยู่ในอำนาจศาลปกครองจะบังคับให้การฟ้องต้องเสียค่า

ธรรมเนียมศาลหรือต้องมีนายความเป็นผู้เรียบเรียงคำฟ้องและช่วยเหลือในการดำเนินคดีก็ได้ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ในกรณีที่บังคับให้มี นายความให้นำอำนาจหน้าที่ของนายความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 46 การฟ้องคดีที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองชั้นต้นให้ยื่นต่อศาลปกครองชั้นต้นที่ผู้ฟ้องคดีมีภูมิลำเนาหรือมีมูลคดีเกิดขึ้นในเขตศาลปกครองชั้นต้น

การฟ้องคดีที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองสูงสุดให้ยื่นต่อศาลปกครองสูงสุด

การพิจารณาคดีที่ยื่นไว้ต่อศาลปกครองใดจะต้องกระทำในศาลปกครองนั้นตามวัน เวลาทำการ เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรือจำเป็นหรือเพื่อความสะดวกของผู้ฟ้องคดี ศาลปกครองจะสั่งให้ดำเนินการพิจารณาในสถานที่อื่นหรือในวันหยุดหรือในเวลาใดก็ได้

ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นผู้ประกาศสถานที่ตั้งและวัน เวลาทำการของศาลปกครองในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 47 การฟ้องคดีต้องกระทำภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี หรือนับแต่วันที่พ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดและไม่ได้รับหนังสือชี้แจงจากหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือได้รับแต่เป็นคำชี้แจงที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่มีเหตุผล แล้วแต่กรณี เว้นแต่จะมีบทกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

การฟ้องคดีเกี่ยวกับการกระทำหรือการละเว้นการกระทำที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และสัญญาทางปกครอง ให้มีอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี

บทบัญญัติมาตรานี้มิให้ใช้บังคับกับการฟ้องคดีปกครองที่เกี่ยวกับการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะหรือสถานะของบุคคล

หมวด 2
การดำเนินคดีปกครอง

มาตรา 48 ศาลปกครองสูงสุดต้องมีตุลาการอย่างน้อยห้าคนเป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษา ศาลปกครองชั้นต้นต้องมีตุลาการอย่างน้อยสามคนเป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษา

ในกรณีที่มีเหตุอันควร ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดจะออกระเบียบกำหนดให้การพิจารณาพิพากษาคดีต้องกระทำโดยมีตุลาการศาลปกครองอีกองค์คณะหนึ่ง ตามจำนวนที่กำหนด เข้ามาร่วมในการพิจารณาพิพากษาได้

มาตรา 49 การพิจารณาพิพากษาคดีต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็ว แต่ต้องเปิดโอกาสให้ผู้ฟ้องคดี หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องมีโอกาสชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจงของตนตามควรแก่กรณี ทั้งนี้ การให้ข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการพิจารณาคดีให้ทำเป็นหนังสือเป็นประการสำคัญ

คู่ความมีสิทธิขอตรวจดูเอกสารหลักฐานที่แต่ละฝ่ายได้ยื่นไว้ในสำนวน เว้นแต่กรณีใดมีกฎหมายคุ้มครองให้ไม่ต้องเปิดเผยหรือศาลปกครองเห็นว่าจำเป็นต้องไม่เปิดเผยเพื่อการดำเนินงานของรัฐ แต่กรณีที่ไม่เปิดเผยดังกล่าวศาลปกครองจะนำมาใช้เพื่อสนับสนุนการพิจารณาพิพากษาคดีไม่ได้

มาตรา 50 เมื่อได้รับคำฟ้องให้ประธานศาลปกครองสูงสุดหรืออธิบดีศาลปกครองชั้นต้นส่งสำนวนคดีให้ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุดหรือตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น แล้วแต่กรณีเพื่อแต่งตั้งตุลาการศาลปกครองคนหนึ่งเป็นตุลาการเจ้าของสำนวนและดำเนินการสอบสวนพิจารณาคดีต่อไป

ให้ตุลาการเจ้าของสำนวนมอบหมายให้พนักงานคดีปกครองเป็นผู้ดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริงจากคำฟ้อง และคำชี้แจงของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ และรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องเสนอต่อตุลาการเจ้าของสำนวน

มาตรา 51 ในการพิจารณาคดีให้ตุลาการเจ้าของสำนวนทำหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง และเสนอความเห็นในข้อกฎหมายต่อองค์คณะพิจารณาพิพากษา ตลอดจนดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคดีนั้น

ในระหว่างการดำเนินการของตุลาการเจ้าของสำนวนตามวรรคหนึ่งให้เปิดโอกาสให้คู่ความได้ทราบถึงข้ออ้าง หรือข้อแย้งของแต่ละฝ่ายและเสนอพยานหลักฐานของฝ่ายตนเพื่อหักล้างหรือยืนยันข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายได้ตามความเหมาะสม จนกว่าตุลาการเจ้าของสำนวนจะเห็นว่าได้ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเพียงพอที่จะเสนอองค์คณะพิจารณาพิพากษาได้แล้ว

มาตรา 52 ในระหว่างการพิจารณาคดีขององค์คณะพิจารณาพิพากษาถ้าจำเป็นต้องยืนยันข้อเท็จจริงใด หรือต้องมีการสืบพยานหลักฐานเพิ่มเติม ให้ศาลปกครองจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีตามความจำเป็น

ก่อนจะมีการพิพากษาคดีต้องเปิดโอกาสให้คู่ความแถลงด้วยวาจา เพื่อสรุปความเห็นของตนต่อศาลปกครอง เว้นแต่เป็นเรื่องที่ศาลปกครองเห็นว่าสมควรพิพากษาคดีโดยไม่มีจำเป็นต้องฟังคำแถลงของคู่ความ

มาตรา 53 การนั่งพิจารณาคดีจะต้องกระทำโดยเปิดเผย เว้นแต่

(1) ในคดีเรื่องใดที่มีความจำเป็นเพื่อรักษาความเรียบร้อยในศาลปกครอง เมื่อศาลปกครองได้ขับไล่คู่กรณีฝ่ายใดออกไปเสียจากบริเวณศาลโดยที่ประพฤตินั้นไม่สมควร ศาลปกครองจะดำเนินการนั่งพิจารณาคดีต่อไปลับหลังคู่ความฝ่ายนั้นก็ได้

(2) ในคดีเรื่องใด เพื่อความเหมาะสม หรือเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ ถ้าศาลปกครองเห็นสมควรจะห้ามมิให้มีการเปิดเผยซึ่งข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ต่าง ๆ ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนแห่งคดีซึ่งปรากฏจากคำคู่ความหรือคำแถลงของคู่ความหรือคำพยานหลักฐานที่ได้สืบมาแล้ว ศาลปกครองจะมีคำสั่งดังต่อไปนี้ก็ได้

(ก) ห้ามประชาชนมิให้เข้าฟังการพิจารณาทั้งหมดหรือบางส่วนแล้วดำเนินการพิจารณาไปโดยไม่เปิดเผย หรือ

(ข) ห้ามมิให้ออกโฆษณาข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ต่าง ๆ เช่นว่านั้น

ไม่ว่าศาลปกครองจะได้มีคำสั่งตามวรรคหนึ่ง (2) หรือไม่ คำสั่งหรือคำพิพากษาชี้ขาดคดีของศาลปกครองนั้น ต้องอ่านในศาลโดยเปิดเผย และมีให้ถือว่าการออกโฆษณาทั้งหมดหรือแต่บางส่วนแห่งคำพิพากษานั้นหรือย่อเรื่องแห่งคำพิพากษา โดยเป็นกลางและถูกต้องนั้นเป็นการผิดกฎหมาย

มาตรา 54 ให้มีตุลาการศาลปกครองคนหนึ่งซึ่งไม่อยู่ในองค์คณะพิจารณาคดีนั้นทำหน้าที่เป็นผู้แถลงคดีปกครอง โดยทำคำแถลงการณ์สรุปข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย พร้อมทั้งเสนอข้อคิดเห็นของตนเกี่ยวกับแนวทางการวินิจฉัยคดีต่อองค์คณะพิจารณาพิพากษาก่อนมีคำพิพากษาคดี และให้ผู้แถลงคดีปกครองชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ในวันที่องค์คณะพิจารณาพิพากษากำหนด แต่จะอยู่ร่วมในการพิพากษาคดีไม่ได้

การให้ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดหรือตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้แถลงคดีปกครองให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

มาตรา 55 ในศาลปกครองมีอำนาจดังต่อไปนี้

(1) มีคำสั่งเรียกให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องมีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นเป็นหนังสือเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐหรือของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง

(2) มีคำสั่งเรียกให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือส่งผู้แทนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐนั้นมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำประกอบการพิจารณา

(3) มีคำสั่งเรียกให้ผู้พ้องคดีมาให้ถ้อยคำหรือนำพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณา

(4) มีคำสั่งเรียกให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดีมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณา

(5) แต่งตั้งบุคคลใดให้ไปตรวจสอบสถานที่ บุคคลหรือสิ่งอื่นใดและนำมารายงานต่อศาลเพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้

มาตรา 56 ถ้าผู้ฟ้องคดีได้รับคำสั่งจากศาลปกครองให้มาให้อุบัติหรือแสดงพยานหลักฐานแล้วไม่ดำเนินการตามคำสั่งนั้นภายในระยะเวลาที่ศาลปกครองกำหนดโดยไม่มีเหตุอันควรให้ศาลปกครองมีอำนาจสั่งให้จำหน่ายคดีนั้นเสียจากสารบบบัญชี

คดีที่ศาลปกครองได้สั่งจำหน่ายจากสารบบบัญชีตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ฟ้องคดีจะขอให้พิจารณาใหม่หรือยื่นฟ้องคดีอีกไม่ได้ เว้นแต่จะแสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาลปกครองว่าการที่ตนไม่สามารถปฏิบัติตามหนังสือของศาลปกครองได้นั้นเป็นเพราะเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุอันควร

มาตรา 57 ให้นำบทบัญญัติเรื่องละเมิดอำนาจศาลและเหตุแห่งการคัดค้านผู้พิพากษาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับกับการพิจารณาของศาลปกครองโดยอนุโลม แต่การยื่นคำคัดค้าน การพิจารณาคำคัดค้าน การสั่งให้ผู้ถูกคัดค้านงดการพิจารณาคดี และการสั่งให้ผู้อื่นเข้าปฏิบัติหน้าที่แทน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

การกระทำใด ๆ ของตุลาการศาลปกครองที่ได้กระทำไปก่อนมีการสั่งให้งดการพิจารณานั้นย่อมเป็นอันสมบูรณ์

มาตรา 58 ในขณะที่พิจารณาคดี ถ้าศาลปกครองเห็นสมควรกำหนดมาตรการหรือวิธีการใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดี ไม่ว่าจะมีความร้องขอจากผู้ฟ้องคดีหรือไม่ ให้ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวและออกคำสั่งไปยังหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติได้ตามที่เห็นสมควร แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐและปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐประกอบด้วย

ในการกำหนดมาตรการหรือวิธีการใดเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นการชั่วคราว ถ้าศาลปกครองเห็นว่าจำเป็นต้องบังคับให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดปฏิบัติตามมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวเป็นการเฉพาะตัว ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยวิธีการชั่วคราวก่อนพิพากษิตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด 3
คำพิพากษาหรือคำสั่งศาลปกครอง

มาตรา 59 การทำคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองถ้าจะต้องกระทำโดยตุลาการศาลปกครองหลายคน คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นจะต้องบังคับตามความเห็นของฝ่ายข้างมาก และถ้าตุลาการศาลปกครองคนใดมีความเห็นแย้งให้ตุลาการศาลปกครองคนนั้นทำความเห็นแย้งของตนไว้ในคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น

มาตรา 60 ในศาลปกครองสูงสุดถ้าประธานศาลปกครองสูงสุดเห็นสมควรจะให้มีการวินิจฉัยคดีใดโดยที่ประชุมใหญ่ก็ได้ หรือถ้ามีกฎหมายหรือระเบียบของตุลาการในศาลปกครองสูงสุดให้วินิจฉัยปัญหาใดหรือคดีใดโดยที่ประชุมใหญ่ ก็ให้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่

ภายใต้บังคับมาตรา 57 ที่ประชุมใหญ่นั้นให้ประกอบด้วยตุลาการในศาลปกครองสูงสุดทุกคนที่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ แต่ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนตุลาการในศาลปกครองสูงสุด และให้ประธานศาลปกครองสูงสุดหรือผู้ทำการแทนเป็นประธานที่ประชุมใหญ่

คำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก และถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 61 คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครอง ต้องระบุ

- (1) ชื่อผู้ยื่นคำฟ้อง
- (2) เหตุแห่งการฟ้องคดี
- (3) ข้อเท็จจริงของเรื่องที่ฟ้อง
- (4) เหตุผลแห่งคำวินิจฉัย
- (5) คำบังคับ
- (6) ข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษา ถ้ามี

คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองต้องลงลายมือชื่อของศาลปกครองที่พิพากษาคดีนั้น
เมื่อศาลปกครองได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งในศาลปกครองโดยเปิดเผยในวันใดแล้ว
ให้ถือว่าวันนั้นเป็นวันที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ในการนี้ให้ศาลปกครองแจ้งให้คู่ความทราบ
กำหนดวันอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่ง เป็นการล่วงหน้าตามสมควรด้วย

ให้สำนักงานศาลปกครองพิมพ์เผยแพร่คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองและคำ
แถลงการณ์ของผู้แถลงคดีปกครอง เว้นแต่ส่วนใดของคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองหรือคำ
แถลงการณ์ของผู้แถลงคดีปกครองที่เป็นความลับอันเกี่ยวกับความปลอดภัยของประเทศหรือประโยชน์
ส่วนรวมจะแยกส่วนออกไว้โดยจะเปิดเผยเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องและไม่นำออกพิมพ์เผยแพร่ก็ได้

มาตรา 62 ภายใต้บังคับบทบัญญัติว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาใหม่ คำพิพากษา
ใด ๆ ให้ถือว่าผูกพันคู่ความในกระบวนการพิจารณาของศาลนับแต่วันที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งจนถึงวันที่
คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นเปลี่ยนแปลง แก้ไข กลับ หรือยกเลิก ถ้าหากมี

คำพิพากษาหรือคำสั่งใด ๆ ให้มีผลผูกพันบุคคลภายนอกได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(1) ในคำพิพากษาให้บุคคลใดออกไปจากสถานที่ใดให้ใช้บังคับตลอดถึงวงศ์ญาติหรือ
บริวารของผู้นั้นที่อยู่ในสถานที่นั้นด้วย เว้นแต่ผู้นั้นจะพิสูจน์ได้ว่าตนมีสิทธิพิเศษอื่น

(2) ถ้าบุคคลใดได้เข้าเป็นผู้ค้าประกันในศาลเมื่อการดำเนินการใด ๆ ตามคำพิพากษา
หรือคำสั่งให้คำพิพากษาหรือคำสั่งใช้บังคับแก่การประกันนั้นได้โดยไม่ต้องฟ้องผู้ค้า
ประกันใหม่

(3) คำพิพากษาหรือคำสั่งเกี่ยวกับสถานะหรือความสามารถของบุคคล
หรือนิติบุคคล บุคคลภายนอกจะยกขึ้นอ้างอิงหรือใช้ยันกับบุคคลภายนอกก็ได้

(4) คำพิพากษาหรือคำสั่งที่เกี่ยวกับสิทธิแห่งทรัพย์สินใด ๆ คู่ความที่
เกี่ยวข้องอาจอ้างกับบุคคลภายนอกได้ เว้นแต่บุคคลภายนอกจะมีสิทธิดีกว่า

มาตรา 63 ในการพิพากษาคดี ศาลปกครองมีอำนาจออกคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(1) สั่งให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลกำหนด ในกรณีที่มีการฟ้องว่าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(ก) ละเลยต่อหน้าที่ หรือ

(ข) ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร

(2) สั่งให้เพิกถอนคำสั่งหรือกฎหรือการกระทำที่เกี่ยวข้องทั้งหมดหรือบางส่วน

ในกรณีที่มีการฟ้องว่าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(ก) กระทำการโดยปราศจากอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่

(ข) กระทำการโดยไม่ถูกต้องตามแบบ ขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการนั้น

(ค) กระทำการโดยไม่สุจริตหรือใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ หรือ

(ง) กระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(3) สั่งให้ใช้เงินหรือให้ส่งมอบทรัพย์สินหรือให้กระทำการหรืองดเว้น

กระทำการ โดยจะกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขอื่น ๆ ไว้ด้วยก็ได้ ในกรณีที่มีการฟ้องขอให้ชดเชยค่าสินไหมทดแทนหรือส่งมอบทรัพย์สินหรือกระทำการหรืองดเว้นกระทำการอย่างใด

ในกรณีมีคำสั่งบังคับตามวรรคหนึ่ง (1) หรือ (3) ให้ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดค่าปรับเป็นรายวันไม่เกินวันละสามหมื่นบาทสำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนจนกว่าจะได้ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น

ในการมีคำสั่งบังคับตามวรรคหนึ่ง (2) ศาลปกครองมีอำนาจระบุว่าจะให้มียกย่อนหลังหรือไม่ยกย่อนหลังหรือมีผลไปในอนาคตไปถึงขณะใดขณะหนึ่งตามที่กำหนดได้ หรือจะกำหนดให้มีเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ ทั้งนี้ตามความเป็นธรรมแห่งกรณี

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนกฎ ให้มีการประกาศผลแห่งคำพิพากษาดังกล่าวตามความเหมาะสมในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำสั่งให้ผู้ชำระ เงินตามข้อผูกพันหรือความรับผิดชอบ
หรือชำระค่าปรับตามวรรคสอง ถ้าผู้ยื่นไม่ชำระ ศาลปกครองอาจมีคำสั่งให้มีการบังคับคดีแก่ทรัพย์สิน
ของบุคคลนั้นได้และให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้
บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 64 ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาล
ปกครองสูงสุดมีอำนาจออกระเบียบโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดการใด ๆ อันเกี่ยวกับการ
ดำเนินกระบวนการพิจารณาและพิพากษาคดีของศาลปกครองได้

มาตรา 65 คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นนั้น ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครอง
สูงสุดในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง

มาตรา 66 คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองใดถ้ามิได้อุทธรณ์ภายในกำหนดเวลา
อุทธรณ์ ให้ถือว่าเป็นที่สุดตั้งแต่วันที่ได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นต้นไป

มาตรา 67 คำพิพากษาหรือคำสั่งศาลปกครองซึ่งถึงที่สุดแล้ว ผู้ฟ้องคดีอาจขอให้พิจารณา
ใหม่อีกครั้งหนึ่งได้ภายในเวลาห้าปีนับแต่วันที่คำพิพากษาหรือคำสั่ง แต่ต้องพิสูจน์ให้เป็นที่พอใจแก่ศาล
ปกครองว่าได้มีการพบพยานหลักฐานใหม่อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในคำพิพากษาหรือ
คำสั่งของศาลปกครองนั้นเปลี่ยนไป

บทเฉพาะกาล

มาตรา 68 การแต่งตั้งตุลาการในศาลปกครองสูงสุดครั้งแรกเมื่อพระราชบัญญัตินี้
ใช้บังคับจะพิจารณาแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีก็ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งได้ไม่เกินห้าปีนับแต่วัน
ที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นตุลาการในศาลปกครองสูงสุดตามวรรคหนึ่ง เป็นผู้ที่ได้รับหรือ มีสิทธิได้รับบำนาญปกติแล้วในขณะที่แต่งตั้ง ให้คงบำนาญในระหว่างนั้น และเมื่อผู้ได้รับแต่งตั้งพ้นจาก ตำแหน่งตุลาการในศาลปกครองสูงสุดเมื่อใด ให้ผู้นั้นได้รับบำนาญเท่าจำนวนเดิมในขณะที่ได้รับแต่งตั้ง *P-3X เว้นแต่มีกฎหมายปรับอัตราบำนาญสูงขึ้นก็ให้ผู้นั้นได้รับไปตามนั้น

มาตรา 69 การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิครั้งแรกตามมาตรา 38 เมื่อพระราชบัญญัติ นี้ใช้บังคับแล้วให้ประธานรัฐสภาเสนอรายชื่อบุคคลผู้มีคุณสมบัติและมีความเหมาะสมเป็นกรรมการ ตุลาการศาลปกครองตามพระราชบัญญัตินี้ต่อรัฐสภา เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯแต่งตั้ง ในการนี้ให้เสนอรายชื่อบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งประธาน ศาลปกครองสูงสุดไปพร้อมกันด้วย ทั้งนี้ให้ประธานรัฐสภาดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน

มาตรา 70 เมื่อได้มีการแต่งตั้งกรรมการตุลาการศาลปกครองและประธานศาลปกครอง สูงสุดตามมาตรา 69 แล้ว ให้ประธานรัฐสภาประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดวันเปิดทำการศาล ปกครอง

เมื่อมีประกาศวันเปิดทำการศาลตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เรื่องร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการ วินิจฉัยร้องทุกข์ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โอนไปเป็นคดีของศาลปกครอง และให้ศาลปกครอง มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่โอนมาดังกล่าวตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำสั่งไม่รับเรื่องร้องทุกข์ที่โอนมาตามวรรคสองไว้พิจารณาเพราะ เหตุที่ไม่อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจของศาลอื่นและ อาศัยความครบกำหนดไปแล้วหรือจะครบกำหนดก่อนหกสิบวันนับแต่วันที่มิคำสั่งของศาลปกครอง ให้ ขยายอายุความออกไปจนถึงหกสิบวันภายหลังมีคำสั่ง เช่นว่านั้น

มาตรา 71 บรรดาคดีที่ได้ยื่นฟ้องหรืออยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลอื่นอยู่แล้ว ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และมีลักษณะเป็นคดีปกครองตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ศาลนั้นดำเนิน กระบวนพิจารณาและพิพากษาคดีดังกล่าวต่อไปได้จนคดีนั้นถึงที่สุด โดยให้ถือว่าคดีนั้นมีใช้คดีปกครอง ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 72 ในระหว่างที่ศาลปกครองจังหวัดยังมีได้เปิดทำการในท้องที่ใด ให้ศาลปกครองกรุงเทพมหานครมีเขตอำนาจในท้องที่นั้นด้วย

มาตรา 73 การแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงานศาลปกครอง มีให้ในวรรคสอง และวรรคสามของมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบปฏิบัติราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. 2518 มาใช้บังคับ

การแบ่งส่วนราชการภายในของส่วนราชการของสำนักงานศาลปกครอง ให้ทำเป็นประกาศรัฐสภาด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง

ให้คณะกรรมการตุลาการศาลปกครองเป็นผู้พิจารณาแบ่งส่วนราชการภายใน กำหนดอำนาจหน้าที่และจัดอัตรากำลังของส่วนราชการดังกล่าวด้วย

ประกาศรัฐสภาตามวรรคสอง ให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

.....
.....

สำเนา

เลขรับ ๕๕๓๔/๒๕๔๐ วันที่ ๔ ก.ค. ๒๕๔๐

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๑๑๓/๓๕๔๒

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๔ กรกฎาคม ๒๕๔๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๐๘/๕๕๓๓

ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๔๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาร่างพระราชบัญญัติที่นายกรัฐมนตรีลงนามรับรองแล้ว รวม ๒ ฉบับ

ตามที่ส่งสำเนาร่างพระราชบัญญัติ ตามบัญชีท้ายหนังสือนี้ รวม ๒ ฉบับ

ไปให้นายกรัฐมนตรีลงนามรับรอง เนื่องจากเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน นั้น

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้นำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีพิจารณา และ

ลงนามรับรองในร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) บุญชง วิสมหมาย

(นายบุญชง วิสมหมาย)

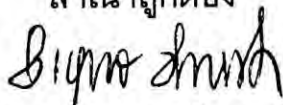
เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

สำนักประสานงานการเมือง

โทร. ๒๘๑-๑๘๓๔

โทรสาร ๒๘๑-๔๓๒๓

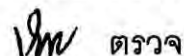
สำเนาถูกต้อง

(นายประยุทธ์ อักษรมัต)

หัวหน้าฝ่ายระเบียบวาระ กองการประชุม

มนชัย พิมพ์

ตรวจ

บัญชีร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีศาลปกครอง พ.ศ.
ผู้เสนอ ร้อยโท กุเทพ ไสกระจำง กับคณะ
๒. ร่างพระราชบัญญัติผู้ตรวจการรัฐสภา พ.ศ.
ผู้เสนอ ร้อยโท กุเทพ ไสกระจำง กับคณะ

(สำเนา)

เลขรับ ๖๑/๒๕๔๐ วันที่ ๒๖ มิ.ย. ๒๕๔๐

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

๒๖ เมษายน ๒๕๔๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล

ข้าพเจ้าขอเสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีศาลปกครอง พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล มาเพื่อโปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา และหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรดนำเสนอวุฒิสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ร้อยโท กุเทพ ไสกระจำง ผู้เสนอ

(กุเทพ ไสกระจำง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคความหวังใหม่

(ลงชื่อ) ชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) วิรัตน์ ตยวงคนนท์ ผู้เสนอ

(นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ)

(นายวิรัตน์ ตยวงคนนท์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคความหวังใหม่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคความหวังใหม่

(ลงชื่อ) มยุรา อรุณนทร์ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) เปรมศักดิ์ เพียยุระ ผู้เสนอ

(นางมยุรา อรุณนทร์)

(นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคความหวังใหม่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคความหวังใหม่

(ลงชื่อ) วัชรินทร์ ศรีธำพร ผู้เสนอ (ลงชื่อ) ภูมิ สาระผล ผู้เสนอ

(นายวัชรินทร์ ศรีธำพร)

(นายภูมิ สาระผล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคความหวังใหม่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคความหวังใหม่

(โปรดพลิก)

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

พรรคความหวังใหม่ได้พิจารณาแล้ว มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวได้

(ลงชื่อ) เสนาะ เทียนทอง
(นายเสนาะ เทียนทอง)
เลขาธิการพรรคความหวังใหม่

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคร่วม (ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและ
วิธีพิจารณาคดีศาลปกครอง พ.ศ.)

๑. พันตำรวจโท ไหวพจน์ อารมณ์รัตน์	๒. ร้อยตรี นกุล ธนิกุล
๓. นายอารีเพ็ญ อุตกรสินธุ์	๔. นายประยุทธ นิจนานิชย์
๕. นายเด่น ทัศะมีนา	๖. นายทวี สุภธีระ
๗. นายมานะ คุสกุล	๘. นายสมบูรณ์ วันไชยธนวงศ์
๙. นายเจริญ จรรย์โกมล	๑๐. นายพิชาญ พิบูลย์วัฒนวงษ์
๑๑. นายไพศาล ยิ่งสมาน	๑๒. นายปัญญา จินตะเวช
๑๓. นายเจี๋ย กักพล	๑๔. นายทวีวัฒน์ ฤทธิฤาชัย
๑๕. นายธีระชัย เตียวเจริญโสภา	๑๖. นายศุภสิทธิ์ เตชะตานนท์
๑๗. นายเงิน ไชยศิวิมมงคล	๑๘. นายพิทักษ์ ศรีตะบุตร
๑๘. นายไพจิต ศรีวรขาน	๒๐. นายอำนวย คลังผา
๒๑. นายสุพล พองงาม	๒๒. นายวิชัย ชัยจิตวัฒนชกุล
๒๓. ว่าที่พันตรี สรชาติ สุวรรณพรหม	๒๔. นายบวร ภูจรีต

สำเนาถูกต้อง

(นายประยุทธ อักษรมัต)

หัวหน้าฝ่ายระเบียบวาระ กองการประชุม

มนชัย พิมพ์

๒๓๓๕. ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๑๘๕, ๑๘๕ ทวิ และ ๑๘๕ ตริ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ บัญญัติให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครอง
ประกอบกับความจำเป็นที่ต้องมีศาลปกครองเพื่อพิพาทภาคีที่มีข้อพิพาททางกฎหมายปกครอง ซึ่ง
เกี่ยวกับการกระทำหรือการละเว้นการกระทำที่หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องปฏิบัติ
หรือต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ อันเป็นเรื่องละเมิดทางปกครอง หรือเกี่ยวกับสัญญาทาง
ปกครอง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

รับรอง

ร่าง

พลเอก

พระราชบัญญัติ

(ชวลิต ยงใจยุทธ)

จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

นายกรัฐมนตรี

พ.ศ.

๓๐ มิถุนายน 254๐

.....
.....
.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

.....

.....

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า "พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ."

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

"หน่วยงานของรัฐ" หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ กิจการอื่นของรัฐ และให้รวมถึงหน่วยงานที่ใช้หรือได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจใด ๆ ในการออกกฎหรือคำสั่งให้บุคคลทั่วไปต้องปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติภารกิจใด ๆ

"เจ้าหน้าที่ของรัฐ" หมายความว่า

(1) ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง และผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ และ

(2) คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท และคณะกรรมการซึ่งมีกฎหมายให้อำนาจในการออกยก คำสั่ง หรือมติใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อประชาชนทั่วไป เจ้าหน้าที่ของรัฐตาม (1)

"ตุลาการศาลปกครอง" หมายความว่า ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด และตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น

"คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ" หมายความว่า องค์การที่รัฐธรรมนูญจัดตั้งขึ้น เพื่อให้มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาตามรัฐธรรมนูญหรือการตีความรัฐธรรมนูญ

"ก.ส.ป." หมายความว่า คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง

"คู่กรณี" หมายความว่า ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดี หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับคดี

"กฎ" หมายความว่า กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ ข้อบังคับ หรือบทบัญญัติในรูปแบบใดที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป โดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่บุคคลใดเป็นการเฉพาะ

"สัญญาทางปกครอง" หมายความว่า สัญญาที่คู่สัญญาอย่างน้อยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ และมีลักษณะเป็นสัญญาสัมปทาน สัญญาที่ให้คู่สัญญาเข้าดำเนินการบริการสาธารณะ สัญญาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดให้มีสิ่งที่เป็นสาธารณูปโภค หรือสัญญาที่มีกฎหมายกำหนดให้ฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

มาตรา 4 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา 5 บรรดาระเบียบหรือข้อบังคับที่ออกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดหรือที่ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดต้องให้ความเห็นชอบนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด 1

การจัดตั้งและ เขตอำนาจศาลปกครอง

มาตรา 6 ศาลปกครองแบ่งออกเป็นสองชั้น คือ

- (1) ศาลปกครองสูงสุด
- (2) ศาลปกครองชั้นต้น ได้แก่
 - (ก) ศาลปกครองกรุงเทพมหานคร
 - (ข) ศาลปกครองภูมิภาค

มาตรา 7 ให้จัดตั้งศาลปกครองสูงสุดชั้นในกรุงเทพมหานครหรือในจังหวัดใกล้เคียง

ให้จัดตั้งศาลปกครองกรุงเทพมหานครชั้นในกรุงเทพมหานครหรือในจังหวัดใกล้เคียง โดยมีเขตตลอดท้องที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดชัยนาท จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดลพบุรี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดสระบุรี จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดอ่างทอง และจังหวัดอุทัยธานี

ในระหว่างที่ศาลปกครองภูมิภาคยังมีได้เปิดทำการในท้องที่ใด ให้ศาลปกครองกรุงเทพมหานครมีเขตอำนาจในท้องที่นั้นด้วย

บรรดาคดีที่เกิดขึ้นนอกเขตศาลปกครองกรุงเทพมหานครตามวรรคสอง และวรรคสาม จะยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกรุงเทพมหานครก็ได้ ทั้งนี้ ให้อยู่ในดุลพินิจของศาลนั้นที่จะไม่รับพิจารณาพิพากษาคดีที่ยื่นฟ้องเช่นนั้นได้ เว้นแต่คดีที่โอนมาตามหลักเกณฑ์ของการพิจารณาคดีปกครอง

การจัดตั้งและการกำหนดเขตของศาลปกครองภูมิภาค ให้กระทำโดยพระราชบัญญัติ โดยจะกำหนดให้เขตอำนาจศาลปกครองภูมิภาคครอบคลุมเขตการปกครองหลายจังหวัดก็ได้

ศาลปกครองจะเปิดทำการเมื่อใดให้นายกรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดวันเปิดทำการของศาลปกครอง

มาตรา 8 คดีปกครองที่อยู่ในอำนาจศาลปกครองได้แก่

(1) คดีเกี่ยวกับการขอให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่งที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เนื่องจากการออกกฎหรือคำสั่งนั้นกระทำโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่หรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือกระทำโดยไม่ถูกต้องตามแบบ ขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการออกกฎหรือคำสั่งนั้น หรือกระทำโดยไม่สุจริต หรือมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติ หรือใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ หรือมีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น หรือสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควร

(2) คดีเกี่ยวกับการขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ เนื่องจากหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร

(3) คดีเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

(4) คดีเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

(5) คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในอำนาจศาลปกครอง
เรื่องดังต่อไปนี้ไม่อยู่ในอำนาจศาลปกครอง

(1) การโต้แย้งเรื่องที่เป็นนโยบายโดยตรงที่คณะรัฐมนตรีต้องรับผิดชอบ
ต่อรัฐสภา

(2) การดำเนินการเกี่ยวกับวินัยทหารและการใช้อำนาจบังคับบัญชา
ทหาร

(3) การดำเนินการของคณะกรรมการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วย
ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

มาตรา 9 ศาลปกครองชั้นต้นมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อยู่ใน
อำนาจศาลปกครอง เว้นแต่คดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด

มาตรา 10 . นอกจากจะมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นแล้ว ให้ศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีดังต่อไปนี้ด้วย

- (1) คดีที่อุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทตามที่ ก. ศป. กำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมในเขตตุลาการในศาลปกครองสูงสุด
- (2) คดีปกครองที่เกี่ยวกับกฎหรือคำสั่งที่ออกโดยคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี
- (3) คดีที่มีกฎหมายกำหนดไว้ให้อยู่ในอำนาจศาลปกครองสูงสุด

มาตรา 11 บรรดาคดีที่อยู่ในอำนาจศาลปกครอง ศาลอื่นใดจะรับไว้พิจารณาไม่ได้

มาตรา 12 ในกรณีที่มีการฟ้องคดีต่อศาลอื่นที่มีใช้ศาลปกครองก่อนมีคำพิพากษา ถ้าศาลนั้นเห็นว่าคดีนั้นหรือประเด็นใดในคดีนั้นอยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง ให้รอการพิจารณาไว้ชั่วคราวและส่งกรณีดังกล่าวให้ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณา ในการนี้ให้ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาทำความเข้าใจเห็นเสนอต่อศาลปกครองสูงสุด ถ้าศาลปกครองสูงสุดเห็นว่ากรณีดังกล่าวอยู่ในเขตอำนาจของศาลที่ส่งกรณีนั้นมาให้ดำเนินการส่งเรื่องให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย

ในกรณีที่มีการฟ้องคดีต่อศาลอื่นที่มีใช้ศาลปกครอง ก่อนคดีถึงที่สุด เมื่อคู่กรณีร้องว่าคดีนั้นหรือประเด็นใดในคดีนั้นอยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง ถ้าศาลนั้นมีคำสั่งว่ากรณีดังกล่าวอยู่ในเขตอำนาจของศาลนั้น ให้คู่กรณีมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลปกครองชั้นต้นภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลนั้นมีคำสั่ง ในการนี้ ให้ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาทำความเข้าใจเห็นเสนอต่อศาลปกครองสูงสุด ถ้าศาลปกครองสูงสุดเห็นว่ากรณีดังกล่าวอยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง ให้ดำเนินการส่งเรื่องให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย

มาตรา 13 ในกรณีที่มีการฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้น ก่อนมีคำพิพากษา ถ้าศาลปกครองชั้นต้นเห็นว่าคดีนั้นหรือประเด็นใดในคดีนั้นอยู่ในเขตอำนาจศาลอื่นที่มีศาลปกครอง ให้รอการพิจารณาไว้ชั่วคราวและส่งกรณีดังกล่าวไว้ศาลอื่นพิจารณาต่อไป ถ้าศาลอื่นดังกล่าวเห็นว่าคดีหรือประเด็นนั้นไม่อยู่ในเขตอำนาจของศาลนั้น ให้ดำเนินการส่งเรื่องให้คณะกรรมการรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย

ในกรณีที่มีการฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้น ก่อนคดีถึงที่สุด เมื่อคู่กรณีร้องว่าคดีนั้นหรือประเด็นใดในคดีนั้นอยู่ในเขตอำนาจศาลอื่นที่มีศาลปกครอง ถ้าศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งว่ากรณีดังกล่าวอยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครอง ให้คู่กรณีมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นของศาลอื่นดังกล่าวภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่ง เพื่อดำเนินการให้มีการพิจารณาต่อไป ถ้าศาลอื่นดังกล่าวเห็นว่าคดีหรือประเด็นนั้นอยู่ในเขตอำนาจของศาลนั้น ให้ดำเนินการส่งเรื่องให้คณะกรรมการรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่การพิจารณาคดีในศาลปกครองสูงสุดด้วยโดยอนุโลม

มาตรา 14 ในกรณีที่มีเหตุอันต้องฟ้องคดีใดใหม่ต่อศาลที่มีเขตอำนาจอันเนื่องจากการดำเนินการตามมาตรา 12 หรือมาตรา 13 ถ้าอายุความหรือกำหนดเวลาการฟ้องคดีครบกำหนดไปแล้วในระหว่างการพิจารณา หรือจะครบกำหนดก่อนหกสิบวันนับแต่วันที่คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นถึงที่สุด ให้ขยายอายุความหรือกำหนดเวลาการฟ้องคดีออกไปจนถึงหกสิบวันภายหลังมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง เช่นว่านั้น

หมวด 2

ตุลาการศาลปกครอง

มาตรา 15 ในศาลปกครองสูงสุด ให้มีตำแหน่งตุลาการศาลปกครองดังต่อไปนี้

- (1) ประธานศาลปกครองสูงสุด

- (2) รองประธานศาลปกครองสูงสุด
- (3) ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด
- (4) ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ทั้งนี้ ตามจำนวนที่ ก.ศป. กำหนดโดยความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรี

มาตรา 16 ผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นตุลาการในศาลปกครองสูงสุดต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี
- (3) มีความเชี่ยวชาญในทางนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือการบริหารราชการแผ่นดิน ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ศป. กำหนด และ
 - (4) มีคุณสมบัติอื่นอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้
 - (ก) เป็นหรือเคยเป็นกรรมการร่างกฎหมาย กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์หรือกรรมการกฤษฎีกามาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี
 - (ข) ับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปีในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น
 - (ค) ับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปีในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือเทียบเท่าหรือตุลาการพระธรรมนูญศาลทหารสูงสุด
 - (ง) ับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปีในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอัยการพิเศษประจำเขตหรือเทียบเท่า
 - (จ) ับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปีในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือเทียบเท่า
 - (ฉ) เป็นหรือเคยเป็นผู้สอนวิชากฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายปกครอง หรือวิชาที่เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์มาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี

มาตรา 17 ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม
ในขณะดำรงตำแหน่ง ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นข้าราชการอื่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ
- (2) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ
- (3) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งในทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหาร
ท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง
สมาชิกพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(4) เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจ

(5) เป็นกรรมการในหน่วยงานของรัฐ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจาก

ก.ศป.

(6) เป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือที่ปรึกษากฎหมายหรือดำรงตำแหน่ง
อื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายกันในห้างหุ้นส่วนบริษัท หรือประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอย่างอื่น
หรือประกอบกิจการใด ๆ อันขัดต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบที่ ก.ศป. กำหนด

มาตรา 18 ให้ ก.ศป. พิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติตาม
มาตรา 16 และมีความเหมาะสมที่จะแต่งตั้งเป็นตุลาการในศาลปกครองสูงสุด
แล้วให้เสนอรายชื่อต่อนายกรัฐมนตรี และให้นายกรัฐมนตรีนำรายชื่อดังกล่าวเสนอ
ขอความเห็นชอบต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ตามลำดับ ภายในสิบห้าวันนับแต่
วันที่ได้รับรายชื่อ เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูล
เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ให้ ก.ศป. พิจารณาคัดเลือกตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคนหนึ่งเป็น
ประธานศาลปกครองสูงสุด แล้วให้เสนอรายชื่อต่อนายกรัฐมนตรี และให้นายกรัฐมนตรี
นำรายชื่อดังกล่าวเสนอขอความเห็นชอบต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ตามลำดับ
ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับรายชื่อ เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้นายกรัฐมนตรี
นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป

ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีเห็นว่าผู้ได้รับการเสนอชื่อรายใดตามวรรคหนึ่ง หรือผู้ได้รับการเสนอรายชื่อตามวรรคสองไม่เหมาะสม นายกรัฐมนตรีจะแสดงเหตุผล และขอให้ ก.ศป. พิจารณาทบทวนก็ได้ แต่ถ้า ก.ศป. ยืนยัน นายกรัฐมนตรีต้อง ดำเนินการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการยืนยัน

การแต่งตั้งตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคนใดให้ดำรงตำแหน่ง รองประธานศาลปกครองสูงสุดและตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด ให้ ก.ศป. พิจารณาคัดเลือกโดยได้รับความยินยอมจากผู้นั้น แล้วให้นายกรัฐมนตรี นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป

วิธีการคัดเลือกประธานศาลปกครองสูงสุด รองประธานศาลปกครอง สูงสุด ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด และตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ศป. กำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการ ในศาลปกครองสูงสุด

มาตรา 19 ผู้ซึ่งได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตุลาการ ศาลปกครองผู้ใดมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 17 อยู่ในวันที่ได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ต้องดำเนินการให้ถูกต้องภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และก่อน ดำเนินการแก้ไขดังกล่าวจะปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ มิได้

มาตรา 20 ในศาลปกครองชั้นต้นแต่ละศาล ให้มีตำแหน่งตุลาการ ศาลปกครอง ดังต่อไปนี้

- (1) อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น
- (2) รองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น
- (3) ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น
- (4) ตุลาการศาลปกครองชั้นต้น

ทั้งนี้ ตามจำนวนที่ ก.ศป. กำหนดโดยความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรี

มาตรา 21 ผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี
- (3) มีความเชี่ยวชาญในทางนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือการบริหารราชการแผ่นดิน ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ศป. กำหนด และ
 - (4) ต้องมีคุณสมบัติอื่นอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้
 - (ก) รับราชการหรือเคยรับราชการเป็นพนักงานผู้รับผิดชอบสำนวนในสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี
 - (ข) รับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในตำแหน่งพนักงานคดีปกครองในระดับที่ ก.ศป. กำหนด
 - (ค) รับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาหัวหน้าศาลหรือเทียบเท่า หรือตุลาการพระธรรมนูญศาลทหารกลาง
 - (ง) รับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในตำแหน่งอัยการพิเศษประจำกรม
 - (จ) รับราชการหรือเคยรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองอธิบดีหรือเทียบเท่า
 - (ฉ) เป็นหรือเคยเป็นผู้สอนวิชากฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายปกครอง หรือวิชาที่เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์มาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

ให้นำความในมาตรา 17 มาใช้บังคับแก่ตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นโดยอนุโลม

มาตรา 22 ให้ ก.ศป. พิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติและมีความเหมาะสมที่จะแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลปกครองชั้นต้น แล้วให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป

ให้ ก.ศป. พิจารณาคัดเลือกตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นโดยได้รับความยินยอมจากผู้นั้น เพื่อดำรงตำแหน่งอธิบดีศาลปกครองชั้นต้นและตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น แล้วให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ให้นำความในมาตรา 18 วรรคห้า มาใช้บังคับแก่การแต่งตั้งตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นโดยอนุโลม

มาตรา 23 ก่อนเข้ารับหน้าที่ตุลาการศาลปกครองครั้งแรก ตุลาการศาลปกครองต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ด้วยถ้อยคำดังต่อไปนี้

"ข้าพระพุทธเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอดถวายสัตย์ปฏิญาณว่า ข้าพระพุทธเจ้า จะเกิดทุนและจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โดยปราศจากอคติทั้งมวล เพื่อให้เกิดความยุติธรรมและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมของปวงชนชาวไทย ทั้งจะสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ"

มาตรา 24 ตุลาการศาลปกครองพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- (4) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 17
- (5) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก
- (6) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (7) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือมีกายหรือจิตใจไม่เหมาะสมที่จะเป็นตุลาการศาลปกครอง หรือเป็นโรคที่ระบุไว้ในกฎกระทรวง

(8) ถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา 25

(9) ถูกไล่ออกตามมาตรา 26

การพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง (1) (2) และ (3) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ แต่การพ้นจากตำแหน่งกรณีอื่นให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา 25 ตุลาการศาลปกครองต้องประพฤติตนตามจรรยาบรรณแห่งการเป็นตุลาการศาลปกครองตามที่ ก.ศป. กำหนด

ก.ศป. อาจมีมติให้ตุลาการศาลปกครองผู้ใดออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ แต่การให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ เหตุทดแทนให้ทำได้เฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้

(1) ปฏิบัติหน้าที่บกพร่องอย่างร้ายแรงหรือประพฤติตนไม่สมควรตามที่กำหนดในจรรยาบรรณแห่งการเป็นตุลาการศาลปกครอง

(2) หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือ เจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการได้โดยสม่ำเสมอแต่ไม่ถึงเหตุทุพพลภาพ

(3) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 16 หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 17 หรือต้องพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 24 (6) หรือ (7)

มาตรา 26 ก.ศป. อาจมีมติไล่ออกตุลาการศาลปกครองออกได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(1) ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

(2) ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามที่กำหนดในจรรยาบรรณแห่งการเป็นตุลาการศาลปกครอง

มาตรา 27 ในการพิจารณาให้ตุลาการศาลปกครองพ้นจากตำแหน่ง ตามมาตรา 25 หรือมาตรา 26 ให้ ก.ศป. ตั้งคณะกรรมการสอบสวนประกอบด้วย ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดหรือตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นจำนวนสามคน และ กรรมการข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับ แต่งตั้งจากคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ เพื่อทำการ สอบสวน

ในการสอบสวนให้คณะกรรมการสอบสวนมีอำนาจเรียกให้หน่วยงาน ของรัฐหรือบุคคลใดให้ข้อเท็จจริง ให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เรื่องที่สอบสวนได้

ในระหว่างการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ถ้า ก.ศป. เห็นว่าการให้ ผู้ถูกสอบสวนปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการจะมีมติให้พักราชการก็ได้
วิธีการสอบสวนและสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาและบุคคลที่เกี่ยวข้องให้เป็นไป ตามระเบียบที่ ก.ศป. กำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาล ปกครองสูงสุด

มาตรา 28 การย้ายตุลาการศาลปกครองผู้ใดไปแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งอื่นในศาลปกครองเดียวกันหรือการแต่งตั้งให้ตุลาการศาลปกครองทำการแทน ในตำแหน่งที่ว่าง ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจแต่งตั้งได้ แต่ต้องได้รับความ ยินยอมจากผู้นั้นและได้รับความเห็นชอบจาก ก.ศป. ตามระเบียบที่ ก.ศป. กำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

มาตรา 29 ประธานและรองประธานศาลปกครองสูงสุดหรืออธิบดี และรองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้นมีอำนาจนั่งพิจารณาและพิพากษาคดีใด ๆ ของศาลนั้น และในกรณีจำเป็นเมื่อได้ฟังคำชี้แจงด้วยวาจาตามมาตรา 50 และได้ตรวจสอบสำนวนคดี แล้วให้มีอำนาจลงลายมือชื่อ เป็นองค์คณะในการพิพากษาคดีได้ สำหรับการพิจารณา พิพากษาในศาลปกครองชั้นต้นให้ทำความเห็นแย้งได้ด้วย ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ ก.ศป. กำหนด โดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

ประธานศาลปกครองสูงสุดต้องรับผิดชอบในทางศาลเป็นไปโดยเรียบร้อย โดยมีรองประธานศาลปกครองสูงสุดช่วยปฏิบัติหน้าที่ตามที่ประธานศาลปกครองสูงสุดมอบหมาย

อธิบดีศาลปกครองชั้นต้นต้องรับผิดชอบในทางศาลเป็นไปโดยเรียบร้อย โดยมีรองอธิบดีช่วยปฏิบัติหน้าที่ตามที่อธิบดีศาลปกครองชั้นต้นมอบหมาย

ในกรณีที่ตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุดหรืออธิบดีศาลปกครองชั้นต้นว่างลง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานศาลปกครองสูงสุดหรือรองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น หรือตุลาการศาลปกครองอื่น แล้วแต่กรณี ปฏิบัติหน้าที่แทน ตามระเบียบที่ ก.ศป. กำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนย่อมมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา 30 ให้ตุลาการศาลปกครองมีสิทธิได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น ดังต่อไปนี้

(1) เงินเดือน ซึ่งต้องกำหนดสำหรับตุลาการศาลปกครองแต่ละตำแหน่งเป็นอัตราเดียว ตามอัตราที่กฎหมายกำหนด และตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(ก) เมื่อเริ่มต้นปีงบประมาณประจำปี ให้ตุลาการศาลปกครองแต่ละคนได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้นจากเดิมที่ได้รับอยู่เป็นจำนวนร้อยละสิบของเงินเดือนที่ได้รับในปีงบประมาณก่อน

(ข) ตุลาการศาลปกครองผู้ใดได้รับเงินเดือนตาม (1) เป็นจำนวนเท่าใด เมื่อเปลี่ยนหรือเลื่อนตำแหน่งให้คงได้รับเงินเดือนตามที่ได้รับอยู่ เว้นแต่เงินเดือนที่ได้รับอยู่ยังไม่ถึงอัตราที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งที่ได้รับเลื่อนให้ตุลาการศาลปกครองผู้นั้นได้รับเงินเดือนตามอัตราที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งใหม่ และปรับเลื่อนตาม (ก) ในปีงบประมาณต่อ ๆ ไป

(2) เงินประจำตำแหน่งตามอัตราที่กฎหมายกำหนด

(3) ค่าพาหนะเดินทาง ค่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอื่น ในกรณีเดินทางไปราชการโดยให้ได้รับเท่าที่จ่ายจริงตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ศป. กำหนด โดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

เพื่อประโยชน์ในการรับบำเหน็จบำนาญ ให้ตุลาการศาลปกครองเป็นข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และให้นำกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการมาใช้บังคับกับตุลาการศาลปกครองโดยอนุโลม ในการนี้ ให้สำนักงานเลขาธิการศาลปกครองเป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมการเกษียณอายุของตุลาการศาลปกครอง

มาตรา 31 เครื่องแบบตุลาการศาลปกครองและระเบียบการแต่งกาย ให้เป็นไปตามที่ ก.ศป. กำหนด

วันและเวลาทำงาน วันหยุดราชการและการลาหยุดราชการของตุลาการศาลปกครองให้เป็นไปตามที่ ก.ศป. กำหนด

มาตรา 32 ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ตุลาการศาลปกครองเป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด 3

คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง

มาตรา 33 ให้มีคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า "ก.ศป." ประกอบด้วย

- (1) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นประธาน
- (2) ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดที่ได้รับเลือกจากตุลาการในศาลปกครองสูงสุดจำนวนหกคน ซึ่งอย่างน้อยต้องเลือกจากรองประธานศาลปกครองสูงสุดหนึ่งคน
- (3) ตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นที่ได้รับเลือกจากตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นจำนวนสี่คน ซึ่งอย่างน้อยต้องเลือกจากอธิบดีศาลปกครองชั้นต้นหนึ่งคน
- (4) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคน ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เลือกขึ้นสภาละหนึ่งคน และคณะรัฐมนตรี เลือกที่อื่นหนึ่งคน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (4) ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา 16 และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 17

ให้เลขาธิการศาลปกครองเป็นเลขานุการของ ก.ศป.

การเลือกกรรมการตาม (2) และ (3) ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ศป. กำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

มาตรา 34 กรรมการตุลาการศาลปกครองตามมาตรา 33 (2) (3) และ (4) ให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีโดยอาจได้รับเลือกใหม่ได้อีก แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ถ้าตำแหน่งว่างลงก่อนครบวาระ ให้ประธานศาลปกครองสูงสุด ดำเนินการเพื่อให้มีการเลือกซ่อมภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง เว้นแต่ วาระการอยู่ในตำแหน่งของกรรมการผู้นั้นจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการเลือกซ่อมก็ได้

กรรมการตุลาการศาลปกครองซึ่งได้รับเลือกซ่อมให้อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา 35 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตุลาการศาลปกครองตามมาตรา 33 (2) (3) และ (4) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) พ้นจากตำแหน่งตุลาการในศาลปกครองสูงสุด หรือตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น ในกรณีที่เป็นกรรมการตามมาตรา 33 (2) หรือ (3)
- (4) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 16 หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 17

มาตรา 36 การประชุมของ ก.ศป. ต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานศาลปกครองสูงสุดไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการใน ก.ศป. ว่างลง แต่มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการโดยรีบด่วน ให้กรรมการที่เหลือปฏิบัติงาต่อไปได้ แต่ต้องมีกรรมการเหลือพอที่จะเป็นองค์ประชุม

ให้ ก.ศป. มีอำนาจออกข้อบังคับว่าด้วยการประชุมและการลงมติได้

ให้ ก.ศป. มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการใด ๆ ได้ตามความเหมาะสม

หมวด 4

วิธีพิจารณาคดีปกครอง

ส่วนที่ 1

การฟ้องคดีปกครอง

มาตรา 37 บุคคลใดได้รับความเดือดร้อนหรือความเสียหาย อันเนื่องจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง และการแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายหรือข้อโต้แย้งนั้น ต้องมีคำบังคับตามที่กำหนดใน มาตรา 60 บุคคลนั้นมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

ศาลปกครองอาจอนุญาตให้บุคคลซึ่งอาจจะเดือดร้อนหรืออาจจะเสียหาย ฟ้องคดีตามวรรคหนึ่งได้ หากมีเหตุอันสมควร

ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องใดไว้โดยเฉพาะ การฟ้องคดีปกครองในเรื่องนั้น จะกระทำได้อต่อเมื่อมีการดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการดังกล่าว และได้มีการสั่งการตามกฎหมายนั้น หรือมิได้มีการสั่งการภายในเวลาอันสมควร

มาตรา 38 การดำเนินการใด ๆ ทั้งปวงเกี่ยวกับการฟ้อง การดำเนินกระบวนการพิจารณา การรับฟังพยานหลักฐาน และการพิพากษาคดีปกครอง นอกจากที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยระเบียบของ ก.ศป. โดยได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

มาตรา 39 คำฟ้องให้ใช้ถ้อยคำสุภาพและต้อง

- (1) มีชื่อและที่อยู่ของผู้ฟ้องคดี
- (2) ชื่อหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องอันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี
- (3) การกระทำทั้งหลายที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี พร้อมทั้งข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ตามสมควรเกี่ยวกับการกระทำดังกล่าว
- (4) คำขอของผู้ฟ้องคดี
- (5) ลงลายมือชื่อของผู้ฟ้องคดี ถ้าเป็นการยื่นฟ้องคดีแทนผู้อื่นจะต้องแนบใบมอบฉันทะให้ผู้ฟ้องคดีมาด้วย

ในกรณีที่มีผู้ประสงค์จะฟ้องคดีปกครองหลายคนในเหตุเดียวกัน บุคคลเหล่านั้นอาจยื่นคำฟ้องร่วมกันเป็นฉบับเดียว โดยจะมอบหมายให้ผู้ฟ้องคดีคนใดเป็นผู้แทนของผู้ฟ้องคดีทุกคนในการดำเนินคดีต่อไปก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าการกระทำของผู้แทนผู้ฟ้องคดีในกระบวนการพิจารณาผูกพันผู้ฟ้องคดีทุกคน เว้นแต่กระบวนการพิจารณาที่บุคคลนั้นกระทำไปเป็นที่เสื่อมเสียแก่ผู้ฟ้องคดีร่วมคนอื่น

การฟ้องคดีไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาล เว้นแต่คดีตามมาตรา 8 วรรคหนึ่ง (4) ให้เสียค่าธรรมเนียมศาลในอัตราร้อยละหนึ่งของทุนทรัพย์

ในการดำเนินกระบวนการพิจารณา คู่กรณีจะดำเนินการทั้งปวงด้วยตนเอง หรือจะมอบอำนาจให้ทนายความหรือบุคคลอื่นช่วยเหลือในการฟ้องและในการดำเนินคดีก็ได้

มาตรา 40 การฟ้องคดีที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองชั้นต้น ให้ยื่นต่อศาลปกครองชั้นต้นแก่ผู้ฟ้องคดีมีภูมิลำเนาหรือที่ภูมิลคดีเกิดขึ้นในเขตศาลปกครองชั้นต้นนั้น

การฟ้องคดีที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองสูงสุดให้ยื่นต่อศาลปกครองสูงสุด

การพิจารณาคดีที่ยื่นไว้ต่อศาลปกครองใดจะต้องกระทำในศาลปกครองนั้นตามวันเวลาทำการ เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรือจำเป็นหรือเพื่อความสะดวกของผู้ฟ้องคดี ศาลปกครองจะสั่งให้ดำเนินการพิจารณาในสถานที่อื่นหรือในวันหยุดหรือในวันเวลาใดก็ได้

ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นผู้ประกาศสถานที่ตั้งและวันเวลาทำการตามปกติของศาลปกครองในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 41 การฟ้องคดีปกครองจะต้องยื่นฟ้องภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี หรือนับแต่วันที่พ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดและไม่ได้รับหนังสือชี้แจงจากหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือได้รับแต่เป็นคำชี้แจงที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่มีเหตุผล แล้วแต่กรณี เว้นแต่จะมีบทกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา 42 การฟ้องคดีเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือการฟ้องคดีเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง ให้ยื่นฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มีเหตุแห่งการฟ้องคดี

มาตรา 43 การฟ้องคดีปกครองที่เกี่ยวกับการคุ้มครองประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนหรือสถานะของบุคคลจะยื่นฟ้องคดีในเวลาใดก็ได้

การฟ้องคดีปกครองที่ยื่นเมื่อพ้นกำหนดเวลาการฟ้องคดีแล้ว ถ้าศาลปกครองเห็นว่าคดีที่ยื่นฟ้องนั้นจะเป็นประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน ศาลปกครองจะรับไว้พิจารณาก็ได้

ส่วนที่ 2

การดำเนินคดีปกครอง

มาตรา 44 ศาลปกครองสูงสุดต้องมีตุลาการห้าคน เป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษา

ศาลปกครองชั้นต้นต้องมีตุลาการสามคน เป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษา

มาตรา 45 การพิจารณาพิพากษาคดีต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็ว แต่ต้องเปิดโอกาสให้คู่กรณีชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจงของตนตามควรแก่กรณี แต่การชี้แจงต้องทำเป็นหนังสือ เว้นแต่เป็นกรณีที่ศาลอนุญาตให้ชี้แจงด้วยวาจาต่อหน้าศาล

คู่กรณีมีสิทธิขอตรวจดูเอกสารหลักฐานที่แต่ละฝ่ายได้ยื่นไว้ในสำนวน เว้นแต่กรณีใดมีกฎหมายคุ้มครองให้ไม่ต้องเปิดเผยหรือศาลปกครองเห็นว่าจำเป็นต้องไม่เปิดเผยเพื่อการดำเนินงานของรัฐ แต่กรณีที่เปิดเผยดังกล่าวศาลปกครองจะนำมาใช้รับฟังในการพิจารณาพิพากษาคดีไม่ได้

มาตรา 46 เมื่อได้รับคำฟ้องให้ประธานศาลปกครองสูงสุดหรืออธิบดีศาลปกครองชั้นต้นส่งคำฟ้องให้องค์คณะศาลปกครองสูงสุดหรือองค์คณะศาลปกครองชั้นต้นแล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาพิพากษาคดีนั้น และให้ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุดหรือตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้นในองค์คณะนั้น แต่งตั้งตุลาการศาลปกครองในคณะของตนคนหนึ่งเป็นตุลาการเจ้าของสำนวนเพื่อดำเนินการต่อไป

ให้ตุลาการเจ้าของสำนวนเป็นผู้ดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริงจากคำฟ้อง คำชี้แจงของคู่กรณี และรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ โดยมีพนักงานคดีปกครองเป็นผู้ช่วยดำเนินการตามที่ตุลาการเจ้าของสำนวนมอบหมาย

มาตรา 47 ในการพิจารณาคดีให้ตุลาการเจ้าของสำนวนทำหน้าที่ตรวจสอบและเสนอข้อเท็จจริงพร้อมทั้งความเห็นในข้อกฎหมายต่อองค์คณะพิจารณาพิพากษา ตลอดจนดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคดีนั้น

ในระหว่างการค้าเนินการของตุลาการเจ้าของสำนวนตามวรรคหนึ่ง ให้เปิดโอกาสให้คู่กรณีได้ทราบถึงข้ออ้าง หรือข้อแย้งของแต่ละฝ่ายและให้คู่กรณีเสนอพยานหลักฐานของฝ่ายตนเพื่อยืนยันหรือหักล้างข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายได้ จนกว่าตุลาการเจ้าของสำนวนจะเห็นว่าได้ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเพียงพอที่จะเสนอองค์คณะพิจารณาพิพากษาได้แล้ว ให้ตุลาการเจ้าของสำนวนสรุปข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเสนอให้องค์คณะพิจารณาพิพากษาเพื่อพิจารณาคดีต่อไป

ในการให้โอกาสคู่กรณีตามวรรคสอง ให้ตุลาการเจ้าของสำนวนกำหนดระยะเวลาที่ต้องปฏิบัติตามสมควร และในกรณีที่เห็นว่าคู่กรณีมิได้ปฏิบัติตามในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือมีพฤติการณ์แสดงให้เห็นว่าเป็นการประวิงคดีให้ล่าช้า และตุลาการเจ้าของสำนวนเห็นว่าข้อเท็จจริงที่รวบรวมได้สามารถฟังเป็นข้อยุติเพียงพอที่จะพิจารณาพิพากษาได้ จะดำเนินการต่อไปโดยไม่รอฟังพยานหลักฐานของคู่กรณีดังกล่าวก็ได้ และในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดหรือมีพฤติกรรมประวิงคดีให้ล่าช้า จะรายงานนายกรัฐมนตรึเพื่อดำเนินการแก้ไขปรับปรุงหรือสั่งการหรือลงโทษทางวินัยต่อไปก็ได้ ทั้งนี้ โดยไม่เป็นการตัดอำนาจที่ศาลจะมีคำสั่งลงโทษฐานละเมิดอำนาจศาล

การปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการเจ้าของสำนวนและพนักงานคดีปกครอง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

มาตรา 48 ในระหว่างการพิจารณาคดี ในห้องคณะพิจารณาพิพากษา จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีอย่างน้อยหนึ่งครั้ง เพื่อให้คู่กรณีมาแถลงด้วยวาจาต่อหน้า องค์คณะพิจารณาพิพากษา

ก่อนการนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกให้ส่งสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนให้คู่กรณีทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ในการนี้ให้คู่กรณีมีสิทธิยื่นคำแถลงเพื่อยืนยันหรือหักล้างข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายเพิ่มเติมเป็นหนังสือต่อ องค์คณะพิจารณาพิพากษาในวันนั่งพิจารณาคดีได้

มาตรา 49 การนั่งพิจารณาคดีจะต้องกระทำโดยเปิดเผย

ในคดีเรื่องใดเพื่อความเหมาะสม หรือเพื่อคุ้มครองประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน ถ้าศาลปกครองเห็นสมควรจะห้ามมิให้มีการเปิดเผยข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ต่าง ๆ ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนแห่งคดีซึ่งปรากฏจากคำคู่ความหรือคำแถลงของคู่กรณี หรือคำพยานหลักฐานที่ได้สืบมาแล้ว ศาลปกครองจะมีคำสั่งดังต่อไปนี้ก็ได้

(1) ห้ามประชาชนมิให้เข้าฟังการพิจารณาทั้งหมดหรือบางส่วนแล้วดำเนินการพิจารณาไปโดยไม่เปิดเผย หรือ

(2) ห้ามมิให้ออกโฆษณาข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ต่าง ๆ

เช่นว่านั้น

ไม่ว่าศาลปกครองจะได้มีคำสั่งตามวรรคสองหรือไม่ คำสั่งหรือคำพิพากษาชี้ขาดคดีของศาลปกครองนั้น ต้องอ่านในศาลโดยเปิดเผย และมีให้ถือว่าการออกโฆษณาทั้งหมดหรือแต่บางส่วนแห่งคำพิพากษา หรือย่อเรื่องแห่งคำพิพากษา โดยเป็นกลางและถูกต้องเป็นการผิดกฎหมาย เว้นแต่ในกรณีที่ศาลเห็นสมควรเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนหรือความปลอดภัยของประเทศจะห้ามมิให้มีการเปิดเผยข้อความทั้งหมดหรือบางส่วนแห่งคำพิพากษานั้นก็ได้

มาตรา 50 ก่อนมีคำพิพากษา ให้ตุลาการเจ้าของสำนวนส่งมอบสำนวนคดีให้ตุลาการศาลปกครองคนหนึ่งที่มิได้เป็นสมาชิกในองค์คณะพิจารณาพิพากษาคดีนั้นเพื่อศึกษาข้อเท็จจริง และให้ตุลาการศาลปกครองที่ได้รับสำนวนคดีจัดทำสรุปข้อเท็จจริงและความเห็นของตนในการวินิจฉัยคดีนั้นเสนอต่อองค์คณะผู้พิจารณาพิพากษา และให้มาชี้แจงด้วยวาจาต่อองค์คณะพิจารณาพิพากษาในวันที่องค์คณะพิจารณาพิพากษากำหนด แต่จะร่วมในการประชุมปรึกษาเพื่อพิพากษาคดีไม่ได้

การให้ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดหรือตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นปฏิบัติหน้าที่สรุปข้อเท็จจริงและความเห็นตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

มาตรา 51 ให้ตุลาการศาลปกครองคนใดคนหนึ่งมีอำนาจดังต่อไปนี้

(1) มีคำสั่งเรียกให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นเป็นหนังสือเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐหรือของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง

(2) มีคำสั่งเรียกให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือส่งผู้แทนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐนั้นมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำประกอบการพิจารณา

(3) มีคำสั่งเรียกให้คู่กรณีมาให้ถ้อยคำหรือนำพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณา

(4) มีคำสั่งเรียกให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดีมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณา

ในกรณีจำเป็น ตุลาการศาลปกครองหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากตุลาการศาลปกครองมีอำนาจไปตรวจสอบสถานที่ บุคคลหรือสิ่งอื่นใดเพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้

มาตรา 52 ถ้าผู้ฟ้องคดีได้รับคำสั่งจากศาลปกครองให้มาให้ถ้อยคำ หรือแสดงพยานหลักฐานแล้ว ไม่ดำเนินการตามคำสั่งนั้นภายในระยะเวลาที่ศาล ปกครองกำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ศาลปกครองจะสั่งให้จำหน่ายคดีเสียก็ได้

คดีที่ศาลปกครองได้สั่งจำหน่ายตามวรรคหนึ่ง ถ้าภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ ศาลปกครองมีคำสั่งให้จำหน่ายคดี ผู้ฟ้องคดีแสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาลปกครองได้ว่า การที่ตนไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งของศาลปกครองได้นั้น เป็นเพราะเหตุสุดวิสัย หรือมีเหตุอันสมควร ศาลปกครองจะอนุญาตให้พิจารณาใหม่หรือฟ้องคดีใหม่ก็ได้

มาตรา 53 ให้นำบทบัญญัติ เรื่องเหตุแห่งการคัดค้านผู้พิพากษาตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับกับการพิจารณาของศาลปกครอง โดยอนุโลม แต่การขออนุญาตจากคดีของตุลาการศาลปกครอง การยื่นคำคัดค้าน การพิจารณาคำคัดค้าน การสั่งให้ผู้ถูกคัดค้านงดการพิจารณาคดี และการสั่งให้ผู้อื่น เข้าปฏิบัติหน้าที่แทน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการ ในศาลปกครองสูงสุด

การกระทำใด ๆ ของตุลาการศาลปกครองที่ได้กระทำไปก่อนมีการ สั่งให้งดการพิจารณานั้นย่อมเป็นอันสมบูรณ์

มาตรา 54 นอกจากที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ ให้นำ บทบัญญัติที่ถือว่าเป็นการกระทำละเมิดอำนาจศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม และเมื่อมีการละเมิดอำนาจศาลให้ตุลาการ ศาลปกครองมีอำนาจสั่งลงโทษได้ดังนี้

- (1) ตักเตือน โดยจะมีคำตำหนิเป็นลายลักษณ์อักษรด้วยหรือไม่ก็ได้
- (2) ไล่ออกจากบริเวณศาล
- (3) ลงโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือ

ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 55 ในกรณีศาลปกครองเห็นสมควรกำหนดมาตรการหรือวิธีการใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดีไม่ว่าจะมีคำร้องขอจากผู้ฟ้องคดีหรือไม่ ให้ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวและออกคำสั่งไปยังหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ศป. กำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐและปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐประกอบด้วย

ส่วนที่ 3

คำพิพากษาหรือคำสั่งคดีปกครอง

มาตรา 56 การทำคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองถ้าจะต้องกระทำโดยตุลาการศาลปกครองหลายคน คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นจะต้องบังคับตามความเห็นของฝ่ายข้างมาก และในกรณีของศาลปกครองชั้นต้นอาจทำความเห็นแย้งได้โดยให้ทำความเห็นแย้งไว้ต่อท้ายคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น

มาตรา 57 คดีที่ยื่นฟ้องหรืออุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด ถ้าประธานศาลปกครองสูงสุดเห็นสมควรจะให้มีการวินิจฉัยคดีใดโดยที่ประชุมใหญ่ก็ได้ หรือมีกฎหมายหรือระเบียบของตุลาการในศาลปกครองสูงสุดให้วินิจฉัยปัญหาใดหรือคดีใดโดยที่ประชุมใหญ่ ก็ให้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่

ภายใต้บังคับมาตรา 53 ที่ประชุมใหญ่นั้นให้ประกอบด้วยตุลาการในศาลปกครองสูงสุดทุกคนที่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ แต่ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนตุลาการในศาลปกครองสูงสุด และให้ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นประธานที่ประชุมใหญ่

คำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก และถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 58 คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครอง อย่างน้อยต้องระบุ

- (1) ชื่อผู้ยื่นคำฟ้อง
- (2) หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี
- (3) เหตุแห่งการฟ้องคดี
- (4) ข้อเท็จจริงของเรื่องที่ฟ้อง
- (5) คำวินิจฉัยและเหตุผลแห่งคำวินิจฉัย
- (6) คำบังคับ โดยให้ระบุหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องปฏิบัติตามคำบังคับไว้ด้วย

(7) ข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษา ถ้ามี

คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองต้องลงลายมือชื่อของตุลาการศาลปกครองที่ร่วมกันพิจารณาและพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งนั้น

เมื่อศาลปกครองได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งในศาลปกครองโดยเปิดเผยในวันใดแล้ว ให้ถือว่าวันนั้นเป็นวันที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ในการนี้ให้ศาลปกครองแจ้งให้คู่กรณีทราบกำหนดวันอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นการล่วงหน้าตามสมควร

ถ้าไม่มีคู่กรณีมาศาลปกครองในวันนัดอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้ศาลปกครองงดการอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่ง แล้วบันทึกไว้และให้ถือว่าวันที่บันทึกเป็นวันที่ศาลปกครองได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง

ให้สำนักงานเลขาธิการศาลปกครองพิมพ์เผยแพร่คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองและความเห็นของตุลาการศาลปกครองตามมาตรา 50

มาตรา 59 คำพิพากษาศาลปกครอง ให้ผูกพันคู่กรณีที่จะต้องปฏิบัติตามคำบังคับนับแต่วันที่มีคำพิพากษาจนถึงวันที่คำพิพากษานั้นถูกเปลี่ยนแปลง แก้ไข กลับหรืองดเสีย ถ้าหากมี แต่ในกรณีที่เป็นคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ให้รอการปฏิบัติตามคำบังคับไว้จนกว่าจะพ้นระยะเวลาอุทธรณ์ หรือในกรณีที่มีการอุทธรณ์ให้รอการบังคับคดีไว้จนกว่าคดีจะถึงที่สุด

มาตรา 60 ในการพิพากษาคดี ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดค่าบังคับ
อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(1) สั่งให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่งหรือการกระทำที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
หรือบางส่วน ในกรณีที่มีการฟ้องว่าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(ก) กระทำการโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่หรือ
ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

(ข) กระทำการโดยไม่ถูกต้องตามแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็น
สาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการนั้น

(ค) กระทำการโดยไม่สุจริตหรือมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติหรือ
ใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ หรือ

(ง) กฎหรือคำสั่งนั้นมีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น
หรือสร้างภาระให้เกิดแก่ประชาชนเกินสมควร

(2) สั่งให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง
ปฏิบัติตามหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลกำหนด ในกรณีที่มีการฟ้องว่าหน่วยงานของรัฐหรือ
เจ้าหน้าที่ของรัฐ

(ก) ละเลยต่อหน้าที่ หรือ

(ข) ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร

(3) สั่งให้ใช้เงินหรือให้ส่งมอบทรัพย์สินหรือให้กระทำการหรืองดเว้น
กระทำการ โดยจะกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขอื่น ๆ ไว้ด้วยก็ได้ ในกรณีที่มีการ
ฟ้องเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือการฟ้อง
เกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

ในการมีค่าบังคับตามวรรคหนึ่ง (1) ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดว่า
จะให้มียกย่อนหลังหรือไม่ยกย่อนหลังหรือมีผลไปในอนาคตถึงขณะใดขณะหนึ่งได้ หรือ
จะกำหนดให้มีเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ ทั้งนี้ตามความเป็นธรรมแห่งกรณี

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนกฎ ให้มีการ
ประกาศผลแห่งคำพิพากษาดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา และให้การประกาศ
ดังกล่าวมีผลเป็นการเพิกถอนกฎนั้น

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำสั่งให้ผู้ชำระ เงินหรือส่งมอบทรัพย์สินตาม คำพิพากษา ถ้าผู้นั้นไม่ชำระ เงินหรือส่งมอบทรัพย์สิน ศาลปกครองอาจมีคำสั่งให้มีการ บังคับคดีแก่ทรัพย์สินของบุคคลนั้นได้ และให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการบังคับคดีตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 61 การคัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นนั้นให้ยื่น อุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลปกครองชั้นต้นได้มี คำพิพากษาหรือคำสั่ง ถ้ามิได้ยื่นอุทธรณ์ตามกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าคดีนั้นเป็น อันถึงที่สุด

คำพิพากษาตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึง คำสั่งเกี่ยวกับการระ เม็ด อำนาจศาลหรือคำสั่งอื่นใดที่ทำให้คดีเสร็จเด็ดขาด

คำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดให้เป็นที่สิ้นสุด

มาตรา 62 เมื่อมีคำพิพากษาหรือคำสั่งอันเป็นที่สิ้นสุดของศาลปกครอง ต่างชั้นกันในประเด็นแห่งคดีอย่างเดียวกัน แต่คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นขัดกัน ให้ถือ ตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองสูงสุด

ถ้าคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นด้วยกันมีการขัดกัน ในประเด็นแห่งคดีอย่างเดียวกัน คู่กรณีจะยื่นคำร้องขอต่อศาลปกครองสูงสุด เพื่อ ให้มีคำสั่งกำหนดว่าจะให้ถือตามคำพิพากษาหรือคำสั่งใด คำสั่งเช่นนี้ให้เป็นที่สิ้นสุด

หมวด 5

สำนักงานเลขาธิการศาลปกครอง

มาตรา 63 ให้มีสำนักงานเลขาธิการศาลปกครอง มีฐานะเป็นกรมตาม กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินที่ไม่สังกัดหน่วยงานใด

มาตรา 64 สำนักงานเลขาธิการศาลปกครอง มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของศาลปกครอง และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) รับผิดชอบในงานธุรการของศาลปกครอง
- (2) ดำเนินการเกี่ยวกับคดีปกครองตามคำสั่งของศาลปกครอง
- (3) ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามคำสั่งของศาลปกครอง
- (4) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเพื่อประโยชน์แก่การปฏิบัติงานด้าน

ศาลปกครอง

- (5) วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครอง เพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง
- (6) จัดพิมพ์และเผยแพร่คำพิพากษาของศาลปกครอง
- (7) ปฏิบัติการอื่นตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการศาลปกครอง

มาตรา 65 ให้มีเลขาธิการศาลปกครองเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงานเลขาธิการศาลปกครอง และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงานเลขาธิการศาลปกครอง โดยมีรองเลขาธิการศาลปกครองเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ

ให้ ก.ศป. พิจารณาคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมจะดำรงตำแหน่งเป็นเลขาธิการศาลปกครองเสนอต่อนายกรัฐมนตรี ถ้านายกรัฐมนตรีไม่เห็นด้วย นายกรัฐมนตรีจะแสดงเหตุผลและขอให้ ก.ศป. พิจารณาทบทวนก็ได้ แต่ถ้า ก.ศป. ยืนยัน นายกรัฐมนตรีต้องเสนอชื่อผู้นั้นเพื่อขอความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตามลำดับ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับรายชื่อหรือวันที่ได้รับการยืนยัน แล้วแต่กรณี เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคับทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป

มาตรา 66 ให้มีพนักงานคดีปกครองทำหน้าที่ช่วยเหลือนตุลาการเจ้าของสำนวนในการดำเนินคดีปกครองตามที่ตุลาการเจ้าของสำนวนมอบหมาย และปฏิบัติหน้าที่อื่นในสำนักงานเลขาธิการศาลปกครองตามที่เลขาธิการศาลปกครองมอบหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินคดีปกครองตามที่ตุลาการเจ้าของ
สำนวนมอบหมาย ให้พนักงานคดีปกครองเป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งพนักงานสอบสวน
ตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 67 คุณสมบัติของบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานคดีปกครอง
ในระดับต่าง ๆ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ศป. กำหนด

ให้เลขาธิการศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการในสังกัด
สำนักงานเลขาธิการศาลปกครองซึ่งมีคุณสมบัติตามวรรคหนึ่ง เป็นพนักงานคดีปกครอง

มาตรา 68 ในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการ
ในสำนักงานเลขาธิการศาลปกครองให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน
มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่จะได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 69 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า "คณะกรรมการ
ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการศาลปกครอง" ประกอบด้วย ประธานศาลปกครอง
สูงสุด เป็นประธาน รองประธานศาลปกครองสูงสุดคนหนึ่ง อธิบดีศาลปกครอง
กรุงเทพมหานคร เลขาธิการศาลปกครอง ข้าราชการในสำนักงานเลขาธิการ
ศาลปกครองในระดับไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าจำนวนสองคนซึ่งได้รับ
เลือกจากข้าราชการในสำนักงานเลขาธิการศาลปกครองด้วยกันตามวิธีการที่กำหนด
โดยกฎกระทรวง และกรรมการข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ
ข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับแต่งตั้งจากกรรมการข้าราชการพลเรือนจำนวนหนึ่งคน
เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการศาลปกครองแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานเลขาธิการ
ศาลปกครองเป็นเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา 70 ให้คณะกรรมการข้าราชการสำนักงานเลขาธิการศาลปกครองมีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการพลเรือนแทน ก.พ. และให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับ ก.พ. ตลอดจนมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการใด ๆ แทนในการปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าวให้อำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการสำนักงานเลขาธิการศาลปกครอง

คำสั่งลงโทษของประธานกรรมการให้ถือเป็นที่สุด

การดำเนินการทางวินัย และการให้ออกจากราชการสำหรับ

เลขาธิการศาลปกครองให้นำมาตรา 27 มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีเช่นว่านี้ให้คณะกรรมการสอบสวนทำหน้าที่เป็น อ.ก.พ. กรมด้วย

มาตรา 71 กรรมการข้าราชการสำนักงานเลขาธิการศาลปกครองที่ได้รับเลือกจากข้าราชการในสำนักงานเลขาธิการศาลปกครอง ให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี แต่อาจได้รับเลือกใหม่ได้

ถ้าตำแหน่งว่างลงก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการเลือกซ่อมภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง เว้นแต่วาระการอยู่ในตำแหน่งของกรรมการผู้นั้นจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการเลือกซ่อมก็ได้

กรรมการข้าราชการสำนักงานเลขาธิการศาลปกครองซึ่งได้รับเลือกซ่อมให้อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา 72 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการข้าราชการสำนักงานเลขาธิการศาลปกครองที่ได้รับเลือกจากข้าราชการในสำนักงานเลขาธิการศาลปกครองพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(1) ตาย

(2) ลาออก

(3) พ้นจากการเป็นข้าราชการในสำนักงานเลขาธิการศาลปกครอง

(4) คณะกรรมการข้าราชการสำนักงานเลขาธิการศาลปกครองมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการข้าราชการสำนักงานเลขาธิการศาลปกครองทั้งหมดให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากกระทำการหรือมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการข้าราชการสำนักงานเลขาธิการศาลปกครอง

มาตรา 73 ให้สำนักงานเลขาธิการศาลปกครองดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาทะเบียนประวัติและควบคุมการเกษียณอายุของข้าราชการสำนักงานเลขาธิการศาลปกครอง

มาตรา 74 อำนาจหน้าที่ในการอนุมัติ อนุญาต หรือให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการพัสดุตามที่มิถุนหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนด ให้เป็นอำนาจของปลัดกระทรวงหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการศาลปกครอง และที่กำหนดให้เป็นอำนาจของคณะรัฐมนตรี ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการสำนักงานเลขาธิการศาลปกครอง

มาตรา 75 ให้สำนักงานเลขาธิการศาลปกครองเสนองบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาในการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่สำนักงานเลขาธิการศาลปกครองไม่เห็นด้วยกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมของสำนักงานเลขาธิการศาลปกครองมีสิทธิทักท้วงโดยรายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อวินิจฉัย

ผลการวินิจฉัยของคณะรัฐมนตรีตามวรรคสองให้บันทึกไว้ในรายงานการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา โดยเลขาธิการศาลปกครองจะทำหนังสือชี้แจงหรือรายงานต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาด้วยก็ได้

มาตรา 76 ให้สำนักงานเลขาธิการศาลปกครองจัดทำรายงานการปฏิบัติงานของศาลปกครองและของสำนักงานเลขาธิการศาลปกครอง เสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาปีละหนึ่งครั้ง

บทเฉพาะกาล

มาตรา 77 ภายในระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มิให้นำมาตรา 24 (3) มาใช้บังคับกับผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นตุลาการในศาลปกครองสูงสุดในระหว่างนั้น

ในกรณีที่ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นตุลาการในศาลปกครองสูงสุดตามวรรคหนึ่ง เป็นผู้ที่ได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติแล้วในขณะที่แต่งตั้ง ให้คงบำนาญในระหว่างนั้น และเมื่อผู้ได้รับแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งตุลาการในศาลปกครองสูงสุดเมื่อใด ให้ผู้นั้นได้รับบำนาญเท่าจำนวนเดิมในขณะที่ได้รับแต่งตั้ง เว้นแต่มีกฎหมายปรับอัตราบำนาญสูงขึ้นก็ให้ผู้นั้นได้รับไปตามนั้น

มาตรา 78 การแต่งตั้งตุลาการในศาลปกครองสูงสุดครั้งแรกเมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีคณะกรรมการคัดเลือกตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ประกอบด้วย ประธานรัฐสภาเป็นประธาน ประธานวุฒิสภา ประธานศาลฎีกา อัยการสูงสุด อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ ปลัดกระทรวงยุติธรรม เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน นายกสภา ทนายความ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และให้กรรมการโดยตำแหน่งดังกล่าว คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายมหาชนจำนวนสามคนเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และให้เลขาธิการศาลปกครองเป็นเลขานุการ

ในกรณีที่มีผู้ตรวจการรัฐสภา ให้ผู้ตรวจการรัฐสภาเป็นกรรมการ ตามวรรคหนึ่งด้วย ถ้ามีผู้ตรวจการรัฐสภาหลายคน ให้ประธานผู้ตรวจการรัฐสภา เป็นกรรมการดังกล่าวแทน

ให้เลขาธิการศาลปกครองเป็นเลขานุการ ในกรณีที่ยังไม่มีเลขาธิการศาลปกครองให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งเลือกข้าราชการจากสำนักงานเลขาธิการศาลปกครองคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นเลขานุการ

ให้คณะกรรมการคัดเลือกตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคัดเลือกบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามพระราชบัญญัตินี้และมีความเหมาะสมที่จะแต่งตั้งเป็นประธานศาลปกครองสูงสุดหนึ่งคนและตุลาการในศาลปกครองสูงสุดสิบแปดคน และให้สำนักงานเลขาธิการศาลปกครองเปิดเผยรายชื่อบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกให้ทราบทั่วไป และนำเสนอรายชื่อต่อนายกรัฐมนตรี และให้นำความในมาตรา 18 วรรคหนึ่งและวรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งประธานศาลปกครองสูงสุดและตุลาการในศาลปกครองสูงสุดตามวรรคสี่แล้ว ให้คณะกรรมการคัดเลือกตุลาการในศาลปกครองสูงสุดเป็นอันพ้นจากหน้าที่

ในระยะเริ่มแรกให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดซึ่งได้รับแต่งตั้งตามวรรคสี่คัดเลือกรายชื่อบุคคลผู้มีคุณสมบัติและมีความเหมาะสมที่จะแต่งตั้งเป็นอธิบดีศาลปกครองชั้นต้นหนึ่งคนและตุลาการศาลปกครองชั้นต้นยี่สิบคน และให้สำนักงานเลขาธิการศาลปกครองเปิดเผยรายชื่อบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกให้ทราบทั่วไป พร้อมทั้งเสนอรายชื่อให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

เมื่อมีการแต่งตั้งตุลาการในศาลปกครองสูงสุดและตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นตามมาตรานี้แล้ว ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดดำเนินการให้มีการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองภายในเก้าสิบวัน ทั้งนี้ สำหรับการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองของตุลาการในศาลปกครองสูงสุดและตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดกำหนด

มาตรา 79 เมื่อได้มีการแต่งตั้งศาลปกครองตามมาตรา 78 แล้ว ให้นายกรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดวันเปิดทำการ ศาลปกครอง แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อมีประกาศวันเปิดทำการศาลตามวรรคหนึ่งแล้ว บรรดาเรื่อง ร้องทุกข์ที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้รับไว้พิจารณาก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ หากผู้ร้องทุกข์นำไปฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายในหกสิบวันนับแต่วันเปิด ทำการศาลตามวรรคหนึ่ง ศาลปกครองจะปฏิเสธไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา เพราะ เหตุพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีไม่ได้

มาตรา 80 ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการข้าราชการสำนักงาน เลขาธิการศาลปกครอง ให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการพลเรือนทำหน้าที่คณะกรรมการข้าราชการสำนักงาน เลขาธิการ ศาลปกครองตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 81 บรรดาคดีที่ได้ยื่นฟ้องหรืออยู่ในระหว่างการพิจารณาคดี ของศาลอื่นอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และมีลักษณะ เป็นคดีปกครองตาม พระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาและพิพากษาคดีดังกล่าวต่อไปได้ จนคดีนั้นถึงที่สุด

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

นายพิชัย รัตตกุล (รองนายกรัฐมนตรี) : ท่านประธาน
สภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม นายพิชัย รัตตกุล ในฐานะรองนายกรัฐมนตรี
รัฐบาลขอเสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง
พ.ศ. โดยมี

หลักการ เพื่อให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครอง
และกำหนดวิธีพิจารณาคดีปกครอง

เหตุผล ในการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ก็เนื่องมาจากรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติให้มีการจัดตั้งศาลปกครองขึ้นเป็นศาลเชี่ยวชาญ
เฉพาะด้าน เพื่อให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่มีข้อพิพาททางกฎหมายปกครอง
ระหว่างเอกชนกับหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือระหว่างหน่วยงาน
ของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกัน เกี่ยวกับการกระทำหรือละเว้นการกระทำ
ที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องปฏิบัติตามกฎหมาย หรือเนื่องจาก
การกระทำหรือการละเว้นการกระทำที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ซึ่งตามอำนาจหน้าที่ของศาลปกครอง
ดังกล่าวจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการออกกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง การกระทำ
ละเมิดในทางปกครอง หรือการทำสัญญาทางการปกครอง อันเป็นเรื่องของ
กฎหมายมหาชน และโดยที่ระบบการพิจารณาและพิพากษาคดีจำเป็นต้องมี
กระบวนการเป็นพิเศษต่างจากคดีปกติทั่ว ๆ ไป เพราะผลแห่งคำพิพากษา
อาจจะกระทบกระเทือนต่อการบริหารราชการแผ่นดิน หรือต้องจ่ายเงินภาษีอากร
ของส่วนรวมเป็นค่าชดเชยหรือค่าเสียหายแก่เอกชน ในขณะที่เดียวกันก็ต้อง
คุ้มครองเอกชน ซึ่งอยู่ในฐานะเสียเปรียบที่ไม่อาจรู้ข้อมูลจากหน่วยงานของรัฐได้
ในการพิจารณาจึงจำเป็นต้องใช้ระบบได้สวนเพื่อหาข้อเท็จจริงที่แท้จริง และ
ต้องมีตุลาการที่มีความเชี่ยวชาญเป็นการเฉพาะซึ่งสามารถตรวจสอบคุณสมบัติได้
จากฝ่ายบริหารฝ่ายนิติบัญญัติและประชาชนทั่วไปซึ่งจะถูกระทบในทางใดทางหนึ่ง
จากคำพิพากษาของศาลปกครอง รวมทั้งต้องมีหน่วยงานธุรการของศาลปกครองที่
เป็นอิสระ ฉะนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

รัฐบาลขอเรียนชี้แจงเพิ่มเติมด้วยครับ ท่านประธานที่เคารพ
การจัดทำกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองนี้ได้มีการดำเนินการศึกษา
และมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจัดทำโดยต่อเนื่องตลอดมาตั้งแต่

รัฐบาลของ ฯพณฯ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ฯพณฯ นายชวน หลีกภัย
 ฯพณฯ นายบรรหาร ศิลปอาชา และ ฯพณฯ พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ จนในที่สุด
 ได้มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองต่อสภาผู้แทนราษฎรแล้ว
 แต่ในระหว่างที่ร่างพระราชบัญญัตินี้อยู่ในระหว่างรอการพิจารณาของสภาผู้แทน
 ราษฎร ก็ได้มีประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งมีการบัญญัติเรื่อง
 ศาลปกครองขึ้นโดยเฉพาะ อย่างไรก็ตาม หลักการของรัฐธรรมนูญในเรื่องนี้
 คล้ายคลึงกับร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองที่ค้างอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร

เพียงแต่มีรายละเอียดบางประการยังแตกต่างกันอยู่บ้าง รัฐบาลจึงได้ขอความกรุณา และได้รับอนุมัติจากสภาผู้แทนราษฎร ไปแล้วนำไปปรับปรุงรายละเอียดให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ บัดนี้ท่านประธาน ที่เคารพ รัฐบาลได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาปรับปรุง ร่างพระราชบัญญัตินี้เสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยยังคงเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นไปตาม ร่างเดิมที่เคยเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร เพราะได้ผ่านการศึกษา ได้จัดทำ มาหลายรัฐบาลแล้ว เพียงแต่แก้ไขในส่วนที่จำเป็นต้องกระทำให้สอดคล้องกับ รัฐธรรมนูญเท่านั้น รัฐบาลจึงเสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและ วิธีพิจารณาคดีปกครองมา เพื่อให้ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้โปรดพิจารณา รับหลักการต่อไปด้วย ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านออกเคอร์ปรีชาครับ

นายปรีชา สุวรรณทัต (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานสภา ที่เคารพ กระผม นายปรีชา สุวรรณทัต สมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ กรุงเทพมหานคร กระผมและผู้เสนอในพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งประกอบด้วย นายถวิล ไพรสมถ์ นายวิเชียร คันฉ่อง นายนิพนธ์ บุญญามณี และนายทิวา เงินยวง ขอเสนอ ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. โดยมีหลักการและเหตุผลดังต่อไปนี้

หลักการ ให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

เหตุผล โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กำหนดให้มี ศาลปกครองขึ้นเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีปกครองซึ่งมีลักษณะแตกต่างไปจากคดีแพ่ง โดยทั่วไป เพราะเป็นข้อขัดแย้งระหว่างเอกชนกับหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ ของรัฐหรือระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกัน ในประเด็นที่ เกี่ยวข้องกับการออกกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง รวมถึงการทำสัญญาทางปกครอง ซึ่งมีข้อเรื่องทางแพ่งโดยทั่วไป อีกทั้งการพิจารณาคดีปกครองยังมีกระบวนการ พิเศษแตกต่างจากคดีแพ่งหรือคดีปกติทั่วไป เนื่องจากผลของคำพิพากษาอาจ กระทบกับการสั่งการหรือการบริหารราชการแผ่นดิน จึงจำเป็นต้องมีวิธีพิจารณา พิพากษาเป็นพิเศษและมีตุลาการที่มีความรู้ความเข้าใจ และมีความเชี่ยวชาญ ในปัญหาด้านการบริหารและการปกครองเป็นการเฉพาะ ซึ่งสามารถตรวจสอบ

ได้ทั้งฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติและประชาชนทั่วไป และเพื่อเป็นการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชน กระบวนการพิจารณาคดีปกครองจึงควรเป็นไปโดยประหยัดสะดวกและรวดเร็ว แต่ทั้งนี้ไม่เป็นการขัดขวางหรือเป็นอุปสรรคแก่การบริหารราชการแผ่นดินโดยไม่สมควร เป็นหน่วยงานธุรการของศาลปกครอง ยังต้องมีความเป็นอิสระอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ท่านประธานสภาที่เคารพครับ กระผมขอความกรุณาชี้แจงเพิ่มเติมเล็กน้อยครับ ประเทศไทยนั้นได้มีการปกครองโดยหลักที่เราทราบกันดีว่าเป็นหลักนิติรัฐ ซึ่งหมายความว่า รัฐภายใต้บังคับของกฎหมาย กฎหมายที่รัฐบัญญัติขึ้นมารัฐจะต้องยอมตนอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายนั้น แต่อย่างไรก็ดีแล้วแต่ระบบกฎหมายของประเทศไทยมีอยู่ด้วยกันหลายระบบ เรามีความคุ้นเคยกันมานาน ในเรื่องของคดีแพ่ง คดีอาญา ความจริงแต่เดิมก็มีคดีปกครอง แต่เรายังไม่ค่อยมีความเข้าใจในเรื่องของคดีปกครองกันมากนัก ทั้งในระบบของการพิจารณาพิพากษาคดี ในระบบของศาลยุติธรรมเรามีผู้พิพากษาที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านคดีแพ่ง คดีอาญา แต่คดีแพ่งนั้นเป็นเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างเอกชนต่อเอกชนที่มีความเท่าเทียมกัน เป็นเรื่องของความเท่าเทียมกัน

ในขณะที่เดียวกันคดีอาญา เป็นเรื่องของความผิดและที่มีโทษในทางอาญา แต่ส่วน
ของคดีปกครองนั้นเกิดมาจากหลักของกฎหมายมหาชน และหลักของกฎหมาย
ปกครองประกอบกัน เป็นเรื่องของฝ่ายหนึ่งที่มีอำนาจของรัฐ อีกฝ่ายหนึ่งอยู่
ภายใต้อำนาจ หรือเราอาจจะเข้าใจกันว่าเรื่องของกฎหมายมหาชน หรือ
เรื่องของกฎหมายปกครองนั้นเป็นเรื่องของความไม่เท่าเทียมกัน ประชาชน
อาจจะต้องตกอยู่ภายใต้คำสั่ง หรือภายใต้สิ่งที่ทางฝ่ายรัฐหรือเจ้าพนักงาน
ของรัฐอีกมา โดยปกติทั่วไปก็มีองค์กรตรวจสอบในเรื่องของคำสั่งของ
เจ้าพนักงานของรัฐอยู่แล้ว แต่เป็นการตรวจสอบภายในองค์กรนั้น ๆ เอง
เรายังขาดองค์กรตรวจสอบที่เป็นองค์กรตรวจสอบจากภายนอก โดยเฉพาะ
อย่างปึงองค์กรตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระ ภายหลังในระยะหลังเรามี
คณะกรรมการวินิจฉัยเรื่องราวร้องทุกข์ ซึ่งก็สามารถที่จะเยียวยาความทุกข์
หรือความเดือดร้อนของประชาชนได้ระดับหนึ่ง แต่อย่างไรก็แล้วแต่คณะกรรมการ
วินิจฉัยเรื่องราวร้องทุกข์ก็มีข้อจำกัดในการที่จะออกคำสั่ง หรือในการที่จะ
ยกเลิกคำสั่งเช่นเดียวกัน ศาลแพ่งก็มีข้อจำกัดที่จะออกคำสั่งที่จะไปยกเลิก
คำสั่งบางเรื่องของฝ่ายปกครอง โดยเฉพาะที่เราประสบปัญหาอยู่เสมอก็คือ
ในเรื่องของการที่ขอให้ศาลช่วยเยียวยาในเรื่องเกี่ยวกับวินัยในทางราชการ
การที่ทางเจ้าพนักงานของรัฐถูกลงโทษทางวินัย ถูกสั่งพักในทางราชการ
กรณีดังกล่าวนี้ศาลก็ไม่มีอำนาจเพราะถือว่าเป็นดุลยพินิจของฝ่ายปกครอง
ด้วยเหตุดังกล่าวนี้จึงจำเป็นต้องมีการจัดตั้งศาลปกครอง ในร่างพระราชบัญญัติ
ของพรรคประชาธิปัตย์กับผู้เสนอในพรรคประชาธิปัตย์ที่กระผมได้กล่าวมาแล้ว
เรามีลักษณะที่แตกต่างไปจากร่างฯ ของรัฐบาลบางประการ แต่ในหลักการใน
สาระสำคัญและเหมือนกัน ในร่างฯ ของพรรคประชาธิปัตย์นั้นจะรวมทั้งในเรื่อง
เกี่ยวกับสาระบัญญัติของกฎหมาย หลักการของกฎหมาย และวิธีพิจารณาคดีที่เรา
เรียกกันว่าวิธีบัญญัติอยู่ในกฎหมายฉบับเดียวกัน ความแตกต่างอีกประการหนึ่ง
ก็คือในร่างฯ ของพรรคประชาธิปัตย์นั้นได้นำหน่วยงานธุรการที่จะมีการโอนมา
จากในส่วนของคณะกรรมการวินิจฉัยเรื่องราวร้องทุกข์ จัดสำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกาอยู่ในระบบของศาลตาม พ.ร.บ. ฉบับนี้ เพราะฉะนั้นในส่วนนี้จึงมี
เพียงหน่วยงานเดียวที่อยู่ในระบบศาล เจตนารมณ์ที่ให้เป็นอย่างนี้ก็เพื่อให้
หน่วยงานนี้มีความเป็นอิสระ ไม่มีการแยกหน่วยงานทางธุรการออกไป อันนี้
เป็นส่วนที่แตกต่างไปจากร่างของรัฐบาลครับ ในขณะที่เดียวกันเมื่อเป็นอย่างนี้

แล้วในร่างฯ ของพรรคประชาธิปัตย์จึงมีกฎหมายพุ่งขึ้นมาอีกฉบับหนึ่ง ก็คือ
กฎหมายแก้ไขในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ผมจะกราบเรียน
เสนอต่อไปครับ ขอขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) :
เชิญท่านพิณิจ จันทรสุรินทร์ ครับ

นายพิณิจ จันทรสุรินทร์ (ลำปาง) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
นายพิณิจ จันทรสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง พรรคชาติพัฒนา
ขอเสนอพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.
ซึ่งกระผมและคุณพงษ์กร อรรถนพพร และคณะจากพรรคชาติพัฒนานำเสนอ

ก่อนอื่นกระผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานสักขีพยานว่า พระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลปกครองฯ นั้นเป็นเรื่องที่สำคัญ แต่ที่มันแตกต่างอยู่นิดเดียว ผมไม่ว่าอะไร
ว่าวิธีการของการจัดวาระการประชุม ผมเป็นครั้งแรกที่เห็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เสนอเป็นเรื่องด่วนได้ อย่างของท่านอาจารย์ดอกเตอร์ปรีชาได้เป็นเรื่องด่วน
แต่ของผมเป็นเรื่องธรรมดาซึ่งผมเสนอติดต่อกันมาเกือบ ๒๐ ปี ท่านประธานครับ
และผมอดไม่ได้ที่จะขอกราบขอบพระคุณท่านรองนายกรัฐมนตรีพิชัย รัตตกุล ที่กรุณา
เร่งรัดและดำเนินการตามสัญญาที่ให้ไว้ต่อสภานี้ว่าจะเร่งให้ศาลปกครองนี้ดำเนินการ

อย่างไรก็ตาม ท่านประธาน ในเรื่องของคำว่า เร่งหรือเรื่องด่วนนั้นน่าจะจะต้อง
 ได้นำพิจารณาด้วย ของผมความจริงด่วนมาตั้งเกือบ ๒๐ ปี แต่ไม่ได้รับการ
 พิจารณา แต่ท่านอาจารย์ปรีชารู้สึกด่วนเป็นกรณีพิเศษแล้วกระมัง แต่ผมไม่ว่าอะไร
 เพราะว่าเป็นเรื่องเดียวกัน ถ้าท่านไปได้ผมก็พุ่งไปด้วย ผมก็ไม่มีปัญหา ไม่ว่ากัน
 แต่ว่าเป็นเรื่องตั้งข้อสังเกต ผมอยากจะกราบเรียนว่าวันนี้มีความภาคภูมิใจอย่างยิ่ง
 ที่ได้มีโอกาสเสนอ อันหนึ่งที่เราทำให้ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ตกทุกข์
 ยากไร้ อย่างที่เราได้เคยมีความสำเร็จในการแก้ไขประมวล วิ. อาญา
 ฉบับที่ ๒๕ เมื่อปี ๒๕๒๗ มาตรา ๗ ทวิ ซึ่งกระผมเองเป็นผู้เสนอและแก้ไขสำเร็จ
 ในคราวนั้น ก็นำความภูมิใจและก็เป็นประวัติศาสตร์ที่สามารถช่วยประชาชนได้บ้าง
 ในมาตรา ๗ ทวิ ท่านประธานก็คงจะได้ทราบว่า เราสามารถช่วยให้ผู้ที่ถูก
 ต้องคุมขัง ผู้ต้องหาที่ถูกจับกักขังนั้น ๑. ได้รับการพบปะทนายสองต่อสองได้
 ๒. ให้ได้รับการเยี่ยม เมื่อพบปะทนายเดี๋ยวก็เกิดทนายในโรงพักเลย ท่านประธาน
 ในปีนั้นเราภูมิใจ ก็เกิดทนายตามโรงพักเกิดขึ้น และ ๒. ให้พบปะได้ คือ
 หม้ายความมาให้เยี่ยมได้ตามโอกาสอันสมควร และอันที่ ๓ ก็ให้รักษาพยาบาล
 โดยเร็วเมื่อร้องขอหรือว่ามีอาการเจ็บป่วย และนอกจากนี้เราแก้มาตรา ๑๗๓ ทวิ
 ผู้ต้องหาใดที่ยังไม่มีทนายต้องให้ศาลแต่งตั้งทนายให้ในมาตรา ๑๗๓ ทวิ อันนี้ก็
 เป็นเรื่องที่เราทำให้ประชาชนได้รับความภูมิใจ และอีกอันหนึ่งที่เราเสนอในวันนี้
 ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธาน รัฐธรรมนูญฉบับเขียนไว้เลยตั้งแต่เรา
 เปลี่ยนแปลงเราเริ่มจะมีประชาธิปไตยตั้งแต่รัฐธรรมนูญปี ๒๕๑๐ เป็นต้นมา
 เราระบุไว้หมดเลยว่า รัฐธรรมนูญฉบับต้องมีศาลปกครอง แต่ไม่ได้รับ
 การดำเนินการให้สำเร็จสัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร กระผมเข้ามา ก็พยายามจะเร่ง
 และก็ได้ดำเนินการเสนอพระราชบัญญัตินี้เกือบ ๒๐ ปีมาวันนี้แล้วก็มีภาคภูมิใจ
 อย่างยิ่ง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยใหม่ในมาตรา ๒๗๖ ถึง ๒๘๐
 ได้ระบุชัดเจน ว่าจะต้องมีศาลปกครองรัฐต้องทำด้วย ได้ระบุในเนื้อหาสาระบ้าง
 ตามสมควร ซึ่งนำเอามาเขียนในพระราชบัญญัตินี้ ก่อนอื่นผมอยากจะใคร่ขออย่า
 เพิ่มเติมจากที่ทางท่านรัฐบาล โดยท่านรองนายกรัฐมนตรี พิชัย รัตตกุล และท่าน
 อาจารย์ปรีชาได้เสนอในนามของพรรคประชาธิปไตยแล้ว ผมอยากจะกราบเรียนว่า
 พระราชบัญญัติศาลปกครองนั้น หรือวิธีพิจารณาปกครองนั้น เป็นวิธีพิจารณาที่แตกต่าง
 ไปจากศาลอาญาหรือศาลแพ่งหรือว่าคดีแพ่งหรือคดีอาญาที่เรารู้จักกัน แต่คดีปกครอง
 ซึ่งแตกต่างกันและคดีปกครองเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการจัดการบริหาร การจัดการ

บริการให้ประชาชนโดยส่วนรวม กฎหมายปกครองจึงได้แก่ พระราชบัญญัติ หรือกฎหมายทุกฉบับที่เจ้าหน้าที่ออกกฎหมายกระทรวงระเบียบข้อบังคับที่เกิดขึ้นในการบริหาร แต่การดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานอาจจะมีกลไกสลับซับซ้อนอะไรก็ตาม เพราะฉะนั้นคำสั่ง อนุญาต หรือวินิจฉัยสั่งการอาจจะไม่ได้ได้รับความเป็นธรรมอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ นี่ก็เป็นข้อบกพร่องอย่างหนึ่งสำหรับศาลปกครอง จากการที่ออกกฎหมายออกระเบียบแบบแผนอะไรต่าง ๆ ออกมา ความแตกต่าง ความที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมต่าง ๆ จากคำสั่งนั้นย่อมมีผลกระทบกระเทือนต่อประชาชนโดยทั่วไป ประเด็นเรื่องเหตุนี้ท่านประธานครับ เราจึงพยายามอยากจะทำให้มีการอะลุ่มอล่วยหรือจับเข้าด้วยกัน หรือมีปัญหาหรือให้ความเป็นธรรมแก่ระหว่างหน่วยงานของรัฐกับประชาชน ระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับประชาชน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกัน ผมอยากจะขออนุญาตยกตัวอย่าง สมมติว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐคนหนึ่งอนุญาตให้ นาย ก ตั้งโรงงานได้ แต่ นาย ข ไปขอไม่ให้ ในลักษณะอย่างเดียวกันอย่างนี้ที่องศาลปกครองได้ อันนี้อันหนึ่ง ผมอยากจะกราบเรียน -----

เพราะฉะนั้นผมอยากจะกราบเรียนว่าลักษณะศาลปกครองนั้น เพราะฉะนั้นจึงมีหลักการว่าจะให้ อันนี้หลักการเหมือนกัน หลักการของรัฐบาล หลักการของพรรคประชาธิปัตย์ ของพรรคชาติพัฒนาที่กระผมได้ เสนอกับคณะนี้ก็เหมือนกัน ผมอยากจะกราบเรียนอีกนิดหนึ่ง เพื่อเป็นความรู้แก่ประชาชนเพราะเป็นเรื่องใหม่สำหรับศาลปกครองนั้นมีโครงสร้างศาลปกครองดังนี้รับท่านประธานครับ

ในมาตรา ๖๕ มาตรา ๖๖ ที่เราได้ดำเนินการทำไว้ ศาลปกครองเรา แบ่งออกเป็น ๓ ลักษณะด้วยกัน แต่ในรัฐธรรมนูญนั้นมีเงื่อนไขไว้ให้เหมือนกัน ให้มีศาลปกครองอุทธรณ์ได้ มี ๓ ศาล แต่ในกฎหมายที่เราเขียน เขียนไว้ ๓ ศาล คือศาลปกครองชั้นต้นและศาลปกครองสูงสุด แต่ในมาตรา ๒๗๙ นี้ ได้ระบุว่าสามารถมีศาลอุทธรณ์ได้ รัฐธรรมนูญนะครับ เพราะฉะนั้นผมอยากจะกราบเรียนว่าที่เขียนไว้มี ๓ ศาลไว้ในเบื้องต้นนี้ ถ้าหากว่าเราจะเพิ่มเติม ซึ่งรัฐธรรมนูญก็เปิดไว้ให้หรือจะมีศาลปกครองอุทธรณ์ก็ได้เหมือนกัน สำหรับศาลปกครองชั้นต้นนี้ เราแบ่งออกเป็นศาล ๒ ศาลเหมือนกัน ในกรุงเทพมหานคร เราเรียกว่า ศาลปกครองกรุงเทพมหานคร และศาลปกครองระดับปกครองจังหวัด ก็หมายความว่า ออกจากกรุงเทพมหานครไปก็เป็นศาลปกครองจังหวัด แล้วก็ยังมีศาลปกครองสูงสุดนะครับท่านประธานครับ อีกอันหนึ่งศาลปกครองเป็นเอกเทศ ศาลปกครองทั้งสองเป็นเอกเทศจากศาลฎีกาไม่ขึ้น ก็ถือว่าสิ้นสุดกันอยู่ตรงนั้น ไม่เกี่ยวข้องกัน คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งซึ่งไม่พอใจคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้นก็มีสิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาได้ถึงศาลปกครองสูงสุดได้ แต่ถ้าหากว่ามีการแปรญัตติจะเพิ่มเติมอย่างไรนั้น เราก็สามารถเพิ่มเติมในศาลอุทธรณ์ได้ แต่ตรงนี้ ถ้าหากว่าคู่ความไม่พอใจในคำพิพากษา ก็สามารถยื่นต่อศาลปกครองสูงสุดได้ครับ ท่านประธานครับ เขตอำนาจศาลปกครองก็คงจะมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขบ้าง แต่มีสาระสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ผมกังวลอยู่นิดหนึ่ง ซึ่งรัฐธรรมนูญได้ระบุไว้ แตกต่างกับที่ผมได้ร่างไว้เดิมนะครับว่า คณะกรรมการตุลาการนี้ ซึ่งเดี๋ยวนี้เมื่อรัฐธรรมนูญว่ามาอย่างนี้เราก็ต้องว่าไป แต่ผมก็เกรงว่าไม่อิสระและไม่ให้ความเป็นธรรม ผมอยากจะขกตัวอย่างนะครับ แต่ไม่สามารถแก้ไขได้ครับ ท่านประธานครับ ต้องปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๙ มาตรา ๒๘๐ เสียแล้ว เพราะว่าท่านบังคับไว้ให้ว่า คณะตุลาการรัฐธรรมนูญนี้ประกอบด้วยอะไรบ้าง อันนี้ผมก็ต้องไปแก้ไขของผม ซึ่งกระผมที่ไม่ขก ไม่เอาไปปรับปรุง เพราะเนื่องจากมาตรานี้ยังค้างอยู่ แต่ผมอยากจะให้กฎหมายของผมนั้นมีความยืนยาวนาน แต่รัฐบาลต้องไปปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขตามรัฐธรรมนูญ

แต่ในสาระ หลักการและเหตุผลนั้นเราตรงกันเหมือนกันหมด แต่ยังมีข้อปลีกย่อย บางอย่างในลักษณะสำนักงานธุรการอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ซึ่งของพรรค ประชาธิปัตย์รวมกัน แต่ผมกับรัฐบาลตรงกัน พรรคประชาธิปัตย์แยกเอามา รวมกันได้ แต่ของเราเนี่ยอยากจะให้เป็นอิสระจริง ๆ ออกมา โดยออกมาเป็น อิสระไม่ขึ้น แต่ผมอยากจะขอกราบเรียนครับว่า ในส่วนของกรณีนั้น ก็มี ความแตกต่างอย่างที่เราเรียนแล้ว แต่ที่ผมอภิปรายบอกว่าเกรงจะไม่ได้รับ ความเป็นธรรมนั้น เนื่องจากเวลาเรามีตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่กระผมได้ กำหนดไว้ ผมอยากจะบันทึกตรงนี้เป็นหลักฐาน เพื่อในอนาคตมีการแก้ไขได้ นะครับ อย่างกระผมได้จัดไว้ในมาตรา ๓๘ คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง คณะหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานรัฐสภาเป็นประธานกรรมการ ประธาน ศาลปกครองสูงสุดเป็นกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดสำนัก นายกรัฐมนตรี อธิบดีกรมตำรวจ อัยการสูงสุดเป็นกรรมการ แต่ในมาตรา ๓๓ ใหม่เนี่ย ซึ่งล้าจากรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ ของรัฐบาล ได้เสนอเช่นเดียวกัน แต่ต้องทำ แต่กระผมต้องพูดไว้เป็นบันทึก เป็นหลักฐานในอนาคตว่า เมื่อ ศาลตุลาการ ศาลปกครอง มีการเปลี่ยนแปลงหรือมีความไม่ยุติธรรมเกิดขึ้น มันน่าจะพิจารณาเรื่องนี้เข้าไปด้วยในอนาคตที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญครับ

มาตรา ๓๓ ของรัฐบาลเป็นดังนี้ครับ ท่านประธาน ให้มีคณะกรรมการตุลาการ ศาลปกครองคณะหนึ่งประกอบ เรียกชื่อย่อว่า กศป. ประกอบด้วยประธาน ศาลปกครองสูงสุดเป็นประธาน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ๙ คน ซึ่งเป็นตุลาการ ในศาลปกครอง ได้รับเลือกจากตุลาการศาลปกครองด้วยกัน และกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๓ คน ซึ่งตั้งจากหรือเลือกจากวุฒิสภา หรือความเห็นชอบ จากวุฒิสภา อันนี้ผมก็เกรงครับท่านประธาน ที่ผมกราบเรียนอันนี้แก้ไขไม่ได้ ของกระผมไม่สามารถแก้ไขได้ เพราะรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ จึงจำเป็นต้องผ่าน ในเรื่องนี้ไป แต่อย่างไรก็ตามครับท่านประธาน ต้องพูดไว้ บันทึกไว้ว่า เจตนารมณ์ของกฎหมายของกระผมมีเจตนารมณ์อย่างนี้ เวลาเกิดความ ไม่เป็นธรรมอะไรเกิดขึ้น ทั้งผู้ปฏิบัติและผู้ได้รับความเสียหาย ประชาชน หรือผู้ปฏิบัติการเข้ามาแล้ว เราจะต้องมีผู้เชี่ยวชาญ ไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญ จะเชี่ยวชาญหมด แต่ผู้ปฏิบัติไม่มีตัวแทนของตัวเอง ไม่มีตัวแทนของ ผู้ดำเนินการเอง ท่านประธานครับ แม้ว่าการพิจารณาความนั้น เราได้ กำหนดขึ้นระบบได้ส่วนแบบศาลปกครอง ผมอยากจะขอคิดหนึ่งเนื่องจาก เกี่ยวข้องกัน แม้ว่าจะมีการยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองจะให้ไม่ยุ่งยาก ต้องใช้ระบบได้ส่วน ทำการพิจารณาต่อหน้าและเปิดเผยคู่ความก็ตาม แต่คู่ความมีสิทธิสอบเอกสารของอีกฝ่ายหนึ่งได้ก็ตาม แต่อย่างไรก็ตาม ในเมื่อถึงที่สุดแล้วของในพิจารณาคดีนั้นก็น่าจะมีส่วนผู้รับผิดชอบทั้งหมด จะได้พิจารณาความนั้นได้ กระผมจึงกราบเรียนว่า เรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ มีหลักการและเหตุผลตั้งที่รัฐบาลและของกระผมซึ่งมีหลักการและเหตุผลตรงกัน แต่ว่ารายละเอียดก็มีความแตกต่างกันไปแล้ว และมีความภูมิใจอย่างยิ่งครับ ท่านประธาน ที่สภาของเราจะมีโอกาสผ่านพระราชบัญญัติวิธีจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีศาลปกครองในอันดับต่อไป ขอกราบขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านกุ่มเทพครับ

ร้อยโท กุ่มเทพ ไส้กระจ่าง (ศรีสะเกษ) : ท่านประธาน ที่เคารพ กระผม กุ่มเทพ ไส้กระจ่าง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดศรีสะเกษ พรรคความหวังใหม่ ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธี พิจารณาคดีศาลปกครอง พ.ศ. . . . ซึ่งมีเพื่อนสมาชิกพรรคความหวังใหม่หลายท่าน เป็นผู้เสนอร่วม ประกอบด้วย ท่านชูวิทย์ พิทักษ์พรพลลภ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี คุณวิรัตน์ ตยงคนนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร

คุณยุรา อรุณนทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม นายแพทย์
เปรมศักดิ์ เพียยุระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น คุณวัชรินทร์
ศรีธำพร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร และคุณภูมิ สาระผล
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น กระผมและคณะตระหนักถึงความ
จำเป็นที่จะต้องมีการปกครองในภาวะที่ประชาชนกำลังเรียกร้องหาความ
เป็นธรรม เรียกร้องหาความสุจริตจากผู้ปฏิบัติหน้าที่ในทางปกครอง
ท่านประธานที่เคารพ พวกเราได้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่
วันที่ ๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐ นั้นหมายถึงเมื่อปีที่แล้ว ในช่วงที่
พวกเราได้นำเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นช่วงก่อนที่จะมีการประกาศใช้
รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ซึ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ แต่ก่อนหน้านั้น
ถ้าท่านประธานยังจำได้จะเห็นว่า ความต้องการศาลปกครองนั้นเป็นประเด็น
ทางการเมืองและทางกฎหมายที่สำคัญยิ่ง กระผมจำได้ว่า ในสมัยสภา
ก่อนหน้านั้นได้มีการถกกันในเรื่องศาลปกครองในสภาแห่งนี้ถึงขั้นที่เรียกว่า
ใช้กลยุทธ์ทุกวิถีทางที่จะต่อสู้ระหว่าง ๒ แนวความคิด แนวความคิดที่จะให้
ศาลปกครองยังอยู่กับกระทรวงยุติธรรม และแนวความคิดที่จะให้ศาลปกครอง
ไปอยู่กับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา นั้นเป็นการต่อสู้เอาสำนักงานตุลาการ
ของศาลปกครอง ผมจำได้ว่าสภาแห่งนี้เคยสู้กันจนตึงเครียดและไม่ช้าหลังจากนั้น
ก็มีการยุบสภา ตอนที่พวกเรามาอยู่ในสภาสมัยนี้ การต่อสู้ในแนวความคิดนั้น
ไม่ได้ยุติลง นักกฎหมายหลายท่านครับ ท่านประธาน ต้องพูดเป็นเกียรติประวัติว่า
ได้พยายามสร้างรูปแบบ ต่อสู้เพื่อให้เกิดการยอมรับมากที่สุด สมัยที่เราอยู่ใน
รัฐบาลชุดที่แล้ว รัฐมนตรีท่านหนึ่งซึ่งดูแลเรื่องนี้คือ ท่านดอกเตอร์โภคิน พลกุล
ได้มีการประชุมคณะทำงานของท่านหลายครั้ง ในที่สุดเราได้รูปแบบที่คิดว่า
เป็นแม่แบบก่อนรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันด้วยซ้ำคือ ให้สำนักงานตุลาการของ
ศาลปกครองเป็นอิสระ ไม่ขึ้นอยู่กับทั้งกระทรวงยุติธรรมปัจจุบันและสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาก็ทำให้มีแนวทางที่จะเสนอเป็นกฎหมายได้ -----

เป็นที่น่ายินดี ท่านประธานครับ ที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ ฉบับปัจจุบันก็ได้
 ปิดแนวทางนั้น ทำให้ร่างฯ ของเราที่เสนอไว้ตั้งแต่ต้นยังเป็นร่างฯ ที่สอดคล้อง
 กับรัฐธรรมนูญปัจจุบัน ถ้ากระผมจะเปรียบเทียบร่างฯ ที่พวกเรานำเสนอ
 กับร่างฯ ที่รัฐบาลได้นำไปปรับปรุงและนำมาเสนอใหม่ ก็ จะเห็นความ
 คล้ายคลึงกันในหลายมาตรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำนวนมาตราที่นำเสนอ นั้น
 มี ๘๑ มาตราเท่ากัน และที่สำคัญก็คือว่า มีความเห็นในมาตราต่าง ๆ ตรงกัน
 เกือบทั้งหมด ส่วนที่แตกต่างกันนั้นก็เห็นแต่เพียงมาตรา ๔๖ ซึ่งทางรัฐบาล
 ได้ไปเขียนขึ้นใหม่ ส่วนมาตรา ๖๓ ถึงมาตรา ๗๑ ในเรื่องของสำนักงาน
 ศาลปกครองนั้น รัฐบาลได้ไปแก้ไขให้ตรงกับรัฐธรรมนูญ ซึ่งใช้ว่า สำนักงาน
 ศาลปกครอง แล้วก็ไปเปลี่ยนชื่อของข้าราชการในฝ่ายศาลปกครองเป็น
 ข้าราชการฝ่ายปกครอง เป็นการเปลี่ยนคำเปลี่ยนชื่อเท่านั้น แต่ว่าหลักการ
 เหมือนกันทั้งหมด กระผมจึงกราบเรียนท่านประธานด้วยความภาคภูมิใจว่า
 สิ่งที่เราได้นำเสนอไว้ก่อนที่จะมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่นั้น ยังเป็นสิ่งที่
 สามารถปฏิบัติได้ วันที่ท่านรองนายกรัฐมนตรีพิชัย รัตตกุล ด้วยความเคารพ
 ท่านได้ขออนุร่างฯ นี้ออกไปที่พวกเราทุกท่วง เพราะพวกเรามองเห็นว่า
 สิ่งที่ท่านจะ ไปแก้ไขกลับมา นั้นก็อาจจะไม่ได้แตกต่างไปมากนัก

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
 คนที่หนึ่ง) : ท่านกุเทพครับ ขอประทานอภัย ผมว่าเอาเข้าหลักการและเหตุผล
 ที่ท่านเสนอเข้ามา เพื่อที่จะได้กระชับขึ้น ท่านอภิปรายดีแล้วครับ เชิญต่อครับ

ร้อยโท กุเทพ ไสกระจ่าง (ศรีสะเกษ) : ท่านประธานครับ
 กระผมก็พยายามที่จะพูดให้มันได้เห็นถึงความเป็นมาบ้าง เพราะว่ากฎหมายนี้
 สำคัญ ผมคงจะเน้นกราบเรียนท่านประธานอีกนิดหนึ่งว่า ตอนที่พวกเรา ยังไม่มี
 พ.ร.บ. ฉบับนี้ เราต่อสู้กันมายาวนาน แล้วผมเห็นด้วยกับท่านพิณิจเมื่อสักครู่
 ว่าการนำเสนอร่างกฎหมายของเรา ผมได้ถามสภาไปเมื่อวานนี้ ในเรื่อง
 การบรรจุวาระด่วน ตรงนี้ท่านประธานคงต้องเตรียมหลักเกณฑ์มาให้พวกเรา
 ได้ทราบบ้าง เพราะว่าพวกเราเสนอจนลืมนิดหมดแล้ว และก็มาพูดกันวันนี้
 ปรากฏว่าเรื่องที่เพิ่งเสนอเข้ามาเป็นเรื่องด่วน เราก็พูดตาม ก็เป็นเรื่อง
 ผมจะต้องพูดเท่าความไป แต่ท่านประธานไม่ต้องกลัวหรือครับว่า จะมีการพูด
 ยืดเยื้อ เพราะเข้าใจว่าสมาชิกหลายท่านก็คงจะให้ผู้เสนอพูด และส่วนใหญ่

ก็จะสนับสนุนในหลักการ หลักการของพมั้นไม่มีอะไรมาก เพราะว่า เป็นเรื่องที่ชัดเจนตรงกันอยู่แล้ว แต่สิ่งที่จะต้องนำเสนอเป็นข้อสังเกตผ่านไปยังกรรมมาธิการนั้น เป็นเรื่องจำเป็น ผมเข้าใจความต้องการของท่านประธานว่าต้องการให้กระชับ ต้องการให้เป็นไปโดยรวดเร็ว แต่ท่านประธานสังเกตไหมครับว่า สภาพของเราปัจจุบันนี้เป็นสภาอิเล็กทรอนิกส์ ท่านประธานเป็นผู้แทนมาหลายสมัย สมัยก่อนเราไม่ได้ทำงานกันอย่างนี้หรอกครับ เราพูดจាកันมาก แต่ตอนนี้เราใช้เครื่อง เราใช้อะไรมันก็รวดเร็วขึ้นแล้วในฉบับนี้ผมขอท่านประธานนึกเดี๋ย่ว่า ผมเป็นคนขึ้น พ.ร.บ. ฉบับนี้ และรอมายาวนานปีกว่า ก็ขอเวลาผมสัก ๑๐ - ๒๐ นาที คงไม่เกินนั้นต้องขออนุญาตท่านประธานจริง ๆ ด้วยความเคารพ กระผมเพียงแต่จะกราบเรียนว่า สิ่งที่รัฐบาลนำไปแก้ไขปรับปรุงส่งกลับคืนมา ก็ไม่ได้แตกต่างไปจากร่างฯ ที่เราเสนอไว้แล้ว ก็เป็นเรื่องที่ตรงกัน ก็เป็นเรื่องที่ดีเพราะในชั้นกรรมมาธิการก็จะไปปรับปรุงในส่วนที่มันไปกันได้ให้มากที่สุดก็จะรวดเร็วขึ้น ท่านประธานที่เคารพ มีสิ่งที่จะผมจะต้องตั้งเป็นข้อสังเกตไว้ตรงนี้ แล้วจะต้องถามท่านรองนายกรัฐมนตรี วันนี้ท่านมาเสนอกฎหมาย ถ้าไม่มีคำถามให้ท่านเลย ผมคิดว่าท่านเสียเวลาเปล่า เพราะฉะนั้นวันนี้ผมคงจะต้องถามท่านหลายข้อเหมือนกันท่านประธาน ถ้าท่านไปดูนโยบายของรัฐบาล ข้อ ๑.๑.๒ ท่านจะเห็นได้ชัดเจนที่เดี๋ย่ว่า รัฐบาลบอกว่าจะสนับสนุนกิจการขององค์กรทั้งหลายที่จัดตั้งขึ้นใหม่

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : ท่านอุทธรณ์ด้วยความเคารพท่าน คืออย่างนี้ผมอยากเรียนให้ท่านทราบว่า ผมไม่อยากจะไปยื้อถึงอย่างเช่นว่า การถอนที่ผมเตือนท่านเมื่อก็ เรื่องนโยบายมันก็อีกเรื่องหนึ่ง อยากจะให้พูดว่าท่านมีหลักการและเหตุผลที่เสนอในพระราชบัญญัติฉบับนี้อย่างไร ให้ท่านสมาชิกทราบเอาว่าหลักการของท่านมีอย่างไร เหตุผลอย่างไรขึ้นมา ถ้าไปยื้อว่าไม่เห็นด้วยมาตรานี้ ไม่เห็นด้วยอย่างไร มันเข้าไปทางลึกไปแล้ว ผมขอความกรุณาด้วยครับ เชิญท่านต่อครับ

ร้อยโท อุเทพ ไสกระจำจ (ศรีสะเกษ) : ขอบพระคุณครับ กระผมเพียงแต่จะบอกว่า รัฐบาลนี้มีนโยบายที่จะให้มีการจัดตั้งองค์กรตามรัฐธรรมนูญเป็นนโยบาย ข้อ ๑.๑.๒ แล้วรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓๔ (๓)

สผ ๗/๒๕๔๑ (ส. นิติบัญญัติ)

๗๗

กรณี ๓๕/๓

ได้เขียนไว้ว่า ให้ดำเนินการจัดตั้งศาลปกครองตามมาตรา ๒๗๖ ให้แล้วเสร็จ
ภายใน ๒ ปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ -----

- ๓๖/๑

ผมกำลังจะทวนความจำของรัฐบาลว่า วันนี้ประกาศรัฐธรรมนูญใช้มาแล้ว
 เกือบจะครบปี เรามีเวลาเหลืออีกปีหนึ่งที่จะต้องจัดตั้งศาลปกครองให้แล้วเสร็จ
 กระผมได้ไปดูพระราชบัญญัติงบประมาณของท่าน ท่านได้ตั้งไว้ในมาตรา ๔
 ข้อสุดท้ายสำหรับสนับสนุนการตั้งองค์กรเหล่านี้ไว้ ๕๐๐ ล้าน ๕๐๐ ล้านนั้น
 หมายถึงว่า รวมกันทุกองค์กรที่จัดตั้งขึ้นใหม่ ผมกำลังนับเวลารับท่านประธาน
 วันนี้เราผ่านร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปให้กรรมาธิการศึกษาจะใช้เวลาเท่าไร
 เราไม่รู้ แต่การจัดตั้งศาลปกครองให้แล้วเสร็จภายใน ๓ ปี ตั้งแต่ใช้รัฐธรรมนูญ
 นั้นหมายถึงว่า เรามีเวลาเหลือน้อย แล้วงบประมาณก็มีจำกัด ผมคิดว่า
 เป็นปัญหาที่รัฐบาลจะต้องคิด เป็นปัญหาที่รัฐบาลจะต้องหาทางแก้ไขว่าทำอย่างไร
 ถึงจะทำได้ทัน ท่านประธานพยายามอยากจะทำให้ผมเสนอว่า หลักการของผม
 เป็นอย่างไร ผมจะบอกว่าหลักการก็เขียนเป็นบรรทัดเดียวเหมือนกับทุกฉบับ
 ที่เสนอ หลักการก็คือให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดี
 ปกครอง หลักการไม่ได้แตกต่างกันหรอกครับ ถ้าเสนอแค่นี้หนึ่งลงก็ใช้เวลา
 ไม่ถึง ๑ นาที แต่เหตุผลเป็นเรื่องที่ต่างกัน เหตุผลของฝ่ายรัฐบาลที่ท่าน
 ได้เสนอมา ท่านก็อ้างรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันซึ่งก็เขียนกันไปตามนั้น แต่
 เนื่องจากเราได้เสนอก่อนรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เราก็อ้างรัฐธรรมนูญฉบับก่อน
 แต่ก็ถือว่ามันก็อนุวัตตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ได้ เพราะฉะนั้นสิ่งที่เราเขียนไว้
 ในเหตุผลของเราก็คือ ต้องการให้มีการจัดตั้งศาลปกครองเพื่อพิจารณาพิพากษาคดี
 ที่มีข้อพิพาททางกฎหมายปกครอง ซึ่งเกี่ยวกับการกระทำหรือละเว้นการกระทำ
 ที่หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องปฏิบัติ หรือต้องรับผิดชอบในการ
 ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นเรื่องละเมิดทางปกครอง หรือเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง
 เหตุผลตรงนี้ท่านประธาน ถ้าไปดูปัญหาที่พี่น้องประชาชนประสบอยู่ ท่านก็จะเห็นว่า
 ถ้ามีศาลปกครองออกมาแล้ว การแก้ปัญหาของพี่น้องประชาชนเหล่านั้นก็จะมี
 ทางเลือกมากขึ้น ทางเลือกสำคัญตรงนี้ก็คือสิ่งที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไปทำกับประชาชน
 โดยที่เขาารู้สึกว่า เขาถูกรกระทำต่ออย่างไม่เป็นธรรม เขาสามารถร้องต่อ
 ศาลปกครองให้พิจารณาคดี ให้รัฐต้องแก้ไข ให้รัฐต้องยกเลิกการกระทำนั้น
 หรือให้รัฐต้องกระทำการกระทำบางอย่างที่ประชาชนต้องการ เช่น วันนี้ผม
 ไปยื่นเรื่องให้กรมที่ดิน ไปออกโฉนดที่ดินให้กับผม กรมที่ดินไม่มีสิทธิห่วงง
 ไม่มีสิทธิที่จะบอกว่าไม่ให้ ถ้าผมทำทุกอย่างถูกต้องครบถ้วน ถ้าเผื่อว่ากรมที่ดิน
 ห่วงงเห็นงไม่เห็นงไม่เห็นงไม่เห็นงไม่เห็นงไม่เห็นงไม่เห็นงไม่เห็นงไม่เห็นงไม่เห็นงไม่เห็นง
 บังคับให้กรมที่ดินไปออกโฉนดให้กับผมได้ สิ่งเหล่านี้ประชาชนกำลังรอคอย

เราไม่มีมาตรการที่จะไปบังคับให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามความต้องการ
 ของประชาชนได้ เพราะฉะนั้นเหตุผลที่พวกเราต้องการศาลปกครองนี้ จึงเป็น
 เหตุผลที่สอดคล้องกับปัญหาของประชาชนโดยพื้นฐาน ปัจจุบันมีพี่น้องประชาชน
 จำนวนมากถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติต่อโดยไม่เป็นธรรม อาจจะมีการกลั่นแกล้ง
 โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจับยาบ้าในพี่น้องประชาชนผู้ยากจน พี่น้องประชาชน
 ที่มาอยู่ตามหน่วยงานบริการในภัตตาคาร ในห้องอาหาร คนเหล่านี้ไม่รู้เรื่อง
 กฎหมาย คนเหล่านี้ไม่รู้เท่าทันเล่ห์กลของสังคมเมือง บ่อยครั้งที่ถูกยึดยาบ้า
 สิ่งผิดกฎหมายให้แล้วก็จับกุม จะด้วยจุดประสงค์ใดเราไม่รู้ แต่เราได้รับ
 ร้องเรียนเรื่องเหล่านี้มากเหลือเกิน เจ้าหน้าที่ตำรวจจะเป็นผู้ตั้งข้อกล่าวหา
 ดำเนินการโดยฝ่ายเดียว และเมื่อไปถึงศาลยุติธรรมก็ดำเนินการไปตาม
 กระบวนการปกติ แต่วันนี้ถ้ามีศาลปกครองผู้ที่ถูกกระทำต่ออย่างนั้น สามารถ
 ร้องต่อศาลปกครองให้แก้ไข ให้ดำเนินการสอบสวนเจ้าหน้าที่ หรือพียงพยาน
 ในลักษณะที่รวดเร็ว กระชับได้ ใช้ค่าใช้จ่ายน้อยลงได้ นี่คือนี่ที่จำเป็น
 เพราะฉะนั้นท่านประธานที่เคารพ ด้วยการตระหนักรู้ถึงปัญหาเหล่านี้ ด้วยการ
 รู้ว่าสังคมปัจจุบันเป็นสังคมที่มีความหลากหลาย การกระทำของรัฐต่อประชาชน
 หรือการที่รัฐไม่กระทำอะไรเพื่อประโยชน์ของประชาชนนั้นเป็นเรื่องละเอียดอ่อน
 มากขึ้น เป็นเรื่องที่เราจะต้องใช้องค์การที่ทันสมัยมีความชัดเจนในภาระหน้าที่
 มีกระบวนการตัดสินที่รวดเร็ว นั่นก็คือศาลปกครอง -----

เรารอคอยกันมานานแล้ว บัดนี้ได้เวลาที่เราจะมีศาลปกครอง ขอให้สภาแห่งนี้
 ได้เห็นว่าสิ่งที่เรากำลังทำอยู่ร่วมกันขณะนี้ เรามีเจตนาที่ต้องการให้เกิดประโยชน์
 กับประชาชนมากที่สุด ในฐานะที่พวกเราได้ร่วมกันเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
 ก็หวังในเจตนารมณ์ของสภาว่าจะช่วยกันสนับสนุนรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
 เพื่อนำไปสู่การจัดตั้งศาลปกครอง แล้วหวังว่ารัฐบาลจะได้เตรียมตัวเตรียมใจ
 เพื่อสนับสนุนองค์กรนี้ให้ทำงานได้อย่างเป็นอิสระและมีประสิทธิภาพต่อไป
 อย่าวให้เกิดอย่างกรณีที่เราตั้งขึ้นมา ในระยะหลังองค์กรบางองค์กรที่ตั้งขึ้นมาแล้ว
 เกิดเป็นองค์กรที่ไม่ค่อยมีประสิทธิภาพ เพราะขาดแคลนการสนับสนุนในด้าน
 งบประมาณ ผมไม่อยากจะไปรื้อฟื้น แต่อยากกราบเรียนว่าถ้าศาลปกครองเรา
 เกิดขึ้นมาในสภาพที่พิกลพิการ ไม่มีงบประมาณสนับสนุน ทำงานไม่ได้ก็จะเกิด
 ความเสื่อมเสียมากกว่าจะเป็นผลดี กระผมจึงขอตั้งข้อสังเกตไว้ตรงนี้ และหวังว่า
 สภาของเราจะสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ขอกราบขอบคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา ประธาน
 สภาผู้แทนราษฎร ได้ขึ้นบัลลังก์เพื่อดำเนินการประชุมต่อไป)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญคุณนพดลครับ

นายนพดล ปัทมะ (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพ
 กระผม นพดล ปัทมะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร พรรคประชาธิปัตย์
 กระผมขออนุญาตท่านประธานอภิปรายสนับสนุนร่าง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครอง
 ของคณะรัฐมนตรีและของพรรคประชาธิปัตย์ ท่านประธานที่เคารพ กฎหมาย
 ที่เรากำลังพิจารณาอยู่ในวันนี้แม้ไม่มีสถานะ เป็นกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
 หรือที่เราใช้คำภาษาอังกฤษว่า ออร์แกนิก ลอว์ (Organic law) แต่ก็ เป็น
 กฎหมายฉบับที่สำคัญอย่างยิ่งที่จำเป็นจะต้องเร่งออกมา เพื่อที่จะให้บทบัญญัติและ
 เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับ มาตรา ๓๓๔ ของรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ว่า
 จะต้องออกภายใน ๒ ปี แต่ผมคิดว่าเป็นสิ่งที่ดีที่รัฐบาลพยายามที่จะ เสนอกฎหมาย
 และเร่งรัดออกมาให้มีการจัดตั้งศาลปกครองก่อน ๒ ปี ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้
 ในมาตรา ๓๓๔ คือภายในวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๒ ท่านประธานที่เคารพ เมื่อมี
 การจัดตั้งศาลปกครองตามกฎหมายฉบับนี้ จะมีการตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐ
 เข้มงวดมากขึ้น กระบวนการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำ
 ฝ่ายปกครองจะมีระบบมากขึ้น เพิ่มเติมจากกลไกอื่น ๆ ตามรัฐธรรมนูญ ไม่ว่าจะเป็น
 เป็นสถาบันผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐบาล คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม

การทุจริตแห่งชาติ ศาลฎีกา แผนกคดีอาญาทางการเมือง และคณะกรรมการ
 ตรวจสอบเงินแผ่นดิน และท้ายที่สุดท่านประธานที่เคารพ ประชาชนจะได้ประโยชน์
 อย่างยิ่งจากกฎหมายฉบับนี้ ความคิดที่จะมีการจัดตั้งศาลปกครองของเราเกิดขึ้น
 เมื่อ ๖๐ ปีที่แล้วครับท่านประธาน ทั้งนี้ที่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง แล้วก็มีการ
 การถกเถียงกันตลอดเวลาว่าศาลปกครองจะสังกัดกระทรวงยุติธรรมหรือหน่วยงาน
 อื่นๆ จะสังกัดสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เราถกเถียงกันมาตลอด แล้วนั่นเป็น
 สาเหตุหนึ่งที่ทำให้เรามีความล่าช้าในการออกกฎหมายฉบับนี้ แต่หลังจากวันที่ ๑๑
 ตุลาคม ๒๕๔๐ การถกเถียงในประเด็นดังกล่าวเหล่านั้นไม่มีความจำเป็นแล้วครับ
 เพราะว่ารัฐธรรมนูญกำหนดไว้ชัดเจนว่า ศาลปกครองจะต้องเป็นอิสระและไม่
 สังกัดกระทรวงยุติธรรม กล่าวโดยสรุปก็คือประเทศไทยจะใช้ระบบศาลคู่
 คือมีศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลทหารคู่ขนานกันไป และ
 ทุกศาลมีอิสระในการพิจารณาคดี เป็นที่น่าสังเกตครับว่า รัฐธรรมนูญกำหนด
 ให้มีศาลปกครอง มีศาลชั้นต้น ศาลปกครองชั้นต้น ศาลปกครองสูงสุด ส่วนจะมี
 ศาลอุทธรณ์หรือไม่ขึ้นอยู่กับกฎหมายฉบับนี้ที่เราจะพิจารณากันในวันนี้ ท่านประธาน
 ที่เคารพ กระผมขออนุญาตเทียบเคียงองค์กฤษฎีกาหรือกลไกของ พ.ร.บ. ฉบับนี้
 กับระบบศาลที่เรามีอยู่สั้น ๆ นิดเดียวครับ ในขณะที่ประมุขของศาลยุติธรรม
 เราเรียกว่า ประธานศาลฎีกา ศาลปกครองจะมีประธานศาลปกครองสูงสุด
 ในขณะที่ศาลยุติธรรมมีคณะกรรมการตุลาการหรือที่เรียกว่า ก.ต. จำนวน
 ๑๕ คน ศาลปกครองก็จะมีคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองจำนวน ๑๓ คน
 ในขณะที่ศาลยุติธรรมมีหน่วยงานตุลาการที่อิสระที่เรียกว่า สำนักงานศาลยุติธรรม
 ศาลปกครองก็จะมีหน่วยงานตุลาการของศาลปกครองที่เป็นอิสระ เช่นเดียวกัน
 ที่เรียกว่า สำนักงานศาลปกครอง -----

ในขณะที่ผู้ที่พิจารณาและพิพากษาคดีในคดีปกครอง เรียกว่าในคดีของศาลยุติธรรม เรียกว่าผู้พิพากษา แต่ผู้ที่พิจารณาพิพากษาคดีในศาลปกครองจะเรียกว่าตุลาการศาลปกครอง ท่านประธานที่เคารพครับ นั้นไม่ใช่สาระสำคัญที่ประชาชนจะได้ประโยชน์ แต่สิ่งซึ่งประชาชนจะได้ประโยชน์อย่างยิ่งจากกฎหมายฉบับนี้ก็คือกระบวนการพิจารณาคดีปกครองจะแตกต่างค่อนข้างมากจากการพิจารณาคดีในศาลยุติธรรม ก็คือระบบการสืบพยานหรือกระบวนการพิจารณาจะใช้ระบบไต่สวนมากกว่าระบบกล่าวหา ท่านประธานครับ สาระสำคัญนั้นก็อยู่ในระบบไต่สวน ผู้พิพากษาหรือตุลาการศาลปกครองจะมีหน้าที่ในการค้นหาความจริงมากขึ้นเพื่อที่จะอ่านวคความยุติธรรมให้กับคู่ความ ในระบบกล่าวหา นั้นโจทก์มีภาระหน้าที่ในการพิสูจน์ข้อกล่าวหาของตนเอง แต่ในคดีปกครองมีข้อจำกัด เพราะว่าคดีที่พิพาทระหว่างรัฐกับเอกชน พยานต่าง ๆ จะอยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งถ้าหากเอกชนไม่สามารถที่จะเสนอพยานดังกล่าว เหล่านั้นก็อาจจะทำให้แพ้คดีได้ จึงเปิดโอกาสให้ศาลปกครองเรียกพยานหรือให้บุคคลมาให้ถ้อยคำได้มากขึ้น ซึ่งเป็นกระบวนการที่จะทำให้การพิสูจน์ข้อกล่าวหาเป็นไปโดยสะดวกรวดเร็วแล้วก็เสียค่าใช้จ่ายน้อย ท่านประธานที่เคารพครับ อีกประเด็นหนึ่งก็คือว่าเป็นสาระสำคัญของกฎหมายที่พิจารณาก็คือกระบวนการพิจารณาคดี ศาลปกครองจะมีกระบวนการพิจารณาที่ไม่เป็นทางการมากขึ้น หมายถึงมีการพิจารณาที่ไม่ยุ่งยาก ประหยัดค่าใช้จ่าย แล้วก็มีความรวดเร็วอย่างที่เราว่าความยุติธรรมที่ล่าช้าก็คือความอยุติธรรมนั่นเอง เพราะฉะนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องอ่านวคความยุติธรรมให้ชัดเจน ประเด็นต่อไปที่ผมคิดว่ามีความจำเป็นที่จะต้องพูดทั้งในสภาแห่งนี้เองหรือที่ประชาชนควรที่จะทราบก็คือ ประชาชนจะได้ประโยชน์อะไรจาก พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครอง ซึ่งเป็นกฎหมายที่สำคัญอย่างยิ่งในการพิจารณาสมัยสามัญนิติบัญญัติใน ๑๒๐ วันนี้ ท่านประธานครับ ต่อไปข้อพิพาทระหว่างรัฐกับเอกชน หน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจหรือว่าข้อพิพาทระหว่างรัฐกับรัฐจะได้รับการพิจารณาจากศาลปกครอง การกระทำหรือละเว้นการกระทำ หรือการกระทำละเมิด หรือการผิดสัญญาทางปกครองของหน่วยงานของรัฐจะได้รับการพิจารณาจากศาลปกครอง ท่านประธานที่เคารพครับ กรอบอำนาจของศาลปกครองอยู่ในมาตรา ๘ ของร่างฯ ของคณะรัฐมนตรีซึ่งระบุไว้อย่างชัดเจน ซึ่งกระผมจะไม่เสียเวลามาอ่านในที่นี้

ไม่ว่าจะเป็นเรื่องคดีปกครอง สัญญาทางปกครอง การละเมิดของหน่วยงานของรัฐก็ล้วนอยู่ในความดูแลของศาลปกครองทั้งสิ้น ผมขออนุญาตยกตัวอย่างเพื่อประกอบการอภิปรายสั้น ๆ นิดเดียวครับ คำสั่งของหน่วยงานของรัฐ หรือที่เรียกกันว่าเป็นการกระทำทางปกครองที่เป็นคำสั่งที่ประชาชนสามารถมาศาลปกครองแล้วให้ทบทวนได้ ที่เป็นการปฏิบัติในทางกายภาพเช่น การรื้ออาคาร คำสั่งให้ก่อสร้างถนน คำสั่งให้มีการเก็บขยะมูลฝอยเป็นต้น ก็เป็นเรื่องที่อยู่ในกรอบอำนาจของศาลปกครอง หรือว่าการที่ประชาชน เห็นว่ากฎหมายลำดับรอง ไม่ว่าจะเป็นพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยทางปกครองที่ไม่เป็นธรรม หรือคำสั่งอนุมัติหรือเพิกถอนใบอนุญาต ไม่เป็นธรรม ประชาชนก็มีสิทธิที่จะมายื่นคำร้องหรือฟ้องต่อศาลปกครองได้ ท่านประธานที่เคารพครับ กล่าวโดยสรุปก็คือการที่เรามีศาลปกครองนั้น จะทำให้ประชาชนมีที่พึ่งเพิ่มเติมมากขึ้นจากที่ประชาชนสามารถมาหา ส.ส. มาหาคณะกรรมการวิสามัญหรือสามัญของสภา มาหาผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภาซึ่งจะเกิดขึ้นภายใน ๒ - ๓ เดือนนี้แล้วก็คณะกรรมการวิสามัญ ได้พิจารณาเสร็จแล้ว หรือถ้าเป็นเรื่องความอาญาก็สามารถที่จะไปศาลอาญา ได้ ถ้าเป็นเรื่องที่มีการทุจริตของเจ้าหน้าที่ ศาลปกครองก็สามารถส่งเรื่อง ไปให้ทาง ป.ป.ช. หรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาทางการเมืองได้ ท่านประธาน ที่เคารพครับ ผมขอสรุปการอภิปรายสนับสนุนร่าง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครอง ของพรรคประชาธิปัตย์และของ ครม. ดังนี้ว่า กฎหมายฉบับนี้จะทำให้การ ตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐมีมากขึ้น กฎหมายฉบับนี้จะทำให้มีการ บริหารและการจัดการที่ดีมากขึ้น กฎหมายฉบับนี้จะดูแลเรื่องความสุจริต และก็ประสิทธิภาพของการบริหารงานของภาครัฐมากขึ้น และกฎหมายฉบับนี้ จะเสริมสร้างหลักการที่ทุกคนไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐหรือประชาชน จะต้องอยู่ภายใต้กฎหมายเท่าเทียมกันหรือหลักนิติธรรมมากขึ้น ท่านประธาน ที่เคารพครับ ท้ายที่สุดประชาชนจะได้รับประโยชน์อย่างยิ่งจากกฎหมายฉบับนี้ กระผมขอสนับสนุนร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้และเชื่อว่าศาลปกครองจะเป็นประโยชน์ แก่ประชาชนและหวังว่าสมาชิกท่านอื่นจะสนับสนุนร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ด้วย เช่นกัน ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญคุณจำลอง ครุฑขุนทด
 นายจำลอง ครุฑขุนทด (นครราชสีมา) : กราบเรียน
 ท่านประธานที่เคารพ กระผม จำลอง ครุฑขุนทด พรรคชาติพัฒนา
 จากจังหวัดนครราชสีมา ท่านประธาน ผมคิดว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้คงไม่มี
 ท่านผู้ใดที่จะไม่เห็นด้วยในแง่ของการรับหลักการ แต่สิ่งหนึ่งที่ผมเป็นห่วงอยู่
 ก็คือว่าความมุ่งหวังที่จะได้รับประโยชน์จากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ รู้สึก
 ต่างฝ่ายแต่ละฝ่ายก็มีความมุ่งหวังอย่างสูงสุดที่จะได้รับประโยชน์จากการ
 บังคับใช้ ซึ่งแท้ที่จริงแล้วในบ้านเมืองเราสภาพการบังคับใช้กฎหมาย
 ในบ้านเรามันอ่อนแอแล้วก็ขาดประสิทธิภาพ เพราะฉะนั้นถ้าจะมาตั้ง
 ความหวังอะไรไว้มากอาจจะต้องผิดหวัง ผมเรียนได้ว่าแท้ที่จริงแล้วนั้น
 ศาลปกครองก็เป็นกระบวนการหนึ่งในหลายกระบวนการที่จะดูแลพี่น้อง
 ประชาชน โดยเฉพาะคนในประเทศนี้เกี่ยวกับการให้ความเป็นธรรม
 กับผู้คน จริง ๆ ในกระบวนการยุติธรรมทั้งหลายมิใช่หมายความว่า
 เมื่อเรามีศาลปกครองแล้วประชาชนของเราหรือหน่วยงานของเรา
 จะได้รับความยุติธรรมเสมอไป แต่แท้ที่จริงแล้วกระบวนการทั้งหมดนั้น
 มีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน ซึ่งจะต้องได้รับการพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน
 จึงจะสามารถทำให้การอำนวยประโยชน์ในกระบวนการยุติธรรมที่จะทำ
 พี่น้องประชาชนได้รับความเป็นธรรมนั้นจึงจะประสบผลสำเร็จ กระบวนการ
 ยุติธรรมเบื้องต้นก็เป็นจุดสำคัญจุดหนึ่งที่ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธาน
 เพื่อเป็นข้อสังเกตไว้ก็คือว่า ปัจจุบันนี้กระบวนการยุติธรรมที่เป็นอยู่ปัจจุบันนั้น
 ต้องยอมรับว่าเหตุผลที่มีกฎหมายฉบับนี้ขึ้นมานั้นก็ เป็นเพราะว่ากระบวนการ
 ที่เป็นอยู่ปัจจุบันนี้ยังไม่สามารถอำนวยประโยชน์ในการที่จะอำนวยความยุติธรรม
 ให้แก่พี่น้องประชาชนหรือผู้คนได้ จึงมีความพยายามที่จะให้มีองค์กรต่าง ๆ
 เกิดขึ้นในบ้านเมืองมากมายในขณะนี้ จะเห็นได้ว่าองค์กรในรัฐธรรมนูญฉบับนี้
 มีองค์กรหลายองค์กรที่จะมาดูแล เรื่องสิทธิประโยชน์ของประชาชน ไม่ว่าเสรีภาพ
 ก็แสดงให้เห็นว่าคุณในยุคนี้นี้เขาต้องการไม่ใช่เฉพาะการบริโภคแต่สิ่งที่เขา
 ต้องการให้ชีวิตอยู่รอดเท่านั้น แต่ว่าพวกเราทั้งหลายหรือมนุษย์ทั้งหลายที่เกิด
 ในยุคนี้ เขาต้องการบริโภคความยุติธรรมอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกันด้วย
 เพราะฉะนั้นผมจึงคิดว่ากระบวนการยุติธรรมทั้งหลาย ไม่เฉพาะแต่ศาลปกครอง
 ที่จะมีขึ้นในอนาคต แต่ว่าศาลที่เป็นอยู่ปัจจุบันก็ดี องค์กรตำรวจ อัยการ ที่เป็น
 องค์กรประกอบในการที่จะดูแลประชาชนก็ต้องดูแลในเรื่องนี้ด้วย ถ้ามว่าวันนี้

หน่วยงานที่อำนวยความสะดวกหรืออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในเบื้องต้น
ได้ทำหน้าที่ตามปกติที่จะสามารถอำนวยความสะดวกได้หรือไม่ ผมขอเรียน
ท่านประธานว่าในแง่ของกระบวนการยุติธรรมเบื้องต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ในทางคดีอาญา คือพนักงานตำรวจในขณะนี้ เป็นเรื่องที่พวกเราทั้งหลาย
ได้รับข่าวสารกันมาแทบทุกวัน เป็นปัญหาที่เกิดความสับสนต่อความไว้วางใจ
ความเชื่อถือต่อหน่วยงานที่จะมีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกในความยุติธรรม
เป็นอย่างยิ่ง เหตุที่เกิดขึ้นเช่นนั้นก็คงจะเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะมาสู่
ศาลปกครองที่จะต้องดูแลในเรื่องนี้ด้วย เพราะว่าองค์กรที่ปฏิบัติ หรือ
เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่นั้นอาจจะต้องขาดสิ่งหนึ่งที่เป็นกำลังสำคัญคือขวัญกำลังใจ
ในการดูแล การแทรกแซงอำนาจต่าง ๆ เข้าไปในองค์กรเพื่อทำหน้าที่
ให้เกิดประโยชน์แก่ตนและพวกพ้องเท่านั้น การละเว้นการปฏิบัติหน้าที่
เพื่อให้ประโยชน์แก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และให้เป็นโทษกับอีกฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง
ยังคงมีอยู่ในสังคม -----

เพราะฉะนั้นเรื่องเหล่านี้จะต้องดูแลกันไปให้ทั่วทั่ว และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความพยายามที่จะทำกฎหมายอย่างนี้เกิดขึ้นมาเพื่อให้บังคับใช้ เคยมีแล้วใน ชั้นปฏิบัติแต่ว่าไม่สามารถปฏิบัติได้ การที่จะรักษาเสรีภาพของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ต้องหา นั้นเคยกระทำมาแล้วนานมาแล้ว แต่ว่าเมื่อมี กฎหมายหรือมีระเบียบออกมาบังคับใช้นั้นสิ่งที่ เป็นในทางปฏิบัติก็คือว่า ผมอยาก จะยกตัวอย่างให้ท่านประธานเข้าใจก็คือว่า เช่นกรณีที่มีการจับบุคคลที่ถูกกล่าวหา ว่ากระทำผิดทางอาญา มีความพยายามที่จะให้สิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหาเหล่านั้น โดยอย่างรอบคอบ โดยพยายามที่จะให้มีกฎหรือระเบียบว่า เวลาที่จะไปออก หมายจับนั้นจะต้องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเซ็นอนุมัติ แต่ในทางปกติในทางปฏิบัติ จริงนั้นพอเอาเข้าจริงนั้นหมายจับเหล่านั้นไม่ได้มีการกลั่นกรอง แต่กลับ ดำเนินการโดยวิธีการให้เซ็นหมายจับไว้เป็นหลาย ๆ ฉบับ เป็นร้อย ๆ ฉบับ ทั้งไว้ที่พนักงานสอบสวนแล้วก็ไปดำเนินการค้นหรือจับกุมได้ตามความเห็นของ พนักงานสอบสวน อย่างนี้ก็เข้ามาแล้ว เพราะฉะนั้นเรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องทาง ปฏิบัติที่จะต้องตามไปดูนอกเหนือจากร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วย ท่านประธานครับ นอกจากนั้นแล้วผมเห็นว่ากระบวนการศาลปกครองนั้นแท้ที่จริงแล้วดูเหมือนว่า ความมุ่งหมายที่จะมีศาลปกครองก็เพื่อที่จะให้มีกระบวนการอีกกระบวนการหนึ่งหรือ อีกองค์การหนึ่งต่างหาก ยกเว้นจากศาลยุติธรรมธรรมดาตนเอง แต่กระบวนการ ที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติเหล่านี้ล้วนแล้วแต่ว่า ดูเหมือนว่าจะเลียนแบบในการ จัดตั้งศาลชำนาญพิเศษในกระทรวงยุติธรรมนั่นเอง กล่าวคือวิธีการจัดตั้งถ้าดู ในหมวดการจัดตั้งแล้วผมยังมีข้อสังเกตว่า คดีปกครองที่จะเกิดขึ้นในบ้านเมืองเรา นี้จะเป็นคดีในทำนองเดียวกับคดีแพ่งหรือคดีอาญาที่เกิดขึ้นทั่วประเทศ กล่าวคือ หน่วยงานของรัฐก็ดี ความขัดแย้งของเจ้าพนักงานต่อเจ้าหน้าที่กับประชาชนนั้น จะเกิดขึ้นทั่วทุกหัวระแหง ทั่วทุกชุมชน เพราะฉะนั้นวิธีการจัดตั้งศาลปกครอง จึงไม่เหมือนศาลอื่น ๆ ที่อยู่ศาลยุติธรรมซึ่งเป็นศาลภาษหรือศาลแรงงาน ซึ่งจะเกิดปัญหาขึ้นเฉพาะที่เฉพาะแห่ง แล้วก็จัดตั้งขึ้นเฉพาะที่ใดที่หนึ่งก่อน แต่ศาลปกครองจะเป็นอีกศาลหนึ่งทำนองเดียวกับศาลในกระทรวงยุติธรรม อีกแห่งหนึ่งต่างหาก ซึ่งวิธีการจัดตั้งตามร่างพระราชบัญญัติที่ได้เสนอกันมานี้ผม เห็นว่ายังไม่ครบถ้วนเพียงพอที่จะบริการความยุติธรรมทางปกครองให้แก่ประชาชน เพราะเหตุที่การจัดตั้งตามมาตรา ๗ นั้นได้มีการจัดตั้งเฉพาะบางจังหวัด ใกล้เคียงกรุงเทพมหานคร ทำนองเดียวกับศาลแรงงานหรือศาลภาษนั้นเอง

ซึ่งความจริงแล้วถ้าเป็นประเภทนั้นแล้ว ความมุ่งหมายที่จัดตั้งศาลปกครอง เพื่อดูแลผู้คนที่ทั้งประเทศก็น่าจะไม่เกิดประโยชน์ ไม่สมประโยชน์ที่จะเกิด ศาลปกครองขึ้นตามความมุ่งหมายของผู้คนที่ทั้งประเทศที่ต้องการสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นจริงอยู่แม้การพิจารณานั้นจะกระทำได้ที่ทั่วประเทศ อาจจะมีขอบเขตอำนาจของศาลทั่วประเทศก็ได้ แต่ว่าอยากฝากข้อสังเกตว่าสิ่งเหล่านี้ต้องนึกถึงคนชนบทด้วยว่าคนชนบทนั้นมีความประสงค์ไม่น้อยกว่าคนในกรุงเทพฯ หรือคนในชุมชนเมือง ที่อยากจะมีคามยุติธรรม ความเสมอภาคเช่นเดียวกัน วิธีการที่จะจัดตั้งศาลปกครองจึงควรจะมีศาลปกครองเช่นเดียวกับศาลยุติธรรมอื่น ๆ ไม่ใช่มาตั้งขึ้นมาแล้วก็จัดเจ้าหน้าที่ไป เพราะกระบวนการในการพิจารณาต่อไปจะเป็นภาระต่อประชาชนอย่างยิ่งในการที่จะเดินทางมายื่นคำร้อง ในการที่เข้ามาสู้บในการที่จะทำวิธีอื่น ๆ ตามเท่าที่ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดเอาไว้ เพราะฉะนั้นการจัดตั้งศาลปกครองก็อยากฝากไปทางกรรมาธิการว่า เมื่อเราจะจัดตั้งศาลปกครองกันทั้งที่นั้นควรจะเป็นศาลอีกศาลหนึ่ง เขามี ก.ต. ของเขาต่างหาก เขามีคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองต่างหาก เขามีศาลที่กระบวนการซึ่งมีผู้พิพากษา มีพนักงานฝ่ายปกครอง มีตุลาการต่างหาก และมีสำนักงานตุลาการเป็นเลขาธิการสำนักงานศาลปกครองอีกต่างหาก ไม่เหมือนกับศาลอื่น ๆ เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้สามารถที่จะกระจายศาลเหล่านั้นเพื่อที่จะกระจายความเป็นธรรมเหล่านี้เข้าไปสู่ประชาชนได้แทบทุกแห่ง แล้วก็ไม่ใช่เป็นที่จะต้องจ่ายงบ ถ้าพูดถึงงบประมาณแล้วผมเชื่อว่างบประมาณไม่มากอะไร เพราะว่าศาลเดิมนั้นมีอยู่แล้ว การไปจัดตั้งสำนักงานฝ่ายปกครองหรือศาลปกครองขึ้นในศาลเดิมที่มีอยู่ มีอาคารสถานที่อยู่แล้ว และจัดห้องพิจารณาความในตรงนั้น ซึ่งใช้เวลาไม่มากนักก็จะใช้งบประมาณไม่มาก เพราะฉะนั้นผมคิดว่าในการจัดตั้งศาลปกครองนั้น ผมคิดว่าน่าจะดำเนินการอย่างทั่วถ้วนแล้วก็ทั่วถึง ไม่ใช่เฉพาะแต่ทำในเขตชุมชนเมืองใกล้ละแวกกรุงเทพมหานครอย่างที่ศาลอื่นกระทำ

อีกประการหนึ่งก็คือว่า อำนาจหน้าที่ของศาลปกครองที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติศาลปกครองนี้ ผมเห็นว่าถึงแม้ว่าค่อนข้างจะครอบคลุมอยู่บ้างเหมือนกัน เพราะกระบวนการในการดูแลประชาชนเกี่ยวกับความเดือดร้อนนั้นไม่เฉพาะแต่ศาลปกครองเท่านั้นที่จะมีหน้าที่ในทำนองเดียวกัน ผมเรียนว่าต่อไปก็คงจะมีผู้ตรวจการรัฐสภาซึ่งจะมาดูแลในอีกเรื่องหนึ่ง ซึ่งมีความอ่อนตัวไปกว่าคดีในศาลปกครอง และขณะเดียวกันเป็นเวลานานมาแล้วที่มีองค์กรหนึ่งดูแลความเดือดร้อนของประชาชน ก็คือองค์กรกรรมาธิการของสภาแห่งนี้ที่ต้องดูแลและแยกแยะอำนาจของทั้ง ๓ องค์กรนั้นให้สัมพันธ์ซึ่งกันและกันและให้มีอำนาจที่จะเข้ามาช่วยกันทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต ท่านประธานครับ ผมพูดถึงกรรมาธิการในคณะสภาผู้แทนราษฎร เพราะผมอยากจะพูดถึงปัญหาของเราเองอีกประการหนึ่งนอกเหนือจากการที่เราจะดูแลประชาชนในส่วนนี้เราก็มีหน้าที่ กรรมาธิการมีหน้าที่ รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของกรรมาธิการไม่ค่อยชัดเจนนัก ขณะเดียวกันคนที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับกรรมาธิการหรือมาร้องต่อกรรมาธิการของสภาผู้แทนราษฎรนั้นมักไม่ได้รับความเป็นธรรม มักไม่ได้รับความร่วมมือจากราชการประจำเท่าที่ควร ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าเวลาที่กรรมาธิการแต่ละคณะจะเรียกหรือจะเชิญผู้ใดมาให้ถ้อยคำนั้น มักจะได้รับการขัดขวางหรือไม่ให้ความใส่ใจต่องานของสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งจะเป็นปัญหาถ้าในศาลปกครองไม่มีบทบัญญัติใดที่ลงโทษหรือเอาโทษกับบุคคลเหล่านั้นได้ ในศาลปกครองนี้ยังไม่ปรากฏว่าศาลปกครองจะมีอำนาจในกรณีที่มีการละเมิดอำนาจศาลด้วยประการใด มีกฎหมายใดที่ออกมาเพื่อจะคุ้มครองศาลนี้ให้สามารถใช้อำนาจเหล่านั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างเพียงพอ ก็จะทำให้เกิดปัญหาเช่นเดียวกัน ผมเรียนท่านประธานว่าผมมีความไม่สบายใจเลย เพราะว่าข้าราชการเองนั้นก็ยังไม่เข้าใจอยู่ดีว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้นั้นเวลาที่กรรมาธิการเรียกเอกสารใด ๆ ไปแล้วไม่ส่งมานั้นถือว่าเป็นละเว้นต่อหน้าที่ ผมได้เคยมีคำร้องเรื่องหนึ่งต้องกราบเรียนประธาน ซึ่งอาจจะถึงประธานในเร็ว ๆ นี้ก็คือว่า ข้าราชการหลายท่านได้ร้องเรียนว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมในการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการในกรมตำรวจ ในที่สุดแล้วขอบัญชีโยกย้ายมา ๓ เดือนไม่ยอมส่งเอกสารเหล่านั้น แม้ประธานกรรมาธิการจะส่งไปขออย่างไรก็ไม่ให้ เชิญมาชี้แจงก็ไม่มา เพราะฉะนั้นถ้าเรื่องนี้ถึงประธาน ประธานจะต้องดำเนินการในฐานะที่สภาเรามี กรรมาธิการเราควรจะมีศักดิ์ศรีพอสมควร ควรจะใช้อำนาจตามกฎหมายที่มีอยู่ ถ้าหากไม่ปฏิบัติ รัฐธรรมนูญฉบับนี้

กำหนดเอาโทษกับบุคคลที่ไม่เอาใจใส่ในการที่จะให้ความร่วมมือกับกรมการด้วย
 ผมเรียนว่าบ้านเมืองนี้ ผมคิดว่าถ้าองค์กรสภาผู้แทนราษฎรไม่เป็นที่พึ่ง หรือไม่เป็นที่สุด
 ของการปกครองประเทศ โดยปล่อยให้ส่วนอื่นมามีอำนาจเหนือกว่าหรือไม่เกรงกลัว
 ต่อการที่จะอำนวยความสะดวกแล้วคงลำบาก อำนาจหน้าที่ประการหนึ่งที่ผมอยาก
 จะตั้งข้อสังเกตในขณะนี้ซึ่งศาลเดิม ศาลแพ่งก็ดี ศาลอาญาก็ดีไม่ได้มีอำนาจในการ
 วินิจฉัยก็คือกรณีที่ผู้บังคับบัญชาที่มีคำสั่ง ในการแต่งตั้งโยกย้ายก็ตกลงโทษก็ดีทางวินัยกับ
 ข้าราชการ ผมเรียนว่า เรื่องนี้คงเป็นปัญหาหนึ่งที่จะต้องไปถกกันในกรมการว่า
 จะกำหนดเรื่องนี้ไปอย่างชัดเจนประการใด เพราะจะเห็นได้ว่าการใช้อำนาจของ
 ผู้บังคับบัญชาขณะนี้เป็นธรรมนั้นค่อนข้างน้อยลง ความเห็นอกเห็นใจต่อ
 ผู้ใต้บังคับบัญชานั้นยังน้อยลง คุณธรรมของคนแม้จะมีกฎหมายว่าประการใดคุณธรรม
 ในเชิงของการใช้อำนาจต่อการโยกย้ายแต่งตั้งตามอำเภอใจยังคงมีอยู่มาก ถ้าศาล
 ปกครองมีอำนาจในการพิจารณาเรื่องนี้ ประการหนึ่งก็คือว่าก็คงจะเป็นคดีมากใน
 การโยกย้ายแต่งตั้ง แต่อย่างไรก็ตามผมเห็นควรสนับสนุนว่า ศาลปกครองนั้น
 อำนาจหน้าที่แท้จริงก็คือว่า การกำหนดดุลยพินิจของเจ้าพนักงานนั่นเอง ความจริง
 ศาลนี้ไม่มีอำนาจอย่างอื่นเพียงแต่ว่าเป็นผู้กำหนดแนวทางในการใช้ดุลยพินิจของ
 เจ้าพนักงานต่อเรื่องใด ๆ และเป็นการแปลความของกฎหมายหรือระเบียบที่ทางราชการ
 ออกมาใช้ว่ามีความหมายประการใด และใช้อำนาจได้มากน้อยแค่ไหน เพราะฉะนั้น
 ใน (๑) ของมาตรา ๘ ผมไม่แน่ใจว่าคำสั่งที่กระทำโดยไม่สุจริตหรือว่ามีลักษณะ
 เป็นการเลือกปฏิบัตินั้นจะมุ่งหมายถึงการที่จะให้อำนาจศาลปกครองนี้มีอำนาจในการ
 พิจารณาคดีวินัย คดีการโยกย้ายแต่งตั้งที่ไม่เป็นธรรม คดีให้ออกจากราชการหรือ
 ตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยไม่เป็นธรรมหรือไม่ -----

เพราะสิ่งเหล่านี้จะเป็นสิ่งสำคัญในบ้านเมืองที่จะมีมากขึ้นทุกวัน ๆ ถ้าไม่ให้อำนาจของศาลนี้พิจารณาเรื่องนี้แล้ว ผมคิดว่าจะไปปฏิเสธที่จะไม่พิจารณาคำสั่ง หรือพิจารณาคำร้องของผู้ได้รับความเดือดร้อน อย่างเช่นศาลแพ่งหรือศาลอาญาที่ได้ทำกันมาโดยตลอดนั้นคงไม่ได้ เพราะฉะนั้นผมคิดว่าศาลปกครองนั้นควรจะมียุทธศาสตร์ในการมาดูแลการใช้ดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชาในขณะนี้ได้ด้วย เพื่อต่อไปก็จะต้องมีขวัญและกำลังใจและทำให้ข้าราชการผู้บริสุทธิ์ทั้งหลายที่อาจจะถูกกลั่นแกล้ง หรือไม่รู้จักเอาอกเอาใจผู้อื่นนั้นได้มีโอกาสเติบโตในวงราชการ ตั้งหน้าตั้งตาทำราชการด้วยความสุจริต เพราะมีองค์กรในการดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นผมเห็นว่าการจัดตั้งศาลปกครองนั้น เมื่อจะจัดตั้งขึ้นก็ควรจะครอบคลุมและดูแลปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศที่จะทำให้เกิดความสงบเรียบร้อยและก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารประเทศให้มากยิ่งขึ้น ท่านประธานครับ สิ่งหนึ่งในกรณีของศาลนี้ที่น่าสังเกตที่ผมพอจะดูได้ในขณะนี้ก็คือว่า คำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลปกครองซึ่งปรากฏอยู่ในร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๔ ฉบับนั้นไม่ปรากฏว่าคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลปกครองนั้นจะมีผลผูกพันต่อศาลแพ่งหรือศาลอาญา หรือศาลอื่น ๆ ประการใด ความสำคัญต่อคำสั่งของศาลที่จะเกิดขึ้นใหม่ กับคำสั่งของศาลอื่นนั้นจะมีความสัมพันธ์หรืออำนาจที่จะรับฟังกันได้แค่ไหนอย่างไร ผมยกตัวอย่าง ท่านประธานครับว่า ถ้าสมมุติว่าศาลปกครองมีคำวินิจฉัยว่า การออกหลักฐานอย่างที่ท่านสมาชิกท่านหนึ่งบอกว่า ออกหลักฐานโฉนดที่ดิน หรือ น.ส. ๓ ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และมีคำสั่งว่าเจ้าพนักงานกระทำไม่ชอบและสั่งให้เพิกถอนนั้นเสีย ถ้ามีคดีอาญาเกิดขึ้น ข้อเท็จจริงที่ยุติ เช่นนี้นั้นศาลอาญาจะรับฟังได้หรือไม่อย่างไร ในเมื่อศาลปกครองวินิจฉัยว่าสิ่งนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว และถ้าไปอีกศาลหนึ่งมีคดีไปดำเนินคดีทางอาญาแล้วคำสั่งของศาลนี้จะผูกพันศาลนั้นอย่างไรนี้ก็ยังไม่ปรากฏว่าในร่างพระราชบัญญัตินี้ หรือพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอื่นนั้นปรากฏว่าจะมีอยู่อย่างไร เพียงแต่ว่ามีอำนาจจะพิจารณาคดีหรือไม่ แต่คำสั่งนั้นจะผูกพันแค่ไหนยังไม่ปรากฏ เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเป็นไปได้น่าจะจัดการเรื่องนี้ให้เหมาะสมและก็ให้สมบูรณ์ โดยวิธีการที่จะกำหนดอำนาจหรือหน้าที่หรือประสิทธิภาพแห่งคำพิพากษาของศาลแต่ละศาลนั้นมีความผูกพัน หรือมีความยอมรับนับถือกันได้แค่ไหนอย่างไร เพราะถ้าเป็นศาลในกระทรวงยุติธรรม

คงไม่มีปัญหา เพราะว่าอยู่ในกระทรวงเดียวกันสามารถที่จะรับฟังกันได้ แต่เมื่อมีศาลหนึ่งแยกต่างหากจาก ก.ค. ต่างหาก ต่างคนต่างเป็นอิสระแล้วนั้น ความสัมพันธ์ของคำสั่งและคำพิพากษาเหล่านั้นน่าจะมีผลอย่างไรต่อกันและกัน ในการพิพากษา เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้ก็คงจะต้องมีข้อสังเกตเอาไว้เพื่อจะได้เขียน หรือว่ามีเอาไว้เสียเพื่อป้องกันการขัดแย้งในอนาคต แล้วโดยเฉพาอย่างยิ่งท่านประธานครับ การจัดตั้งศาลปกครองครั้งนี้ ก็ดูเหมือนจะเป็นครั้งแรกที่สามารถเสนอเป็นพระราชบัญญัติได้ แต่ผมไม่แน่ใจนักว่าความสำเร็จของร่างพระราชบัญญัตินี้จะเกิดขึ้นจริงหรือไม่ เพราะในอนาคตก็ไม่แน่ว่าการเมืองบ้านเราจะเป็นอย่างไร วิธีพิจารณาคดีศาลปกครอง ท่านประธานครับ เมื่อจัดตั้งศาลปกครองแล้วโดยปกติ เขาก็ต้องมีวิธีพิจารณา ซึ่งคงจะเห็นได้ว่าวิธีพิจารณาในศาลปกครองนั้น เขียนไว้ได้สั้น แต่ว่าดูแล้วจะเป็นปัญหามากในอนาคต เพียงแต่คำว่า คดีทางปกครอง ก็คงไม่มีใครที่จะวินิจฉัยหรือตีความได้อย่างชัดเจนครอบคลุม คำว่า คดีปกครอง มันเป็นอย่างไร เพราะฉะนั้นวิธีพิจารณาความนั้น สิ่งหนึ่งที่อยากจะกราบเรียนท่านประธานโดยเทียบเคียงกับศาลปัจจุบัน ที่มีอยู่ก็คือว่า ปัจจุบันนั้นในทางพิจารณาคดีของศาลปกคตินั้น ผมเห็นว่ามี สิ่งหนึ่งที่น่าเป็นห่วงก็คือว่า พระราชบัญญัติที่สภาของเราออกไปใช้ปฏิบัติ ปัจจุบันซึ่งศาลจำเป็นต้องปฏิบัติตามนั้นยังมีส่วนแคบอยู่มากในการที่จะดูแล รักษาผลประโยชน์ของชาติ หรือผลประโยชน์ของส่วนบุคคล ที่แคบก็คือว่า ความมุ่งหมายที่ทำให้ศาลเป็นเครื่องมือในการที่จะวินิจฉัยข้อพิพาท หรือข้อพิพาทนั้นยังคงยึดถือความเป็นผู้เสียหายโดยตรงไว้มาก กล่าวคือ คนไม่เป็นผู้เสียหายแม้จะประสบเหตุ แม้จะอยู่ใกล้เคียงกับเหตุ หรือเป็นผู้เสียหายในทางอ้อมมักจะไม่ได้รับการดูแล ไม่ได้รับฟังหรือรับคำฟ้อง เหล่านั้นเพื่อไปดำเนินคดี เพราะฉะนั้นเป็นโอกาสให้หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ในการเป็นผู้เสียหายนั้นละเว้น จะเห็นได้ว่า คดีหลายคดีที่เกิดขึ้นนั้นจะอ้างว่าเขาไม่ใช่เป็นผู้เสียหาย เพราะฉะนั้น ไม่มีอำนาจฟ้องคดี แต่เมื่อไม่มีอำนาจแล้วเจ้าพนักงานผู้เป็นเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจไม่ดำเนินคดีต่อไป ก็ไม่มีใครที่จะสามารถหยิบยกสิ่งเหล่านั้นขึ้นมา ให้ศาลวินิจฉัยได้

เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้จะเป็นปัญหามาก เพราะฉะนั้นความลักลั่นในการดำเนินคดี จึงอยู่ที่เจ้าพนักงาน การใช้ดุลยพินิจว่าจะดำเนินคดีกับผู้ใด จะช่วยเหลือผู้ใด จึงเกิดขึ้นในบ้านเมืองเราจนเป็นเหตุให้เห็นว่ากระบวนการยุติธรรมนั้นไม่สามารถ อำนวยประโยชน์ในความยุติธรรมนั้นได้ ฉะนั้นผมจึงเห็นว่าศาลปกครองน่าจะเป็น ศาลหนึ่งที่มาแยกต่างหากที่จะต้องมินิกัดใหม่ ในกระบวนการในการยื่นคำร้อง หรือคำฟ้องต่อศาลปกครองนี้ ผมเห็นว่าน่าจะมีการกำหนดเสียใหม่ว่า ไม่ว่าจะคดี จะเกิดที่ใดนั้น คำว่า ผู้เสียหายโดยตรงนั้นน่าจะเป็นสิ่งที่รู้กันอยู่แล้วว่ามีอำนาจ ในการฟ้องร้องได้ แต่บุคคลอื่นที่เป็นประชาชนธรรมดาทั่วไปนั้นเมื่อประสบเหตุ น่าจะเป็นผู้เสียหายได้ด้วย เพราะคดีเหล่านี้เป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับส่วนรวม ส่วนรวมคือส่วนของแผ่นดินซึ่งทุกคนมีส่วนเป็นเจ้าของ เพราะฉะนั้นอะไรที่ มันเกิดขึ้นในบ้านเมืองที่ไม่ชอบมาพากล เจ้าพนักงานทำความผิดหรือสั่งการ โดยไม่ชอบ กระทำการเกี่ยวกับทรัพย์สินของแผ่นดินโดยมิชอบ มีผู้เห็นแต่ไม่ใช่ ผู้เสียหายโดยตรง ก็น่าจะเป็นผู้หนึ่งที่จะเข้ามาดำเนินการเพื่อให้เกิดประโยชน์ แก่แผ่นดินได้ เพราะปัจจุบันนี้วินัยของคนในชาตินั้นต้องมีการควบคุม วันนี้ถามว่า เมื่อมีคนทำสกปรกเลอะเทอะในบ้านของตนเอง หรือหน้าบ้านของตนเองโดยที่ เห็นได้ว่าน่าจะทำอันตรายกับคนอื่นนั้น ยังไม่มีบทบัญญัติใดที่ให้คนที่ เป็นเจ้าของ บ้านข้างเคียงเข้าไปฟ้องร้องดำเนินคดีเพื่อให้เขาจัดการเสียให้เรียบร้อย ภายในบ้าน การรักษาสีทาสีส่วนนี้ไม่มี เพราะว่าจะเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม จะเห็นได้ว่าถ้าศาลปกครองไม่ทำในสิ่งนี้ก็คงจะมีปัญหาเหมือนกัน เพราะเหตุว่า ปัจจุบันนั้นในระบบของศาลเราที่เป็นอยู่ปัจจุบันยังอาศัยฐานะในการที่ผู้ยื่น ผมจะกราบเรียนท่านประธานก็คงจะทราบว่า ในบ้านเรานั้นฐานะของผู้คนที่ จะดูแลที่จะให้ศาลสูงหรือศาลใดวินิจฉัยนั้น ถ้าในทางแพ่งแล้วถือค่านิยมทุนทรัพย์ ในการดำเนินคดีเป็นหลัก ผมเคยได้แสดงความเห็นต่อที่ประชุมนี้ไว้หลายครั้งว่า ในการพิจารณาของคดีปัจจุบัน ผมขออนุญาตท่านประธานเพื่อเป็นข้อสังเกต ในที่ประชุมนี้ด้วยว่า ขณะนี้บ้านเรานั้นมีความยากดีมีจนมันแตกต่างกัน แต่ กฎหมายแพ่ง กฎหมายอาญาของเราก็ยังแบ่งความยากดีมีจนนั้นไว้เป็นชั้น ๆ ทั้ง ๆ ที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้ทุกคนมีสิทธิเสมอภาคซึ่งกันและกัน วันนี้คดีที่มี ทุนทรัพย์น้อยก็ถูกต้องห้ามอุทธรณ์ ต้องห้ามฎีกาเพราะทุนทรัพย์น้อย คนยาก คนจนนั้นจะพิพาทกันก็ด้วยทุนทรัพย์น้อย แต่เขาไม่ใช่หมายความว่าเขาไม่ ปรารถนาที่จะให้ศาลสูงวินิจฉัยคดีของเขา แต่คดีก็ยังถูกกำหนดโดยทุนทรัพย์ว่า

จะต้องศึกษา ซึ่งเราจะต้องแก้ไขปัญหานี้ต่อไป ในขณะที่เดียวกันถึงแม้ว่า
 เราจะมีบทบัญญัติว่าด้วยการดำเนินคดีอย่างคนอนาถา แต่ว่าจริง ๆ แล้ว
 ถ้าลงไปดูในลึก ๆ แล้ว คนอนาถาเหล่านั้นก็ไม่มีสิทธิ คนไม่มีสدادค์เลยขณะนี้
 ไม่มีสิทธิดำเนินคดีอะไรได้เลย แม้จะถูกละเมิดในทางแพ่งมากมายแค่ไหน
 เพราะเหตุที่แม้ว่าจะมีคดีอนาถา แต่ในที่สุดแล้วค่าใช้จ่ายทั้งหลายก็จะเป็น
 ปัญหาที่ประชาชนไม่สามารถจะเข้ามาใช้สิทธิหรือประโยชน์นั้นได้ เพราะฉะนั้น
 ในศาลปกครองเองนั้นถ้าเป็นไปได้ การใช้จ่ายของผู้ร้องก็ดี ของผู้ที่ร้องเรียนก็ดี
 ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ก็ควรจะกำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐเท่านั้น ไม่ควร
 จะเป็นภาระของผู้ร้องเรียนแม้จะเป็นสิ่งเหล่านั้น เพราะเป็นการกระทำ
 ของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำต่อประชาชน เพราะฉะนั้นต่อไปข้างหน้านั้น
 ถ้าเอาค่าใช้จ่ายนั้นไปให้เป็นภาระของผู้ร้อง หรือผู้ได้รับความเสียหายแล้ว
 ก็จะเป็นเหมือนเดิมก็คือว่า บุคคลที่ไม่มีเงินเลยคนยากจนชั้นแค้นทั้งหลาย
 ที่ได้รับการกระทำโดยไม่ชอบโดยเจ้าพนักงานของรัฐ ก็ไม่มีโอกาสใช้สิทธิ
 หรือใช้ประโยชน์ต่อศาลนี้ที่จะได้รับความเป็นธรรมเลย เพราะฉะนั้นผมเห็นว่า
 ในแง่ของการดำเนินการตามคดีในศาลปกครองนั้นสมควรอย่างยิ่งที่ค่าใช้จ่าย
 ทั้งหมดนั้นน่าจะเป็นของรัฐเท่านั้น ท่านประธานครับ ผมคิดว่าผมได้ใช้เวลา
 มาพอสมควร แต่สิ่งหนึ่งที่จะฝากเป็นเรื่องสุดท้าย ฝากให้ประธานแล้วฝากไปยัง
 รัฐบาลที่ผมพูดไว้คอนแรกก็คือว่า เราเองนั้นมีปัญหา ปัญหาของเราคือ
 ประสิทธิภาพขององค์กรในการใช้อำนาจตามกฎหมาย เหตุที่เราจะต้องมีศาล
 หลาย ๆ ศาล เหตุที่เรามีองค์กรหลาย ๆ องค์กรขึ้นมาเป็นเพราะเหตุ
 อย่างเดียวคือเหตุที่ไม่สามารถ กฎหมายที่เราออกไปไม่มีประสิทธิภาพ บุคลากร
 ที่มีหน้าที่ในการดำเนินการตามกฎหมายไม่มีประสิทธิภาพในการที่จะใช้กฎหมายนั้น
 ให้เป็นประโยชน์ หรือทำให้เกิดประโยชน์ตามความมุ่งหมายได้ เพราะฉะนั้น
 ศาลปกครองนั้นเมื่อมีขึ้นแล้ว ต่อไปถ้าไม่สามารถจะบังคับได้ ค่อยไปถ้าเจ้าพนักงาน
 กิติ หาทางหลีกเลี่ยงที่ไม่ปฏิบัติหรือหลีกเลี่ยงที่จะใช้อำนาจหน้าที่โดยไม่ชอบ
 ก็จะเป็นปัญหาอย่างยิ่ง-----

ก็อยากจะฝากท่านกรรมาธิการที่เป็นกรรมาธิการต่อไปด้วยว่า อะไรที่จะเป็น ปัญหาในเรื่องเหล่านี้ อะไรที่เป็นปัญหาในเรื่องจะทำให้หลักเลียงในทางปฏิบัติ ที่จะครอบคลุมได้ก็ควรที่จะทำให้เกิดความชัดเจนให้มากที่สุด ผมเรียนท่านประธาน ด้วยว่าผมมีความหวังเช่นเดียวกันว่า ศาลปกครองจะเป็นองค์กรหนึ่งในการดูแล ถึงแม้ไม่ใช่ทั้งหมดก็ตาม องค์กรหนึ่งที่ทำให้ประสิทธิภาพของข้าราชการประจำ ซึ่งถือว่าเป็นองค์กรหลักของประเทศจะได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จะได้มีความ รอบคอบในการใช้ดุลยพินิจมากขึ้น เราก็เชื่อว่าองค์กรที่ปรากฏนั้นจะเกิดขึ้นมาได้ อย่างแท้จริงก็คือผู้มีอำนาจในการแต่งตั้ง เพราะในวาระเริ่มแรกในการจัดตั้ง ศาลปกครองนั้นขณะนี้เรายังไม่มีผู้พิพากษา ขณะนี้เรายังไม่มีพนักงานปกครอง ยังไม่มีเจ้าหน้าที่ธุรการ ไม่มีกรรมการตุลาการศาลปกครอง ในวาระเริ่มแรก ในการจัดตั้งผู้มีอำนาจในการแต่งตั้งก็คือนายกรัฐมนตรีที่จะต้องดำเนินการเสนอ ชื่อบุคคลตามระเบียบหรือวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายเข้ามาเป็นกรรมการ ศาลปกครอง เพราะฉะนั้นกรรมการศาลปกครองชุดแรกจะเป็นเครื่องชี้ นำให้เห็นได้ว่า ศาลปกครองจะไปในทิศทางใด จะเกิดประสิทธิภาพอันวย ความยุติธรรมได้มากเพียงใด จึงฝากทางรัฐบาลไปดูแลในเรื่องนี้ และไม่ยาก เห็นอย่างยิ่งกับข้อครหาที่จะให้ทางการเมืองเข้าไปแทรกแซงในกระบวนการนี้ ไม่ว่าโดยวิธีการใด ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คงต้องขอสลับนะครับ พรรคที่ยัง ไม่ได้พูดบ้าง คุณชัย ชิดชอบ ครับ

นายชัย ชิดชอบ (บุรีรัมย์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายชัย ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดพรรคเอกภาพ ท่านประธานครับ ศาลปกครองที่ผมฟังรัฐบาลฟังผู้เสนออีก ๓ - ๔ ร่างๆ แต่ละร่างๆ ก็มีความเห็นสอดคล้องต้องกันไม่ขัดกันเท่าไรนัก ท่านประธาน แต่กระผมมีความวิตกกังวลมากที่สุดก็เนื่องจากว่าขณะนี้ประเทศไทยเรามีศาล ศาลมาก ท่านประธาน งงหมดแล้วครับ พี่น้องคนไทยในประเทศ มีศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ ศาลฎีกา เสรีแล้วตอนนี้ก็มีศาลรัฐธรรมนูญและมีศาลปกครอง ไม่รู้จะไปอยู่ฟังศาลไหนเป็นหลัก ที่นี้เรามาดูกฎหมายฉบับนี้ที่ทางรัฐบาลแก้ไข กระผมจะไม่พูดมากท่านประธาน แต่ผมมีความวิตกกังวลคืออยากให้รัฐบาล ท่านที่ใช้สื่อของรัฐประชาสัมพันธ์ให้พี่น้องประชาชนในประเทศได้ เข้าใจคำว่า ศาล แม้แต่ผมเองผมยังงงก็คือว่า ศาลปกครองนั้นมีศาลชั้นต้น มีศาลปกครองสูงสุด อย่างนี้เป็นต้น มันอะไรต่ออะไรหรือครับ ภายในปริมณฑลของกรุงเทพมหานคร

จะต้องประกอบไปด้วย ๒๐ กว่าจังหวัดอะไรต่าง ๆ แล้วศาลชั้นต้นจะต้องไปอยู่ตรงนั้นตรงนั้น แล้วศาลแต่ละศาลนั้นถ้าอยู่ในศาลอื่นการฟ้องคดีหรือการอุทธรณ์ต่อคดีต่อศาลต่าง ๆ นั้น ก็ทำให้พี่น้องประชาชนไม่เข้าใจหรือกรับท่านประธาน แม้แต่ผมเองตอนนี้ก็ยังไม่ว่าเข้าใจเลยครับ อ่านกฎหมายฉบับนี้อ่านตั้งหลายรอบก็ยังไม่ว่าเข้าใจเพราะผมไม่ได้จับกฎหมายก็เลยไม่ค่อยรู้เรื่อง ความจริงฝากไปทางรัฐบาลอยากให้ทางรัฐบาลได้ประชาสัมพันธ์ให้พี่น้องประชาชนได้ทราบว่ามาตรา ๓๒๕ ต่าง ๆ ที่ว่ากำหนดกฎเกณฑ์ให้ต้องประกาศใช้กฎหมายปกครองภายใน ๒ ปีอะไรต่าง ๆ แล้วก็เรามาเริ่มดำเนินการต่อเนื่องที่เราต้องการให้มีศาลชนิดที่เกิดขึ้น เพราะว่าปัญหามันเกิดขึ้นในเรื่องการที่พี่น้องประชาชนหรือว่าหน่วยงานของรัฐหรือข้าราชการไม่ได้รับความเป็นธรรมก็อาศัยศาลปกครองเป็นหลัก แนวทางผมว่ากฎหมายฉบับนี้ร่างที่ก้าวหน้ามากเพื่อข้าราชการส่วนใหญ่มอง ๆ ดูนะครับไม่ได้เกี่ยวกับประชาชนเลย ถ้าความเห็นของกระผมนะครับ

คือว่าตั้งบุคคลากรขึ้น จัดหาบุคคลากรเพิ่ม หาผู้ที่มีความชำนาญในด้านนิติศาสตร์ ผู้รอบรู้ปัญหาในเรื่องตัวบทกฎหมายอะไรต่าง ๆ ๑๓ ท่านมาดำเนินการในเรื่อง ศาลปกครองสูงสุดอะไรต่าง ๆ กระผมจึงมีความเห็นว่าไหน ๆ มันก็ไหน ๆ แล้วก็ก็รองรับกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ซึ่งเป็นกฎหมายของพี่น้องประชาชน เขาว่าอย่างนั้น แต่ว่าความเป็นจริงนั้นกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ถ้าเราไม่มีการแก้ไขผมว่าราษฎรทั้งประเทศสงกันหมด ผมฝากรัฐบาลด้วยถ้ามีช่องทางใด ในจังหวัด เหมาะสมแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้บางมาตราเสีย เพื่ออย่าให้ พี่น้องประชาชนสับสน นอกจากนั้นกฎหมายฉบับนี้ความเป็นจริงเราต้องรับอยู่แล้ว เพราะมันนานเหลือเกิน กระผมก็อยากจะฝากบรรดาเพื่อนสมาชิกไม่ต้องเสียเวลา ในการอภิปรายมาก เพราะ เราคุยตัวบทกฎหมายกันพอสมควรแล้ว อยากจะให้ พวกเรารับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ แล้วก็ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา เพื่อจะได้นำเข้าสู่สภา แล้วก็ประกาศใช้ต่อไป กราบขอบคุณท่านประธานครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญท่านวิชัย และก็มาที่ทวิวัฒน์

นายวิชัย ดันศิริ (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพ

ผม วิชัย ดันศิริ ส.ส. กทม. พรรคประชาธิปัตย์ อยากจะอภิปรายพระราชบัญญัติ ฉบับนี้กับเพื่อนสมาชิกสภาผู้แทนฯ ท่านอื่น ๆ ด้วย ในฐานะที่ผมเคยมีประสบการณ์ เกี่ยวกับการเป็นคณะกรรมการรับเรื่องราวร้องทุกข์ของคณะกรรมการกฤษฎีกา จึงเห็นความสำคัญของกฎหมายฉบับนี้ว่าจะทำให้เกิดความเป็นธรรมแก่ประชาชน มากมาย เพราะว่าในข้อจำกัดของคณะกรรมการรับเรื่องราวร้องทุกข์มีข้อจำกัด มากมายในแง่ของความสามารถที่จะรับเรื่องราวร้องทุกข์ แล้วก็ เป็นองค์กร ที่เป็นองค์กรเดียว ตลอดจนวิธีพิจารณาต่าง ๆ การตัดสินใจคดีความก็ไม่เด็ดขาดลงไป ฉะนั้นร่างกฎหมายฉบับนี้จึงมีความสำคัญมาก เป็นสิ่งที่ประชาชนเรียกร้อง แล้วก็ เป็นกระบวนการที่จะพัฒนาระบบการปกครองของเราให้ดียิ่งขึ้น ในหลักที่เรียกว่าธรรมรัฐ ฉะนั้นตรงนี้ก็อยากจะสนับสนุน ประเด็นเพียงจะอยู่ว่า เราควรจะพิจารณาประเด็นอะไรบ้างที่เป็นประเด็นหลักเพื่อว่าเมื่อส่งให้ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาแล้วก็จะได้ไปพิจารณาประเด็นเหล่านั้นให้มีความ ละเอียดยิ่งขึ้น

ประเด็นแรกที่จะหยิบขึ้นมาพิจารณาก็คือ เรื่องของอำนาจหน้าที่ หรือขอบเขตของอำนาจของคดีศาลปกครอง ซึ่งท่านกรรมการเพื่อนสมาชิก สภาผู้แทนฯ ก็ได้หยิบยกมาแล้วว่า คดีปกครองเป็นคดีประเภทใด เป็นสิ่งที่จะ

กำกวมเช่นกัน กระผมก็อยากจะกราบเรียนว่าอย่างน้อยในพระราชบัญญัติที่รัฐบาลได้เตรียมมานั้นก็มีความชัดเจนอยู่ในระดับหนึ่ง เป็นคดีที่จะเกี่ยวข้องกับเรื่องของการเพิกถอนคำสั่งที่หน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐได้ออกคำสั่งโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่ กรณีก็เป็นหลักของการปกครองที่ว่าถ้าหน่วยงานของรัฐไม่มีอำนาจตรงนั้น ที่ภาษาอังกฤษเขาใช้คำว่า อุลตรา วีเรส (Ultra vires) กรณีก็เป็นเรื่องที่ประชาชนผู้เกี่ยวข้องได้รับการกระทบกระเทือนจะฟ้องร้องได้ เป็นกรณีที่ ๑ หรือเป็นกรณีที่ ๒ ถ้าหากว่าอำนาจหน้าที่ของรัฐใช้ไปในลักษณะที่ไม่ถูกขั้นตอน ไม่ถูกต้องตามแบบแผนก็เป็นสิ่งที่เอกชนจะฟ้องร้องได้เช่นกัน หรือเป็นกรณีที่การกระทำโดยไม่สุจริตหรือเป็นการเลือกปฏิบัติกรณีนี้ก็เช่นกัน ในการเลือกปฏิบัติกรณีนี้อาจจะมาเกี่ยวข้องกับข้าราชการเหมือนกัน ผมคิดไปทำนองเดียวกันกับท่านสมาชิกสภาผู้แทนฯ ที่พูดจบไปแล้ว ท่านจำลอง คุรุฑนุทต ขอประทานโทษที่เอ่ยนาม ที่พูดว่าข้าราชการนั้นต้องการความเป็นธรรมมาก โดยเฉพาะระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาที่รับความไม่เป็นธรรมอย่างยิ่ง กรณีก็อยากจะให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นในกรณีของระหว่งการแต่งตั้งโยกย้ายผู้ใต้บังคับบัญชา ความเป็นธรรมแค่ไหน กรณีนี้ถ้าหากคณะกรรมการได้พิจารณาให้ละเอียดรอบคอบยิ่งขึ้นว่าจะแต่งตั้งโยกย้ายให้มันมีความชัดเจนยิ่งขึ้นก็จะดีขึ้น

ประเด็นต่อไปในเรื่องคดีศาลปกครองนั้นก็จะเป็นไปเกี่ยวข้องกับเรื่องของการละเลยของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่ การละเลยตรงนี้ก็กินความถึงความล่าช้าต่าง ๆ นี้คือปรากฏอยู่ในร่างฯ ของรัฐบาล ซึ่งกระผมคิดว่า เป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง

ประการที่ ๓ ก็เกี่ยวข้องกับกรกระทำละเมิดของหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

และประการที่ ๔ อันนี้สำคัญเรื่องของสัญญาการปกครอง ซึ่งในฐานะที่ผมเคยผ่านงานตรงนี้มาในฝ่ายราชการ เรื่องสัญญาทางการปกครองนี้มีมากมาย-----

ใน เรื่องของสัญญา รับเหมาก่อสร้างต่าง ๆ และเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องถูกฟ้องร้องอยู่ตลอดเวลา และคดีปกครองตรงนี้ คดีที่ขึ้นศาลแพ่ง ศาลอาญา ตรงนี้ก็เป็นคดีที่ยืดยาวเหลือเกิน แล้วก็ เป็นปัญหาต่าง ๆ ที่ทั้งฝ่ายเอกชนที่ฟ้องฝ่ายรัฐบาลก็มีปัญหามากมาย ฉะนั้นตรงนี้แหละครับจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการที่จะวินิจฉัย เรื่องของคดีที่เกี่ยวกับสัญญาทางการปกครองตรงนี้ แล้วก็อื่น ๆ ที่ได้กำหนดไว้ว่าเป็นคดีที่กฎหมายอื่น ๆ กำหนดว่าต้องอยู่ในอำนาจของศาลปกครอง ยกตัวอย่างเช่น พระราชบัญญัติกฎหมายการศึกษาที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตนี้ อาจจะ ต้องมีการฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐเหมือนกัน ที่เกี่ยวข้องกับ การละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ ตรงนี้ก็อยากจะพูดว่าขอบเขตของอำนาจหน้าที่ของศาลปกครองตรงนี้เป็นประเด็นแรกที่ต้องวินิจฉัยให้ละเอียดรอบคอบ ฉะนั้นแล้ว ก็จะเป็นลักษณะ เหมือนกับพระราชบัญญัติ เรื่องของการฟอกเงินที่ส่งขึ้นไปให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาแล้วกลับลงมาก็กลายเป็นอีกลักษณะหนึ่ง ทำให้เกิดการโต้เถียงกันและกัน การที่ต้องส่งกลับไปพิจารณาใหม่อันไม่สมควร

ประเด็นที่ ๒ ที่น่าจะพิจารณา ผมอยากจะพูดสั้น ๆ ว่าก็เป็นเรื่องของที่มาของบุคลากรศาลปกครองนั่นเอง คุณสมบัติและที่มาตรงนี้สำคัญมากครับ เพราะว่าผู้ที่จะมาทำหน้าที่เป็นบุคลากรปกครองนี้ก็ต้องเป็นผู้ที่มีความแตกต่างในลักษณะหนึ่งจากผู้พิพากษาทั่ว ๆ ไปที่มีความรู้ทางด้านกฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่ง แต่ตรงนี้ต้องมีความรู้ในเรื่องของกฎหมายมหาชน ซึ่งแน่นอน ผู้พิพากษาปัจจุบันนี้หลายท่านก็มีความรู้ตรงนี้ ก็ได้มีประสบการณ์ในการวินิจฉัยตรงนี้มาอยู่แล้ว แต่ในอนาคตคดีปกครองจะเพิ่มมากขึ้น ในพระราชบัญญัติที่ได้เห็นหลาย ๆ ฉบับนี้ก็ ได้กำหนดว่า นอกจากจะเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติดังกล่าวแล้ว คือเป็นผู้พิพากษามีความรู้ทางกฎหมายมหาชนแล้ว ก็คือผู้ที่จบทางนิติศาสตร์ ผู้ที่จบทางรัฐศาสตร์ แต่จะต้องมีหลักประกันว่าต้องมีอายุ ๖๐ - ๖๕ ปี ในเวลาอันจำกัด เราอาจจะ มีนักรัฐศาสตร์ มีนักนิติศาสตร์ แต่ถ้าจบมาใหม่ ๆ ก็ไม่มีคุณสมบัติที่จะมาเป็นผู้พิพากษาศาลปกครองได้ ตรงนี้เป็นภารกิจสำคัญที่สุดต่อไป นอกจากการสร้างอาคารสำนักงานต่าง ๆ ที่ท่านสมาชิกสภาผู้แทนฯ เป็นห่วงว่าจะทำภายใน ๒ ปีได้หรือไม่ นั่นจริง ๆ แล้วที่เป็นห่วงก็คือว่าบุคลากรที่จะมาปฏิบัติงานตรงนี้ เรื่องของที่มาของอำนาจของการแต่งตั้ง

ศาลปกครองก็มีความสำคัญเช่นกัน ท่านเพื่อนสมาชิกได้พูดถึงถ้าหากเกิดการขัดแย้งกันระหว่างการวินิจฉัยของศาลแพ่ง ศาลอาญา กับการวินิจฉัยของศาลปกครองแล้ว จะถือว่าคำวินิจฉัยศาลใดนั้นเป็นที่สิ้นสุด ตรงนี้ข้อสังเกตของกระผมก็คือว่า ที่มาของผู้พิพากษานั้นสำคัญมาก ถ้าที่มาของผู้พิพากษานั้นมาเกี่ยวข้องกับสภานิติบัญญัติ กับอำนาจนิติบัญญัติโดยเฉพาะวุฒิสภา ซึ่งในร่างพระราชบัญญัติต่าง ๆ นี้ก็ได้กำหนดไว้ว่า ท่านประธานศาลปกครองสูงสุดนั้นอย่างน้อยต้องได้รับความเห็นชอบของวุฒิสภา ตรงนี้ผมเห็นว่าเป็นจุดที่ดี เป็นจุดที่จะทำความเข้มแข็งให้แก่ตุลาการศาลปกครองครับ จึงคิดว่าอำนาจของศาลปกครองนั้นเป็นอำนาจที่มีความเหนือกว่า เป็นอำนาจที่มีรากฐานมาจากอำนาจอธิปไตยของประชาชนครับ

ประการที่ ๓ ที่น่าจะพิจารณาก็คือเรื่องของความเป็นอิสระ ซึ่งตรงนี้ก็ เป็นข้อดีที่รัฐธรรมนูญใหม่ได้วินิจฉัยลงไปแล้วว่าจะ เป็นระบบที่ท่านเพื่อนสมาชิก ท่านนพดล ปัทมะ ได้พูดไปแล้วว่าจะ เป็นระบบใหม่ที่เป็นระบบศาลคู่ สำนักงานต่าง ๆ นี้ไม่จำเป็นต้องไปอยู่ที่กฤษฎีกา หรือไปอยู่ที่ศาลอาญา หรือศาลแพ่ง หน่วยงานนี้จะ เป็นอิสระ ขณะเดียวกันก็จะมีองค์กรปกครองของ ตนเองที่เรียกว่า กศป. หรือเรียกคณะกรรมการศาลปกครองสูงสุด ซึ่งจะต้อง มีวิธีการแต่งตั้งที่เป็นอิสระและก็มีความเป็นธรรมและ ก็ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาเช่นกัน

ประเด็นสุดท้ายก็คือ เรื่องของกระบวนการพิพากษา ครบถ้วนนี้ครับ คือข้อได้เปรียบของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ครับ ที่ว่าต่อไปนี้กระบวนการวินิจฉัยพิพากษาคดีการปกครองนั้นมิใช่ เป็นกระบวนการปกติของศาลอาญาหรือศาลแพ่ง ซึ่งเป็นกระบวนการที่ล่าช้าเหลือเกิน เป็นกระบวนการที่ต้องการความละเอียดอ่อน สลับซับซ้อน เป็นกระบวนการที่เรียกว่า กระบวนการกล่าวหาที่ผู้เป็นโจทก์จะต้องนำหลักฐานต่าง ๆ มาแสดงทั้งหมดนะครับ แต่ขณะเดียวกันคดีปกครองนั้นเป็นคดีที่สามารถจะใช้วิธีการไต่สวนได้ด้วย เป็นวิธีการที่ฝ่ายที่เป็นตุลาการสามารถที่จะหาข้อมูลเพิ่มเติม สามารถที่จะค้นคว้าต่าง ๆ ได้มากขึ้น แล้วก็ เป็นกระบวนการที่ค่อนข้างจะไม่เป็นทางการมากนักนะครับ ครบถ้วนนี้ก็ เป็นข้อได้เปรียบแล้วก็จะทำให้เกิดกระบวนการนี้รวดเร็วยิ่งขึ้น ฉะนั้นโดยสรุปแล้วกระผมคิดว่าร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับนี้นะครับ ก็มีความละม้ายคล้ายคลึงกัน แตกต่างกันในรายละเอียดในบางเรื่องบางราว แต่ในที่สุดแล้วกระผมคิดว่าในที่สุดประโยชน์ของร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับนี้ก็ทำให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนมากมาย อย่างน้อยก็ ๕ ประการด้วยกันครับ

ประการที่ ๑ จะทำให้ประชาชนได้รับความคุ้มครองจากการกระทำของฝ่ายปกครองได้มากขึ้นนะครับ เพราะว่า จะมีกระบวนการของศาลที่จะควบคุมการใช้ดุลยพินิจของราชการที่ต้องใช้ดุลยพินิจโดยหลักของกฎหมายมหาชน

ประการที่ ๒ ข้าราชการก็จะได้รับความคุ้มครองจากการกระทำตามอำเภอใจของผู้บังคับบัญชาได้มากขึ้น

ประการที่ ๓ ระบบศาลปกครองก็จะเปิดโอกาสให้มีการมอบหมายอำนาจ วินิจฉัย สั่งการ ให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชามากขึ้น เพราะว่าในกระบวนการมอบหมายสั่งการนี้ก็จะ มีเรื่องของกลไกตรวจสอบของศาลปกครองมากขึ้น

ประการที่ ๔ ก็จะเป็นการส่งเสริมให้มีระบบกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นมากขึ้น เพราะมีกระบวนการของศาลปกครองนี้ละครับที่จะเป็นตัววินิจฉัยว่าการใช้อำนาจของกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ นั้น รุกเข้าไปในเรื่องของท้องถิ่นได้มากน้อยเพียงใด

ประการสุดท้ายก็คือ เป็นการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันได้มากขึ้น เพื่อป้องกันมิให้ข้าราชการใช้ดุลยพินิจเกินขอบเขต แล้วก็ไม่ต้องทำนองคลองธรรมทั้งหมด ๕ ประการนี้คือสิ่งที่ประชาชนจะได้ประโยชน์ ฉะนั้นกระผมเองในฐานะ

เป็นเพื่อนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ขอสนับสนุนกฎหมายทั้ง ๓ ฉบับนี้ หรือ
ร่างกฎหมายทั้ง ๓ ฉบับนี้ครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญคุณทวีวัฒน์ครับ

นายทวีวัฒน์ ฤทธิฤกษ์ (สกลนคร) : ท่านประธานที่เคารพ
กระผม ทวีวัฒน์ ฤทธิฤกษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร
พรรคความหวังใหม่ กระผมขอกราบเรียนท่านประธานเป็นประเด็นสั้น ๆ
เนื่องจากว่ากระผมเองก็ไม่ใช่นักกฎหมาย แต่กระผมก็ตั้งใจว่ากฎหมายฉบับนี้
มีโอกาสเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรอันตรงเกียรติในวันนี้ อยากจะเรียกว่า
เป็นกฎหมายของคนยากไร้ เป็นกฎหมายของชาวบ้านหรือเป็นกฎหมายของคนยาก
คนจน ซึ่งเรารอกันมาอยู่เป็นระยะเวลาอันยาวนาน กระผมก็ยังเป็นห่วงอยู่ใน
๒ - ๓ ประเด็นเท่านั้นครับ ท่านประธาน

ประเด็นแรก กระผมเป็นห่วงว่าศาลปกครองอันนี้นั้นจะอำนวย
ประโยชน์แก่ประชาชนคนยากไร้ คนยากคนจนทั่วประเทศมากน้อยแค่ไหน เพียงไร
ในการที่จะเดินทางไปร้องเรียนต่อศาลหรือเสนอเรื่องราวอะไรต่าง ๆ จะได้รับ
ความสะดวกรวดเร็วเพียงไร อันนี้ก็จะได้มีการอภิปรายไปบ้างตามสมควร

ประการที่ ๒ กระผมเป็นกังวลใจในอิทธิพลซึ่งเกิดจากเจ้าหน้าที่
ของรัฐ ซึ่งก็สะสมมานาน แต่มีผลกระทบต่อการศึกษาของศาลและมีผลกระทบต่อ
ต่อประสิทธิภาพในการดำเนินคดีต่าง ๆ ของศาลหรือไม่ อันนี้ก็เป็นที่
ท่านประธานครับ เนื่องจากกระผมก็มีประสบการณ์ในการทำงานกับพี่น้อง
ประชาชนในท้องถิ่นที่ห่างไกลโดยเฉพาะในชนบท ความกังวลใจอีกอย่างหนึ่ง
ก็คือว่า ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของศาล ซึ่งมีท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ทรงเกียรติ
จากพรรคประชาธิปัตย์ ขออนุญาตเอ่ยนาม คุณนพดล บัณฑิต นะครับ ได้กราบเรียน
ต่อที่ประชุมนี้แล้ว ก็ถือว่าเป็นสิ่งที่เราจะต้องพิจารณาใคร่ครวญกัน ในเมื่อ
พิจารณาในรายละเอียด กระผมอยากจะกราบเรียนว่ามันจะครอบคลุมกรณี
เหล่านี้หรือไม่ครับท่านประธาน ยกตัวอย่างเช่นว่า ราษฎรคนหนึ่งเขาเกิด
มีที่ดินทำกินของเขาเอง แล้วต่อมามีการสร้างเขื่อนและทับที่ดินของเขาซึ่งเป็น
ที่นา ที่นาของเขาซึ่งเลี้ยงครอบครัวเลี้ยงชีวิตมา ๑๕ ชีวิตในครอบครัวของเขานั้น
ก็กลายเป็นอ่างเก็บน้ำ ทำให้เขายากจน ไม่มีข้าวกิน ต้องไปขอทาน ต้องไป
ขอข้าวกิน ขอประทานโทษนะครับ เขาต่อสู้กันมาหลายปีตั้งแต่กระผมเป็น
ผู้แทนราษฎรยุคแรก ๆ จนกระทั่งมาทราบภายหลังว่าเขาได้ตรอมใจตายนะครับ

เนื่องจากว่าไม่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐคนไหนคนใดที่จะไปช่วยเหลือเขาได้
ไม่ทราบว่าจะฟังศาลไหน ไม่ทราบว่าจะฟังหน่วยงานไหน อย่างนี้เป็นต้นนะครับ
กระผมคิดว่าลักษณะอย่างนี้ศาลปกครองคงจะเป็นประโยชน์และเป็นที่ยังของ
พี่น้องประชาชนได้ ยังมีกรณีของกรมทางหลวงที่ดี ซึ่งสร้างทางไปทับที่ดินที่
ปิดกั้นลำน้ำ การสร้างเขื่อน สร้างฝายกั้นน้ำเสร็จแล้ว ท่านก็สร้างความเดือดร้อน
ให้กับพี่น้องประชาชน ทำให้น้ำท่วมที่ไร ที่นา ซึ่งกระผมได้อภิปรายตั้งกระทู้ถามสด
รัฐบาลไปแล้วในคราวที่ผ่านมาครับ -----

อันนี้ก็เมื่อเสร็จแล้วก็แล้วไป ไม่มีหน่วยงานใดไปช่วยเหลือ ไปแก้ไข ไปชดเชย ค่าเสียหาย เจ้าหน้าที่ก็ทำพอ ถ้าพูดตามภาษาบ้านเราก็คือ ทำพอแล้ว ๆ ไป นะครับ แก้ปัญหาเฉพาะหน้า ไม่มีวิธีคิด ไม่มีวิสัยทัศน์ หรือไม่มีมาตรการที่รองรับอย่างชัดเจนชัดเจนว่าจะแก้ไขปัญหานี้องประชาชนอย่างไร ปีแล้วปีเล่า ก็เป็นอยู่อย่างนั้น ลักษณะอย่างนี้ศาลปกครองเราจะ เป็นที่พึ่งของราษฎรได้หรือไม่ เป็นประเด็นสั้น ๆ ที่กระผมอยากจะกราบเรียน

สุดท้ายกระผมไม่ได้คิดว่ากฎหมายที่มีอยู่แล้ว ศาลที่มีอยู่แล้วไม่มีประสิทธิภาพ กฎหมายไม่มีประสิทธิภาพผมไม่ได้คิดอย่างนั้น แต่ว่าการบังคับใช้กฎหมายและการเอาใจใส่เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นแหละทำให้ประชาชนหรือพี่น้องประชาชนต้องสูญเสียประโยชน์หรือต้องเจ็บช้ำน้ำใจ บางคนก็ต้องล้มหายตายจากไป ดังที่กระผมกราบเรียนกับท่านประธานข้างต้น กระผมจึงหวังว่าศาลปกครองจะ เป็นที่พึ่งสุดท้ายของพี่น้องประชาชนอย่างจริงจัง จึงยินดีที่จะรับหลักการในกฎหมายฉบับนี้ครับผม

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านที่เหลือที่ผมจะชี้ให้อภิปรายต่อไป กรุณาอภิปรายสั้น ๆ หน่อยนะครับ เพราะว่าทุกอย่างในหลักการก็เห็นชอบกันแล้วนะครับ ก็คงจะได้อภิปรายในกรรมาธิการอีกนะครับ ก็คงจะฝากไว้ ผู้ที่จะเป็นกรรมาธิการไว้ เชิญคุณวิเชียรครับ

นายวิเชียร คันฉ่อง (ตรัง) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม วิเชียร คันฉ่อง พรรคประชาธิปัตย์ จากจังหวัดตรัง ท่านประธานครับ กฎหมายฉบับนี้คิดว่าถึงไหน ๆ ก็ต้องผ่านสภา เพราะว่าทุกพรรคการเมืองให้ความเห็นชอบ แต่ถึงอย่างไรก็ตาม คิดว่ายังมีผู้สงสัยอยู่หลายรายเหมือนกัน ที่ว่ากฎหมายปกครองคืออะไร สิ่งเหล่านี้คือสิ่งที่คำตอบซึ่งพวกเราในสภาแห่งนี้ควรจะให้ประชาชนซึ่งติดตามและฟังข่าวเกี่ยวกับกฎหมายฉบับนี้ได้รับรู้ ได้รับทราบ ท่านประธานครับ ในระบอบประชาธิปไตยของเรา พวกเราเรียนหนังสือมาก็ต้องรู้กันตั้งแต่ตอนเด็ก ๆ ว่า อำนาจอธิปไตยแบ่งออกเป็น ๓ อำนาจ คืออำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ อำนาจบริหารใช้ทางไหน พวกเราก็รู้เนครับว่า คณะรัฐมนตรีเป็นผู้ใช้อำนาจในการบริหาร แต่คณะรัฐมนตรีจะบริหารประเทศให้ลุล่วงไปได้ด้วยดีมันก็ต้องอาศัยข้าราชการ ซึ่งข้าราชการเราก็มีตั้งแต่ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น คนเหล่านี้เป็นคนที่ใช้อำนาจตามกฎหมาย

เพราะฉะนั้นผู้ที่ใช้อำนาจตามกฎหมายซึ่งพวกเราได้อภิปรายกันมาแล้ว
ข้าราชการตำรวจที่ไปจับผู้ต้องหาแล้ว เกิดว่าการใช้อำนาจหน้าที่โดยไม่ชอบ
อย่างนี้ถือว่าเป็นการกระทำผิดต่อกฎหมาย ต่ออำนาจหน้าที่ของตนเอง
นั่นคือการใช้อำนาจปกครอง พวกเราได้ยกตัวอย่างมาหลาย ๆ ตัวอย่าง
เกี่ยวกับเรื่องการใช้อำนาจปกครองกับผู้ที่ถูกปกครอง เพราะฉะนั้นกฎหมาย
ปกครองเป็นกฎหมายที่ว่าด้วยผู้ที่ใช้อำนาจปกครองกับผู้ที่ถูกปกครองนั่นคือ
กล่าวโดยสรุป แต่ถามว่าฝ่ายอำนาจตุลาการก็ดี ฝ่ายนิติบัญญัติก็ดี ถ้าเกิด
มีกรณีเกิดขึ้นต้องขึ้นศาลปกครองหรือไม่ ผมได้อ่านข้อเขียนของนักกฎหมาย
เขาบอกว่า ฝ่ายนิติบัญญัติก็ดี ฝ่ายตุลาการก็ดี ไม่ขึ้นต่อศาลปกครองครับ
กฎหมายศาลปกครองเป็นศาลที่พิจารณาระหว่างผู้ปกครองกับผู้ที่ถูกปกครอง
นั่นคือสิ่งที่อยากทราบเรียนต่อท่านประธานผ่านไปยังผู้ฟังที่เคารพทุกท่าน
แต่นั้นแหละครับ การใช้อำนาจในการบริหารประเทศคณะรัฐมนตรีเป็นผู้ใช้อำนาจอันนี้
เหมือนดังที่ผมได้เรียนมาแล้วว่า คณะรัฐมนตรีใช้อำนาจในการบริหารประเทศ
โดยมีข้าราชการเป็นเครื่องมือเครื่องมือเป็นฟันเฟืองในการบริหารประเทศให้เกิดความสงบสุข
เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย แต่ในขณะที่เดียวกัน นโยบายของรัฐบาลครับ นั่นคือส่วนหนึ่งในการบริหารประเทศ
ที่จะก่อให้เกิดความปกติสุขแก่ประชาชนทั้งแผ่นดิน -----

เป็นปัญหาที่ผมยังสงสัยที่อยากให้ข้อสังเกตต่อคณะกรรมการพิจารณากฎหมายฉบับนี้ก็คือว่า ถ้าหากว่าข้าราชการไม่ปฏิบัติตามนโยบาย ประชาชนเป็นผู้เสียประโยชน์ใช่ไหมครับ ยกตัวอย่างเช่น ในขณะที่มีโครงการไร่นาสวนผสม แต่ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติไม่ปฏิบัติตามนโยบายนั้น ละเลยสิ่งเหล่านี้ สิ่งนี้เป็นปัญหาว่าชาวบ้านได้รับความเสียหายใช่ไหมครับ การที่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่โดยปกติธรรมดา ต้องไปทำงาน ๘ โมงครึ่ง ~~เสีย~~ ๔ โมงครึ่ง เสร็จแล้วถ้าหากว่าข้าราชการนี้เลิกงานเสียก่อน ก่อนจะถึงเวลากำหนดดังกล่าว ประชาชนที่ไปติดต่อไม่ได้รับความสะดวกอย่างนี้ ประชาชนได้รับความเสียหายใช่ไหมครับ สิ่งเหล่านี้คือสิ่งที่อยากจะกราบเรียนและให้ข้อสังเกตต่อคณะกรรมการ อีกประการหนึ่งผมเห็นว่า ในกรณีที่ว่าเราเป็นประชาชน พี่น้องประชาชนเป็นผู้เสียภาษีให้กับรัฐ รัฐเป็นคนเอาเงินเหล่านั้นมาพัฒนาประเทศ แต่ในขณะที่เดียวกันถ้าหากว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐบางคนเอางบประมาณแผ่นดินไปใช้ในเชิงที่ไม่ยุติธรรม ในเชิงที่ว่าไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วยกับเม็ดเงินงบประมาณนั้น ๆ อย่างนี้ผมคิดว่าในฐานะที่เราเป็นผู้เสียภาษีให้กับรัฐ เรามีสิทธิที่จะร้องศาลปกครองเพื่อพิจารณาลงโทษกับเจ้าหน้าที่นั้น ๆ ได้ใช่ไหมครับ ถ้าเป็นไปได้ ลักษณะที่ว่านี้ผมคิดว่ากฎหมายนี้จะ เป็นประโยชน์และนำไปสู่การปฏิบัติที่สมบูรณ์ จะทำให้ผู้ปฏิบัติพึงระมัดระวังการปฏิบัติหน้าที่ และเมื่อนั้นประเทศชาติจะได้ผลตามสมมาตราบรรณา ตามนโยบายของรัฐบาล และตามงบประมาณเม็ดเงินที่ประชาชนได้เสียภาษีไป ท่านประธานที่เคารพ ผมคิดว่ากฎหมายเหล่านี้ ถึงอย่างไรเสียก็เป็นกฎหมายที่มีประโยชน์ เป็นประโยชน์กับประชาชนส่วนหนึ่ง นอกจากกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องผู้ตรวจการรัฐสภาผมไปตามว่าผู้ตรวจการรัฐสภามีสิทธิในการลงโทษใหม่ ในการที่ว่าใครเป็นผู้กระทำความผิด ปรากฏว่าผู้ตรวจการรัฐสภามีสิทธิแต่เพียงตรวจสอบว่าการดำเนินของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นดำเนินไปถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง และส่งให้หน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้พิจารณาต่อไป เพราะฉะนั้นผมอยากจะเห็นว่าประชาชนโดยทั่วไปควรจะได้รับความคุ้มครองมากกว่าที่เป็นอยู่ แล้วก็ไม่ต้องอยากให้เกิดช่องว่างด้วยเหตุนี้ผมจึงขอกราบเรียนมา แล้วก็ เป็นข้อสังเกตเล็ก ๆ น้อย ๆ ต่อสภาแห่งนี้ เพื่อให้กรรมการได้นำไปพิจารณาต่อไป ขอขอบคุณครับ ท่านประธานครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญคุณสุนัยครับ

นายสุนัย จุลพงศธร (นครสวรรค์) : ท่านประธานสภาที่เคารพครับ

กระผม สุนัย จุลพงศธร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดนครสวรรค์ พรรคชาติพัฒนา

ต้องกราบขอความกรุณาที่จะต้องให้พรรคชาติพัฒนา นั้น เราเห็นว่ากฎหมายฉบับนี้นั้น มีความสำคัญอย่างยิ่ง แล้วก็ เป็นรอยต่อของประวัติศาสตร์ระหว่างสิ่งที่เราเรียกว่า อมาตยาธิปไตย คืออำนาจที่เป็นของข้าราชการประจำซึ่งฝังรากลึกมาเป็นเวลานาน สู่อำนาจของประชาชน ดังนั้นในกรณีนี้ฉันพินิจคิดว่า เราควรจะ ได้มาพิจารณาถึงกรอบ ซึ่งในพรรคของผมนั้นก็ได้มีการกำหนดตัวบุคคลเกี่ยวกับเรื่องกรรมวิธีการไว้แล้ว โอกาสที่จะได้เสนอความเห็นในส่วนนั้นผมอาจจะไม่มีโอกาส จึงขออนุญาตฝาก ข้อคิดเห็นไว้ในส่วนหนึ่ง ในฐานะที่กระผมเองก็ได้เคยมีส่วนร่วมในกระบวนการ สร้างความเป็นธรรม ในกระบวนการที่ประชาชนได้เรียกร้องความเป็นธรรมจากศาล ท่านประธานครับ กระผมได้เคยเป็นทนายความอยู่ในสำนักนายกฯ นี่นะครับ คณะกรรมการช่วยเหลือชาวนา ชาวไร่ ไปเป็นทนายความให้แก่เกษตรกร ชาวนา ชาวไร่ ที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมในชนบท เคยไปว่าความให้แก่กรรมกร ในขณะที่เคยปฏิบัติในขณะนั้นที่เราเป็นทนายความ -----

กระผมเป็นรองประธานอยู่สมาคมสิทธิเสรีภาพของประชาชน เราได้เห็นข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งครับว่า การใช้สิทธิทางศาลนั้นมันมีปัญหาบางประการที่ควรจะได้พิจารณากัน

โดยเฉพาะอย่างยิ่งประการแรกนั้น กระผมได้อ่านร่างฯ โดยเฉพาะขออนุญาตที่จะใช้ต้นร่างฯ ของรัฐบาล ค่อนข้างจะน่าเป็นห่วงมากครับ ท่านประธานครับ ถ้าเราพิจารณาถึงกฎหมายฉบับนี้แล้วจะเห็นได้ว่า แนวโน้มคนที่เข้ามาสู่ศาลปกครองนั้นมีคนอยู่ ๒ กลุ่มใหญ่ ๆ กลุ่มแรก คือกลุ่มที่ได้รับผลกระทบกระเทือนจากการชื้องานกัน ไม่ว่าจะเป็น เอส.ดี.เอช. ไม่ว่าจะเป็นโครงการต่าง ๆ ของราชการที่ชื้อกันไม่ได้หยุดหย่อน ที่เราพูดกันมากกว่าชื้อกันแล้วก็ไม่รู้จะหาทางปราบปรามกันอย่างไร ที่ผ่านมานั้นเราไม่มีศาลปกครองก็จริง แต่เราใช้คณะกรรมการรับเรื่องราวร้องทุกข์ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา นี่เป็นพวกที่หนึ่งที่เข้ามา พวกนี้ดูไม่น่าจะมีปัญหาครับท่านประธาน เพราะว่าส่วนใหญ่คนที่มีความทุกข์ชื้องานกันเป็นพันล้านหมื่นล้านนั้น ทนายความก็มี เงินทองที่จะจ้างทนายก็มี อันนั้นกระผมจะตัดทิ้งไปไม่พูดถึง แต่คนอีกกลุ่มหนึ่งที่จะต้องเดินเข้ามาหาศาลปกครองคือใครครับ ก็คือคนที่เราเรียกกันว่า สิ้นหน้าหน้าดำ คือหมายความว่าเวลาทำนาก็ไม่ได้ใส่รองเท้าคานานะครับ เวลาตากแดดก็ไม่รู้ว่าจะเอาอะไรบัง ดังนั้นเราจึงบอกว่าเป็นคนทุกข์คนยาก คนยากคนจนของบ้านเมืองนี้เอง คนเหล่านี้ขาดการศึกษา คนเหล่านี้ขาดในเรื่องทุนรอนที่จะดำเนินการจ้างทนายความ จริงอยู่ครับ แม้ว่ากฎหมายฉบับนี้จะได้เปิดทางให้ประชาชนเข้ามาใช้บริการศาลได้ ท่านประธานครับ เรายังไม่เคยมีศาลปกครองที่เป็นรูปเป็นร่างจริง ๆ ดังนั้นการที่จะพูดถึงศาลปกครองในลักษณะเป็นการเปรียบเทียบคงจะยาก แต่ถ้าเราลองเปรียบเทียบกับศาลแรงงานเราจะนึกภาพพจน์ออกทันที ในเริ่มต้นวิธีการของศาลแรงงานนั้น ผู้ใช้แรงงานคือกรรมกรสามารถจะไปใช้หรือขอความเป็นธรรมจากรัฐได้โดยง่าย แค่เดินเข้าไปในศาลแล้วบอกว่าผมถูกไล่ ออก ผมถูกเลิกจ้างอย่างไม่เป็นธรรมช่วยฟ้องให้ผมหน่อย กระบวนการเขาจะเขียนให้ทันที แต่บังเอิญกระบวนการนั้นได้ใช้มาพอสมควร แล้วกระผมก็ได้เคยทำงานอยู่ตรงนั้นและได้เห็นความจริงว่า ถ้าจะมาเป็นศาลปกครองควรจะมีการปรับปรุงน้อยหมายถึงอย่างไรครับ หมายถึงว่ากระบวนการโดยหลักการนี้ถูกต้องครับ ให้ฟ้องง่าย ชาวบ้านฟ้องง่าย แต่พอเอาเข้าจริง ๆ แล้วมันมีช่องว่างระหว่าง

คำว่า ราชการประจำ กับ ประชาชน มันยากครับ ท่านประธานครับ ที่จะให้คนที่กินเงินเดือนของหลวงนี่ในกรอบวัฒนธรรมความคิดของเจ้าขุนมูลนายนั้นไปเป็นผู้รับใช้ประชาชนนี่มันยากเหลือเกิน ทำเท่าไรมันก็ไม่ค่อยจะสิ้นไหน ดังนั้นตรงนี้นั้นกระผมคิดว่าโดยกระบวนการเจ้าหน้าที่ที่ดูแลบริการประชาชนนั้นจะทำอย่างไรให้มีจิตสำนึกสามารถบริการประชาชนได้ตั้งเจตนาของกฎหมาย ผมคิดว่าทำอย่างไรก็ทำยากครับ ท่านประธานครับ หากผู้บังคับบัญชาของเขาเป็นข้าราชการประจำเช่นเดียวกัน ข้างล่างก็ขุนนาง ข้างบนก็ขุนนาง การพิจารณาความดีความชอบของเขาก็ไม่ได้เกิดจากประชาชนเลย ดังนั้นโอกาสที่ข้าราชการชั้นล่างที่จะต้องบริการประชาชนในเรื่องการฟ้องร้องของศาลปกครองนั้นมีแนวโน้มที่จะได้เป็นเจ้านายคนใหม่อีก ท่านประธานครับ เราได้ผ่านการพูดถึงกันมานานแล้วว่า ศาลปกครองนั้นจะไปฝากอยู่กับศาลยุติธรรม หรือจะไปฝากอยู่กับกฤษฎีกา เราผ่านประเด็นนี้ไปแล้ว จนถึงวันนี้บอกเป็นศาลคนละแห่งกัน เหมือนคอนโดคนละแห่งไม่ยุ่งกัน -----

ดังนั้นเมื่อมาถึงตรงนั้น ผมคิดว่าศาลปกครองควรจะต้องมีลักษณะพิเศษ แต่เมื่อดู
 ต้นร่างฯ ของรัฐบาลแล้วก็ไม่น่าเชื่อว่า ท่านก็เป็นข้าราชการการเมือง มาจาก
 ประชาชน ๕ ปีเสี่ยงกันที่หนึ่งไปเลือกตั้ง ถ้ายุบสภาเร็วก็ปี ๒ ปีไปเลือกตั้ง
 คลุกคลีอยู่กับประชาชน แต่ว่าการสะท้อนความคิดนี้ไม่ได้ต่างจากข้าราชการ
 ประจำเลย ดังนั้นดูจากมาตรา ๑๖ ในหน้า ๗ ข้อ ๕ คุณสมบัติสำคัญของตุลาการ
 ศาลปกครองนั้น นอกจากจะมีสัญชาติไทย มีอายุไม่ต่ำกว่า ๔๕ ปี เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
 หรือมีความเชี่ยวชาญในสาขานิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์
 เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือในการบริหารราชการแผ่นดินตามหลักเกณฑ์ที่
 กศป. กำหนดและคุณสมบัติอื่น ๆ ต่อไป พออ่านคุณสมบัติข้อ ๓ นี้ก็ตายแล้วครับ
 ท่านประธานครับ นี่เราได้ศาลราชการใหม่ ๆ ซึ่ง ๆ อีก ๑ ศาลแล้ว
 ได้เจ้านายใหม่ของประชาชนอีก ๑ ศาลแล้ว ชาวบ้านชาวช่อง ชาวบ้านร้านตลาด
 มีหรือครับ ชาวนา ชาวไร่ มีไหมจบคุณวุฒิเชี่ยวชาญสาขานิติศาสตร์ คนที่ดำนาน
 หลังชดหลังแข็งนี้จบรัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ อันนี้ก็คือล้อความคิดกับ
 รัฐธรรมนูญวันนี้ ซึ่งเราพยายามที่จะให้ความถูกต้องเกิดจากการศึกษา ทำไม
 คนไม่เรียนหนังสือนี้ให้ความเป็นธรรมกับสังคมไม่ได้หรือครับ ท่านประธานครับ
 เรากำลังหลงอยู่ในภาพมายาหรือเปล่าที่ว่า คนมีการศึกษา นิติศาสตร์
 รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์เท่านั้นที่จะเป็นคนให้การประสิทธิ์ประศาสน์
 ต่อประชาชน ให้ความเป็นธรรมต่อประชาชนเท่านั้นหรือ ชาวบ้านนี้ไม่มีความรู้
 ทางกฎหมายเลยให้ความเป็นธรรมต่อประชาชนไม่ได้หรือครับ ตรงนี้เองครับ
 ที่แตกต่างกัน เราดูถูกว่าถ้าใครไม่ได้เรียนหนังสือ ไม่จบการศึกษาสูง ๆ แล้ว
 เป็นผู้พิพากษาไม่ได้ อันนี้เป็นเรื่องผิดเลยครับ ท่านประธาน ถ้าไม่เชื่อผมจะยก
 ตัวอย่างให้ดูอันหนึ่งครับ ถ้าเราถือว่าคนมีการศึกษาเท่านั้นที่จะเป็นผู้พิพากษาได้
 นี้ผิดครับ ถ้าอย่างนั้นกรรมกรไปเป็นผู้พิพากษาศาลแรงงานได้อย่างไร ศาลเด็ก
 และเยาวชนทำไมไม่มีผู้พิพากษาสมทบเข้าไปนั่งละครับ ดังนั้นลักษณะของศาลปกครองนั้น
 มันเป็นศาลที่เกี่ยวกับประชาชนโดยตรง ศาลแรงงานนั้นเป็นศาลที่เกี่ยวกับแรงงาน
 โดยตรง และเห็นว่าคนที่เรียนจบมาอย่างเดียว จบนิติศาสตร์มาอย่างเดียวนั้น
 สอบไปเป็นผู้พิพากษานั้น ไม่สามารถจะให้ความเป็นธรรมได้ เพราะมีลักษณะเฉพาะ
 คือปัญหากรรมกรกับพ่อค้า กับนายทุน ดังนั้นต้องมีผู้พิพากษาสมทบที่ฝ่ายหนึ่ง
 เป็นคนงาน ตัวแทนจากสมาคมแรงงาน จากสหภาพแรงงานเลือกกันเข้ามา
 อีกฝ่ายหนึ่งเป็นตัวแทนจากสมาคมนายจ้างเข้ามา แล้วก็มีศาลที่สอบมาอีก ๑ คน
 ท่านประธานครับ พอมาดูมาตรา ๑๖ กระผมไม่ได้ลงรายละเอียดนะครับ แต่นี้เป็นกรอบ

ความคิด ใน (๕) นั้น ปรากฏว่าคนที่จะต้องเป็นศาลปกครองนี้ล้วนแล้วแต่ ตั้งแต่ข้อ (๕) (ก) - (ข) - (ค) - (ง) - (จ) - (ฉ) นั้น ล้วนแต่เคยเป็นราชการ รับราชการมาทั้งนั้น เมื่อเป็นอย่างนั้นแล้วนี้ ศาลปกครองจะมีเสน่ห์เป็นพิเศษได้อย่างไร ว่ากันจริง ๆ แล้วถ้ามองรูปลักษณ์กันจริง ๆ แล้ว ศาลแรงงานยังมีความก้าวหน้า มากกว่าร่างศาลปกครองฉบับนี้ด้วยซ้ำ ศาลแรงงานยังเอาชาวบ้านจริง ๆ ที่เป็นตัวแทนของกรรมกร ที่กรรมกรเขาเชื่อถือนี้ให้ไปเป็นตัวแทนหนึ่ง ๑ คน เอ๊ะ ตัวแทนกรรมกรเหล่านั้นก็ไม่ได้จบนิติศาสตร์ ไม่ได้จบรัฐศาสตร์ ไม่ได้จบปริญญาตรี ทำไม่ไปเป็นผู้พิพากษาได้ ทำไม่ท่านผู้หญิงบางคน ภรรยาของรัฐมนตรี บางคนได้รับเกียรติไปเป็นผู้พิพากษาสมทบในศาลครอบครัวได้ -----

ดังนั้นกระผมคิดว่าปรีชาตรงนี่จึงเป็นปัญหาใหญ่ ดังนั้นความสมบูรณ์ของกฎหมายฉบับนี้นั้นมันอยู่ที่ปรีชาของมันครับว่า ทำอย่างไรถึงจะได้มีตัวแทนของชาวบ้านนั่งอยู่ในนั้นด้วย และเมื่อชาวบ้านที่กระผมได้กราบเรียนในลักษณะที่ว่าตีหน้าหน้าคำเดินเข้าไปศาล แล้วถ้าข้าราชการประจำตรงนั้นจะดูคำว่ากล่าวเหมือนกับระบบราชการทั่วไป เขาจะได้มีพรรคมีพวก มีตัวแทนไปร้องเรียนได้ นั้นหมายความว่าควรจะต้องมีผู้พิพากษาสมทบที่มาจากชาวบ้านบ้าง เป็นองค์คณะในการพิจารณาคดีนั้นตรงนี้เองจึงฝากกราบเรียนท่านประธานครับว่า กราบเป็นข้อสังเกตไว้ ซึ่งกระผมคิดว่าท่านหัวหน้าพรรควิชัยของกระผม ท่านธานี ซึ่งท่านได้ผ่านปัญหาท่านองนี้มามาก จะได้เห็นความสำคัญและน่าจะได้นำข้อสังเกตนี้เข้าไปในนั้นด้วย ว่าทำอย่างไรจะให้ตัวแทนของชาวบ้านธรรมดา ๆ นี้เข้าไปนั่งเป็นองค์ประกอบในนั้นและไม่ต้องกลัวว่าจะมีปัญหาว่าเขาไม่รู้กฎหมาย เพราะคนที่รู้กฎหมายมีเป็นส่วนหนึ่งอยู่แล้วว่าจริง ๆ แล้วก็คือสื่อหรือเอาแบบเดียวกันกับศาลแรงงานนั่นเอง ศาลแรงงานเกิดขึ้นเพราะอะไรครับ ก็เกิดขึ้นเพราะข้อพิพาทระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างและทำความเข้าใจยาก ก็ให้มีตัวแทน ๒ ฝ่ายนั่งอยู่ในนั้น ศาลปกครองเกิดขึ้นจากอะไรครับ ก็เกิดขึ้นเพราะข้อพิพาทระหว่างประชาชนคนทุกชั้นคนยากกับข้าราชการ ดังนั้นท่านเล่นผู้พิพากษาฝ่ายข้าราชการฝ่ายเดียว แหม มันก็จะแพ้กันเสียตั้งแต่ในมุ้ง จึงกราบขอความกรุณาผ่านไปยังท่านนายกรัฐมนตรี ผ่านท่านประธานสภาครับว่า กรณีนี้น่าจะได้ตั้งเป็นข้อสังเกตของสภา หรือถ้าท่านจะตั้งเป็นข้อสังเกตของรัฐบาล เพื่อนำไปปรับปรุงให้สมบูรณ์ขึ้นก็จะดียิ่งครับ กระผมจึงขอฝากข้อคิดเห็นไว้ครับ ขอบพระคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณสุนัยแปรญัตติกี่แล้วกันนะครับ ผมคงต้องขอความกรุณาจริง ๆ ก็คงจะให้หลายท่านไม่ได้ นะครับ เพราะว่าคุณยงยุทธบอกว่า จะขอฝากกรรมาธิการสั้น ๆ ๓ - ๔ นาที เชิญครับ

นายยงยุทธ ดิยะไพรัช (เชียงราย) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม ยงยุทธ ดิยะไพรัช พรรคประชาธิปัตย์ จากจังหวัดเชียงรายครับ ผมจะขออนุญาตใช้เวลาสัก ๔ นาทีครับ ท่านประธานครับ เนื่องจากสิ่งที่ผมได้รับทราบรับฟังจากท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติหลายท่านได้กล่าวถึงร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้นะครับ ผมขอปิ่นยันครับว่า ผมสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้นะครับ แล้วก็สิ่งที่เป็นปรากฏการณ์ที่ให้เห็นทั่วไปนะครับ โดยเฉพาะเมื่อมีคดีปกครองนะครับ โดยเฉพาะการร้องทุกข์ของพี่น้องประชาชนที่มีต่อหน่วยงานราชการ หรือหน่วยงานราชการ

ด้วยกันเองนะครับ เขาไม่ทราบครับว่าเขาจะไปร้องทุกข์ที่ไหน ถึงแม้ว่าเราจะมี คณะกรรมการวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกานี้ะครับ ปรากฏว่าช่องทางในการ นำเสนอ นั้นเขาไม่มี เมื่อมีการนำเรื่องราวเหล่านี้ไปยื่นแล้วนะครับ ก็ปรากฏว่า ไม่สามารถหาข้อสรุปได้ เนื่องมาจากผลของการวินิจฉัยนั้นยังจะต้องส่งนำเสนอ ให้ท่านนายกรัฐมนตรีเพื่อใช้ดุลยพินิจอีกต่อหนึ่ง ก็แสดงให้เห็นว่าไม่มีการจบสิ้น กระบวนการในการพิจารณาะครับ ด้วยตัวของมันเองได้ อันนี้คือสิ่งที่เกิดขึ้น จึงทำให้ผลงานหรือสิ่งที่ดำเนินการช่วยเหลือประชาชน หรือแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้ง ในหน่วยงานราชการด้วยกันเองก็มีปัญหา อันนี้คือสิ่งที่เห็นได้อย่างชัดเจน แต่ความจำเป็นของการจัดตั้งศาลปกครองนั้นก็เห็นได้ชัดเจนครับว่า กฎหมาย รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ นะครับ ได้บัญญัติไว้ว่าจะต้องมีหน่วยงานนี้ แต่สิ่งที่ เป็นการเพิ่มนะครับ ประสิทธิภาพของการรับเรื่องราวคดีปกครองให้มากขึ้นนั้น ก็เป็นสิ่งที่จำเป็นนั้น เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม นับวันก็สลับซับซ้อนมากขึ้น ลำพังถ้าเราไม่มีการปรับเปลี่ยนองค์กรในการรับปัญหา เรื่องราวร้องทุกข์ต่าง ๆ นี้ ผมเกรงว่าจะก่อให้เกิดสิ่งที่เป็นความหมักหมมในสภาพ ปัญหาของบ้านเมืองต่อมาอีกนะครับ ข้อสังเกตของผมนั้น ท่านประธานที่เคารพครับ มีอยู่ ๒ เรื่องนะครับ โดยเฉพาะผลในการบังคับใช้กฎหมายนี้ ผมเกรงว่าจะเกิด ผลกระทบโดย

อันที่ ๑ ก็คือในเรื่องงานการประชาสัมพันธ์ครับ ท่านประธานครับ ผมเกรงว่าหน่วยงานส่งเสริมงานตุลาการของศาลปกครองนั้นจะไม่มีครับ อยาก ให้จะมี-----

เพราะว่าที่ผ่านมานั้น แม้กระทั่งคณะกรรมการวินิจฉัยเรื่องราวร้องทุกข์ของ คณะกรรมการกฤษฎีกาเองตามพระราชบัญญัตินั้น ก็ไม่ค่อยที่จะเป็นที่รู้จักของ ประชาชนตามหัวไร่ปลายนา ตามภูมิภาคต่าง ๆ เมื่อเราจัดตั้งศาลปกครองแล้ว งานประชาสัมพันธ์ของเรานั้นไม่โหมให้หนักนี้ ผมเกรงว่าประชาชนหรือผู้ได้รับความเดือดร้อนจากการตัดสินใจหรือการกำหนดนโยบายต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนนั้นจะไม่ได้รับสิทธิในการพึงรับรู้ นะครับ ในสิ่งที่ พึงรับรู้จากประชาชน

ข้อสังเกตข้อที่ ๒ ครับ เราดูได้จากร่างฯ หลาย ๆ ร่างฯ นะครับ จะเห็นได้ว่าจะมีการจัดตั้งศาลปกครองกลางขึ้นมา ซึ่งจะเน้นที่กรุงเทพฯ แล้วก็ จังหวัดใกล้เคียง สิ่งที่เห็นได้ชัดก็คือว่า ประชาชนคนที่อยู่ห่างไกล หรือหน่วยงาน ราชการที่อยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ เมื่อเขาจะยื่นคำฟ้อง เขาจะต้องเดินทางมาไกล นะครับ เกรงว่าตรงนี้เราจะไปเป็นการจำกัดสิทธิเขาหรือเปล่า เป็นการรอนสิทธิ เขาหรือไม่ ซึ่งผมอยากจะเสนอให้คณะกรรมการที่จะได้รับการแต่งตั้งจาก สภาแห่งนี้ได้โปรดพิจารณาเรื่องนี้ด้วยครับว่า การจัดตั้งศาลปกครองนั้นเห็นสมควร นำที่จะต้องกระจายไปสู่ภูมิภาคอื่น ๆ โดยคำนึงถึงสภาพทางที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ด้วย นะครับ ไม่ใช่ว่าตั้งที่กรุงเทพฯ แล้วค่อย ๆ กระจายกันไป ผมเกรงว่าประชาชน จะไม่ได้รับความสะดวกในเรื่องของการนำคำฟ้องที่ยื่นต่อศาลปกครอง

ประการสุดท้าย ท่านประธานครับ ประโยชน์ที่เห็นได้อย่างชัดเจน ในการจัดตั้งศาลปกครอง ที่ผมก็เป็นผู้หนึ่งขอสนับสนุนร่างพระราชบัญญัตินี้ ก็คือว่า เราสามารถที่จะนำคำพิพากษาของศาลปกครองไปได้แย้งสิทธิเพื่อรักษา สิทธิของผู้ร้องได้

อันที่ ๒ กระบวนการที่เห็นได้อย่างชัดเจนก็คือ มันจบสิ้นด้วยตัวของ มันเอง ก็คือทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว นะครับ แล้วก็ง่ายขึ้น แล้วก็ไม่มี การจัดตั้ง ศาลปกครองชั้นอุทธรณ์ขึ้นมา ถึงแม้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญออกว่าจะให้จัดตั้งได้ หรือไม่จัดตั้งก็ได้ นะครับ แต่ว่าในร่างฯ ของรัฐบาลเองนั้นก็จัดตั้งเพียง ๒ ชั้น ก็คือ ศาลปกครองชั้นต้น แล้วก็ศาลปกครองชั้นสูงสุด เพื่อไม่ให้เกิดความล่าช้า ในการพิจารณาคดี

ประการสุดท้าย ก็เหมือนกับท่านกรรมาธิการหลายท่านนะครับ ที่พูดถึง การไต่สวน ซึ่งไม่ใช่เป็นการกล่าวหา การกล่าวหาที่ผ่านมานั้น พี่น้องประชาชน จะไปหาหลักฐานมาลบล้างนี้ บางครั้งคนที่ด้อยโอกาสไม่มีโอกาส คนบริสุทธิ์นี้ครับ

ต้องแพ้คดี ในที่สุดก็กลายเป็นว่าคนที่มีโอกาสในสิ่งคมนั้นจะเป็นผู้ที่ชนะ อันนี้คือสิ่งที่เกิดขึ้น ผมก็ขอสนับสนุนและขอตั้งข้อสังเกต ๒ ประการครับ ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญคุณเสกสรรครับ

นายเสกสรร แสนภูมิ (สุรินทร์) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
 กระผม เสกสรร แสนภูมิ ผู้แทนราษฎรจากจังหวัดสุรินทร์ พรรคเอกภาพ
 ท่านประธานด้วยความเคารพครับ กระผมเองคงใช้เวลาสภานี้ไม่มากมาย
 เท่าไรนัก เพราะว่าจริง ๆ แล้วท่านสมาชิกแทบทุกพรรคจะครับเห็นด้วยในหลักการ
 เห็นด้วยในหลักการของการที่มีศาลปกครอง ความจริงเห็นด้วยมายาวนาน
 แต่ว่าสิ่งหนึ่งที่กระผมอยากจะทำอภิปรายตรงนี้สั้น ๆ โดยการฝากเป็นข้อสังเกต
 เพราะว่าเพื่อนสมาชิกก็ได้พูดซ้ำประเด็นกันมากพอสมควร ท่านประธานครับ
 ในธรรมชาติของมนุษย์และสิ่งคมนั้น กระผมเป็นนักรัฐศาสตร์ ได้ศึกษาชีวิตของคนเรานั้น
 มีอยู่ ๒ ชั้น คือ ชั้นปกครองและชั้นถูกปกครอง ท่านประธานครับ ชั้น
 ถูกปกครองคือพวกที่มีอาชีพเป็นเกษตรกร ชาวนา ชาวไร่ กระดูกสันหลังของชาติ
 พวกที่มีรายได้น้อย คนด้อยโอกาส กระผมนำอภิปรายวันนี้เป็นการบันทึกในสภา
 ตรงนี้ว่า กระผมเป็นผู้แทนราษฎรจากชั้นถูกปกครอง เพราะฉะนั้นที่กระผมนำเสนอ
 ในการอภิปรายวันนี้เป็นการถูกบันทึกเอาไว้ว่า เมื่อมีโอกาสเข้ามาสู่สภาตรงนี้
 ก็แสดงความคิดเห็นเอาไว้ โดยรวมกันกระผมเห็นด้วยโดยหลักการของร่างกฎหมาย
 ฉบับนี้ -----

กระผมศึกษาของฝ่ายร่างฯ ของรัฐบาลเป็นหลักครับ สิ่งที่กระผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานไปถึงพรรคการเมืองต่าง ๆ ว่า อะไรก็แล้วแต่ในร่างฯ นี้ไม่ได้สมบูรณ์โดยทั้งหมดมันก็เป็นธรรมชาติ แต่อย่างไรก็ตามครับที่กระผมนำเสนออย่างนี้ก็เพราะว่าอยากจะสะท้อนให้เห็นว่า ให้ทางพรรคแต่ละพรรคที่จัดสรรโควตากรรมการมาพิจารณาตบแต่งกฎหมายในวาระต่อไปนี้ ได้เห็นแก่พี่น้องประชาชนหรือชนชั้นถูกปกครอง ในสังคมทั่วไปนี้ การเกิดปัญหาต่าง ๆ นี้จะเกิดจากคน ๒ ชั้นชั้น ท่านประธาน คือชนชั้นของข้าราชการ หรือชนชั้นปกครองจะเอาวัดเอาเปรียบสังคมที่ย่ำแย่กว่าก็คือพี่น้องประชาชนผู้ด้อยโอกาส หรือชนชั้นถูกปกครอง เพราะฉะนั้นกฎหมายฉบับนี้จึงมีคน ๒ พวกที่จะต้องเป็นปัญหากันอย่างแน่นอน และในประวัติศาสตร์นั้นคนอ่อนแอคือชนชั้นถูกปกครองไม่เคยได้เปรียบใด ๆ เลย ไม่ว่าจะขึ้นศาลไหนก็ตาม เพราะฉะนั้นความหวังที่เราอยากจะเห็นว่าคนเราต้องมีความเสมอภาค คนจนต้องถูกปกป้อง คนจนต้องถูกการเอาใจใส่ดูแลจากกฎหมายฉบับนี้ จึงเป็นความคิดที่ค่อนข้างจะเลื่อนกลางและมีมัตมน ชีวิตชนชั้นถูกปกครองจะมีมัตมนเหมือนถูกสาป ถ้าหากว่าเพื่อนกรรมการไม่ใส่ใจที่จะตบแต่งกฎหมายฉบับนี้ให้มีประโยชน์ กระผมกราบเรียนอย่างนี้ท่านประธานครับ เพื่อนสมาชิกบางท่าน โดยเฉพาะซีกฝ่ายค้านก็ชี้แนะมีเหตุผลดีครับว่า ในองค์การประชุมนี้ ในองค์การตัดสินของผู้พิพากษาจะเป็นลักษณะ เขามือองค์สมทบหรือไม่ อย่างไร ซึ่งเป็นเรื่องที่ดีมีประโยชน์ทั้งนั้น กระผมฝากเป็นข้อสังเกตข้านิดหนึ่ง ก่อนที่จะจบการอภิปรายว่า กฎหมายนี้หลักการดีมาก แต่มีข้อบกพร่องอยู่หลายประการ เมื่อครุ่นประธานโทษที่เอ่ยนามท่านชงยุทธได้บอกว่าคุณจนมันจนไม่ลง จนไม่ลงในตัว อันนี้ก็คือประการที่ ๑

ประการที่ ๒ แม้กระทั่งการจัดตั้งศาลนั้นก็มักจะเน้นเมืองที่เจริญ เมืองที่มีโอกาสได้เปรียบทางสังคม เช่น กรุงเทพมหานคร ท่านประธานครับ ถ้าถามว่าประเทศไทยอยู่ที่ไหน พวกเรามักจะตอบกันว่าประเทศไทยอยู่ที่กรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานครได้รับอภิสิทธิ์มากมายหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นด้านงบประมาณ ด้านความเจริญ ด้านความสะดวก ด้านความสบาย จนเวลานี้ประเทศไทยจึงเป็นเมือง ๒ ส่วน โดยไม่อาจปฏิเสธได้ กระผมกำลังจะกราบเรียนท่านประธานผ่านไปถึงกรรมการที่มีโอกาสได้ตั้งขึ้นมาได้เกล้า

และแต่งตั้งออกไปว่า อย่าเอาอะไรต่าง ๆ ไว้กับเมืองที่เจริญอย่างกรุงเทพมหานคร
อย่างเดียว กระจายไปสู่ภาคต่าง ๆ ที่ด้อยโอกาสด้วย นี่ครับเป็นข้อฝากข้อสังเกต
ข้อที่ ๒

ส่วนข้อที่ ๓ นั้นก็เชื่อเหลือเกินว่าในร่างฯ ของเพื่อนสมาชิก
ที่ได้เสนอมาพร้อมกันนี้ ซึ่งผมไม่ได้ศึกษาในรายละเอียด อาจจะมีส่วนที่ดี
มีประโยชน์ ก็อย่าถือว่ามันนั้นคือของฝ่ายค้าน อันนี้คือชื่อของรัฐบาล
ขอให้เห็นว่าสังคมชนชั้นจะถูกลดลงด้วยกฎหมายฉบับนี้ถ้าหากว่าแต่งตั้งเดิม
แก้ไขให้ดีขึ้น จึงขอกราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญท่านรองนายกรัฐมนตรีครับ

นายพิชัย รัตตกุล (รองนายกรัฐมนตรี) : ท่านประธาน
ที่เคารพครับ ผมขอ ๑ นาทีเท่านั้นเองครับ ผมคิดว่าที่ท่านสมาชิกอภิปราย
มาทั้งหมดนั้นคงจะต้องถือว่าเป็นข้อสังเกตที่ดีมาก แล้วก็คงเป็นหน้าที่ของ
กรรมาธิการวิสามัญจะต้องไปพิจารณาต่อไป สำหรับรัฐบาลนั้นไม่ขัดข้อง
แน่นอนเลยครับ ถ้าหากว่าจะทำให้กฎหมายนี้ชัดเจนขึ้น ดียิ่งขึ้น

มีอีกประเด็นหนึ่งครับ อยากจะกราบเรียนท่านประธาน
และเพื่อนสมาชิกว่าในกรณีที่มีกล่าวถึงว่า รัฐบาลจัดสรรงบประมาณ
ในปี ๒๕๕๒ เพียง ๕๐๐ ล้านบาท เพื่อใช้จ่ายในการบริหารงานของ
องค์กรใหม่ตามรัฐธรรมนูญนั้น ความจริงแล้วเมื่อตอนสำนักงบประมาณ
เสนองบประมาณเข้ามานั้นไม่มีงบประมาณ ๕๐๐ ล้านบาทเลย
ท่านนายกรัฐมนตรี ชวน หลีกภัย นั้นเองครับเป็นผู้คิดว่า ควรที่จะต้องมี
งบประมาณก้อนหนึ่งสำหรับที่จะใช้บริหารงานองค์กรใหม่ ๆ ที่จะตั้งขึ้น
ตามรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นในขั้นนี้จึงมีการตั้งงบประมาณไว้สำหรับ
ปี ๒๕๕๒ ๕๐๐ ล้านบาท ไม่ใช่เพื่อที่จะไปก่อสร้างอาคารทั้งสิ้นในปี
จึงกราบเรียนเพื่อทราบด้วยครับ ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมขอครั้งสุดท้ายจริง ๆ นะครับ ก็คงสิ้น ๆ คุณสุวโรชก็แล้วกัน เดี่ยวคุณวิฑูรย์เอาไว้ตอนมีกฎหมายพ่วงอีก ๒ ฉบับ และผมจะให้อภิปราย ไม่เป็นไร ท่านอภิปรายต่อเนื่องอันนี้ได้ นะครับ เป็นกฎหมายพ่วงอีก ๒ ฉบับ เกี่ยวกับอันนี้นะครับ เชิญครับ

นายวิฑูรย์ นามบุตร (อบลราชธานี) : ท่านประธานครับ ผมมีประเด็นชี้ให้เห็นข้อบกพร่อง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : สิ้น ๆ ใหม่นะครับ เอาละ หลังจากคุณสุวโรชแล้วคุณวิฑูรย์ สุดท้ายจริง ๆ นะครับ เราจะได้ลงมติเรื่องนี้ ตั้งกรรมาธิการ แล้วก็จะได้ไปว่ากันในกรรมาธิการครับ เชิญคุณสุวโรช คิดว่าคงสิ้น ๆ นะครับ

นายสุวโรช พะลัง (ชุมพร) : ครับ กราบเรียน ท่านประธานที่เคารพ ผม สุวโรช พะลัง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชุมพร พรรคประชาธิปัตย์ ก่อนอื่นผมขอขอบพระคุณท่านประธานที่ได้กรุณาให้โอกาสผม อภิปรายแสดงความคิดเห็นในร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ฉบับนี้ ผมคงรบกวนเวลาของท่านประธานและที่ประชุมนี้คงไม่มากครับ ท่านประธาน คงจะขออภิปรายเพิ่มเติมในสิ่งที่คิดว่าจะเป็นประโยชน์ในชั้นพิจารณาในชั้นกรรมาธิการเท่านั้น ซึ่งโดยหลักการแล้วสมาชิกทุกท่าน พรรคการเมืองทุกพรรคก็ได้อภิปรายในเชิงให้การสนับสนุนหลักการของร่างกฎหมายฉบับนี้อยู่แล้ว เพียงแต่ที่เราทุกคนต้องการที่จะให้กฎหมายฉบับนี้ มีความสมบูรณ์ มีความรัดกุม มีความยุติธรรม และให้ความเป็นธรรมมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ด้อยโอกาสในสังคม นั่นคือสิ่งที่เราอยากจะได้เห็นกัน ซึ่งในสิ่งเหล่านี้ ผมก็มีความมั่นใจครับว่า ในร่างฯ ที่หลากหลาย ๒ - ๓ ร่างฯ ที่มีอยู่ในสภาแห่งนี้ ในหลักการสาระสำคัญก็เป็นไปในทางเดียวกัน แต่ในรายละเอียดของบางร่างฯ ที่ผมคิดว่าน่าที่จะมีการอภิปราย เพื่อที่จะให้เกิดประโยชน์ในชั้นกรรมาธิการ

ในเรื่องแรกที่ผมอยากจะอภิปรายครับ ท่านประธาน นั่นก็คือในเรื่องที่เกี่ยวกับความครอบคลุมหรือความกว้างขวาง หรือความก้าวไกลของกฎหมายฉบับนี้ ในร่างฯ หลาย ๆ ร่างฯ ที่มีอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ร่างฯ ของรัฐบาลก็ดี ร่างฯ ของพรรคประชาธิปัตย์ก็ตาม มีหลักการตรงกันตรงกัน เพียงแต่ว่ามีข้อแตกต่างที่จะเป็นประโยชน์ในชั้นกรรมาธิการก็คือ ในเรื่องของ

กรณีของคำนิยามหลายคำนิยาม ยกตัวอย่างเช่น คำนิยามคำว่า คู่กรณี ซึ่งในคำนิยามของคู่กรณี ในคำนิยามศัพท์ ในมาตรา ๓ จะเห็นได้ว่า ในร่างฯ ของพรรคประชาธิปัตย์นั้น ค่อนข้างจะมีความกว้างไกล กว้างขวาง ครอบคลุมมากกว่าทุก ๆ ร่างฯ เพราะได้มีการบัญญัติศัพท์คำนิยามของ คู่กรณี นั้นว่า ให้หมายความรวมถึงในกรณีเกี่ยวกับคำร้องขอด้วย ซึ่งตรงนี้เป็นประเด็นที่มีความสำคัญ ที่มีความกว้างไกลที่จะให้เกิดความยุติธรรม มากยิ่งขึ้นครับ ท่านประธาน เพราะในร่างฯ หลักที่มีอยู่นั้น คู่กรณี มีความหมายแต่เพียงว่า หมายถึง ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดี หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับคดีเท่านั้น ไม่ได้มีความหมายกว้างไกล ครอบคลุมไปด้วยว่า คำว่า ผู้ฟ้องคดี นั้น ให้มีความหมายถึงคำว่า ผู้ร้องขอด้วย ซึ่งตรงนี้ก็ เป็นประเด็นหนึ่งที่ผมอยากจะฝากไว้ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการ นั้นคือประเด็นที่ ๑

ในประเด็นต่อไปที่อยากจะกราบเรียนเพื่อเป็นประโยชน์ในชั้น กรรมการครับ คำว่า กฎ ในคำนิยามเช่นเดียวกัน ท่านประธานครับ จะเห็นได้ว่า คำว่า กฎ นั้น ในร่างฯ หลัก ๆ ที่มีอยู่นั้นแตกต่างจากร่างฯ ของพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งข้อแตกต่างตรงนี้ก็ถ้าเราพิจารณากันอย่างถ่องแท้แล้ว จะเห็นได้ว่า ข้อแตกต่างที่มีของพรรคประชาธิปัตย์ที่แตกต่างจากร่างฯ อื่น ๆ นั้นก็คือ คำว่า กฎ นั้น หมายความว่า พระราชกฤษฎีกาด้วย แต่ในร่างฯ อื่น ๆ จะไม่มีคำว่า พระราชกฤษฎีกา ตรงนี้ผมคิดว่า เป็นประเด็นที่มีความสำคัญ มากทีเดียวครับท่านประธาน ท่านประธานเองก็คงจะได้เห็นว่าการพิจารณา พระราชกฤษฎีกาเวนคืน พระราชกฤษฎีกาหลาย ๆ ฉบับนะครับ ที่มีการ หยิบยกขึ้นมาอภิปรายในสภา พระราชกฤษฎีกานั้นเป็นกฎหมายที่ฝ่ายบริหาร ได้ตราขึ้นหลายครั้ง ฟ้องประชาชนได้ร้องต่อคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อที่จะให้ พิจารณาในเรื่องดังกล่าว ทบทวนในคำสั่ง กระบวนการที่ตราของฝ่ายปกครอง ซึ่งพระราชกฤษฎีกานั้น เป็นกฎหมายที่ฝ่ายบริหารได้ออกมามีผลบังคับตามกฎหมายก็ตาม แต่สิ่งที่เป็นการตราก่อนที่จะออกเป็นพระราชกฤษฎีกาตรงนั้น เป็นคำสั่ง ซึ่งตรงนั้นก็ อยู่ในขอบข่ายของศาลปกครอง ของคดีทางปกครองได้อยู่แล้ว แต่เมื่อออกเป็น พระราชกฤษฎีกา ถ้าหากพระราชกฤษฎีกาตรงนั้น มีการลิดรอนสิทธิของประชาชน ผมก็คิดว่าตรงนั้นก็ น่าที่จะอยู่ในขอบข่ายของคำนิยามคำว่า กฎ ซึ่งตรงนี้ ในร่างฯ ของพรรคประชาธิปัตย์นั้นได้มีการบัญญัติความชัดเจนในสิ่งเหล่านี้ลงไป และที่สำคัญครับ ผมมีร่างพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

ซึ่งมีผลบังคับเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ ซึ่งได้มีคำนิยามศัพท์ของคำว่า กฎ
ว่ามีความหมายถึงพระราชกฤษฎีกาด้วย นี่คือการชัดเจน ความรอบคอบของ
กฎหมายฉบับนี้ ถ้าหากได้มีการเพิ่มคำว่า พระราชกฤษฎีกา ลงไปในคำนิยามศัพท์
ของคำว่า กฎ นี่คือการที่ ๒ -----

ในเรื่องที่ ๓ ที่ผมอยากจะกราบเรียนฝากในชั้นกรรมาธิการครับ นั่นก็คือในเรื่องที่เกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง ท่านประธานที่เคารพครับ ถ้าหากดูในร่างฯ ของพรรคประชาธิปัตย์ ท่านประธานจะแลเห็นได้อย่างชัดเจนครับ ว่านอกเหนือจากที่มีการบัญญัติคำนิยามศัพท์ของคำว่า สัญญาทางปกครอง ไว้ค่อนข้างจะตรงกันแล้วนี้ ในร่างฯ ของพรรคประชาธิปัตย์จะมีความหมายต่อท้ายที่ชัดเจนครับว่า ทั้งนี้ ให้มีความหมายรวมถึงสัญญาอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นโดยการใช้อำนาจหน้าที่ในทางการปกครองของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ท่านประธานครับ ประเด็นที่ผมได้กราบเรียนไปตรงนี้ละครับ เป็นประเด็นที่มีความสำคัญมากทีเดียวครับ เพราะถ้าเราถือเฉพาะสัญญาปกครองนั้นให้มีความหมายเฉพาะแค่สัญญาที่คู่สัญญาอย่างน้อยฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด เป็นหน่วยงานของรัฐ และมีลักษณะเป็นสัญญาสัมปทาน หรือสัญญาที่คู่สัญญาเข้าดำเนินกิจการบริการสาธารณะ หรือสัญญานั้นเป็นสัญญาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้จัดสิ่งที่เป็นสาธารณูปโภค หรือสัญญาที่มีกฎหมายกำหนดให้ฟ้องคดีต่อศาลปกครอง เพียงแค่นี้ โดยไม่ใช้คำว่า ให้รวมถึงสัญญาอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นโดยการใช้อำนาจหน้าที่ในทางปกครองของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ลงไปด้วย ตรงนี้จะก่อให้เกิดปัญหาในมาตราอื่น ๆ ในร่างกฎหมายฉบับนี้ เพราะฉะนั้นผมอยากจะฝากในชั้นกรรมาธิการให้พิจารณาในเรื่องดังกล่าวนี้ด้วย

ในเรื่องต่อไปที่อยากจะกราบเรียนต่อท่านประธาน นั่นก็คือในเรื่องเกี่ยวกับการเข้าดำรงตำแหน่งของตุลาการในศาลปกครองครับ ท่านประธานที่เคารพครับ ในกฎหมายในร่างฯ ของพรรคประชาธิปัตย์นั้น จะมีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนในลักษณะที่เป็นลักษณะต้องห้ามของตุลาการในศาลปกครองว่า มีกรณีใดบ้างที่ห้ามไม่ให้คนเหล่านั้นเข้าดำรงตำแหน่งตุลาการในศาลปกครอง ไม่ว่าจะ เป็นศาลปกครองชั้นต้นหรือศาลปกครองสูงสุดก็ตาม แต่ในสิ่งที่เป็นประเด็นสำคัญนั่นก็คือ ในเรื่องตรงนี้มีบัญญัติในร่างกฎหมายอื่น ๆ เฉพาะเพียงแค่ว่า ลักษณะต้องห้ามของตุลาการในศาลปกครองสูงสุดหรือในศาลปกครองชั้นต้นนั้น จะมีการบัญญัติเฉพาะกรณีที่พ้นจากการดำรงตำแหน่งตุลาการศาลสูงสุดหรือศาลปกครองชั้นต้นเท่านั้น ท่านประธานที่เคารพครับ การเริ่มเข้ารับตำแหน่งของตุลาการศาลปกครองสูงสุดหรือศาลปกครองชั้นต้นนั้น ผมคิดว่าเป็นประเด็นที่สำคัญ ผมอยากจะฝากไว้นิดเดียวเท่านั้นเองครับว่า ถ้าหากคนที่ได้รับการเลือกตั้งหรือได้รับ

การพิจารณาเข้ามาเป็นตุลาการศาลปกครองสูงสุดหรือศาลปกครองชั้นต้นก็ดี ถ้าหากมีสถิติสัมปชัญญะที่ไม่สมบูรณ์ แต่หากไม่พบเห็นในขณะที่เข้ารับ การแต่งตั้ง แล้วก็ดำรงตำแหน่งนั้นมา ๖ - ๗ เดือน หรือ ๗ - ๘ เดือน หรือ ๘ - ๙ เดือน แล้วมาพบความผิด มาเห็นว่าสถิติของเขาไม่สมบูรณ์ เขาจะต้องพ้นอำนาจหน้าที่ไปทันที แต่การพิจารณาการดำเนินคดีที่จะให้ ความเป็นธรรมกับพี่น้องประชาชนตรงนั้นเสียไป ใครจะรับผิดชอบ เพราะฉะนั้นอยากจะให้ชั้นกรรมาธิการได้พิจารณาในเรื่องดังกล่าวว่า การเข้าดำรงตำแหน่งของตุลาการศาลปกครองสูงสุดก็ดี ชั้นต้นก็ตาม ให้ดู ตั้งแต่ในขณะที่เขาเข้ามาเริ่มดำรงตำแหน่งด้วย นั่นคืออีกเรื่องหนึ่งที่ยังจะ ผากเอาไว้

ในเรื่องต่อไปครับ การพิจารณาคดีในศาลปกครองนั้น เราท่าน ทั้งหลายก็ได้พิจารณากันอย่างมากมาอยู่ที่ประชุมครั้งนี้ครับว่า อยากจะให้ การดำเนินคดีนั้นเป็นไปด้วยความสะดวก เป็นไปด้วยความง่าย ๆ แล้วก็ มีความกะทัดรัด นั่นก็คือในคดีทั่ว ๆ ไป ท่านประธานครับ ในคดี민สวเร่ ฟ้องกันด้วยวาจาเราก็ยังทำได้ แต่ผมไม่เห็นในเรื่องเหล่านี้ในร่างฯ หลัก ๆ ของกฎหมายฉบับนี้แต่ประการใด จะเห็นได้ว่าในร่างกฎหมายฉบับนี้ทุกฉบับ การยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองนั้นจะต้องยื่นเป็นหนังสือ ท่านประธานครับ ผู้ด้อยโอกาสในสังคมหลายท่าน หลายครั้ง หลายคดีไม่ได้รับความเป็นธรรม ถ้าหากเขาจะไปศาลปกครอง แล้วเขาจะไปเล่าในสิ่งเหล่านี้ให้ผู้ ที่รับผิดชอบได้รับฟัง ส่วนการจะแปลเจตนารมณ์ แปลคำพูดของเขาเป็น ลายลักษณ์อักษรตรงนั้น จะมีแค่ไหนเพียงใดก็เป็นเรื่องของวิธีปฏิบัติตรงนี้ จะได้หรือไม่ ก็ฝากไว้ในชั้นกรรมาธิการเช่นเดียวกัน

ในเรื่องต่อไปครับที่ยังจะฝากเอาไว้ นั่นก็คือเรื่องสัญญา เรื่องการดำเนินคดีของศาลปกครอง ท่านประธานครับ เราต้องการที่จะให้ คนทุกชนชั้น โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสในสังคมที่มีอยู่กลาดเกลื่อน ที่มีอยู่ หลากหลายได้มีโอกาสได้รับความยุติธรรมจากการพิจารณาคดีของ ศาลปกครองใช้ไหมครับ ผมไม่เข้าใจว่าในมาตรา ๓๙ วรรคสอง ตรงนั้น ทำไมจะต้องมีการบัญญัติเอาไว้อย่างชัดเจนว่า ถ้าหากเป็นการฟ้องร้อง เกี่ยวกับคดีสัญญาทางปกครองแล้ว จะต้องมีการให้คู่กรณีผู้ที่ฟ้องร้องนั้น เสียค่าฤชาธรรมเนียม ตรงนี้เป็นเรื่องที่ผมคิดว่าชั้นกรรมาธิการน่าจะ

การพิจารณาครับ เพราะหลายคดีที่เป็นคดีเกี่ยวข้องกับสัญญาทางปกครอง ถ้าหากเขาเหล่านั้นไม่ได้รับความเป็นธรรม และเขาเหล่านั้นไม่มี ค่าฤชาธรรมเนียมที่จะต้องวางต่อศาล จะทำให้โอกาสที่เขาจะได้รับ ความยุติธรรมจากการพิจารณาคดีของศาลปกครองนั้นสูญเสียไปหรือไม่ ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ยากจะฝากไว้ในชั้นกรรมาธิการเช่นเดียวกัน

ในเรื่องสุดท้ายที่ผมอยากจะกราบเรียนครับ นั่นก็คือ เรื่องของความเป็นอิสระ หลายท่านได้อภิปรายไปแล้วครับ ความ เป็นอิสระในที่นี้ ผมขออภิปรายเฉพาะความเป็นอิสระของที่มาของเลขาธิการ ศาลปกครอง ซึ่งตรงนี้ผมคิดว่าเป็นหัวใจที่สำคัญที่เดี๋ยวครับ ท่านประธานครับ เพราะถ้าหากที่มาของศาลปกครองตรงนั้น ถ้าหากยังบิดโยง ยังผูกติดกับ ฝ่ายบริหาร ผมไม่มั่นใจครับว่า ตรงนี้จะทำให้เกิดความเป็นอิสระของ เลขาธิการศาลปกครอง ซึ่งมีหน้าที่ทางฝ่ายตุลาการได้แค่ไหน เพียงใด ก็ขอฝากในสิ่งเหล่านี้ไว้ในชั้นกรรมาธิการด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าหากเป็นกรณีที่คณะกรรมการตุลาการศาลปกครองซึ่งจะมีหน้าที่ในการ เสนอเลขาธิการศาลปกครอง ตรงนี้เสนอขึ้นมาถ้าหากฝ่ายบริหาร มีความไม่เห็นพ้องด้วย และได้มีการนำเสนอในชั้นสมาชิกวุฒิสภากลับไป อีกครั้งหนึ่ง ถ้าหากสมาชิกวุฒิสภายังยืนยันไม่เห็นด้วย กระบวนการสิ้นสุด ตรงนี้จะอยู่ตรงไหน -----

เป็นเรื่องที่ผมอยากจะฝากเอาไว้ เพราะมีฉะนั้นแล้วจะดูมองได้ว่า กลไกของฝ่ายนิติบัญญัติหรือทางฝ่ายการเมืองยังไปครอบงำเลขาธิการของศาลปกครอง ซึ่งตรงนั้นก็บ่งบอกได้อย่างชัดเจนครับว่า ความเป็นอิสระของเลขาธิการศาลปกครองที่เราพูดกันนั้น คงเป็นเพียงแค่นาม แต่ในวิธีปฏิบัติจริง ๆ ยังยึดโยง ยังโยงโยอยู่กับฝ่ายการเมือง สิ่งทั้งหลายทั้งปวงเหล่านี้เป็นเรื่องที่ผมอยากจะกราบเรียนฝากท่านประธานไปยังชั้นกรรมาธิการเพื่อที่จะให้เกิดความรัดกุมรอบคอบครับ ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญครับคุณวิฑูรย์ครับ ขอให้สรุปสั้น ๆ หน่อยนะครับ

นายวิฑูรย์ นามบุตร (อุบลราชธานี) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม วิฑูรย์ นามบุตร พรรคประชาธิปัตย์ จากจังหวัดอุบลราชธานี ผมจะใช้เวลาท่านประธาน ๓ นาที ไม่เกิน ๕ นาที เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง ส่วนใหญ่สมาชิกที่ได้อภิปรายจะเห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง แต่ท่านประธานครับ ผมอยากจะชี้ให้เห็นถึงข้อบกพร่องที่ไม่ค่อยจะมีคนพูดถึง มากมายนัก แล้วผมเองไม่มีโอกาสได้เป็นกรรมาธิการ อยากจะเสนอข้อบกพร่องไปยังกรรมาธิการเพื่อจะมีโอกาสได้แก้ไขให้ศาลปกครองของเราสมบูรณ์ และเป็นประโยชน์ในทางปฏิบัติให้ได้มากที่สุด ท่านประธานที่เคารพครับ ข้อบกพร่องที่เห็นได้ค่อนข้างชัดเจนก็คือ มาตรา ๓๐ วรรคท้าย ที่กำหนดให้เอาพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือนมาใช้กับผู้พิพากษาศาลปกครอง ในประเด็นตรงนี้นั้น ผมถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะในทางปฏิบัตินั้นอาจก่อให้เกิดปัญหา ท่านประธานที่เคารพครับ มาตรา ๓๐ ให้ตุลาการศาลปกครองมีสิทธิได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นดังต่อไปนี้ (๑) เงินเดือน (๒) เงินประจำตำแหน่ง (๓) ค่าพาหนะ แต่ที่จะต้องมีความจำเป็นต้องแก้ไขก็คือในวรรคท้ายครับ เพื่อประโยชน์ในการรับบำเหน็จบำนาญให้ตุลาการศาลปกครองเป็นข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และให้นำกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการมาบังคับกับตุลาการศาลปกครอง โดยอนุโลม ในการนี้ให้สำนักงานศาลปกครองเป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมการเกษียณอายุของตุลาการศาลปกครอง ท่านประธานครับ ให้ควบคุมการเกษียณอายุตุลาการศาลปกครอง ประเด็นตรงนี้มีความสำคัญอย่างไร ท่านประธานที่เคารพครับ มาตรา ๓๐ วรรคท้าย กำหนดให้เอาพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับ

กับผู้พิพากษาศาลปกครอง หมายความว่า ผู้พิพากษาศาลปกครองต้องเกษียณอายุ
ที่ ๖๐ ปี ในทางปฏิบัติน่าจะมีปัญหาแน่นอนครับ เพราะการที่จะหาคนที่มีความรู้
ความสามารถ ความเชี่ยวชาญมาเป็นผู้พิพากษาศาลปกครอง และกำหนดเกษียณ
อายุที่ ๖๐ ปี เกรงว่าอาจจะมีคนมาเป็นศาลปกครองได้ไม่เพียงพอและไม่ตรง
กับเจตนารมณ์มากนัก ผมอยากจะขอเรียนเสนอขยายอายุเกษียณไป ๖๕ ปี
หรือ ๗๐ ปี หรือทำนองเดียวกับผู้พิพากษาในศาลยุติธรรม ตามที่กำหนดไว้ใน
รัฐธรรมนูญมาตรา ๓๓๔ (๒) รับรองการขยายเกษียณอายุ มาตรา ๓๓๔
ในรัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ว่า ในวาระเริ่มแรก ให้ดำเนินการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
ให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด (๒) ภายในสองปีนับแต่วันประกาศใช้
รัฐธรรมนูญนี้ ให้ตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ -----

ให้ผู้พิพากษาศาลยุติธรรมซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีกงบประมาณใด
ไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อนั่งพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น
ตั้งแต่วันถัดจากวันสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ จนถึงวันสิ้นปี
งบประมาณที่ผู้พิพากษาผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และหากผู้พิพากษาอาวุโส
ผู้ใดผ่านการประเมินตามที่กฎหมายบัญญัติว่า ยังมีสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่
ก็ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปได้จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้พิพากษาผู้นั้นมีอายุครบ
เจ็ดสิบปีบริบูรณ์ ท่านประธานที่เคารพครับ ถ้าไม่มีการปรับแก้ไขมาตรา ๓๐
วรรคท้าย ของร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง เกรงว่าจะมีปัญหาใน
ทางปฏิบัติ ส่วนข้ออื่น ๆ สมาชิกเรามีโอกาสได้พิจารณาและได้ชี้ว่า มีหลักเกณฑ์
มีความดีความงามอย่างไร ผมไม่ขอย้อนอีกครับ ขอกราบเรียนเฉพาะข้อบกพร่อง
เพื่อที่จะให้กรรมาธิการแก้ไขต่อไปครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถือว่าการอภิปรายยุติลงนะครับ
ก็จะเปิดโอกาสให้ผู้เสนอร่างฯ ได้สรุปสั้น ๆ เฉพาะที่มีความต้องการจะ
สรุปนะครับ เชิญครับ คุณพินิจครับ

นายพินิจ จันทรสุรินทร์ (ลำปาง) : กราบเรียนท่านประธาน
ที่เคารพ กระผม นายพินิจ จันทรสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง
พรรคชาติพัฒนา ท่านประธานครับ กระผมอยากจะขอกราบเรียนสรุปในสิ่งที่
ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้กรุณาให้คำแนะนำ แต่กระผมจะสรุปในส่วนที่เกี่ยวข้อง
จำเป็น แล้วก็มีส่วนสำคัญในร่างพระราชบัญญัติของทั้ง ๔ ฉบับ โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งของรัฐบาลซึ่งแตกต่างจากของกระผม ก็คือโครงสร้างของศาลปกครอง
โครงสร้างศาลปกครองนั้น ในมาตรา ๖ กับมาตรา ๑๐ ของกรมตรงกัน
ส่วนมาตรา ๗ กับมาตรา ๑๑ ของศาลปกครองชั้นต้นแตกต่างกัน คือ ศาล
ได้แก่ ศาลปกครองกรุงเทพมหานคร กับศาลปกครองจังหวัดและภูมิภาค
กระผมอยากจะขอประธานกราบเรียนที่แตกต่างกันนี้ ทำให้สมาชิกผู้มีเกียรติ
มีความกังขาเป็นอันมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดตั้งศาลปกครองระดับจังหวัด
ที่จะมีขึ้นทั่วจังหวัด แต่อย่างไรก็ตามพอเรามาดูมาตรา ๑๒ ท่านประธานครับ
ซึ่งมาตรา ๑๒ นี้ ศาลปกครองสูงสุดเราจัดให้มีขึ้นในกรุงเทพมหานคร
แต่ศาลปกครองในกรุงเทพมหานครเป็นศาลชั้นต้นนั้น กระผมได้กำหนดอาณาเขต
บริเวณผู้ที่จะมาร้องศาลกรุงเทพมหานครนี้ไม่เกิน ๘๐ ตารางกิโลเมตร
ไปทางใต้ใต้แค่นครปฐม สมุทรสาคร ทางตะวันออกก็ไปแค่จรดสมุทรปราการ

ก็มีอาณาเขตตลอดไปถึงเขตอำนาจนะครับ ก็ไปถึงจังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรสาคร รวม ๕ จังหวัด แต่ถ้าเราสังเกตดูของรัฐบาลนั้นนะครับ มีไปถึง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปถึงจังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดชัยนาท มันไกลเหลือเกินครับ ท่านประธานครับ มันเกินกว่าที่สมาชิกได้อภิปรายไปแล้ว เกรงว่าความลึกลับ หรือการที่จะพิจารณาเรื่องศาลปกครอง หรือดำเนินคดีทางศาลปกครองจะมี ข้อบกพร่องในเรื่องนี้ กระผมคิดว่าในเรื่องเขตอำนาจศาลและศาลปกครอง เราก็ตั้งใจว่าจะไปพิจารณาในชั้นกรรมาธิการจะหารือกันอีกครั้งหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตามอยากให้เห็นโครงสร้างว่า เราพยายามที่จะให้ถึงประชาชน โดยเป็นศาลปกครองจังหวัด แล้วก็ในอันหนึ่ง ในมาตรา ๑๒ ในวรรคต่อมา นี้ เราก็หมายเหตุนั้นไว้ด้วยกัน ในขณะที่เริ่มต้น รัฐบาลเริ่มต้นนั้น ถ้าเป็นศาลจังหวัด ก็สามารถรวมเขตจังหวัดได้ แต่ว่าถ้าหากว่าเป็นศาลตามร่างฯ ของรัฐบาล และเป็นภูมิภาค กระผมเกรงว่าเรื่องของภูมิภาครวมได้หมดเลยหลายจังหวัด เกรงจะรวมเป็นอย่างนั้น อันนี้ท่านสมาชิกหลายท่านก็ให้ข้อสังเกตไว้ เรื่องนี้ กระผมคิดว่าคณะกรรมการก็คงจะได้รับไปพิจารณาหารือกันอีกครั้งหนึ่งใน ชั้นแปรญัตติ กระผมก็อยากจะขอสรุปว่า ดีใจครับ ที่เห็นทุกท่านได้ให้ข้อสังเกต และเห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๔ ฉบับ ขออนุญาตที่ต้องพูดอย่างนี้ ก็เพราะว่ามีหลักการและเหตุผลร่วมกัน ส่วนท่านผู้เสนอร่างฯ อื่น ซึ่งจะมา อภิปรายเพิ่มเติมอีก กระผมก็ยินดี แต่สำหรับร่างฯ ของกระผมและคณะของ พรรคชาติพัฒนา นั้น ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่ให้การสนับสนุน อนุเคราะห์ อย่างไรก็ดี ข้อคิดเห็นกระผมจดเอาไว้ทุกประเด็นของท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายนะครับ แล้วก็ จะได้นำไปแปรญัตติหรือดำเนินการต่อไปครับ ขอกราบขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ต่อไปผมจะขอมติจากที่ประชุมว่าจะรับหลักการร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๔ ฉบับนี้หรือไม่ครับ

(ประธานสภาผู้แทนราษฎรมีสัญญาณาให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอเชิญสมาชิกที่อยู่ข้างนอกเข้ามาเพื่อลงมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติศาลปกครองฯ ครับ ท่านสมาชิกที่เข้ามาแล้ว ถ้าท่านเห็นว่าสมควรรับหลักการกรุณา กดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นว่าไม่ควรรับหลักการก็กดปุ่ม ไม่เห็นด้วยนะ ครับ เมื่อกดปุ่มแล้วก็กรุณาอย่าดึงบัตรออกมาก่อน จนกว่าจะรวมคะแนน

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : มีท่านผู้ใดยังไม่ได้ลงคะแนนบ้างครับ ไม่มีนะครับ ขอให้เจ้าหน้าที่รวมคะแนนเลยครับ มติรับหลักการ ๒๐๒ ท่าน ไม่รับหลักการ ๑ ท่าน และก็ไม่ลงคะแนน ๒ ท่าน ผู้เข้าร่วมประชุม ๒๐๕ ท่าน จึงถือว่่าที่ประชุมนี้รับหลักการร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๔ ฉบับ

เรื่อง

วันที่ 16 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2541 เวลา 18:37:20

จำนวนผู้เข้าประชุม	205
เห็นด้วย	202
ไม่เห็นด้วย	1
งดออกเสียง	0
ไม่ลงคะแนนเสียง	2

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

พ.ศ.

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ	ผลการลงคะแนน
001	002	กมล จิระพันธุ์วานิช ชท.	เห็นด้วย
002	005	กรรณา ชิตชอบ อภ.	เห็นด้วย
003	008	น.ส.กัญจนา ศิลปอาชา ชท.	เห็นด้วย
004	012	ร.ท. กุเทพ ไสกระจ่าง ความ.	เห็นด้วย
005	013	กมลพล สุภาวสุ กค.	เห็นด้วย
006	021	ไกรสร นันทมานพ ปชป.	เห็นด้วย
007	022	ไกรสิทธิ์ ไกรสิทธิพงศ์ ปชท.	เห็นด้วย
008	025	ขจิตร ชัยนิคม ความ.	เห็นด้วย
009	026	คมคาย พลบุตร ปชป.	เห็นด้วย
010	027	คำรณ ณ ลำพูน ปชป.	เห็นด้วย
011	030	จรัส พัวช่วย ปชป.	เห็นด้วย
012	032	จงชัย เทียงธรรม ชท.	เห็นด้วย
013	034	จาตุรงค์ เพ็ญนรพัฒน์ ชท.	เห็นด้วย
014	037	จตุติ ไกรฤกษ์ ปชป.	เห็นด้วย
015	038	จรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ ปชป.	เห็นด้วย
016	039	เจริญ การุญ ความ.	เห็นด้วย
017	040	เจริญ คันธวงศ์ ปชป.	เห็นด้วย
018	041	เจริญ จรรย์โกมล ความ.	เห็นด้วย
019	042	เจอะอามิง โต๊ะตาหยง ปชป.	เห็นด้วย
020	043	พ.ต.ท.เจ๊ะอิสมาแอ เจ๊ะโม่ง ปชป.	เห็นด้วย
021	046	ฉลาด ขามช่วง ปชป.	เห็นด้วย
022	052	น.ส.ชรินทร์ พุทธปวน ปชป.	เห็นด้วย
023	053	ชวน หลีกภัย ปชป.	เห็นด้วย
024	054	พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ ความ.	เห็นด้วย

025	055	ชัย ชิดชอบ อภ.	เห็นด้วย
026	057	ชัยวุฒิ บรรณวัฒน์ ปชป.	เห็นด้วย
027	059	ชาญชัย อิศระเสนารักษ์ ปชป.	เห็นด้วย
028	060	ชาญศักดิ์ พลิตนิตินิธรรม ชท.	เห็นด้วย
029	063	ชานี ศักดิ์เศรษฐ์ ปชป.	เห็นด้วย
030	065	ชินวรรณ บุญยเกียรติ ปชป.	เห็นด้วย
031	066	ชุมพล กาญจนะ ปชป.	เห็นด้วย
032	071	ชูศักดิ์ แอกลง กค.	เห็นด้วย
033	072	โชคสมาน สีลาวัณษ์ กค.	เห็นด้วย
034	073	ไชยยศ สะสมทรัพย์ อภ.	เห็นด้วย
035	074	ไชยา สะสมทรัพย์ อภ.	เห็นด้วย
036	080	น.ท.เดชา สุขารมณ รน. ชท.	เห็นด้วย
037	081	พ.อ.อ.เด็ดดวงดอกกรัก คุ่มฯ ชท.	เห็นด้วย
038	082	เด่น ไต้ะมีนา ความ.	เห็นด้วย
039	083	ตรีพล เจาะจิตต์ ปชป.	เห็นด้วย
040	085	ไตรรงค์ สุวรรณคีรี ปชป.	เห็นด้วย
041	086	ถวิล ไพโรจน์ ปชป.	เห็นด้วย
042	090	ถาวร เสนเนียม ปชป.	เห็นด้วย
043	091	ทนต์ศักดิ์ เล็กอุทัย ปชท.	เห็นด้วย
044	092	ทรงพล โกวิทศิริกุล ปชป.	เห็นด้วย
045	095	ทวี สุระบาล ปชป.	เห็นด้วย
046	096	ทวีวัฒน์ ฤทธิธัชชัย ความ.	เห็นด้วย
047	098	ทศพร มูลศาสตรสาทร ความ.	เห็นด้วย
048	099	ทศพร เสรีรักษ์ ชท.	เห็นด้วย
049	100	ทิวา เงินยวง ปชป.	เห็นด้วย
050	101	ธนเทพ ทิมสุวรรณ ความ.	เห็นด้วย
051	102	ธวัช วิชัยดิษฐ ปชป.	เห็นด้วย
052	103	ธวัชชัย สัจจกุล ปชป.	เห็นด้วย
053	110	ธีรพันธ์ วีระยุทธวัฒน์ ชท.	เห็นด้วย
054	111	ธีระ สลักเพชร ปชป.	เห็นด้วย
055	114	ธีระวัฒน์ ศิริวันสาณฑ์ กค.	เห็นด้วย
056	115	เธียร มโนหรรทัด ปชป.	เห็นด้วย
057	116	นพดล ปัทมะ ปชป.	เห็นด้วย
058	118	นิพนธ์ บุญญามณี ปชป.	เห็นด้วย
059	119	นิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ปชป.	เห็นด้วย

060	120	นิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ ปชป.	เห็นด้วย
061	121	นิภา พริงสุลกะ ปชป.	เห็นด้วย
062	122	นิยม วรปัญญา ชท.	เห็นด้วย
063	125	เนวิน ชิดชอบ อภ.	เห็นด้วย
064	126	บรรหาร ศิลปอาชา ชท.	เห็นด้วย
065	128	บัญญัติ บรรทัดฐาน ปชป.	เห็นด้วย
066	129	บุญเกิด หิรัญคำ ความ.	เห็นด้วย
067	131	บุญช่วย ภูจินาพันธ์ ชพน.	เห็นด้วย
068	132	บุญชู ตริทอง ชท.	เห็นด้วย
069	133	บุญชู โรจนเสถียร ปชป.	เห็นด้วย
070	135	บุญพันธ์ แซ่วฒนะ กค.	เห็นด้วย
071	136	บุญมาก ศิริเนาวกุล ปชป.	เห็นด้วย
072	137	ปณวัตร เลี้ยงผ่องพันธุ์ ปชป.	เห็นด้วย
073	138	ประกอบ จิรกิติ ปชป.	เห็นด้วย
074	139	ประกอบ สังขโต ปชท.	เห็นด้วย
075	140	ประกิจ พลเดช ความ.	เห็นด้วย
076	144	ประดิษฐ์ ภัทรประสิทธิ์ ปชป.	เห็นด้วย
077	147	ประเทือง วิจารณ์ปรีชา ชท.	เห็นด้วย
078	148	ประภัตร โพธสุธน ชท.	เห็นด้วย
079	149	ประมวลศิลป์ ไทศสวัสดิ์ กค.	เห็นด้วย
080	151	ประยุทธ์ ศิริพานิชย์ ชท.	เห็นด้วย
081	153	ประวิช นิลวัชรมณี ปชป.	เห็นด้วย
082	158	ประเสริฐ พงษ์สุวรรณศิริ ปชป.	เห็นด้วย
083	159	ประเสริฐ มงคลศิริ ปชป.	เห็นด้วย
084	161	ปรีชา มุสิกุล ปชป.	เห็นด้วย
085	164	ปรีชา สุวรรณทัต ปชป.	เห็นด้วย
086	169	ปัญญา จินาคำ ปชป.	เห็นด้วย
087	171	ปิยะ อังกินันท์ กค.	เห็นด้วย
088	173	เปรมศักดิ์ เพียยุระ ความ.	เห็นด้วย
089	174	เพติมชัย สะสมทรัพย์ อภ.	เห็นด้วย
090	177	พรเทพ เตชะไพบูลย์ ปชป.	เห็นด้วย
091	179	พลกฤษณ์ หงษ์ทอง กค.	เห็นด้วย
092	180	พวงเพชร ชุนละเอียด ชพน.	เห็นด้วย
093	182	พิชัย รัตตกุล ปชป.	เห็นด้วย
094	183	พิชาญ พิบูลย์วัฒนวงษ์ ความ.	เห็นด้วย

095	185	พิเชษฐ สติรชวาล ความ.	เห็นด้วย
096	187	พินิจ จันทรสุรินทร์ ชพน.	เห็นด้วย
097	188	พินิจ จารุสมบัติ สธ.	เห็นด้วย
098	189	พิมพา จันทรประสงค์ ความ.	เห็นด้วย
099	190	พิษณุ พลไวย์ ปชป.	เห็นด้วย
100	191	พีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค ปชป.	เห็นด้วย
101	193	น.ส.พูนสุข โลหะโชติ ชท.	เห็นด้วย
102	194	พุลผล อัครวเหม ปชท.	เห็นด้วย
103	195	ไพจิต ศรีวรรณ ความ.	เห็นด้วย
104	196	ไพฑูรย์ แก้วทอง ปชป.	เห็นด้วย
105	197	ไพโร พัฒโน ปชป.	เห็นด้วย
106	198	ไพโรจน์ ต้นบรรจง ปชป.	เห็นด้วย
107	202	ภิญโญ นิโรจน์ ชพน.	เห็นด้วย
108	206	มณฑล ไกรวัตตานุสรณ์ ความ.	เห็นด้วย
109	209	มนตรี พงษ์พานิช กค.	เห็นด้วย
110	213	มานะ อุตกุล ความ.	เห็นด้วย
111	214	มานะ มหาสุวีระชัย ปชป.	เห็นด้วย
112	216	มานอชญ์ วิชัยกุล ปชป.	เห็นด้วย
113	217	ศ.มารุต บุณนาค ปชป.	เห็นด้วย
114	218	มุกดา พงษ์สมบัติ กค.	เห็นด้วย
115	221	ยงยุทธ ดิยะไพรัช ปชป.	เห็นด้วย
116	223	ยิ่งพันธ์ มนะสิการ ปชท.	เห็นด้วย
117	225	รณฤทธิชัย คานเขต ความ.	เห็นด้วย
118	227	รักเกียรติ สุขชนะ กค.	เห็นด้วย
119	229	รักษ์ ตันติสุนทร ปชป.	เห็นด้วย
120	231	น.ส.รัตนา อนันต์นาคินทร์ ปชป.	เห็นด้วย
121	232	รารี มามะ ปชป.	เห็นด้วย
122	233	เรวัต สิริอนุกุล ชท.	เห็นด้วย
123	235	ลดาวัลย์ วงศ์ศรีวงศ์ ปชป.	เห็นด้วย
124	237	ลามศักดิ์ ลามาโรจน์กิจ ปชป.	เห็นด้วย
125	238	วรวจน์ เอื้ออภิญญกุล ชท.	เห็นด้วย
126	239	วรศลี เชาวศิริกุล ปชป.	เห็นด้วย
127	242	พล.อ.วัฒนชัย วุฒิศิริ ปชป.	เห็นด้วย
128	245	วัฒนา อัครวเหม ปชท.	เห็นด้วย
129	247	วัยโรจน์ พิพิธภักดี ปชป.	เห็นด้วย

130	250	วิจัย วัฒนาประสิทธิ์ ปชป.	เห็นด้วย
131	252	พ.ต.ท.วิจิตร สุวิทย์ ปชป.	เห็นด้วย
132	254	วิชัย ตันศิริ ปชป.	เห็นด้วย
133	257	วิเชียร คันถ่อง ปชป.	เห็นด้วย
134	258	วิฑูรย์ นามบุตร ปชป.	เห็นด้วย
135	259	วิทยา แก้วภราดัย ปชป.	เห็นด้วย
136	263	วิทยา สุจิตานนท์ ปชป.	เห็นด้วย
137	264	วินัย เสนเนียม ปชป.	เห็นด้วย
138	265	วิรัช ร่มเย็น ปชป.	เห็นด้วย
139	266	วิรัช รัตนเศรษฐ์ ชท.	เห็นด้วย
140	268	พล.ต.ท.วิโรจน์ เปาอินทร์ ชท.	เห็นด้วย
141	271	วิสาร เตชะธีราวัฒน์ ปชป.	เห็นด้วย
142	274	วีระพล อติเรกสาร ชท.	เห็นด้วย
143	275	พล.ต.ต.วุฒิ สุโกศล ชพน.	เห็นด้วย
144	278	พ.ต.ท.ไวพจน์ อารภรณ์รัตน์ ความ.	เห็นด้วย
145	279	พล.ต.ศรชัย มนต์รีวัต ความ.	ไม่เห็นด้วย
146	281	ศิริวรรณ ปราศจากศัตรู ปชป.	เห็นด้วย
147	282	ศิริศักดิ์ อ่อนละมัย ปชป.	เห็นด้วย
148	286	สง่า ธนสงวนวงศ์ ชท.	เห็นด้วย
149	287	สนธยา คุณปลื้ม ชท.	เห็นด้วย
150	288	พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ ปชป.	เห็นด้วย
151	289	สนั่น สุธากุล ปชป.	เห็นด้วย
152	290	สนิท กุลเจริญ ปชท.	เห็นด้วย
153	291	สมเกียรติ ฉันทวานิช ปชป.	เห็นด้วย
154	292	สมคิด นวลเปียน ปชป.	เห็นด้วย
155	293	พ.ต.ท.สมชาย เพศประเสริฐ ปชป.	เห็นด้วย
156	294	สมชาย สหชัยรุ่งเรือง ชท.	เห็นด้วย
157	295	สมชาย สุนทรวัฒน์ ปชป.	เห็นด้วย
158	297	พล.อ.อ.สมบุญ ระหงษ์ ปชท.	เห็นด้วย
159	298	สมบูรณ์ วันไชยธนวงศ์ ความ.	เห็นด้วย
160	300	สมพร อัคราเหม ปชท.	เห็นด้วย
161	303	สมศักดิ์ เทพสุทิน กค.	เห็นด้วย
162	306	สมศักดิ์ แสงเจริญรัตน์ ปชป.	เห็นด้วย
163	308	สมัย เจริญช่าง ปชป.	เห็นด้วย
164	310	ว่าที่พต.สรชาติ สุวรรณฯ ความ.	เห็นด้วย

165	315	สันต์คักย์ งามพิเชษฐ์ ชท.	เห็นด้วย
166	317	สันติ พร้อมพัฒน์ ความ.	เห็นด้วย
167	318	สัมพันธ์ ทองสมัคร ปชป.	เห็นด้วย
168	321	สาทิตย์ วงศ์หนองเตย ปชป.	เห็นด้วย
169	323	สำเนา ประจวบเหมาะ ความ.	เห็นด้วย
170	324	สำเร็จ อัจฉริยะประสิทธิ์ ปชท.	เห็นด้วย
171	327	สิทธิพร ชำอาจ ปชป.	เห็นด้วย
172	328	สืบแสง พรหมบุญ ปชป.	เห็นด้วย
173	333	สุชาติ แก้วนาโพธิ์ ปชป.	เห็นด้วย
174	336	สุชาติ บรรดาศักดิ์ ปชท.	เห็นด้วย
175	339	สุทัศน์ เงินหมื่น ปชป.	เห็นด้วย
176	341	สุเทพ เทือกสุบรรณ ปชป.	เห็นด้วย
177	343	สุนัย จุลพงศธร ชพน.	เห็นด้วย
178	344	สุพล ฟองงาม ความ.	เห็นด้วย
179	346	คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์ ปชป.	เห็นด้วย
180	347	สมิตร สุนทรเวช ปชท.	เห็นด้วย
181	349	สุรชาติ ชำนาญศิลป์ สธ.	เห็นด้วย
182	350	สุรเชษฐ์ มาศดิตถ์ ปชป.	เห็นด้วย
183	351	สุรเชษฐ์ แวอาแซ ปชป.	เห็นด้วย
184	353	สุรพงษ์ ไตรวิจักษณ์ชัยกุล ปชป.	เห็นด้วย
185	357	สุรศักดิ์ อนรรฆพันธ์ กค.	ไม่ลงคะแนนเสียง
186	358	สุรสิทธิ์ นิติวุฒิวรวัักษ์ ชท.	เห็นด้วย
187	359	สุรินทร์ พิศสุวรรณ ปชป.	เห็นด้วย
188	360	สุวโรช พะลัง ปชป.	เห็นด้วย
189	363	เสกสรร แสนภูมิ อภ.	เห็นด้วย
190	365	เสริมศักดิ์ การุญ ปชป.	เห็นด้วย
191	367	ห้างทอง ธรรมวัฒนะ ปชท.	เห็นด้วย
192	368	องอาจ คล้ามไพบูลย์ ปชป.	เห็นด้วย
193	369	อดิศร เพียงเกษ ความ.	เห็นด้วย
194	370	อนุรักษ์ จุริมาศ ชท.	เห็นด้วย
195	372	อภิชาติ การิกาญจน์ ปชป.	เห็นด้วย
196	373	อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ปชป.	เห็นด้วย
197	374	อรรคพล สรสุชาติ ปชป.	เห็นด้วย
198	378	อัญชลี วานิช เทพบุตร ปชป.	เห็นด้วย
199	380	อาทิตย์ อุไรรัตน์ ปชป.	เห็นด้วย

200	383	อำนาจ คลังผา ความ.	เห็นด้วย
201	387	อิสสระ สมชัย ปชป.	เห็นด้วย
202	388	อุดม ไกรวัตนุสรณ์ ความ.	เห็นด้วย
203	390	เอกพจน์ ปานแย้ม ปชป.	เห็นด้วย
204	391	เอกพร รักความสุข ความ.	เห็นด้วย

ต่อไปคณะกรรมการธิการ เชิญครับ

นายพิชัย รัตตกุล (รองนายกรัฐมนตรี) : ท่านประธานที่เคารพ
รัฐบาลขอความกรุณาใช้กรรมวิธีการวิสามัญ ๒๗ ท่านครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : รัฐบาลขอเสนอกรรมการวิสามัญ
๒๗ ท่าน

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าไม่มีผู้ใดขัดข้องก็ถือว่าคณะกรรมการ
๒๗ ท่าน ในสัดส่วนครับ รัฐบาล ๕ ท่าน ความหวังใหม่ ๗ ท่าน ประชาธิปัตย์ ๗ ท่าน
ชาติพัฒนา ๓ ท่าน ชาติไทย ๒ ท่าน กิจสังคม ๑ ท่าน ประชากรไทย ๑ ท่าน
เอกภาพ เสรีธรรม มวลชน อีก ๑ ท่าน เชิญรัฐบาลเสนอ ๕ ท่านครับ

นายพิชัย รัตตกุล (รองนายกรัฐมนตรี) : ท่านประธานที่เคารพ
รัฐบาลขอเสนอรายชื่อกรรมการวิสามัญในสัดส่วนของรัฐบาล ๕ ท่านดังต่อไปนี้
๑. ศาสตราจารย์มารุต บุณนาค ๒. นายสุทัศน์ เงินหมื่น ๓. นายชัยวัฒน์
วงศ์วัฒนศาสตร์ ๔. นายวรพจน์ วิศรุตพิชญ์ ๕. นายจิรนิติ หะวานนท์

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ต่อไปพรรคความหวังใหม่ ๗ ท่านครับ

นายธนเทพ ทิมสุวรรณ (เลข) : กราบเรียนท่านประธานสภา
ที่เคารพ กระผม ธนเทพ ทิมสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย
พรรคความหวังใหม่ ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมการวิสามัญจัดตั้งศาลปกครองฯ
ในสัดส่วนของพรรคความหวังใหม่ดังต่อไปนี้ ๑. ร้อยโท กุเทพ ไสกระจำง
๒. นายเอกพร รักความสุข ๓. นายอารีเพ็ญ อุดรสินธุ์ ๔. นายโกสิน พลกุล
๕. นายมานะ คูสกุล ๖. นายประกิจ พลเดช และ ๗. พลเอก กิตติ รัตนฉายา
ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ พรรคประชาธิปัตย์
๗ ท่านครับ

นายประกอบ จิรกิติ (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานสภาที่เคารพครับ
กระผม นายประกอบ จิรกิติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร พรรคประชาธิปัตย์
ขออนุญาตนำเสนอรายชื่อคณะกรรมการวิสามัญ ในสัดส่วนของพรรคประชาธิปัตย์
ดังมีรายนามต่อไปนี้ ๑. นายปรีชา สุวรรณทัต ๒. นายวิเชียร คันณ้อง
๓. นายนิพนธ์ บุญญามณี ๔. นายทิวา เงินยวง ๕. นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค
๖. นายสมัย เจริญช่าง ๗. นายสุชาติ แก้วนาโพธิ์ ขอผู้รับรองด้วยครับ
(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ พรรคชาติพัฒนา
๓ ท่านครับ

นายบุญช่วย ภู่อินาพันธ์ (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพครับ
กระผม บุญช่วย ภู่อินาพันธ์ เชียงใหม่ ชาติพัฒนา กระผมขอเสนอในสัดส่วน
ของพรรคชาติพัฒนา ๓ ท่านครับ คือคุณพินิจ จันทรสุรินทร์ คุณวุฒิชัย สงวนวงศ์ชัย
คุณวิชิต แสงทอง ขอผู้รับรองครับ
(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผู้รับรองถูกต้องครับ พรรคชาติไทย
๒ ท่านครับ เชิญครับ

นายธีรพันธ์ วีระบุทธรวัณณะ (อุทัยธานี) : ท่านประธานสภาที่เคารพ
กระผม นายธีรพันธ์ วีระบุทธรวัณณะ พรรคชาติไทย อุทัยธานี ขอเสนอสัดส่วน
ของกรรมการในพรรคชาติไทย ๒ ท่านคือ ท่านประเทือง วิจารณ์ปรีชา
กับดอกเตอร์กมลชัย รัตนสกาววงศ์ ขอผู้รับรองครับ
(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ พรรคกิจสังคม
๑ ท่านครับ

นายประมวลศิลา โภคสวัสดิ์ (มุกดาหาร) : กราบเรียนท่านประธานสภา
ที่เคารพ กระผม ประมวลศิลา โภคสวัสดิ์ กิจสังคม มุกดาหาร ขอเสนอกรรมการ
ในสัดส่วนของพรรคกิจสังคม คือคุณเขาวนัวัศ สุดลาภา ขอผู้รับรองครับ
(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

๑๓๒

สพ ๗/๒๕๔๑ (ส. นิติบัญญัติ)

ปรีญา ๖๐/๒

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ต่อไป
พรรคประชากรไทย ๑ ท่านครับ

นายทนต์ศักดิ์ เล็กอุทัย (อุตรดิตถ์) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
กระผม ทนต์ศักดิ์ เล็กอุทัย ประชากรไทย จังหวัดอุตรดิตถ์ ขอเสนอ คุณพูลผล
อัสวเหม ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ต่อไปครับ
พรรคเอกภาพ พรรคเสรีธรรม พรรคมวลชน พรรคพลังธรรม พรรคไท
เสนอ ๑ ท่านครับ

นายชัย ชิดชอบ (บุรีรัมย์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
นายชัย ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบุรีรัมย์ พรรคเอกภาพ เพื่อให้
กฎหมายศาลปกครองฯ สมบูรณ์แบบก็ต้องเสนอคุณเสกสรร แส่นภูมิ ขอผู้รับรองครับ
(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผู้รับรองถูกต้องครับ ต่อไปเชิญ
ท่านเลขาธิการฯ ครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
รายชื่อคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง
และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๑. ศาสตราจารย์มารุต บุนนาค
๒. นายสุทัศน์ เงินหมื่น ๓. นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศักดิ์ ๔. นายวราพงษ์
วิศรุตพิชญ์ ๕. นายจิรนิติ หะวานนท์ ๖. ร้อยโท กุเทพ ไสกระจ่าง
๗. นายเอกพร รักความสุข ๘. นายอารีเพ็ญ อุตรสินธุ์ ๙. นายโกสิน พลกุล
๑๐. นายมานะ กุศลกุล ๑๑. นายประกิจ พลเดช ๑๒. พลเอก ภิตติ รัตนฉายา
๑๓. นายปรีชา สุวรรณทัต ๑๔. นายวิเชียร คันถ้อง ๑๕. นายนิพนธ์ บุญญามณี
๑๖. นายทิวา เงินยวง ๑๗. นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค ๑๘. นายสมัย
เจริญช่าง ๑๙. นายสุชาติ แก้วนาโพธิ์ ๒๐. นายพินิจ จันทรสุรินทร์
๒๑. นายวุฒิชัย สงวนวงศ์ชัย ๒๒. นายวิจิต แสงทอง ๒๓. นายประเทือง
วิจารณ์ปรีชา ๒๔. รองศาสตราจารย์กมลชัย รัตนสกาววงศ์ ๒๕. นายเชาวน์วัศ
สุดลาภา ๒๖. นายพูลผล อัสวเหม ๒๗. นายเสกสรร แส่นภูมิ

๑๓๓

สพ ๗/๒๕๔๑ (ส. นิติบัญญัติ)

สารี ๖๑/๑

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ต่อไประยะเวลาแปรญัตติครบ
เชิญครับ

นายพิชัย รัตตกุล (รองนายกรัฐมนตรี) : ท่านประธาน
ที่เคารพครับ รัฐบาลขอความกรุณาแปรญัตติไปตามข้อบังคับครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : รัฐบาลขอเวลาแปรญัตติตาม
ข้อบังคับ ๗ วันนะครับ ผมอยากให้สมาชิกที่แสดงความคิดเห็นตรงนี้ได้แปรญัตติกัน
ให้มาก ๆ เมื่อเข้ามาสู่สภาในวาระที่ ๒ จะได้มีปัญหาน้อยลง ผมอยากจะได้
เพราะว่าบางท่านอาจจะลืม รัฐบาลเสนอ ๗ วันนะครับ ภายใน ๗ วัน
นับตั้งแต่เมื่อไรครับ ท่านเลขานุการ วันจันทร์ใช่ไหมครับหรือวันนี้ เพราะว่า
กฎหมายฉบับนี้สำคัญท่านสมาชิกจะได้แปรญัตติ ผมเห็นอภิปรายเนื้อหาที่เป็น
ประโยชน์มาก ๗ วันนับตั้งแต่วันไหนครับ นับตั้งแต่วันนี้คงมีเวลาที่สมาชิกจะ
แปรญัตติได้ภายใน ๗ วัน เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้มี ๔ ฉบับจะเสนอร่างฯ ใด
เป็นหลักในการพิจารณาเชิญคุณสนธิครับ

นายสนธิ กุลเจริญ (สมุหปรการ) : ท่านประธาน
ที่เคารพ กระผม สนธิ กุลเจริญ ส.ส. จังหวัดสมุทรปราการ ประชากรไทย
กระผมว่ากฎหมายศาลปกครองฯ นั้นเป็นกฎหมายที่ค่อนข้างจะมีความละเอียด
อ่อนมากแล้วก็หลายฉบับด้วย กระผมขอเป็น ๑๕ วันครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อไม่ได้ขัดข้อง แต่ผมคิดว่า
รัฐบาลคงไม่ขัดข้องครับ สมาชิกขอ ๑๕ วัน ๒ อาทิตย์

นายพิชัย รัตตกุล (รองนายกรัฐมนตรี) : ท่านประธาน
ที่เคารพ รัฐบาลไม่ขัดข้องเลยครับ ๑๕ วัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ เพราะฉะนั้นก็เป็นอันว่าแปรญัตติ
ในเวลา ๑๕ วัน ก็หวังว่าสมาชิกคงจะแปรญัตติตามที่ท่านอภิปรายหรือว่าท่านยัง
ไม่อภิปราย แต่เห็นประเด็นไหนที่สำคัญก็คงจะอภิปรายและผมขอพูดต่อเลยว่า
ท่านที่เป็นกรรมาธิการนะครับ เนื่องจากกฎหมายนี้สำคัญอยากให้ท่านเข้า
ประชุมโดยตลอดนะครับ เพื่อว่าร่างฯ จะได้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของสภามากที่สุด
และประการสำคัญถึงแม้ว่าไม่ได้กำหนดเวลา กฎข้อบังคับเราไม่ได้กำหนด
เวลาการพิจารณาของคณะกรรมาธิการ ผมก็ฝากว่าถ้าเป็นไปได้ขอให้กฎหมาย
ศาลปกครองฯ ซึ่งผ่านมาหลายรัฐบาลเป็นของขวัญสำหรับปีนี้ของสภาให้กับ
ประชาชนคนไทยทั้งมวลนะครับ จะใช้ร่างฯ ใดเป็นหลักครับ

๑๓๔

สพ ๗/๒๕๔๑ (ส. นิติบัญญัติ)

สารี ๖๑/๒

นายพิชัย รัตตกุล (รองนายกรัฐมนตรี) : ท่านประธาน
ที่เคารพครับ รัฐบาลขอความกรุณาใช้ร่างฯ ของรัฐบาลเป็นหลักครับ
ประธานสภาผู้แทนราษฎร : รัฐบาลขอใช้ร่างฯ ของรัฐบาล
เป็นหลักนะครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าไม่มีความเห็นเป็นอย่างอื่นก็ถือว่า
ใช้ร่างฯ ของรัฐบาลเป็นหลัก ก็เป็นอันว่าจบระเบียบวาระการพิจารณากฎหมาย
ศาลปกครองฯ มีกฎหมายอีก ๒ ฉบับ ซึ่งคงใช้เวลาไม่มากแต่เป็นกฎหมายพ่วง
เกี่ยวกับศาลปกครองฯ ผมจะถือโอกาสพิจารณาให้เสร็จในวันนี้เลยนะครับ

ต่อไปร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ...)
พ.ศ. ซึ่ง คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ เชิญท่านรองนายกรัฐมนตรีครับ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

กำหนดให้สำนักงานศาลปกครองเป็นส่วนราชการที่ไม่สังกัด
สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง (เพิ่ม (5 ทวิ) ของมาตรา 33 และเพิ่ม
มาตรา 38 ทวิ)

เหตุผล

โดยที่ได้มีการตรากฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง และกำหนดให้มีสำนักงานศาลปกครองขึ้น จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม เพื่อกำหนดให้สำนักงานศาลปกครองเป็นส่วนราชการที่ไม่สังกัดหน่วยงานใดให้สอดคล้องกันด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง
ทบวง กรม

.....
.....

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง
ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ."

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (5 ทวิ) ของมาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2534

"(5 ทวิ) สำนักงานศาลปกครอง"

มาตรา 4 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 38 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2534

"มาตรา 38 ทวิ สำนักงานศาลปกครองมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย"

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

นายพิชัย รัตตกุล (รองนายกรัฐมนตรี) : ท่านประธาน
ที่เคารพ กระผม นายพิชัย รัตตกุล รองนายกรัฐมนตรี รัฐบาลขอเสนอ
ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
โดยมี

หลักการ เพื่อกำหนดให้สำนักงานศาลปกครองเป็นส่วนราชการ
ที่เป็นอิสระ ไม่สังกัดฝ่ายบริหาร

เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ เนื่องจากจะได้มี
การตรากฎหมายการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง ตามที่
สภาผู้แทนราษฎร ได้กรณารับหลักการไปแล้วนั้น และกฎหมายดังกล่าวกำหนด
ให้มีสำนักงานศาลปกครองขึ้น จึงจำเป็นต้องตรากฎหมายนี้เพื่อกำหนดให้มี
สำนักงานศาลปกครองเป็นส่วนราชการที่ไม่สังกัดหน่วยงานใดให้สอดคล้องกันด้วย

รัฐบาลขอเรียนชี้แจงเพิ่มเติมด้วยว่า โดยที่พระราชบัญญัติจัดตั้ง
กระทรวง ทบวง กรม เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการจัดตั้งหน่วยงานใดให้มีสถานะ
เป็นส่วนราชการ ฉะนั้นเมื่อพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองได้บัญญัติให้มีหน่วยงาน
ตุลาการหรือสำนักงานศาลปกครองมีสถานะ เป็นส่วนราชการประเภทหนึ่ง แต่เป็น
อิสระ ไม่ขึ้นกับการบังคับบัญชาของฝ่ายบริหาร และมีข้าราชการอีกประเภทหนึ่ง
แยกต่างหากจากข้าราชการทั่วไปคือข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง ซึ่งขึ้นตรงต่อ
ประธานศาลปกครองจึงต้องกำหนดให้สำนักงานศาลปกครองเป็นส่วนราชการ
ตามกฎหมายนี้ด้วย แต่จะเป็นส่วนราชการอิสระตามที่กำหนดรายละเอียดไว้
ในกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครอง

ท่านประธานที่เคารพครับ เนื่องจากกฎหมายนี้เป็นกฎหมายที่
เกี่ยวเนื่องกับร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ที่สภาผู้แทนราษฎร ได้กรณารับ
หลักการไปแล้วเมื่อสักครู่นี้ รัฐบาลจึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้โปรดพิจารณา รับหลักการให้สอดคล้องกันต่อไปด้วย
ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญครับ ท่านสมาชิกท่านใด
จะอภิปรายครับ เป็นกฎหมายพ่วงที่ต่อเนื่องจากกฎหมายศาลปกครองฯ ครับ
ถ้าไม่มีผู้ใดอภิปราย ถือว่าปิดการอภิปราย จะลงมติต่อไปนะครับ ผมจึง
จะขอถามว่า เห็นควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับหรือไม่ครับ
(ประธานสภาผู้แทนราษฎรมีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบ
ก่อนลงมติ)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านสมาชิกที่เข้ามาแล้ว
ถ้าท่านเห็นว่าสมควรรับหลักการกรณกกดปุ่มเห็นด้วย ถ้าไม่รับหลักการก็กรณ
กกดปุ่มไม่เห็นด้วย เชิญลงมติได้เลยนะครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงคนและกดปุ่มลงคะแนน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านสมาชิกท่านใดยังไม่ลงคะแนน
บ้างครับ เรียบร้อยนะครับ ขอให้เจ้าหน้าที่รวมคะแนนเลยครับ มติเห็นด้วย
๑๕๐ คน ไม่เห็นด้วย ไม่มีนะครับ ถือว่าที่ประชุมนี้รับหลักการร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้ครับ เชิญคุณถาวรครับ

นายถาวร กาสมสัน (ตากล) : ท่านประธานครับ เมื่อกี้ท่านประธาน
ถามว่าลงคะแนนหรือยัง ผมยกมือยังไม่ทันได้ลง เพราะกดไม่ลงครับ ผม ถาวร
กาสมสัน ส.ส. ตากลครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : รับหลักการใช่ไหมครับ

นายถาวร กาสมสัน (ตากล) : รับหลักการครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : รับหลักการ ๑๕๑ คนนะครับ ขอให้
เจ้าหน้าที่บันทึกด้วยนะครับ

เรื่อง

ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่...)

วันที่ 16 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2541 เวลา 18:52:02

พ.ศ.

จำนวนผู้เข้าประชุม	190
เห็นด้วย	190 + 1
ไม่เห็นด้วย	0
งดออกเสียง	0
ไม่ลงคะแนนเสียง	0

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ	ผลการลงคะแนน
001	002	กมล จิระพันธุ์วานิช ชท.	เห็นด้วย
002	005	กรรณา ชิดชอบ อภ.	เห็นด้วย
003	006	กฤษฎาง แก้วโสภา ชพน.	เห็นด้วย
004	008	น.ส.กัญจนา ศิลปอาชา ชท.	เห็นด้วย
005	012	ร.ท. กุเทพ ไสกระจำง ความ.	เห็นด้วย
006	013	กุ่มพล สภาวสุ กค.	เห็นด้วย
007	021	ไกรสร นันทมานพ ปชป.	เห็นด้วย
008	022	ไกรสิทธิ์ ไกรสิทธิพงศ์ ปชท.	เห็นด้วย
009	025	ขจิตร ชัยนิคม ความ.	เห็นด้วย
010	026	คมคาย พลบุตร ปชป.	เห็นด้วย
011	027	คำารณ ณ ลำพูน ปชป.	เห็นด้วย
012	030	จรัส พัวช่วย ปชป.	เห็นด้วย
013	032	จงชัย เทียงธรรม ชท.	เห็นด้วย
014	034	จาตุรงค์ เพ็ญนรพัฒน์ ชท.	เห็นด้วย
015	037	จตุติ ไกรฤกษ์ ปชป.	เห็นด้วย
016	038	จุนิทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ ปชป.	เห็นด้วย
017	040	เจริญ คันธวงค์ ปชป.	เห็นด้วย
018	041	เจริญ จรรย์โกมล ความ.	เห็นด้วย
019	042	เจอะอามิง โตะตาหยง ปชป.	เห็นด้วย
020	043	พ.ต.ท.เจ๊ะอิสมาแอ เจ๊ะโม่ง ปชป.	เห็นด้วย
021	046	ฉลาด ขามช่วง ปชป.	เห็นด้วย
022	052	น.ส.ชรินทร์น พุทธิพาน ปชป.	เห็นด้วย
023	053	ชวน หลีกภัย ปชป.	เห็นด้วย
024	054	พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ ความ.	เห็นด้วย

025	055	ชัย ชิดชอบ อภ.	เห็นด้วย
026	057	ชัยวุฒิ บรรณวัฒน์ ปชป.	เห็นด้วย
027	059	ชาญชัย อิศระเสนารักษ์ ปชป.	เห็นด้วย
028	060	ชาญศักดิ์ ชวลิตนิตติธรรม ชท.	เห็นด้วย
029	063	ชานี ศักดิ์เศรษฐ์ ปชป.	เห็นด้วย
030	065	ชินวรรณ บุญยเกียรติ ปชป.	เห็นด้วย
031	066	ชุมพล กาญจนะ ปชป.	เห็นด้วย
032	071	ชูศักดิ์ แอภทอง กค.	เห็นด้วย
033	072	โชคสมาน สีลาวงษ์ กค.	เห็นด้วย
034	073	ไชยยศ สะสมทรัพย์ อภ.	เห็นด้วย
035	074	ไชยา สะสมทรัพย์ อภ.	เห็นด้วย
036	078	ณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ ชท.	เห็นด้วย
037	080	น.ท.เดชา สุขารมณฺ์ รน. ชท.	เห็นด้วย
038	081	พ.อ.อ.เด็ดดวงดอกกรัก คุ่มฯ ชท.	เห็นด้วย
039	082	เด่น ไต้ะมีนา ความ.	เห็นด้วย
040	083	ตรีพล เจาะจิตต์ ปชป.	เห็นด้วย
041	085	ไตรรงค์ สุวรรณคีรี ปชป.	เห็นด้วย
042	086	ถวิล ไพรสนต์ ปชป.	เห็นด้วย
043	090	ถาวร เสนเนียม ปชป.	เห็นด้วย
044	091	ทนุศักดิ์ เล็กอุทัย ปชท.	เห็นด้วย
045	092	ทรงพล โกวิทศิริกุล ปชป.	เห็นด้วย
046	095	ทวี สุระบาล ปชป.	เห็นด้วย
047	098	ทศพร มูลศาสตรสาทร ความ.	เห็นด้วย
048	099	ทศพร เสรีรักษ์ ชท.	เห็นด้วย
049	100	ทิวา เงินยวง ปชป.	เห็นด้วย
050	101	ชนเทพ ทิมสุวรรณ ความ.	เห็นด้วย
051	102	ธวัช วิชัยดิษฐ ปชป.	เห็นด้วย
052	103	ธวัชชัย สัจจกุล ปชป.	เห็นด้วย
053	110	ธีรพันธ์ วีระยุทธวัฒน์ ชท.	เห็นด้วย
054	111	ธีระ สลักเพชร ปชป.	เห็นด้วย
055	114	ธีระวัฒน์ ศิริวันสาณฑ์ กค.	เห็นด้วย
056	115	เธียร มโนทรทัต ปชป.	เห็นด้วย
057	116	นพดล ปัทมะ ปชป.	เห็นด้วย
058	118	นิพนธ์ บุญญามณี ปชป.	เห็นด้วย
059	119	นิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ปชป.	เห็นด้วย

060	120	นิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ ปชป.	เห็นด้วย
061	121	นิภา พริ้งศุลกะ ปชป.	เห็นด้วย
062	122	นิยม วรปัญญา ชท.	เห็นด้วย
063	125	เนวิน ชิดชอบ อภ.	เห็นด้วย
064	126	บรรหาร ศิลปอาชา ชท.	เห็นด้วย
065	128	บัญญัติ บรรทัดฐาน ปชป.	เห็นด้วย
066	129	บุญเกิด ทิรัญคำ ความ.	เห็นด้วย
067	131	บุญช่วย ภูจินาพันธ์ ชพน.	เห็นด้วย
068	132	บุญชู ตรีทอง ชท.	เห็นด้วย
069	133	บุญชู โรจนเสถียร ปชป.	เห็นด้วย
070	135	บุญพันธ์ แซ่ฉะฉาน กค.	เห็นด้วย
071	136	บุญมาก ศิริเนาวกุล ปชป.	เห็นด้วย
072	138	ประกอบ จิรกิติ ปชป.	เห็นด้วย
073	139	ประกอบ สังข์โต ปชท.	เห็นด้วย
074	140	ประกิจ พลเดช ความ.	เห็นด้วย
075	144	ประดิษฐ์ ภัทรประสิทธิ์ ปชป.	เห็นด้วย
076	147	ประเทือง วิจารณ์ปรีชา ชท.	เห็นด้วย
077	148	ประภัทร โพธิ์สุชน ชท.	เห็นด้วย
078	149	ประมวลศิลป์ ไชยสวัสดิ์ กค.	เห็นด้วย
079	151	ประยุทธ์ ศิริพานิชย์ ชท.	เห็นด้วย
080	153	ประวิช นิลวัชรมณี ปชป.	เห็นด้วย
081	158	ประเสริฐ พงษ์สุวรรณศิริ ปชป.	เห็นด้วย
082	159	ประเสริฐ มงคลศิริ ปชป.	เห็นด้วย
083	161	ปรีชา มุสิกกุล ปชป.	เห็นด้วย
084	164	ปรีชา สุวรรณทัต ปชป.	เห็นด้วย
085	169	ปัญญา จินาค่า ปชป.	เห็นด้วย
086	173	เปรมศักดิ์ เพียยุระ ความ.	เห็นด้วย
087	177	พรเทพ เตชะไพบูลย์ ปชป.	เห็นด้วย
088	179	พลกฤษณ์ หงษ์ทอง กค.	เห็นด้วย
089	182	พิชัย รัตตกุล ปชป.	เห็นด้วย
090	188	พินิจ จารุสมบัติ สธ.	เห็นด้วย
091	190	พิษณุ พลไวย์ ปชป.	เห็นด้วย
092	193	น.ส.พูนสุข โลหะโชติ ชท.	เห็นด้วย
093	194	พูลผล อัสวเหม ปชท.	เห็นด้วย
094	195	ไพจิตร ศรีวรขาน ความ.	เห็นด้วย

095	196	ไพฑูรย์ แก้วทอง ปชป.	เห็นด้วย
096	197	ไพโร พัฒโน ปชป.	เห็นด้วย
097	198	ไพโรจน์ ต้นบรรจง ปชป.	เห็นด้วย
098	202	ภิญโญ นิโรจน์ ชพน.	เห็นด้วย
099	206	มณฑล ไกรวัตนุสรณ์ ควม.	เห็นด้วย
100	209	มนตรี พงษ์พานิช กค.	เห็นด้วย
101	214	มานะ มหาสุวีระชัย ปชป.	เห็นด้วย
102	216	มานิชญ์ วิชัยกุล ปชป.	เห็นด้วย
103	217	ศ. มารุต บุณนาค ปชป.	เห็นด้วย
104	218	มุกดา พงษ์สมบัติ กค.	เห็นด้วย
105	221	ยงยุทธ ตียะไพรัช ปชป.	เห็นด้วย
106	223	ยิ่งพันธ์ มนะสิการ ปชท.	เห็นด้วย
107	225	รณฤทธิชัย คานเขต ควม.	เห็นด้วย
108	227	รักเกียรติ สุขชนะ กค.	เห็นด้วย
109	229	รักษ์ ตันตีสุนทร ปชป.	เห็นด้วย
110	231	น.ส.รัตนา อนันต์นาคินทร์ ปชป.	เห็นด้วย
111	232	รารี มามะ ปชป.	เห็นด้วย
112	233	เรวัต สิริบุญกุล ชท.	เห็นด้วย
113	235	ลดาวัลลี วงศ์ศรีวงศ์ ปชป.	เห็นด้วย
114	237	ลาภศักดิ์ ลาภาโรจน์กิจ ปชป.	เห็นด้วย
115	238	วรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล ชท.	เห็นด้วย
116	239	วรศุลี เชาวศิริกุล ปชป.	เห็นด้วย
117	242	พล.อ.วัฒนชัย วุฒิสิริ ปชป.	เห็นด้วย
118	245	วัฒนา อัครเวม ปชท.	เห็นด้วย
119	247	วัยโรจน์ พิพิธภักดี ปชป.	เห็นด้วย
120	250	วิชัย วัฒนาประสิทธิ์ ปชป.	เห็นด้วย
121	252	พ.ต.ท.วิจิตร สุวิทย์ ปชป.	เห็นด้วย
122	254	วิชัย ตันศิริ ปชป.	เห็นด้วย
123	257	วิเชียร คันฉ่อง ปชป.	เห็นด้วย
124	258	วิฑูรย์ นามบุตร ปชป.	เห็นด้วย
125	259	วิทยา แก้วภราดัย ปชป.	เห็นด้วย
126	263	วิทยา สุขิตานนท์ ปชป.	เห็นด้วย
127	264	วินัย เสนเนียม ปชป.	เห็นด้วย
128	265	วิรัช ร่มเย็น ปชป.	เห็นด้วย
129	266	วิรัช รัตนเศรษฐ์ ชท.	เห็นด้วย

130	268	พล.ต.ท.วิโรจน์ เปาอินทร์ ชท.	เห็นด้วย
131	269	วิลาศ จันทรพิทักษ์ ปชป.	เห็นด้วย
132	271	วิสาร เตชะธีราวัฒน์ ปชป.	เห็นด้วย
133	274	วีระพล อติเรกสาร ชท.	เห็นด้วย
134	275	พล.ต.ต.วุฒิ สุโกศล ชพน.	เห็นด้วย
135	278	พ.ต.ท.ไวพจน์ อารณรัตน์ ความ.	เห็นด้วย
136	279	พล.ต.ศรชัย มนต์วิวัต ความ.	เห็นด้วย
137	281	ศิริวรรณ ปราศจากศัตรู ปชป.	เห็นด้วย
138	282	ศิริศักดิ์ อ่อนละมัย ปชป.	เห็นด้วย
139	286	สง่า ทนสงวนวงศ์ ชท.	เห็นด้วย
140	287	สนธยา คุณปลื้ม ชท.	เห็นด้วย
141	288	พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ ปชป.	เห็นด้วย
142	289	สนั่น สุธากุล ปชป.	เห็นด้วย
143	291	สมเกียรติ ฉันทวานิช ปชป.	เห็นด้วย
144	292	สมคิด นวลเปียน ปชป.	เห็นด้วย
145	293	พ.ต.ท.สมชาย เพศประเสริฐ ปชป.	เห็นด้วย
146	294	สมชาย สหชัยรุ่งเรือง ชท.	เห็นด้วย
147	295	สมชาย สุนทรวัฒน์ ปชป.	เห็นด้วย
148	297	พล.อ.อ.สมบุญ ระหงษ์ ปชท.	เห็นด้วย
149	300	สมพร อัครเวม ปชท.	เห็นด้วย
150	303	สมศักดิ์ เทพสุทิน กค.	เห็นด้วย
151	306	สมศักดิ์ แสงเจริญรัตน์ ปชป.	เห็นด้วย
152	308	สมัย เจริญช่าง ปชป.	เห็นด้วย
153	310	ว่าที่พต.สรชาติ สุวรรณฯ ความ.	เห็นด้วย
154	315	สันต์ศักดิ์ งามพิเชษฐ์ ชท.	เห็นด้วย
155	318	สัมพันธ์ ทองสมัคร ปชป.	เห็นด้วย
156	321	สาทิตย์ วงศ์หนองเตย ปชป.	เห็นด้วย
157	324	สำเร็จ อัจฉริยะประสิทธิ์ ปชท.	เห็นด้วย
158	327	สิทธิพร ชำอาจ ปชป.	เห็นด้วย
159	328	สีบแสง พรหมบุญ ปชป.	เห็นด้วย
160	333	สุชาติ แก้วนาโพธิ์ ปชป.	เห็นด้วย
161	336	สุชาติ บรรดาศักดิ์ ปชท.	เห็นด้วย
162	339	สุทัศน์ เงินหมื่น ปชป.	เห็นด้วย
163	341	สุเทพ เทือกสุบรรณ ปชป.	เห็นด้วย
164	343	สุนัย จุลพงศธร ชพน.	เห็นด้วย

	344	สุพล พองงาม ความ.	เห็นด้วย
166	346	คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์ ปชป.	เห็นด้วย
167	348	สุเมธ พรหมพันท้าว สธ.	เห็นด้วย
168	349	สุรชาติ ชำนาญศิลป์ สธ.	เห็นด้วย
169	350	สุรเชษฐ์ มาศดิตถ์ ปชป.	เห็นด้วย
170	351	สุรเชษฐ์ แวอาแซ ปชป.	เห็นด้วย
171	353	สุรพงษ์ ไตรวิจักษณ์ชัยกุล ปชป.	เห็นด้วย
172	358	สุรสิทธิ์ นิติวุฒิวรวัฑฒ์ ชท.	เห็นด้วย
173	359	สุรินทร์ พิศสุวรรณ ปชป.	เห็นด้วย
174	360	สุวโรช พะลัง ปชป.	เห็นด้วย
175	363	เสกสรร แสนวนุณี อภ.	เห็นด้วย
176	365	เสริมศักดิ์ การุญ ปชป.	เห็นด้วย
177	368	องอาจ คล้ามไพบูลย์ ปชป.	เห็นด้วย
178	369	อดิศร เพียงเกษ ความ.	เห็นด้วย
179	370	อนุรักษ์ จูรีมาศ ชท.	เห็นด้วย
180	372	อภิชาติ การิกาญจน์ ปชป.	เห็นด้วย
181	373	อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ปชป.	เห็นด้วย
182	374	อรรคพล สรสุชาติ ปชป.	เห็นด้วย
183	378	อัษฎสิทธิ์ วานิช เทพบุตร ปชป.	เห็นด้วย
184	383	อำนาจ คลังผา ความ.	เห็นด้วย
185	384	อำนาจ ยศสุข ความ.	เห็นด้วย
186	387	อิสสระ สมชัย ปชป.	เห็นด้วย
187	388	อุดม ไกรวัฒน์สุสรณ์ ความ.	เห็นด้วย
188	390	เอกพจน์ ปานแย้ม ปชป.	เห็นด้วย
189	391	เอกพร รักความสุข ความ.	เห็นด้วย
190	392	เอกภาพ พลซื่อ สธ.	เห็นด้วย
หมายเหตุ			
191	088	ถาวร กาสมสัน	เห็นด้วย

๑๓๗

สผ ๗/๒๕๔๑ (ส. นิติบัญญัติ)

สุทธิกานต์ ๖๒/๒

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คณะกรรมาธิการครับ เชิญครับ

นายพิชัย รัตตกุล (รองนายกรัฐมนตรี) : ท่านประธานที่เคารพ
รัฐบาลขอความกรุณาใช้กรรมาธิการชุดเดียวกับคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติศาลปกครองฯ เมื่อก็นี้ครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : รัฐบาลขอคณะกรรมาธิการชุดเดิม
ชุดพิจารณาร่างพระราชบัญญัติศาลปกครองฯ นะครับ เพราะว่า เป็นกฎหมายพ่วง
ที่ประชุมไม่ขัดข้องนะครับ เพราะฉะนั้นก็ถือว่าเป็นคณะกรรมาธิการชุดเดิม
เชิญท่านเลขาธิการฯ อ่านรายชื่อคณะกรรมาธิการชุดเดิมครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
รายชื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง
และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. และพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุง
กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ด้วย ๑. ศาสตราจารย์มารุต
บุญนาค ๒. นายสุทัศน์ เงินหมื่น ๓. นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศักดิ์ ๔. นายบรรพจน์
วิศรุตพิชญ์ ๕. นายจิรนิติ หะวานนท์ ๖. ร้อยโท กุเทพ ไสกระจำง
๗. นายเอกพร รักความสุข ๘. นายอารีเพ็ญ อุดรสินธุ์ ๙. นายโกสิน พลกุล
๑๐. นายมานะ คูสกุล ๑๑. นายประกิจ พลเดช ๑๒. พลเอก กิตติ รัตนฉายา
๑๓. นายปรีชา สุวรรณทัต ๑๔. นายวิเชียร คันฉ่อง ๑๕. นายนิพนธ์ บุญญามณี
๑๖. นายทิวา เงินยวง ๑๗. นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค ๑๘. นายสมัย เจริญช่าง
๑๙. นายสุชาติ แก้วนาโพธิ์ ๒๐. นายพินิจ จันทรสุนทร ๒๑. นายวุฒิชัย
สงวนวงศ์ชัย ๒๒. นายวิชิต แสงทอง ๒๓. นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา
๒๔. รองศาสตราจารย์กมลชัย รัตนสกววงศ์ ๒๕. นายเชาวน์วัศ สุตลาภา
๒๖. นายพูลผล อัครวเหม ๒๗. นายเสกสรร แสนภูมิ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ระยะเวลาแปรญัตติครบ

นายพิชัย รัตตกุล (รองนายกรัฐมนตรี) : ท่านประธานที่เคารพครับ เมื่อสักครู่นี้เรื่องศาลปกครองฯ เราแปรญัตติ ๑๕ วัน ฉบับนี้ก็เช่นเดียวกัน ๑๕ วัน เช่นเดียวกันครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : รัฐบาลเสนอเวลาแปรญัตติ ๑๕ วัน ที่ประชุมไม่ขัดข้องนะครับ เชิญครับคุณประยุทธ์ครับ

นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์ (มหาสารคาม) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ประยุทธ์ ศิริพานิชย์ พรรคชาติไทย จากจังหวัดมหาสารคาม กระผมไม่ขัดข้องในเรื่องของ ๑๕ วัน แต่ในขณะที่ฉบับที่แล้วท่านประธานได้ตามท่านเลขาฯ บอกว่าการนับวันให้นับตั้งแต่วันไหน แล้วเลขาฯ ก็ตอบว่า นับตั้งแต่วันนี้ แต่จริง ๆ ข้อบังคับ ข้อ ๑๐๒ การนับวัน นับตั้งแต่วันถัดจากที่สภาฯ รับหลักการและโดยข้อบังคับ ข้อ ๑๐๒ ด้วย และโดยหลักทั่วไปด้วย เพราะฉะนั้นเพื่อให้เกิดความชัดเจน การที่ ๗พรรฯ รองนายกรัฐมนตรีเสนอ ๑๕ วันเท่ากัน กระผมอยากจะให้ชัดเจนว่าการนับวันให้นับแต่วันพรุ่งนี้เป็นต้นไป คือวันถัดจากวันที่สภาฯ รับหลักการถึงจะถูกต้องตามข้อบังคับครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับถูกต้องอย่างที่ท่านประยุทธ์ชี้แจงครับ คือในวันถัดไป คือวันพรุ่งนี้เป็นต้นไปนะครับ นับ ๑๕ วันครับ ก็เป็นอันว่าจบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ต่อไปฉบับที่ ๓ ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่ง คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ เชิญครับ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. 2522
ดังต่อไปนี้

- (1) แก้ไขคำว่า "กรรมการร่างกฎหมาย" เป็น "กรรมการกฤษฎีกา" และกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกฤษฎีกาและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (ร่างมาตรา 3 และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 8 มาตรา 13(2) และมาตรา 62)
- (2) ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ (ยกเลิก มาตรา 4 มาตรา 10 หมวด 3 กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ มาตรา 18 ถึงมาตรา 61 มาตรา 64 มาตรา 65 มาตรา 67 มาตรา 68 และภาค 3 บทกำหนดโทษ มาตรา 69 ถึงมาตรา 73)
- (3) กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรับรองสิทธิแก่ประชาชนในการร้องทุกข์ ในขณะที่ศาลปกครองยังไม่เปิดทำการ (ร่างมาตรา 11)

เหตุผล

โดยที่ได้มีการตรากฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองขึ้น ให้เป็นศาลปกครองที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง อันเป็นการดำเนินการที่สืบเนื่องจากแนวทางการจัดองค์การคณะกรรมการกฤษฎีกาให้เป็นรูปแบบองค์กรเชี่ยวชาญเฉพาะด้านกฎหมายปกครองที่เคยดำเนินการอยู่ก่อนแล้ว โดยองค์การคณะกรรมการกฤษฎีกานั้น เป็นสถาบันที่ปฏิบัติงานในด้านคดีปกครองและการสร้างบทกฎหมายรวมทั้งกำหนดแนวทางการปฏิบัติราชการอยู่ด้วยกันซึ่งประเทศไทยได้

ดำเนินการในแนวทางนี้มาตั้งแต่ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยได้ทรงตราพระราชบัญญัติเคาน์ซิลออฟสเตต คือ ที่ปรึกษาราชการแผ่นดินขึ้นใช้ บังคับตั้งแต่ พ.ศ. 2417 และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการ กฤษฎีกา พุทธศักราช 2476 โดยให้มีสถาบันเกี่ยวกับการร่างกฎหมายและให้ความเห็น ทางกฎหมาย และสถาบันที่พิจารณาพิพากษาคดีปกครองควบคู่กัน หลังจากนั้นได้มีการ ปรับปรุงเป็นพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. 2522 โดยให้มีคณะกรรมการ วินิจฉัยร้องทุกข์ขึ้นทำหน้าที่วินิจฉัยข้อพิพาททางกฎหมายปกครองระหว่างเอกชนกับ หน่วยงานของรัฐ เพื่อเป็นพื้นฐานในการสร้างหลักกฎหมายปกครองที่เหมาะสมแก่ ประเทศไทย และสร้างความคุ้นเคยในระบบวิธีพิจารณาพิพากษาคดีปกครองโดยจะพัฒนาให้ เป็นระบบศาลปกครองอย่างเต็มรูปแบบต่อไป บัดนี้ เมื่อได้มีการจัดตั้งศาลปกครอง ตามกฎหมายโดยเฉพาะขึ้นทำหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีปกครองโดยตรงแล้ว จึงสมควร แก่ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกาโดยยกเลิกงานวินิจฉัยร้องทุกข์ให้ สอดคล้องกับการจัดตั้งศาลปกครอง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ...)

พ.ศ.

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา

.....
.....

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติคณะกรรมการ
กฤษฎีกา (ฉบับที่ ...) พ.ศ."

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้แก้ไขคำว่า "กรรมการร่างกฎหมาย" ในพระราชบัญญัติ
คณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. 2522 เป็น "กรรมการกฤษฎีกา" ทุกแห่ง

มาตรา 4 ให้ยกเลิกมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการ
กฤษฎีกา พ.ศ. 2522

มาตรา 5 ให้ยกเลิกความในมาตรา 6 มาตรา 7 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. 2522 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 6 ให้คณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบด้วยกรรมการซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้นตามมาตรา 11

ให้นายกรัฐมนตรีเป็นประธานคณะกรรมการกฤษฎีกาโดยตำแหน่ง มีอำนาจหน้าที่ดูแลกิจการทั่วไปของคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา 7 คณะกรรมการกฤษฎีกามีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) จัดทำร่างกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือมติของคณะรัฐมนตรี

(2) รับผิดชอบให้ความเห็นทางกฎหมายแก่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจหรือตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือมติของคณะรัฐมนตรี

(3) เสนอความเห็นและข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการให้มีกฎหมายหรือแก้ไขปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมาย

มาตรา 8 กรรมการกฤษฎีกาจะดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครองในขณะเดียวกันไม่ได้"

มาตรา 6 ให้ยกเลิกมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. 2522

มาตรา 7 ให้ยกเลิกความใน (2) ของมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. 2522 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(2) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกา ตุลาการศาลปกครองสูงสุด หรือตุลาการพระธรรมนูญศาลทหารสูงสุด"

มาตรา 8 ให้ยกเลิกหมวด 3 กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ มาตรา 18 ถึงมาตรา 61 แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. 2522

มาตรา 9 ให้ยกเลิกความในมาตรา 62 แห่งพระราชบัญญัติ
คณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะกรรมการ
กฤษฎีกา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2534 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 62 ให้มีสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการกฤษฎีกาและคณะกรรมการ
พัฒนากฎหมาย และศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ
กฤษฎีกาและคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย
- (2) พิจารณาและจัดทำร่างกฎหมายตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรี
มอบหมาย และเสนอความเห็นเกี่ยวกับการให้มีหรือแก้ไขปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมาย
- (3) ช่วยเหลือและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการร่างกฎหมายแก่หน่วยงาน
ของรัฐและรัฐวิสาหกิจ
- (4) ให้ความเห็นหรือปฏิบัติงานอื่นอันเกี่ยวกับกฎหมายให้แก่หน่วยงาน
ของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือตามที่รัฐบาลต่างประเทศหรือสถาบันระหว่างประเทศร้องขอ
- (5) ฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
และเจ้าหน้าที่ของรัฐในด้านการร่างกฎหมายและกฎหมายมหาชน รวมทั้งการเผยแพร่
ทำความเข้าใจในด้านกฎหมายแก่บุคคลทั่วไป
- (6) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาหลักกฎหมายมหาชน
และการบริหารราชการแผ่นดิน
- (7) จัดพิมพ์ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่งเป็นบรรทัดฐาน
ในหลักการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อเผยแพร่ เว้นแต่เรื่องที่เป็นความลับอันเกี่ยวกับ
ความปลอดภัยของประเทศหรือประโยชน์ส่วนรวมอันไม่ควรเปิดเผย
- (8) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับผลงานและอุปสรรคในการดำเนินงาน
ของคณะกรรมการกฤษฎีกาและคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เสนอต่อคณะรัฐมนตรี
- (9) ศึกษาและรวบรวมข้อมูล รวมทั้งจัดให้ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับระบบ
กฎหมายไทยและระบบกฎหมายต่างประเทศ และงานวิจัยกฎหมายหรือวิชาอื่นที่เกี่ยวกับ
กฎหมายทั้งของไทยและต่างประเทศ เพื่อประโยชน์แก่การปฏิบัติงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกาและคณะกรรมการพัฒนากฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้"

มาตรา 10 ให้ยกเลิกมาตรา 64 มาตรา 65 มาตรา 67 มาตรา 68 และภาค 3 บทกำหนดโทษ มาตรา 69 ถึงมาตรา 73 แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. 2522

มาตรา 11 ให้บทบัญญัติเกี่ยวกับการร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2522 และพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2534 ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับอยู่ต่อไปจนกว่าจะมีประกาศวันเปิดทำการศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

มาตรา 12 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

นายพิชัย รัตตกุล (รองนายกรัฐมนตรี) : ท่านประธานที่เคารพ
 กระผม นายพิชัย รัตตกุล รองนายกรัฐมนตรี รัฐบาลขอเสนอร่างพระราชบัญญัติ
 คณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. โดยมี

หลักการ เพื่อยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์
 ตามกฎหมายดังกล่าว

เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ เนื่องจากคดี
 ปกครอง ซึ่งได้แก่การวินิจฉัยข้อโต้แย้งระหว่างประชาชนกับหน่วยงาน
 ของรัฐ เกี่ยวกับการออกคำสั่งต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐว่าเป็นไป
 โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่นั้น แต่เดิมได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ
 กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ในคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งจะมีขอบเขตอำนาจ
 หน้าที่และวิธีพิจารณาเป็นเช่นเดียวกับศาลปกครองที่จะจัดตั้งขึ้น เพียงแต่
 ยังเป็นการดำเนินการภายใต้ความรับผิดชอบของฝ่ายบริหาร โดยให้
 นายกรัฐมนตรีเป็นผู้สั่งการในชั้นที่สุด ทั้งนี้เพื่อเป็นการเตรียมการให้
 ประชาชนและหน่วยงานของรัฐคุ้นเคยกับลักษณะของคดีปกครอง เมื่อ
 ในขณะนี้จะได้มีการจัดตั้งศาลปกครองขึ้น โดยมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดคดี
 ปกครองได้ด้วยตนเองขึ้นแล้ว จึงจำเป็นต้องยกเลิกบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการ
 วินิจฉัยร้องทุกข์ในกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อมิให้มี
 ๒ องค์กรทำหน้าที่อย่างเดียวกัน และจากการแก้ไขกฎหมายครั้งนี้จะทำให้
 คณะกรรมการกฤษฎีกาคงมีหน้าที่เฉพาะงานร่างกฎหมายและงานให้ความเห็น
 ทางกฎหมาย เนื่องจากกฎหมายนี้เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติ
 จัดตั้งศาลปกครองฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรได้กรณารับหลักการไปแล้ว รัฐบาล
 จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้โปรด
 พิจารณารับหลักการให้สอดคล้องกันต่อไปด้วย ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เนื่องจากว่าร่างพระราชบัญญัติ
 คณะกรรมการกฤษฎีกานี้มีอีกฉบับหนึ่ง ซึ่งท่านอาจารย์ปรีชา สุวรรณทัต เป็นผู้เสนอ
 ซึ่งผมเห็นว่าเป็นเรื่องทำนองเดียวกันน่าจะมาพิจารณาร่วมกัน ถ้าหากที่ประชุม
 ไม่ขัดข้องก็ขอให้นำมาพิจารณาร่วมกันครับ เชิญท่านอาจารย์ปรีชาครับ

(สำเนา)

เลขรับ ๑๒/๒๕๔๑ วันที่ ๔ มี.ค. ๒๕๔๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล

ข้าพเจ้าขอเสนอร่างพระราชบัญญัติ คณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบมาเพื่อได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา
และหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรดนำเสนอวุฒิสภาพิจารณาตาม
รัฐธรรมนูญต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ปรีชา สุวรรณทัต ผู้เสนอ

(นายปรีชา สุวรรณทัต)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) เจริญ คันธวงศ์

ผู้เสนอ (ลงชื่อ) มารุต บุณนาค ผู้เสนอ

(นายเจริญ คันธวงศ์)

(ศาสตราจารย์ นายมารุต บุณนาค)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) วิทยา แก้วภราดัย ผู้เสนอ

(ลงชื่อ) สาทิตย์ วงศ์หนองเตย ผู้เสนอ

(นายวิทยา แก้วภราดัย)

(นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(โปรดพลิก)

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

พรรคประชาธิปัตย์ได้พิจารณาแล้วมีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวได้

(ลงชื่อ) บัญญัติ บรรทัดฐาน

(นายบัญญัติ บรรทัดฐาน)

รองหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรครับรอง (ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.)

๑. นายวินัย เสนเนียม	๒. นายบัญญัติ จินาคำ
๓. นายวิทยา สุขิตานนท์	๔. นายรักษ์ ตันติสุนทร
๕. นายถาวร กาสมสัน	๖. นายธวัช วิชัยดิษฐ
๗. นายสุรพงษ์ ไตวิจักษณ์ชัยกุล	๘. นายเสริมศักดิ์ การุญ
๙. นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู	๑๐. นางสาวรัตนา อนันต์นาคินทร์
๑๑. นายทิวา เงินยวง	๑๒. นายโกวิทย์ ธารณา
๑๓. นายนิพนธ์ บุญญามณี	๑๔. นายวัยโรจน์ พิพิธภักดี
๑๕. พันตำรวจโท เจ๊ะอิสมาแอ เจ๊ะโมง	๑๖. นายประเสริฐ พงษ์สุวรรณศิริ
๑๗. นายสมเกียรติ ฉันทวานิช	๑๘. นายเอกพจน์ ปานแย้ม
๑๙. นายปรีชา มุสิกกุล	๒๐. นายประกอบ จิรกิติ

สำเนาถูกต้อง

(นายประยุทธ์ อักษรมัต)

หัวหน้าฝ่ายระเบียบวาระ กองการประชุม

พรประภา พิมพ์

ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ.2522 ดังต่อไปนี้

(1) แก้ไขคำว่า “กรรมการร่างกฎหมาย” เป็น “กรรมการกฤษฎีกา” และกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกฤษฎีกาและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (ร่างมาตรา 3 และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 8 มาตรา 13 (2) และมาตรา 62)

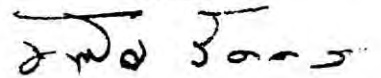
(2) ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ (ยกเลิกมาตรา 4 มาตรา 10 หมวด 3 กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ มาตรา 18 ถึงมาตรา 61 มาตรา 64 มาตรา 65 มาตรา 67 มาตรา 68 และภาค 3 บทกำหนดโทษมาตรา 69 ถึงมาตรา 73)

(3) กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรับรองสิทธิแก่ประชาชนในการร้องทุกข์ ในขณะที่ศาลปกครองยังไม่เปิดทำการ (ร่างมาตรา 11)

เหตุผล

โดยที่ได้มีการตรากฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองนั้น ให้เป็นศาลปกครองที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง ซึ่งปัจจุบันบรรดาข้อพิพาทที่มีลักษณะเป็นคดีปกครองอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งในสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะดำเนินการวินิจฉัยข้อพิพาททางกฎหมายปกครองระหว่างเอกชนกับหน่วยงานของรัฐเพื่อเป็นพื้นฐานในการสร้างหลักกฎหมายปกครอง และสร้างความคุ้นเคยในระบบวิธีพิจารณาคดีปกครองโดยจะพัฒนาให้เป็นระบบศาลปกครองอย่างเต็มรูปแบบต่อไป ดังนั้น เมื่อได้มีการจัดตั้งศาลปกครองขึ้นทำหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีปกครองโดยเฉพาะแล้ว จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกาโดยยกเลิกงานวินิจฉัยร้องทุกข์ให้สอดคล้องกับการจัดตั้งศาลปกครอง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

รับรอง

(นายพิชัย รัตกุล)

รองนายกรัฐมนตรี

รักษาราชการแทนนายกรัฐมนตรี

๒๒ มีนาคม 2541

ร่าง

พระราชบัญญัติ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ...)

พ.ศ.

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา

.....

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ...) พ.ศ.”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้แก้ไขคำว่า “กรรมการร่างกฎหมาย” ในพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ.2522 เป็น “กรรมการกฤษฎีกา” ทุกแห่ง

มาตรา 4 ให้ยกเลิกมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ.2522

มาตรา 5 ให้ยกเลิกความในมาตรา 6 มาตรา 7 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. 2522 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา 6 ให้คณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบด้วยกรรมการซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้นตามมาตรา 11

ให้นายกรัฐมนตรีเป็นประธานคณะกรรมการกฤษฎีกาโดยตำแหน่ง มีอำนาจหน้าที่ดูแลกิจการทั่วไปของคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา 7 คณะกรรมการกฤษฎีกามีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) จัดทำหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับร่างกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือมติของคณะรัฐมนตรี

(2) รับผิดชอบให้ความเห็นทางกฎหมายแก่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจหรือตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือมติของคณะรัฐมนตรี

(3) เสนอความเห็นและข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการให้มีกฎหมายหรือแก้ไขปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมาย

มาตรา 8 กรรมการกฤษฎีกาจะดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครอง หรือคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองในขณะเดียวกันไม่ได้”

มาตรา 6 ให้ยกเลิกมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ.2522

มาตรา 7 ให้ยกเลิกมาตรา 13 (2) แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ.2522 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(2) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกา ตุลาการศาลปกครองสูงสุด หรือตุลาการพระธรรมนูญศาลทหารสูงสุด”

มาตรา 8 ให้ยกเลิกหมวด 3 กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ มาตรา 18 ถึงมาตรา 61 แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ.2522

มาตรา 9 ให้ยกเลิกความในมาตรา 62 แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2534 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 62 ให้มีสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการกฤษฎีกาและคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย และศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการกฤษฎีกาและคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย

(2) พิจารณาและจัดทำร่างกฎหมายตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย และเสนอความเห็นเกี่ยวกับการให้มีหรือแก้ไขปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมาย

(3) ช่วยเหลือและให้คำแนะนำเกี่ยวกับร่างกฎหมายแก่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

(4) ให้ความเห็นหรือปฏิบัติงานอื่นอันเกี่ยวกับกฎหมายให้แก่หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือตามที่รัฐบาลต่างประเทศหรือสถาบันระหว่างประเทศร้องขอ

(5) ฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและเจ้าหน้าที่ของรัฐในด้านการร่างกฎหมายและกฎหมายมหาชน รวมทั้งการเผยแพร่ทำความเข้าใจในด้านกฎหมายแก่บุคคลทั่วไป

(6) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาหลักกฎหมายมหาชนและการบริหารราชการแผ่นดิน

(7) จัดพิมพ์ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่งเป็นบรรทัดฐานในหลักการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อเผยแพร่ เว้นแต่เรื่องที่เป็นความลับอันเกี่ยวกับความปลอดภัยของประเทศหรือประโยชน์ส่วนรวมอันไม่ควรเปิดเผยตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

(8) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับผลงานและอุปสรรคในการดำเนินงานของคณะกรรมการกฤษฎีกาและคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(9) ศึกษาและรวบรวมข้อมูล รวมทั้งจัดให้ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับระบบกฎหมายไทยและระบบกฎหมายต่างประเทศ และงานวิจัยกฎหมายหรือวิชาอื่นที่เกี่ยวกับกฎหมายทั้งของไทยและต่างประเทศ เพื่อประโยชน์แก่การปฏิบัติงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและคณะกรรมการพัฒนากฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา 10 ให้ยกเลิกมาตรา 64 มาตรา 65 มาตรา 67 มาตรา 68 และภาค 3 บทกำหนดโทษ มาตรา 69 ถึงมาตรา 73 แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ.2522

มาตรา 11 ให้บทบัญญัติเกี่ยวกับการร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ.2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2522 และพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2534 ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับอยู่ต่อไปจนกว่าจะมีประกาศวันเปิดทำการศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

มาตรา 12 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

นายปรีชา สุวรรณทัต (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธาน
ที่เคารพครับ กระผม นายปรีชา สุวรรณทัต สมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ครับ
ร่วมกับผู้เสนอซึ่งมีนายมารุต บุณนาค นายเจริญ คันธวงศ์ นายวิทยา
แก้วภราดัย และนายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย

เหตุผล เนื่องจากว่าได้มีการพัฒนาคณะกรรมการวินิจฉัยเรื่องราว
ร้องทุกข์ขึ้นมาอยู่ในระบบของกฎหมายศาลปกครองที่ทางสภาได้รับหลักการไปแล้ว
โดยมีหลักการและเหตุผลเช่นเดียวกับที่ทางรัฐบาลเสนอครับ ผมขอใช้หลักการ
และเหตุผลเช่นเดียวกับของรัฐบาล ขอขอบพระคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญท่านประเทืองครับ

นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา (สิงห์บุรี) : ท่านประธานที่เคารพ
กระผม ประเทือง วิจารณ์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสิงห์บุรี พรรคชาติไทย
จากการที่รัฐบาลได้เสนอร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกาไปยกเลิก
บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการวินิจฉัยร้องทุกข์ ในหมวด ๓ ตั้งแต่มาตรา ๑๘ ถึง
มาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๘ รวมทั้ง
บทกำหนดโทษตรงนี้ไปด้วย กระผมยังมีความสงสัยในหน้าที่ของศาลปกครอง
ซึ่งมีร่างพระราชบัญญัติที่สภาได้รับหลักการไปเมื่อสักครู่นี้ กับคณะกรรมการ
วินิจฉัยร้องทุกข์ที่รัฐบาลได้แถลงเหตุผลว่าเป็นงานในลักษณะเดียวกัน ตรงนี้
ทำให้เกิดปัญหาสงสัยว่าคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์เป็นเรื่องที่ประชาชน
ได้ร้องทุกข์ได้ในหลาย ๆ กรณี แล้วก็ได้มีการออกระเบียบวิธีการในการที่จะ
ร้องทุกข์ว่าต้องเขียนคำร้องด้วยตนเอง เว้นไว้แต่ผู้ที่ร้องจะเขียนหนังสือไม่ได้
อะไรต่าง ๆ ต้องบอกชื่อ สถานที่อยู่และเรื่องราวทั้งหลายที่ร้องทุกข์ว่าเป็นเรื่องจริง
เพื่อให้ฝ่ายบริหารได้มีหน้าที่ในการพิจารณาถึงการกระทำของข้าราชการ
หรือว่าในการกระทำที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนไม่ได้รับความเป็นธรรม แล้วก็
ตรงนี้ยังมีรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๑ บัญญัติให้ประชาชนนั้นมีสิทธิในการที่จะร้องทุกข์
ในเรื่องนี้ได้ตามที่กฎหมายบัญญัติ กฎหมายบัญญัติก็คือกฎหมายที่กรรมการ
กฤษฎีกาบัญญัติให้ราษฎรร้องทุกข์ตรงนี้ได้ แต่ในศาลปกครองเป็นเรื่องของ
การฟ้องร้องเหมือนกับเป็นคดีความ ต้องมีกระบวนการพิจารณาซึ่งแตกต่างกันไป
กับการวินิจฉัยร้องทุกข์ของราษฎร เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าไปคัดสิทธิในการ
ร้องทุกข์ตรงนี้เพื่อผลักดันให้เข้าไปสู่การฟ้องร้องกันในศาลปกครอง กระผมก็
คิดว่าบางที่ประชาชนปัญหาที่มีอยู่นั้นคงจะไม่ถึงขั้นที่จะต้องไปฟ้องร้องกันที่จะให้

มีการลงโทษกันในชั้นรุนแรงตามที่ศาลปกครองได้บัญญัติ แต่ว่าสิ่งที่คิดว่าไม่เป็นธรรมตรงนั้นจึงได้ร้องทุกข์ให้ฝ่ายบริหารได้วินิจฉัย จึงเห็นว่าจำเป็นที่จะต้องมีการบัญญัติตรงนี้ไว้ การที่เลิกกระผมยังมองไม่เห็นว่าจะมีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวพันกันอย่างไรกับศาลปกครอง เรื่องของการร้องทุกข์กับเรื่องของการฟ้องร้อง กระบวนการพิจารณานั้นแตกต่างกันนะครับ และวิธีการฟ้องร้องกับวิธีการร้องทุกข์ก็คงจะไม่เหมือนกัน เพราะฉะนั้นถ้าหากไปเลิกบทบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยร้องทุกข์ตรงนี้จะทำให้สิทธิของประชาชนนั้นเสียไป และรัฐธรรมนูญก็ได้บัญญัติให้อำนาจตรงนี้ไว้ เพราะฉะนั้นกระผมอยากฟังให้ชัดเจนสักนิดหนึ่งว่าการที่ต้องยกเลิกบทบัญญัติการวินิจฉัยร้องทุกข์โดยผลักดันให้มีการไปฟ้องร้องกันในศาลปกครองจะเป็นการกระทำในลักษณะเดียวกันได้อย่างไร เพราะฉะนั้นตรงนี้อาจจะขอรับฟังความคิดเห็นตรงนี้ก่อนที่จะวินิจฉัยในเรื่องต่อไปด้วยครับท่านประธาน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านรองนายกฯ จะชี้แจง เชิญครับ

นายพิชัย รัตตกุล (รองนายกรัฐมนตรี) : ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรครับ ในประเด็นที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้ถามนั้นผมอยากจะเรียนชี้แจงดังต่อไปนี้ครับ ตามกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกานั้นกำหนดเหตุแห่งการร้องทุกข์ไว้ในลักษณะเดียวกันกับศาลปกครอง รวมทั้งการสั่งการของคณะกรรมการและศาลปกครองก็เป็นอย่างเดียวกันทุกอย่าง จึงจำเป็นต้องยกเลิกกรรมการร้องทุกข์ เพราะเหตุว่าถ้าไม่เลิกจะทำให้เกิดการสับสนว่าจะใช้สิทธิที่ไหนแน่ เหตุผลก็มีเพียงเท่านี้ครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญคุณอดิศรครับ

นายอดิศร เพียงเกษ (ขอนแก่น) : ท่านประธานที่เคารพครับ

ผม อดิศร เพียงเกษ พรรคความหวังใหม่ จากจังหวัดขอนแก่น ต่อกฎหมายฉบับนี้ นะครับ ในหน้า ๒ มาตรา ๗ คณะกรรมการกฤษฎีกามีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (๑) จัดทำร่างกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือมติของคณะรัฐมนตรี ผมมีข้อสงสัยหนึ่งว่าตามกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้ให้อำนาจพี่น้องประชาชนที่เข้าชื่อกัน ๕๐,๐๐๐ คน ในการที่จะยื่นเสนอกฎหมายได้เอง คณะกรรมการกฤษฎีกาตรงนี้จะให้ประชาชนโดยสารรถประจำทางไปได้ไหมครับว่าเขาจะอาศัยให้คณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีโอกาสร่างกฎหมายให้เขา เพราะประชาชนไม่ทราบว่าจะไปฟังกระทรวงไหน พอสมัยเช้าคนจนขึ้นมาก็ร่างฎกร่างผิดตามความเข้าใจของเขา เพราะ และ หรือ กฎหมายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในภาษากฎหมายเข้าใจยากเหลือเกิน เป็นไปได้ไหมครับถ้าเราจะคิดถึงว่าคณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่งผูกขาดความถูกต้องทางกฎหมายมาโดยตลอด ไม่ว่าจะกฎหมายใด ๆ ทั้งสิ้น ถ้าคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ดีความอย่างไรแล้วมันก็จะถูกต้อง ซึ่งก็เป็นปัญหาในการร่างกฎหมายในสภาผู้แทนราษฎรมากมายมหาศาล เช่น ร่างกฎหมายสถาบันราชภัฏ เมื่อปี ๒๕๓๗ ที่ผมจำได้ บอกว่าราชภัฏทั้ง ๓๖ แห่งเป็นนิติบุคคลไม่ได้ ยกแม่น้ำทั้ง ๕ มาเหตุผลมากมาย ที่ประชุมต้องเชื้อคณะกรรมการกฤษฎีกา เพราะคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าอย่างนั้นครับ ซึ่งโดยความเป็นจริงแล้วถ้าเขาเป็นนิติบุคคลปานนี้ เขาเจริญไปแล้ว ลักษณะอย่างนี้เป็นต้น หากให้พี่น้องประชาชนได้มีโอกาสพ่วงเข้าไปสักชนิดหนึ่งในการที่เขาจะล่ำรายชื่อ ๕๐,๐๐๐ คนนั้นก็ยากแสนเข็ญแล้ว เช่น การจัดทำร่างพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูชีวิตเกษตรกร ผมอ่านดูแล้วอาจจะมีข้อบกพร่อง หากตัวแทนคณะกรรมการกฤษฎีกามีหน้าที่มาดูแลกฎหมายของประชาชนด้วยก็จะเป็นอำนาจอันทรงเกียรติ เพราะรัฐธรรมนูญฉบับนี้บัญญัติไว้ว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย อำนาจของเขานั้น เขาควรจะมีโอกาสใช้คณะกรรมการกฤษฎีกาในการจัดทำร่างกฎหมายของเขาด้วย ผมจึงขออนุญาตเสนอทางรัฐบาลนะครับ ถึงอย่างไรเสียกฎหมายฉบับนี้ก็ต้องรับหลักการกันทั้งหมด แต่ว่าในฐานะที่เราเป็นผู้แทนราษฎร โอกาสที่จะเป็นรัฐมนตรีไม่ได้เป็นตลอดชีวิตหรอกครับ โอกาสที่เป็นมากที่สุดคือเป็นราษฎร เพราะฉะนั้นไหน ๆ เราจะมีอำนาจในการร่างกฎหมายจึงพ่วงราษฎรเข้าไปให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการกฤษฎีกาจะได้ไหมครับ ผมขอต่อเรื่องในสิ่งที่ประชาชนต้องการครับ ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญครับ

นายพิชัย รัตตกุล (รองนายกรัฐมนตรี) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผมกราบเรียนว่าตามรัฐธรรมนูญประชาชนมีสิทธิเสนอกฎหมายกับรัฐสภาได้โดยตรงอยู่แล้ว ที่ท่านอดีตรัฐมนตรีได้กล่าวเมื่อสักครู่นี้ และกรณีเช่นนี้รัฐสภาจะช่วยเหลือเอง แต่ถ้าหากจะให้ผ่านคณะกรรมการกฤษฎีกา ผมคิดว่าจะเป็นการตัดสิทธิการเสนอกฎหมายก็ได้ แต่ผมคิดว่าคณะกรรมการกฤษฎีกาก็อยู่ในฐานะที่จะให้บริการกับประชาชนได้ในการให้ความคิดเห็น แต่คงไม่ได้ผ่านในช่องทางนี้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญคุณอดีตรครับ

นายอดีตร เพียงเกษ (ขอนแก่น) : ท่านประธานครับ ผม อดีตรเพียงเกษ ผมอยากให้คณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีโอกาสเปิดช่องให้ประชาชนเข้าไปเต็มโอเลียง กว้างขวาง ไม่ใช่ปิดประตูตายว่าเป็นของราชการ เป็นของนายกรัฐมนตรี เป็นของคณะรัฐมนตรี เป็นของส่วนราชการเท่านั้น ส่วนราชการกินเงินเดือนของภาษีอากรของพี่น้องประชาชน เขาอาศัยพ่วงไปเฉย ๆ ว่างเวลาเขาจัดทำกฎหมายนี้ เพื่อเขาทำถูกทำผิดจะได้มีโอกาสเปิดช่องให้ประชาชนใช้อำนาจ เขาอาจจะไม่ฟังก็ได้หรือฟังก็ได้ครับคณะกรรมการกฤษฎีกานี้ เพราะดอกเตอร์ทุกวันนี้ไม่ไปรับราชการแล้วครับ เขาคิดว่ามาเป็นผู้แทนราษฎรอันทรงเกียรติมากกว่า เขาอาจจะไม่เป็นกรรมการกฤษฎีกาก็ได้ กรรมการกฤษฎีกาอาจจะหาคนไปเป็นไม่ได้ ต่อไปนะครับ เพราะระเบียบหมยมหิมเหลือเกิน ซี. ๘ เป็นซี. ๙ ซี. ๙ เป็นซี. ๑๐ ต้องวิ่งเต้นกันหน้าดู โอกาสที่จะทำตรงนี้แหละครับคุณพ่อครับ ถึงอย่างไรผมก็ขออนุญาตแปรญัตตินะครับ ถึงอย่างไร ๕๐,๐๐๐ คนไม่ใช่เรื่องธรรมดาที่เขาจะล่ารายชื่อมาได้ -----

๕๐,๐๐๐ คนที่ไปเดินเหยียบเฉย ๆ กฤษฏีกาที่ฟังเลยนะครับ ไม่มีเก้าอี้
ให้หนึ่งเลย เพราะฉะนั้นผมว่ารัฐบาลชุดนี้ไหน ๆ ก็เป็นรัฐบาลประชาธิปไตยแล้ว
จริงใจกับชาวบ้านสักนิดหนึ่งครับ ให้เขามีโอกาสฟังและนั่งรถยนต์ไปกับ
คณะกรรมการกฤษฏีกา โดยเชิญกรรมการกฤษฏีกามาประชุม มีมาตรา
สักมาตราหนึ่งหรืออนุมาตราหนึ่งว่าหากประชาชนร้องขอคุณต้องมา ไม่ใช่
นายกฯ สิ่ง ไม่ใช่รัฐมนตรีสั่ง ประชาชนนั้นใหญ่กว่านายกฯ นะครับ
ราษฎรใหญ่กว่ารัฐมนตรีเรา คุณพ่อเองก็เป็นรัฐมนตรีที่ยาวสุดท้ายแล้วครับ
โอกาสเป็นราษฎรมากกว่าครับ ขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญท่านอาจารย์ปรีชาครับ
นายปรีชา สุวรรณทัต (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธาน
ที่เคารพครับ กระผม นายปรีชา สุวรรณทัต ครับ ข้อเสนอของท่านอดีตร
เป็นข้อเสนอที่น่าสนใจ แต่น่าจะเป็นเรื่องคนละส่วนกับที่ทางรัฐบาลหรือ
ทางพรรคต่าง ๆ ได้เสนอกฎหมายในวันนี้ครับ กรณีนั้นก็อาจจะทำได้เพราะว่า
สิทธิของประชาชน ๕๐,๐๐๐ คน ได้ถูกรับรองโดยรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน
แต่อย่างไรก็แล้วแต่จะต้องมีกฎหมายรองรับ เพราะฉะนั้นข้อเสนอของท่านอดีตร
ก็อาจจะไปเขียนในกฎหมายรองรับที่จะมีขึ้นภายหลังต่อไป จะได้ไม่ได้อย่างไร
ก็น่าจะไปพิจารณาในกฎหมายฉบับนั้นครับ-

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านประเทืองเชิญครับ
นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา (สิงห์บุรี) : กราบเรียน
ท่านประธานที่เคารพ กระผม ประเทือง วิจารณ์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสิงห์บุรี
พรรคชาติไทย กระผมยังติดใจในประเด็นที่ท่านรองนายกรัฐมนตรีได้ชี้แจง
เมื่อสักครู่นี้ว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญให้อำนาจ ในรัฐธรรมนูญมาตรา ๖๑ บอก
บุคคลย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องราวร้องทุกข์และได้รับแจ้งผลการพิจารณาภายใน
เวลาอันสมควร ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ กระผมก็เห็นว่าที่กฎหมายบัญญัติ
เรื่องราวร้องทุกข์นี้ก็คือเรื่องของคณะกรรมการกฤษฏีกาที่มีอยู่ แต่ว่า
ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอมานี้ไปยกเลิกบทวินิจฉัยร้องทุกข์ตรงนี้ออกไป บอกว่า
ไปอยู่ในศาลปกครอง ในศาลปกครองในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ บอกว่า
ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่เป็นข้อพิพาท หน้าที่ของศาลปกครองนั้น
ก็คือในการพิจารณาพิพากษาคดี แต่เรื่องของการร้องทุกข์ตามรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๖๑ บุคคลย่อมมีสิทธิก็โดยอาศัยกฎหมายคณะกรรมการกฤษฏีกาที่มีอยู่

ที่นี้ของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่มีอยู่นี้ถูกยกเลิกไปแล้วไม่มีอะไรมาทดแทน
 บอกว่าจะไปอยู่ในศาลปกครอง ศาลปกครองมันเรื่องของการฟ้องร้อง
 พิจารณาพิพากษาคดี แต่การที่จะวินิจฉัยในการร้องทุกข์ไม่มีอยู่ เพราะฉะนั้น
 ที่บอกว่าตรงนี้มีอยู่ในรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจตรงนี้ก็ยังคงสลับต่อไปครับ ขอให้
 เคลียร์ตรงนี้ด้วยเถอะครับ กระผมคิดใจจริง ๆ ครับ ไม่ใช่ว่าลุกขึ้นมา
 เพื่อต้องการให้มีเรคคอร์ด (Record) อย่างบางท่านที่มากล่าวหาว่า
 ต้องพูดไปให้สภาเรคคอร์ดไว้ ไม่ใช่หรือครับ อะไรที่เป็นข้อสงสัยในการ
 ที่จะต้องพิจารณาให้ผ่านกฎหมายตรงนั้น ถ้าไม่เคลียร์ในหัวใจมันก็รู้สึก
 เหมือนอะไรติดอยู่ เหมือนหน้าที่ที่เราได้กระทำไม่สมบูรณ์ เพราะฉะนั้น
 ในฐานะที่เป็นผู้แทนราษฎรมีหน้าที่ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบกฎหมายต่าง ๆ
 ก็ขอได้โปรดให้ได้กระทำโดยสมบูรณ์เถอะครับท่านประธาน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญอาจารย์ทิวาครับ

นายทิวา เงินยวง (กรุงเทพมหานคร) : ขอบคุณครับ

ท่านประธาน กระผม นายทิวา เงินยวง กรุงเทพมหานคร พรรคประชาธิปัตย์
 ในเรื่องที่จะทดแทนคณะกรรมการวินิจฉัยเรื่องราวร้องทุกข์นั้น ถ้าเรา
 ดูในส่วนของ ๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน จะมี
 ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาซึ่งมีจำนวนไม่เกิน ๓ ท่าน แล้วในมาตรา ๑๙๗
 ของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็จะบอกว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภามีอำนาจหน้าที่
 ดังต่อไปนี้ (๑) พิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียนในกรณี
 (ก) การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือปฏิบัตินอกเหนืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย
 ของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ
 หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น (ข) การปฏิบัติหรือละเลย
 ไม่ปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ
 อื่น ๆ อีกนะครับ (ค) กรณีอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งตรงนี้เป็นกฎหมาย
 ประกอบรัฐธรรมนูญ ซึ่งสภาแห่งนี้จะต้องจัดทำอยู่แล้วด้วย ซึ่งจะเป็นส่วนที่
 จะได้รับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชน ขอบพระคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญครับท่านประเทืองยังติดใจอยู่ครับ
 นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา (สิงห์บุรี) : กราบเรียนท่านประธาน
 ที่เคารพ กระผม ประเทือง วิจารณ์ปรีชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสิงห์บุรี
 พรรคชาติไทย ถ้าหากว่ายกเลิกการวินิจฉัยร้องทุกข์ โดยให้เหตุผลว่าจะไปอยู่
 ในพระราชบัญญัติที่ได้ออกมาในส่วนของรัฐธรรมนูญ ที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
 ที่นี้เรามาผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภามีอำนาจจะไปลงโทษอะไรได้ไหมครับ
 มีหน้าที่รับเรื่องราวร้องทุกข์ แต่ว่าอำนาจที่จะลงโทษผู้กระทำผิดเป็นเหตุให้
 ประชาชนร้องทุกข์มีไหมครับ มีหน้าที่รับเรื่องราวร้องทุกข์ แต่ว่าคณะกรรมการ
 กฤษฎีกาจริง ๆ แล้วมีหน้าที่รับเรื่องราวร้องทุกข์สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ
 ตามบทบัญญัติมาตรา ๖๑ ที่มีอยู่ แต่ว่านี้จะยกเลิกตรงนี้ไป กระผมจึงเกิด
 ความไม่สบายใจว่าเป็นการตัดสิทธิของประชาชนที่จะร้องทุกข์ในเรื่องต่าง ๆ
 เพราะฉะนั้นจะไปอ้างว่ามีศาลปกครองอยู่แล้วในศาลปกครอง รัฐธรรมนูญ
 ก็บอกว่าพิจารณาพิพากษาคดี คนละเรื่องกัน คนละประเด็นกัน จะเอา
 คนละเรื่องมาเป็นเรื่องเดียวกันคงจะไม่ถูกต้องท่านประธานครับ เพราะฉะนั้น
 ขอลองช่วยพิจารณาตรงนี้ให้รอบคอบหน่อยเถอะครับท่านประธานครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญอาจารย์ปรีชาครับ

นายปรีชา สุวรรณทัต (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานครับ
 กระผม ปรีชา สุวรรณทัต กระผมอยากกราบเรียนครับ ข้อแตกต่างมีอยู่อย่างนี้
 การที่ได้มีการพัฒนาคณะกรรมการวินิจฉัยเรื่องราวร้องทุกข์มาเป็นศาลปกครอง
 ตามกฎหมายที่ได้รับหลักการไปแล้ว เพราะเป็นเรื่องของคดีปกครองครับ
 เรื่องที่เข้าสู่คณะกรรมการวินิจฉัยเรื่องราวร้องทุกข์เป็นคดีปกครองครับ
 แต่ในปัจจุบันนี้เรายังไม่มีศาลปกครอง คณะกรรมการวินิจฉัยเรื่องราวร้องทุกข์
 ก็ทำหน้าที่ไประดับหนึ่งแต่ยังไม่มีคุณสมบัติเต็มที่ เมื่อมีศาลปกครองที่จะมี
 การตั้งขึ้นมาที่มีความสมบูรณ์เต็มที่ครับ เพราะฉะนั้นเราก็ไม่จำเป็นที่จะต้องมี
 คณะกรรมการวินิจฉัยเรื่องราวร้องทุกข์ ก็พัฒนามาเป็นศาลปกครองครับ
 แต่ในขณะที่เดียวกันความเดือดร้อนหรือสิ่งที่ประชาชนร้องทุกข์ยังคงมีอยู่ครับ
 ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แต่เรื่องนั้นไม่ใช่คดีปกครอง คดีปกครองจะต้อง
 เข้าใจว่าเป็นคดีที่ไม่มีโทษทางอาญาครับ เป็นการวินิจฉัยคำสั่งของเจ้าพนักงาน
 ว่าชอบหรือไม่ชอบตามกฎหมายอย่างไร ถ้าไม่ชอบ ถ้าถึงขั้นเพิกถอน
 ก็เพิกถอนไปครับ ไม่ใช่เป็นเรื่องที่จะมีการลงโทษทางแพ่งหรือทางอาญา
 แต่ประการใดครับ เหตุนี้เราจึงจำเป็นจะต้องมีการจัดตั้งศาลปกครองขึ้นมาครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านประเทืองครับ

นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา (สิงห์บุรี) : ท่านประธานที่เคารพครับ ยิ่งฟังยิ่งไม่เข้าใจเลยนะครับ เพราะว่า การวินิจฉัยร้องทุกข์นั้น ที่มีอยู่ในพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นคนละเรื่องกันกับที่ศาลปกครอง จะจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง จะบอกว่าจะไปพัฒนาในเรื่องของการร้องทุกข์ตรงนี้ให้ไปสู่ศาลนั้นต้องดูเจตนาของผู้ที่ร้องทุกข์ครับ บางทีเรื่องนี้ไม่ได้ต้องการให้เป็นคดีขึ้นสู่ศาล แม้ว่าจะเป็นเรื่องของการปกครองก็ตามหรือไม่ใช่ เรื่องของการปกครองก็ตาม แต่ว่าที่ได้ร้องให้ฝ่ายบริหารได้รับรู้ว่าปัญหาที่เกิดขึ้นต่าง ๆ จะไปร้องที่ใคร ที่นี้ถ้าไปยกเลิกเสียเลย ก็ขัดเจตนารมณ์มาตรา ๖๑ แห่งรัฐธรรมนูญที่ให้มีสิทธิในการที่จะร้องทุกข์ต่าง ๆ นี้ได้ ผมสงสัยตรงนี้ต่างหาก เพราะฉะนั้นจะบอกว่าจากการพัฒนาคดีร้องทุกข์ให้ไปเป็นคดีสู่ศาลของศาลปกครอง เจตนาของผู้ร้องไม่ใช่ต้องการที่จะไปสู่คดีขึ้นสู่ศาลกัน ต้องการจะร้องทุกข์ให้ฝ่ายบริหารได้รู้ เพราะฉะนั้นถ้าไปยกเลิกตรงนี้ เขาก็ร้องไม่ได้ เมื่อร้องไม่ได้ก็ขัดกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๖๑ ที่ยกเลิกตรงนี้ ที่นี้ลองชี้ให้ผมเห็นชัดลิบ บอกว่าถ้ายกเลิกตรงนี้แล้วไม่ขัดรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๑ นี้ได้อย่างไรบ้าง ตรงนี้คือเรื่องที่เราใจอยู่ครับ ท่านประธานครับ กระผมก็ทราบว่าทุกคนต้องการที่จะได้ยุติเวลาตรงนี้ แต่ว่าเราอย่าเอาเวลามานั่งบึงคับในสิ่งที่ยังไม่เข้าใจ ในประเด็นปัญหาที่จะต้องผ่านไปเป็นกฎหมายเลยครับท่านประธาน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญอาจารย์ปรีชา แล้วก็
คุณประยุทธ์ ครับ

นายปรีชา สุวรรณทัต (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธาน
ที่เคารพครับ กระผม ปรีชา สุวรรณทัต กระผมคงไม่ได้โต้แย้งนะครับ
แต่ขอชี้แจงว่าไม่ขัดกันครับ ถ้าได้อ่านความในมาตรา ๖๑ ของรัฐธรรมนูญ
ให้ตลอดจะเห็นว่าไม่ขัดกัน ผมขออนุญาตอ่านนะครับ บุคคลย่อมมีสิทธิเสนอ
เรื่องราวร้องทุกข์และได้รับแจ้งผลการพิจารณาภายในเวลาอันสมควร ทั้งนี้
ตามที่กฎหมายบัญญัติ จะต้องมีการกฎหมายบัญญัติขึ้นมา เรื่องนี้ไม่ใช่คดี
ปกครองครับ เป็นเรื่องของการร้องทุกข์ที่เกิดขึ้นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ
ฉบับใหม่ครับ อย่างไรก็ตามแล้วแต่จะต้องมีการกฎหมายรองรับขึ้นมา แต่ผมขอยืนยัน
ครับว่า คณะกรรมการวินิจฉัยเรื่องราวร้องทุกข์ของคณะกรรมการกฤษฎีกาสิ่งนี้
คือศาลปกครองนั่นเอง แต่เราไม่ได้เรียกว่าศาลปกครอง เพราะฉะนั้นเรื่องนี้
เป็นเรื่องเดียวกันเมื่อได้มีการจัดตั้งศาลปกครองขึ้นมาแล้วอย่างนี้ก็จำเป็น
จะต้องนำส่วนหนึ่งของคณะกรรมการวินิจฉัยเรื่องราวร้องทุกข์เอามาเป็นเรื่อง
ของศาลปกครอง จึงจำเป็นจะต้องมีการยกเลิกกฎหมายของคณะกรรมการ
กฤษฎีกาในส่วนที่เกี่ยวกับการวินิจฉัยเรื่องราวร้องทุกข์ เป็นการกระทำที่
ถูกต้องไม่ผิดรัฐธรรมนูญแต่ประการใดครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญท่านประยุทธ์ครับ

นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์ (มหาสารคาม) : ท่านประธาน
ที่เคารพ กระผม ประยุทธ์ ศิริพานิชย์ พรรคชาติไทย จากจังหวัดมหาสารคาม
กระผมคิดว่าผู้อภิปรายนั้นก็คงจะไม่ได้มีความคิดที่แตกต่างกันมากมายนัก
สำหรับท่านประเทือง วิจารณ์ปรีชา นั้นท่านหมายความว่า ในเมื่อมาตรา ๖๑
เขียนไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องราวร้องทุกข์และได้รับแจ้งผลพิจารณา
ภายในเวลาอันสมควร ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ท่านรองฯ พิชัย ก็บอกว่า
งานร้องทุกข์เป็นงานลักษณะเดียวกันที่ทางศาลปกครองสามารถกระทำได้
แต่แท้ที่จริงแล้วผมกราบเรียนท่านประธานว่างานที่ศาลปกครองจะทำก็งานที่
เป็นคดี ที่เป็นความนำขึ้นฟ้องร้อง อาจจะมีวิธีพิจารณาความที่แตกต่างจาก
ประมวลกฎหมายทั่วไป ที่นี้คุณประเทืองฟังแล้วก็ยังไม่สบายใจก็มีท่านสมาชิก

ผู้มีเกียรติอีกท่านหนึ่งบอกว่า เรื่องร้องทุกข์ก็เป็นเรื่องของที่คณะกรรมการผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาสามารถจะทำได้ ท่านประธานครับ เมื่ออ่านตามมาตรา ๑๕๘ วรรคสอง กระผมอ่านลัดเลยนะครับ ให้ศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง แล้วแต่กรณี พิจารณาวินิจฉัยเรื่องและผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเสนอตามวรรคหนึ่งโดยไม่ชักช้า มันก็ขาดวินขาดตอนเหมือนกับมีความคิดว่าจะในกรณีที่จะร้องทุกข์ในกรณีที่ไม่ใช่คดีทางปกครองแล้วจะทำอย่างไร นั่นคือประเด็นคำถามที่คุณประเทืองถาม ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของศาลปกครอง เขาก็ไม่ถามเขาก็เข้าใจ แต่เรื่องที่ไม่เกี่ยวกับเรื่องของคดีทางปกครองที่ประชาชนมีความทุกข์ อาจจะเป็นเรื่องของด้านอื่น ๆ ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยเรื่องราวร้องทุกข์เคยช่วยเหลือ แล้วจะให้ประชาชนไปร้องที่ไหน หมายความว่าอย่างนั้นครับท่านประธาน ไม่ได้บอกว่าชัดหรือผิด แต่เพียงแต่บอกว่าเมื่อรัฐธรรมนูญมาตรา ๖๑ ว่าไว้อย่างนั้น ทางรัฐบาลจะให้ความมั่นใจว่าประชาชนจะไปร้องทุกข์ที่ใด

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ เชิญท่านถวิลแล้วก็ให้ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้อภิปรายท่านสุดท้ายนะครับ

นายถวิล ไพรสณฑ์ (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม ถวิล ไพรสณฑ์ พรรคประชาธิปัตย์ กรุงเทพมหานคร ที่จริงผมเข้าใจว่าผมคงจะตอบแทนต่อท่านประเทืองเป็นการส่วนตัวได้ว่า รัฐบาลจะต้องร่างกฎหมายมาอีกฉบับหนึ่งว่าด้วยการร้องทุกข์ตามมาตรา ๖๑ ครับ แต่ในกรณี พ.ร.บ. คณะกรรมการกฤษฎีกานั้นเป็นขั้นตอนแรกที่จะให้มีศาลปกครอง แต่นั่นหมายถึงว่าการร้องทุกข์ปัจจุบันนั้นร้องทุกข์ได้อยู่แล้ว แต่ต่อไปนี้ตามมาตรา ๖๑ จะต้องมีการร่างกฎหมายอีกต่างหากครับผมมีความเข้าใจของผมอย่างนี้ ผมไม่ตอบคุณประเทืองครับ แต่ว่าตามความเข้าใจของผมครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ ต่อท้ายนะครับ

นายสุทัศน์ เงินหมื่น (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) :
 ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม สุทัศน์ เงินหมื่น ส.ส. อำนาจเจริญ
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม กระผมเข้าใจความประสงค์ของท่านประเทือง
 แล้วก็คงเป็นความข้องใจของประชาชนเช่นเดียวกันว่า เมื่อมีศาลปกครองแล้ว
 ยังไปยุบหน่วยงานรับเรื่องราวร้องทุกข์ของคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้วจะไปร้อง
 ที่ไหน ดังที่ท่านประยุทธ์ได้กรุณาสรุปเมื่อสักครู่นี้ กระผมเชื่อว่ามาตรา ๖๑
 ของรัฐธรรมนูญนั้นยอมไม่ตัดสิทธิประชาชนที่จะไปยื่นเรื่องราวที่ตนเองเดือดร้อน
 หากเป็นกรณีที่เข้าองค์ประกอบที่จะต้องยื่นศาลปกครองก็ยื่นที่ศาลปกครอง
 แต่หากไม่ใช่กรณีที่เข้าองค์ประกอบดังกล่าวนี้ ผมคิดว่ามาตรานี้คงรับรองสิทธิ
 ของประชาชนที่จะไปยื่นต่อหน่วยงานใด ๆ ก็ตามที่กระทบต่อสิทธิของประชาชน
 ทั้งนี้ต่อไปรัฐบาลคงจะต้องออกกฎหมายมารองรับตามที่ปรากฏในวรรคสุดท้าย
 ของมาตรา ๖๑ ดังกล่าวซึ่งเขียนไว้ว่า ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญครับ

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) :
 ท่านประธานที่เคารพ กระผม อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ พรรคประชาธิปัตย์
 กรุงเทพมหานคร ต่อข้อสงสัยของท่านสมาชิกเกี่ยวกับกระบวนการของการ
 ร้องทุกข์นั้นคงจะเป็นอย่างไรที่สมาชิกแล้วก็ท่านรัฐมนตรีได้อธิบายนะครับว่า
 เป็นคนละกระบวนการกับการที่จะดำเนินการนำข้อพิพาทไปสู่ศาลปกครอง
 ผมไม่แน่ใจนะครับว่ามีความจำเป็นที่จะต้องออกกฎหมายเพิ่มเติมหรือไม่
 เพราะว่าผมเข้าใจว่ามีพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองที่ออกมา
 เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้กำหนดกระบวนการในเรื่องของการร้องทุกข์ไว้
 ก่อนข้างที่จะครอบคลุมเกือบทั้งหมดแล้ว นั่นก็คือว่าจะมีการใช้สิทธิในการร้องทุกข์
 ตามรัฐธรรมนูญนี้ได้ตามกระบวนการของกฎหมายฉบับนั้นซึ่งจะว่ากันไป
 ผมเข้าใจว่าจะเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงก่อน ตรงนั้นก็จะเป็นการใช้
 สิทธิในการร้องทุกข์ แล้วในกฎหมายฉบับนั้นก็บอกเอาไว้หมดครับว่า
 เมื่อได้รับเรื่องราวร้องทุกข์แล้วส่วนราชการจะต้องดำเนินการอย่างไร
 หากว่าเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วทวงผู้ที่เดือดร้อนยังมีข้อสงสัยหรือว่าเป็น
 ประเด็นที่ยังติดใจอยู่นั้นก็สามารถนำข้อพิพาทนั้นมาเสนอต่อศาลปกครองได้
 เพราะฉะนั้นสิทธิในการที่จะร้องทุกข์โดยยังไม่นำไปเป็นข้อพิพาทเพื่อนำไปสู่
 ศาลปกครองนั้นถูกรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญและสามารถดำเนินการได้ตาม
 พระราชบัญญัติเมื่อปี ๒๕๓๙ ครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครั้น เชิญท่านประเทืองอีกนะครับ
ผมคิดว่าเราจะฟังเหตุผลกันแล้วก็เสร็จแล้วในรายละเอียดอาจจะไปว่ากันใน
กรรมาธิการอีกครั้งหนึ่ง เชิญครับ ท่านประเทืองครับ

นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา (สิงห์บุรี) : ท่านประธานที่เคารพ
กระผม ประเทือง วิจารณ์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสิงห์บุรี พรรคชาติไทย
ในประเด็นแรกที่ท่านผู้มีเกียรติได้ให้ความเห็นว่า การร้องทุกข์นั้นได้บัญญัติไว้ใน
กฎหมายศาลปกครอง ผมก็มาดูในพระราชบัญญัติศาลปกครองลงไปรายละเอียด
ในมาตรา ๘ จะบอกว่า คดีปกครองที่อยู่ในอำนาจของศาลปกครองว่าด้วย
เรื่องคดีทั้งสิ้น แต่ว่าที่กำลังตั้งใจอยู่ตรงนี้คือการร้องทุกข์ การร้องเรียน
การร้องทุกข์ ร้องเรียนอีกระดับหนึ่งว่าเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ อาจจะไม่เกิดทุกข์ก็ได้
แต่เห็นว่าการกระทำอะไรไม่ชอบนี้มีการเขียนร้องเรียนกันไปได้ แต่ว่าการ
ร้องทุกข์หมายความว่าคนที่เกิดความทุกข์จากการกระทำของรัฐ แต่ที่ยัง
ไม่หวังผลที่จะต้องไปสู่ศาล การฟ้องร้องให้เป็นคดี ก็ได้มีการร้องใน
คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์นี้ได้ถ้ายังไม่ยกเลิกโดยร่างพระราชบัญญัติที่มีอยู่นั้น
แล้วก็ในพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกาที่มีอยู่นี้หน่วยงานในมาตราต่าง ๆ
ที่ลงกระจายลงไปสู่ภูมิภาคมีรองรับในการร้องทุกข์ของประชาชนตรงนี้อยู่
แต่จะถูกลบเลิกไปโดยพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกาฉบับนี้หมดเลย
ระบุมাত্রาไว้ที่เกี่ยวข้องกันทั้งหมด ตรงนี้จึงทำให้เกิดปัญหาว่าจะเป็นการตัดสิทธิ
ในการร้องทุกข์ของประชาชน ซึ่งตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๖๑ ก็ให้สิทธิตรงนี้แก่
ประชาชนไว้ แต่ว่าไปขมวดท้ายบอกว่า เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ กฎหมาย
บัญญัติที่ในทรรศนะของผมที่ให้ความเข้าใจอยู่ขณะนี้ก็คือกฤษฎีกานี้เองครับ
พระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกาในบทบัญญัติที่ว่าด้วยคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์
ตรงนั้นแหละคือการให้สิทธิประชาชน แต่ว่าเมื่อถูกลบเลิกไปแล้ว ตรงนี้หลายท่าน
มีความเห็นบอกว่า -----

จะต้องไปออกกฎหมายให้สอดคล้องกันตรงนี้ อีกท่านหนึ่งบอกว่าไม่จำเป็นที่จะต้องไปออกก็ได้ มันมีพระราชบัญญัติอะไร เมื่อสักครู่นี้ผมก็ฟังไม่ทันนะครับ ในบทบัญญัติปี ๒๕๓๕ นี้รองรับตรงนี้อยู่ แต่ว่าสิ่งเหล่านั้นยังไม่ได้ชัดเจน เหมือนที่คณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัยร้องทุกข์ที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้นะครับ ตรงนี้หลายท่านที่นั่งอยู่ในที่นี้คงจะยังไม่เคยร้องทุกข์ แต่ตัวผมนี้ไม่ได้เกิดความทุกข์ แต่ประชาชนเกิดความทุกข์ เคยร้องเรียนให้ตรวจสอบกัน อะไรกัน ไปตั้งกรรมการสอบสวนก็แล้ว เราก็เห็นว่า การสอบสวนของคณะกรรมการที่ทางส่วนราชการตั้งไป เริ่มจะสืบสวนหาข้อเท็จจริง มีข้อเท็จจริงแล้วไปสอบสวนสอบสวนแล้วบอกว่าเรื่องนี้ไม่เป็นไปตามที่ร้องทุกข์ ก็เคยนำเรื่องนี้มาสู่คณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์นี้ เคยทำมาแล้วครับ แล้วสิ่งตรงนี้ก็ให้ประโยชน์กับประชาชน คณะกรรมการนี้ได้วินิจฉัยว่าสิ่งที่ส่วนราชการนั้นได้ปฏิบัติเป็นไปตามที่ราษฎรได้ร้องทุกข์ให้วินิจฉัย ตรงนั้นมีผลทำให้ประชาชนได้รับความเป็นธรรมเกิดขึ้น ถ้าจะบอกว่ามาปัจจุบันนี้จะต้องนำคดีขึ้นสู่ศาล ถ้าบอกว่าขึ้นศาลนี้ในความรู้สึกของประชาชนนะครับ เขาสิ้นหัวทันทึ่ ยิงคนจีนบอกว่าถ้าไปเป็นความกันแล้วกินขี้หมาตึกว่า ถึงกับมีภาษีคอย่างนี้บอกไว้ เพราะฉะนั้นในสิ่งที่ประชาชนหลายคนที่บางที่ต้องเสียเงินเสียทองเพื่อให้เรื่องมันยุติไปนี้เพราะอะไร กลัวที่จะไปสู่ศาล แต่ว่าต้องมีศาลปกครองนี่ก็เป็นไปตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญเพื่อคุ้มครองสิทธิ แต่ว่าบางที่ประชาชนไม่อยากจะสิทธิในทางศาล ก็อยากจะสิทธิในการร้องทุกข์ตรงนี้ เพราะฉะนั้นเมื่อไปยกเลิกบทบัญญัติตรงนี้ไว้ กระผมถึงบอกว่าจะทำให้ประชาชนได้เสียสิทธิ ถ้าจะพูดอย่างจริง ๆ บอกว่าสิทธิตรงนี้ไปใช้ในศาลปกครอง มันไม่ใช่ มันคนละประเด็นกันครับ อันนั้นต้องเป็นเรื่องของคดีความที่จะต้องฟ้องร้อง นี่ยังไม่อยากฟ้องร้องครับ หรือว่ากระบวนการวิธีพิจารณาในศาลปกครองจะเอื้ออำนวยอะไร อย่างไร ผมยังไม่ได้รู้ลงไปรายละเอียดถึงตรงนั้น แต่ว่าจากการที่ดูตรงนี้ ถ้ามีพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้วจะไปยกเลิกหมวดว่าด้วยการร้องทุกข์นี้ ลำดับขั้นตอนแล้วยังแคลงใจ ยังไม่อยากจะพูดออกไปว่าไม่เห็นด้วยหรือครับ แต่ถ้ามันมีเหตุผลจริง ๆ ก็ให้เห็นด้วย แต่ตอนนี้ยัง ยังไม่เข้าใจจริง ๆ ครับ ท่านประธาน ลองใครลองเคลียร์ให้เข้าใจง่าย ๆ เถอะครับ บางทีผมอาจจะโง่งเงาแต่่าตื้น ฟังเรื่องที่คุณพูดแล้วเข้าใจยากหรืออย่างไรก็ไม่รู้ จะเป็นที่คุณพูด

หรือจะเป็นที่คนฟัง แต่เอาละยกประโยชน์ว่าคนฟังยังไม่เข้าใจ ลองพูดกันใหม่
อีกสักทีเถอะครับท่านประธาน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เพื่อว่าเป็นประเด็นต่อเนื่องนะครับ
คุณประยุทธ์อีกท่านหนึ่งครับ อยู่ในประเด็นสงสัยด้วยกัน จะได้พูดตอบ ที่เห็น
ไม่ตรงกันจะได้ชี้แจง

นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์ (มหาสารคาม) : ท่านประธานที่เคารพ
กระผม ประยุทธ์ ศิริพานิชย์ พรรคชาติไทย จากจังหวัดมหาสารคาม ผมคิดว่าก็คง
จะใกล้ข้อสรุปที่ยอมรับกันได้ทุกฝ่าย ผมอยากจะขอประทานโทษนะครับ อย่างใน
กรณีที่ท่านอภิสิทธิ์ชี้แจงมาชี้แจงว่า จะอาศัยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทาง
ปกครองเข้ามารับเรื่องราวร้องทุกข์ ผมว่าไปกันใหญ่ พอที่จะรับกันได้
ท่านถวิล ไพรสณฑ์ พูดถึงว่ามาตรา ๖๑ ถ้าจำเป็นก็ต้องออกกฎหมายรองรับ
รับได้ ยิ่งรับได้ยิ่งกว่านั้น ท่านรัฐมนตรีสุทัศน์พูดถึงว่า ถ้าจำเป็นออกกฎหมาย
ต้องออกกฎหมาย ถ้าหากยังไม่ออกกฎหมาย หน่วยราชการใด ๆ ก็สามารถ
รับเรื่องราวร้องทุกข์ได้อยู่แล้ว ถ้าหากรัฐมนตรีในรัฐบาลดูเหมือนให้สัญญา
ประชาคมขนาดนี้ ผมคิดว่าคนเขาจะต้องให้ความเชื่อมั่น ในกรณีที่จะต้อง
เตรียมใจในเรื่องของความเดือดร้อนของประชาชนที่จะได้รับการบำบัด
เยียวยานั้น ผมเชื่อสนิทใจครับ ท่านรัฐมนตรีสุทัศน์ครับผมว่าแนวทางคำตอบ
ของท่านนี้ชัดเจนที่สุดแล้ว ผมว่าเพื่อไม่ให้เกิดความสับสน ผมกราบเรียน
ท่านประเทืองนะครับ ความกังวลของพีประเทืองในมาตรา ๖๑ ของกฎหมาย
รัฐธรรมนูญไม่ผิด แต่ความกังวลนั้นได้รับคำตอบดูเหมือนตัดออกไปเสียทั้งหมด
เหลือคำตอบของพีถวิล ไพรสณฑ์ กับท่านรัฐมนตรีสุทัศน์ ฟังได้ ฟังขึ้น และมี
น้ำหนักพอที่จะให้ความเชื่อมั่นครับท่านประธาน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญครับ ท่านรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ครับ
 นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) :
 ท่านประธานที่เคารพ กระผม อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ กรุงเทพมหานคร พรรค
 ประชาธิปัตย์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันประเด็นที่ผมพยายามจะกราบเรียน
 ชี้แจงก็คือว่า ข้อห่วงใยของท่านสมาชิกประธานโทษเอ่ยนามคุณประเทืองนั้นเป็น
 ข้อห่วงใยที่ถูกต้องก็คือว่า จะต้องมีการที่ประชาชนนั้นสามารถนำความ
 เดือดร้อนมาร้องทุกข์ได้ โดยที่ยังไม่ถึงขั้นที่จะต้องนำคดีไปสู่ศาลปกครอง ผมเพียง
 แต่กราบเรียนว่าการที่ท่านรัฐมนตรีได้ชี้แจงว่าทุกส่วนราชการสามารถรับเรื่อง
 ร้องทุกข์ได้ก็เป็นเรื่องที่ถูกต้องเช่นเดียวกัน แต่ว่าที่ผมได้หยิบยกประเด็นของ
 พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ ขึ้นมา ก็เพราะว่า
 พระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นขั้นตอนแรกของการเตรียมการไปสู่การมีศาลปกครอง
 สรุปรูปแบบที่ท่านอาจารย์ปรีชาประธานโทษเอ่ยนามท่านได้พยายามชี้แจงก็คือว่า
 สิ่งที่คุณกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ทำอยู่นั้น เป็นสิ่งที่ศาลปกครองจะเป็นผู้
 ดำเนินการต่อไป ดังนั้นก่อนที่จะไปถึงจุดนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้าง
 กระบวนการของการร้องทุกข์และการกำหนดหลักเกณฑ์ว่า เมื่อเกิดคำสั่ง
 หรือเกิดการปฏิบัติราชการทางปกครองนั้นจะต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์อะไร
 และเมื่อมีคำสั่งทางปกครองหรือการปฏิบัติทางปกครองของส่วนราชการ
 ไปแล้วมีประชาชนได้รับความเดือดร้อนนั้น ประชาชนจะสามารถใช้สิทธิใน
 การนำความทุกข์หรือผลกระทบความเดือดร้อนที่เขาได้รับมาสู่ส่วนราชการ
 แล้วส่วนราชการจะต้องปฏิบัติอย่างไร กฎหมายที่กระผมได้หยิบยกขึ้นมาจะเป็น
 ตัวกำหนดครับว่า เมื่อมีการรับการร้องทุกข์แล้วจะต้องดำเนินการอย่างไร
 ภายในระยะเวลาเท่าไร ซึ่งก็คือกฎหมายที่จะมาทำให้การปฏิบัติของส่วนราชการ
 ในการรับเรื่องราวร้องทุกข์นั้นเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน เพื่อเป็นหลักประกัน
 สำหรับประชาชนที่ได้รับผลกระทบครับ อันนี้จึงจะสอดคล้องกับการที่จะยกหรือการ
 พัฒนาคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์มาสู่กระบวนการของศาลปกครอง กระผม
 ได้เรียนแล้วว่าการพิจารณาเรื่องนี้ก็จะต้องดูกันว่าสิทธิตามมาตรา ๖๑
 ที่หยิบยกขึ้นมาได้รับการครอบคลุมโดยพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้วหรือไม่ ถ้ายัง
 ไม่เป็นเช่นนั้นผมก็ให้ความมั่นใจว่า ทุกคนคงจะช่วยกันคิดครับว่าทำอย่างไร
 จะให้สมบูรณ์เพียงแต่ว่าชี้ชื่อนี้มาใช้เพื่อ เบี่ยงเบนหรือเพื่อจะบอกว่า
 ข้อห่วงใยของท่านสมาชิกไม่ถูกต้อง ตรงกันข้ามครับ ต้องการจะบอกว่า
 ข้อห่วงใยนี้เป็นข้อห่วงใยที่สำคัญ และผมคิดว่ากฎหมายที่ทำมาเมื่อปี ๒๕๓๕

มีเจตนารมณ์เพื่อจะมารองรับตรงนี้ แต่ถ้ายังไม่สมบูรณ์ตามสิทธิที่รับรองไว้ ในรัฐธรรมนูญก็ต้องปรับปรุงแก้ไขหรือว่าหากกลไกอื่นเข้ามาเสริมครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญคุณกฤเทพครับ

ร้อยโท กฤเทพ ไสภระจ่าง (ศรีสะเกษ) : ท่านประธาน

ที่เคารพ กระผม กฤเทพ ไสภระจ่าง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดศรีสะเกษ พรรคความหวังใหม่ กระผมได้ฟังการให้เหตุผลของทั้ง ๒ ฝ่าย ซึ่งก็เป็นในฝ่ายที่เป็นรัฐบาลด้วยกัน ทำให้กระผมเกิดความสงสัยสับสน และก็จำเป็นต้องตัดสินใจว่าจะสนับสนุนฝ่ายไหน ขอกราบเรียนท่านประธานอย่างนี้ครับว่า ในการทำงานของรัฐบาลในเรื่องกฎหมายที่ผ่านจากวิปรัฐบาลมานั้น ผมคิดว่ายังมีปัญหาที่จะไม่กระจ่างในหลายจุด ผมฟังท่านประเทือง วิจารณ์ปรีชา ด้วยความเคารพ ผมเห็นปัญหาของท่าน ทางฝ่ายที่สนับสนุนร่างของรัฐบาล อีกฝ่ายหนึ่งนั้นจะใช้วิภาษวิธีโต้แย้งอธิบายอย่างไรก็ตาม แต่วันนี้เรากำลังพูดถึงช่องโหว่ที่จะเกิดขึ้นแน่ ตามมาตรา ๖๑ ของรัฐธรรมนูญ บุคคลย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องราวร้องทุกข์และได้รับแจ้งผลการพิจารณาภายในเวลาอันสมควร ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ แน่แน่นอนครับ ถ้าเราไปบัญญัติกฎหมายตรงนั้นมารองรับแล้วในกฎหมายตรงนั้นเราจะยกเลิกกฎหมายไหนที่เกี่ยวข้องก็ดูจะมีเหตุผล วันนี้เรากำลังจะตั้งองค์กรศาลปกครองขึ้นมา แล้วเราก็ไปยกเลิกองค์กรปกติในขณะเดียวกันโดยบอกว่าองค์กรที่ยกเลิกกับศาลปกครองเป็นเรื่องเดียวกัน วันนี้เรากำลังจะสร้างกบ แต่เราจะทำลายตัวลูกออกมาก่อน ในจังหวะที่กบจะโต ลูกก็ออกก็หายไป ในช่วงที่เกิดช่องว่างตรงนี้มีเหตุผลครับ ร่างของพวกเราที่เสนอในตอนแรกจึงไม่ได้พิจารณาเสนอยกเลิกตรงนี้เป็นความรู้สึกของกฤษฎีกา แน่แน่นอนที่อยู่ ๆ วันนี้เราจะตั้งศาลปกครอง แล้วก็ไปยกเลิกหน่วยงานปกติของเขาในทันที ผมไม่รู้ว่าเขาถูกกดดันหรือเปล่า แต่วันนี้ผมพูดในฐานะที่มองเห็นช่องว่างทางกฎหมายเมื่อประชาชนจะใช้สิทธิร้องทุกข์ของเขาตามกระบวนการที่มีอยู่เดิม ถ้ากฎหมายศาลปกครองออกบังคับใช้ กฎหมายที่เราพิจารณาที่เป็นกฎหมายพ่วงออกบังคับใช้ แต่ยังไม่มีการยกเลิกกฎหมายตามมาตรา ๖๑ เขาจะไปร้องทุกข์ที่ไหนวิภาษวิธีที่พูดกันมาในวันนี้ ที่แยกเยอะอธิบายเหตุผลของกันและกันนั้นไม่ใช่คำตอบครับ รัฐบาลรับประกันได้ครับว่า ร้องทุกข์ที่ไหนก็ได้ แต่วันนี้ถึงจะมีคำตอบอย่างนั้นคนก็ไม่สามารถร้องทุกข์ที่ไหนก็ได้ ถ้าไม่มีกฎหมายบัญญัติ เพราะฉะนั้นคำตอบของท่านจึงไม่สามารถตอบคำถามของท่านประเทือง วิจารณ์ปรีชา ได้

เพราะฉะนั้นวันนี้กระผมคิดว่ารัฐบาลต้องถอนร่างตรงนี้ออกไปเถอะครับ ไม่มี
ความจำเป็นอะไรที่จะต้องมีการแก้ไขกฎหมายอีกตรงนี้ขึ้นมา เพราะว่าถ้าไม่มีก็ยังไม่
ตั้งศาลปกครองได้อยู่ เพราะฉะนั้นวันนี้ผมจึงเห็นว่าท่านประเทือง วิจารณ์ปรีชา
ในฐานะ ส.ส. ฝ่ายรัฐบาลมีเหตุผล ควรที่รัฐบาลจะรับฟัง เราฝ่ายค้านพร้อม
ที่จะสนับสนุนท่านประเทืองครับ ขอขอบคุณท่านประธานครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญคุณนพดลครับ

นาย นพดล ปัทมะ (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพครับ
กระผม นพดล ปัทมะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร พรรคประชาธิปัตย์
ในฐานะกรรมการวิสามัญพิจารณา พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ขออนุญาตท่านประธานชี้แจงสั้น ๆ นิดเดียวครับ
ผมคิดว่าการร้องทุกข์หรือในการร้องเรียนนี้ยังมีกลไกอื่นก็คือเรื่องผู้ตรวจการ
แผ่นดินของรัฐสภา ซึ่งเป็นสถาบันใหม่ตามรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐ นะครับ
ซึ่งกรอบในการร้องเรียนก็สามารถที่จะร้องเรียนมาที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่ง
ทำงานเป็นอิสระ เป็นแขนงของทางสภา แต่มีความเป็นอิสระนะครับ คำร้องเรียน
ในกรณีที่ไม่จำเป็นต้องมาที่ศาลปกครอง กรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงาน
ของรัฐละเลยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ หรือใช้อำนาจหน้าที่เกินกรอบอำนาจที่กฎหมายไว้
หรือไม่ทำหน้าที่แม้ว่าจะไม่ผิดกฎหมายก็ตามแต่ไม่ทำหน้าที่ของตัวเองและประชาชน
เสียหาย ผมคิดว่า พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญฉบับที่ ๕ นี้ มีกลไกหรือมี
ช่องทางที่เปิดกว้างให้ประชาชนได้ร้องทุกข์ หรือร้องเรียนเข้ามาสู่ ผู้ตรวจการ
แผ่นดินของรัฐสภาซึ่งเป็นสถาบันใหม่ ท่านประธานครับ เราต้องยอมรับว่ากฎหมาย
รัฐธรรมนูญของเราเนี่ย เราลอกสถาบันของต่างประเทศทั้งระบบอังกฤษและระบบยุโรป
เข้ามามากมายมากมาช เพราะฉะนั้นถ้าหากมีกลไกเดียวกันที่ตอบสนองปัญหา
ของประชาชนเดียวกันนี้ ถ้าสามารถที่ทำงานอย่างมีเอกภาพไม่มีสถาบันหลักนี้
ผมคิดว่าสถาบันผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภานี้ตอบข้อสงสัยของท่านประเทือง
ได้ค่อนข้างชัดเจน แล้วกฎหมายฉบับนี้ขอกราบเรียนสั้น ๆ นิดเดียวว่า
คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว แล้วจะส่งเสนอมายังสภา
ในสัปดาห์หน้าครับ ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญคุณชัยครับ

นาย ชัย ชิดชอบ (บุรีรัมย์) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม
นายชัย ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบุรีรัมย์ อดีตท่านประธานครับ
ผมได้ดูร่างพระราชบัญญัติประกอบร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา

ที่ยกเลิกในหลักการ ๑ ๒ ๓ ท่านประธาน พอผมไปดูมาตรา ๑๐ นะครับ
 ของร่างนี้กระผมขออนุญาตอ่านท่านประธานครับ มาตรา ๑๐ ให้บทบัญญัติเกี่ยวกับการ
 การร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไข
 เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒
 และพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๕ ก่อนการ
 แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัตินี้ให้บังคับอยู่ต่อไปจนกว่าจะมีประกาศวันเปิด
 ทำการศาลปกครองทุกชุด และศาลปกครองกรุงเทพมหานครตามกฎหมาย
 ว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีการพิจารณาคดีปกครอง อันนี้ชัดครับ
 ท่านประธาน คือว่าถ้ายังไม่ได้ประกาศ ตอนนี้อย่างไม่ได้ประกาศก็ไปร้องทุกข์ได้
 ที่กระผมฝากนะครับผู้ที่จะเป็นคณะกรรมการพิจารณากฎหมายฉบับนี้ครับไป
 เพิ่มเติมข้อความโดยผมจะเป็นคนเสนอขอแปรญัตติครับ คือให้รัฐบาลนี้ออกกฎหมาย
 ให้มันสอดคล้องกับกฎหมายมาตรา ๖๐ ของกฎหมายรัฐธรรมนูญมันทั้งหมด เรื่องครับ
 อยู่ตรงนี้เองครับว่า คนร้องทุกข์นี้ไม่ต้องไปศาล ร้องทุกข์กับกฤษฎีกานั้นแหละ
 จะร้องอย่างไรก็ร้องไป ผมจะขอความกรุณาท่านประธาน ผมจะเป็นผู้แปรญัตติ
 ในเรื่องนี้ เพื่อให้พี่น้องประชาชนในประเทศที่ไม่มีเงินที่จะไปหาทนายความครับ
 ตอนนีกฎหมายที่ออกนั้นะครับ ศาลปกครองต้องหาทนาย ไม่เชื่อถามท่านอดีตรัฐมนตรี
 หรืออดีตรัฐมนตรี ต้องไปหาทนายทั้งนั้นนะครับ ไม่รู้จักเขียนนะครับ ผมเอง
 ยังต้องไปหาทนายเหมือนกัน ฉะนั้นปัญหานี้การร้องทุกข์อาจจะร้องด้วยวาจา
 ท่านประธาน อาจจะร้องด้วยหนังสือ โดยเขียนลายมือไม่ได้ เพราะเรื่องนี้
 จริงอยู่เต็มหน้าทำเนียบครับท่านประธาน เพราะกฎหมายมันไม่เป็นหลักเสียที่
 ผู้ถือกฎหมายไม่ปฏิบัติกฎหมายก็เลยเต็มหน้าทำเนียบ เต็มหน้าสภาอย่างนี้เป็นต้น
 ฉะนั้นผมขอประธานกราบเรียนนะครับ ขอให้ผ่านเถอะกฎหมายฉบับนี้แล้วเรา
 ไปแก้ไขในการแปรญัตติ กราบขอบพระคุณท่านประธาน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านสมาชิกครับ เนื่องจากว่าเราพิจารณาในชั้นหลักการ กฎหมายนี้ยังไม่ได้ออกไปใช้ต้องไปว่าในคณะกรรมการและต้องแปรญัตติ แล้วเข้ามาสู่ในสภาอีก เพราะฉะนั้นผมจึงคิดว่าวันนี้อภิปรายกันพอสมควรรับเหตุผลกันทุกฝ่าย กรรมการจะได้ไปพิจารณาอีกสักครั้ง แล้วก็อย่างไรก็เข้ามาสภาอีก ถ้าหากว่าเราจะให้ทุกคนอภิปราย ผมคิดว่าเราไม่เคยทำกันอย่างขนาดนี้ครับ เพราะว่ายังไม่ใช้วาระที่ ๓ เชิญครับ คุณประเทือง เจ้าของเรื่องอีกสักครั้ง ครึ่งสุดท้าย แล้วผมจะขอมติจากที่ประชุมครับ

นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา (สิงห์บุรี) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสิงห์บุรี พรรคชาติไทย จริง ๆ ที่พูด ที่อภิปรายกันทั้งหมดนี้ไม่ได้ลงไปสู่ในรายละเอียดเลยนะครับ เพราะว่าหลักการของร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกาก็คือการยกเลิกคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ตรงนี้เป็นหลักการเลยครับ ท่านประธานครับ เพราะฉะนั้นสิ่งที่พูดกัน คือพูดอยู่ในหลักการ เพราะฉะนั้นเมื่อพิจารณาในหลักการตรงนี้ยังไม่เกิดความเข้าใจกัน แล้วจะให้รับหลักการไปก่อนแล้วไปแปรญัตติเอา คงจะไม่ใช้ขั้นตอนที่ถูกต้อง ท่านประธานที่เคารพครับ ผมฟังวิธีการอุปมาอุปไมยที่ทำให้เกิดความเข้าใจกันได้ง่าย ๆ ของท่านกฤษฏาเสวกะจ่าง เมื่อสักครู่นี้ บอกจะเอาลูกกบแต่ทำลายลูกอี๊ด แล้วมันจะได้ลูกกบหรือครับ เราไปยกเลิกตรงนี้ไปเสียก่อน ถ้าไม่ยกเลิกตรงนี้มีเหตุผลอะไรไหมครับที่จะทำให้พระราชบัญญัติศาลปกครองนี้ติดขัด ตู้อีกก็ไม่มี เพราะฉะนั้นยังมองไม่เห็นความจำเป็นที่จะไปยกเลิกบทบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยการร้องทุกข์ตรงนี้เลยครับ ท่านประธาน นี่ต้องกราบเรียนครับ ท่านประธานด้วยความเคารพจริง ๆ แล้วก็โดย ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรีก็ให้ความเคารพ ก่อนที่ท่านจะลุกขึ้นอภิปรายในช่วงพระราชบัญญัติศาลปกครอง ท่านบอกขอเวลาสัก ๑ นาที ผมนึกเลยว่าทำไมท่านรองนายกรัฐมนตรีเอาคำพูดตรงนี้มาบังคับตนเอง ผมจับเวลาทันที ๑ นาทีเป๊ะเลยครับท่านประธาน เพราะฉะนั้นสิ่งที่ท่านได้พูดอะไร นี่เป็นที่ยอมรับว่าเชื่อถือได้แม้กระทั่งการใช้เวลา ท่านบอก ๑ นาที ไม่เกินเลยแม้แต่ ๑ วินาทีเลยท่านประธาน เพราะผมจับเวลาดูสิว่าท่าน เอ๊ะท่านบอกว่าท่านจะพูดนาทีเดียว ท่านจะพูดเกินไหม ไม่เกิน เพราะฉะนั้นตรงนี้สิ่งที่ท่านได้ปฏิบัติอยู่ก็ชี้ให้เห็นถึงความตั้งใจ แต่ว่าความตั้งใจตรงนี้นะถ้าไม่ยกเลิกคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ตรงนี้ได้ไหมครับ เพราะสิ่งที่ผมเป็นห่วง ก็คือห่วงว่าจะเป็นการจำกัดสิทธิของประชาชนในการร้องทุกข์ รัฐธรรมนูญให้บทบัญญัติเขาไว้แล้ว

พระราชบัญญัติที่รองรับไว้ คณะกรรมการกฤษฎีกาในหมวดที่ว่าด้วยการวินิจฉัยร้องทุกข์
นี้ก็เป็นหน่วยปฏิบัติที่ทำให้ราษฎร หรือผู้ที่ร้องทุกข์นั้นจะได้กระทำหน้าที่ตรงนี้ได้
เพราะฉะนั้นจะยกเลิกตรงนี้ไปโดยเหตุผลก็จะไปพุดซ้ำอีกนะท่านประธาน ไม่อยาก
พุดซ้ำแล้ว ถ้าเกิดความจำเป็นกันตรงนี้จริง ๆ ผมคงจะต้องหัดใจตัวเองที่ว่า
คงจะวางเฉยนะครับ ท่านประธาน ขอขอบพระคุณครับ

นายวีระกร คำประกอบ (นครสวรรค์) : ท่านประธานครับ
ผมมีเป็นประเด็นใหม่ครับ เป็นประเด็นที่ไม่ซ้ำคนอื่น ผมใช้เวลา ๑ นาทีครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เอาอย่างนี้ครับ มีหลายท่านยกมือ
จะขอพุดนะครับ แต่ผมเห็นว่าเราพิจารณาเรื่องนี้มาพอสมควร เพราะฉะนั้น
เอาไว้ก่อนนะครับ ผมขอเลื่อนการพิจารณาพระราชบัญญัติฉบับนี้ในคราวหน้านะครับ
เพื่อว่าทุกคนจะได้มีความเข้าใจตรงกัน เดี่ยวเวลาลงมติจะมีปัญหาอีก เพราะฉะนั้น
ผมขออนุญาตปิดประชุม แล้วก็เลื่อนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปพิจารณาคราวหน้าครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๙.๕๕ นาฬิกา

สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗/๒๕๕๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)

วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

รายชื่อผู้จกรายงานการประชุม

ละออ ฤทธิประเสวีฐศรี	วันทนา อรุณภู่
นัยนา เปรมประพันธ์	ปวีญา กองสงฆ์
สารี สิงหเมธา	สุทธิกานต์ มั่นนุช
สติมา จันทร์ไพจิตร	เพท่าย เรือนเรือง
วชิราภรณ์ นันลังค์	นภา วีรยุทธ์โกศล
ชนิกา ศรีสมวงษ์	กรรณา สกุลพานิช
เยาวเรศ เจริญเฉลิมศักดิ์	ประภาลักษณ์ ปุณบุตรดา
จินตนา โชติกะนาวิน	อัมพา กันทิโกวิทย์
นำพร ไวยพัฒน์	พุทธชาติ พรรณพราว
ศิริพร ศีภาพ	จิรภา เตี่ยวสกุล
อารีรัตน์ พัฒนโสภณพงศ์	หทัยกาญจน์ คงแก้ว
จงถนอม พลัดเสนา	วีรพร กิจกนกพร
สมบัติ จันทร์ไพจิตร	เสาวลักษณ์ พลัดเสนา
รพีพร คียามา	กนกวรรณ แสงมณี
ภาวดี วรรณสถิตย์	ประทีป รักเมือง
สะแกวรรณ คู่้มกิจ	วิภาวรรณ นิลบรรจง
ศิริรัตน์ สัมครเขตรการ	ศิริวรรณ สากลวาปี
ดรุณี อ่ำเมือง	สายชล ไทบรมมิตร
สุจิตรา อรุโณ	สาวิตรี อมรตานนท์
อุทัยวรรณ จ्ञานงค์ศาสตร์	อุษารัตน์ เกิดโสคศรี
สันทนา ททรัพย์พูนผล	ทัศนีย์ ธีรนนท์
เยาวภา เนื่องพิมพ์	วีรุทัย ผาสุขเวชพร
รัตนา ภูระหงษ์	ฐานิสสา แก้วสถิตย์
พัชรี ไชคำพา	รสรินทร์ กนกอุดม

กมลมาศ ทั้งสุภติ
วัฒน์ อุดมภักดี
นิวรา คำงาม
สุทธาทิพย์ ศรีทองอินทร์

เบ็ญจวรรณ พัฒนประเสริฐ
มลิวรรณ สุขวัจน์
ณัฐวัฒน์ อนันต์สิทธิพงศ์
สุภปภา นน่องพงษ์

ศูนย์ข่าว เลขและพิมพ์ดีด

ประชุมครั้งที่ ๒๔๘

ตรวจวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๔๑ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา ถึง ๑๒.๐๐ นาฬิกา

เริ่มตรวจหน้า ๑-๑๒๙ ตรวจรายงานครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)

วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๑

หน้า	บรรทัด	ข้อความเดิม	ข้อความที่แก้ไข
๑๙	๑๓	อันที่ ๒	นัยที่ ๒
๔๓	๑๐	บัณฑิตตกใหม่	บัณฑิตจบใหม่
๔๙	๔	วิกฤติทางเศรษฐกิจ	วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ
๑๐๗	๖	เลย ๔ โมงคริ่ง	เลิก ๔ โมงคริ่ง

คณะกรรมการพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับ และตรวจรายงานการประชุม

ลำดับที่	รายชื่อคณะกรรมการ	ลายมือชื่อ
๑.	นายวิจิตร แจ่มใส ประธานคณะกรรมการ	
๒.	นายวัลลภ สุปรียศิลป์ รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง	
๓.	นายสุชาติ แก้วนาโพธิ์ รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง	
๔.	นายสรชาติ ชำนาญศิลป์ รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม	
๕.	นายสรสิทธิ์ นิติวดีวรรักษ์ โฆษกคณะกรรมการ	
๖.	นางสาวรัตนา อนันต์นาคินทร์ ผู้ช่วยโฆษกคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง	
๗.	นางกรณา ชิดชอบ ผู้ช่วยโฆษกคณะกรรมการ คนที่สอง	
๘.	นายเชียร มโนทรทัต กรรมการ	
๙.	นายบรรยง ร่วมพัฒนา กรรมการ	
๑๐.	นายวิทยา ภูมิเหล่าแจ้ง กรรมการ	
๑๑.	นายสิทธิพร ขำอาจ กรรมการ	
๑๒.	นายมณฑล ไกรวัตนุสสรณ์ กรรมการ	
๑๓.	นายไพจิต ศรีวรขาน กรรมการ	
๑๔.	นายมานพ จรัสคำรงค์นิตย์ กรรมการ	
๑๕.	นายขจิตร์ ชัยนิคม เลขานุการคณะกรรมการ	
๑๖.	นายทวีศักดิ์ สุภาศรี ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ	
๑๗.	นายฉลาด ขามช่วง ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ	

ตรวจแล้ว วันที่ 17 เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔1

สภารับรองในคราวประชุม
ครั้งที่ ๓๐ / (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

